

Finansutskottets betänkande 2021/22:FiU1

Statens budget 2022 – Rambeslutet

Sammanfattning

Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har under utskottets beredning av ärendet justerat sina yrkanden jämfört med sina respektive motioner till ett gemensamt förslag. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det förslaget.

Inriktningen på den ekonomiska politiken ska vara att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som trygghet och sammanhållning skapas. Genom reformer ska tryggheten öka, fler komma i arbete och välfärden stärkas.

Utgiftstaket fastställs till 1 595 miljarder kronor 2024. Utgifterna i statens budget uppgår till 1 137 miljarder kronor 2022, vilket är ca 1,1 miljarder konor mindre än i regeringens förslag i budgetpropositionen. Inkomsterna i statens budget för 2022 beräknas uppgå till 1 189 miljarder kronor 2022, vilket är ca 1,5 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag i budgetpropositionen. Statens lånebehov ökar med ca 0,4 miljarder kronor jämfört med regeringens beräkning.

Följande skatteändringar görs: grundavdraget höjs för personer över 65 år, jobbskatteavdraget höjs för låg- och medelinkomsttagare, avdragsrätten för gåvor utökas, reglerna för tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort förenklas, reklamskatten avskaffas, beskattningen av personaloptioner blir förmånligare i vissa fall, skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning förstärks och en cykelförmån införs.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Utskottet föreslår också ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med lagförslag om att sänka energiskatten på bensin och diesel så att priset vid pump sänks med 50 öre per liter fr.o.m. den 1 maj 2022.

Utskottet tillstyrker delvis budgetpropositionen och tillstyrker delvis ett flertal motionsyrkanden. Övriga motionsyrkanden avstyrks. Utskottet tillstyrker delvis proposition 2021/22:33 och proposition 2021/22:34 samt tillstyrker övriga propositioner.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlades.

Reservationer

I betänkandet finns åtta reservationer (S, MP, C, V, L).

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor.

Proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag.

Proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt.

Proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personoptioner i vissa fall.

Proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning.

Proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmåner och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Åtta yrkanden i följdmotioner med anledning av proposition 2021/22:25, 2021/22:33 och 2021/22:34.

Cirka 60 yrkanden från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	7
Redogörelse för ärendet	13
Ärendet och dess beredning	13
Utskottets överväganden	16
1 Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken	16
1.1 Propositionen	16
1.2 Motionerna	29
Moderaterna	29
Sverigedemokraterna	33
Centerpartiet	37
Vänsterpartiet	40
Kristdemokraterna	44
Liberalerna	48
1.3 Kompletterande information	52
1.4 Utskottets ställningstagande	56
2 Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget	83
2.1 Utgiftstak för staten	83
2.2 Utgiftsramar för utgiftsområdena 2022	85
2.3 Övriga utgifter i statens budget 2022	96
2.4 Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2022	97
2.5 Ändringar i skatte- och avgiftsregler	106
2.6 Övriga förslag som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster 2022	123
2.7 Ålderspensionssystemets utgifter 2022	124
2.8 Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2023 och 2024	124
2.9 Yttranden från andra utskott över utgiftsramar och inkomster	134
2.10 Kompletterande information	134
2.11 Utskottets ställningstagande	136
3 Bemyndiganden om lån och andra ekonomiska åtaganden	139
3.1 Bemyndiganden om upplåning	139
3.2 Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar	139
3.3 Myndigheternas räntekontokrediter	140
3.4 Bemyndigande om att överskrida anslag	141
4 Åtterrapporering av vissa tillkännagivanden	143
Reservationer	148
1. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (S, MP)	148
2. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (C)	151
3. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (V)	154
4. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (L)	156
5. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (S, MP)	158
6. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (C)	161

7. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (V).....	164
8. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (L).....	167
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	172
Proposition 2021/22:1	172
Proposition 2021/22:16	173
Proposition 2021/22:20	173
Proposition 2021/22:25	174
Följdmotionerna	174
Proposition 2021/22:33	174
Följdmotionerna	174
Proposition 2021/22:34	175
Följdmotionerna	175
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	175
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2022	180
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2023 och 2024	189
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2022	192
<i>Bilaga 5</i>	
Utskottets förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2023 och 2024	195
<i>Bilaga 6</i>	
Reservanternas förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2022	201
<i>Bilaga 7</i>	
Reservanternas förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2023 och 2024	210
<i>Bilaga 8</i>	
Regeringens lagförslag	222
<i>Bilaga 9</i>	
Utskottets lagförslag	248
<i>Bilaga 10</i>	
Reservantens (L) lagförslag	254
<i>Bilaga 11</i>	
Konstitutionsutskottets yttrande 2021/22:KU1y	277
<i>Bilaga 12</i>	
Skatteutskottets yttrande 2021/22:SkU1y	283
<i>Bilaga 13</i>	
Skatteutskottets yttrande 2021/22:SkU2y	400
<i>Bilaga 14</i>	
Justitieukskottets yttrande 2021/22:JuU1y	408
<i>Bilaga 15</i>	
Civilutskottets yttrande 2021/22:CU1y	414
<i>Bilaga 16</i>	
Utrikesutskottets yttrande 2021/22:UU2y	420
<i>Bilaga 17</i>	
Försvarsutskottets yttrande 2021/22:FöU1y	430

<i>Bilaga 18</i>	
Socialförsäkringsutskottets yttrande 2021/22:SfU1y	440
<i>Bilaga 19</i>	
Socialutskottets yttrande 2021/22:SoU1y	459
<i>Bilaga 20</i>	
Kulturutskottets yttrande 2021/22:KrU1y	466
<i>Bilaga 21</i>	
Utbildningsutskottets yttrande 2021/22:UbU1y	474
<i>Bilaga 22</i>	
Trafikutskottets yttrande 2021/22:TU1y	490
<i>Bilaga 23</i>	
Miljö- och jordbruksutskottets yttrande 2021/22:MJU1y	496
<i>Bilaga 24</i>	
Näringsutskottets yttrande 2021/22:NU1y	504
<i>Bilaga 25</i>	
Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2021/22:AU1y	513

Tabeller

Tabell 1.1 Försörjningsbalansen	21
Tabell 1.2 Finansiellt sparande i offentlig sektor och indikatorer för avstämning mot överskotts målet	23
Tabell 1.3 Utgiftstak för staten enligt regeringen	24
Tabell 1.4 Statens budgetsaldo och statsskulden enligt regeringen	25
Tabell 1.5 Den offentliga sektorns finansiella sparande enligt regeringen	27
Tabell 1.6 Finansiellt och strukturellt sparande enligt olika bedömare	28
Tabell 1.7 Den offentliga sektorns finanser (M)	32
Tabell 1.8 Kommunsektorns finanser (M)	32
Tabell 1.9 Utgiftstak för staten (M)	32
Tabell 1.10 Statens budgetsaldo och statsskulden (M)	33
Tabell 1.11 Den offentliga sektorns finanser (SD)	35
Tabell 1.12 Kommunsektorns finanser (SD)	36
Tabell 1.13 Utgiftstak för staten (SD)	36
Tabell 1.14 Statens budgetsaldo och statsskulden (SD)	36
Tabell 1.15 Den offentliga sektorns finanser (C)	39
Tabell 1.16 Kommunsektorns finanser (C)	39
Tabell 1.17 Utgiftstak för staten (C)	40
Tabell 1.18 Statens budgetsaldo och statsskulden (C)	40
Tabell 1.19 Den offentliga sektorns finanser (V)	43
Tabell 1.20 Kommunsektorns finanser (V)	43
Tabell 1.21 Utgiftstak för staten (V)	43
Tabell 1.22 Statens budgetsaldo och statsskulden (V)	44
Tabell 1.23 Den offentliga sektorns finanser (KD)	46
Tabell 1.24 Kommunsektorns finanser (KD)	47
Tabell 1.25 Utgiftstak för staten (KD)	47
Tabell 1.26 Statens budgetsaldo och statsskulden (KD)	48
Tabell 1.27 Den offentliga sektorns finanser (L)	50
Tabell 1.28 Kommunsektorns finanser (L)	51
Tabell 1.29 Utgiftstak för staten (L)	51
Tabell 1.30 Statens budgetsaldo och statsskulden (L)	51
Tabell 2.1 Regeringens och motionärernas utgiftstak för staten	85

Tabell 2.2 Härlledning av de sammanlagda utgiftsramarna 2022	86
Tabell 2.3 Regeringens och motionärernas förslag till utgiftsramar 2022	94
Tabell 2.4 Regeringens och motionärernas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022	104
Tabell 2.5 Regeringens och motionärernas förslag till preliminära utgiftsramar 2023	126
Tabell 2.6 Regeringens och motionärernas förslag till preliminära utgiftsramar 2024	128
Tabell 2.7 Regeringens och motionärernas förslag till preliminär beräkning av inkomsterna i statens budget 2023	130
Tabell 2.8 Regeringens och motionärernas förslag till preliminär beräkning av inkomsterna i statens budget 2024	132
Tabell 2.9 Yttranden från andra utskott	134

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som utskottet föreslår.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 1,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 1 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 1 och

avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 1 och motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1 och

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1.

Reservation 1 (S, MP)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (V)

Reservation 4 (L)

2. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget

a) Utgiftstak för staten

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 595 miljarder kronor för 2024.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 2 och avslår motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2–4,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 6,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 2.

b) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2022

Riksdagen fastställer utgiftsramar för utgiftsområdena 2022 enligt utskottets förslag i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 5 och motionerna

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 2 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del och

avslår motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 och

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2.

c) Övriga utgifter i statens budget 2022

Riksdagen godkänner beräkningen av förändringen av anslags-
behållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga
korrigeringen för 2022 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen
punkterna 6, 10 och 11 samt avslår motion

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

d) Beräkningen av inkomster i statens budget 2022

Riksdagen

a) godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022
enligt utskottets förslag i bilaga 4,

b) ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska
återkomma med lagförslag om att sänka skatten på drivmedel i
överensstämmelse med utskottets förslag till beräkning av inkomsterna
i statens budget för 2022 och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2021/22:1 finansplanen
punkt 3 och motionerna

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M)
yrkande 4 i denna del och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del och
avslår motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 5,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 och

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4.

e) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:16

Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid

tillfälliga anställningar och uppdrag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för
utomlands bosatta,

2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),

3. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:16 punkterna 1–3.

f) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:20

Avskaffad reklamskatt

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om upphävande av lagen (1972:266) om skatt på annonser och
reklam,

2. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor,

3. lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattningen för företag som har sin redovisning i euro, m.m.,

4. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),

5. lag om ändring i tullagen (2016:253).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:20 punkterna 1–5.

*g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:25
Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall*

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) med den ändringen att orden ”förutsättning” och ”socialförsäkringssystemet” i 11 a kap. 15 c § andra stycket ska skrivas utan bindestreck,

2. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:25 punkterna 1 och 2 samt avslår motionerna

2021/22:4254 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) och

2021/22:4264 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD).

*h) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:33
Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning*

Riksdagen

a) avslår regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) i de delar de avser 67 kap. 46 och 47 §§ och antar lagförslaget i övrigt,

b) antar utskottets förslag i bilaga 9 till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) i de delar det avser 67 kap. 7 §.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 10,

2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkande 1 och

2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 1,

bifaller delvis proposition 2021/22:33 och motionerna

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 7 och

2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 2 och

avslår motionerna

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 7 och 12 samt

2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkande 2.

*i) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:34
Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar*

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) i de delar det avser 42 kap. 45 §

och införandet av en rubrik före detta lagrum samt antar lagförslaget i övrigt.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2021/22:34 och motionerna

2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L) och

2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M).

j) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende höjt grundavdrag för personer över 65 år

Riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 9 till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) i de delar det avser 63 kap. 3 a §.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 4 i denna del och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 8.

k) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende gåvoskatteavdrag

Riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 9 till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) i de delar det avser 67 kap. 26 §.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 13.

l) Övriga motionsyrkanden om ändringar i skatte- och avgiftsregler

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 6, 8–11, 13 och 14,

2021/22:4201 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 2 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 9, 11, 12, 14 och 15.

m) Övriga förslag som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster 2022

Riksdagen godkänner att regeringen

1. under 2022 eller 2023 genom försäljning överlåter fastigheterna Stockholm Cepheus 2 och 3,

2. från försäljningsintäkterna vid en försäljning av fastigheterna Stockholm Cepheus 2 och 3 får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheterna, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten,

3. under 2022 genom försäljning överlåter fastigheten med adress 3900 Nebraska Avenue i Washington D.C.,

4. från försäljningsintäkterna vid en försäljning av fastigheten med adress 3900 Nebraska Avenue Washington D.C. får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheten, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkterna 15–18.

n) Ålderspensionssystemets utgifter 2022

Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 346 152 miljoner kronor för 2022.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 7.

o) Preliminära utgiftsramar och beräkningar av inkomster i statens budget 2023 och 2024

Riksdagen godkänner preliminära utgiftsramar för utgiftsområdena och preliminära beräkningar av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt utskottets förslag i bilaga 5.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2021/22:1 finansplanen punkterna 4 och 8 samt motionerna

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 3 och 5 samt

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6 samt avslår motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 6 och 8,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6 samt

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 3 och 5.

Reservation 5 (S, MP)

Reservation 6 (C)

Reservation 7 (V)

Reservation 8 (L)

3. Bemyndigande om upplåning

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 9.

4. Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 51 230 miljoner kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 12.

5. **Myndigheternas räntekontokrediter**

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 17 611 miljoner kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 13.

6. **Bemyndigande om att överskrida anslag**

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203), besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 14.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 22 november 2021

På finansutskottets vägnar

Åsa Westlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Åsa Westlund (S), Gunilla Carlsson (S), Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Adnan Dibrani (S), Martin Ådahl (C), Ulla Andersson (V), Jan Ericson (M), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Jakob Forssmed (KD), Karolina Skog (MP), Magdalena Schröder (M), Sofia Westergren (M), Eva Lindh (S), Gulan Avci (L) och David Perez (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor med regeringens förslag om att godkänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken samt förslag till rambeslut.

Budgetpropositionen beslutades av regeringen den 16 september 2021 och överlämnades till riksdagen den 20 september. Den innehåller regeringens förslag till statens budget för 2022 samt de övriga förslag och bedömningar som följer av riksdagsordningen och budgetlagen (2011:203).

Motionärernas alternativa budgetförslag med riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken samt rambeslut presenteras i partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M), partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD), partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C), partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V), partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD), partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) samt motion 2021/22:4201 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 2.

I betänkandet behandlar utskottet också följande fem propositioner med förslag till ändringar i skattelagstiftningen;

- proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag
- proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt
- proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall
- proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning
- proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmåner och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Samtliga fem propositioner har lämnats efter det att budgetpropositionen för 2022 lämnades till riksdagen och samtliga förslag finns aviserade i budgetpropositionen för 2022 och ingår i budgetpropositionens inkomstberäkning. I betänkandet behandlas också de följdmotioner som väckts med anledning av propositionerna.

Regeringens aviserade förslag i budgetpropositionen för 2020 om att införa en riskskatt för kreditinstitut lämnades till riksdagen den 28 oktober, proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut. Den propositionen kan inte hanteras inom den tidsram som gäller för detta betänkande, varför den bereds av skatteutskottet senare under hösten.

I bilaga 1 återfinns förteckningen över behandlade förslag. I bilaga 2 återges regeringens förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning för 2022. I bilaga 3 återges regeringens förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkning för 2023 och 2024. I bilaga 4 återges utskottets förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning för 2022. I bilaga 5 återges utskottets förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2023 och 2024. I bilaga 6 återges reservanternas förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning för 2022 i den mån den inte överensstämmer med regeringens. I bilaga 7 återges reservanternas förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2023 och 2024 i den mån den inte överensstämmer med regeringens. Regeringens lagförslag återges i bilaga 8, utskottets lagförslag i bilaga 9 och reservantens (L) lagförslag i bilaga 10.

På finansutskottets sammanträde den 11 november 2021 lämnades information av Finansdepartementet inför beredningen av skatteförslagen i motionerna. Skatteverket har lämnat en skriftlig promemoria med information inför beredningen av skatteförslagen i motionerna.

Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har under utskottets beredning av ärendet justerat sina yrkanden jämfört med sina respektive motioner till ett gemensamt förslag.

Utskottets förslag om ändringar i skatte- och avgiftsregler är av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Utskottet har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande.

Första steget i rambeslutsprocessen

Riksdagens beslutsordning för nästkommande års budget – rambeslutsprocessen – består av två steg som framgår av 11 kap. 18 § riksdagsordningen. I det första steget, som behandlas i detta betänkande, ska riksdagen i ett och samma beslut fastställa ramarna för de olika utgiftsområdena och godkänna en beräkning av inkomsterna i statens budget. I rambeslutet ingår också att riksdagen ska godkänna en beräkning av andra betalningar som påverkar statens lånebehov och fatta beslut med anledning av de budgetpolitiska mål som riksdagen har beslutat om. Enligt tillägsbestämmelse 11.18.1 riksdagsordningen fastställs också preliminära inkomstberäkningar och utgiftsramar för det andra och tredje tillkommande budgetåret i rambeslutet. I enlighet med etablerad praxis ingår även ett godkännande av ålderspensionssystemets utgifter. I rambeslutet ingår vidare att ta ställning till olika förslag till ändringar i skatte- och avgiftsregler och de beräknade effekterna av dessa ändringar. Effektberäkningarna ger ett underlag för att bedöma hur stora inkomsterna i statens budget kommer att bli. Mot denna bakgrund är alla förslag som avser utgiftsramar m.m. och beräkningen av inkomsterna i statens budget sammanförda i en enda beslutspunkt, det s.k. rambeslutet i utskottets förslag till riksdagsbeslut (förslagspunkt 2, avsnitt 2 i betänkandet).

De beslutade utgiftsramarna får inte överskridas i riksdagens fortsatta beredning av anslagen, dvs. i det andra steget i rambeslutsprocessen. Ett utskotts förslag till fördelning av anslagen inom ett utgiftsområde kan inte heller beslutas av riksdagen innan riksdagen fattat beslut om utgiftsramarna. När utskotten bereder och lägger fram förslag till beslut om anslagen inom respektive utgiftsområde får de inte lägga fram förslag som går utöver den fastställda ramen för utgiftsområdet. Inte heller får förslag som överskrider den fastställda ramen läggas fram i reservationer.

Yttranden från andra utskott

Samtliga utskott har fått tillfälle att senast den 28 oktober 2021 yttra sig över förslagen till utgiftsramar och inkomster i budgetpropositionen i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Skatteutskottet har fått tillfälle att senast den 11 november 2021 yttra sig över förslag i budgetpropositionen och de propositioner som behandlas här och som berör inkomstsidan på skatteutskottets ämnesområde. Samtliga 15 utskott har yttrat sig. Skatteutskottet har lämnat två yttranden, ett om utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution och ett om skatteförslagen. Yttrandena återfinns i bilagorna 11–25 i betänkandet.

Betänkandets disposition

I kapitel 1 behandlas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. I kapitel 2 behandlas rambeslutet, dvs. utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget. I kapitlet behandlas också skattepropositioner som regeringen aviserat i budgetpropositionen för 2022 och som nu har lämnats till riksdagen och hänvisats till finansutskottet. I kapitel 2 behandlas även regeringens redovisning av tillkännagivanden om skatte- och avgiftsregler. I kapitel 3 behandlas bemyndiganden om lån och andra ekonomiska åtaganden. Därefter behandlas i kapitel 4 regeringens redovisning av tillkännagivanden med anledning av extra ändringsbudgetar och utskottsinitiativ.

Utskottets överväganden

1 Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken i enlighet med det förslag som Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna lämnar gemensamt. Inriktningen ska vara att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som trygghet och sammanhållning skapas. Genom reformer ska tryggheten öka, fler komma i arbete och välfärden stärkas.

Jämför reservation 1 (S, MP), 2 (C), 3 (V) och 4 (L).

1.1 Propositionen

Regeringens inriktning på den ekonomiska politiken

Tillsammans med resten av världen kämpar Sverige sedan ett och ett halvt år tillbaka mot covid-19-pandemin. Regeringen konstaterar att även om läget fortfarande är osäkert talar mycket för att en väg ut ur pandemin nu kan vara inom räckhåll. Ekonomin återhämtar sig snabbt, fler kommer åter i arbete och nya möjligheter att lösa samhällsproblem skapas.

Regeringen bedömer att det är dags att bygga Sverige starkare och mer hållbart än det var före krisen och avser att genomföra en kraftfull grön ekonomisk återstart av ekonomin. I propositionen föreslår regeringen reformer för 74 miljarder kronor för att ta hela Sverige framåt efter pandemin. Den ekonomiska politiken ska inriktas på att öka takten i klimatomställningen, få fler att komma i arbete, stärka välfärden och på att göra Sverige till ett tryggt land för alla.

Öka takten i klimatomställningen

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Senast 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Det kräver enligt regeringen stora offentliga och privata investeringar i innovativ klimatsmart teknik. För att stärka och påskynda industrins klimatomställning, möjliggöra klimatinvesteringar på lokal och regional nivå och för att klara den gröna återhämtningen föreslår regeringen att politiken inriktas på att förstärka det s.k. Industriklivet respektive Klimatklivet.

Politiken ska vidare inriktas på att genomföra ett grönt digitalt omställningslyft för att därigenom öka konkurrenskraften, minska klimatpåverkan och för att uppnå ett mer hållbart resursutnyttjande i näringsliv och industri. Den kreditgaranti som infördes 2021 för stora gröna investeringar föreslår regeringen ges en höjd garantiram.

Genom en omfattande elektrifiering bedömer regeringen att utsläppen kan minskas, men att det ställer stora krav på klimatsmart el. Därför föreslår regeringen ökade resurser till den s.k. elektrifieringsstrategin som ska bidra till att klimatmålen nås, påskynda elektrifieringen och öka reformtempot inom energiområdet. Även takten i energieffektiviseringen behöver enligt regeringen öka och den föreslår därför att det s.k. Energisteget återstartas.

För att klara den klimatomställning som Sverige står inför framhåller regeringen att det krävs ett robust och långsiktigt hållbart transportsystem för att människor ska kunna leva och verka i hela landet. Regeringen föreslår därför att politiken inriktas på att bygga Sveriges infrastruktur stark och hållbar för framtiden. Därmed finns det enligt regeringen förutsättningar för en ökad sysselsättning, en bättre fungerande arbetsmarknad och ett ökat bostadsbyggande.

Vidare vill regeringen stärka den digitala infrastrukturen och föreslår därför att politiken inriktas på att underlätta och öka tempot i utbyggnaden av bredband. Det förväntas bidra till att stärka konjunkturen och sysselsättningen.

För att minska transportsektorns beroende av fossila drivmedel och öka användningen av förnybar energi föreslår regeringen ett nytt långsiktigt stöd till produktionen av biogas.

Regeringen bedömer vidare att Sverige behöver ställa om till en mer cirkulär ekonomi och en grönare vardag, och föreslår en skattelättnad för cyklar, en möjlighet att hyra ut personliga tillgångar skattefritt och en sänkning av skatten på reparationer av vissa varor.

Fler ska komma i arbete

Regeringen framhåller att den vidtagit omfattande åtgärder för att rädda svenska jobb och livskraftiga företag när världsekonomin kraftigt försämrades, vilket tillsammans med det svenska välfärdssystemet bidragit till att hålla uppe såväl sysselsättningsgraden som arbetskraftsdeltagandet. Samtidigt bedömer regeringen att det knappast är möjligt i något land att rädda alla jobb när en kris slår till, och regeringen ser med oro på risken för att långtidsarbetslösheten håller sig kvar på en hög nivå.

Regeringen vill därför att den ekonomiska återhämtningen ska fortgå genom investeringar i grön omställning, höjda generella statsbidrag till kommuner och regioner samt riktade bidrag, som t.ex. Äldreomsorgslyftet, för höjd kvalitet och tidigareläggande av nyanställningar i välfärden. Livskraftiga företag som tagit sig igenom lågkonjunkturen med stöd av krisåtgärder ska inte behöva sättas i konkurs mitt i återhämtningen, anser regeringen som avser att föreslå att återbetalningstiden för anstånd med skattebetalningar förlängs.

Regeringen föreslår vidare en skattesänkning, med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare, genom en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster och en nedsättning av arbetsgivaravgiften för ungdomar i åldern 19–23 år under perioden juni–augusti 2022.

Långtids- och ungdomsarbetslösheten ska tryckas tillbaka bl.a. genom utökade resurser för regional yrkesinriktad vuxenutbildning och fler utbildningsplatser på folkhögskola. För att stötta de som har svårt att komma i arbete men där utbildning inte är ändamålsenlig föreslår regeringen att resurser tillförs för fler praktikplatser, introduktionsjobb och extratjänster.

En välfungerande och effektiv arbetsförmedling är enligt regeringen grundläggande för att minska matchningsproblematiken på arbetsmarknaden. Regeringen föreslår att Arbetsförmedlingen får utökade resurser för att stärka dess verksamhet. Utbyggnaden av utbildningsplatser fortsätter och insatser görs för att förbättra kvaliteten i svenska för invandrare. För att påskynda etableringen på arbetsmarknaden föreslås att ett nationellt valideringssystem införs.

Regeringen vill också att politiken ska inriktas på att underlätta för studier och kompetensutveckling under hela livet genom att det införs ett omställningsstudiestöd. För att fler ska försäkra sig mot de ekonomiska följderna av arbetslöshet avser regeringen att föreslå en skattereduktion för avgiften till arbetslöshetsförsäkringen.

Välfärden ska stärkas

Pandemin har visat på styrkan och behovet av en generell och gemensamt finansierad välfärd, men den har också synliggjort allvarliga brister. Regeringen föreslår därför att politiken inriktas på att hantera de uppdämda vårdbehoven, stötta regionernas arbete med att minska väntetider, förbättra arbetssituationen för anställda inom hälso- och sjukvården och höja kvaliteten inom äldreomsorgen, t.ex. genom utbildning.

Att svenska folket lever allt längre är en positiv utveckling, men det innebär också att samhället ställs inför stora utmaningar. För att möta välfärdens utmaningar föreslår regeringen att det generella statsbidraget till kommuner och regioner höjs. Vidare lämnar regeringen förslag om ett stöd till kommuner med särskilda utmaningar, och ett extra stöd till de kommuner som tagit emot många nyanlända i relation till antalet invånare.

Sjukförsäkringen ska ge ekonomisk trygghet och det stöd som krävs för att kunna återgå till arbete. Regeringen föreslår ett flertal reformer för att stärka sjukförsäkringen, bl.a. att inkomsttaket höjs och att bedömningsgrunden i sjukpenningen görs mer flexibel. Regeringen vill också förstärka skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning för att ta bort skillnaden mellan beskattningen av sådan ersättning och beskattningen av arbetsinkomster. Vidare föreslår regeringen att garantinivån i sjuk- och aktivitetsersättningen höjs och att bostadstillägget förstärks. För att ge förvärvsarbetande föräldrar bättre möjligheter att stötta sina barn under

skolåren föreslås att en s.k. familjevecka införs som ger varje förvärvsarbetsande vårdnadshavare möjlighet till tre dagars ledighet med familjedagspenning, som ett första steg i införandet av familjeveckan.

Sverige ska ha en jämlik kunskapsskola som ger varje elev möjlighet att nå sin fulla potential. Regeringen föreslår ett tillfälligt stöd till skolväsendet för att mildra pandemins effekter samt för att stötta fler gymnasieelever att slutföra sin utbildning. Regeringen tillför också resurser för att skapa förutsättningar för ett mer jämlikt skolval.

Utökade resurser tillförs för en livskraftig kultur och idrott i hela landet. Regeringen föreslår att reklamskatten avskaffas, vilket bedöms innebära en administrativ och ekonomisk lättnad för idrottsföreningarna.

Sverige ska vara ett tryggt land för alla

Gängkriminaliteten ska bekämpas med rättsstatens fulla kraft, bl.a. avser regeringen att skärpa lagstiftningen inom en rad områden. För att polisen ska nå målet om 10 000 fler polisanställda t.o.m. 2024 föreslås ytterligare resurser fr.o.m. 2023. Politiken ska vidare inriktas på att fortsätta arbetet med att stärka hela rättskedjan. För att Tullverket ska kunna förstärka det brottsbekämpande arbetet och behålla en hög ambition i kontrollverksamheten ges myndigheten utökade resurser.

Regeringens ambition är att inte en krona ska gå till kriminella, varför ytterligare resurser tillförs berörda myndigheter för att motverka felaktiga utbetalningar, skattebrott, bidragsbrott, penningtvätt och finansiering av terrorism. Regeringen föreslår vidare ett flerårigt åtgärdsprogram för att stoppa mäns våld mot kvinnor.

Effekter av regeringens politik

Effekterna på lång sikt av de reformer som regeringen föreslår och aviserar i propositionen bedömer regeringen bidrar till en ökad sysselsättning och fler arbetade timmar, samtidigt som de bidrar till en lägre arbetslöshet.

Den expansiva finanspolitiken förväntas även bidra till lägre arbetslöshet på lång sikt genom att den kortsiktiga arbetslösheten hålls nere.

Enligt regeringen har reformerna olika fördelningsprofil, men sammantaget ökar den ekonomiska standarden till följd av reformerna mest i den nedre delen av inkomstfördelningen. Sammantaget bedömer regeringen att reformerna i propositionen tillfaller kvinnor i större utsträckning än män.

Den ekonomiska utvecklingen

I propositionen redovisar regeringen sin prognos för den makroekonomiska utvecklingen i Sverige och i omvärlden för perioden 2021–2024 med tyngdpunkt på utvecklingen 2021 och 2022. I prognosen har information som fanns tillgänglig t.o.m. den 9 augusti 2021 beaktats.

Tillväxtutsikterna i omvärlden 2021 och 2022

Regeringen konstaterar att återhämtningen i världsekonomin har fortsatt under det första halvåret 2021 i takt med att allt fler har vaccinerats och samhällen åter öppnats. BNP-utfall för det andra kvartalet visar enligt regeringen på en stark utveckling i USA, Kina och euroområdet. Regeringen bedömer att den starka utvecklingen i de avancerade ekonomierna kommer att fortsätta också under det andra halvåret. Hushållen bedöms ha goda förutsättningar för att öka sin konsumtion eftersom sparandet varit högt under pandemin. Vidare bedömer regeringen att både finans- och penningpolitiken fortsätter att vara expansiv, vilket understödjer den ekonomiska aktiviteten. Industrin har enligt regeringen återhämtat sig starkt och befinner sig på en högre aktivitetsnivå än före pandemin. Dock har tillväxten dämpats i många länder till följd av utbudsrestriktioner och regeringen bedömer att dessa problem kommer att bestå under en övergångsperiod. Sämre tillgång till vaccin och mindre utrymme för expansiv finanspolitik medför att återhämtningen i många framväxande ekonomier och ekonomier i låginkomstländer bedöms gå långsammare än i de avancerade ekonomierna. I euroområdet väntas återhämtningen fortsätta och regeringen bedömer att BNP vid slutet av 2021 kommer att nå samma nivå som före pandemin, vilket bl.a. drivs av att hushållen ökar sin konsumtion. EU:s återhämtningspaket bedöms också stimulera tillväxten i de europeiska ekonomierna, framför allt fr.o.m. 2022. Regeringen konstaterar att återhämtningen i USA började tidigare jämfört med många andra länder och har gått snabbare, vilket beror på en snabb vaccinationsstart, lättade restriktioner och en mycket expansiv finanspolitik. Uppgången i inflation i USA bedöms vara övergående. Den ekonomiska utvecklingen i Kina ser annorlunda ut. Efter en snabb och tidig återhämtning under 2020 bedömer regeringen att den kinesiska ekonomin går in i ett lugnare skede 2021 och växlar ned ytterligare 2022.

Sammantaget bedömer regeringen att tillväxten i omvärlden kommer att bli mycket hög 2021. Under 2022 väntas BNP-tillväxten gå in i en lugnare fas, vilket bl.a. förklaras av att finanspolitiska stödåtgärder trappas av. Regeringen framhåller att även om situationen har förbättrats globalt så är osäkerheten fortfarande större än normalt, vilket framför allt beror på risker kopplade till pandemin.

Tillväxtutsikterna i Sverige 2021 och 2022

Regeringen konstaterar att återhämtningen har fortsatt även i Sverige under det första halvåret 2021, och svensk BNP är tillbaka på samma nivå som före pandemin. Samtidigt finns det fortfarande en tydlig tudelning i näringslivet, där återhämtningen i tjänstesektorn gått långsammare jämfört med industrin. Liksom i omvärlden väntas BNP stiga snabbt under det andra halvåret 2021, och regeringen bedömer att BNP vid slutet av 2021 kommer att vara på samma nivå som prognoserna för 2021 visade före pandemin. BNP-tillväxten för 2021 bedöms uppgå till 4,4 procent 2021 och till 3,5 procent 2022, se tabell 1.1

nedan. Som framgår av tabellen har prognosen reviderats upp jämfört med den ekonomiska vårpropositionen. Det beror bl.a. på att hushållens konsumtion har återhämtat sig i en snabbare takt det första halvåret 2021 jämfört med den tidigare prognosen.

Tabell 1.1 Försörjningsbalansen

Årlig procentuell förändring. Utfall 2020, prognos 2021–2024. Siffror i parentes avser prognos från 2021 års ekonomiska vårproposition (prop. 2020/21:100).

	2020	2021	2022	2023	2024
BNP	-2,8	4,4 (3,2)	3,5 (3,8)	1,4 (1,9)	1,5 (1,6)
Hushållens konsumtion	-4,8	4,2	4,9	2,8	2,8
Offentlig konsumtion	-0,5	2,3	1,4	-1,2	-0,8
Fasta bruttoinvesteringar	-0,5	2,4	3,6	1,5	1,2
Lagerinvesteringar	-0,6	0,2	0,0	0,0	0,0
Export	-4,6	8,3	4,5	2,6	2,7
Import	-5,7	6,3	4,7	2,6	2,8

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

En låg nivå av restriktioner, i kombination med ett uppdämt konsumtionsbehov och ett uppsamlat sparande bland hushållen, väntas enligt regeringen bidra till att hushållens konsumtion ökar snabbt 2021. Omfattande stödåtgärder väntas även bidra till att hålla hushållens disponibla inkomster uppe. Ett stigande kapacitetsutnyttjande inom industrin, samtidigt som företagen förväntar sig ökade produktionsvolym, talar enligt regeringen för ytterligare investeringsbehov framöver. Bostadsinvesteringarna bedöms fortsätta öka under 2021 för att sedan stabiliseras 2022. Regeringen bedömer sammantaget att de totala investeringarna kommer att öka ungefär i linje med ett historiskt genomsnitt 2021 och något starkare 2022. En starkare efterfrågan i omvärlden väntas stärka svensk export. Regeringen konstaterar dock att exporttillväxten i närtid dämpas av fortsatta störningar i leverans- och värdekedjor.

Arbetsmarknaden, resursutnyttjande, löner, inflation och räntor

Enligt regeringen har läget på arbetsmarknaden förbättrats. Både sysselsättningsgraden och arbetskraftsdeltagandet ökade under det andra kvartalet 2021. Samtidigt är arbetslösheten kvar på en högre nivå än före pandemin, i synnerhet bland unga, personer med högst förgymnasial utbildning och utomeuropeiskt födda. Framåtblickande indikatorer pekar enligt regeringen på en stark efterfrågan på arbetskraft den närmaste tiden och sysselsättningen bedöms därmed öka och arbetslösheten minska. Andelen långtidsarbetslösa har dock stigit till höga nivåer och arbetslösheten bedöms fortsätta att vara på en högre nivå 2022 än före pandemin. Regeringen bedömer att arbetslösheten uppgår till 8,8 procent 2021 och till 7,7 procent 2022.

Konjunkturläget har gradvis förbättrats och regeringen bedömer att ekonomin kommer vara i det närmaste balanserad 2022. Löneökningstakten bedöms bli betydligt högre 2021 jämfört med 2020 för att sedan falla tillbaka

något 2022. Inflationen steg under det första halvåret 2021, bl.a. till följd av högre energipriser, men bedöms sammantaget understiga Riksbankens inflationsmål de närmaste åren. Centralbanker i omvärlden väntas hålla styrräntorna låga under en längre tid, vilket i kombination med tillgångsköp väntas bidra till ett lågt ränteläge en lång tid framöver.

Osäkerhetsfaktorer i prognosen

Regeringen framhåller att pandemin och dess konsekvenser medför att prognosen är mer osäker än vanligt. Den globala tillgången till vaccin är ojämnt fördelad och restriktioner för att begränsa ytterligare smittspridning kan återkomma. Störningar i leverans- och värdekedjor kan även påverka företagens produktionskapacitet i större utsträckning och under längre tid än vad som antas i prognosen. En storskalig försörjningsbrist av nödvändiga insatsvaror riskerar också att påverka den ekonomiska utvecklingen negativt.

Regeringen tar även upp risker kopplade till de omfattande stabiliseringspolitiska stödpaket som har genomförts runt om i världen. En alltför snabb utfasning av stödpaketet kan medföra ökade konkurser och därmed en förhöjd risk för kreditförluster hos bankerna. Det finns också en risk för att inflationen i USA ligger kvar på en högre nivå, vilket kan bidra till att de amerikanska räntorna stiger snabbare än väntat och leda till en dämpande effekt på tillväxten. En riskfaktor är även att priset på tillgångar har stigit kraftigt i flera länder samtidigt som skuldsättningen har ökat. Andra osäkerhetsfaktorer som riskerar att påverka ekonomin negativt är klimatförändringar, extrema väderhändelser och förlust av biologisk mångfald. Även cyberhot och geopolitiska förändringar kan ha en negativ inverkan på ekonomin.

Utvecklingen 2023 och 2024

I propositionen redovisar regeringen ett scenario för utvecklingen i svensk ekonomi för 2023 och 2024 under förutsättningen att inga nya störningar påverkar ekonomin. BNP-tillväxten i de länder som är viktiga för Sveriges utrikeshandel antas dämpas 2023 och 2024, bl.a. till följd av avtrappning av de finanspolitiska stödåtgärderna. Efterfrågan på svensk export antas därför fortsätta att öka, men i en lugnare takt, och bidra till tillväxten i svensk ekonomi. Inhemsk efterfrågan antas också bidra till tillväxten. Sammantaget antar regeringen att BNP växer i en lugnare takt 2023 och 2024 jämfört med 2021 och 2022. Sysselsättningen bedöms öka snabbare än arbetskraften 2023 och arbetslösheten bedöms fortsätta att minska. Regeringen bedömer dock att lågkonjunkturen under 2020 och 2021 får varaktiga effekter på arbetsmarknaden, vilket bidrar till en något högre arbetslöshet även 2023 och 2024 jämfört med före pandemin. Resursutnyttjandet i svensk ekonomi antas vara balanserat 2023 och BNP bedöms växa ungefär i linje med potentiell tillväxt 2024. Inflationen bedöms gradvis stiga till följd av fortsatt expansiv ekonomisk politik och antas uppgå till 2 procent 2024.

Utvecklingen enligt andra bedömare

Regeringen redogör i propositionen för en jämförelse mellan regeringens prognoser och de prognoser som Konjunkturinstitutet (KI), Riksbanken, Europeiska kommissionen och Ekonomistyrningsverket (ESV) har gjort. Regeringen betonar att prognoserna publiceras vid olika tidpunkter, vilket gör att olika bedömare inte alltid har tillgång till samma information. För 2021 bedömer både regeringen och KI att BNP-tillväxten uppgår till 4,4 procent, vilket också är i linje med övriga bedömares prognoser. Regeringen konstaterar att även för 2022 är regeringens prognos i linje med övriga bedömares, förutom ESV:s prognos som visar lägre tillväxt. Enligt regeringen är skillnaderna mellan BNP-prognoserna små sett ur ett statistiskt perspektiv. Regeringens prognos för arbetslösheten 2021 är i linje med såväl KI:s som Riksbankens, medan ESV:s och kommissionens ligger något lägre. För 2022 är regeringens prognos i linje med KI:s, men något högre än övriga bedömares prognoser.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Uppföljning av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Regeringen ska enligt 2 kap. 1 a § budgetlagen vid minst två tillfällen per år redovisa för riksdagen hur målet för den offentliga sektorns finansiella sparande uppnås. Regeringen ska då beakta effekterna av de budgetpolitiska åtgärder som beslutats av och presenteras för riksdagen.

Med anledning av pandemin och den djupa lågkonjunktur som den orsakat bedriver regeringen även fortsatt en expansiv finanspolitik för att bl.a. tillförsäkra tillräckliga resurser för sjukvården och dämpa de akuta ekonomiska effekterna. Det finansiella sparandet väntas komma att förstärkas i takt med att ekonomin återhämtar sig. Eftersom nedgången bedöms vara tillfällig påverkas det strukturella sparandet mindre än det finansiella. Det strukturella sparandet innevarande och nästkommande år används för att bedöma måluppfyllelsen i förhållande till överskottsmålet i ett framåtblickande perspektiv. Som tabell 1.2 visar beräknas det strukturella sparandet till -1,2 procent av potentiell BNP 2021 och till -0,6 procent av potentiell BNP 2022.

Tabell 1.2 Finansiellt sparande i offentlig sektor och indikatorer för avstämning mot överskottsmålet

*Procent av BNP respektive potentiell BNP
Utfall 2020 och prognos 2021–2024*

	2020	2021	2022	2023	2024
Finansiellt sparande	-3,0	-1,8	-0,7	0,4	0,7
Bakåtblickande åttaårsnitt	-0,3				
Strukturellt sparande ¹	-1,0	-1,2	-0,6	0,4	1,0
BNP-gap	-3,8	-1,5	0,3	0,2	0,0

¹Andel av potentiell BNP.

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Regeringen bedömer att det strukturella sparandet tydligt avviker från överskottsmålet, men att avvikelserna är motiverade av pandemin och stabiliseringspolitiska skäl. I propositionen hänvisar regeringen till att även internationella bedömare har pekat på vikten av att inte dra tillbaka stimulanser för snabbt, givet den djupa lågkonjunkturen som följt av pandemin. Regeringens plan är att återföra det strukturella sparandet till överskottsmålets nivå 2023. Den aktuella prognosen, som bygger på beslutade och aviserade reformer, visar på ett sparande över den målsatta nivån 2023. Regeringen konstaterar samtidigt att prognoser för konjunkturläget utveckling i allmänhet är mycket svåra att göra och att pandemin medför att prognosen är ovanligt osäker. Det betyder att finanspolitiken framöver alltså kan behöva anpassas till ett konjunkturläge som avviker från det som prognostiseras i budgetpropositionen.

Uppföljning av utgiftstaket för staten

Regeringen ska enligt 9 kap. 3 § budgetlagen redovisa prognoser över utgifterna under utgiftstaket. Om det finns risk för att ett beslutat utgiftstak kommer att överskridas ska regeringen enligt 2 kap 4 § för att undvika detta vidta sådana åtgärder som den har befogenhet för eller föreslå nödvändiga åtgärder för riksdagen.

I propositionen görs en uppföljning av utgiftstaket för 2021. Regeringen anser att budgeteringsmarginalens storlek är tillräcklig för att hantera den osäkerhet som finns i bedömningen av utgiftsutvecklingen 2021. Jämfört med prognosen i 2021 års ekonomiska vårproposition beräknar regeringen i budgetpropositionen att budgeteringsmarginalen 2021 blir 41 miljarder kronor större.

I tabell 1.3 redovisas regeringens prognos för de takbegränsade utgifterna tillsammans med beslutade nivåer på utgiftstaket 2022 och 2023 samt regeringens förslag till nivå för 2024, se vidare avsnitt 2.1 i detta betänkande.

Tabell 1.3 Utgiftstak för staten enligt regeringen

Miljoner kronor

	2021	2022	2023	2024
Summa utgifter exkl. statsskuldsräntor	1 244 820	1 185 452	1 153 728	1 169 004
Minskning av anslagsbehållningar		-6 681	-3 262	-6 219
Utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	335 083	346 152	354 873	360 267
Takbegränsade utgifter	1 579 903	1 531 604	1 508 601	1 529 271
Budgeteringsmarginal	115 097	102 396	30 399	65 729
<i>Budgeteringsmarginal i procent av takbegränsade utgifter</i>	7,3	6,7	2,0	4,3
Utgiftstak för staten	1 695 000	1 634 000	1 539 000	1 595 000
<i>Utgiftstak för staten i procent av BNP</i>	31,9	29,2	26,6	26,7

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Prognoser över statens budget, statsskulden och de offentliga finanserna 2022–2024

Enligt 9 kap. 3 § budgetlagen ska regeringen redovisa prognoser över bl.a. statens lånebehov och den offentliga sektorns inkomster, utgifter och skulder.

I tabell 1.4 redovisas regeringens prognos över statens budgetsaldo och statsskulden 2022–2024.

Tabell 1.4 Statens budgetsaldo och statsskulden enligt regeringen

Miljoner kronor

	2022	2023	2024
Inkomster i statens budget	1 190 994	1 223 951	1 262 834
därav inkomster av försäld egendom	5 000	5 000	5 000
Utgifter i statens budget	1 137 819	1 108 230	1 184 958
därav statsskulsräntor	12 155	8 155	7 155
Riksgäldskontorets nettoutlåning	–60 090	–53 955	8 496
Kassamässig korrigerings	371	371	371
Statens budgetsaldo	53 175	115 721	77 876
Statsskuld vid årets slut	1 235 860	1 121 367	1 047 848
<i>Statsskuld i procent av BNP¹</i>	<i>22,1</i>	<i>19,4</i>	<i>17,6</i>
<i>Maastrichtskulden i procent av BNP²</i>	<i>35,4</i>	<i>32,9</i>	<i>31,1</i>

¹Avser okonsoliderad statsskuld, dvs. inkl. statliga myndigheters eget innehav av statspapper.

²Skulden består av den konsoliderade statsskulden och kommunsektorns skulder på kapitalmarknaden, med avdrag för AP-fondernas innehav av statspapper.

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Regeringen beräknar att statens budgetsaldo kommer att vändas under 2022 och uppvisa ett överskott på 53 miljarder kronor. Jämfört med 2021 innebär detta att statens budgetsaldo förbättras med knappt 60 miljarder kronor, vilket huvudsakligen förklaras av att utgifterna på utgiftsområdena exklusive statsskulsräntor bedöms minska med ca 60 miljarder kronor. När det s.k. primärsaldot stärks, dvs. nettot av statens inkomster och utgifterna på utgiftsområdena exklusive statsskulsräntorna, bidrar det till att underskottet i statens budget förväntas övergå till ett genomsnittligt överskott på ca 80 miljarder kronor per år 2022–2024. För en mer detaljerad redovisning av utvecklingen av inkomster och utgifter i statens budget 2022–2024, se avsnitt 2.2–2.4 och 2.8 i detta betänkande.

Utgifterna för statsskulsräntorna beräknas öka med 14 miljarder kronor 2022 jämfört med 2021 och uppgå till 12 miljarder kronor. Det förklaras av att emissionerna till överkurser bedöms minska samtidigt som kurs- och valutaförluster sammantaget ökar. Att ränteutgifterna minskar till 8 respektive 7 miljarder kronor 2023 och 2024 beror i huvudsak på att kurs- och valutaförlusterna beräknas minska. Utgifterna för statsskulsräntor avgörs över tid av statsskuldens storlek, inhemska och utländska räntenivåer samt den svenska kronans växelkurs. På kortare sikt kan utgifterna för statsskulsräntor variera kraftigt på grund av Riksgäldskontorets upplåningsteknik och löptiden i enskilda låneinstrument.

Riksgäldskontorets nettoutlåning förstärker budgetsaldot 2022 och 2023 men försvagar det 2024. Förstärkningen förklaras huvudsakligen av att Riksbanken amorterar valutalån via Riksgäldskontoret i samband med en omlagd finansiering av Riksbankens förstärkta valutareserv. Amorteringarna beräknas minska nettoutlåningen och statsskulden med sammanlagt 182 miljarder kronor 2021–2023.

Statens budgetsaldo motsvarar statens lånebehov med omvänt tecken, vilket innebär att statens lånebehov minskar med 53, 116 respektive 78 miljarder kronor 2022–2024. Överskottet i statens budget bidrar till en minskad statsskuld. I procent av BNP minskar statsskulden från 22,0 procent 2022 till 17,6 procent 2024. Den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld, den s.k. Maastrichtskulden, faller snabbt som andel av BNP fr.o.m. 2022, bl.a. på grund av att omfattningen av tillfälliga finanspolitiska åtgärder minskar och att Riksbanken fortsätter att amortera på valutalånen. Regeringen bedömer att bruttoskulden är förenlig med skuldankarets riktmärke på 35 procent av BNP.

I tabell 1.5 redovisas regeringens prognos över den offentliga sektorns finansiella sparande och dess fördelning på respektive delsektor.

En förväntad återhämtning av svensk ekonomi i kombination med att tillfälliga åtgärder successivt upphör att gälla medför att de offentliga finanserna snabbt väntas förstärkas fr.o.m. 2022, även om de ändå väntas uppvisa underskott 2022. Det är i huvudsak i staten som den tillfälliga försämringen i de offentliga finanserna uppkommer. I avsaknad av nya åtgärder beräknas staten redovisa successivt växande överskott t.o.m. 2024.

Från och med 2022 väntas ålderspensionssystemet uppvisa ett fortsatt mindre överskott motsvarande 0,2 procent av BNP. Detta förklaras av att avgiftsinkomsterna ökar snabbare än pensionsutbetalningarna och stigande kapitalinkomster. Utgifterna i ålderspensionssystemet väntas öka de närmaste åren till följd av att pensionärerna blir fler och att pensionerna i genomsnitt blir högre.

Regeringens prognos för kommunsektorns finanser präglas av pandemins fortsatta påverkan på kommunal verksamhet. I takt med att ekonomin förväntas återhämta sig beräknas det kommunala skatteunderlaget, och därmed skatteinkomsterna, utvecklas snabbare 2021–2024 än vad de gjorde 2020. I prognosen för 2022–2024 avtar statsbidragen både till följd av att de pandemirelaterade stöden minskar och beräkningsantagandet om att enbart inkludera nu beslutade eller aviserade statsbidragsändringar i prognosen. Utgifterna förväntas öka snabbare än inkomsterna 2022, vilket medför en lägre nivå på det finansiella sparandet. För 2023 och 2024 antas i regeringens prognos att kommunsektorn upprätthåller en god ekonomisk hushållning. Kommunsektorn väntas redovisa ett underskott på 0,4–0,6 procent av BNP 2022–2024.

Tabell 1.5 Den offentliga sektorns finansiella sparande enligt regeringen*Miljoner kronor*

	2022	2023	2024
Den offentliga sektorns inkomster	2 697 137	2 780 509	2 858 038
Den offentliga sektorns utgifter	2 733 917	2 756 823	2 814 918
Finansiellt sparande	-36 780	23 686	43 120
Staten	-21 302	47 199	59 117
Ålderspensionssystemet	8 840	10 301	16 288
Kommunsektorn	-24 318	-33 814	-32 285
Finansiellt sparande i procent av BNP	-0,7	0,4	0,7

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Uppföljning av statens budget och de offentliga finanserna 2021

Statens budgetsaldo har reviderats upp med 61 miljarder kronor jämfört med beräkningen i statens budget för 2021. Prognosen för statens inkomster har reviderats upp med omkring 80 miljarder kronor och prognosen för utgifterna har reviderats upp med 15 miljarder kronor. Upprevideringen av prognosen för utgifterna förklaras dels av att utgifterna på utgiftsområdena exklusive statsskuld räntor har reviderats upp med 87 miljarder kronor, dels av att Riksgäldskontorets nettoutlåning reviderats ned med 66 miljarder kronor. Nedrevideringen av nettoutlåningen förklaras huvudsakligen av utfasningen av Riksgäldskontorets valutalån för Riksbankens räkning.

Enligt regeringens prognos för 2021 bedöms statens skatteinkomster alltså öka med nästan 80 miljarder kronor jämfört med prognosen i statens budget för 2021. Skatt på kapital, skatt på arbete och skatt på konsumtion och insatsvaror bedöms bli 62, 34 respektive 29 miljarder kronor högre. Återhämtningen i ekonomin bedöms av regeringen vara som starkast 2021, och statsbudgetens inkomster beräknas öka med drygt 7 procent jämfört med 2020.

Statens utgifter i regeringens prognos för 2021 beräknas till 1 243 miljarder kronor 2021. Det är 85 miljarder kronor mer än de beräknade utgifterna i statens ursprungliga budget, dvs. inklusive ändringsbudgetar. De beräknade utgifterna för 2021 beräknas dock bli 85 miljarder kronor lägre än totalt anvisade medel för 2021. De största sammantagna avvikelserna mellan utgiftsprognosen för 2021 och de ursprungligt anvisade medlen i budgeten för 2021 återfinns inom

- utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (+43 miljarder kronor),
- utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (+16 miljarder kronor),
- utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (-8,8 miljarder kronor)
- utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (+5 miljarder kronor),
- utgiftsområde 24 Näringsliv (+25 miljarder kronor),

- utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen (+6 miljarder kronor).

Regeringen har reviderat upp prognosen för det finansiella sparandet 2021 med 137 miljarder kronor eller 2,7 procent av BNP i förhållande till den prognos som redovisades i 2021 års ekonomiska vårproposition. Det beräknade underskottet i den aktuella prognosen är mer än halverat i förhållande till i våras. Det är främst en förväntad snabbare återhämtning av den ekonomiska tillväxten som medför att skattebaserna växer snabbare än enligt föregående prognos. Den ljusare synen på ekonomin innebär vidare också att volymerna för flera av regeringens stödåtgärder beräknas bli lägre än vad som bedömdes i vårpropositionen. Samtliga sektorer beräknas bidra till ett högre finansiellt sparande 2021 i förhållande till regeringens prognos i våras. I första hand är det statens finansiella sparande som beräknas bli högre än i den tidigare prognosen.

Finansiellt sparande och strukturellt sparande enligt olika bedömare

Regeringen jämför i propositionen olika bedömningar av det finansiella sparandet och det strukturella sparandet för den offentliga sektorn, se tabell 1.6. Det följer av att regeringen enligt 9 kap. 5 § budgetlagen regelbundet ska redovisa en utvärdering av sina prognoser.

Tabell 1.6 Finansiellt och strukturellt sparande enligt olika bedömare

Procent av BNP eller potentiell BNP

	2021	2022	2023	2024
<i>Finansiellt sparande</i>				
Regeringen	-1,8	-0,7	0,4	0,7
Konjunkturinstitutet	-1,6	0,3	(0,4)	(0,3)
Ekonomistyrningsverket	-1,9	-0,1	0,7	1,4
Riksbanken	-2,0	-0,3	0,4	
Europeiska kommissionen	-3,3	-0,5		
<i>Strukturellt sparande</i>				
Regeringen	-1,2	-0,6	0,4	1,0
Konjunkturinstitutet	(-0,4)	(0,3)	(0,3)	(0,3)
Ekonomistyrningsverket	-1,6	-0,3	0,8	1,4
Europeiska kommissionen	-1,9	0,2		

Anm.: Publiceringsdatum för KI:s prognos 2021-08-11 omfattar endast prognos för finansiellt sparande för 2021 och 2022 (prognos 2023 och 2024 från 2021-06-23 inom parentes). ESV 2021-09-10, Riksbanken 2021-07-01 och kommissionen 2021-05-12.

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Regeringen framhåller att det vid jämförelser mellan de olika bedömningarna är viktigt att beakta att de gjorts vid olika tidpunkter och kan bygga på olika antaganden om den framtida politiken.

Regeringen räknar med en utveckling av den offentliga sektorns finansiella sparande som för innevarande år stämmer relativt väl överens med Konjunkturinstitutets (KI) och Ekonomistyrningsverkets (ESV) respektive prognoser. För de kommande åren konstaterar regeringen att prognoserna skiljer sig åt därför att övriga bedömare inte kunnat beakta de åtgärder som

regeringen aviserar i budgetpropositionen. KI gör en annorlunda prognos i fråga om åtgärder än vad som inkluderas i regeringens beräkningar medan ESV endast tar hänsyn till tidigare aviserade och beslutade åtgärder. Kommissionens bedömningar gjordes under ett tidigare skede och en jämförelse med den prognosen anses därför inte bli helt rättvisande.

När det gäller prognoser för det strukturella sparandet är skillnaderna mellan regeringen och andra bedömare i vissa fall annorlunda än vid jämförelser av prognoserna för det finansiella sparandet. Detta kan enligt regeringen bero dels på olika bedömningar av ekonomins potentiella BNP-nivå, dels på skillnader i beräkningsmetoder.

1.2 Motionerna

Moderaterna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Moderaternas inriktning på den ekonomiska politiken

Motionärerna vill se ett samhälle som tillvaratar varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som trygghet och sammanhållning skapas. I motionen framhålls att både tryggheten och sammanhållningen är under hård press och att kriminella gäng tar över område efter område och sprider skräck samtidigt som bara varannan invandrad vuxen kan försörja sig själv. Sverige har också enligt motionärerna en elkris som skapats av regeringen och som förhindrar företagsetableringar, försvårar klimatomställningen och driver upp elpriset för svenska folket. För att få ordning på dessa samhällsproblem behövs det enligt motionärerna en annan inriktning på politiken än den som regeringen föreslår. Motionärerna vill se reformer som ökar självförsörjningen, som låser in kriminella och som möjliggör att det finns tillräckligt med fossilfri el för att industrin ska kunna göra den omställning som klimatet kräver.

Politiken ska inriktas på att öka drivkrafterna till arbete genom att skatterna sänks på låga inkomster och genom att bidragssystemen förändras så att de uppmuntrar till arbete, bl.a. föreslås att jobbskatteavdraget förstärks. Regeringens förslag om att förstärka skattereduktionen för förvärvsinkomster gör det enligt motionärerna inte mer lönsamt att gå från bidrag till arbete och förslaget bör därför avvisas. Arbetslinjen ska alltid värnas i bidrags- och ersättningssystem samtidigt som systemen måste anpassas efter de förändringar som sker på arbetsmarknaden. Arbetslöshetsersättningen ska vara skäligen men den ska inte leda till en permanent högre arbetslöshet över tid. Motionärerna avvisar därför regeringens förslag till ändringar i sjuk- och

aktivitetsersättningen och föreslår bl.a. att de temporära reglerna i arbetslöshetsersättningen återställs tidigare än vad regeringen föreslår.

Motionärernas ambition är att långtidsarbetslösheten ska halveras på tre år. Det kräver enligt motionärerna reformer som säkerställer en långsiktig hög tillväxt, t.ex. behöver det bli lättare för företag att anställa långtidsarbetslösa. Motionärerna föreslår därför att ersättningen till arbetsgivare som anställer personer med nystartsjobb höjs. Extratjänsterna är dyra och leder sällan till reguljära jobb varför de enligt motionärerna bör fasas ut. Med fler sysselsatta ökar välbefindandet i samhället, vilket är kärnan i den ekonomiska politik som föreslås i motionen. Fler i arbete säkerställer enligt motionärerna kortare vårdköer, mer kunskap i skolan, fler poliser i hela landet och ett Sverige som håller ihop. Andra reformer som motionärerna föreslår för att öka tillväxten är att skatten på investeringssparkonton sänks, ett utökat forskningsavdrag och mer generösa regler för personaloptioner.

Motionärerna avvisar regeringens förslag om familjevecka som de bedömer som en felprioritering och en kostsam reform. I stället bör resurser avsättas för reformer som ökar tryggheten och för att fler ska kunna försörja sig själva i stället för att leva på bidrag, bl.a. föreslås att skatten för pensionärer sänks.

Vidare säger motionärerna nej till regeringens tidigare aviserade förslag om att införa en riskskatt på kreditinstitut, den s.k. bankskatten, då de anser att det är fel att höja skatter för att finansiera ökade utgifter och att det finns en stor risk för att det är bankkunderna som i slutändan drabbas av en bankskatt.

För att Sverige ska bli ett tryggt land att bo och leva i krävs det enligt motionärerna en politisk mobilisering mot brottsligheten. Politiken ska därför inriktas på att ta fram en terrorlagstiftning mot gängkriminaliteten och på att stärka Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Kriminalvården genom att tillföra mer resurser till hela rättsväsendet än vad regeringen föreslår.

Motionärerna menar att regeringen har misslyckats med miljö- och klimatpolitiken och att den svenska klimatpolitiken behöver en nystart. I omställningen till ett fossilfritt samhälle spelar elektrifieringen en nyckelroll. Politiken bör därför inriktas på att bygga ut den fossilfria laddnings- och tankningsinfrastrukturen för personbilar och tunga transporter och på att utveckla gröna bränslen. Ett nytt energipolitiskt mål föreslås på 100 procent fossilfri el 2040 där målet utgår från användning av kärnkraft, vattenkraft och vindkraft. Motionärerna vill att politiken ska inriktas på att ta fram nästa generations kärnkraft och att resurser ska tillföras för en storskalig inhemsk produktion av biobränsle och vätgas.

Hela landets utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter ska tas till vara. Landsbygden ska stärkas bl.a. genom utökade resurser för en ökad polistätthet, ökat väg- och järnvägsunderhåll, stöd till kollektivtrafiken och bevarande av regionala flygplatser. Investeringar som har positiva effekter på jobb, tillväxt och miljö ska prioriteras, och motionärerna menar att det mest lönsamma är att rusta, vårda och bygga ut befintlig infrastruktur. Motionärerna vill också att skatten på bensin och diesel sänks.

Bostadspolitiken måste präglas av reformer som underlättar bostadsförsörjningen, gör det enklare att bygga och sänker trösklarna till bostadsmarknaden. Ineffektiva och kostsamma statliga subventioner är varken en lösning på den svenska bostadsbristen eller en ansvarsfull användning av skattemedel. Motionärerna vill därför att regeringens ineffektiva subventioner successivt avvecklas.

Den svenska skolan står inför en rad utmaningar med brist på utbildade lärare och sjunkande elevresultat. Politiken bör därför inriktas på reformer för bl.a. fler lärare och bättre lärarutbildning samt på att utöka undervisningstiden.

En hög invandring och avsaknaden av en fungerande integrationspolitik har resulterat i bl.a. utanförskap och svårigheter att få en bostad. Genom att få ordning på invandringen kan integrationen lyckas. Motionärerna vill därför att det införs ett volymmål och ett språkrav.

Vidare vill motionärerna att biståndet minskas och görs mer effektivt och träffsäkert. Det minskade biståndet ska användas för att finansiera andra prioriterade reformer.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Motionärerna delar regeringens syn att det för 2022 är motiverat att avvika från överskottsmålet eftersom det fortfarande finns kvarvarande effekter av coronakrisen. Ett finansiellt sparande på –0,7 procent av BNP kan således vara motiverat. Motionärerna konstaterar att en expansiv budget kan underlätta återgången även om man i grunden menar att Sveriges höga arbetslöshet beror på en illa utformad arbetsmarknadspolitik och en misslyckad integration. Motionärerna anser också att det finns en risk med att avveckla coronastöden för snabbt. På sikt är det dock enligt motionärerna avgörande att föra tillbaka ekonomin till balans och överskott, så att förtroendet för det finanspolitiska ramverket upprätthålls. Med motionärernas budgetalternativ skulle det strukturella sparandet nå 0,5 procent av BNP 2023, vilket skulle innebära att överskottsmålet nås när konjunkturen har normaliserats. Motionärerna betonar att någon förändring av överskottsmålet inte är aktuell innan den översyn som enligt plan ska göras mot slutet av nästa mandatperiod är genomförd.

Av tabell 1.7 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag.

Tabell 1.7 Den offentliga sektorns finanser (M)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Den offentliga sektorns inkomster	-22 582	-20 269	-21 305
Den offentliga sektorns utgifter	-22 586	-25 345	-29 576
Finansiellt sparande i offentlig sektor	4	5 076	8 271
Staten	536	6 731	9 902
Ålderspensionssystemet	-532	-1 655	-1 631
Kommunsektorn	±0	±0	±0
Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)	-0,7	0,6	1,0

Källa: Moderaternas partimotion 2021/22:4040.

De effekter som motionärernas budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 1.8.

Tabell 1.8 Kommunsektorns finanser (M)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Kommunernas inkomster	1 685	1 435	4 240
Kommunal inkomstskatt	-4 964	-7 125	-6 951
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0
Statsbidrag inom utgiftsområde 25	5 649	8 060	10 691
därav ekonomiska regleringar	±0	±0	±0
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	1 000	500	500
Utgifter	1 685	1 435	4 240
Finansiellt sparande i kommunsektorn	±0	±0	±0

Källa: Moderaternas partimotion 2021/22:4040.

Motionärerna föreslår att nivån på utgiftstaket för 2022 sänks med 17 miljarder kronor, och konstaterar att man likt regeringen ändå har ett ovanligt högt utgiftstak 2022 till följd av den stora osäkerhet som pandemin fortfarande innebär. Motionärernas förslag till utgiftstak för 2023 framhålls innebära en mer normal budgeteringsmarginal liksom förslaget till utgiftstak för 2024 som är 40 miljarder kronor lägre än regeringens förslag, se tabell 1.9.

Tabell 1.9 Utgiftstak för staten (M)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Takbegränsade utgifter	-18 154	-19 875	-24 256
Budgeteringsmarginal	1 154	-125	-15 744
Utgiftstak för staten	-17 000	-20 000	-40 000

Källa: Moderaternas partimotion 2021/22:4040.

I tabell 1.10 redovisas inkomster och utgifter i statens budget med motionärernas budgetalternativ.

Tabell 1.10 Statens budgetsaldo och statsskulden (M)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Inkomster i statens budget	-17 618	-13 144	-14 354
därav inkomster av försåld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-18 154	-19 875	-24 256
därav statsskuldsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigerig	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	536	6 731	9 902
Statsskuld vid årets slut	-536	-7 267	-17 169

Källa: Moderaternas partimotion 2021/22:4040.

Både inkomsterna och utgifterna är lägre än med regeringens förslag. Sammantaget medför det att statens budget förstärks 2022–2024. Framför allt är det under åren 2023 och 2024 som förstärkningen sker. För en närmare redovisning av motionärernas budgetalternativ fördelat på utgiftsområden respektive olika typer av inkomster, se avsnitt 2.2–2.4 och 2.8 i detta betänkande

Sverigedemokraterna

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Sverigedemokraternas inriktning på den ekonomiska politiken

Motionärerna konstaterar att pandemin har satt sina spår. Utöver det mänskliga lidandet har pandemin och de införda restriktionerna för att minska smittspridningen medfört ekonomiska konsekvenser för privatpersoner och företag. Krisen har resulterat i minskad lönsamhet för företagen, med färre nyanställningar och ökad arbetslöshet som följd. För att undvika att de införda stödåtgärderna endast skjuter konkurser på framtiden behövs det enligt motionärerna reformer för att det ska bli mer lönsamt för företag att expandera och anställa personal. För att minska arbetslösheten behövs åtgärder riktas mot de områden där riktiga arbetstillfällen skapas. Det behöver bli billigare och lättare att starta företag, mer gynnsamt att expandera verksamheten och mer lönsamt att gå från bidrag till arbete. Motionärerna vill bl.a. förstärka jobbskatteavdraget, utöka det s.k. växa-stödet och göra det permanent och införa starta eget-bidrag för yrkesverksamma.

Motionärerna framhåller att vårdskulden ska betalas av. Motionärerna konstaterar att Sverige hade långa vårdköer redan före pandemin och anser att staten behöver gå in och ta ett tydligt ansvar, bl.a. genom att Socialstyrelsen tilldelas ett särskilt samordningsansvar för vårdköerna. Motionärerna anser vidare att det saknas ett långsiktigt ekonomiskt stöd till regionerna för att

hantera strukturella problem och de vill därför öka de generella statsbidragen. På så sätt ges kommunsektorn rimliga förutsättningar för att upprätthålla en god välfärd och fungerande kärnverksamheter parallellt med ett rimligt skattetryck utan att behöva öka skuldbördan.

Gängkriminaliteten har enligt motionärerna etablerat sig som ett av de allvarligaste samhällsproblemen i Sverige och den ska tryckas tillbaka. Motionärerna anser att inriktningen på rättsväsendet behöver ändras för att på riktigt komma tillrätta med gängkriminaliteten, öka tryggheten och sätta brottsoffret i första rummet. De vill därför bl.a. avsätta mer resurser till Åklagarmyndigheten, Sveriges Domstolar och Kriminalvården, genomföra en särskild lönesattnings för poliser och införa en statlig skadeståndsgaranti.

Enligt motionärerna har pensionssystemet i årtal varit både eftersatt och underfinansierat. Pensionerna behöver höjas och systemet reformeras. Det måste finnas en flexibilitet för pensionsåldern och det ska synas på pensionen att man arbetat ett helt liv. Det måste också bli lättare att spara privat och det behövs en tydlighet gentemot de som kommit till Sverige om att de inte kan väntas sig att bli försörjda av andras arbete. Motionärerna vill bl.a. höja pensionsavsättningarna, sänka skatten på investeringssparkonto och höja garantipensionen.

Motionärerna vill återupprätta den svenska välfärden. Sverige ska enligt motionärerna vara ett land där alla medborgare kan lita på att samhället träder in och hjälper till när man inte kan stå på egna ben, på samma sätt som det fungerar i en god och välfungerande familj. Enligt motionärerna är skolan, vården, omsorgen och trygghetssystemen hårt belastade samtidigt som behoven av välfärdstjänster ökar när befolkningen både växer och åldras. Motionärerna vill bl.a. förändra bedömningen för sjuk- och aktivitetsersättning, höja inkomsttaket för bostadsbidraget och införa bidrag till förstföderskor.

Motionärerna förordar en inriktning på politiken som sätter Sverige främst. Enligt motionärerna har samhällsbygget på senare år krackelerat och mot bakgrund av de stora behov som finns i Sverige anser motionärerna att det är oansvarigt att skicka iväg en stor del av skattebetalarnas pengar till andra länder. Motionärerna prioriterar annorlunda och vill därför gradvis strama åt biståndsbudgeten så att den halveras jämfört med i dag.

Ett välfungerande utbildningssystem är enligt motionärerna en direkt förutsättning för demokrati, kultur och hela det svenska kunskapssamhället. De förespråkar ett statligt huvudmannaskap för skolan. Motionärerna vill också förbättra löneutvecklingen för lärare, införa jourklasser för att skapa ordning och reda samt förstärka skolpengen.

Motionärerna kommer att fortsätta arbeta enträget för en fungerande och ansvarsfull migrationspolitik som sätter Sverige och dess folk i första rummet. Motionärerna vill upprätta en kravbaserad integrationspolitik som bygger på principerna om att man tar seden dit man kommer och får frihet under ansvar. Motionärerna vill exempelvis avsätta mer resurser för att möjliggöra fler

utvisningar, utveckla stödet för återvandring och införa obligatorisk förskola för barn till nyanlända i utsatta områden.

Motionärerna vill att den svenska kulturen ska erkännas och blomstra. De anser att det svenska kulturarvet ska vårdas och värnas, och vill bl.a. införa kulturlotsar och s.k. Sverige-center som en del av en landsomfattande kulturpolitisk reform för sammanhållning och vitalisering av kulturlivet.

Under de senaste decennierna har svensk landsbygdspolitik enligt motionärerna kännetecknats av ett enormt misslyckande, vilket har inneburit förlorad samhällsservice och förlorade arbetstillfällen. Motionärerna anser att sänkta bränsleskatter, bevarat reseavdrag och skattelättnader för småföretag utgör breda reformer som gynnar både stad och landsbygd. De föreslår bl.a. sänkt skatt på diesel och att livsmedelsstrategin fullt ut ska finansieras. Motionärerna vill även höja milersättningen som de anser har urholkats över tid, avskaffa bonus malus-systemet för personbilar och avskaffa flygskatten.

Motionärerna står upp för en ansvarsfull och effektiv klimatpolitik, där det globala perspektivet ges en central plats. Sverige eller EU kan enligt motionärerna inte på egen hand styra de globala koldioxidutsläppen. Sveriges nationella beredskap för klimatförändringar bör dock förstärkas. Motionärerna vill även upprätta en forskningsreaktor för fjärde generationens kärnkraft och öka forskningsanslagen för miljöteknik och bioekonomi.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Av tabell 1.11 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag.

Tabell 1.11 Den offentliga sektorns finanser (SD)

Miljoner kronor – avvikelser från regeringen

	2022	2023	2024
Den offentliga sektorns inkomster	-15 772	-20 999	-36 322
Den offentliga sektorns utgifter	-20 299	-23 453	-54 261
Finansiellt sparande i offentlig sektor	4 527	2 454	17 939
Staten	4 268	1 700	-6 775
Ålderspensionssystemet	259	754	24 714
Kommunsektorn	±0	±0	±0
Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)	-0,6	0,6	1,1

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2021/22:3938.

De effekter som motionärernas budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 1.12.

Tabell 1.12 Kommunsektorns finanser (SD)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Kommunernas inkomster	1 533	5 843	6 059
Kommunal inkomstskatt	-1 467	-607	-391
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	3 450	3 450
Statsbidrag inom utgiftsområde 25	3 000	3 000	3 000
därav ekonomiska regleringar	±0	±0	±0
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	±0	±0	±0
Utgifter	1 533	5 843	6 059
Finansiellt sparande i kommunsektorn	±0	±0	±0

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2021/22:3938.

Motionärerna föreslår i sitt budgetalternativ ingen annan nivå på utgiftstaket för 2024 än regeringen, se tabell 1.13. Inte heller föreslår motionärerna några andra nivåer på utgiftstaken för 2022 och 2023.

Tabell 1.13 Utgiftstak för staten (SD)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Takbegränsade utgifter	-18 573	-25 542	-32 606
Budgeteringsmarginal	18 573	25 542	32 606
Utgiftstak för staten	±0	±0	±0

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2021/22:3938.

Både inkomsterna och utgifterna i statens budget är lägre med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag, se tabell 1.14. Sammantaget medför det att statens budget förstärks 2022 och 2023 men försvagas 2024. För en närmare redovisning av motionärernas budgetalternativ fördelat på utgiftsområden respektive olika typer av inkomster, se avsnitt 2.2–2.4 och 2.8.8 i detta betänkande.

Tabell 1.14 Statens budgetsaldo och statsskulden (SD)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Inkomster i statens budget	-14 305	-23 842	-39 381
därav inkomster av försåld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-18 573	-25 542	-32 606
därav statsskuldsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigerig	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	4 268	1 700	-6 775
Statsskuld vid årets slut	-4 268	-5 968	807

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2021/22:3938.

Centerpartiet

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Centerpartiets inriktning på den ekonomiska politiken

Motionärerna anför att när pandemin nu förhoppningsvis är över ska ekonomin återstartas fullt ut. Motionärerna anser dock att många delar av ekonomin saknar de förutsättningar som krävs för att bl.a. småföretagandet och jobbskapandet ska kunna blomma ut i hela landet, för att utsatta grupper ska kunna integreras och för att klimatmålen ska kunna nås. Den ekonomiska politiken ska därför inriktas på liberala reformer för att bekämpa arbetslöshet och utanförskap, få hela landet att växa med fler företag, genomföra klimatomställningen, bekämpa gängkriminaliteten och förbättra jämställdheten.

Motionärerna vill skapa bättre förutsättningar för att pressa ned arbetslösheten och stärka jobbskapandet och företagandet långsiktigt. Därför föreslår de att kostnaderna för att anställa ska sänkas för långtidsarbetslösa, unga och små företag, bl.a. genom att den nedsättning av arbetsgivaravgiften för 19–23-åringar som finns förstärks och permanentas och att arbetsgivaravgiften vid anställning av långtidsarbetslösa tas bort. Småföretag ska ges möjlighet att anställa ytterligare arbetslösa utan arbetsgivaravgift genom att växa-stödet utökas. Anställningsstöden ska enligt motionärerna fokusera på det som fungerat, varför nystartsjobben bör förstärkas rejält. Motionärerna vill också se en fördubbling av matchningstjänsterna, vilket utgör det första steget mot den reformering av Arbetsförmedlingen som väntas ge bättre resultat för de arbetslösa och få fler i jobb. Motionärerna välkomnar regeringens förslag om att sänka skatterna på de lägsta inkomsterna med en förstärkt skattereduktion på förvärvsinkomster, så att de som arbetar får lättare att leva på sin lön.

Regelbördan för företag måste konsekvent och systematiskt pressas tillbaka, så att fler företag kan växa och anställa. Regeringen bör vidare skynda på arbetet med s.k. ingångsföretag så att egenföretagare kan göra rätt för sig och bygga social trygghet utan att knäckas av byråkrati. För att fler ska kunna ta det första steget in på arbetsmarknaden till en låg kostnad för arbetsgivaren vill motionärerna att det införs s.k. etableringsjobb. Motionärerna välkomnar regeringens förslag om lättnader i regelverket för personaloptioner, men anser att det inte är tillräckligt utan vill att regeringen föreslår mer konkurrenskraftiga regler.

För att få klimatomställningen genomförd vill motionärerna att de satsningar som gjorts på de s.k. nya gröna industrierna utvidgas och förstärks när det gäller vätgas, energilagring, modern återvinningsteknik och minusutsläpp. En stor satsning på återvinning av plast och textilier och

bioraffinaderier bör också genomföras i form av bl.a. insatser för forskning och innovation. Resurser bör avsättas för en utbyggnad av elnätet för förnybar energi och för en utbyggnad av den havsbaserade vindkraften. Det s.k. gröna avdraget bör utvidgas till bl.a. miljökonvertering av bilar samt energi- och vattenbesparande åtgärder och det s.k. bonus malus-systemet bör fullföljas fram till 2024, så att rena miljöbilar helt dominerar bilförsäljningen kommande år.

Bättre vägar, järnvägar, bredband, tillgång till vård och omsorg, utbildning och service är enligt motionärerna viktiga förutsättningar för att det ska vara möjligt att bo och verka i hela landet. I motionen framhåller motionärerna viktiga reformer som regeringen genomför, t.ex. bredbandsutbyggnad, vägunderhåll i hela landet och det s.k. landsbygdsprogrammet. Utöver dessa reformer vill motionärerna att resurser avsätts för ett antal vardagsnära reformer, t.ex. för att enskilda vägar ska kunna rustas upp.

Inom vården och omsorgen råder enligt motionärerna allvarliga brister och många får vänta alltför länge på vård. För att skapa en bättre vård och omsorg vill motionärerna att resurser avsätts för att ytterligare korta ned köerna till barn- och ungdomspsykiatri, för extra cancerscreening och för en särskild satsning på primärvården och ambulansvården på landsbygden.

Motionärerna vill se en starkare skola och ett livslångt lärande genom att det arbete som påbörjats med att bredda möjligheterna till utbildning och vidareutbildning fortsätter genom långsiktigt utbyggda platser på yrkeshögskolan och yrkesvux, genom förbättrad utbildning i svenska för invandrare (sfi) kombinerad med yrkesutbildning och genom att fortsätta kvalitetsarbetet i skolan och förbättra skolvalet.

För att skapa trygghet och försvara rättssamhället i hela landet krävs enligt motionärerna att polisen ges möjlighet att vara långsiktigt och kraftfullt närvarande i vardagen i de områden där gängkriminaliteten har sin bas samt att trygga dessa områden för de familjer som bor där och vars barn riskerar att rekryteras till kriminella gäng. Motionärerna vill därför att ytterligare resurser avsätts för polisens löner, deras arbetsmiljö och möjligheten att locka tillbaka personal samt att resurserna ökar snabbare till Nationellt forensiskt centrum.

Vidare vill motionärerna se en särskild satsning på trygghetsvårdar som ska utgöra en länk mellan lokalsamhället och polisen i vardagen.

För att finansiera de reformer som motionärerna föreslår vill de bl.a. att den återhämtningsbonus i vård- och äldreomsorgen som infördes 2021 avskaffas. Motionärerna anser vidare att byggandet kan öka och att det befintliga beståndet kan utnyttjas bättre utan stora statliga subventioner som de därför anser bör avskaffas. Motionärerna förordar också en viss sänkning av den tillfälligt höjda ersättningen i arbetslöshetsersättningen och att den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen återinförs.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Motionärerna konstaterar att behovet av statsfinansiering i långsiktig balans med nödvändighet har fått stå tillbaka i pandemin. Om politiken kan fokusera på att snabbt få Sverige att växa ikapp det som landet tappat under pandemin blir det enligt motionärerna sedan avgörande att få statsfinanserna i balans och att stärka ramverket kring finanspolitiken. Av tabell 1.15 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag.

Tabell 1.15 Den offentliga sektorns finanser (C)

Miljoner kronor – avvikelse från regeringen

	2022	2023	2024
Den offentliga sektorns inkomster	-7 538	-9 144	-9 641
Den offentliga sektorns utgifter	-9 846	-4 825	-7 835
Finansiellt sparande i offentlig sektor	2 308	-4 320	-1 806
Staten	3 108	-4 320	-1 806
Ålderspensionssystemet	-800	±0	±0
Kommunsektorn	±0	±0	±0
Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)	-0,6	0,4	0,8

Källa: Centerpartiets partimotion 2021/22: 4121.

De effekter som motionärernas budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 1.16.

Tabell 1.16 Kommunsektorns finanser (C)

Miljoner kronor – avvikelse från regeringen

	2022	2023	2024
Kommunernas inkomster	-1 693	-749	-967
Kommunal inkomstskatt	-1 800	-300	-355
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0
Statsbidrag inom utgiftsområde 25	379	-1 257	-1 165
därav ekonomiska regleringar	110	-1 500	-1 445
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	-271	808	553
Utgifter	-1 693	-749	-967
Finansiellt sparande i kommunsektorn	±0	±0	±0

Källa: Centerpartiets partimotion 2021/22: 4121.

Centerpartiets förslag till utgiftstak 2022–2024 följer enligt motionärerna de rekommendationer för budgeteringsmarginalen som finns i det finanspolitiska ramverket. Nivån på utgiftstaket är genomgående lägre än de som tidigare fastställts respektive föreslås av regeringen i budgetpropositionen, se tabell 1.17.

Tabell 1.17 Utgiftstak för staten (C)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Takbegränsade utgifter	-8 846	-4 525	-7 480
Budgeteringsmarginal	-79 555	-317	-20 075
Utgiftstak för staten	-88 401	-4 842	-27 555

Källa: Centerpartiets partimotion 2021/22: 4121.

Både inkomsterna och utgifterna i statens budget är lägre med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag, se tabell 1.18.

Tabell 1.18 Statens budgetsaldo och statsskulden (C)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Inkomster i statens budget	-5 738	-8 844	-9 286
därav inkomster av försäld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-8 846	-4 525	-7 480
därav statsskuld räntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigerering	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	3 108	-4 320	-1 806
Statsskuld vid årets slut	-3 108	1 211	3 018

Källa: Centerpartiets partimotion 2021/22: 4121.

Sammantaget medför det att statens budget förstärks 2022 men försvagas 2023 och 2024. För en närmare redovisning av motionärernas budgetalternativ fördelat på utgiftsområden respektive olika typer av inkomster, se avsnitt 2.2–2.4 och 2.8 i detta betänkande.

Vänsterpartiet

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Vänsterpartiets inriktning på den ekonomiska politiken

Motionärerna framhåller att den ekonomiska politiken ska inriktas på att återstarta den svenska ekonomin efter coronapandemin och reparera de skador som de nyliberala ekonomiska teorierna har orsakat i form av nedmontering av vår gemensamma välfärd och våra trygghetssystem. Enligt motionärerna fortsätter regeringen att föreslå reformer som privatiseringen av Arbetsförmedlingen samtidigt som nödvändiga investeringar i reformer för jobb, klimat och ökad jämlikhet i samhället är otillräckliga. Motionärerna vill se en annan inriktning av politiken än den regeringen föreslår – en politik som

leder till minskade koldioxidutsläpp, minskad arbetslöshet och en ökad jämlikhet.

Den ekonomiska politiken ska inriktas på en stor grön och modern omställning av samhället som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet. För att skynda på återhämtningen från krisen vill motionärerna att det införs ett omfattande statligt investeringsprogram som skapar arbetstillfällen i hela landet och som sätter fart på ekonomin. Investeringar ska göras för en hållbar och rättvis framtid. Takten i den gröna omställningen ska öka genom att resurser tillförs bostadssektorn, transportsektorn, energiproduktionen och industrin. Huvudmålet när det gäller energipolitiken ska vara stora reformer för att bygga ut den förnybara energin och ställa om från fossila bränslen till förnybara, bl.a. genom riktade stöd för solcellsinvesteringar och vindkraftverk till kommuner och regioner. Fossilberoendet ska fhasas ut bl.a. genom en omfattande elektrifiering av transportsektorn och industrin. För att underlätta den gröna omställningen vill motionärerna att det inrättas en grön statlig investeringsbank, toplån till klimatsmart byggande och kreditgarantier för elnätsinvesteringar. Bostadsbristen ska byggas bort med fokus på miljövänliga hyresrätter med rimliga hyror i hela landet, och ett upprustningsprogram för hyresrätter ska införas. Dagens investeringsstöd för hyresrätter behöver tydligare än i dag knytas till klimatmålen. Motionärerna vill också att det införs ett separat investeringsstöd för byggande av klimatsmarta flerbostadshus i trä, för att bättre ta vara på den potential som skogslandet Sverige har.

För att rädda klimatet och för att göra det möjligt för människor att bo, leva och arbeta i hela landet vill motionärerna att ytterligare resurser utöver vad som föreslås av regeringen tillförs för en utbyggnad och en upprustning av järnvägen.

Den ekonomiska politiken ska inriktas mot full sysselsättning och ekonomisk jämlikhet. Motionärerna vill att stora ansträngningar görs för att bryta utvecklingen på arbetsmarknaden där långtidsarbetslösheten har bitit sig fast på höga nivåer, bl.a. genom att Arbetsförmedlingen ges utökade resurser och större möjligheter att anvisa arbetslösa till studier. Motionärerna vill se en aktiv arbetsmarknadspolitik med fokus på utbildning, en arbetsförmedling som stöder de arbetslösa att ta de jobb som finns och de jobb som växer fram samt en arbetslöshetsförsäkring som går att leva på. Mer fokus behöver därför läggas på utbildning och kompetenshöjande insatser. När det gäller arbetslöshetsersättningen bör målet vara att 80 procent av löntagarna ska få 80 procent av sin tidigare lön. Motionärerna vill därför att arbetslöshetsförsäkringen förstärks successivt och att förstärkningarna blir permanenta.

Välfärd ska komma alla till del, från de minsta barnen på förskolan, genom skola och arbetsliv, till de äldre med behov av omsorg. Enligt motionärerna har välfärdssektorn under lång tid varit underfinansierad och kommuner och regioner bedöms stå inför två utmaningar. Det handlar om resursbrist och om stora rekryteringsbehov. För att kommunsektorn ska lyckas med sin personalförskning krävs både stora utbildningssatsningar och betydande

ansträngningar för att öka välfärdssektorns attraktivitet. Centralt i detta sammanhang är högre löner, ökad personaltäthet och förbättrad arbetsmiljö. Den demografiska utvecklingen innebär samtidigt att kommuner och regioner står inför stora resursbehov de närmaste åren. Motionärerna menar att de resurser som regeringen tillför inte är tillräckliga utan att ytterligare resurser behöver tillföras, bl.a. genom generella statsbidrag, investeringsstöd för samhällsfastigheter och ett särskilt stöd till mindre kommuner för att de ska kunna erbjuda en välfärd på lika villkor. Motionärerna vill också se utökade resurser för riktade stöd till sjukvården, skolan och förskolan. Regeringens förslag om ytterligare prestationsbaserade resurser till den s.k. kömiljarden avvisas av motionärerna, som anser att det är fel väg att gå och i stället vill se långsiktiga lösningar där kvalitet står i fokus. Såväl inom sjukvården som skolan behövs ett slut på vinstintresset. För att skapa en likvärdig och bra skola i hela landet menar motionärerna att staten behöver återta huvudmannaskapet för skolan.

Socialförsäkringarna som är centrala i jämlikhetspolitiken har enligt motionärerna urholkats under flera år. Motionärerna vill stärka den ekonomiska tryggheten för människor, bl.a. förordas ett slopat karensavdrag, minskat och slopat sjuklöneansvar för små företag, höjd garantipension, höjt tak och höjd ersättning i sjuk- och aktivitetsersättningen, höjt bostadsbidrag, höjt försörjningsstöd och semesterersättning för studenter.

Målet med skattepolitiken ska vara att trygga välfärden, öka jämlikheten, få fler människor i arbete och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Skatter ska betalas efter bärkraft och fördelas efter behov. Förmögenhetsfördelningen i Sverige är bland världens mest skeva. Motionärerna föreslår att det görs en rad skärpningar på kapital- och egendomsskatterna och att det införs en extra välfärdsskatt. Regeringens förslag om att förstärka skattereduktionen för förvärvsinkomster avvisas till förmån för ett förslag om sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare som enligt motionärerna har en bättre fördelningsprofil. Motionärerna vill också se att nedsättningarna av arbetsgivaravgiften slopas. Sammantaget förordar motionärerna ett höjt skatteuttag för att finansiera nödvändiga resurser till välfärden och den gröna omställningen.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Av tabell 1.19 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag.

Tabell 1.19 Den offentliga sektorns finanser (V)*Miljoner kronor – avvikelser från regeringen*

	2022	2023	2024
Den offentliga sektorns inkomster	78 105	84 880	90 930
Den offentliga sektorns utgifter	77 304	97 445	102 728
Finansiellt sparande i offentlig sektor	801	-12 565	-11 798
Staten	371	-14 625	-14 268
Ålderspensionssystemet	1 160	1 840	2 010
Kommunsektorn	-730	220	460
Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)	-0,6	0,3	0,6

Källa: Vänsterpartiets partimotion 2021/22:3278.

De effekter som Vänsterpartiets budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 1.20.

Tabell 1.20 Kommunsektorns finanser (V)*Miljoner kronor – avvikelser från regeringen*

	2022	2023	2024
Kommunernas inkomster	39 041	41 431	45 401
Kommunal inkomstskatt	5 390	7 930	8 590
Kapitalinkomster och övriga inkomster	40	40	40
Statsbidrag inom utgiftsområde 25	21 771	22 081	25 571
därav ekonomiska regleringar	-2 480	-7 580	-9 190
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	11 840	11 380	11 200
Utgifter	39 771	41 211	44 941
Finansiellt sparande i kommunsektorn	-730	220	460

Källa: Vänsterpartiets partimotion 2021/22:3278.

Vänsterpartiet är emot systemet med treåriga utgiftstak och anser att de endast ska vara ettåriga. För 2022 är motionärernas förslag till utgiftstak 73 miljarder kronor högre än det utgiftstak som regeringen föreslår, se tabell 1.21.

Tabell 1.21 Utgiftstak för staten (V)*Miljoner kronor – avvikelser från regeringen*

	2022	2023	2024
Takbegränsade utgifter	72 304	91 535	96 568
Budgeringsmarginal	696	465	432
Utgiftstak för staten	73 000	(92 000)	(97 000)

Källa: Vänsterpartiets partimotion 2021/22:3278.

I tabell 1.22 redovisas statens inkomster och utgifter med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag. Både inkomsterna och utgifterna är högre med motionärernas budgetalternativ. För en närmare redovisning av motionärernas budgetalternativ fördelat på utgiftsområden respektive olika typer av inkomster, se avsnitt 2.2–2.4 och 2.8 i detta betänkande.

Tabell 1.22 Statens budgetsaldo och statsskulden (V)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Inkomster i statens budget	72 675	76 910	82 300
därav inkomster av försåld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	72 304	91 535	96 568
därav statsskuld räntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigering	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	371	-14 625	-14 268
Statsskuld vid årets slut	-371	14 254	28 522

Källa: Vänsterpartiets partimotion 2021/22:3278.

Kristdemokraterna

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Kristdemokraternas inriktning på den ekonomiska politiken

Motionärerna framhåller att Sverige i grunden är ett bra land att leva i, men också att utvecklingen går åt fel håll på flera sätt. När det gäller jobben, värden och tryggheten placerar sig Sverige på flera viktiga områden i Europabotten. Motionärerna menar att regeringen inte gör vad som krävs för att vända utvecklingen och vill därför se en annan inriktning av politiken än den som regeringen föreslår.

En av Sveriges mest angelägna utmaningar är att råda bot på den omfattande långtidsarbetslösheten. Regeringens sänkningar av arbetsgivaravgifter är enligt motionärerna ineffektiva reformer för att få fler i jobb. Introduktionsjobben bör läggas ned och extratjänsterna bör minskas då de enligt motionärerna har visat låga resultat. Motionärerna avvisar också regeringens förslag till förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster. I stället förordas effektiva jobbreformer och skattelättnader som bl.a. en förstärkning av nystartsjobben, införandet av en ny typ av matchningsanställningar och införandet av ett dubbelt jobbskatteavdrag för grupper som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. På så sätt vill motionärerna öka drivkrafterna både för att anställa och för att arbeta. Vidare vill motionärerna att det införs en flyttpeng som stöd för arbetslösa som flyttar dit jobben finns samt att utökade resurser avsätts för yrkesvux och andra utbildningsformer. Det övergripande målet för arbetsmarknadspolitiken ska vara full sysselsättning. För att ytterligare öka drivkraften till arbete avvisar motionärerna regeringens förslag om att höja taknivån i sjukpenningen och vill att den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen återinförs samt att den temporärt utbyggda arbetslöshetsersättningen trappas ned.

För att stimulera återstarten av ekonomin och förbättra tillväxtförutsättningarna över tid förordar motionärerna att bolagsskatten tillfälligt sänks för företag som gör investeringar.

Tryggheten måste komma alla till del. Motionärerna vill att resurser avsätts för att ge stöd till föräldrar i deras viktiga roll och för att skapa en god samverkan mellan föräldrar, skola, socialtjänst och polis. Rättsväsendet behöver också tillföras ytterligare resurser utöver vad regeringen föreslår och antalet poliser måste öka kraftigt.

Vidare ska politiken inriktas på att göra mer för att utveckla den gemensamt finansierade äldreomsorgen, bl.a. behöver det byggas fler trygghetsboenden och äldreomsorgen bör präglas av mer gemenskapsfrämjande innehåll. Det är också enligt motionärerna en lämplig åtgärd i en återstartsfas för ekonomin som kan skapa jobb och se till att hålla uppe aktiviteten i byggsektorn. Därutöver vill motionärerna att åtgärder vidtas för att förbättra villkoren för personalen inom äldreomsorgen.

Det friska åldrandet, de äldre som en viktig resurs och ett välfungerande samspel mellan generationerna är enligt motionärerna viktiga beståndsdelar i seniorpolitiken. De vill därför att det skapas fler möjligheter både för äldre att arbeta längre upp i åren och för att stärka pensionärernas ekonomi, bl.a. genom ytterligare skattesänkningar för pensionärer, genom att jobbskatteavdraget utökas för den som fortsätter att jobba efter 69 års ålder och genom att bostadstillägget för pensionärer stärks, utöver det regeringen föreslår.

För att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård i hela landet vill motionärerna att staten ska ta över huvudansvaret för sjukvården. Längre köer och lägre förtroende för sjukvården kräver enligt motionärerna att politiken inriktas på strukturreformer och att medel avsätts för detta, bl.a. förordas en nationell vårdförmedling och mer personal i primärvården.

Vidare anser motionärerna att det behövs kraftfulla reformer för att komma till rätta med obalanserna på bostadsmarknaden. Framför allt behöver fler få möjlighet att äga sitt boende, i stället för att fastna i den fattigdomsfälla som dyra nyproducerade hyresrätter eller dyra och osäkra andrahandslösningar riskerar att bli. Motionärerna förordar därför att det införs ett system för ungas bosparande. Motionärerna vill även att bostadsbidraget förbättras så att fler familjer får större möjligheter till ett bra boende, även i småhus. För att utöka utbudet av bostäder bör tomrättssystemet reformeras, och planläggningen av mark för småhus bör öka. Regeringens byggsubventioner är enligt motionärerna ineffektiva och snedvrider konkurrensen och motionärerna avvisar därför regeringens förslag om att utöka dessa. Motionärerna förordar också att bidraget för energieffektiviseringar av flerbostadshus slopas då det inte används i någon större utsträckning och riskerar att gå till projekt som ändå skulle ha blivit av.

Motionärerna värnar möjligheten för människor att leva och bo i alla delar av landet och vill därför se stora satsningar på vägunderhåll och bredband, en stärkt välfärd och stöd för företag på landsbygden.

Ett stort samhällsproblem som behöver åtgärdas är den ofrivilliga ensamheten. Motionärerna anser att det behövs krafttag för att säkerställa att politiken inte bidrar till ökad ensamhet. All politik bör i stället gemenskapssäkras. Reformerna måste till som ger föräldrar mer tid med barnen under hela uppväxten, och bostadsbyggandet och stadsplaneringen bör utformas för att främja social gemenskap på samma sätt som för miljömässig hållbarhet.

Motionärerna förespråkar en hållbar flyktingpolitik som präglas av humanism och medmänsklighet, ett generöst bistånd som når fram och en politik som främjar handel och ökade möjligheter till rörlighet över gränserna.

När det gäller miljö- och klimatpolitiken bör Sverige vara ett föregångsland genom effektiva miljöåtgärder som styrmedel för att minska klimat- och miljöpåverkan. Motionärerna förordar bl.a. en annulleringsmekanism för utsläppsrätter, för att på ett effektivt och träffsäkert sätt minska utsläppen.

Motionärerna avvisar regeringens förslag om att införa en familjevecka till förmån för de alternativa reformerna för barnfamiljer som motionärerna förordar.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Motionärerna konstaterar att precis som Sverige till stor del tack vare det finanspolitiska ramverket klarade den ekonomiska nedgången i finanskrisens spår bättre än de allra flesta jämförbara länder, visade sig ramverket återigen tjäna Sverige väl när coronakrisen kom. Därför bör överenskommelsen mellan sju partier i riksdagen kring det finanspolitiska ramverket fortsätta att gälla. Så snart osäkerheterna som riskerar att hämma återhämtningen har minskat bör planen vara att återgå till att stärka det finansiella sparandet och minska statskulden. Motionärerna menar att det nu är av stor vikt att de reformer som genomförs är strukturellt riktiga. Då osäkerhetsfaktorerna fortsätter att vara betydande bör finanspolitiken vara expansiv även under 2022 och sedan bör stöden långsamt trappas ned. Av tabell 1.23 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag.

Tabell 1.23 Den offentliga sektorns finanser (KD)

Miljoner kronor – avvikelse från regeringen

	2022	2023	2024
Den offentliga sektorns inkomster	-2 925	-2 426	-3 937
Den offentliga sektorns utgifter	-3 059	-2 595	-3 945
Finansiellt sparande i offentlig sektor	134	169	7
Staten	-3 188	-3 332	-3 364
Ålderspensionssystemet	851	1 041	1 041
Kommunsektorn	2 471	2 460	2 330
Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)	-0,7 %	0,5 %	0,8 %

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2021/22:4221.

De effekter som motionärernas budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 1.24.

Tabell 1.24 Kommunsektorns finanser (KD)

Miljoner kronor – avvikelse från regeringen

	2022	2023	2024
Kommunernas inkomster	1 021	1 081	981
Kommunal inkomstskatt	-3 903	-3 743	-3 943
Kapitalinkomster och övriga inkomster	1 500	1 500	1 500
Statsbidrag inom utgiftsområde 25	4 824	4 724	924
därav ekonomiska regleringar	5 200	5 100	1 300
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	-1 400	-1 400	2 500
Utgifter	-1 450	-1 379	-1 349
Finansiellt sparande i kommunsektorn	2 471	2 460	2 330

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2021/22:4221.

Motionärerna konstaterar att de tidigare avvisat regeringens mycket kraftiga höjning av utgiftstaken, som både möjliggjorde en kraftig utgiftsexpansion och också i praktiken har medfört att taken förlorat sin styrande effekt. I ett läge när ekonomin återstartas efter en ekonomisk kris och osäkerhetsfaktorer fortsatt råder är det enligt motionärerna av stor vikt att det finns tillräckligt utrymme att stötta ekonomin så länge som det finns behov. Motionärerna bedömer att nivån på det sedan tidigare fastställda utgiftstaket 2022 är rimligt. Motionärerna återgår sedan till sin tidigare hållning gällande utgiftstakets nivå och föreslår en lägre nivå 2024 jämfört med regeringens förslag, se tabell 1.25. Motionärernas förslag till utgiftstak under 2022–2024 sätts som fallande andel av BNP.

Tabell 1.25 Utgiftstak för staten (KD)

Miljoner kronor – avvikelse från regeringen

	2022	2023	2024
Takbegränsade utgifter	2 666	3 149	1 869
Budgeteringsmarginal	-2 665	2 851	-16 869
Utgiftstak för staten	±0	6 000	-15 000

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2021/22:4221.

I tabell 1.26 redovisas inkomster och utgifter i statens budget med motionärernas budgetalternativ. Statens budgetsaldo är lägre än i regeringens förslag till följd av att inkomsterna är lägre och utgifterna högre jämfört med regeringens förslag. För en närmare redovisning av motionärernas budgetalternativ fördelat på utgiftsområden respektive olika typer av inkomster, se avsnitt 2.2–2.4 och 2.8 i detta betänkande.

Tabell 1.26 Statens budgetsaldo och statsskulden (KD)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Inkomster i statens budget	-522	-183	-1 494
därav inkomster av försåld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	3 566	4 009	2 719
därav statsskuldsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	900	860	850
Kassamässig korrigerings	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	-4 088	-4 192	-4 214
Statsskuld vid årets slut	4 088	8 280	12 493

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2021/22:4221.

Liberalerna

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Liberalernas inriktning på den ekonomiska politiken

Enligt motionärerna måste den ekonomiska politiken under de kommande åren fokusera på att återställa tillväxten, hålla uppe sysselsättningen och återge framtidstron. En ny start för Sverige börjar med en riktigt bra skola, anser motionärerna. Under pandemin har många elever halkat efter i skolgången och därför behövs det ett omfattande stödpaket för att reparera det kunskapsstapp som krisen gett upphov till. För att återupprätta kunskapsskolan vill motionärerna att undervisningstiden i grundskolan utökas och att alla elever ska ha rätt till egna läroböcker. Motionärerna anser att skolan ska återförstatligas senast 2026.

Motionärerna menar att integrationsproblemen är mycket allvarliga och har en vision om att det 2030 inte längre ska finnas några utsatta områden. För att lyckas med detta krävs en bred reformagenda där arbetslinjen och en snabbare väg in i det svenska språket är avgörande. Det krävs också att skolorna i utsatta områden stärks t.ex. genom att villkoren för lärare i dessa skolor förbättras och att tillgången på speciallärare säkras.

De som i dag drabbas av våld och otrygghet ska känna att samhället reagerar på situationen och att brottsoffer får det stöd och skydd de har rätt till. Motionärerna föreslår därför utökade resurser till rättsväsendet jämfört med regeringens budgetförslag, men konstaterar samtidigt att det kommer att krävas omfattande insatser och resurser i många år framöver för att på riktigt vända utvecklingen.

Sverige har goda förutsättningar att bli världens första klimatneutrala välfärdsland, och politikens uppgift är enligt motionärerna att möjliggöra de alternativ som leder dit. Laddinfrastrukturen behöver byggas ut för att det ska

vara möjligt att genomföra elektrifieringen av transporterna. Motionärerna förordar också en grön växling från dieselsubventioner i de gröna näringarna till insatser som gynnar en övergång till fossilfria drivmedel. Motionärerna vill även att skatten på plastpåsar avskaffas.

Företagandet är fundamentet för Sveriges välstånd och enligt motionärerna nyckeln till Sveriges återstart. Därför krävs det nu reformer som gör att det blir enklare och billigare att anställa. Motionärerna föreslår att skatten på forskningsintensiva företag sänks liksom att expertskatten utvecklas och förstärks i takt med att den internationella konkurrensen för företagen ökar. För att stimulera de mindre företagen vill motionärerna förstärka och permanenta växa-stödet samt förenkla momsbeskattningen för de mindre företagen. Förbättrade regler för personaloptioner förordas också.

För att det ska löna sig bättre att gå från bidrag till arbete föreslår motionärerna sänkta skatter på låga inkomster inklusive pension genom ett jobbskatteavdrag. Motionärerna avvisar regeringens förslag om förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster. För att öka utbildningspremien föreslår motionärerna en höjd brytpunkt för statlig skatt.

Eftersom motionärerna förespråkar mer enhetliga och ändamålsenliga skatter vill man avskaffa den särskilda skattesänkning som finns för en del glesbygdskommuner. I stället vill man förstärka infrastrukturen i landets glesbefolkade delar. Även regeringens förslag om skattefri cykelförmån avvisas och motionärerna vill att systemet med bonus malus för nya bilar ska vara självbärande. Motionärerna föreslår vidare en höjning av skatten på både kommersiella lokaler och obebyggd mark.

Motionärerna anser att den ekonomiska tryggheten vid arbetslöshet bör komma från en statlig arbetslöshetsförsäkring som ska omfatta alla som arbetar. Arbetslöshetsförsäkringens grundläggande principer ska upprätthållas, dvs. skyddet ska vara generöst den första tiden och sedan trappas av ju längre arbetslösheten pågår samtidigt som kraven på den enskilde höjs. Av den anledningen avvisar motionärerna regeringens förslag till förlängning av det temporärt höjda taket i arbetslöshetsförsäkringen. Inte heller regeringens förslag om skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassorna står motionärerna bakom.

Motionärerna anser att regeringen har förslag som innehåller en rad uppluckringar i socialförsäkringarna som i grunden går emot såväl arbetslinjen som målsättningen att ingen ska lämnas i utanförskap. Motionärerna föreslår en återinförd borte tidsgräns i sjukförsäkringen och avvisar regeringens förslag om ett höjt tak i sjukpenningen. Enligt motionärerna är det viktigt för legitimiteten i välfärdssystemen att vissa grupper inte särbehandlas. Därför föreslår motionärerna att det ska vara samma regler för flyktingar som för anhänginvandrare och andra kategorier av invandrare i aktivitets- och sjukersättningen och garantipensionen.

Motionärerna framhåller att dagens höga trösklar till bostadsmarknaden gör att många grupper utestängs, inte minst de unga. Motionärerna föreslår därför att ett skattegynnat bosparande införs. För att ytterligare stärka människors

möjlighet att spara föreslår motionärerna också förändringar av beskattningen av investeringssparkonto. Motionärerna vill avveckla regeringens investeringsstöd för hyres- och studentbostäder och stödet för energieffektiviseringar av flerbostadshus.

Välfärdsstatens kärnuppgifter är lika viktiga nu som före coronapandemins utbrott. Motionärerna anser att de generella statsbidragen behöver fortsätta höjas. Motionärerna föreslår vidare en långsiktig öronmärkt statlig finansiering för att bygga ut antalet vårdplatser runt om i landet och en snabbare väg till fullt utbyggd personlig assistans jämfört med regeringens förslag. Motionärerna avvisar regeringens förslag till en familjevecka.

Motionärerna anser att politiken för årsrika personer måste anpassas till att de är individer med olika förutsättningar och viljor. Mot bakgrund av detta föreslår motionärerna ett rutavdrag riktat till årsrika för tjänster man behöver hjälp med och som i många fall inte faller inom hemtjänstens uppdrag och att det inrättas en fast omsorgskontakt i hemtjänsten.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Motionärerna anser att det finanspolitiska ramverket tjänat Sverige väl och att den breda politiska överenskommelsen kring ramverket bör gälla även i fortsättningen. Tack vare välskötta statsfinanser under flera decennier finns det enligt motionärerna möjlighet att 2022 kraftfullt stimulera ekonomin och hålla köpkraften uppe, och att i linje med överskottsmålet tillfälligt gå med underskott i statens budgetar. Givet den höga arbetslösheten krävs en expansiv finanspolitik under de kommande åren. Motionärerna anser att det är av stor vikt att det strukturella sparandet blir positivt 2023–2024. Av tabell 1.27 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag.

Tabell 1.27 Den offentliga sektorns finanser (L)

Miljoner kronor – avvikelse från regeringen

	2022	2023	2024
Den offentliga sektorns inkomster	-7 693	-3 793	-3 540
Den offentliga sektorns utgifter	-6 432	-3 088	-3 301
Finansiellt sparande i offentlig sektor	-1 261	-705	-239
Staten	669	385	721
Ålderspensionssystemet	-750	-40	-10
Kommunsektorn	-1 180	-1 050	-950
Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)	-0,7	0,5	0,8

Källa: Liberalernas partimotion 2021/22:4181.

De effekter som motionärernas budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 1.28.

Tabell 1.28 Kommunsektorns finanser (L)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Kommunernas inkomster	-660	-700	-580
Kommunal inkomstskatt	-1 926	-492	-368
Kapitalinkomster och övriga inkomster	100	200	300
Statsbidrag inom utgiftsområde 25	1 166	-408	-512
därav ekonomiska regleringar	1 900	340	280
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	±0	±0	±0
Utgifter	520	350	370
Finansiellt sparande i kommunsektorn	-1 180	-1 050	-950

Källa: Liberalernas partimotion 2021/22:4181.

Motionärerna föreslår i sitt budgetalternativ ingen annan nivå på utgiftstaket för 2024 än regeringen, se tabell 1.29. Inte heller föreslår motionärerna några andra nivåer på utgiftstaken för 2022 och 2023.

Tabell 1.29 Utgiftstak för staten (L)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Takbegränsade utgifter	-6 536	-3 886	-4 193
Budgeteringsmarginal	6 536	3 886	4 193
Utgiftstak för staten	±0	±0	±0

Källa: Liberalernas partimotion 2021/22:4181.

Både inkomsterna och utgifterna i statens budget är lägre med motionärernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag, se tabell 1.30. Sammantaget medför det att statens budget förstärks något 2022–2024. För en närmare redovisning av motionärernas budgetalternativ fördelat på utgiftsområden respektive olika typer av inkomster, se avsnitt 2.2–2.4 och 2.88 i detta betänkande.

Tabell 1.30 Statens budgetsaldo och statsskulden (L)*Miljoner kronor – avvikelse från regeringen*

	2022	2023	2024
Inkomster i statens budget	-5 867	-3 501	-3 472
därav inkomster av försäld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-6 536	-3 886	-4 193
därav statsskuldsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigerig	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	669	385	721
Statsskuld vid årets slut	-669	-1 054	-1 775

Källa: Liberalernas partimotion 2021/22:4181.

1.3 Kompletterande information

Aktuella bedömningar av den ekonomiska utvecklingen

I regeringens prognos för den makroekonomiska utvecklingen har information som fanns tillgänglig t.o.m. den 9 augusti 2021 beaktats. I detta avsnitt redovisas ett antal prognoser som publicerats efter att propositionen överlämnades.

Riksbankens penningpolitiska rapport

Riksbanken konstaterar i sin penningpolitiska rapport från den 20 september 2021 att återhämtningen i omvärlden har tagit fart igen efter inbromsningen i början året. Tillväxten drivs till stor del av tjänstebranscherna och stöds av en expansiv ekonomisk politik. I USA och euroområdet bedöms den snabbt stigande efterfrågan, tillsammans med utbudsproblem i vissa branscher, ha lett till högre inflation. Men uppgången i prisökningstakten bedöms vara övergående och under 2022 väntas inflationen i omvärlden sjunka tillbaka.

Riksbanken bedömer att tillväxten i den svenska ekonomin är hög. Vaccinationerna och de lättade restriktionerna gör att aktiviteten inom de pandemirabbade branscherna har återhämtat sig snabbt. BNP-tillväxten bedöms uppgå till 2,4 procent det tredje kvartalet för att därefter gradvis dämpas i takt med att bortfallen i konsumtionen och investeringarna som följde i spåren av pandemin hämtats igen. BNP-tillväxten bedöms uppgå till 4,7 procent 2021 och 3,6 procent 2022. Riksbanken konstaterar att en högre andel långtidsarbetslösa innebär att även om den starka konjunkturuppgången får arbetslösheten att sjunka så väntas den dröja sig kvar på en förhöjd nivå ännu en tid och uppgå till 8,8 procent 2021 och 7,6 procent 2022. Resursutnyttjandet bedöms fortfarande vara betydligt lägre än normalt inom en del av de branscher som påverkats mest av pandemin, men understött av den ekonomiska politiken väntas det fortsätta stiga och konjunkturläget bedöms vara starkt under kommande år. Inflationen bedöms bli högre än 2 procent det närmaste året, vilket främst beror på att energipriserna stigit kraftigt. Den underliggande inflationen är lägre och Riksbanken bedömer att det dröjer ytterligare ett par år innan inflationen mer varaktigt ligger nära 2 procent.

Konjunkturinstitutets prognos för den ekonomiska utvecklingen

Konjunkturinstitutet konstaterar i sin prognos från den 29 september 2021 att den snabba återhämtningen av svensk ekonomi fortsätter. Förtroendeindikatorer och nyinkommen statistik indikerar, trots komponentbrist och andra leveransproblem, på en hög tillväxt i närtid. BNP-tillväxten dämpas sedan successivt, men väntas förbli så pass hög att resursutnyttjandet fortsätter att stiga och ekonomin bedöms gå in i en mild högkonjunktur under det andra halvåret 2022. Konjunkturinstitutet bedömer att även bland Sveriges viktigaste handelspartners så fortsätter återhämtningen när pandemirestriktioner tas bort.

Exporten blir då den främsta drivkraften bakom den fortsatta förstärkningen av konjunkturen. Även hushållens konsumtion väntas bidra till BNP-tillväxten då framför allt konsumtionen av tjänster tar fart igen. Sammantaget bedöms BNP-tillväxten öka med 4,7 procent 2021 och 3,9 procent 2022. Konjunkturinstitutet konstaterar att arbetskraften har vuxit starkt under det första halvåret 2021, vilket har inneburit att arbetslösheten legat kvar på relativt sett höga nivåer. Under resten av 2021 och 2022 väntas arbetskraften växa i linje med befolkningen, och tillsammans med en stigande sysselsättning väntas arbetslösheten minska successivt. Dock är andelen långtidsarbetslösa hög och arbetslösheten beräknas uppgå till 8,7 procent 2021 och 7,6 procent 2022.

Internationella valutafondens prognos för världsekonomin

Internationella valutafonden (IMF) bedömer i sin prognos för världsekonomin från den 12 oktober 2021 att den globala ekonomiska återhämtningen fortsätter, även om pandemin ännu inte är över. IMF framhåller att det finns stora skillnader i återhämtningen, bl.a. beroende på skillnader i vaccinationsgrad och finanspolitiskt utrymme för stödåtgärder. Vidare konstaterar fonden att spridningen av nya virusvariationer innebär ökad osäkerhet om när pandemin kan vara över. Därtill har avvägningen mellan policyåtgärder för att hantera olika typer av utmaningar så som dämpad sysselsättning, stigande inflation, motgångar i utvecklingen av humankapital (bl.a. på grund av stängda skolor under pandemin) och klimatförändringar blivit svårare. IMF bedömer att global BNP ökar med 5,9 procent 2021 och 4,9 procent 2022. Prognosen är något nedreviderat jämfört med den senaste prognosen från i juli, vilket till viss del beror på utbudsrestriktioner i de avancerade ekonomierna och försämrade förhållanden i låginkomstländerna på grund av pandemin. Samtidigt bedömer fonden att tillväxtutsikterna för råvaruexporterande länder är något starkare. Sysselsättningen bedöms även framöver släpa efter något i återhämtningen.

EU-kommissionens höstprognos

EU-kommissionen konstaterar i sin höstprognos från den 11 november 2021 att EU:s ekonomi återhämtar sig från pandemin snabbare än förväntat. Trots vissa farhågor över utvecklingen framöver så väntas återhämtningen fortsätta och BNP-tillväxten i EU bedöms uppgå till 5 procent 2021 och 4,3 procent 2022. Kommissionen framhåller att prognosen till stor del beror på utvecklingen av pandemin och i vilken mån utbudsrestriktioner minskar. Arbetslösheten väntas minska från 7,1 procent 2021 till 6,7 procent 2022.

Sveriges ekonomi väntas, trots störningar i leveranskedjor, fortsätta att växa under 2021, främst drivet av privat konsumtion. BNP-tillväxten bedöms uppgå till 3,9 procent 2021 och 3,5 procent 2022. Inflationen bedöms uppgå till 2,5 procent 2021, till stor del på grund av högre energipriser. Därefter väntas inflationen gradvis gå tillbaka, till 1,5 procent 2023. En relativt stark

återhämtning i sysselsättningen medför att arbetslösheten framöver väntas minska från 8,5 procent 2021 till ca 7 procent 2022. Dock finns det enligt kommissionen risk för längre arbetslöshet för de som står långt från arbetsmarknaden.

Nyinkommen statistik över läget i svensk ekonomi

I regeringens prognos för den makroekonomiska utvecklingen har information som fanns tillgänglig t.o.m. den 9 augusti 2021 beaktats. I detta avsnitt redovisas ett antal indikatorer för den svenska ekonomins utveckling som publicerats efter det datumet.

Enligt SCB:s beräkning av *nationalräkenskaperna* för det andra kvartalet 2021 ökade BNP med 0,9 procent, säsongrensat och jämfört med det första kvartalet 2021. Uppgången drevs främst av fasta bruttoinvesteringar och av hushållens konsumtion. Kalenderkorrigerat och jämfört med det andra kvartalet 2020 ökade BNP med 9,7 procent (källa: SCB, publicerat den 27 augusti 2021).

Enligt SCB visar *BNP-indikatorn* för det tredje kvartalet 2021 på att BNP ökade med 1,8 procent säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Jämfört med tredje kvartalet 2020 var ökningen 4,7 procent. BNP-indikatorn är en tidig sammanställning från SCB av de kvartalsvisa nationalräkenskaperna och bygger på begränsade och preliminära underlag. SCB konstaterar att det framför allt är utvecklingen under juli månad som driver uppgången (källa: SCB, publicerat den 28 oktober 2021).

SCB:s finansmarknadsstatistik från september 2021 visar den årliga tillväxttakten avseende total *utlåning till hushåll* från monetära finansinstitut (MFI) var 6,5 procent. *Bostadslånen*, som utgör 82 procent av utlåningen till hushållen, hade en årlig tillväxttakt på 6,7 procent. SCB konstaterar att tillväxten har ökat successivt sedan september 2020. Konsumtionslånen, som utgjorde 6 procent av hushållens lån, hade en tillväxttakt på 6,1 procent. Motsvarande tillväxttakt för *utlåning till icke-finansiella* företag var 2,4 procent. Enligt SCB har denna tillväxt haft en negativ trend det senaste året men sett till de senaste månaderna ser tillväxttakten ut att vara på väg upp igen (källa: SCB, publicerat den 27 oktober 2021).

Aktuella bedömningar av de offentliga finanserna

Konjunkturinstitutets prognos över offentliga finanser

Jämfört med sin prognos i augusti för det finansiella sparandet i den offentliga sektorn för 2021 reviderar Konjunkturinstitutet (KI) i sin senaste prognos från den 29 september upp prognosen. Många stödåtgärder har förlängts t.o.m. det tredje kvartalet 2021 och det finansiella sparandet i offentlig sektor blir därför lågt även i år och uppgår till –1 procent av BNP. I höständringsbudgeten för 2021 har ytterligare stöd till regionerna för smittspårning, testning och vaccinering också föreslagits som påverkar prognosen. Enligt KI:s senaste

prognos hamnar det finansiella sparandet kring noll 2022, vilket är en nedrevidering jämfört med prognosen i augusti som förklaras av omfattningen på de budgetpolitiska åtgärder som regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2022. KI förutsätter i sin prognos att regeringens förslag till statens budget för 2022 antas av riksdagen. Det strukturella sparandet har reviderats upp något i KI:s prognos från september. Att det strukturella sparandet stärks mellan 2020 och 2021 beror mestadels på att de temporärt höga utgifterna 2020 faller bort. Enligt KI tar återhämtningen av det strukturella sparandet en tillfällig paus 2022 i och med omfattningen på de budgetpolitiska åtgärderna i regeringens förslag till statens budget för 2022. Prognosen för det strukturella sparandet 2022 har reviderats ned jämfört med KI:s senaste prognos över det strukturella sparandet som publicerades i juni. I KI:s scenario för 2023–2024 antas finanspolitiken bedrivas så att den är förenlig med det finanspolitiska ramverket. På sikt antas därför det strukturella sparandet uppgå till en tredjedels procent av potentiell BNP, vilket om ekonomin är nära konjunkturell balans innebär att det finansiella sparandet är i linje med överskottsmålet.

Riksbankens penningpolitiska rapport

I Riksbankens penningpolitiska rapport från den 21 september 2021 redovisas en prognos över den offentliga sektorns finansiella sparande i procent av BNP för 2021–2023. Inom parentes anges prognosen från juli 2021. Prognosen visar $-1,6$ ($-2,0$) för 2021, $-0,3$ ($-0,3$) för 2022 och $0,2$ ($0,4$) för 2023.

Riksgäldskontorets prognos över statens lånebehov

I Riksgäldskontorets senaste prognos från den 27 oktober 2021 konstaterar myndigheten att den goda ekonomiska utvecklingen bidrar till att statsfinanserna stärks. Riksgäldskontoret räknar med att budgetsaldot blir positivt redan 2021, $+22$ miljarder kronor. Myndighetens upprevidering av budgetsaldot beror främst på högre skatteinkomster, men också på att utgifterna blir lägre. Under alla tre prognosåren utgör Riksbankens återbetalning av valutalån hos Riksgälden en stor del av överskotten. Utbetalningar av medel från EU:s återhämtningsfond har också en positiv påverkan 2022 och 2023.

Statsskulden beräknas minska från 1 280 miljarder kronor i slutet av 2020 till 1 248 miljarder kronor i år. Under prognosperioden fortsätter sedan statsskulden att gå ned. Som andel av BNP minskar statsskulden från 26 procent förra året till 18 procent i slutet av 2023.

Maastrichtskulden väntas minska från 40 procent av BNP i slutet av 2020 till 32 procent i slutet av 2023.

EU-kommissionens höstprognos 2021

EU-kommissionen har i sin höstprognos reviderat upp sin prognos för den offentliga sektorns finansiella sparande från $-3,3$ procent av BNP till $-0,9$

procent av BNP 2021, jämfört med prognosen från i maj 2021. Även prognosen för 2022 har reviderats upp, från -0,5 procent av BNP till 0,3 procent av BNP. För 2023, som är ett nytt prognosår, räknar kommissionen med att det finansiella sparandet som andel av BNP blir 0,9 procent. Det strukturella sparandet beräknas till 0,2, 0,6 respektive 1,3 procent av potentiell BNP för 2021, 2022 och 2023. Maastrichtskulden beräknas till 37,3, 34,2 respektive 31,2 procent av BNP för 2021, 2022 och 2023.

1.4 Utskottets ställningstagande

Sverige behöver en ny kurs. Efter sju år med en regering som låtit gängkriminaliteten växa och sprida skräck i område efter område, som monterat ned arbetslinjen till den grad att varannan utrikes född inte kan försörja sig själv och som inte förmått att korta de allt längre vårdköerna som var långa redan före pandemin, är behovet av reformer stort. Vaccinet har erbjudit en ljusning på andra sidan pandemin. Nu behövs en ekonomisk politik som löser de akuta samhällsproblemen och tar fasta på Sveriges möjligheter, så att svenska folket kan få känna hoppfullhet inför framtiden.

Under 2021 har det blivit tydligt att regeringens budgetpolitik syftat till att lösa samarbetsproblemen med Vänsterpartiet och Centerpartiet, snarare än att lösa Sveriges samhällsproblem. Partiprestige har gått före vad som är bäst för svenska folket, vilket resulterat i en rad felprioriteringar i budgetpropositionen. Att regeringen satsar 3,5 miljarder kronor på införandet av en familjevecka i ett läge när långtidsarbetslösheten ligger på historiskt höga nivåer, är ett exempel. Att man bara satsar en halv miljard kronor på polisen trots att Sverige har mest dödligt våld i Europa, är ett annat.

Utskottets riktlinjer för den ekonomiska politiken rättar till många av misstagen i regeringens budget och prioriterar fler i arbete, ökad trygghet och en stärkt välfärd.

I stället för lägst arbetslöshet i EU, som Socialdemokraterna lovade, har Sverige nu den fjärde högsta. Antalet långtidsarbetslösa är fler än någonsin. Varannan invandrad vuxen kan inte försörja sig själv. Det innebär en förlust för både för den enskilde, som inte får tillgång till en arbetsgemenskap och chansen att försörja sig, och för samhällsekonomin. Utskottet förordar reformer för att öka självförsörjningen och trycka tillbaka långtidsarbetslösheten. Det handlar om sänkt skatt på arbete och sänkta kostnader för företag som anställer långtidsarbetslösa. Det handlar om att inleda en stor bidragsreform.

Inte i något annat europeiskt land syns en så tydlig ökning av det dödliga skjutvapenvåldet som i Sverige. Sverige beskrivs nu internationellt som Europas farligaste land och polistätheten är tredje lägst i EU. Inriktningen av den ekonomiska politiken innebär därför en rejäl förstärkning av hela rättsväsendet. Poliserna ska bli fler, få bättre arbetsvillkor och högre löner. Fler åklagare ska komma på plats så att fler brott kan klaras upp och pengar

till nya fängelseplatser anslås så att de som lagförs också kan avtjäna sina straff.

En situation som var oacceptabel för Sveriges patienter redan före pandemin har blivit än värre efter. 180 000 personer har nu väntat längre än vårdgarantins 90 dagar på ett första besök i specialistvård eller en operation/åtgärd. Samtidigt har Sverige lägst antal vårdplatser per invånare i Europa. För att patienter ska ges möjlighet att söka vård där ledig kapacitet finns bör en nationell vårdförmedling införas. Resurser till att bygga ut fler vårdplatser ska motverka överbeläggningar, så att patientsäkerheten inte äventyras och så att arbetsmiljön för vårdpersonalen förbättras.

Under 2021 stärktes äldreomsorgen, tack vare ett utskottsinitiativ i riksdagen, genom kraftfulla resurstillskott och reformer för att stärka personalkontinuitet, medicinsk kompetens och tillgång till anpassat boende. Det var viktigt. Genom de reformer som utskottet förordar förbättras arbetsvillkoren för äldreomsorgens personal ytterligare, genom att medel tillförs för att få bort delade turer. En särskild satsning görs för att motverka ensamhet bland äldre, vilket är särskilt angeläget efter pandemin då många äldre isolerats. Men även förstärkningar av äldres ekonomi behövs. Skatten för pensionärer sänks samtidigt som bostadstillägget höjs. Förutsättningarna för företagande, handel och konkurrenskraft ska stärkas så att fler jobb kan skapas i hela landet. Inte minst i de gröna näringarna. De förslag som Skogsutredningen lämnat om att stora arealer skog ska tas ur produktion mot skogsägarens vilja bör därför avvisas. Alla avsättningar ska ske frivilligt. Om Sverige ska hålla ihop behöver alla också ha råd att transportera sig till jobb, familj, vänner och fritidsaktiviteter. Vissa tar tunnelbanan till jobbet – andra bilen. Energiskatten på bensin och diesel bör därför sänkas så att priset vid pump sänks med 50 öre per liter.

Sverige ska inte fuska sig till bättre resultat i Pisaundersökningen. I stället ska skolan fungera för alla barn. Undervisningstiden bör därför utökas och skolorna bör få ett särskilt stöd för att hjälpa elever att hämta in kunskap som missats under pandemin. Föräldrars möjlighet att förena yrkeslivet med familjelivet bör stärkas genom en utökad tjänstledighet för föräldrar till barn i skolåldern och mindre barngrupper i förskolan. Fler föräldrar bör också få stöd i sitt föräldraskap genom att erbjudas föräldrastödsprogram både under småbarnstiden och under tonårstiden.

För att klara klimatomställningen behövs tilltro till teknikens möjligheter och satsningar på effektiva åtgärder som minskar utsläppen och gör skillnad på riktigt. Utskottet anser att politiken ska inriktas på storskalig utveckling av teknik för att fånga upp och lagra koldioxid (CCS och bio-CCS) för att reducera utsläppen och på fossilfri laddnings- och tankningsinfrastruktur för bilar och lastbilar för att kunna ställa om transportsektorn till fossilfritt.

Svenska folket förtjänar bättre än en regering som hellre genomför andras politik för att behålla makten – än genomför reformer som tar tag i samhällsproblemen. I utskottets förslag till riktlinjer påbörjas arbetet med att ta itu med samhällsproblemen genom att prioritera att skattepengarna går till

reformer som ökar tryggheten, som leder till fler i arbete och som stärker välfärden för svenska folket.

Ekonomiska läget och inriktning på den ekonomiska politiken

Återhämtningen i världsekonomin har tagit kraftig fart efter pandemin. Hävda restriktioner har medfört att konjunkturläget växer sig starkare för varje kvartal. Under 2022 bedömer Konjunkturinstitutet att världsekonomin kommer att växa med 4,5 procent.

Svensk ekonomi befinner sig också i en stark återhämtningsfas. Redan i slutet av året bedöms BNP vara på samma nivåer som 2019, året före pandemin. Det är en betydligt mer optimistisk bedömning än prognoserna från bara ett halvår sedan. Rekylen sker främst till följd av att restriktionerna lättar, vilket gör att produktion och konsumtion tar fart igen. Framför allt är det ökad konsumtion bland hushållen och ökade investeringar som för närvarande bidrar till den positiva utvecklingen. Återhämtningen drivs också på av en expansiv penning- och finanspolitik. Från 2023 och framåt väntas Sverige dock ha en tillväxt som är lägre än snittet under 2000-talet.

Samtidigt är det ännu för tidigt att avfärda riskerna för en fjärde våg av smittspridningen. Betydande delar av näringslivet har klarat sig igenom krisen, men stora förluster gör många företag sårbara trots återhämtningen. Det gäller särskilt utsatta sektorer som hotell- och restaurangbranschen. Trots den starka återhämtningen generellt i ekonomin är det många företag som inte tagit sig tillbaka till produktionsnivåerna före pandemin.

Osäkerheten i prognosen för svensk ekonomi i år och nästa år handlar framför allt om hur smittspridningen kommer att utvecklas i Sverige och i omvärlden. Brister på insatsvaror och logistikproblem har lett till produktionsstopp inom vissa delar av industrin. Om inte osäkerheten i rättsprocesser och regeringens hantering av den fortsatta kalkbrytningen på Gotland får en mer permanent lösning riskerar det att bidra till att tillgången på cement hämmar produktionen i industrin. Det kan få konsekvenser för tillväxten i svensk ekonomi.

En annan risk i prognosen är för närvarande inflationen, som stiger i Sverige och i omvärlden. Ökningen drivs av tillfälliga prishöjningar främst på el och drivmedel. Ökad inflation drivs också av ändrade konsumtionsmönster under pandemin. Det finns också mätproblem. Ökningen bedöms därför i nuläget inte vara varaktig. Om inte flaskhalsarna i produktionen avhjälpas kan dock följd effekter uppstå som bidrar till att inflationen ligger kvar på högre nivåer. Det kan i sin tur medföra tidigarelagda räntehöjningar.

Utvecklingen kan även överraska på uppåtssidan. Hushållens sparande under pandemin i kombination med ett uppdämt konsumtionsbehov samt omfattande penning- och finanspolitiska stimulanser kan driva på efterfrågan mer än väntat.

I den sammantagna bedömningen av läget pekar många bedömare på att den ekonomiska krisen ligger bakom oss. Även om tillfälliga och avgränsade

utbrott av covid-19 kommer att uppstå och kan påverka det ekonomiska läget lokalt. Omfattningen och följd effekterna av krisen kommer att behöva analyseras ytterligare. Det stora orosmomentet i svensk ekonomi är den höga arbetslösheten och särskilt långtidsarbetslösheten.

Allvarligt läge på arbetsmarknaden

Trots det positiva konjunkturläget släpar arbetslösheten efter och riskerar att bita sig fast. Utvecklingen är avsevärt sämre än i andra länder, som också har drabbats av coronakrisen. Socialdemokraterna lovade EU:s lägsta arbetslöshet men Sverige fick i stället EU:s fjärde högsta. Enbart Grekland, Spanien och Italien har högre arbetslöshet. Jämfört med andra liknande länder är kontrasten påtaglig. Arbetslösheten i Sverige är t.ex. dubbelt så hög jämfört med både Danmark, Norge och Tyskland.

Att Sverige utvecklats sämre än andra länder beror framför allt på att regeringen misslyckats med jobben – inte på coronakrisen eller på att arbetskraftsdeltagandet har ökat. Sedan Magdalena Andersson blev finansminister har andelen som jobbar i Sverige utvecklats sämre än något annat EU-land.

Särskilt bekymmersam är den rekordhöga långtidsarbetslösheten. Nästan 200 000 personer är långtidsarbetslösa, dvs. knappt hälften av alla arbetslösa. Långtidsarbetslösheten har ökat med 20 procent på ett år och 30 procent på två år. Trots en bättre konjunktur väntas inte regeringen kunna få ned antalet långtidsarbetslösa under 170 000 personer de närmaste kvartalen enligt Arbetsförmedlingens bedömningar. Ju längre tid som människor befinner sig i arbetslöshet, desto svårare blir det att komma tillbaka till arbetsmarknaden i reguljär sysselsättning. Trots att antalet enklare jobb i tjänstesektorn nu ökar snabbt står inte de långtidsarbetslösa först i kön för att få jobben. Många är inte rustade med tillräcklig utbildning eller andra kvalifikationer för att kunna ta jobben.

Statistiken från Arbetsförmedlingen visar att ökningen av långtidsarbetslösheten startade före coronakrisen, under andra halvåret 2019. Det är ett tecken på att långtidsarbetslösheten inte enbart är konjunkturberoende utan även beror på andra, strukturella orsaker. Långtidsarbetslöshetens sammansättning visar att två tredjedelar av de arbetslösa är utrikes födda. Skillnaderna är stora jämfört med under finanskrisen 2008 då två tredjedelar var inrikes födda.

I den starka konjunkturen går det nu förhållandevis snabbt att hitta tillbaka till arbete för arbetslösa med korta arbetslöshetsperioder. Antalet varsel minskar och antalet lediga jobb fortsätter att öka. Återhämtningen är emellertid ojämn mellan sektorerna och mellan grupper av arbetslösa. Efterfrågan på arbetskraft ökar i vissa sektorer med risk för brist på arbetskraft.

Redan före pandemin fanns ett gap mellan kompetensen hos långtidsarbetslösa och vad arbetsgivarna efterfrågade. Krisen har förstärkt den utvecklingen. Många långtidsarbetslösa är inte rustade för att kunna ta de

tillgängliga jobben då exempelvis fyra av tio saknar gymnasieutbildning. Behovet av en effektiv jobbpolitik med sänkta kostnader för att anställa långtidsarbetslösa. Även behovet av att stärka drivkrafterna till arbete är fortsatt stort är därför stort.

Samtidigt ökar risken för arbetskraftsbrist. Ökade obalanser kan göra att arbetsgivare har än svårare att hitta rätt kompetens framöver, samtidigt som den stora andelen långtidsarbetslösa riskerar att bestå.

Inriktningen på den ekonomiska politiken

Den ekonomiska politiken syftar till att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som vi gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Både tryggheten och sammanhållningen är i dag satta under hård press. Kriminaliteten har ökat kraftigt och de kriminella gängerna återfinns på allt fler platser runt om i landet. Många människor, särskilt i utsatta områden, har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden, vilket leder till långvarigt utanförskap, brist på integration, bidragsberoende och sämre livsförutsättningar. Till detta kommer en elkris, till stor del skapad av regeringen, som hindrar företagsetableringar, försvårar klimatomställningen, som driver upp elpriset för svenska hushåll och företag. Inriktningen på den ekonomiska politiken fokuserar på att få ordning på de mest akuta samhällsproblemen. Utskottet förordar reformer för ökad trygghet och för att fler ska försörja sig själva. Med fler som arbetar ökar välbefindandet i samhället. Dessutom ökar skatteintäkterna som finansierar välfärden. När fler kommer i arbete säkerställs kortare köer i vården, mer kunskap i skolan, fler poliser i hela landet och ett Sverige som håller ihop.

Det finanspolitiska ramverket syftar till att kunna bedriva en långsiktig hållbar finanspolitik. Ramverket innehåller bl.a. de budgetpolitiska målen som består av ett överskottsmål, ett skuldankare för den offentliga sektorn, ett utgiftstak för statens utgifter samt av det kommunala balanskravet.

Överskottsmålet är ett mål för den offentliga sektorns finansiella sparande, som ska uppgå till en tredjedels procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel. Utskottet delar regeringens syn att det för 2022 är motiverat att avvika från målet då det fortfarande finns kvarvarande effekter av coronakrisen. Ett finansiellt sparande på -0,7 procent av BNP kan således vara motiverat. Att Sverige har högre arbetslöshet än nästan alla andra EU-länder beror på en illa utformad jobbpolitik och misslyckad integration, men det finns också en konjunkturell komponent där en expansiv budget kan underlätta återgången. Det finns vidare också en risk med att avveckla coronastöden för snabbt. På sikt är det dock avgörande att föra tillbaka ekonomin till balans och överskott, och att förtroendet för det finanspolitiska ramverket upprätthålls. Från flera håll framförs förslag om att överskottsmålet ska avskaffas för att målet kan bli svårt att nå. Utskottet avvisar det och framhåller att ingen förändring är aktuell innan den översyn som enligt plan ska göras mot slutet av nästa mandatperiod är genomförd. Med utskottets förslag till riktlinjer

skulle det strukturella sparatet nå 0,4 procent av BNP 2023, vilket skulle innebära att överskottsmålet nås när konjunkturen har normaliserats.

Den offentliga sektorns skuld – mätt som den konsoliderade bruttoskulden – steg kraftigt under 2020 till nästan 40 procent av BNP. Skälet till den ökade skuldsättningen är huvudsakligen de finanspolitiska stöden under pandemin. Skuldankaret är ett riktmärke för den offentliga sektorns bruttoskuld som ska uppgå till 35 procent, och används som ett riktmärke för att förstå om överskottsmålet behöver ändras för att nå en långsiktigt hållbar finanspolitik. Skulden minskar i takt med återhämtningen. Det innebär att statsskulden hålls inom det intervall på ± 5 procentenheter som skuldankaret anger. Den diskussion som förekom före coronakrisen om att statsskulden skulle hamna under skuldankarets nivå kommer därmed inte att vara aktuell inom de närmaste åren.

Tabell 1 Bana för offentliga finanser

Procent av BNP respektive procent av potentiell BNP

	2020	2021	2022	2023	2024
Finansiellt sparande	-3,0	-1,8	-0,7	0,5	0,9
Strukturellt sparande	-1,0	-1,2	-0,6	0,4	1,1
Förändring strukturellt sparande		-0,2	0,6	1,0	0,7

En annan del av det finanspolitiska ramverket är utgiftstaket, som utgör en övre gräns för statsbudgetens utgiftsnivå. Genom utgiftstaket ges riksdag och regering förbättrade möjligheter till kontroll och styrning av utgifterna. Enligt de riktlinjer som finns bör en buffert för oförutsedda händelser lämnas obudgeterad under utgiftstaket för nästkommande budgetår. Hur stort budgetutrymme för reformer på utgiftssidan slutligen blir beror bl.a. på hur stor del av budgeteringsmarginalen som under de kommande åren tas i anspråk av oförutsedda utgiftsökningar, exempelvis till följd av ökning av volymer i de rättighetsbaserade transfereringssystemen eller den makroekonomiska utvecklingen. För 2022 anser utskottet i likhet med regeringen att nivån på utgiftstaket bör vara ovanligt högt till följd av den ovanligt stora osäkerheten som pandemin fortfarande innebär. För 2023 och 2024 vill utskottet se utgiftstak med mer normala budgeteringsmarginaler.

Tabell 2 Förslag till utgiftstak

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Utgiftstak	1 634 000	14 539 000	1 595 000
Takbegränsade utgifter	1 530 505	1 511 522	1 528 005
Budgeteringsmarginal	103 495	27 478	66 995
Budgeteringsmarginal, % av takbegränsade utgifter	6,8 %	1,8 %	4,4 %
Utgiftstak som andel av BNP	29,2 %	26,6 %	26,7 %

Upprätta lag och ordning

Det är bara genom att skapa ordning och trygghet på gator och torg som friheten kan öka för var och en att leva sitt eget liv. Kvinnor och män ska känna sig trygga att gå ut i sitt kvarter. Föräldrar ska kunna släppa ut barnen för att leka. Tidningsutdelare ska inte behöva bära överfallsalarm. Butiksägare ska inte behöva lägga ned sina verksamheter på grund av hot och utpressning. Hårt arbetande människor ska inte terroriseras av kriminella.

Brottsutvecklingen i Sverige kan bara beskrivas som extrem. Den grova organiserade brottsligheten kopplar ett allt hårdare grepp om samhället. Den visar sig bl.a. i epidemin av skjutningar och sprängningar. Det handlar inte längre bara om att Sverige sticker ut negativt jämfört med våra nordiska grannländer. Statistik från Brå visar att Sverige ligger i den absoluta Europatoppen gällande dödligt skjutvapenvåld per capita.

Det är också helt uppenbart att gängvåldet inte bara drabbar gängmedlemmarna själva. Det drabbar alla i samhället. För drygt ett år sedan sköts 12-åriga Adriana till döds vid en bensinstation i Botkyrka. I juni sköts en polisman till döds i Göteborg. Och i juli sköts två barn som lekte i Flemingsberg i Huddinge. Våldet begränsar skötsamma medborgares livsutrymme, och barn hamnar i skottlinjen.

Utskottet noterar också hur människor inte vågar vittna i gängkriminalitetens spår och att kommunala och statliga tjänstemän upplever obehag när de utför sina jobb och drar sig för att anmäla brott. Härigenom eroderas både rättsstaten och demokratin underifrån. Gängkriminaliteten utgör just nu det största hotet mot tryggheten i samhället. Den måste bekämpas med full kraft, och det innebär avsevärt skärpta straff för gängkriminella.

Samtidigt måste övrig brottslighet stävjas för att ingen ska utsättas för våldtäkt, misshandel, inbrott, rån eller andra brott mot person. Omfattande åtgärder behöver vidtas för att bekämpa vardagsbrottsligheten och öka tryggheten för medborgarna.

En grundförutsättning för att vända utvecklingen är att tilltron till samhället och till demokratin är stark. Medborgarnas fri- och rättigheter ska skyddas och stärkas, liksom domstolarnas oberoende.

Prioriterade reformer

Bättre ekonomiska villkor för polisen

För att nå polismålet och för att möjliggöra en stor ökning av antalet poliser krävs såväl förstärkta resurser som särskilda åtgärder för att göra polisyrket mer attraktivt. För att behålla erfarna poliser och attrahera fler nya poliser till yrket behöver polislönerna höjas. I Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma budget för 2019 påbörjades en särskild lönesatsning på polisen som nu är genomförd och har inneburit höjda löner för Sveriges poliser. Polisernas löner är fortfarande alltför låga varför politiken bör gå vidare med en ny riktad lönesatsning för att ytterligare lyfta polisyrkets status. När poliserna blir fler ska de också kunna få högre lön.

Många upplever i dag att polisen är frånvarande, saknar tid att rycka ut när något händer eller saknar förmåga att klara upp brott. Antalet poliser i yttre tjänst har minskat kraftigt under de senaste tio åren. I dag arbetar endast drygt 7 000 poliser i yttre tjänst. Därtill arbetar poliser i yttre tjänst normalt i treskift, och givet att det finns bemanning dygnet runt även under helger och veckoslut är antalet som arbetar simultant i yttre tjänst betydligt lägre. Att enbart styra de poliser som utbildas till lokalpolisområdena kommer på egen hand inte att vara tillräckligt för att täcka behovet av antalet poliser i yttre tjänst.

Polismyndigheten bör därför ges i uppdrag att säkerställa att fler poliser kommer ut i yttre tjänst och se över hur befintliga poliser kan omfördelas i syfte att öka antalet poliser i yttre tjänst. Polismyndigheten bör tillföras 400 miljoner kronor för en satsning på höjda polislöner och för att möjliggöra fler poliser i yttre tjänst. År 2023 tillförs 800 miljoner kronor och från 2024 och framåt tillförs 1 200 miljoner kronor.

För att möjliggöra en fortsatt utbyggnad av polisen så att polismålet om 10 000 nya polisanställda till 2024 kan nås tillförs polisen 1,7 miljarder kronor från 2024. Nationellt forensiskt centrum (NFC) stärks med 50 miljoner kronor årligen från 2022 för ökad brottsbekämpning.

Tekniklyft

Polisens förmåga att klara upp brott måste förbättras. Kameraövervakning är ett av polisens viktigaste verktyg för att klara upp brott. Bevakningskameror säkrar bevisning som i vissa fall är avgörande för att en person ska kunna knytas till ett brott. I en tid där gängkriminaliteten kopplat grepp om samhället och människor skräms från att vittna kan bevakningskameror utgöra ett verkningsfullt komplement till en stark och kontinuerlig polis närvaro, och utsatta områden ska vara prioriterade i såväl antal kameror som i utbyggnadstakt. Även i övrigt ska polisen ha goda förutsättningar att sätta upp bevakningskameror där de anser att det behövs.

Den franska polisens forcering av Encrochat visar med stor tydlighet vilka framgångar som kan nås för polisen när man har möjlighet att använda hemliga tvångsmedel på ett tidigt stadium mot den grova brottsligheten. Svensk polis har vid upprepade tillfällen aviserat att myndigheten har ett stort och växande behov av teknisk utrustning för att hålla jämna steg med brottsutvecklingen. Polismyndigheten har efterlyst skarpare och mer ändamålsenliga verktyg för att kunna avlyssna och avläsa de kriminella nätverken för att förhindra att framtida allvarliga brott begås inom ramen för den grova organiserade brottsligheten. Verktyg som är helt avgörande i kampen mot den grova organiserade brottsligheten. Politiken bör därför inriktas på att stärka och utveckla Polismyndighetens tekniska förmåga, bl.a. i form av bättre verktyg, ökade teknikkostnader på grund av fler anställda och för att höja säkerhetsnivån. Polisen bör ges i uppdrag att öka antalet bevakningskameror och medel bör tillföras på sammanlagt 300 miljoner kronor 2022 utöver det som anges i budgetpropositionen på att stärka polisens tekniska förmåga och därmed öka möjligheterna att utreda och klara upp fler brott.

Avhopparverksamhet

För att underlätta för personer att lämna kriminella gäng bör ett nationellt exit-program inrättas. Programmet ska kombineras med ett mer aktivt uppsökande arbete, där polisen tillsammans med andra myndigheter konfronterar enskilda gängmedlemmar. Detta möjliggörs genom att 50 miljoner kronor tillförs årligen från 2022 på avhopparprogram utöver det som anges i budgetpropositionen.

Stärk hela rättsväsendet

Samtliga väsentliga myndigheter inom rättsväsendet är underdimensionerade i förhållande till de uppgifter som de har att lösa. Det finns dessutom all anledning att tro att belastningen på rättsväsendet kommer att fortsätta främst på grund av den pågående trenden med ökande grov brottslighet. Dessutom bör omfattande reformer på rättsområdet genomföras. Det kommer att innebära längre fängelsestraff, en effektivare brottsbekämpning och en högre brottsupplärning. Det kommer att kräva ytterligare resurser till såväl de brottsbekämpande myndigheterna som domstolarna och Kriminalvården.

Inom Kriminalvården råder redan i dag överbeläggning inom princip hela verksamheten, både på anstalter och i häkten. Det beror på att regeringen inte förmått bygga ut tillräckligt med platser för att hantera brottsutvecklingen. För att ta höjd inför kommande straffskärpningar förstärks Kriminalvården med 200 miljoner kronor 2022, 300 miljoner kronor 2023 och 400 miljoner kronor från 2024 och framåt.

Utbyggnaden av Åklagarmyndigheten behöver gå i takt med polisens utökning. Det är av stor betydelse att Åklagarmyndigheten, inte minst på grund av utbildningstiden för åklagare, får långsiktiga förutsättningar att anställa fler medarbetare. Görs inte detta riskeras den långsiktiga kompetensutbyggnaden inom myndigheten, och åklagarna kan bli en flaskhals i rättsväsendet. Regeringen avstår från att skjuta till tillräckliga resurser för att åklagarna ska kunna växa i samma takt som polisen. För att fler åklagare ska kunna anställas bör anslagen till Åklagarmyndigheten ökas med 80 miljoner kronor 2022, 160 miljoner kronor 2023 och 240 miljoner kronor 2024.

Även Sveriges Domstolar bör stärkas så att de kan byggas ut i takt med att de bättre kan hantera fler brottmål. Till detta bör 50 miljoner kronor tillföras 2022 och 100 miljoner kronor från 2023 och framåt.

Anslaget till Säkerhetspolisen bör utökas med 50 miljoner kronor årligen från 2022 för att stärka myndigheten i dess arbete med att bekämpa våldsbejakande extremism och terrorism.

För att förbättra Tullverkets möjligheter att upprätthålla gränsskyddet och skapa förutsättningar för myndighetens nya befogenheter bör anslagen öka under kommande år. 100 miljoner kronor tillförs under 2022, 150 miljoner kronor under 2023 och 200 miljoner kronor under 2024.

Vidare bör Kustbevakningen tillföras 45 miljoner kronor för 2022 och framåt. Detta på grund av Sveriges bidrag till Frontex och med anledning av

ett större ansvar för brottsbekämpande verksamhet samt uppbyggnaden av det civila försvaret.

Fler försvarsplatser

I dag finns det ca 520 försvarsplatser fördelade på sex förvar, varav det nordligaste ligger i Gävle. Polismyndigheten tar ca 75–80 procent av dessa platser i anspråk. Bristen på försvarsplatser leder till att människor avviker. Enligt Migrationsverkets och Polismyndighetens bedömning ligger behovet i Sverige på 1 100–1 200 platser. Brist på försvarsplatser ska inte få till följd att personer som borde tas i förvar inte tas i förvar eller att förvarstagna personer släpps för att lämna plats till andra mer prioriterade ärenden, vilket nu förekommer. Riksrevisionen har bedömt att återvändandearbetet riskerar att bli dyrare och svårare på grund av Migrationsverkets begränsade möjligheter att använda förvar. Antalet försvarsplatser i Sverige måste bli fler och det behövs en förvarsanläggning i norra Sverige. Därför bör anslagen till Migrationsverkets förvarsverksamhet ökas med 75 miljoner kronor under 2022 och med 150 miljoner kronor per år från 2023 och framåt.

Medel bör även tillföras för ökad elektronisk övervakning. Behovet av försvarsplatser är stort, därför avsätts 10 miljoner kronor per år från 2022 för att elektronisk fotboja i högre utsträckning ska kunna användas som kompletterande åtgärd för avlastning.

Ökad hantering av vapenlicenser

Medan polisens brottsbekämpande förmåga stärks är det viktigt att skilja på illegala vapen som används i kriminell verksamhet och legala vapen som används av jägare och sportskyttar. I dag är handläggningstiderna för vapenlicenser långa. Sveriges riksdag har tidigare tillkännagett för regeringen att licensförfarandet bör överföras till en ny jakt- och viltmyndighet. Det finns dock anledning att förstärka handläggarstödet redan nu – för att säkerställa att tillståndshandlingen kan ske snabbare och samtidigt hålla en hög rättssäkerhet. Polisen tillförs 50 miljoner kronor per år från 2022 och framåt för att möjliggöra kortade handläggningstider rörande vapenlicenser.

Trossamfundens säkerhet

Alla i Sverige ska kunna utöva sin tro utan att känna sig hotade. Hot och våld eller att människor känner sig otrygga på grund av vilken religion de bekänner sig till, eller inte bekänner sig till, kan aldrig accepteras. Att exempelvis judiska skolor utsätts för vandalism, eller behöver tillhandahålla säkerhetsvakter för att skydda eleverna hör inte hemma i en demokrati. Stödet till trossamfundens säkerhet bör öka med 10 miljoner kronor per år för att alla ska kunna utöva sin tro utan att känna sig hotade.

Utredning om att stärka enskildas fri- och rättigheter och domstolars oberoende

Den nu sittande Grundlagskommittén har ett viktigt uppdrag. Regeringens direktiv till utredningen är dock otillräckliga. Därför bör Grundlagskommittén

ges ett bredare uppdrag – alternativt att en ny kommitté tillsätts – för att stärka skyddet för enskildas fri- och rättigheter i regeringsformen samt för att stärka domstolarnas oberoende.

Enskildas grundläggande rättigheter behöver stärkas, bl.a. bör staten ha ett utökat rättegångskostnadsansvar i tvister som rör enskildas fri- och rättigheter. Det förstärkta grundlagsskydd som finns för vissa typer av rättigheter bör också omfatta fler rättigheter, t.ex. äganderätten och näringsfriheten. Det finns också skäl att införa en skyldighet för staten att skydda enskilda från kränkningar av mänskliga fri- och rättigheter som utförs av andra enskilda.

Något överhängande nationellt hot mot svenska domstolars oberoende finns inte i dagsläget. Men det finns skrämmande exempel från andra länder på vad som kan hända när en politisk majoritet inte respekterar rättsstatens principer. Det är därför av vikt även för en demokratisk rättsstat som Sverige att ha ett regelverk som gör det så svårt som möjligt för en eventuell auktoritär regim att politiskt styra domstolsväsendet och i synnerhet landets högsta domstolar. Det finns även principiella och praktiska skäl att förstärka domstolarnas integritet ytterligare redan i förhållande till den politiska maktutövningen i vår väl fungerande demokrati.

Grundlagskommittén, alternativt en ny kommitté, bör därför få ett utvidgat och konkretiserat uppdrag att stärka domstolarnas oberoende. Det handlar bl.a. om att ett organ motsvarande ett s.k. Judicial Council bör inrättas och vara frikopplat från regering och riksdag. Ett sådant oberoende organ bör bl.a. få ansvar för beredningen av domarrekruteringar i stället för Domarnämnden och för tillsyn samt ansvarsutkrävande av domstolar och domare – sysslor som i dag utförs av myndigheter direkt underställda regeringen. För att möjliggöra denna utredning tillförs Regeringskansliet 10 miljoner kronor under 2022 och 2023.

Utredning om skärpta åtgärder för att stoppa gängbrottsligheten och hejda nyrekryteringen

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna enades i oktober 2022 om 20 åtgärder för att bekämpa gängbrottsligheten i Sverige. Ett flertal av dessa åtgärder kräver ny lagstiftning och för att den ska kunna tas fram så snabbt som möjligt tillskjuts 25 miljoner kronor 2022 till Regeringskansliet för att snabbare kunna genomföra de nödvändiga utredningarna. Det handlar exempelvis om förslag om att införa en möjlighet till proaktiv hemlig avlyssning och dataavläsning mot gängkriminella, utvisa fler gängkriminella, skärpa straffen kraftigt för gängkriminella och för brott som typiskt sett begås inom ramen för gängbrottslighet, införa visitationszoner, införa ett system med anonyma vittnen, utreda en kriminalisering av att vara med i gäng samt införa en ny huvudregel i sekretesslagstiftningen så att relevant information ska delas med polisen för att bekämpa brott.

Utgångspunkter för migrationspolitiska reformer nästa mandatperiod

När det gäller migrationspolitiska reformer under nästa mandatperiod bör dessa baseras på följande utgångspunkter:

- Asyllagstiftningen anpassas efter den rättsliga miniminivån enligt EU-rätten.
- Arbetskraftsinvandringen begränsas bl.a. genom införande av ett högre lönekrav.
- Fler utvisningar och avvísningar ska verkställas.
- Arbetet mot illegal invandring och personer som befinner sig i Sverige illegalt ska prioriteras.

Bryt utanförskapet så att fler kan försörja sig själva

Sverige ska ha full sysselsättning, vilket innebär att alla som kan arbeta också ska ha ett arbete att gå till. Det är viktigt för den enskildes ekonomi och för samhällsekonomin, men det ligger också ett värde i att alla får möjlighet att tillhöra en arbetsgemenskap.

Problemen som står i vägen för att nå dit skiljer sig över tid. Under det tidiga 2000-talet var den viktigaste uppgiften att bryta det breda utanförskapet som drabbade människor som förtidspensionerades och sjukskrevs bort från arbetsmarknaden och lämnades därhän. För att bryta den negativa utvecklingen krävdes genomgripande strukturreformer som ökade arbetsutbudet, förstärkte möjligheterna till återgång i arbete och gjorde det mer lönsamt att arbeta. I dag har utmaningen skiftat och nu är det främst utomeuropeiskt födda och personer med lägre utbildning som hamnar utanför.

Trots det positiva konjunkturläget biter sig arbetslösheten fast. Utvecklingen är avsevärt sämre än i andra länder, som också har drabbats av coronakrisen. Socialdemokraterna lovade EU:s lägsta arbetslöshet. Efter sju år med deras politik har Sverige nu EU:s fjärde högsta arbetslöshet. Enbart Grekland, Spanien och Italien har högre arbetslöshet. Att Sverige utvecklats sämre än andra länder beror på att regeringen misslyckats med jobben, inte på krisen eller på att arbetskraftsdeltagandet har ökat. Andelen som jobbar i Sverige har även utvecklats sämre än något annat EU-land sedan 2014.

Den rekordhöga långtidsarbetslösheten är särskilt problematisk. Nästan 200 000 personer är långtidsarbetslösa, dvs. knappt hälften av alla arbetslösa. Långtidsarbetslösheten har ökat med 20 procent på ett år och 30 procent på två år. Till en stor kostnad för både enskilda och samhälle. Trots en bättre konjunktur väntas inte regeringen kunna få ned antalet långtidsarbetslösa under 170 000 personer de närmaste kvartalen enligt Arbetsförmedlingens bedömningar. Ju längre människor befinner sig i arbetslöshet, desto svårare blir det att komma tillbaka till arbetsmarknaden i reguljär sysselsättning.

För att få fler i arbete måste det bli mer lönsamt att gå från bidrag till arbete. Den som kan jobba ska jobba – inte alltid 100 procent av heltid, men 100 procent av sin förmåga. I dag kan den sammantagna nivån på bidrag och

ersättningar innebära att det inte lönar sig tillräckligt att börja jobba i stället för att leva på bidrag. Centralt för politiken under de kommande åren är att genomföra reformer för att förhindra att människor hamnar i långvarigt bidragsberoende och underlätta för dem som befinner sig i det att ta sig ur det. Det handlar om sänkt skatt på arbete och sänkta kostnader för företag som anställer långtidsarbetslösa. Det handlar om skärpta krav på den som invandrat att lära sig svenska och göra sig anställningsbar. Det handlar om bidragssystem som uppmuntrar till arbete och om en tillväxtpolitik som gör att företag kan växa och anställa.

Prioriterade reformer

Jobbskatteavdrag

När det lönar sig att arbeta blir det tydligt att det är rätt att anstränga sig för att skapa en bättre tillvaro för sig själv och för andra. Flit och ansträngning måste löna sig bättre, passivitet ska inte löna sig alls. Därför måste skatter och bidrag uppmuntra till arbete.

Den kanske viktigaste anledningen till den höga arbetslösheten i Sverige är just att det inte lönar sig tillräckligt att gå från bidrag till arbete. Det gäller särskilt för låga inkomster, där utbytet av arbete i Sverige är lägre än i nästan något annat land. Lönsamheten att gå från bidrag till arbete beror på bidragsnivåerna, men också på hur mycket den som arbetar får behålla av lönen. Därför bör skatten sänkas för dem som arbetar genom ett förstärkt jobbskatteavdrag.

Jobbskatteavdraget infördes 2007 och har utvidgats fem gånger, senast i Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma budget för 2019. Totalt sett ger jobbskatteavdraget en extra månadslön för den med låg inkomst. Liknande avdrag finns i ett stort antal länder och har visat sig vara en effektiv åtgärd för att få fler, inte minst kvinnor, att gå från bidrag till egen försörjning. Givet de stora integrationsproblemen i Sverige och att det inte lönar sig tillräckligt att arbeta bör utvidgningen av jobbskatteavdraget fortsätta också här.

Regeringens förstärkning av förvärvsavdraget ökar inte utbytet av att arbeta, eftersom skattesänkningen är lika stor för den som lever på bidrag som för den som arbetar. Jobbeffekterna bedöms därför vara mycket begränsade i ett läge där arbetslösheten är bland de högsta i EU. Dessutom gör ytterligare ett avdrag att skattesystemet blir än mer komplicerat. Ekonomistyrningsverket avstyrker förslaget av dessa anledningar och anser att syftet med förslaget hade kunnat uppnås med befintliga reduktioner. Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget för att det inte stärker drivkrafterna till arbete. Institutet för tillväxtpolitiska studier avstyrker också förslaget. Konjunkturinstitutet konstaterar att incitamenten att arbeta minskar för de som är i socialförsäkringssystemet (exempelvis a-kassa).

Utskottet förordar en sänkt skatt för dem som arbetar – med fokus på låga och medelstora inkomster. Detta för att det är rätt; det ökar sysselsättningen

och för att det är rättvist att ansträngning lönar sig. Förstärkningen av jobbskatteavdraget innebär att utbytet av att gå från bidrag till arbete ökar, också på sikt. Tillsammans med en bidragsreform är sänkta skatter på låga och medelstora inkomster en central reform för att knäcka arbetslösheten. Det gäller inte minst för utsatta grupper på arbetsmarknaden med mycket hög arbetslöshet, såsom kvinnor födda i Afrika eller Asien.

En förstärkning av jobbskatteavdraget med 8 miljarder kronor innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster. Alla som jobbar får sänkt skatt och alla som jobbar heltid får sänkt skatt med ca 150 kronor per månad.

Sänkta kostnader för att anställa långtidsarbetslösa

De höga kostnaderna för att anställa en person med bristande erfarenhet eller kort utbildning leder till att inträdande grupper har en svagare ställning än den etablerade arbetskraften. Att sänka kostnaderna för, och osäkerheten med, att anställa personer som stått längre från arbetsmarknaden eller som saknar erfarenhet från den svenska arbetsmarknaden gör att fler vågar öppna dörren. Det medför även förbättrade möjligheter att pröva om en arbetssökande fungerar på arbetsplatsen och för de specifika uppgifter som ska utföras behövs.

Anställningsstöd är viktiga för att sänka anställningskostnaderna för grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Nystartsjobben, sänkta arbetsgivaravgifter för arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa, leder till kortare arbetslöshetstider. Längre nystartsjobb och en större kostnadsänkning leder till mer positiva sysselsättnings effekter.

Efter att regeringen genomfört flera försämringar av nystartsjobben 2017 för att gynna de egna extratjänsterna började antalet nystartsjobb minska. Trots att långtidsarbetslösheten är högre än någonsin har bara hälften så många ett nystartsjobb nu jämfört med före försämringarna. För att motverka att långtidsarbetslösheten biter sig fast behöver nystartsjobben utökas. Samtidigt bör extratjänsterna fasas ut eftersom de är dyra och sällan leder till reguljära jobb.

Att sänka kostnaderna för att anställa långtidsarbetslösa har visat sig vara ett effektivt verktyg under tidigare lågkonjunkturer för att få människor tillbaka på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsforskningen visar att de arbetsmarknadsinsatser som mest liknar ordinarie arbeten är de mest effektiva när det gäller att föra arbetslösa närmare arbetsmarknaden. Regeringen konstaterar själv i budgetpropositionen för 2022 att nystartsjobben är den åtgärd som oftast leder till osubventionerat arbete. För att färre personer ska fastna i långtidsarbetslöshet behöver nystartsjobben bli fler och bättre. Kombinationen av att det lönar sig bättre att arbeta för den enskilde och att kraftigt sänka kostnaderna att anställa en person som länge stått utanför arbetsmarknaden är effektiv jobbpolitik.

Det förslag som utskottet förordar innebär att för personer som varit arbetslösa mellan ett och två år höjs ersättningen från 1 till 2

arbetsgivaravgifter. För personer som varit arbetslösa två till tre år höjs ersättningen från 2 till 2,5 arbetsgivaravgifter och för personer varit arbetslösa i mer än tre år eller är nyanlända invandrare höjs ersättningen från 2,5 till 3 arbetsgivaravgifter. Förstärkningen är tillfällig och görs fr.o.m. med 1 april 2022 t.o.m. den 31 december 2023.

Inled arbetet med en stor bidragsreform

Alltför många kan inte försörja sig själva fullt ut trots att Sverige, före coronakrisen, precis genomgått en stark högkonjunktur. Detta ställer krav på strukturella reformer på den svenska arbetsmarknaden och inte minst i de svenska bidragssystemen. I dag kan den sammantagna nivån av olika bidrag och ersättningar innebära att det inte lönar sig tillräckligt att börja jobba i stället för att leva på bidrag. Samtidigt har exempelvis försörjningsstödet höga marginaleffekter och de krav som ställs på den som står utan arbete ser olika ut i olika delar av landet. För att bryta det utanförskap som nu förstärks och som gör att alltför många inte kan försörja sig behöver en stor bidragsreform genomföras. Resurser bör därför avsättas till Regeringskansliet för att en bidragsutredning ska komma på plats snarast möjligt och som i ett första steg bör titta på följande frågor:

- Skärpning av socialtjänstlagen och annan relevant lagstiftning så att samtliga kommuner i Sverige ställer likvärdiga och tydliga aktivitetskrav på de som har försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. Den som har försörjningsstöd ska även kunna delta i samhällsnyttiga insatser och formerna för detta bör utredas.
- Begränsning av möjligheten att lokalt skjuta till försörjningsstöd utöver det som anges i riksnormen.
- Möjligheten att avskaffa rätten till kompletterande försörjningsstöd för den som även har etableringsersättning. Även annan kvalificering in till de svenska transfereringssystemen för den som är nyanländ i Sverige kan övervägas.
- Införandet av en jobbprenie vid övergång i arbete, antingen i form av en utbetalning eller en skattelättnad, som tar ned marginaleffekterna för den som går från försörjningsstöd till arbete.
- Åtgärder för att komma till rätta med problemet med att den sammantagna nivån av staplade bidrag och ersättningar kan göra det olönsamt att gå från bidrag till arbete.
- Ansvarsfördelning mellan staten och kommunerna för långtidsarbetslösa.

För att möjliggöra utredningen tillförs Regeringskansliet 5 miljoner kronor per år under 2022 och 2023.

Bättre arbetsmiljö

För att Arbetsmiljöverket ska kunna motverka arbetslivskriminalitet, stärka sitt tillsynsarbete och genomföra ett ökat antal arbetsplatsinspektioner bör

myndigheten få utökade medel. För detta ändamål bör medel avsättas med 50 miljoner kronor om året.

För att stärka Myndigheten för arbetsmiljökunskaps kunskaps-sammanställningar på arbetsmiljöområdet och för att utreda pandemins konsekvenser för vårdpersonal och löntagare som arbetat hemifrån under en längre period avsätts 10 miljoner kronor per år fr.o.m. 2022.

En trygg sjukvård

Sjukvårdspolitiken behöver främja en vård med hög kvalitet som finansieras av oss alla tillsammans och samtidigt ser till att den som har störst vårdbehov ges företräde. Alla ska kunna lita på att hälso- och sjukvården fungerar när den behövs, oavsett var i landet man bor. Sjukvård ska ges i rätt tid och hålla hög kvalitet. Patienten och patientsäkerheten ska sättas främst. Kontinuiteten i kontakter mellan patient och vårdens medarbetare måste bli bättre. Hälso- och sjukvården behöver en mångfald av utförare som kan bidra till att stärka kvalitet och utveckling av olika vårdverksamheter. Alla ska kunna välja vård utifrån sina individuella förutsättningar och behov.

Den svenska hälso- och sjukvårdens brister och svagheter handlar framför allt om långa vårdköer och väntetider, bristande tillgänglighet samt brist på vårdplatser. Under förra mandatperioden tog regeringen bort kömiljarden och effekten blev att köerna växte – i rak motsats till vad såväl patienter som medarbetare behöver. Efter förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna återinförde riksdagen kömiljarden 2019, men det krävs långsiktiga strukturreformer och ekonomiska tillskott för att kapa köerna. Vården är inte jämlik och det finns brister med överbeläggningar, patientsäkerhet och vårdköer. För att komma till rätta med det krävs hårt arbete i Sveriges regioner men också ett nationellt ansvar att se till att den vårdkapacitet som finns kommer patienterna till del.

I nuläget står 180 000 personer i vårdkö, men redan i augusti 2019 hade ca 140 000 personer väntat längre än vårdgarantins 90 dagar på ett förstabesök i specialistvård eller en operation/åtgärd. En situation som alltså var oacceptabel för Sveriges patienter redan före pandemin har blivit än värre efter. Politiken bör inriktas på reformer som syftar till att skapa mer vårdkapacitet, kapa köerna och höja kvaliteten i svensk sjukvård.

Prioriterade reformer

Nationell vårdförmedling

Pandemin har förstärkt problemen med vårdköer och det är nu centralt att pressa tillbaka den vårdskuld som har byggts upp. Utöver det mänskliga lidande som vårdköerna innebär uppstår negativa ekonomiska konsekvenser för både den enskilde och samhället i stort.

Patienter ska ges möjlighet att söka vård där ledig kapacitet finns. En nationell vårdförmedling bör upprättas för att använda tillgänglig kapacitet till

de patienter som väntat längre än vårdgarantins 90 dagar, oavsett i vilket region den kapaciteten skapas. Staten bör därför ta fram lämpliga överenskommelser mellan staten och regionerna för att genomföra den nationella vårdförmedlingen, ta fram metoder för att sammanställa och synliggöra tillgänglig vårdkapacitet och se över de tak som i dag finns i vissa kontrakt mellan regioner och vårdgivare och som begränsar utbyggnad och utnyttjande av tillgänglig kapacitet.

I dag finns inte någon laglig rätt för patienter som själva söker vård i en annan region att få reseersättning för resa till och från operationen, och flertalet regioner täcker inte dessa resekostnader. För 2022 avsätts 50 miljoner kronor, och 100 miljoner kronor för 2023 respektive 2024, för att upprätta en nationell vårdförmedling och för att regionerna ska ge ersättning till patienter för sjukresor vid vårdbesök i en annan region.

Fler vårdplatser

För att mer vårdkapacitet ska skapas behöver antalet vårdplatser byggas ut. 2018 hade Sverige 2,1 vårdplatser per 1 000 invånare, vilket är lägst i hela EU. Överbeläggning riskerar att äventyra patientsäkerheten och ökar risken för vårdskador men innebär också en svår arbetsituation för vårdpersonalen.

För att bygga ut kapaciteten räcker det inte med kortsiktiga och tillfälliga lösningar från rikspolitiken, inte enbart på grund av att sådana reformer är svåra att anpassa till alla regioner utan också för att de leder till att regionerna ständigt måste ställa om sin verksamhet för att kunna söka och nyttja statliga medel. Sådana omställningar innebär ofta resursödslande åtgärder eftersom nya administrativa strukturer måste byggas upp och organisationerna behöver tid för att anpassa sig till stöden. I stället bör ett särskilt öronmärkt statligt stöd införas som fördelas efter befolkningsstorlek. Med ett sådant stöd skapas än bättre möjligheter för landets regioner att anställa sjuksköterskor, läkare och annan vårdpersonal och på så vis skapa fler vårdplatser. Utskottet förordar ett särskilt tillskott om 425 miljoner kronor för 2022, 1 000 miljoner kronor 2023 och 1 500 miljoner kronor 2024, med fokus på att öka antalet vårdplatser i landet. Denna satsning är både långsiktigt hållbar och förutsägbar för regionerna.

Övriga förslag för att stärka vården

För att bekämpa spridningen av hiv har stora ansträngningar gjorts såväl i världen som i Sverige. Bland annat lanserade FN-organet Unaid 90-90-90-målen 2014 som innebär att 90 procent av dem som har hiv ska vara medvetna om det, att 90 procent av dessa ska behandlas med hiv-läkemedel och att 90 procent av dessa ska ha omätbara virusnivåer. Sverige har historiskt sett varit mycket framgångsrikt i bekämpningen av spridningen och behandling med hiv-läkemedel och var först med att nå Unaid 90-90-90-mål. Dock håller vi nu på att missa målet om att diagnostisera hiv och riskerar att inte nå Agenda 2030-målet om att eliminera hiv-epidemin till 2030. Sverige behöver på nytt ta på sig ledartröjan och höja ambitionerna. Den nuvarande regeringen har

halverat anslaget för insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar. Detta har fått stora konsekvenser inte minst på regional och lokal nivå där anslagen har minskat kraftigt. Denna satsning bör återställas till ursprunglig nivå under budgetperioden. Anslaget utökas med 25 miljoner kronor 2022, 50 miljoner kronor 2023 och 75 miljoner kronor från 2024 och framåt.

Efter många år av forskning och kliniskt arbete finns det i dag möjlighet att utrota livmoderhalscancer. Trots ett väl utbyggt och omfattande screeningprogram drabbas ungefär 500 kvinnor i Sverige av livmoderhalscancer varje år. Om fler kvinnor deltog i screening och om fler vaccinerades skulle det leda till färre fall av livmoderhalscancer. Det är 2 procent av kvinnorna som inte deltar regelbundet i screening och bland kvinnor i den gruppen återfinns 40 procent av de som insjuknar i livmoderhalscancer. Livmoderhalscancer är den första cancersjukdomen för vilken WHO har satt målet om global utrotning. Flera länder har därför startat ambitiösa utrotningsprogram. Tyvärr tillhör inte Sverige den skaran. Det screeningprogram vi har i Sverige beslutade Socialstyrelsen om 2015. Ändå hade 13 av 21 regioner fortfarande inte genomfört programmet 2019. Att utrota denna cancerform, genom s.k. catch-up screening och vaccination beräknas inte kosta mer än 150 miljoner kronor under sex års tid. Ändå lyser denna insats med sin frånvaro i regeringens budgetförslag. Därför bör 25 miljoner kronor per år anslås under 2022–2027 för att kampanjen ska genomföras och för att livmoderhalscancer i Sverige därigenom ska kunna utrotas.

Äldres villkor

Sverige ska hålla ihop. Att de som på olika sätt varit med och byggt Sverige ser att deras ansträngning har lönat sig är en viktig del i att bygga ett samhälle som upplevs som rättvist. Ett välfärdssamhälle kan i hög grad bedömas utifrån kriterier som respekt, tillvaratagande och omsorg om den äldre generationen. Äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag.

Prioriterade reformer

Sänkt skatt för pensionärer

Den som arbetat och varit med och byggt Sverige under ett arbetsliv måste känna att det lönat sig – och att pensionen räcker till. En starkare ekonomi och fler i arbete skapar förutsättningar för en positiv utveckling av pensionerna. På lång sikt är inget viktigare för en högre pension än att sysselsättningen och att antalet arbetade timmar utvecklas väl samt att reallönerna ökar, eftersom pensionerna över tid bygger på hur ekonomin utvecklas.

Det finns ett stort värde av att ge landets pensionärer större ekonomiska marginaler. Även om antalet fattiga pensionärer sjunker får fortfarande många pensionärer i dag inte ekonomin att gå ihop. Därför är det bra att grundskyddet

i pensionssystemet stärks efter en politisk överenskommelse. Men mer behöver göras för att stärka pensionärernas ekonomi.

Det snabbaste sättet att stärka ekonomin för pensionärer är att sänka skatten, varför skatten för alla pensionärer bör sänkas 2022. Utskottet förordar att skatten för pensionärer sänks med 4,2 miljarder kronor. Det innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får ca 1 800 kronor mer i plånboken varje år, dvs. 150 kronor per månad.

Høj bostadstillägget för pensionärer

Den ekonomiska tryggheten för ekonomiskt utsatta äldre behöver särskilt stärkas. Bostadstillägget är tillsammans med garantipensionen grundskyddet i den allmänna pensionen. Detta grundskydd är centralt för pensionärer med låg pensionsinkomst och går till stor del till kvinnor som ofta har lägre pensioner än män. Därför bidrar grundskyddet starkt till att utjämna skillnaden mellan kvinnors och mäns pensioner.

Eftersom bostadstillägget är inkomstprövat mot i princip alla inkomster och mot förmögenhet är det en mycket träffsäker reform för att förbättra för de pensionärer som har de minsta ekonomiska marginalerna när bostadskostnaden är betald. Reformen bidrar också till att fler äldre ska ha råd att flytta till trygghetsboenden med gemenskapsmöjligheter, vilket också behövs för att få igång flyttkedjorna. En förstärkning av de sämst ställda pensionärernas ekonomi är därför angelägen.

Bostadstillägget bör höjas med 200 kronor i månaden för ensamstående och 100 kronor i månaden för sammanboende fr.o.m. med den 1 augusti.

Motverka äldres ensamhet

Coronapandemin har satt ensamhetsproblematiken i blyxtbelysning, i synnerhet bland äldre. Ofrivillig ensamhet, isolering och självisolering har påverkat äldres tillvaro på ett mycket kraftigt sätt. Ofrivillig ensamhet och isolering leder till ökad risk att drabbas av hjärt- och kärlsjukdomar, demens och depression och leder till mer fysisk smärta. Förutom mänskligt lidande orsakar det ökade kostnader i form av ett ökat behov av sjukvård och omsorg. Trots detta väljer regeringen att avsluta den satsning som riktats till de av civilsamhällets organisationer som arbetar med att motverka ensamhet hos äldre. Medel bör avsättas för att förlänga denna satsning, och 25 miljoner kronor per år bör tillföras föreningar och organisationer vars verksamhet syftar till att bryta äldres ofrivilliga ensamhet och isolering.

Motverka delade turer

Under coronakrisen blev det uppenbart att arbetsvillkoren inom äldreomsorgen brister. Coronakommissionen har varit tydlig med att arbetsförhållandena och anställningstryggheten inom äldreomsorgen måste förbättras. Därför tog riksdagen initiativ till att genomföra reformer och tillskjuta medel för ökad personalkontinuitet och medicinsk kompetens inom äldreomsorgen, vilket också stärker kvaliteten och ökar tryggheten i omsorgen. Utskottet förordar ytterligare förbättringar för äldreomsorgens

personal, för att komma bort från de delade turer som försvårar sammanhängande ledighet och återhämtning och drar ned medarbetares livskvalitet. Delade turer innebär två arbetspass med ett uppehåll på över en timme emellan. Det är inte ovanligt med uppemot fyra timmars uppehåll mitt på dagen. Medel bör avsättas som kommuner ska kunna söka för att införa den s.k. Söderhamnsmodellen, där ingen tvingas att arbeta delade turer men där den som frivilligt väljer att arbeta sådana pass får ekonomisk ersättning för tiden mellan de två turerna. 300 miljoner kronor avsätts för ändamålet 2022, och 600 miljoner kronor för 2023 respektive 2024.

Energi och klimat

Klimatomställningen är en av vår tids viktigaste frågor att lösa. Utsläppsminskningarna behöver påskyndas kraftigt om klimatmålen ska kunna nås. Det är dock uppenbart att nödvändiga åtgärder för att tillräckligt snabbt minska utsläppen har uteblivit. Den senaste FN-rapporten bekräftar att klimatförändringarna är ett hot mot vår framtid. De globala utsläppen minskar för långsamt. Och Sverige är på väg att missa det långsiktiga utsläppsmålet till 2045 med en tredjedel av dagens utsläpp.

Med de förslag som utskottet förordar skulle Sverige nu få sin genom tiderna största miljö- och klimatbudget. För att klara omställningen behövs tilltro till teknikens möjligheter och satsningar på effektiva åtgärder som minskar utsläppen och gör skillnad på riktigt. Elektrifieringen spelar en nyckelroll i omställningen till ett fossilfritt samhälle. Majoriteten av Sveriges utsläpp kommer i dag från industri- och transportsektorn. Många svenska företag har gjort minskade utsläpp till sin prioritet och valt att investera miljarder för att kunna fasa ut fossila produktionsprocesser. Utskottet ser också glädjande nyheter i hur flera nya företag väljer att etablera sig i norra Sverige just på grund av tillgången till ren el. Omställningen och nyetableringen av dessa industriföretag är något positivt som bör välkomnas, men det ställer också krav på politiken att säkerställa långsiktig leverans av en stabil elproduktion.

Åtgärder för en bättre miljö och lägre utsläpp kan gå hand i hand med jobbskapande och en stark ekonomisk tillväxt. För detta krävs väl utformade och effektiva styrmedel. Förorenaren ska betala för sin miljöpåverkan samtidigt som förnybar och miljövänlig teknik kan växa fram. På så sätt ger våra åtgärder största möjliga resultat för miljön.

Prioriterade reformer

Utökad CCS

Satsningar på storskalig utveckling av teknik för att fånga upp och lagra koldioxid, CCS- och bio-CCS, är effektiva sätt att bidra till att reducera utsläppen. Tekniken har stor potential att åstadkomma stora utsläppsminskningar som är nödvändiga för att nå klimatmålet.

Energimyndigheten har under 2021 delrapporterat ett uppdrag om genomförandet av infångning och lagring av koldioxid. Myndigheten föreslår där omvända auktioner för att finansiera infångning av koldioxid från förnybara källor (bio-CCS).

Regeringens svar med en begränsad satsning på koldioxidinfångning är otillräcklig. Regeringens återhållsamhet i anslagen riskerar att driva upp priset i de omvända auktionerna, och att potentialen i teknologin inte fullt ut nyttjas för att bidra till att minska de svenska koldioxidutsläppen. Därför bör Energimyndigheten tillföras resurser för att genomföra ett program för koldioxidlagring så att uppemot 2 miljoner ton koldioxid per år kan fångas upp och lagras. För att möjliggöra detta bör bemyndigandet för Energimyndigheten att ingå överenskommelser som innebär framtida utgifter mellan åren 2026–2046 höjas med 30 miljarder kronor. Energimyndigheten tillförs 5 miljoner kronor för år från 2022 för att dels förbereda en utökad användning av bio-CCS, dels se över hur CCS i stort kan implementeras i Sverige.

Laddinfrastruktur

Sverige är i behov av satsningar på fossilfri laddnings- och tankningsinfrastruktur för bilar och lastbilar för att kunna ställa om transportsektorn till fossilfritt. För att bidra till omställningen av transportsektorn och få fler att välja elbilar behöver antalet laddstationer för bilar byggas ut. Medel ska avsättas till stöd för fossilfri laddnings- och tankningsinfrastruktur för bilar och lastbilar för att ställa om transportsektorn till fossilfritt. Ett nätverk av laddstationer ska finnas i hela Sverige. Stödet bör samtidigt inte begränsas till enbart batteridrivna bilar.

Sverige behöver också ta nästa steg för att ställa om de tunga transporterna till fossilfrihet. För att företag ska investera i ellastbilar måste det vara möjligt att ladda dem. En snabb utbyggnad av infrastrukturen för ellastbilar bör påbörjas – i ett första steg med fokus på regionala nätverk och sammanhängande stråk mellan Sveriges större städer. Stödet för att ställa om lastbilarna ska vara teknikneutralt. Det ska kunna användas till exempelvis laddstationer för el, elvägar och tankstationer för vätgas. Under 2022 avsätts, likt i budgetpropositionen, 600 miljoner kronor för att bygga ut den svenska laddinfrastrukturen och under 2023 avsätts 1 miljard kronor. Medel för detta avsätts inom miljö- och klimatbudgeten.

Mer kunskap i skolan

Alla barn ska mötas av höga förväntningar och ges det stöd och den stimulans som krävs för att deras ansträngningar ska löna sig. Barns möjligheter ska inte begränsas av varifrån de kommer, var de bor eller vilka de är. Vi ska ge alla – inte minst de barn som fått en tuffare start – en chans att lyckas.

Utbildningen i Sverige ska hålla hög kvalitet och vara tillgänglig för alla. Föräldrarna ska veta att när barnen kommer hem från skolan har de lärt sig något nytt i en trygg miljö. En skola med höga ambitioner för alla är också

förutsättningen för Sverige som kunskapsnation. Sverige ska ha en jämlik skola som fokuserar på kunskap, prioriterar ordning och reda samt sätter den enskilda elevens resultat och ansträngningar i centrum. Skolan ska präglas av höga förväntningar och tydliga krav. Varje elev ska ges rätt förutsättningar att nå kunskapsmålen. Alla ska kunna känna sig trygga och vara en del i en gemenskap i klassrummet, på skolgården och i korridorerna. Så är det inte i dag. Redan före coronapandemin lämnade tiotusentals ungdomar varje år grundskolan utan gymnasiebehörighet. Dessa elever löper ökad risk att hamna i utanförskap och drabbas av sociala problem senare i livet. Sverige kan inte ha en skola som är bäst för dem som klarar sig ändå. En av de viktigaste reformerna för att motverka ett växande utanförskap är därför att höja kunskapsresultaten i svensk skola. Genom att stärka skolan lägger vi grunden för en hoppfull framtid för fler.

Prioriterade reformer

Utökad undervisningstid

Forskning pekar på att tidiga insatser är avgörande för att fler elever ska nå kunskapsmålen. Undervisningstiden bör öka och i denna budget tar vi första steget för att öka undervisningstiden med en timme per dag med start på lågstadiet. Undervisningstiden behöver öka i flera ämnen i lågstadiet men främst bör utökningen gälla svenska och matematik, eftersom den viktiga grunden i lågstadiet är att eleverna ska lära sig läsa, skriva och räkna. Samtidigt vill vi frigöra lärarna från arbetstid som i dag läggs på icke-undervisningsrelaterade arbetsuppgifter. Dokumentationskraven för lärare måste också kraftigt minska.

Skolverket får i uppdrag att förbereda en utökning av undervisningstiden och tillförs därför 5 miljoner kronor under 2022. Från 2023 och framåt avsätts resurser för att utöka undervisningstiden.

Insatser mot kunskapstappet under pandemin

Sveriges elever har drabbats negativt i sin undervisning under coronapandemin. Konsekvenserna har varit särskilt kännbara för de elever som redan före pandemin behövde olika former av stöd, men även för många andra elever som nu inte kan nå sin fulla potential. Många elever i gymnasieskolan och högstadiet i grundskolan som haft distansundervisning under en längre tid har påverkats negativt och delar av undervisningen har varit svåra att genomföra. För att motverka långsiktigt negativa konsekvenser behövs insatser för att fler elever ska kunna ta igen det kunskapstapp som drabbat dem de senaste åren. En väl utbyggd lovskola ger bättre förutsättningar för fler elever att ta igen det kunskapstapp som drabbat dem de senaste åren.

För att kunna motverka kunskapstappet tillförs 400 miljoner kronor under 2022. Resurserna ska kunna användas till olika stödinsatser, exempelvis i form av utökad lovskola för de elever som behöver det.

Ökade resurser till Skolinspektionen

Varje elev i Sverige har rätt till en bra utbildning. Tyvärr finns det skolor där mer än hälften av eleverna inte blir behöriga till gymnasiet. Det är skolor som behöver flera olika insatser för att vända utvecklingen och höja kunskapsresultaten. Skolinspektionen bör ges ett utökat uppdrag att granska alla landets skolor i förhållande till elevernas kunskapsresultat och undervisningens kvalitet. Granskningen bör bli tydligare om en skola bedöms ha allvarliga kvalitetsbrister ska en åtgärdsplan upprättas. För detta bör 50 miljoner kronor per år tillföras från 2022 och framåt.

Familjer och barn

Vår tids familjepolitiska utmaningar handlar om att skapa utrymme för både familjeliv och yrkesliv på lika villkor för både män och kvinnor samt att ge familjer förutsättningar för tid tillsammans. Föräldrarna ska vara trygga med att barnen finns i en trygg och utvecklande miljö i skola, förskola och pedagogisk omsorg. Utgångspunkten är att alla barn ska ha ekonomisk och social trygghet och en god relation till båda sina föräldrar. Dessutom handlar det om att utforma de offentliga systemen på ett sådant sätt att samhället i första hand stöttar och hjälper, inte styr och hindrar. Utskottet framhåller vikten av långsiktigt ansvar och föräldrarnas betydelse för barnets trygghet.

Prioriterade reformer

Mer flexibilitet för föräldrar

Många föräldrar upplever en stress att klara både arbetsliv och tid för barnen. Det gäller inte minst när barnen kommer i skolåldern. För att kunna kombinera ett högt arbetsmarknadsdeltagande med familjeliv är det angeläget att det finns utrymme för flexibilitet. Därför behövs fler verktyg för föräldrar att även kunna prioritera mer tid med barnen och ha möjlighet att kombinera arbetsliv och familjeliv på ett bättre sätt. Rätten till obetald föräldraledighet bör därför utökas med tre dagar per år och förälder till barn i åldrarna 6–16 år, för föräldrar med ensam vårdnad utökas det till sex dagar per år. Dagarna ska vara individuella och därmed inte kunna överlätas till annan förälder samt kunna nyttjas fritt under året, men inte kunna sparas till nästkommande år. Ny lagstiftning ska vara på plats den 1 juli 2022.

Mindre barngrupper i förskolan

Barngrupperna i förskolan är i dag på sina håll för stora. Pedagoger som jobbar i förskolan vittnar om en ohållbar situation. Barngruppernas storlek har stor betydelse för barns utveckling, trygghet och lärande. Det är nödvändigt att utvecklingen mot stora barngrupper bryts. Förskolepersonalen ska kunna känna sig trygg med att de har goda förutsättningar för att utföra sitt arbete, och föräldrarna ska känna sig trygga med att kvaliteten hos förskolan är hög, och att barnens bästa är i centrum.

Det statsbidrag som förskolors huvudmän kan ansöka om för att minska barngrupperna i förskolan har under flera år varit översökt. Regeringen slår nu samman detta statsbidrag med andra statsbidrag på förskolans område. Det innebär att statsbidraget, förutom att användas till att minska barngrupperna i förskolan, även kan sökas för att rekrytera och behålla personal och för kompetensutveckling av personalen. Utskottet ser det som positivt att förskolorna uppmanas att minska barngrupperna och öka personalstyrkan samtidigt, då ett viktigt mål med minskade barngrupper är att personalen ska ha mer tid att se och möta varje barn. Därför bör statsbidraget utökas för kvalitetshöjande insatser i förskolan med 400 miljoner kronor 2022 och 800 miljoner kronor 2023 och 2024. Det bör samtidigt förtydligas att de som söker och får bidraget ska sträva efter Skolverkets riktmärke om lämplig storlek för barngrupperna.

Möjliggör föräldrastödsprogram i alla kommuner

Föräldrarna är i de allra flesta fall de viktigaste personerna i ett barns liv. Det finns situationer då föräldrar upplever svårigheter i sitt föräldraskap eller har behov av stöd för att hantera nya situationer. Då bör det offentliga erbjuda stöd och hjälp i föräldrarnas viktiga uppgift. Stöd till föräldrarna är också ett stöd till barnen.

Ett sätt att ge föräldrar stöd är genom att kommunerna erbjuder föräldrastödsprogram. Folkhälsomyndigheten har uppskattat att selektiva föräldrastödsprogram är en lönsam satsning där varje satsad krona i genomsnitt ger 2 kronor tillbaka under en period av ett till två år. De finner även att universella föräldrastödsprogram kan vara hälsoekonomiskt motiverade eftersom de till en låg kostnad kan uppnå en minskning av utagerande beteende eller ökad hälsorelaterad livskvalitet. 2020 erbjöd drygt hälften, 56 procent, av landets kommuner föräldraskapsstöd, vilket är en minskning sedan 2017 då motsvarande siffra var 62 procent. En stor del av dagens föräldrastödinsatser fokuserar också på de mindre barnen och nyblivna föräldrar. Detta är en riktig prioritering eftersom forskning talar till förmån för tidiga insatser. Samtidigt ser utskottet problem med psykisk ohälsa och oro bland våra tonåringar. Även lite större barn och tonåringar är i behov av sina föräldrars tid och stöd. Därför bör tillgången till föräldrautbildning öka för alla föräldrar och medel bör tillföras om 100 miljoner kronor 2022 och 200 miljoner kronor per år från 2023 och framåt så att det ska kunna finnas tillgång till föräldrastödsprogram – inriktat dels mot småbarnsåren, dels mot tonåren – oavsett i vilken kommun man bor.

Stärk det civila samhället

Samhällsnyttan av det civila samhällets verksamheter kan inte nog understrykas. Viktiga initiativ inom exempelvis integration, aktiviteter för barn i ekonomiskt utsatta familjer och hjälp till hemlösa, bärs av människors ideella engagemang och ekonomiska stöd till dessa organisationer.

Förutsättningarna för de här organisationerna behöver förstärkas genom att underlätta för människor att ge ekonomiska gåvor.

Under den förra mandatperioden avskaffades möjligheten till skattereduktion för gåvor till ideella organisationer m.fl., men tack vare riksdagen efter förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna återinfördes och förbättrades avdraget 2018. Organisationerna som ansöker om att bli gåvomottagare behöver nu inte längre betala ansöknings- eller årsavgifter, vilket tidigare hindrade inte minst mindre organisationer från att ansöka om att bli godkända mottagare av gåvor.

Behovet av fysisk aktivitet genom ett aktivt friluftsliv har blivit särskilt tydligt under coronapandemin, samtidigt som intresset har ökat. Många barn och unga får dock inte tillgång till tillräcklig fysisk aktivitet i skolan eller på fritiden – vilket leder till en sämre folkhälsa. Genom att stärka förutsättningarna för de civila organisationer som verkar för ett aktivt friluftsliv för barn och unga, och som fått försämrad ekonomi som en konsekvens av pandemin, kommer fler att få en mer aktiv vardag och fritid.

Prioriterade reformer

För att skapa än bättre förutsättningar för de civila organisationerna behöver fler steg tas. Beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget bör höjas. I dag är det möjligt att få 25 procent skattereduktion för gåvor där maxbeloppet som utgör underlag för avdrag är 6 000 kronor per år och skatteavdraget då blir 1 500 kronor. Beloppsgränsen bör höjas till 12 000 kronor, vilket innebär att skattereduktionen som mest kan uppgå till 3 000 kronor. Detta försvagar de offentliga finanserna med 12 miljoner kronor 2022, 13 miljoner kronor 2023 och 14 miljoner kronor 2024. Detta kommer möjliggöra ett ökat givande och stärka arbetet bland hjälpbehövande.

I Sverige finns en rad olika ideella organisationer som verkar för att fler barn och unga ska få en aktiv fritid och möjlighet till gemenskap. Behovet att stödja dessa verksamheter är extra stort kommande år till följd av pandemin, eftersom även dessa organisationer drabbats av inkomstbortfall. Regeringen har senfärdigt tillfört coronastöd till dessa och andra civilsamhällesorganisationer, efter att riksdagen genom utskottsinitiativ och tillkännagivande ställt krav om att så ska ske. Dock har regeringen förbisett Scouterna i sin fördelning av medel, trots att deras verksamhet är särskilt viktig nu när många barn och unga ökat stillasittandet och skärmtiden under pandemin och behöver möjligheter att åter ta del av föreningsliv, gemenskap och en aktiv fritid. För att fler barn och ungdomar ska få tillgång till friluftaktiviteter genom Scouterna bör stödet till dem öka med 20 miljoner kronor 2022–2024.

Landsbygd och skog

Det ska gå att bo och verka i hela Sverige. Sverige är ett land med omfattande landsbygd och glesbygd. Människor ska kunna leva, bo och arbeta i hela

Sverige, men dessvärre upplever många som bor utanför städerna att landsbygdens villkor är otillräckliga och att det i för liten utsträckning går att påverka sin situation.

Prioriterade reformer

Sänkt drivmedelsskatt

Det är inte rättvist att den som bor på landsbygden ska dra ett tyngre lass för klimatomställningen än den som bor i storstan. I dag läggs en allt för stor börda på dem som är beroende av bilen för att färdas i vardagen. Vissa tar tunnelbanan till jobbet – andra bilen. Om Sverige ska hålla ihop måste alla ha råd att transportera sig till jobb, familj, vänner och fritidsaktiviteter. Energiskatten på bensin och diesel sänks så att priset vid pump sänks med 50 öre per liter fr.o.m. den 1 maj 2022. Det motverkar de skatthöjningar som under senare år varit en följd av regeringens politik.

Nej till Skogsutredningens förslag

Förutsättningarna för företagande, handel och konkurrenskraft bör stärkas så att fler jobb skapas i de gröna näringarna. Ju mer som produceras i Sverige, desto bättre. Skogsindustrin är Sveriges enskilt största nettoexportör och bidrar samtidigt till den gröna omställningen av samhället både genom att binda stora mängder kol och genom att fossilbaserade bränslen och produkter byts ut mot biobaserade.

Regeringen har aviserat ett ökat anslag om 2 005 miljoner kronor för genomförande av förslagen i Skogsutredningen om att undanta stora arealer fjällnära skog från att brukas. Utskottet anser att förslaget om att undanta ytterligare stora arealer skog från bruk står i direkt konflikt med den ökande efterfrågan på skogsråvara som behövs för att tränga undan fossila alternativ. Politiken hotar därmed Sveriges möjligheter att nå klimatmålen. Den totala arealen skog som undantas från produktion bör inte öka. Staten bör i stället prioritera att underhålla redan skyddade områden bättre. De förslag som Skogsutredningen lämnat innebär att arealer ska tas ur produktion mot skogsägarens vilja, vilket är ett kraftigt intrång i äganderätten. Utskottet menar att avsättningar ska ske frivilligt.

Övriga större förslag

- Förstärkningen av förvärvsavdraget och den skattefria uthyrningen av personliga tillgångar genomförs inte utan de resurserna används till att finansiera förstärkningen av jobbskatteavdraget och den sänkta skatten för pensionärer.
- Familjeveckan införs inte. De medlen används i stället till att förstärka kampen mot brottsligheten, stärka välfärden samt öka stödet till föräldrar och förbättra tryggheten i förskolan.
- Delegationen mot segregationen avskaffas 2023.

- De nya medel för att öka antalet extratjänster och introduktionsjobb som föreslås i budgetpropositionen avvisas och det införs även ett stopp för nya anvisningar till extratjänster fr.o.m. den 1 januari 2022, vilket innebär att insatsen fasas ut i takt med att befintliga extratjänster upphör enligt redan fattade beslut. Samtidigt minskas uppräknningen av resurserna till arbetsmarknadsutbildningarna. Resurserna används i stället till att stärka arbetslinjen i skattesystemet samt för att sänka anställningskostnaderna för långtidsarbetslösa.
- Anslagen för byggsubventioner och energieffektiviseringar avskaffas. Bemyndigandena för dessa anslag tas bort och medel som inte krävs för att infria redan ingångna avtal dras in.
- Biogasstödet flyttas till utgiftsområde 20. Över tid bör det ses över hur Sverige mer generellt kan stödja teknikutveckling och framtagning av gröna bränslen och elektrifieringsteknik.
- Hemutrustningslånet för nyanlända avskaffas 2022 och de särskilda undantag som gäller för flyktinginvandrare när det gäller kvalificeringen till garantipension samt sjuk- och aktivitetsersättning avskaffas 2023.
- Länsstyrelsernas medel till regional omställning, Energisteget samt medel för näringslivets omställning avvisas och finansierar andra prioriterade reformer. Medel för regionala utvecklingsåtgärder för återstart avvisas och finansierar i stället andra prioriterade reformer som stärker hela Sverige.
- 1 miljard kronor av biståndsmedel öronmärks för återuppbyggnad av krigshärjade länder för att möjliggöra för människor att åter bo och leva i trygga samhällen och bidra till deras tillväxt.

Delar av den finansiering som föreslås är en del av Sveriges återhämtningsplan inom ramen för EU:s plan för återhämtning och resiliens och delfinansieras via EU. Regeringen bör därför återkomma med en ändrad plan där andra åtgärder infogas i Sveriges återhämtningsplan för att delfinansieringen från EU inte ska minska. Det kan exempelvis handla om förslagen om utbyggd laddinfrastruktur, de tillfälligt förstärkta nystartsjobben och satsningar på sjukvård och äldreomsorg.

Finansutskottet ställer sig bakom Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag till riktlinjer

Sammanfattningsvis ställer sig utskottet bakom Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Det innebär att motionerna i berörda delar från dessa tre partier delvis tillstyrks. Budgetpropositionens förslag till riktlinjer avstyrks liksom övriga motionsyrkanden om alternativa riktlinjer.

2 Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten för 2024 till 1 595 miljarder kronor.

Riksdagen fastställer utgiftsramar och godkänner beräkning av inkomster i statens budget enligt utskottets förslag.

Riksdagen antar utskottets förslag till ändringar i skatte- och avgiftsregler och tillkännager för regeringen att den ska återkomma med lagförslag om att sänka energiskatten på bensin och diesel så att priset vid pump sänks med 50 öre per liter.

Riksdagen godkänner de försäljningar av fastigheter som ingår i beräkningen av statens inkomster.

Riksdagen godkänner också beräkningen av utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2022.

Slutligen godkänner riksdagen utskottets förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2023 och 2024.

Jämför reservation 5 (S, MP), 6 (C), 7 (V) och 8 (L).

I detta avsnitt behandlas de förslag som ingår i rambeslutet. I ett och samma beslut fastställer riksdagen utgiftstaket för staten och utgiftsramarna för de olika utgiftsområdena samt godkänner en beräkning av inkomsterna i statens budget. I rambeslutet ingår även att riksdagen godkänner ett antal budgetpåverkande utgiftsposter: förändringen i anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringen. I inkomstberäkningen ingår att ta ställning till olika förslag om ändrade regler för skatter och avgifter och att beräkna vad dessa förslag har för effekter på inkomsterna.

Skillnaden mellan inkomsterna och utgifterna i statens budget utgör budgetsaldot, vilket definitionsmässigt är lika med statens lånebehov, men med omvänt tecken. Riksdagen tar inte ställning till saldot som sådant utan till de delar på utgifts- respektive inkomstsidan som ingår i rambeslutet. I beslutet ingår också att riksdagen godkänner en beräkning av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. För att säkerställa en helhetssyn på budgetpolitiken i ett medelfristigt perspektiv ingår också ett beslut om att godkänna preliminära inkomstberäkningar och utgiftsramar för de tillkommande budgetåren 2023 och 2024.

2.1 Utgiftstak för staten

Regeringen ska lämna förslag till utgiftstak för det tredje tillkommande budgetåret (2 kap. 2 § budgetlagen). Utgiftstaket är en grundläggande del av

den medelfristiga budgetprocessen och principen om en beslutsordning uppifrån och ned, där beslut om en övre gräns för de totala utgifterna fattas före besluten om delarna, dvs. utgiftsramarna beslutas före anslagen.

Propositionen

I budgetpropositionen föreslår regeringen (punkt 2) att riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 595 miljarder kronor för 2024, se tabell 2.1. Det är samma nivå som bedömningen i 2021 års ekonomiska vårproposition (prop. 2020/21:100). Förslaget innebär en ökning av utgiftstakets nivå med 56 miljarder kronor jämfört med nivån för 2023.

De takbegränsade utgifterna beräknas minska med 48 miljarder kronor 2022 jämfört med 2021 och uppgå till 27,3 procent av BNP. Minskningen är en följd av att de åtgärder som vidtagits under 2021 med anledning av pandemin till stor del är tillfälliga. De takbegränsade utgifterna beräknas minska både 2022 och 2023 i takt med att åtgärderna fasas ut för att därefter öka igen 2024. Som andel av BNP beräknas de takbegränsade utgifterna 2024 vara något lägre än 2019.

Budgeteringsmarginalen, dvs. skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna, uppgår till 6,7 procent 2022 och 2,0 procent 2023. För 2024 innebär regeringens förslag till utgiftstak att budgeteringsmarginalen uppgår till 4,3 procent av de takbegränsade utgifterna. Det är en större marginal än den säkerhetsmarginal på 3,0 procent som regeringen vill upprätthålla till utgiftstaket för det tredje tillkommande budgetåret enligt riktlinjen för budgeteringsmarginalens storlek (se skr. 2017/18:207 Ramverk för finanspolitiken). En budgeteringsmarginal som endast motsvarar säkerhetsmarginalen skulle enligt regeringen kunna medföra att möjligheterna att genomföra prioriterade reformer på utgiftssidan begränsas under kommande år. Regeringen anför att det, om det bedöms förenligt med överskotts målet, är rimligt att reformer ska kunna genomföras på budgetens utgiftssida.

Motionerna

Förslagen till utgiftstak i förhållande till beslutade utgiftstak för 2022 och 2023 och det utgiftstak som regeringen föreslår för 2024 redovisas i tabell 2.1.

Moderaterna föreslår i sin partimotion (yrkande 6) ett något lägre utgiftstak än det fastställda för 2022, vilket enligt motionärerna ändå är en ovanligt hög nivå. Nivån motiveras av den ovanligt stora osäkerhet som pandemin fortfarande innebär. För 2023 och 2024 föreslås nivåer på utgiftstaket som enligt motionärerna innebär mer normala budgeteringsmarginaler, 2 respektive 3 procent av de takbegränsade utgifterna. De takbegränsade utgifterna är lägre i Moderaternas motion än i beräkningarna i budgetpropositionen för samtliga år.

I sin partimotion (yrkande 2) föreslår Centerpartiet lägre nivåer på utgiftstaket för samtliga år jämfört med de fastställda nivåerna för 2022 och 2023 och den nivå regeringen föreslår för 2024 och anför att de nivåer som motionärerna föreslår följer rekommendationerna om budgeteringsmarginalens storlek i det finanspolitiska ramverket. De takbegränsade utgifterna är också lägre i Centerpartiets motion än i regeringens beräkningar för samtliga år.

I sin partimotion föreslår Vänsterpartiet att riksdagen avslår regeringens förslag till utgiftstak för 2024 (yrkande 3) och beslutar att upphäva det tidigare fastställda utgiftstaket för 2023 (yrkande 2). Motionärerna föreslår även en högre nivå på utgiftstaket för 2022 än vad riksdagen tidigare har fastställt (yrkande 4). De takbegränsade utgifterna för 2022 är högre i Vänsterpartiets motion än enligt regeringens beräkningar för 2022 i budgetpropositionen.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion (yrkande 2) en något högre nivå på utgiftstaket för 2023. För 2024 föreslår motionärerna ett lägre utgiftstak än regeringen, vilket motiveras med att alltför höga nivåer på utgiftstaket möjliggör en kraftig utgiftsexpansion och medför att utgiftstaket förlorar sin styrande effekt. De takbegränsade utgifterna för 2023 och 2024 är högre i Kristdemokraternas motion än i regeringens beräkningar för dessa år.

Tabell 2.1 Regeringens och motionärernas utgiftstak för staten

Miljarder kronor

	2022	2023	2024
Fastställt utgiftstak	1 634	1 539	
Regeringens förslag till utgiftstak			1 595
Avvikelse från fastställt utgiftstak/regeringens förslag till utgiftstak			
Moderaterna	-17	-20	-40
Sverigedemokraterna	±0	±0	±0
Centerpartiet	-88	-5	-28
Vänsterpartiet	73	(92)	(97)
Kristdemokraterna	±0	6	-15
Liberalerna	±0	±0	±0

Källa: Budgetpropositionen för 2022, partimotion 2021/22:4040 (M), partimotion 2021/22:3938 (SD), partimotion 2021/22:4121 (C), partimotion 2021/22:3278 (V), partimotion 2021/22:4221 (KD), partimotion 2021/22:4181 (L).

Anm.: Vänsterpartiet föreslår endast utgiftstak för 2022.

2.2 Utgiftsramar för utgiftsområdena 2022

I regeringens förslag till statens budget ska utgifterna hänföras till utgiftsområden som anslagen ska fördelas på (9 kap. 5 § riksdagsordningen).

Propositionen

I budgetpropositionen (punkt 5) föreslår regeringen att utgifterna för 2022 fördelas på utgiftsområden enligt tabell 2.3. De föreslagna utgiftsramarna för 2022 uppgår sammantaget till drygt 1 204 miljarder kronor, vilket är drygt 38 miljarder kronor mer än de ursprungligen beslutade ramnivåerna i statens budget för 2021.

Efter den ursprungliga budgeten för 2021 har dock riksdagen beslutat om ändringar i statens budget för 2021, främst åtgärder till följd av pandemin, som tillsammans med regeringens förslag i propositionen Höständringsbudget för 2021 (prop. 2021/22:2) uppgår till drygt 162 miljarder kronor. Det innebär att de föreslagna utgiftsramarna för 2022 sammantaget är ca 124 miljarder kronor lägre jämfört med beslutade och föreslagna rammar för 2021. Minskningen av utgiftsramarna 2022 förklaras främst av minskade utgifter till följd av att tidsbegränsade åtgärder med anledning av pandemin upphör eller fasas ut.

I förslaget till utgiftsramar för 2022 har hänsyn tagits till tidigare beslutade och aviserade samt nu föreslagna och aviserade reformer. Till grund för beräkningen av utgiftsramarna ligger också regeringens prognoser för den makroekonomiska utvecklingen, volymutvecklingen i transfereringssystemen, den årliga pris- och löneomräkningen av främst förvaltningsanslagen samt posten Övrigt.

I tabell 2.2 framgår hur förändringarna i regeringens föreslagna utgiftsramar för 2022 kan härledas utifrån dessa poster. I tabellen redovisas förändringarna i förhållande till den ursprungligen beslutade budgeten för 2021, dvs. exklusive riksdagens beslut om ändringar i statens budget för 2021.

Tabell 2.2 Härledning av de sammanlagda utgiftsramarna 2022

Miljarder kronor

Anvisade utgiftsramar 2021¹	1 166
<i>Förändring till följd av:</i>	
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	39
Makroekonomisk utveckling	-5
Pris- och löneomräkning	2
Volymer	-11
Övrigt	14
Summa utgiftsramar 2022	1 204

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (se bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive riksdagens beslut om ändringar i statens budget för 2021.

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Som framgår av tabellen beräknas tidigare beslutade reformer och de reformer som föreslås eller aviseras i budgetpropositionen medföra att utgiftsramarna för 2022 ökar med drygt 39 miljarder kronor jämfört med ramarna i den ursprungliga budgeten för 2021. Nedan redovisas de huvudsakliga skälen till

regeringens föreslagna förändringar i fråga om ramnivåerna 2022 till följd av reformer¹.

- Utgiftsområde 4 Rättsväsendet: Ökning för att bl.a. möjliggöra fler polisanställda och stärka rättskedjan samt förstärka medlen till rättsliga biträden. Även en förändrad straffrabatt för unga myndiga och en utbyggnad av Kriminalvårdens platskapacitet bidrar till ökningen.
- Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg: Minskning främst till följd av att tillfälliga åtgärder med anledning av pandemin och vissa andra åtgärder upphör. Samtidigt föreslås ökade insatser för vaccination och smittspårning samt till åtgärder inom hälso- och sjukvården bl.a. för att hantera vårdskulden och förbättra äldreomsorgen.
- Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom: Ökning till följd av bl.a. införandet av inkomstpensionstillägg samt en förstärkning av bostadstillägget för pensionärer.
- Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn: Ökning med anledning av införandet av familjeveckan.
- Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård: Ökning till följd av bl.a. förändring av klimatbonusen, förslag i Skogsutredningen och skydd av skog samt förstärkning av Klimatklivet.
- Utgiftsområde 22 Kommunikationer: Ökning med anledning av bl.a. stöd till kollektivtrafik och bredbandsutbyggnad samt åtgärder inom ramen för infrastrukturpropositionen.
- Utgiftsområde 24 Näringsliv: Minskning främst på grund av att åtgärder för att möta de behov som orsakats av spridningen av covid-19 minskar i omfattning eller att tillfälliga åtgärder upphör. Åtgärderna innefattar bl.a. stöd vid korttidsarbete, omställningsstöd och ett omsättningsstöd till enskilda näringsidkare samt kapitalinsatser i statligt ägda bolag.
- Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner: Minskning till följd av att den tidigare ökningen av det generella statsbidraget stegvis trappas ned.

Den makroekonomiska utvecklingen beräknas medföra minskade utgiftsramar med drygt 5 miljarder kronor 2022. Förändringen kan främst hänföras till utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv där utgifterna minskar till följd av att arbetslösheten väntas sjunka. Detta motverkas något av ökade utgiftsramar för framför allt utgiftsområde 7 Internationellt bistånd till följd av utvecklingen av Sveriges bruttonationalinkomst (BNI). Utgifterna för biståndet är knutna till den makroekonomiska utvecklingen genom att biståndsramen ska motsvara 1 procent av BNI.

Samtidigt beräknas volymförändringar, bl.a. i form av färre personer i olika transfereringssystem, bidra till att utgiftsramarna minskar med drygt 11 miljarder kronor. De utgiftsramar som beräknas påverkas mest av lägre

¹ Redovisningen omfattar endast utgiftsområden där förändringen till följd av reformer 2022 uppgår till ± 3 miljarder kronor eller mer. Regeringens redovisning i denna del utgår från förändringen av takbegränsade utgifter jämfört med föregående år, inte jämfört med beslutet om statens budget för 2021. I den redovisningen ingår också sådana ändringsbudgetar som lämnats efter beslutet om statens budget för 2021.

volymer är utgiftsområdena 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning där antalet personer i sjukförsäkringen väntas minska samt utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn som en följd av att antalet barn i befolkningen väntas minska fr.o.m. 2022 och att antalet uttagna föräldrapenningdagar bedöms minska.

Övriga utgiftspåverkande faktorer och den årliga pris- och löneomräkningen av anslag för förvaltnings- och investeringsändamål beräknas bidra till ökade utgiftsramar med 14 miljarder kronor respektive 2 miljarder kronor. Ökning till följd av övriga utgiftspåverkande faktorer kan främst hänföras till utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. De utgiftsområden där pris- och löneomräkningen leder till de beloppsmässigt största ökningarna är utgiftsområdena 4 Rättsväsendet, 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 16 Utbildning och universitetsforskning och 22 Kommunikationer. Det beror på att investeringsanslagen för försvarsmateriel respektive transportinfrastruktur återfinns inom utgiftsområdena 6 Försvar och samhällets krisberedskap och 22 Kommunikationer samt att större statliga myndigheter återfinns inom utgiftsområdena 4 Rättsväsendet och 16 Utbildning och universitetsforskning.

Motionerna

Moderaterna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkande 2 framförs Moderaternas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022. I tabell 2.3 redovisas partiets förslag till utgiftsramar för 2022 jämfört med regeringens förslag. Sammantaget föreslår Moderaterna ca 18,2 miljarder kronor lägre utgiftsramar än regeringen gör i sitt förslag. Nedan kommenteras de större avvikelserna i ramnivåer jämfört med regeringens förslag.

Den högre ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (+2,2 miljarder kronor) förklaras främst av att motionärerna föreslår utökade resurser till hela rättskedjan inklusive Kriminalvården för olika åtgärder såsom fler poliser och slopad ungdomsrabatt. Den lägre ramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd (-13,0 miljarder kronor) följer av att motionärerna vill minska biståndet för att omfördela resurser till andra prioriterade reformer. Den lägre ramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (-5,4 miljarder kronor) förklaras bl.a. av att motionärerna vill återinföra en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen och avvisar regeringens förslag om höjda nivåer i sjukförsäkringen och om ändrade beviskrav i sjukförsäkringen. När det gäller utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (-3,2 miljarder kronor) förklaras den lägre ramen i förhållande till regeringens förslag av att motionärerna avvisar regeringens förslag om att införa en s.k. familjevecka. När det gäller utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (-4,1 miljarder kronor) förklaras den lägre ramen i förhållande till regeringens förslag av att motionärerna vill avskaffa

den tillfälligt höjda ersättningen inom arbetslöshetsersättningen redan under 2022 samtidigt som man avvisar regeringens förslag om färre karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen. Ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–1,3 miljarder kronor) är lägre än i regeringens förslag som en följd av att motionärerna vill avskaffa olika former av byggsubventioner, t.ex. investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande. Ramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer (+1,1 miljarder kronor) är högre än i regeringens förslag, vilket förklaras av ytterligare satsningar på underhåll av väg och järnväg och stöd till kollektivtrafiken. Slutligen förklaras den högre ramen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (+5,6 miljarder kronor) framför allt av att motionärerna vill öka statsbidragen för att kompensera kommuner för det skattebortfall som uppstår till följd av de olika skatteförslagen.

Sverigedemokraterna

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkande 4 framförs Sverigedemokraternas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022. I tabell 2.3 redovisas partiets förslag till utgiftsramar för 2022 jämfört med regeringens förslag. Sammantaget föreslår Sverigedemokraterna ca 18,6 miljarder kronor lägre utgiftsramar än regeringen gör i sitt förslag. Nedan kommenteras de större avvikelserna i ramnivåer jämfört med regeringens förslag.

Den högre ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (+4,5 miljarder kronor) beror i huvudsak på ökade resurser till Polismyndigheten och Kriminalvården för att möjliggöra fler poliser och anstaltsplatser. Biståndet sänks till 0,7 procent av BNI, vilket förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd (–17,0 miljarder kronor). Den högre ramen för utgiftsområde 9 Hälso- och sjukvård och social omsorg (+3,0 miljarder kronor) förklaras främst av en höjd assistansersättning, ökade resurser till psykiatri och en nationell återhämtningsstrategi för personal inom hälso- och sjukvård samt äldreomsorg. När det gäller utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (–5,1 miljarder kronor) beror den lägre ramen på neddragningar av arbetsmarknadspolitiska program och insatser samt på nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsutbildningar. Den lägre ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–4,7 miljarder kronor) beror i huvudsak på att partiet avvisar förslaget till investeringsstöd för anordnande av hyres- och studentbostäder och förslag om energieffektivisering och renovering av flerbostadshus. Den lägre ramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (–9,0 miljarder kronor) förklaras främst av att motionärerna avvisar regeringens förslag om medel till klimatbonus och klimatinvesteringar och vill minska medlen för skydd av värdefull natur och klimatpremier. Slutligen föreslår motionärerna att de generella statsbidragen till kommunsektorn ska

öka, vilket medför en högre ram för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (+3,0 miljarder kronor).

Centerpartiet

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkande 3 framförs Centerpartiets förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022. I tabell 2.3 redovisas partiets förslag till utgiftsramar för 2022 jämfört med regeringens förslag. Sammantaget föreslår Centerpartiet drygt 8,8 miljarder kronor lägre utgiftsramar än regeringens förslag. Nedan kommenteras de större avvikelserna i ramnivåer jämfört med regeringens förslag.

Den lägre ramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (-2,0 miljarder kronor) förklaras huvudsakligen av att motionärerna avvisar regeringens förslag till ändringar i sjukförsäkringen samtidigt som de föreslår att den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen återinförs. Ramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (-3,1 miljarder kronor) är lägre än i regeringens förslag som en följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag om att införa en s.k. familjevecka. Också ramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (-2,4 miljarder kronor) är lägre, vilket främst förklaras av att motionärerna vill justera de under 2022 tillfälligt höjda ersättningsnivåerna inom arbetslöshetsförsäkringen samtidigt som motionärerna vill stärka satsningarna på nystartsjobb och etableringsjobb. Den lägre ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (-1,9 miljarder kronor) beror på att motionärerna vill minska byggsubventioner till förmån för andra mer prioriterade reformer. Också ramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (-1,0 miljard kronor) föreslås minska. Minskningen beror huvudsakligen på att motionärerna föreslår att mindre medel avsätts för skydd av värdefull natur. Den högre ramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer (+1,0 miljard kronor) förklaras bl.a. av att motionärerna föreslår en förstärkning av stödssystemet för utbyggnad av bredband. Slutligen är ramen för utgiftsområde 23 (Areella näringar, landsbygd och livsmedel) högre (+1,0 miljard kronor) än i regeringens förslag, vilket huvudsakligen förklaras av att motionärerna vill se ytterligare förstärkningar av bl.a. jordbrukets konkurrenskraft inom ramen för landsbygdsprogrammet.

Vänsterpartiet

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkande 7 framförs Vänsterpartiets förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022. I tabell 2.3 redovisas partiets förslag till utgiftsramar för 2022 jämfört med regeringens förslag. Sammantaget föreslår Vänsterpartiet 72,3 miljarder kronor högre utgiftsramar än i regeringens förslag. Nedan kommenteras de större avvikelserna i ramnivåer jämfört med regeringens förslag.

Den högre ramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (+4,8 miljarder kronor) beror på förslag om ett förstärkt högkostnadsskydd och en bindande nationell taxa i tandvården och ytterligare förstärkningar av hälso- och sjukvården samtidigt som motionärerna avvisar regeringens förslag på prestationsbundna insatser för att korta ned vårddöerna. Den högre ramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (+3,8 miljarder kronor) förklaras bl.a. av förslag om höjda garantinivåer i sjuk- och aktivitetsersättningen och slopat sjuklöneansvar för små företag. För utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom (+6,4 miljarder kronor) blir ramen högre till följd av förslag om en höjd garantipension. Den högre ramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (+4,3 miljarder kronor) är en följd av förslag om mer resurser till Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadspolitiska program och insatser samtidigt som motionärerna avvisar regeringens förslag om upphandlade matchningstjänster. Ökningen av utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (+3,6 miljarder kronor) förklaras främst av förslaget att öka personaltätheten och förbättra kvaliteten i förskolan och fritidshemmen. Den högre ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (+5,0 miljarder kronor) beror bl.a. på förstärkningar av investeringsstödet för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande samt utökad stöd för energieffektivisering och renovering av flerbostadshus. Också ramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer (+13,5 miljarder kronor) föreslås bli högre. Ökningen förklaras bl.a. av utökad stöd till kollektivtrafik och ökade resurser för järnvägsinvesteringar. Slutligen föreslås en högre ram för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (+21,8 miljarder kronor) som bl.a. förklaras av förslag om högre generella statsbidrag, investeringsstöd för samhällsfastigheter och ett riktat stöd till mindre kommuner.

Kristdemokraterna

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkande 3 i denna del framförs Kristdemokraternas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022. I tabell 2.3 redovisas partiets förslag till utgiftsramar för 2022 jämfört med regeringens förslag. Sammantaget föreslår Kristdemokraterna ca 2,7 miljarder kronor högre utgiftsramar än regeringen gör i sitt förslag. Nedan kommenteras de större avvikelserna i ramnivåer jämfört med regeringens förslag.

Den högre ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (+1,6 miljarder kronor) förklaras av att motionärerna vill stärka hela rättskedjan bl.a. genom fler polisanställda, fler åklagare, fler domstolar och fler anstaltsplatser. När det gäller utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (+5,0 miljarder kronor) förklaras ökningen bl.a. av stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, förslag om att bygga ut primärvården och ökade medel till förlossningsvården. Ramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid

sjukdom och funktionsnedsättning (–2,1 miljarder kronor) föreslås bli lägre än i regeringens förslag, vilket huvudsakligen beror på att motionärerna avvisar regeringens förslag om höjt tak i sjukpenningen samtidigt som de föreslår att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen återinförs. Den lägre ramen för utgiftsområde 12 Ekonomiskt trygghet för familjer och barn (–1,8 miljarder kronor) beror bl.a. på att motionärerna avvisar regeringens förslag om att införa en familjevecka och i stället föreslår utökad rätt till ledighet för föräldrar samt höjning av olika ersättningar riktade till barnfamiljer såsom ersättningen vid tillfällig föräldrapenning, ersättningen för garantidagar och bostadsbidraget till familjer. Den lägre ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd (–1,7 miljarder kronor) beror bl.a. på ett förslag om höjd lånedel för studiemedel. För utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–1,0 miljard kronor) anges en lägre ram bl.a. till följd av att motionärerna avvisar stödet för energieffektivisering av flerbostadshus och vill avveckla investeringsstödet för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande. Ramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (–3,4 miljarder kronor) föreslås vara lägre än i regeringens förslag. Minskningen förklaras bl.a. av att motionärerna avvisar regeringens förslag med anledning av Skogsutredningen och vill ha en långsammare utbyggnad av Klimatklivet samtidigt som de vill att Sverige ska köpa och annullera utsläppsrätter. Slutligen föreslår motionärerna en högre ram för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommunerna (+4,8 miljarder kronor), vilket bl.a. beror på att motionärerna föreslår åtgärder för mindre barngrupper i förskolan.

Liberalerna

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkande 3 framförs Liberalernas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022. I tabell 2.3 redovisas partiets förslag till utgiftsramar för 2022 jämfört med regeringens förslag. Sammantaget föreslår Liberalerna ca 6,5 miljarder kronor lägre utgiftsramar än regeringen gör i sitt förslag. Nedan kommenteras de större avvikelserna i ramnivåer jämfört med regeringens förslag.

Ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (+0,9 miljarder kronor) föreslås bli högre än i regeringens förslag som en följd av att motionärerna bl.a. vill se bättre villkor för poliser och fler åtgärder inom ramen för lokalt brottsförebyggande arbete. Ramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (–9,6 miljarder kronor) föreslås bli lägre än i regeringens förslag. Minskningen förklaras av att motionärerna föreslår att en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen återinförs och att en ny karensdag i sjukförsäkringen införs samtidigt som motionärerna avvisar regeringens förslag om förändringar i sjukförsäkringen, bl.a. om höjt tak i sjukpenningen. Den lägre ramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (–3,1 miljarder kronor) förklaras huvudsakligen av att motionärerna avvisar regeringens förslag om att införa en familjevecka.

Ökningen av utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (+6,4 miljarder kronor) motiveras huvudsakligen av att motionärerna vill tillföra ytterligare resurser för att hantera det kunskapsstapp som uppstått på grund av sämre undervisning under pandemin och för höjda löner för lärare i utsatta områden. Den lägre ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–2,0 miljarder kronor) beror på att motionärerna avvisar stödet för energieffektivisering av flerbostadshus och vill avveckla investeringsstödet för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande. Utgiftsramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer (+1,6 miljarder) föreslås bli högre än i regeringens förslag till följd av att motionärerna föreslår bl.a. ytterligare medel för vägunderhåll och ytterligare stöd för bredbandsutbyggnad. Den högre ramen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (+1,2 miljarder kronor) beror på att kommunerna föreslås kompenseras för det inkomstskattebortfall som blir en följd av att motionärerna avvisar flera av regeringens förslag, bl.a. om tillfällig höjning av ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen.

Tabell 2.3 Regeringens och motionärernas förslag till utgiftsramar 2022*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Regeringens				Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	C	V	KD	L
1 Rikets styrelse	17 268	106	-169	25	-42	-148	7
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 971	10	5	251	10	137	-5
3 Skatt, tull och exekution	12 730	90	1 055	27	30	130	21
4 Rättsväsendet	61 689	2 161	4 452	361	90	1 593	900
5 Internationell samverkan	2 235	±0	21	4	±0	-14	-0
6 Försvar och samhällets krisberedskap	76 526	125	2 933	369	-1 567	-342	110
7 Internationellt bistånd	51 940	-13 010	-17 025	±0	500	±0	±0
8 Migration	8 456	105	-1 237	-10	-250	295	-1
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	112 484	310	2 959	401	4 790	5 028	-966
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	97 721	-5 419	2 907	-2 016	3 790	-2 111	-9 629
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	41 786	±0	800	-501	6 400	400	-501
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	103 041	-3 229	31	-3 094	490	-1 844	-3 094
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	6 319	1	-2 719	14	690	-125	75
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	94 026	-4 094	-5 060	-2 408	4 347	500	-960
15 Studiestöd	27 801	5	200	-1	780	-1 690	-1
16 Utbildning och universitetsforskning	94 529	139	449	-1 244	3 627	248	6 352
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	18 455	±0	248	-220	642	453	-289
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 025	-1 256	-4 707	-1 918	5 014	-1 013	-1 962
19 Regional utveckling	5 242	75	±0	-350	60	75	26
20 Allmän miljö- och naturvård	21 852	75	-9 038	-973	2 360	-3 380	319
21 Energi	4 455	-850	-562	-6	3 005	115	156
22 Kommunikationer	76 965	1 084	2 215	1 001	13 540	822	1 602

Utgiftsområde	Regeringens				Avvikelse från regeringen			
	förslag	M	SD	C	V	KD	L	
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 045	-145	1 222	1 009	1 525	-577	143	
24 Näringsliv	9 345	-85	-552	54	702	-711	-3	
25 Allmänna bidrag till kommuner	152 322	5 649	3 000	379	21 771	4 824	1 166	
26 Statskuldsräntor m.m.	12 155	±0	±0	±0	±0	±0	±0	
27 Avgiften till Europeiska unionen	47 837	±0	±0	±0	±0	±0	±0	
Summa utgiftsområden	1 204 220	-18 154	-18 573	-8 846	72 304	2 666	-6 536	
Minskning av anslagsbehållningar	-6 681	±0	±0	±0	±0	±0	±0	
Summa utgifter	1 197 538	-18 154	-18 573	-8 846	72 304	2 666	-6 536	
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-60 090	±0	±0	±0	±0	900	±0	
Kassamässig korrigerig	371	±0	±0	±0	±0	±0	±0	
Summa	1 137 819	-18 154	-18 573	-8 846	72 304	3 566	-6 536	

2.3 Övriga utgifter i statens budget 2022

Regeringens förslag till statens budget ska omfatta alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov (3 kap. 3 § budgetlagen). För att statens budgetsaldo ska stämma överens med statens lånebehov redovisas Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigerig på statens budget. Bland övriga utgifter i statens budget finns också posten Minskning av anslagsbehållningar.

Propositionen

Minskning av anslagsbehållningar

Anslagsbehållningarna utgörs av skillnaden mellan anvisade medel och förbrukningen av anslagsmedel. Anslagsbehållningar uppstår och förändras till följd av dels att statliga myndigheter har vissa möjligheter att omfördela utgifter över tiden, dels skillnader mellan anslagsnivåer och prognoser över faktisk användning av medel.

I propositionen föreslår regeringen (punkt 6) att riksdagen för 2022 godkänner beräkningen av posten Minskning av anslagsbehållningar till –6,7 miljarder kronor. Det innebär att statens utgifter 2022 sammantaget beräknas bli så mycket lägre än vad regeringen föreslår ska budgeteras på anslag.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets nettoutlåning speglar den totala nettoförändringen av all in- och utlåning under budgetåret. Ökad nettoutlåning kan bero på ökad utlåning eller minskad inlåning under perioden. En större nettoutlåning medför ett större lånebehov samtidigt som statsskulden blir högre.

Regeringen föreslår i propositionen (punkt 10) att riksdagen godkänner beräkningen av Riksgäldskontorets nettoutlåning för 2022 till –60 miljarder kronor. Den huvudsakliga post som ligger till grund för den minskade nettoutlåningen utgörs av Riksbankens amortering av lån för den förstärkta valutareserven och uppgår till –61 miljarder kronor.

Kassamässig korrigerig

För att budgetsaldot ska stämma överens med skillnaden mellan in- och utbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken görs en kassamässig korrigerig. Den räknas fram som en restpost.

I propositionen (punkt 11) föreslår regeringen att riksdagen godkänner den kassamässiga korrigerigen för 2022 till 0 miljarder kronor.

Motionerna

Kristdemokraterna redovisar i sin partimotion 2021/22:4221 (yrkande 3 i denna del) en avvikelse från regeringens förslag när det gäller posten Riksgäldskontorets nettoutlåning (se tabell 2.3). I motionen är Riksgäldskontorets nettoutlåning 0,9 miljarder kronor högre än vad regeringen föreslår, vilket förklaras av motionärernas förslag på höjd lånedel i studiestödet.

2.4 Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2022

I detta avsnitt behandlas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget för 2022. Inkomstberäkningen baseras på de regler som nu gäller samt på de ändrade regler för skatter och avgifter som föreslås. Förslagen om ändrade regler för skatter och avgifter behandlas mer detaljerat i avsnitt 2.5 Ändringar i skatte- och avgiftsregler.

Propositionen

Regeringen föreslår i propositionen (punkt 3) att riksdagen godkänner beräkningen av inkomster i statens budget för 2022. Inkomsterna uppgår till sammanlagt ca 1 191 miljarder kronor. I tabell 2.4 redovisas regeringens och motionärernas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022.

De reformer i form av ändrade skatte- och avgiftsregler som regeringen aviserar i budgetpropositionen bedöms minska skatteintäkterna med ca 13 miljarder kronor 2022.

Statens skatteinkomster

Statens skatteinkomster (inkomsttyp 1000) beräknas för 2022 uppgå till ca 1 222 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning med ca 10 miljarder kronor eller 0,8 procent jämfört med 2021. Skatteinkomsterna är inte periodiserade. Periodiseringarna består av uppbornds- och betalningsförskjutningar. År 2022 minskar periodiseringarna med ca 40 miljarder kronor jämfört med 2021. Om man i stället ser till statens samlade skatteintäkter väntas dessa öka med ca 50 miljarder kronor eller knappt 4,3 procent 2022.

Skattekvoten visar de totala skatteintäkterna som andel av BNP. För 2022 väntas skattekvoten uppgå till 42,2 procent, vilket är en minskning jämfört med 2021 med 0,6 procentenheter. Minskningen förklaras delvis av de reformer som regeringen föreslår och aviserar i budgetpropositionen, främst tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för unga och förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster. Dessutom beräknas skatten på hushållens kapitalinkomster minska från en mycket hög nivå som en följd av att kapitalvinsterna successivt antas återgå till ett historiskt genomsnitt som andel av BNP. Från och med 2022 och resten av prognosperioden förväntas skattekvoten vara i stort sett oförändrad.

Skatten på arbete (inkomsthuvudgrupp 1100 och 1200) beräknas uppgå till 1 356 miljarder kronor 2022. Det är en ökning med ca 41 miljarder kronor eller 3,1 procent jämfört med 2021. Ökningen förklaras huvudsakligen av lönesummans utveckling. Samtidigt bedöms skattereduktionerna öka till följd av dels ett ökat skatteunderlag, dels aviserade förslag om skattereduktioner i budgetpropositionen, t.ex. skattereduktion för avgift till arbetslöshetsförsäkring, skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning samt förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster. Sett som andel av BNP minskar dock inkomsterna av skatt på arbete något jämfört med 2021, vilket bl.a. förklaras av att BNP utvecklas starkare än lönesumman.

Skatten på kapital (inkomsthuvudgrupp 1300) utgörs huvudsakligen av skatt på hushållens kapitalinkomster och företagens vinster. För 2022 beräknas intäkterna öka med 8 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgå till ca 317 miljarder kronor. Hushållens kapitalinkomster väntas minska något 2022 jämfört med 2021, men minskningen sker från mycket höga nivåer. Samtidigt väntas skatten på företagsvinster öka 2022 till följd av ändrade skatteregler, bl.a. införandet av en riskskatt och begränsning av underskottsavdrag från tidigare år, och en fortsatt återhämtning i ekonomin.

Skatt på konsumtion och insatsvaror (inkomsthuvudgrupp 1400), dvs. mervärdesskatt och andra punktskatter, beräknas 2022 uppgå till 672 miljarder kronor, vilket är en ökning med ca 32 miljarder kronor eller 5 procent jämfört med 2021. Ökningen utgörs nästan uteslutande av ökade intäkter från mervärdesskatt och förklaras framför allt av att hushållens konsumtion ökar snabbt, även om ökningstakten inte är lika hög som 2021.

Skatten på import (inkomsthuvudgrupp 1500) beräknas uppgå till ca 7 miljarder kronor, vilket är 0,5 miljarder kronor eller ca 7,7 procent högre än 2021.

Restförda och övriga skatter (inkomsthuvudgrupp 1600) utgörs främst av uppbördsförluster, omprövningar och anstånd från hushåll och företag, avgifter till public service samt intäkter som förs till fonder. Intäkterna beräknas 2022 uppgå till drygt 14 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 11 miljarder kronor jämfört med 2021. Det förhållandevis låga beloppet för 2021 förklaras främst av möjligheten att begära omprövning av beskattad kapitalvinst i samband med försäljning av bostad.

Statens övriga inkomster

Statens övriga inkomster omfattar inkomsttyperna 2000–8000 och beräknas 2022 uppgå till ca –31 miljarder kronor, vilket är något lägre än 2021. Huvuddelen utgörs av Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet (inkomsttyp 7000) som beräknas uppgå till knappt –127 miljarder kronor 2022 att jämföras med ca –123 miljarder kronor 2021. Inkomsttypen består av tillkommande skatter som tillfaller EU och vissa kommunala utjämningsavgifter samt avräkningar, främst statliga och kommunala

myndigheters kompensation för inbetald mervärdesskatt, och minskar därmed statens inkomster.

Inkomster av statens verksamhet (inkomsttypen 2000), som bl.a. omfattar utdelningar från statens aktieinnehav samt inlevererade överskott från affärsverken och Riksbanken, beräknas till ca 45 miljarder kronor. Det är en ökning med knappt 2 miljarder kronor jämfört med 2021.

Inkomster av försåld egendom (inkomsttyp 3000) avser förslag om försäljning av olika slags statlig egendom, framför allt aktier i statligt ägda bolag. För 2022 beräknas försäljningsinkomsterna beräkningstekniskt uppgå till 5 miljarder kronor.

Återbetalning av lån (inkomsttyp 4000) redovisar bl.a. inbetalda studiemedelsavgifter (för lån upptagna före 1989) och övriga lån. För 2022 beräknas inkomsterna av denna typ uppgå till 0,5 miljarder kronor, vilket är något mindre än 2021.

Kalkylmässiga inkomster (inkomsttyp 5000) beräknas till ca 18 miljarder kronor, vilket är något mindre än 2021. Inkomsterna utgörs huvudsakligen av statliga pensionsavgifter.

Bidrag från EU (inkomsttyp 6000) beräknas uppgå till ca 28 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 1 miljard kronor jämfört med 2021, och avser bidrag från olika EU-fonder främst den s.k. faciliteten för återhämtning och resiliens samt jordbruksfonderna.

Under Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto (inkomsttyp 8000) redovisas stöd som enligt nationalräkenskaperna är att likställa med utgifter. Sedan 2016 redovisas och budgeteras inga sådana utgifter på budgetens inkomstsida.

Motionerna

Moderaterna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkande 4 framförs Moderaternas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022. Motionärernas förslag till inkomster i förhållande till regeringens förslag redovisas i tabell 2.4. I Moderaternas förslag är inkomsterna i statens budget för 2022 sammantaget ca 17,6 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag.

Inkomsterna från skatt på arbete (inkomsthuvudgrupp 1100 och 1200) är ca 7,1 miljarder lägre, vilket främst förklaras av motionärernas förslag om förstärkt jobbskatteavdrag och sänkt skatt för pensionärer samtidigt som motionärerna avvisar regeringens förslag till ytterligare förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster.

Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsthuvudgrupp 1300) är 6,3 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket främst förklaras av att motionärerna avvisar införandet av en bankskatt (också kallad riskskatt) samtidigt som motionärerna föreslår att skatten sänks på investeringsspar-konton och kapitalförsäkringar.

Inkomsterna från skatt på konsumtion och insatsvaror (inkomsthuvudgrupp 1400) är ca 8,5 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Den lägre nivån förklaras främst av att motionärerna föreslår sänkta skatter på bensin och diesel och avvisar regeringens förslag om ett skärpt bonus malus-system.

Sverigedemokraterna

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkande 2 framförs Sverigedemokraternas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022. Motionärernas förslag till inkomster i förhållande till regeringens förslag redovisas i tabell 2.4. I Sverigedemokraternas förslag är inkomsterna i statens budget för 2022 sammantaget ca 14,3 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag.

Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1100) är ca 11,2 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket huvudsakligen kan hänföras till ett förslag om en förstärkning av jobbskatteavdraget.

Inkomsterna från indirekta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1200) är ca 0,5 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Den lägre nivån förklaras främst av att motionärerna vill utöka det s.k. växa-stödet.

Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsthuvudgrupp 1300) är knappt 0,3 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket främst förklaras av att motionärerna föreslår att skatten sänks på investeringssparkonton och att ränteavdragen ska börja fasa ut.

Inkomsterna från skatt på konsumtion och insatsvaror (inkomsthuvudgrupp 1400) är ca 6,1 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Den lägre nivån förklaras huvudsakligen av att motionärerna vill avskaffa bonus malus-systemet och flera punktskatter inom energi och miljö, bl.a. flygskatten, kemikalieskatten, skatten på avfallsförbränning och plastpåsar samtidigt som de vill se flera sänkningar av olika skatter på bensin och diesel.

Centerpartiet

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkande 5 framförs Centerpartiets förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022. Motionärernas förslag till inkomster i förhållande till regeringens förslag redovisas i tabell 2.4. I Centerpartiets förslag är inkomsterna i statens budget för 2022 sammantaget ca 5,7 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag.

Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1100) är ca 0,7 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Den lägre nivån beror bl.a. på att motionärerna vill avskaffa de under 2022 tillfälligt höjda ersättningsnivåerna i arbetslöshetsersättningen och föreslår en utvidgning av skattereduktionen för installation av grön teknik samtidigt som motionärerna avvisar bl.a. regeringens förslag om skattereduktion för avgiften till arbetslöshetskassa.

Inkomsterna från indirekta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1200) är ca 7,2 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Minskningen är en följd

av motionärernas förslag om bl.a. förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga, slopad arbetsgivaravgift vid anställning av långtidsarbetslösa och en utvidgning av växa-stödet.

Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsthuvudgrupp 1300) är ca 1,0 miljard kronor högre än i regeringens förslag.

Inkomsterna från skatt på konsumtion och insatsvaror (inkomsthuvudgrupp 1400) är ungefär desamma som i regeringens förslag. Motionärerna föreslår bl.a. att den s.k. dansbandsmomsen avskaffas.

Vänsterpartiet

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkande 5 framförs Vänsterpartiets förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022. Motionärernas förslag till inkomster i förhållande till regeringens förslag redovisas i tabell 2.4. I Vänsterpartiets förslag är inkomsterna i statens budget för 2022 sammantaget ca 72,7 miljarder kronor högre än i regeringens förslag.

Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1100) är ca 15,4 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Den högre nivån förklaras bl.a. av att motionärerna föreslår sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare, nya skiktgränser för höginkomsttagare, en avtrappning av jobbskatteavdraget och ett avskaffande av rutavdraget samtidigt som de avvisar regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag och ytterligare jobbskatteavdrag.

Inkomsterna från indirekta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1200) är ca 14,4 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Ökningen är bl.a. en följd av att motionärerna avvisar regeringens olika förslag om sänkta arbetsgivaravgifter för unga.

Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsthuvudgrupp 1300) är ca 48,2 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. De högre inkomsterna förklaras bl.a. av motionärernas förslag om höjd skatt på aktieutdelning och kapitalvinster samt ett återinförande av förmögenhetsskatten, arvs- och gåvoskatten samt fastighetsskatten. Men också av förslag om höjd bolagsskatt och skärpta 3:12-regler.

Inkomsterna från skatt på konsumtion och insatsvaror (inkomsthuvudgrupp 1400) är 0,9 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Motionärerna föreslår vissa förändringar av miljö- och energiskatter som exempelvis att energiskatteavdraget för datorhallar avskaffas.

Kristdemokraterna

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkande 5 framförs Kristdemokraternas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022. Motionärernas förslag till inkomster i förhållande till regeringens förslag redovisas i tabell 2.4. I Kristdemokraternas förslag är inkomsterna i statens budget för 2022 sammantaget ca 0,5 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag.

Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1100) är ca 13,3 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Det förklaras främst av motionärernas förslag om olika jobbskatteavdrag och förslag om sänkt skatt för pensionärer. Motionärerna avvisar samtidigt bl.a. regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag och vill även avskaffa skattereduktionen för boende i vissa kommuner.

Inkomsterna från indirekta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1200) är ca 13,2 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Skillnaden förklaras huvudsakligen av att motionärerna vill avskaffa tidigare genomförda nedsättningar av arbetsgivaravgifterna för unga och avvisar de ytterligare nedsättningar som regeringen föreslår. Motionärerna vill också avskaffa växa-stödet.

Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsthuvudgrupp 1300) är ca 3,9 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Minskningen förklaras bl.a. av Kristdemokraternas förslag om en tillfällig skattereduktion för investeringar under 2022 samtidigt som motionärerna föreslår en avtrappning av ränteavdraget.

Inkomsterna från skatt på konsumtion och insatsvaror (inkomsthuvudgrupp 1400) är 0,2 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Motionärerna föreslår att skatten på tobak och alkohol höjs redan 2022.

Liberalerna

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkande 5 framförs Liberalernas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022. Motionärernas förslag till inkomster i förhållande till regeringens förslag redovisas i tabell 2.4. I Liberalernas förslag är inkomsterna i statens budget för 2022 sammantaget ca 5,9 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag.

Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1100) är ca 9,8 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Det förklaras främst av motionärernas förslag om höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt, en skattereduktion för bosparande och ytterligare skattereduktion för inkomst av arbete och pension riktad mot låg- och medelinkomsttagare samtidigt som motionärerna avvisar bl.a. regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag.

Inkomsterna från indirekta skatter på arbete (inkomsthuvudgrupp 1200) är ca 0,2 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket bl.a. förklaras av motionärernas förslag om avdrag på arbetsgivaravgiften för forsknings- och utvecklingspersonal och en utvidgning av växa-stödet.

Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsthuvudgrupp 1300) är ca 2,9 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Ökningen förklaras av att motionärerna föreslår en höjning av skatten på kommersiella lokaler och på obebyggd mark samtidigt som man föreslår att upp till 300 000 kronor på investeringssparkontot ska vara skattefria.

Inkomsterna från skatt på konsumtion och insatsvaror (inkomsthuvudgrupp 1400) är ungefär detsamma som i regeringens förslag. Motionärerna föreslår

att odlingstörv beläggs med koldioxidskatt och vill att skatten på plastpåsar ska avskaffas.

Tabell 2.4 Regeringens och motionärernas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022*Miljoner kronor*

Inkomsttitel		Regeringens				Avvikelse från regeringen		
		förslag	M	SD	C	V	KD	L
1100	Direkta skatter på arbete	699 969	-7 084	-11 223	-670	15 420	-13 277	-9 836
1110	Inkomstskatter	883 830	-5 049	-2 198	-1 800	21 180	-5 433	-6 846
1111	Statlig inkomstskatt	54 708	-85	-931	±0	15 890	-1 530	-4 920
1115	Kommunal inkomstskatt	829 122	-4 964	-1 267	-1 800	5 290	-3 903	-1 926
1120	Allmän pensionsavgift	142 000	110	30	±0	300	-90	-90
1130	Artistskatt	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1140	Skattereduktioner	-325 861	-2 145	-9 055	1 130	-6 060	-7 754	-2 900
1200	Indirekta skatter på arbete	656 081	20	-482	-7 230	14 360	13 240	-220
1210	Arbetsgivaravgifter	650 550	120	-502	-7 230	14 260	13 140	-220
1240	Egenavgifter	13 917	±0	±0	±0	±0	100	±0
1260	Avgifter till premiepensionssystemet	-44 607	-100	20	±0	100	±0	±0
1270	Särskild löneskatt	54 580	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1280	Nedsättningar	-18 948	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1290	Tjänstegruppliv	590	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1300	Skatt på kapital	316 724	-6 300	-250	1 060	48 155	-3 860	2 930
1310	Skatt på kapital, hushåll	86 043	-1 642	-600	±0	33 465	1 950	-1 700
1320	Skatt på företagsvinster	166 837	-4 658	1 010	1 060	9 490	-6 603	-1 560
1330	Kupongskatt	5 760	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1340	Avkastningsskatt	7 423	±0	-500	±0	±0	±0	±0
1350	Fastighetsskatt	35 927	±0	-160	±0	5 200	800	6 200
1360	Stämpelskatt	14 734	±0	±0	±0	±0	-7	-10
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	671 958	-8 508	-6 112	2	900	182	-57
1410	Mervärdesskatt, hushåll	526 817	-556	-572	39	±0	430	-62
1420	Skatt på alkohol och tobak	28 520	±0	10	±0	±0	960	±0
1430	Energiskatt	56 482	-7 300	2 420	-32	270	±0	-15

Inkomsttitel		Regeringens				Avvikelse från regeringen		
		förslag	M	SD	C	V	KD	L
1440	Koldioxidskatt	21 955	±0	-460	-4	150	±0	390
1450	Övriga skatter på energi och miljö	7 223	-410	-3 180	±0	480	-1 208	-370
1470	Skatt på vägtrafik	23 400	-242	-4 330	±0	±0	±0	±0
1480	Övriga skatter	7 561	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1500	Skatt på import	6 991	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1600	Restförda och övriga skatter	14 228	-600	25	±0	±0	-600	±0
1700	Avgående poster, skatter till EU	-6 991	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter		2 358 960	-22 472	-18 042	-6 838	78 835	-4 315	-7 183
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 142 287	4 854	1 437	1 800	-5 690	3 993	2 016
Statens skatteintäkter		1 216 673	-17 618	-16 605	-5 038	73 145	-322	-5 167
1900	Periodiseringar	5 124	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1000	Statens skatteinkomster	1 221 797	-17 618	-16 605	-5 038	73 145	-322	-5 167
Övriga inkomster		-30 803	±0	2 300	-700	-470	-200	-700
2000	Inkomster av statens verksamhet	44 456	±0	2 300	-700	-470	-200	-700
3000	Inkomster av försäld egendom	5 000	±0	±0	±0	±0	±0	±0
4000	Återbetalning av lån	529	±0	±0	±0	±0	±0	±0
5000	Kalkylmässiga inkomster	18 038	±0	±0	±0	±0	±0	±0
6000	Bidrag m.m. från EU	27 787	±0	±0	±0	±0	±0	±0
7000	Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-126 613	±0	±0	±0	±0	±0	±0
8000	Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Statsbudgetens inkomster		1 190 994	-17 618	-14 305	-5 738	72 675	-522	-5 867

2.5 Ändringar i skatte- och avgiftsregler

I detta avsnitt redovisas de bedömningar av ändringar i skatte- och avgiftsregler som görs i budgetpropositionen med ikraftträdande 2022 och motionärernas alternativa bedömningar och förslag. I propositionen redovisas även bedömningar av ändringar i skatte- och avgiftsregler som avser 2023 och 2024. I tabell 2.4 i föregående avsnitt redovisas effekterna på inkomsterna i statens budget för 2022 av bedömningarna i propositionen och motionerna.

I avsnittet redovisas också de propositioner med förslag till ändringar i skatte- och avgiftsregler som lämnats i eller i anslutning till budgetpropositionen för 2022 och som ligger till grund för inkomstberäkningen. Dessa propositioner är aviserade i budgetpropositionen för 2022.

Propositionen

I budgetpropositionen redovisas ett antal bedömningar av ändringar på skatte- och avgiftsområdet med effekt på budgetåret 2022 och framåt. Ändringarna redovisas i avsnitt 11 i propositionen under rubrikerna Skatt på arbetsinkomster, Skatt på kapitaläggande, Skatt på kapitalanvändning, Skatt på konsumtion m.m. samt Övriga skattefrågor. Om inget annat redovisas föreslås ändringarna träda i kraft den 1 januari 2022.

Skatt på arbetsinkomster – förvärvsinkomstbeskattning

Förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster

I budgetpropositionen görs bedömningen att skattereduktionen för förvärvsinkomster såsom lön, pension och socialförsäkringsförmåner bör förstärkas och som huvudregel göras med 2 820 kronor per person och år. För personer som har en fastställd förvärvsinkomst mellan 65 000 kronor och 265 000 kronor bör skattereduktionen i stället uppgå till 1,41 procent av skillnaden mellan den fastställda förvärvsinkomsten och 65 000 kronor.

Förstärkt skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning

I budgetpropositionen görs bedömningen att skattereduktionen för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning bör förstärkas för att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster.

Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa

I budgetpropositionen görs bedömningen att en skattelättnad för avgiften till en arbetslöshetskassa bör införas. Skattelättnaden bör ges genom en skattereduktion med 25 procent av den avgift som betalats under året.

Skattelättnad för cykelförmån

I budgetpropositionen görs bedömningen att en skattelättnad bör införas för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk.

Ändrad nedsättning av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar

I budgetpropositionen görs bedömningen att nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar bör ändras. Det bör ske genom att dagens nedsättning ersätts med en fast schablonmässig nedsättning som utgår från bilens miljöteknik.

Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

I budgetpropositionen görs bedömningen att reglerna om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag bör förenklas.

Utvidgning av reglerna om lätnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

I budgetpropositionen görs bedömningen att reglerna om lätnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall bör utvidgas och förenklas.

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2022

I budgetpropositionen görs bedömningen att den pågående tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år bör förstärkas under juni, juli och augusti 2022. Förstärkningen av nedsättningen innebär att för ersättning som betalas under dessa månader ska bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent betalas.

*Skatt på kapitalägande – kapital- och egendomsskatter***Skattefri uthyrning av personliga tillgångar**

I budgetpropositionen görs bedömningen att det bör införas en skattefrihet för uthyrning av personliga tillgångar.

En moderniserad källskatt på utdelningar till utländska personer

I budgetpropositionen görs bedömningen att det bör införas en ny lag om källskatt på utdelning.

*Skatt på kapitalägande – företagsskatter***Begränsning av avdragsrätten för underskott från tidigare år**

I budgetpropositionen görs bedömningen att det bör införas en särskild begränsningsregel som innebär att möjligheten att utnyttja tidigare års underskott efter en ägarförändring upphör om underskotten med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet till att ägarförändringen har skett.

*Skatt på konsumtion m.m. – energi- och miljöskatter***Skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet**

I budgetpropositionen görs bedömningen att den nedre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 90 till 75 gram koldioxid per

kilometer. Gränsen för när den högre nivån på det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 130 till 125 gram per kilometer. Detta innebär att för bensin- och dieseldrivna lätta fordon blir koldioxidbeloppet under de tre första åren från det att fordonet blir skattepliktigt för första gången summan av

- 107 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 75 gram och upp till och med 125 gram, och
- 132 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 125 gram.

BNP-indexering av avfallsförbränningsskatten

I budgetpropositionen görs bedömningen att skatten på avfallsförbränning förutom den årliga omräkningen med hänsyn till konsumentprisindex (KPI) även bör räknas om med beaktande av BNP genom ett tillägg med två procentenheter till KPI-utvecklingen.

Skatt på konsumtion m.m. – övriga punktskatter

BNP-indexering av skatten på kemikalier i viss elektronik

I budgetpropositionen görs bedömningen att skatten på kemikalier i viss elektronik förutom den årliga omräkningen med hänsyn till KPI även bör räknas om med beaktande av BNP genom ett tillägg med två procentenheter till KPI-utvecklingen.

Avskaffad reklamskatt

I budgetpropositionen görs bedömningen att reklamskatten bör avskaffas fr.o.m. den 1 januari 2022.

Höjd skatt på alkohol

I budgetpropositionen görs bedömningen att alkoholskatten bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2024.

Höjd skatt på tobak

I budgetpropositionen görs bedömningen att tobaksskatten bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2024.

En skatt på kemikalier i kläder och skor införs inte

I budgetpropositionen görs bedömningen att det i nuläget inte bör införas en skatt på kemikalier i kläder och skor.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

Mervärdesskatteundantag för vissa inköp av EU-organ med anledning av covid-19

I budgetpropositionen görs bedömningen att det bör införas undantag från och i vissa fall rätt till återbetalning av mervärdesskatt vid inköp av varor och tjänster som görs av EU-organ i syfte att hantera covid-19.

Höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt

I budgetpropositionen görs bedömningen att omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt bör höjas från 30 000 kronor till 80 000 kronor per beskattningsår.

Ytterligare sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

I budgetpropositionen görs bedömningen att mervärdesskatten på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bör sänkas från 12 procent till 6 procent.

Övriga skattefrågor

Avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar

I budgetpropositionen görs bedömningen att det bör införas en möjlighet till avbetalnings-plan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar.

Tillkännagivanden om ändringar av skatte- och avgiftsregler

Utvärdering av kemikalieskatten

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som skatteutskottet anför om att genomföra en utvärdering av kemikalieskatten (bet. 2017/18:SkU10 punkt 7, rskr. 2017/18:199). Enligt tillkännagivandet är det angeläget att regeringen följer utvecklingen på området och att det görs en utvärdering av samhällsekonomiska och andra effekter av kemikalieskatten (bet. 2017/18:SkU10 s. 36).

Regeringen beslutade den 28 november 2019 att ge Skatteverket och Kemikalieinspektionen i uppdrag att utvärdera skatten utifrån dess samhällsekonomiska effekter, den administrativa bördan, vilka ämnen som omfattas av lagen samt lagens bilaga (Fi2019/04008). Resultatet av utvärderingen redovisades i två rapporter. Den första delen redovisades den 1 oktober 2020 och innehåller myndigheternas bedömning. Den andra delen redovisades, efter att myndigheterna ansökt om och beviljats förlängd svarstid, den 17 maj 2021 och innehåller förslag till förändringar. Den utvärdering som efterfrågades i det ovan nämnda tillkännagivandet från riksdagen är därmed genomförd.

Regeringen anser att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Avskaffande av reklamskatten

Riksdagen tillkännagav den 10 april 2002 för regeringen att reklamskatten bör avvecklas och att frågan, med beaktande av de budgetpolitiska målen, bör prioriteras vid kommande budgetberedning (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 2001/02:201).

I och med förslaget i proposition 2021/22:20 att avskaffa reklamskatten anser regeringen att riksdagens önskemål är tillgodosett och att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Tillkännagivande om skatte- och avgiftsregler som regeringen i budgetförslaget för 2022 inte anser slutbehandlade

Utvärdering av utjämningsordningen mellan Sverige och Danmark

Riksdagen har under våren 2012 tillkännagett för regeringen det som anförs i reservation 15 under punkt 16 om Öresundsavtalet (bet. 2011/12:SkU13 reservation 15 punkt 16, rskr. 2011/12:170). Av tillkännagivandet följer att skatteavtalet med Danmark måste förhandlas om i syfte att förbättra balansen mellan bosättningskommun och arbetskommun vid beskattning av gränspendlare i Öresundsregionen (se s. 65 och 66 i bet. 2011/12:SkU13). För att möjliggöra ett ställningstagande i frågan pågår ett gemensamt arbete med Danmark för att utvärdera den utjämningsordning som finns i 2003 års avtal mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor, det s.k. Öresundsavtalet, se lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna, bilaga 4. Under mars 2020 tog regeringen kontakt med den danska regeringen i syfte att förbereda en eventuell omförhandling av öresundsavtalet. Arbetet planeras att återupptas när det bedöms lämpligt mot bakgrund av spridningen av sjukdomen covid-19. I ett sådant arbete utgör tidigare diskussioner och arbete en naturlig utgångspunkt. Vidare kommer behov av att utvidga utjämningsordningens omfattning att lyftas från svensk sida.

Motionerna

Under denna rubrik redovisas motionärernas förslag om förändringar på skatte- och avgiftsområdet.

Moderaterna

Moderaterna lämnar följande förslag och bedömningar:

Skatt på arbetsinkomster

- En förstärkning av jobbskatteavdraget med 12 miljarder kronor föreslås. Det innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster.
- Regeringens förstärkning av förvärvsavdrag avvisas.
- Regeringens förslag att införa skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa samt en skattelättnad för cykelförmån avvisas.
- Reglerna för personaloptioner bör utvidgas så att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning samt balansomslutning. Det bör utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt.
- Skatten för pensionärer sänks med 5,8 miljarder kronor vilket innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på ca 200 kronor per månad.
- Den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta sänks från 25 procent till 20 procent.

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

- För att ytterligare stödja de större företag som står för majoriteten av den kommersiella forskningen ska taket för avdraget för forskning och utveckling (FoU) höjas ytterligare till två miljoner kronor per månad.

Skatt på kapitalägande – kapital- och egendomsskatter

- Skatten på investeringssparkontot ska sänkas från statslåneräntan plus 1 procent till statslåneräntan plus 0,75 procent.
- Golvet för skatten på investeringssparkontot och kapitalförsäkringar ska slopas.
- Regeringens förslag om skattefri uthyrning av personliga tillgångar avvisas.

Skatt på kapitalägande – företagsskatter

- Nystartade bolag ska vara undantagna från bolagsskatt de första tre åren.
- Regeringens förslag om en bankskatt avvisas.

Skatt på konsumtion m.m. – energi- och miljöskatter

- Drivmedelsskatterna ska sänkas.
- Regeringens förslag att skärpa bonus malus avvisas.
- Avfallsförbränningskatten tas bort fr.o.m. 1 juli 2022 för att underlätta lokal energiproduktion.
- Energiskatten på bensin och diesel sänks med 7,2 miljarder kronor så att det blir en krona per liter billigare att tanka.

Skatt på konsumtion m.m. – övriga punktskatter

- Plastpåseskatten avskaffas fr.o.m. den 1 juli 2022.
- Regeringens förslag till överindexering av kemikalieskatten samt till höjd skatt på tobak och alkohol avvisas.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

- Regeringens förslag till sänkt moms på reparation avvisas och skattesatsen ska återställas till 25 procent

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna lämnar följande förslag och bedömningar:

Skatt på arbetsinkomster

- Flerbarnstillägget omvandlas till ett flerbarnsavdrag: en skattereduktion på inkomst av tjänst, arbetslöshetsersättning eller föräldrapenning, jämnt fördelat på föräldrarna.
- Jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension.

- Den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta återställs från 25 procent till tidigare 20 procent.
- Ett rotavdrag för kulturhistoriska bebyggelsemiljöer införs.
- Den skattefria milersättningen för privat bil i tjänsten ska höjas från 18,50 kronor per mil till 23,50 kronor per mil.
- Förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar avskaffas.
- Ett avdragsgillt bosparande införs för att uppmuntra till att spara till sitt boende.

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

- Den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för företag med upp till två anställda (det s.k. växa-stödet) utvidgas till att omfatta upp till tre anställda.
- Pensionsavsättningarna inom arbetsgivaravgiften ska höjas samtidigt som den allmänna löneavgiften ska sänkas för att bibehålla kostnadsneutraliteten för företagen.

Skatt på kapitaläggande – kapital- och egendomsskatter

- Ränteavdragen ska successivt avvecklas genom en utfasning med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2026.
- Skatten på investeringssparkontot och på kapitalförsäkringar ska återställas till den tidigare nivån, statslåneräntan med ett tillägg om 0,75 procent.
- Ett privat pensionssparande ska återinföras med ett system med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och med samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid insättningar och heller ingen kapitalvinstbeskattning vid försäljning av t.ex. fonder eller aktier. I stället bör sparformen omfattas av en låg schablonskatt.
- Taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 procent till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.
- Den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.
- Schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Skatt på konsumtion m.m. – energi- och miljöskatter

- Bonus minus-systemet för personbilar avskaffas.
- Sverigedemokraterna motsätter sig en skatt på avfallsförbränning.
- Indexuppräknigen på bensin- och dieselskatten ska avskaffas.
- Reduktionsplikten ska sänkas till 5 procent för diesel och 2 procent för bensin och beskattningen av miljöklass 3 och miljöklass 1 ska likställas.
- Alla kvarvarande skattelättnader på biodrivmedel ska avskaffas.
- Ett avskaffande av trängselskatten ska utredas.
- Flygskatten ska avskaffas.

- Punktskatten på plastpåsar ska avskaffas.

Centerpartiet

Centerpartiet lämnar följande förslag och bedömningar:

Skatt på arbetsinkomster

- Regeringens föreslagna förstärkning av skattereduktionen riktad mot förvärvsinkomster välkomnas, men Centerpartiet bedömer att det kommande förslaget bör ha ett något längre infasningsintervall och vara fullt infasat vid en fastställd förvärvsinkomst om 300 000 kronor.
- Förslag om skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa avvisas.
- Regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån välkomnas.
- Det är klokt att i högre grad schablonisera beräkningen av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar men Centerpartiet anser att det kommande förslaget också bör inkludera etanolbilar
- Regeringens avisering om lättnader i regelverket för personaloptioner välkomnas men de är inte tillräckliga på längre sikt.
- Skattereduktionen för installation av grön teknik bör utvidgas ytterligare.
- Ett s.k. landsbygdsavdrag införs som en skattereduktion baserad på avgifter till väg- och bredbandssamfälligheter.
- Det behövs en översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare.

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

- Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna permanentas på nuvarande nivå.
- En tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar införs som går längre än regeringens förslag.
- Arbetsgivaravgifterna utom statlig ålderspensionsavgift bör tas bort för vissa långtidsarbetslösa upp till ett visst belopp.
- Växa-stödet för anställningar som görs under 2022 bör tillfälligt utvidgas så att det omfattar de tio första anställda.

Skatt på kapitalägande – kapital- och egendomsskatter

- Regeringen ska skyndsamt återuppta dialogen med kommissionen om möjligheten att undanta Kommuninvest från den föreslagna riskskatten.
- Ett system med s.k. miljöavskrivningar ska införas där vissa typer av investeringar tillåts skrivas av snabbare jämfört med dagens regler.
- Ordningen vid redovisningen av de skattemässiga justeringarna bör ändras så att räntefördelningen flyttas ned
- Regelsystemet om negativ räntefördelning och reglerna om särskild post ska slopas och räntefördelningen ska baseras på nettotillgångarna vid utgången av beskattningsåret.

- De första 150 000 kronorna på ett investeringssparkonto (ISK) ska göras skattefria och begränsningsregler som innebär att denna skattefrihet enbart kan utnyttjas en gång bör införas.
- Vid beräkningen av schablonintäkten för investeringssparkonto respektive skatteunderlaget för kapitalförsäkring ska kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med 0,75 procentenheter.
- Förslaget om skattefrihet för uthyrning av personliga tillgångar välkomnas
- Reglerna om andrahandsuthyrning bör utredas.
- Det är av stor vikt för ett samhälle att ha ett regelsystem som underlättar generationsskiften och andra ägarskiften av företag och Centerpartiet föreslår därför att ett nytt stickårssystem ska införas.
- Ett förenklat skogsavdrag och en förenklad återföring av skogsavdrag ska införas.

Skatt på kapitaläggande – företagsskatter

- En företagsform ska införas där små enmansföretag ges möjlighet att välja att beskattas schablonmässigt baserat på sin omsättning, s.k. ingångsföretag.

Skatt på konsumtion m.m. – energi- och miljöskatter

- I proposition 2020/21:113 Utökad befrielse från energiskatt för egenproducerad el föreslogs flera välkomna höjningar av effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el, men Centerpartiet vill gå längre och helt avskaffa dessa effektgränser.
- Regeringens bedömning att kemikalieskatten på viss elektronik och avfallsförbränningsskatten bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023 avvisas.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

- Regeringens förslag om höjd omsättningsgräns för mervärdesskatteplikt välkomnas, men Centerpartiet föreslår att gränsen höjs till 150 000 från den 1 januari 2024 i samband med att ett system för schablonbeskattning av de minsta företagen införs.
- För att finansiera andra prioriterade satsningar avvisas regeringens förslag om ytterligare sänkt moms på reparationer.
- Den s.k. dansbandsmomsen avskaffas.

Övriga skattefrågor

- Regeringens förslag till förlängd anståndstid av skattebetalningar välkomnas.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet lämnar följande förslag och bedömningar:

Skatt på arbetsinkomster

- Regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag avvisas till förmån för Vänsterpartiets egna förslag om sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare som har en bättre fördelningsprofil.
- Skatteflyktan ska slutas helt för alla andra inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenning, arbetslöshetsersättning och föräldraförsäkringen.
- En skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter införs.
- Regeringens förslag att utvidga regelverket kring personaloptioner avvisas.
- Jobbskatteavdraget trappas av på inkomster över 43 000 kronor i månaden.
- En skattereduktion införs på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad.
- Brytpunkten för statlig inkomstskatt sänks från 46 240 kronor per månad till 44 700 kronor för 2022 och två nya skiktgränser för statlig inkomstskatt införs.
- Skattereduktionen för hushållsnära tjänster avskaffas.
- Vänsterpartiet är även emot det s.k. rotavdraget som de anser kan vara lämpligt som konjunkturåtgärd, men inte som en permanent skattereduktion. Av konjunkturrella skäl sänks taket i rotavdraget för 2022.
- Skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer tas bort.

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

- De sänkta arbetsgivaravgifterna för unga ska slopas och regeringens förslag till förstärkt nedsättning för 19–23-åringar avvisas således.
- FoU-avdraget och växa-stödet ska återställas till hur dessa nedsättningar var utformade före 2021 respektive 2017.

Skatt på kapitalägande – kapital- och egendomsskatter

- Ränteavdragen trappas av i ett första skede med 5 procentenheter under en treårsperiod, men av konjunkturrella skäl införs detta först 2023.
- Avdragsrätten för ränteutgifter begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. avdragsrätten avskaffas för ränteutgifter därutöver.
- Det införs ett tak för sparande på investeringssparkonto om 1 miljon kronor, och sparande utöver taket beskattas med vanlig skatt på kapitalinkomster.
- Skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–45 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.
- I likhet med vad som gäller i många andra OECD-länder ska det införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige, med ett fribelopp på 3 miljoner kronor.
- En ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige, på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under 6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Vänsterpartiet föreslår följande gränsvärden: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–

20 miljoner kronor en skattesats om 3 procent och från 20 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 5 procent.

- Den kommunala fastighetsavgiften ska kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor.
- Dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i fastighetsavgift, ska utökas till att omfatta alla. Förslaget till ny fastighetsbeskattning innebär också att de avgiftslättnader som i dag finns för nybyggda hus ska avskaffas.
- Exitskatt ska införas i enlighet med Skatteverkets promemoria Exitbeskattning för fysiska personer.
- Investeraravdraget ska avskaffas.

Skatt på kapitaläggande – företagsskatter

- Bolagsskatten ska höjas och återgå till 22 procent.
- Reglerna om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott ökar komplexiteten i ett redan komplext system, och Vänsterpartiet föreslår därför att bestämmelserna går tillbaka till det ursprungliga regelverket.
- 3:12-reglerna ska i ett första steg reformeras i enlighet med förslagen i utredningen Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

Skatt på konsumtion m.m. – energi- och miljöskatter

- Dieselsubventionen till jord- och skogsbruket fasas ut de närmaste tre åren.
- en beskattning av konstgödsel i likhet med den som avskaffades 2009 införs, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve. Skattesatsen på kväve höjs med 10 procent jämfört med den gamla skatten.
- Energiskatteavdraget för datorhallar ska avskaffas.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna lämnar följande förslag och bedömningar:

Skatt på arbetsinkomster

- Ett nytt jobbskatteavdrag föreslås med motsvarande sänkning för pensionärer.
- Regeringens förslag till förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster avvisas.
- Jobbskatteavdraget ska förstärkas med fokus på låg- och medelinkomsttagare.
- Kristdemokraterna föreslår även ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden.

- Ett dubbelt jobbskatteavdrag föreslås även för alla unga upp till 23 år som har en subventionerad anställning eller som omfattas av andra arbetsmarknadspolitiska insatser och för nyanlända under de fem första åren i Sverige.
- Kristdemokraterna föreslår även två år med dubbelt jobbskatteavdrag för de som tar en akademisk examen före sin 25-årsdag samt ett extra förhöjt jobbskatteavdrag vid 69 års ålder.
- En fast skattereduktion som när den införs 2022 uppgår till 150 kronor per förälder och vårdnadshavare per månad föreslås.
- En skattesänkning föreslås som innebär 2 400 kronor mer per år i disponibel inkomst, och som görs via en höjning av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år.
- Sänkt skatt på ersättningar till funktionärer i ideella organisationer föreslås
- Ännu fler tjänster bör inkluderas i rutavdraget och även plantering, matlagning och gravvård bör inkluderas.
- Milersättningen i reseavdraget höjs till 20 kronor och taket för avdragsgränsen höjs till 13 000 kronor.
- Skattereduktion för stödområde A och B tas bort.
- Ett förmånligt bosparande utreds och införs, som förval för alla unga mellan 18 och 34 år med inkomst av tjänst. Skattereduktionen ska ges under de första 60 månaderna på inkomster som uppgår till 12 000 kronor eller mer per månad. Skattereduktionen ska beräknas på lön efter skatt som avsätts till ett bosparande, och skattereduktionen ska medges med 20 procent av beloppet.
- En utredning bör tillsättas som syftar till att gåvor till fler typer av organisationer ska berättiga till skattereduktion och att den undre beloppsgränsen för varje enskild gåva ska sänkas.
- Beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget höjs så att gåvor upp till 12 000 kronor berättigar till skattereduktion.
- Möjligheten för företagen att använda incitamentsprogram bör bli mer omfattande och 340 miljoner kronor per år avsätts för att inkludera företag med upp till upp till 250 anställda, och med en omsättning på upp till 350 miljoner kronor.
- En höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt föreslås, med tre procentenheter utöver inflation.

Skatt på arbetsinkomst – socialavgifter m.m.

- Tidigare införda nedsättningar av arbetsgivaravgifter för unga avskaffas.
- Det särskilda avdrag som görs i vissa fall vid beräkningen av allmän löneavgift avskaffas.
- Växa-stödet avskaffas.
- Nedsättningen av arbetsgivaravgifter för ersättningar till funktionärer i ideella organisationer bör förstärkas.
- Regeringens förslag om förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar avvisas.

Skatt på kapitalägande – kapital- och egendomsskatter

- En långsam avtrappning av ränteavdragen bör göras med 1–2 procentenheter per år och taket för den högre nivån av ränteavdrag bör sänkas från 100 000 kronor till 75 000 kr per år.
- Regeringen bör skyndsamt återkomma med lagförslag som undantar Kommuninvest från riskskatten.
- Fastighetsskatten på obebyggd tomtmark och hyreshusenheter ska höjas.
- Ägarlägenheter ska beskattas som en bostadsrätt och inte som småhus.
- Fastighetsskatten inte ska återuppväckas.
- Stämpelskatten för fartyg och luftfartyg ska sänkas.

Skatt på kapitalägande – företagsskatter

- En utredning bör tillsättas om hur ägarskiften kan genomföras för att skapa bättre praktiska och skattemässiga möjligheter för personal som vill äga och driva vidare företag.
- Avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse ska regleras, när de sker i syfte att köpa ett helt bolag vid ägarskifte så att det tydligt framgår i lagstiftningen att detta är möjligt.
- Investeraravdragets utformning bör förändras så att det går att använda även för de mindre investerarna som tillsammans med andra äger som juridisk person, och på så sätt bidra till svenska småbolags kapitalförsörjning.
- En tillfälligt sänkt bolagsskatt för alla företag som gör investeringar under 2022 föreslås, genom en skattereduktion som omfattar materiella inköp såsom maskiner och andra materiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt bruk i verksamheten.
- En ny typ av entreprenörskonto införs där soloföretagaren schablonbeskattas.

Skatt på konsumtion m.m. – energi- och miljöskatter

- Regeringens förslag till skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet avvisas.
- Avfallsförbränningsskatten sänks och regeringens indexering av avfallsförbränningsskatten avvisas.
- Flygskatten tas bort under nästa år för att stödja flygnäringens återhämtning i spåren av pandemin.
- Den nuvarande beskattningsmodellen av tung vägtrafik bör ersättas med en ny fordons- och bränslebeskattning som tar hänsyn till vilken miljö- och trafikbelastning fordonet har i trafiksystemet.

Skatt på konsumtion m.m. – övriga punktskatter

- Regeringens aviserade höjning av skatten på alkohol och tobak tidigare läggs.

Liberalerna

Liberalerna lämnar följande förslag och bedömningar:

Skatt på arbetsinkomster

- Marginalskatterna ska sänkas för att utbildning ska löna sig bättre, och den s.k. brytpunkten för statlig inkomstskatt ska höjas med 24 000 kr per år.
- Regeringens förslag att utöka skattereduktionerna för förvärvsinkomster avvisas och ett nytt jobbskatteavdrag införs som innebär sänkta skatter på låga inkomster genom ett permanent jobbskatteavdrag.
- Ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre införs.
- Expertskatten förändras genom att skatteundantaget förlängs till arbetsvistelser som uppgår till sju år.
- Regeringens föreslagna subventioner till förmånscyklar avvisas.
- Ett särskilt rutavdrag för årsrika personer införs.
- Den särskilda skattenedsättning som finns för en del glesbygdkommuner avskaffas men motsvaras av stora satsningar på infrastrukturen i landets glesbefolkade delar.
- Skattereduktionen för avgiften till a-kassan avvisas.

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

- Växa-stödet förstärks och permanentas, vilket innebär att småföretag som går från inga till upp till tre nya medarbetare får en reducering av arbetsgivaravgifterna de första två åren.
- En förstärkning av taket i FoU-avdraget införs.

Skatt på kapitalägande – kapital- och egendomsskatter

- De första 300 000 sparade kronorna på investeringssparkonton görs skattefria.
- Golvet på 1,25 procent av kapitalunderlaget för beskattning av investeringssparkonto avskaffas för att stimulera fler att börja spara.
- En skattereduktion på bosparande införs.
- Skatten på kommersiella lokaler och på obebyggd mark höjs.
- Stämpelskatten vid registrering av fartyg avskaffas.

Skatt på kapitalägande – företagsskatter

- En schabloniserad inkomstbeskattning av enskilda näringsidkare införs.
- Ett förbättrat regelverk för fåmansföretagare införs eftersom 3:12-regleringen fortfarande har en rad brister och det behövs ett helhetsgrepp kring beskattningen.
- Regeringens aviserade ändringar i bestämmelserna om avdragsrätten för underskott från tidigare år avvisas.

Skatt på konsumtion m.m. – energi- och miljöskatter

- Den extra indexering av skatten på förbränning av avfall som regeringen föreslår avvisas.

- Skatten på plastpåsar avskaffas.
- Energiskatten för el som förbrukas av bussar sänks till samma nivå som gäller för spårtrafiken.
- Odlingstörv ska beläggas med koldioxidskatt motsvarande en fjärdedel av skattenivån för fossil koldioxid.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

- Regeringens förslag till förändring av momsreglerna för små företag avvisas till förmån för ett förslag som innebär större regelförenklingar för egenföretagarna.

Proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

Regeringen föreslår att tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i vissa fall ska jämställas med tjänsteresor när det gäller möjligheten att göra avdrag för ökade levnadskostnader. Förslaget innebär att avdrag för ökade utgifter vid tillfällig anställning eller uppdrag på annan ort ska göras på samma sätt som för tjänsteresa om anställningen eller uppdraget är avsett att pågå i högst en månad och avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är längre än 50 kilometer. Förslaget medför att ersättning för ökade utgifter undantas från beskattning hos arbetstagaren och från skatteavdrag och arbetsgivaravgifter hos arbetsgivaren.

I propositionen föreslås även att den som är tillfälligt anställd hos en statlig myndighet, region, kommun eller ett kommunalförbund för att delta i en insats vid en specifik händelse i Sverige i form av olycka, kris, krig, krigsfara eller annan liknande situation ska anses ha tjänstestället i bostaden. Arbetsgivaren ska därmed inte göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter på kostnadsersättning som betalas ut och den tillfälliga arbetstagaren ska heller inte ta upp erhållen ersättning och yrka avdrag för ökade levnadskostnader i sin inkomstdeklaration.

Vidare föreslås att kostnadsersättningar normalt ska bli skattefria även för begränsat skattskyldiga personer vid tillfällig anställning eller uppdrag i högst en månad och vid tillfälligt arbete under vissa samhällsinsatser.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt

I propositionen föreslås att reklamskatten avskaffas genom att lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam upphävs. Vidare föreslås följdändringar i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor, lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattningen för företag som har sin redovisning i euro, m.m., skatteförfarandelagen (2011:1244) och tullagen (2016:253).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning

I propositionen föreslås att skattereduktionen för förvärvsinkomster förstärks ytterligare fr.o.m. 2022 och att skattesänkningen som huvudregel ska vara 2 820 kronor per person och år. Skattereduktionen föreslås ges till personer med en fastställd förvärvsinkomst som är högre än 65 000 kronor per år och med en infasning av skattereduktionens storlek på fastställda förvärvsinkomster mellan 65 000 och 265 000 kronor. Utformningen av skattereduktionen föreslås också justeras så att grundavdraget inte ska påverka reduktionens storlek.

Skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning föreslås också förstärkas i syfte att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster. Förslaget innebär att utformningen av skattereduktionen ändras så att den i princip motsvarar hur jobbskatteavdraget beräknas. Personer med sjukersättning och aktivitetsersättning beräknas därmed få en skattesänkning på i genomsnitt ca 10 000 kronor per år.

Förslagen medför ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) som ska träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 1 avvisas förslaget i den del som avser en förstärkning av skattereduktion för förvärvsinkomster medan propositionens förslag om förstärkt skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning stöds.

I kommittémotion 2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. yrkande 1 avvisas förslaget i den del som avser en förstärkning av skattereduktion för förvärvsinkomster.

Proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar

I propositionen föreslås att det införs en skattelättnad för förmån av att använda cykel som tillhandahålls av arbetsgivaren för privat bruk. Innebörden av förslaget är att en sådan cykelförmån ska tas upp till beskattning bara till den del värdet av förmånen som överstiger 3 000 kronor per beskattningsår. Skattelättnaden föreslås gälla vanliga trampcyklar och elcyklar som arbetsgivare tillhandahåller sina anställda, under förutsättning att förmåns-erbjudandet riktar sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen.

I propositionen föreslås även att ersättningar vid uthyrning av personliga tillgångar ska tas upp till beskattning bara till den del som de sammanlagda ersättningarna överstiger 20 000 kronor.

Förslaget medför ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) som föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson (M) avvisas förslaget. Motionärerna anför att regeringens skatteförändring är en åtgärd som varken löser ett påtagligt problem eller kan betraktas som något som har efterfrågats i nämnvärd utsträckning av arbetsgivare eller arbetstagare. Förändringen ökar däremot komplexiteten i skattesystemet.

I kommittémotion 2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L) avvisas förslaget. Motionärerna anför att de i princip inte har något emot att arbetsgivare ges incitament att erbjuda sina anställda cyklar. Likväl utgör det presenterade förslaget ett avsteg från den skatterättsliga huvudregeln om att inkomst av arbete ska beskattas lika oavsett om ersättningen utgår i form av lön eller förmån. Ett sådant avsteg bör tydligt svara mot ett behov, och det bör lika tydligt framgå på vilket sätt den föreslagna ändringen kommer att bidra till att uppfylla detta behov.

Proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lätnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

I propositionen föreslås vissa utvidgningar av reglerna om förmånlig beskattning av personaloptioner i vissa fall. Från och med år 2018 gäller att förmån av personaloption inte ska tas upp till beskattning i inkomstslaget tjänst om vissa villkor är uppfyllda. Arbetsgivaren ska därmed inte heller betala arbetsgivaravgifter. I stället sker beskattning i inkomstslaget kapital först när den skattskyldige avyttrar den andel som har förvärvats genom utnyttjande av personaloptionen.

Reglerna föreslås gälla för företag där medelantalet anställda och delägare som arbetar i företaget är lägre än 150, i stället för som nu 50, och med en nettoomsättning eller balansomslutning som uppgår till högst 280 miljoner kronor, i stället för som nu 80 miljoner kronor. Vidare föreslås att styrelseledamöter och styrelsesuppleanter ska omfattas av reglerna. I syfte att förenkla det praktiska handhavandet föreslås reglerna också ändras på så sätt att en personaloption kan nyttjas för förvärv av antingen en andel eller av en teckningsoption som ger rätt att förvärva en andel. Slutligen föreslås att en personaloption ska kunna ges ut av ett företag och ge rätt till ett framtida förvärv av en andel eller en teckningsoption i ett annat företag inom samma koncern.

De föreslagna ändringarna medför också vissa justeringar i skatteförfarandelagen (2011:1244) vad gäller skyldighet att lämna kontrolluppgift och uppgift i arbetsgivardeklaration.

Förslaget utgör ett statligt stöd och anmäldes till kommissionen för godkännande den 10 juni 2021. Kommissionen godkände den föreslagna utvidgningen av stödordningen den 14 oktober 2021.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4254 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att reglerna för personaloptioner bör utvidgas genom att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning samt balansomslutning. Vidare föreslås att det bör utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt.

I kommittémotion 2021/22:4264 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att reglerna för personaloptioner bör utvidgas ytterligare så att fler branscher inkluderas.

2.6 Övriga förslag som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster 2022

Vid försäljning av fast egendom krävs riksdagens godkännande av försäljningen om värdet på egendomen överstiger 75 miljoner kronor (8 kap. 2 § budgetlagen). Inkomsterna från en sådan försäljning ska redovisas mot inkomsttitel om inte riksdagen har beslutat annat (8 kap. 8 § budgetlagen).

Propositionen

Regeringen har ett bemyndigande att under 2021 genom försäljning överlåta fastigheterna Stockholm Cepheus 2 och 3 och från försäljningsintäkterna avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheterna, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:FiU1, rskr. 2020/21:63). Fastigheterna har på grund av värdeförändring inte sålts under 2021 och regeringen föreslår därför i propositionen att ett nytt motsvarande bemyndigande för försäljning under 2022 eller 2023 lämnas (punkterna 15 och 16). Värdet på fastigheterna bedömdes vid en marknadsvärdering i juni 2021 uppgå till 120 miljoner kronor.

I propositionen föreslår regeringen också att den bemyndigas att under 2022 genom försäljning överlåta en fastighet med adress 3900 Nebraska Avenue i Washington D.C. och från försäljningsintäkterna avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheterna, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten (punkterna 17 och 18). På den aktuella fastigheten finns ambassadörens f.d. chefsbostad. På en annan fastighet, som också ägs av den svenska staten, finns en byggnad benämnd House of Sweden i vilken ambassadkansliet är inrymt. Utrikesdepartementet (UD) har 2019 sagt upp hyreskontraktet för chefsbostaden eftersom den i stället ska inrymmas i House of Sweden. UD lämnade fastigheten sommaren 2019 och fastigheten nyttjas inte i dag. Regeringen bedömer att det ur ett statligt perspektiv inte finns något behov av att framöver äga den tomställda fastigheten. Vid en marknadsvärdering i juni 2021 bedömdes fastighetens värde uppgå till lägst 12,5–15,8 miljoner US-

dollar, vilket motsvarar ca 109–138 miljoner kronor. Värdet kan potentiellt vara högre om en exploatör skulle köpa fastigheten.

2.7 Ålderspensionssystemets utgifter 2022

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget omfattar ålderspension i form av inkomstpension, tilläggs pension och premiepension samt administrationskostnader. Ålderspensionssystemets utgifter ingår inte i statens budget men i de takbegränsade utgifterna under utgiftstaket.

Propositionen

I propositionen (punkt 7) föreslår regeringen att riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 346,2 miljarder kronor 2022. Det innebär en ökning med drygt 11,1 miljarder kronor jämfört med 2021 och förklaras i huvudsak av den makroekonomiska utvecklingen.

2.8 Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2023 och 2024

Regeringen ska i budgetpropositionen lämna förslag till preliminära inkomstberäkningar och utgiftsramar för det andra och tredje tillkommande budgetåret (2 kap. 3 § budgetlagen).

Propositionen

Preliminära utgiftsramar 2023 och 2024

Regeringen föreslår i propositionen (punkt 8) att riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområdena för 2023 och 2024 som en riktlinje för regeringens budgetarbete. I tabellerna 2.5 och 2.6 redovisas regeringens och motionärernas förslag till preliminära utgiftsramar för 2023 och 2024.

De sammanlagda utgiftsramarna för 2023 och 2024 beräknas uppgå till ca 1 165 miljarder kronor respektive 1 182 miljarder kronor. Det innebär jämfört med det föregående året en minskning med ungefär 39 miljarder kronor 2023 och en ökning med ca 17 miljarder kronor 2024.

Minskningen 2023 förklaras främst av att ett flertal tillfälliga åtgärder som vidtagits med anledning av pandemin upphör, vilket minskar utgifterna jämfört med föregående år. De största minskningarna till följd av beslutade, föreslagna och aviserade reformer görs på utgiftsområdena 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (–10,0 miljarder kronor), 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (–5,1 miljarder kronor), 20 Allmän miljö- och naturvård

(−4,9 miljarder kronor) och 25 Allmänna bidrag till kommuner (−4,4 miljarder kronor).

Utgiftsökningen 2024 beror till övervägande del på den makroekonomiska utvecklingen som påverkar pris- och lönekänsliga anslag. Den största ökningen avser Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget (6,8 miljarder kronor).

Utvecklingen av utgifterna 2023 och 2024 är också en konsekvens av att några nya finanspolitiska åtgärder utöver de som har aviserats tidigare eller i budgetpropositionen inte ingår i beräkningarna för dessa år.

Preliminär inkomstberäkning 2023 och 2024

I propositionen (punkt 4) föreslår regeringen att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som en riktlinje för regeringens budgetarbete. I tabellerna 2.7 och 2.8 redovisas regeringens förslag till preliminära inkomstberäkningar för 2023 och 2024. Inkomsterna i statens budget beräknas preliminärt till ca 1 224 miljarder kronor respektive 1 263 miljarder kronor 2023 och 2024.

Motionerna

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna lämnar förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för det andra och tredje tillkommande budgetåret i partimotionerna 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 3 och 5, 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5, 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6, 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 6 och 8, 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6 samt 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 6. Partiernas förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar jämfört med regeringens förslag för 2023 och 2024 framgår av tabellerna 2.5–2.8.

Tabell 2.5 Regeringens och motionärernas förslag till preliminära utgiftsramar 2023*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Regeringens				Avvikelse från regeringen			
	förslag	M	SD	C	V	KD	L	
1 Rikets styrelse	17 192	76	-334	-20	-22	-192	-25	
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	18 206	10	5	-40	20	152	-12	
3 Skatt, tull och exekution	12 667	715	590	-0	50	140	75	
4 Rättsväsendet	63 639	2 624	4 490	446	90	1 920	1 697	
5 Internationell samverkan	2 029	±0	21	3	10	-16	-1	
6 Försvar och samhällets krisberedskap	82 842	125	2 618	369	-1 403	-272	110	
7 Internationellt bistånd	53 586	-14 640	-23 127	±0	750	±0	±0	
8 Migration	8 174	330	-2 784	-29	-260	350	-179	
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	102 867	305	2 875	715	7 265	4 503	886	
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	98 626	-12 308	5 517	-2 201	6 560	-8 376	-9 801	
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	40 662	-500	800	-504	8 200	400	-503	
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	104 574	-3 780	-662	-3 810	490	-2 495	-3 810	
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	6 056	-8	-3 730	21	700	-271	79	
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	86 611	-803	-6 600	1 635	11 292	5 823	2 950	
15 Studiestöd	27 226	50	300	-5	2 107	-1 630	1 362	
16 Utbildning och universitetsforskning	92 016	46	-579	-492	3 668	1 646	4 414	
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 313	215	998	-42	690	428	-30	
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 385	-80	-4 078	-1 518	5 217	-738	-2 080	
19 Regional utveckling	5 364	75	±0	±0	60	40	26	
20 Allmän miljö- och naturvård	16 953	-880	-7 070	-470	4 760	-3 974	1 331	
21 Energi	3 451	-450	1	62	3 010	115	-321	
22 Kommunikationer	75 749	175	2 055	1 386	13 261	752	96	

Utgiftsområde	Regeringens				Avvikelse från regeringen			
	förslag	M	SD	C	V	KD	L	
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	20 190	855	1 232	995	1 757	537	265	
24 Näringsliv	7 775	-85	-1 080	231	1 182	-417	-6	
25 Allmänna bidrag till kommuner	145 164	8 060	3 000	-1 257	22 081	4 724	-408	
26 Statskuldsräntor m.m.	8 155	±0	±0	±0	±0	±0	±0	
27 Avgiften till Europeiska unionen	42 606	±0	±0	±0	±0	±0	±0	
Summa utgiftsområden	1 165 077	-19 875	-25 542	-4 525	91 535	3 149	-3 886	

Tabell 2.6 Regeringens och motionärernas förslag till preliminära utgiftsramar 2024*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Regeringens				Avvikelse från regeringen			
	förslag	M	SD	C	V	KD	L	
1 Rikets styrelse	16 291	41	-524	-15	-22	-192	-55	
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	18 556	10	5	-40	20	202	-18	
3 Skatt, tull och exekution	12 744	300	611	-0	70	140	130	
4 Rättsväsendet	65 290	5 288	6 858	491	90	3 575	4 624	
5 Internationell samverkan	2 028	±0	21	3	20	-18	-1	
6 Försvar och samhällets krisberedskap	90 662	125	2 103	369	-1 337	-192	105	
7 Internationellt bistånd	55 325	-16 570	-29 227	±0	1 000	±0	-0	
8 Migration	8 293	430	-3 724	-29	-260	395	-181	
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	96 869	305	3 410	565	7 370	10 888	3 450	
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	100 761	-12 298	6 247	-2 199	6 760	-8 376	-9 820	
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	40 265	-500	750	-504	9 900	400	-505	
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	106 434	-3 858	-57	-3 888	490	-2 573	-3 888	
13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering	5 401	-9	-4 257	21	720	88	79	
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	86 875	-1 347	-6 174	50	9 755	6 076	2 841	
15 Studiestöd	28 963	100	570	-5	2 126	-1 620	1 369	
16 Utbildning och universitetsforskning	92 654	17	-1 544	-690	3 676	1 658	1 754	
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 165	215	967	-42	687	482	-48	
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 558	-5 780	-5 228	-4 112	5 419	-5 818	-3 233	
19 Regional utveckling	3 922	150	±0	±0	60	15	26	
20 Allmän miljö- och naturvård	17 810	-2 060	-8 066	407	4 780	-4 244	28	
21 Energi	3 505	-450	11	102	3 015	115	-357	
22 Kommunikationer	77 076	175	2 035	1 986	13 494	5	-348	
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	21 940	855	1 232	995	1 982	337	377	

Utgiftsområde	Regeringens				Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	C	V	KD	L
24 Näringsliv	7 742	-85	-1 623	221	1 182	-397	-9
25 Allmänna bidrag till kommuner	149 088	10 691	3 000	-1 165	25 571	924	-512
26 Statsskuldsräntor m.m.	7 155	±0	±0	±0	±0	±0	±0
27 Avgiften till Europeiska unionen	42 937	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden	1 182 310	-24 256	-32 606	-7 480	96 568	1 869	-4 193

Tabell 2.7 Regeringens och motionärernas förslag till preliminär beräkning av inkomsterna i statens budget 2023*Miljoner kronor*

Inkomsttitel	Regeringens				Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	C	V	KD	L
1100 Direkta skatter på arbete	716 671	-1 965	-10 722	885	23 150	-10 688	-6 112
1110 Inkomstskatter	906 767	-6 890	-1 265	-300	24 400	-6 483	-5 432
1111 Statlig inkomstskatt	54 624	235	-858	±0	16 670	-2 740	-4 940
1115 Kommunal inkomstskatt	852 143	-7 125	-407	-300	7 730	-3 743	-492
1120 Allmän pensionsavgift	146 276	220	10	±0	400	-170	-90
1130 Artistskatt	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1140 Skattereduktioner	-336 371	4 705	-9 467	1 185	-1 650	-4 035	-590
1200 Indirekta skatter på arbete	690 170	85	-645	-9 890	4 460	4 420	-250
1210 Arbetsgivaravgifter	673 815	195	-665	-9 890	4 460	4 320	-250
1240 Egenavgifter	14 415	±0	±0	±0	±0	100	±0
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-46 222	-110	20	±0	±0	±0	±0
1270 Särskild löneskatt	56 207	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1280 Nedsättningar	-8 630	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1290 Tjänstegrupppliv	584	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1300 Skatt på kapital	319 096	-7 279	-2 190	-89	56 380	1 730	2 330
1310 Skatt på kapital, hushåll	79 423	-1 642	300	-1 060	38 990	3 250	-2 300
1320 Skatt på företagsvinster	173 203	-5 637	1 720	1 571	12 090	-2 313	-1 560
1330 Kupongskatt	6 624	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1340 Avkastningsskatt	8 231	±0	-600	-600	±0	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	36 556	±0	-3 610	±0	5 300	800	6 200
1360 Stämpelskatt	15 058	±0	±0	±0	±0	-7	-10
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	695 762	-10 190	-9 237	-50	1 020	1 042	-51
1410 Mervärdesskatt, hushåll	547 061	-612	-842	78	±0	580	-125
1420 Skatt på alkohol och tobak	29 394	-768	10	±0	±0	1 020	±0
1430 Energiskatt	57 403	-7 300	745	-70	270	±0	-18

Inkomsttitel		Regeringens				Avvikelse från regeringen		
		förslag	M	SD	C	V	KD	L
1440	Koldioxidskatt	21 769	±0	-810	-9	260	±0	472
1450	Övriga skatter på energi och miljö	7 660	-882	-4 120	-50	490	-558	-380
1470	Skatt på vägtrafik	24 255	-628	-4 220	±0	±0	±0	±0
1480	Övriga skatter	8 220	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1500	Skatt på import	7 244	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1600	Restförda och övriga skatter	16 592	-600	25	±0	±0	-600	±0
1700	Avgående poster, skatter till EU	-7 244	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter		2 438 291	-19 949	-22 769	-9 144	85 010	-4 096	-4 083
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 175 485	6 905	597	300	-8 330	3 913	582
Statens skatteintäkter		1 262 806	-13 044	-22 172	-8 844	76 680	-183	-3 501
1900	Periodiseringar	3 875	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1000	Statens skatteinkomster	1 266 681	-13 044	-22 172	-8 844	76 680	-183	-3 501
Övriga inkomster		-42 730	-100	-1 670	±0	230	±0	±0
2000	Inkomster av statens verksamhet	39 002	-100	-1 670	±0	230	±0	±0
3000	Inkomster av försåld egendom	5 000	±0	±0	±0	±0	±0	±0
4000	Återbetalning av lån	596	±0	±0	±0	±0	±0	±0
5000	Kalkylmässiga inkomster	18 658	±0	±0	±0	±0	±0	±0
6000	Bidrag m.m. från EU	22 671	±0	±0	±0	±0	±0	±0
7000	Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-128 657	±0	±0	±0	±0	±0	±0
8000	Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Statsbudgetens inkomster		1 223 951	-13 144	-23 842	-8 844	76 910	-183	-3 501

Tabell 2.8 Regeringens och motionärernas förslag till preliminär beräkning av inkomsterna i statens budget 2024*Miljoner kronor*

Inkomsttitel	Regeringens				Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	C	V	KD	L
1100 Direkta skatter på arbete	736 705	-1 681	127 847	830	27 180	-12 589	-5 418
1110 Inkomstskatter	930 983	-6 496	-2 102	-355	26 730	-7 883	-5 208
1111 Statlig inkomstskatt	54 975	455	-1 911	±0	18 440	-3 940	-4 840
1115 Kommunal inkomstskatt	876 007	-6 951	-191	-355	8 290	-3 943	-368
1120 Allmän pensionsavgift	150 435	220	30	±0	390	-170	-90
1130 Artistskatt	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1140 Skattereduktioner	-344 712	4 595	129 919	1 185	60	-4 536	-120
1200 Indirekta skatter på arbete	712 611	375	-164 542	-8 765	3 100	2 800	-560
1210 Arbetsgivaravgifter	694 141	485	-164 552	-8 700	3 090	2 700	-560
1240 Egenavgifter	14 880	±0	±0	-65	±0	100	±0
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-47 633	-110	10	±0	10	±0	±0
1270 Särskild löneskatt	57 821	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1280 Nedsättningar	-7 177	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1290 Tjänstegruppliv	578	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1300 Skatt på kapital	321 302	-7 332	-1 290	-559	59 550	4 810	2 030
1310 Skatt på kapital, hushåll	73 410	-1 642	1 200	-1 160	42 090	4 750	-2 600
1320 Skatt på företagsvinster	175 968	-5 690	1 820	1 301	12 160	-733	-1 560
1330 Kupongskatt	7 516	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1340 Avkastningsskatt	10 846	±0	-700	-700	±0	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	38 202	±0	-3 610	±0	5 300	800	6 200
1360 Stämpelskatt	15 360	±0	±0	±0	±0	-7	-10
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	721 482	-11 647	-122	-1 147	1 220	-28	18
1410 Mervärdesskatt, hushåll	569 393	-834	11 538	-932	±0	580	-125
1420 Skatt på alkohol och tobak	30 556	-1 584	-760	±0	±0	±0	±0
1430 Energiskatt	58 578	-7 300	-1 120	-102	270	±0	-21

Inkomsttitel		Regeringens				Avvikelse från regeringen		
		förslag	M	SD	C	V	KD	L
1440	Koldioxidskatt	21 578	±0	-1 230	-13	460	±0	554
1450	Övriga skatter på energi och miljö	7 999	-944	-4 260	-100	490	-608	-390
1470	Skatt på vägtrafik	25 025	-985	-4 290	±0	±0	±0	±0
1480	Övriga skatter	8 353	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1500	Skatt på import	7 537	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1600	Restförda och övriga skatter	16 915	-700	25	±0	±0	-600	±0
1700	Avgående poster, skatter till EU	-7 537	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter		2 509 015	-20 985	-38 082	-9 641	91 050	-5 607	-3 930
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 209 591	6 731	361	355	-8 980	4 113	458
Statens skatteintäkter		1 299 424	-14 254	-37 721	-9 286	82 070	-1 494	-3 472
1900	Periodiseringar	15 808	±0	±0	±0	±0	±0	±0
1000	Statens skatteinkomster	1 315 232	-14 254	-37 721	-9 286	82 070	-1 494	-3 472
Övriga inkomster		-52 398	-100	-1 660	±0	230	±0	±0
2000	Inkomster av statens verksamhet	38 565	-100	-1 660	±0	230	±0	±0
3000	Inkomster av försäld egendom	5 000	±0	±0	±0	±0	±0	±0
4000	Återbetalning av lån	653	±0	±0	±0	±0	±0	±0
5000	Kalkylmässiga inkomster	19 447	±0	±0	±0	±0	±0	±0
6000	Bidrag m.m. från EU	14 081	±0	±0	±0	±0	±0	±0
7000	Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-130 145	±0	±0	±0	±0	±0	±0
8000	Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Statsbudgetens inkomster		1 262 834	-14 354	-39 381	-9 286	82 300	-1 494	-3 472

2.9 Yttranden från andra utskott över utgiftsramar och inkomster

Samtliga utskott har fått tillfälle att yttra sig över förslagen till utgiftsramar och inkomster i budgetpropositionen i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Tabell 2.9 ger en översiktlig sammanställning över de yttranden som lämnats. Av tabellen framgår om regeringens förslag tillstyrks eller avstyrks i yttrandet och om yttrandet innehåller avvikande meningar. Yttrandena återfinns i sin helhet i bilagorna 11–25.

Tabell 2.9 Yttranden från andra utskott

Utskott/ Yttrande	Yttrar sig över	Bilaga	Tillstyrker/ Avstyrker propositionen	Avvikande meningar
KU (KU1y)	Utgiftsområde 1	11	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
SkU (SkU1y)	Skatter och avgifter, inkomstberäkningen	12	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
SkU (SkU2y)	Utgiftsområde 3	13	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
JuU (JuU1y)	Utgiftsområde 4	14	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
CU (CU1y)	Utgiftsområde 18	15	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
UU (UU2y)	Utgiftsområde 5 och 7	16	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
FöU (FöU1y)	Utgiftsområde 6	17	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
SfU (SfU1y)	Utgiftsområde 8, 10, 11 och 12, ålderspensionssystemet, inkomstberäkningen	18	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
SoU (SoU1y)	Utgiftsområde 9	19	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
KrU (KrU1y)	Utgiftsområde 17	20	Tillstyrker	SD, C, V, KD, L*
UbU (UbU1y)	Utgiftsområde 15 och 16	21	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
TU (TU1y)	Utgiftsområde 22	22	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
MJU (MJU1y)	Utgiftsområde 20 och 23	23	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
NU (NU1y)	Utgiftsområde 19, 21 och 24	24	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L
AU (AU1y)	Utgiftsområde 13 och 14	25	Tillstyrker	M, SD, C, V, KD, L

* M har ett särskilt yttrande.

I samtliga yttranden anför Kristdemokraterna och Moderaterna att de inom ramen för finansutskottets behandling av utgiftsramarna kommer att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag.

2.10 Kompletterande information

Förslag som aviserats i budgetpropositionen

Nedan redovisas förslag som har aviserats i budgetpropositionen och som regeringen avser att lämna under hösten 2021 och våren 2022 samt förslag som

regeringen avser att lämna därefter. Samtliga dessa förslag ligger till grund för inkomstberäkningen men ingår inte i budgetpropositionen, utan förslagen presenteras i särpropositioner. I budgetpropositionen har regeringen i stället lämnat en bedömning.

Propositioner som regeringen avser att överlämna till riksdagen under hösten 2021 och våren 2022 för ikraftträdande under 2022

- Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa.
- Ändrad nedsättning av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar.
- Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2022.
- Begränsning av avdragsrätten för underskott från tidigare år.
- Skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet.
- Höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt.
- Ytterligare sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer.
- Avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar.

Propositioner som regeringen avser att överlämna till riksdagen för ikraftträdande 2023 och 2024

- En moderniserad källskatt på utdelningar till utländska personer med ikraftträdande dels den 1 juli 2023, dels den 1 januari 2024. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag om detta under 2022.
- BNP-indexering av avfallsförbränningskatten med ikraftträdande den 1 november 2022 och tillämpning fr.o.m. den 1 januari 2023. Det framgår inte av budgetpropositionen när regeringen avser att återkomma med ett sådant förslag.
- BNP-indexering av skatten på kemikalier i viss elektronik med ikraftträdande den 1 november 2022 och tillämpning fr.o.m. den 1 januari 2023. Det framgår inte av budgetpropositionen när regeringen avser att återkomma med ett sådant förslag.
- Höjd skatt på alkohol fr.o.m. den 1 januari 2024. Det framgår inte av budgetpropositionen när regeringen avser att återkomma med ett sådant förslag.
- Höjd skatt på tobak fr.o.m. den 1 januari 2024. Det framgår inte av budgetpropositionen när regeringen avser att återkomma med ett sådant förslag.

Beredning av överlämnad proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut

Den 28 oktober 2021 överlämnade regeringen proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut till riksdagen. Propositionen kommer att behandlas av skatteutskottet i betänkande 2021/22:SkU11 som planeras komma att debatteras och beslutas i kammaren den 13 december 2021.

Skärp miljöstyrning i bonus malus-systemet

Den 5 november 2021 meddelade Miljödepartementet i en artikel att förslaget om att skärpa miljöstyrningen i bonus malus-systemet kommer att senareläggas när det gäller klimatbonusen. Då utformningen av systemet nu diskuteras med EU-kommissionen kommer ändringarna att träda i kraft först senare under 2022, i stället för den 1 januari 2022 som tidigare angetts. Tills vidare gäller nuvarande regler för utbetalning av klimatbonus enligt förordningen (2017:1334) om klimatbonusbilar. Enligt uppgifter från Regeringskansliet har inga nya beräkningar gjorts med anledning av det senare ikraftträdandet.

2.11 Utskottets ställningstagande

Utgiftstak för staten

Utskottet föreslår att riksdagen fastställer nivån på utgiftstaket för 2024 till 1 595 miljarder kronor.

Ramar för utgiftsområdena 2022

Utskottet föreslår att riksdagen fastställer Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 2022. Förslaget till fördelning av utgifter för respektive utgiftsområde framgår av bilaga 4.

Övriga utgifter i statens budget 2022

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner beräkningarna av Riksgäldskontorets nettoutlåning, minskningen av anslagsbehållningar och den kassamässiga korrigeringen enligt regeringens förslag i budgetpropositionen.

Beräkningen av inkomster i statens budget för 2022

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag till beräkning av inkomster i statens budget för 2022. Förslaget till beräkning av inkomsterna i statens budget 2022 framgår av bilaga 4.

Ändringar i skatte- och avgiftsregler

Utskottet föreslår att riksdagen beslutar i enlighet med Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag till beräkning av inkomster i statens budget för 2022 och därmed även beslutar i enlighet med de förslag till skatte- och avgiftsförändringar som ligger till

grund för inkomstberäkningen i bilaga 4. Det innebär att utskottet ställer sig bakom lagförslagen om

- höjt grundavdrag för personer över 65 år
- höjt jobbskatteavdrag för låg- och medelinkomsttagare
- utökad avdragsrätt för gåvor
- förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag (prop. 2021/22:16)
- avskaffad reklamskatt (prop. 2021/22:20)
- utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall (prop. 2021/22:25)
- förstärkt skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning (prop. 2021/22:33)
- skattelättnad för cykelförmån (prop. 2021/22:34).

Däremot anser utskottet att förslagen om förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster och skattefri uthyrning av personliga tillgångar bör avslås.

Vidare anser utskottet att riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med lagförslag om att sänka energiskatten på bensin och diesel så att priset vid pump sänks med 50 öre per liter fr.o.m. den 1 maj 2022.

Vad gäller regeringens redovisning i budgetpropositionen av tillkännagivanden om att avskaffa reklamskatten och om en utvärdering av utjämningsordningen med Danmark delar skatteutskottet i sitt yttrande regeringens bedömning att det första tillkännagivandet är slutbehandlat medan det andra inte är det. Finansutskottet gör inte någon annan bedömning än skatteutskottet i frågan.

Övriga ändringar som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster 2022

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner förslaget i budgetpropositionen om att regeringen genom försäljning under 2022 eller 2023 överlåter fastigheterna Stockholm Cepheus 2 och 3 samt genom försäljning under 2022 också överlåter fastigheten med adress 3900 Nebraska Avenue i Washington D.C.

Ålderspensionssystemets utgifter 2022

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner regeringens beräkning i budgetpropositionen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

Preliminära utgiftsramar och beräkningar av inkomster i statens budget 2023 och 2024

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag till preliminära utgiftsramar och beräkningar av inkomsterna i statens budget för 2023 och 2024. Förslagen framgår av bilaga 5.

Finansutskottet ställer sig bakom Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas förslag till rambeslut

Sammanfattningsvis ställer sig utskottet bakom Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas förslag till utgiftsramar, inkomstberäkning samt preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar. Utskottet tillstyrker förslagen till ändrade skatteregler i proposition 2021/22:16, 2021/22:20 och 2021/22:25 och tillstyrker delvis proposition 2021/22:33 och 2021/22:34. Utskottet ställer sig bakom Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas förslag till ändrade skatte- och avgiftsregler. Det innebär även att utskottet tillstyrker budgetpropositionens förslag till nivå på utgiftstaket, övriga utgifter i statens budget, ålderspensionssystemets utgifter samt förslag om försäljning av fastigheter som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster.

Övriga motionsyrkanden om alternativa förslag till utgiftstak, utgiftsramar, övriga utgifter i statens budget och inkomstberäkningar som lämnas avstyrks. Detsamma gäller övriga motionsyrkanden om alternativa förslag till ändringar i skatte- och avgiftsregler.

Det innebär att de totala utgifterna i statens budget uppgår till 1 137 miljarder kronor och inkomsterna i statens budget till 1 189 miljarder kronor. Budgetsaldot i statens budget för 2022 uppgår därmed till 53 miljarder kronor.

3 Bemyndiganden om lån och andra ekonomiska åtaganden

3.1 Bemyndiganden om upplåning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (punkt 9). Regeringens prognos för statens budgetsaldo 2021 visar på ett förväntat underskott i statens budget. Det innebär att statens lånebehov ökar, vilket bidrar till en högre statsskuld. Underskottet 2021 beror enligt regeringen dels på åtgärder som regeringen vidtagit för att mildra de negativa konsekvenserna av spridningen av covid-19, dels på den negativa ekonomiska utvecklingen som orsakats av pandemin. För 2022–2024 bedömer regeringen att budgetsaldot blir positivt, vilket innebär att statens lånebehov minskar. Det bidrar till att statsskulden som andel av BNP gradvis förväntas minska från 24 procent av BNP vid början av 2021 till 16 procent av BNP vid slutet av 2024.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker förslaget i budgetpropositionen att under 2022 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203).

3.2 Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 51,2 miljarder kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som

används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 51,2 miljarder kronor (punkt 12). Förslaget för 2022 är 3,5 miljarder kronor högre än låneramen för 2021. Låneramen har, inklusive förslaget för 2022, i genomsnitt ökat nominellt med 4,1 procent per år under de senaste tio åren.

Myndigheternas totala skuld för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet uppgick den 31 december 2020 till 37,9 miljarder kronor. Myndigheternas nyttjande av låneramen per den 31 december uppgick till 81 procent 2020. Enligt regeringen innebär det att nyttjandegraden var 4 procentenheter högre än 2019. Nyupplåningen beräknas till 14,6 miljarder kronor och utgör den huvudsakliga finansieringen av nya investeringar i statens egen verksamhet 2022. Av den begärda låneramen kommer 0,2 miljarder kronor inledningsvis inte att fördelas till myndigheterna eftersom regeringen ska kunna hantera situationer då lånebehov uppstår till följd av oförutsedda händelser i myndigheternas verksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare uttalat att nyttjandegraden i förhållande till den föreslagna låneramen ska öka och har noterat regeringens målsättning om att arbeta aktivt för att nyttjandegraden ska öka. Utskottet noterar att nyttjandegraden per den 31 december 2020 uppgick till 81 procent och ser positivt på att den därmed var 4 procentenheter högre jämfört med 2019.

Utskottet tillstyrker förslaget i budgetpropositionen om att bemyndiga regeringen att under 2022 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 51,2 miljarder kronor.

3.3 Myndigheternas räntekontokrediter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 17,6 miljarder kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 17,6 miljarder kronor (punkt 13). Förslaget innebär en höjning av räntekontokreditramen med 1 miljard kronor jämfört med 2021 och med 2,7 miljarder kronor jämfört med 2020. Under 2020 uppgick de beslutade krediterna på myndigheternas

räntekonton sammanlagt till 14,9 miljarder kronor och det maximala utnyttjandet uppgick under 2020 till ca 2,9 miljarder kronor.

Regeringen anför att räntekontokreditramen sammantaget nyttjas i begränsad omfattning, men säkerställer myndigheternas betalningsförmåga om utbetalningarna inte skulle infalla jämnt fördelade över året. En mindre del av kreditramen kommer enligt regeringen inledningsvis inte att fördelas till myndigheterna för att regeringen ska kunna hantera situationer då kreditbehov uppstår till följd av oförutsedda händelser i myndigheternas verksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att förslaget i budgetpropositionen innebär en höjning av räntekontokreditramen med 1 miljard kronor jämfört med 2021 och med 2,7 miljarder kronor jämfört med 2020. Utskottet noterar även att nyttjandegraden för 2020 uppgick till knappt 20 procent. Regeringen anför dock i budgetpropositionen att räntekontokreditramen sammantaget nyttjas i begränsad omfattning, men att den säkerställer myndigheternas betalningsförmåga om utbetalningarna inte skulle infalla jämt över året.

Utskottet tillstyrker med detta förslaget i budgetpropositionen om att bemyndiga regeringen att för 2022 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 17,6 miljarder kronor.

3.4 Bemyndigande om att överskrida anslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203), besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen, besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten (punkt 14).

Regeringen anför att dess avsikt är att föreslå ändringar av berörda anslag som ersätter de medgivna överskridandena, precis som tidigare gjorts. Under 2021 har regeringen hittills inte medgett några överskridanden som innebär att

anslagen behöver tillföras ytterligare medel. Ett eventuellt överskridande senare under året kommer att redovisas i årsredovisningen för staten 2021.

Kompletterande information

Enligt Årsredovisning för staten 2020 (skr. 2020/21:101) beslutade regeringen om två medgivna överskridanden för 2020, men inget av dem utnyttjades. Medgivandena avsåg utgiftsområde 5, anslaget 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet, och utgiftsområde 24, anslaget 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker förslaget i budgetpropositionen om att bemyndiga regeringen att under 2022, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203), besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten.

4 Återrapportering av vissa tillkännagivanden

Utskottets bedömning i korthet

Utskottet gör ingen annan bedömning än den som görs i budgetpropositionen när det gäller vilka tillkännagivanden som ska anses vara slutbehandlade.

Propositionen

I budgetpropositionen återrapporteras sju tillkännagivanden som riksdagen har lämnat efter förslag från finansutskottet med anledning av extra ändringsbudgetar och utskottsinitiativ till följd av coronaviruset och som har anknytning till budgetens utgiftssida. De sju tillkännagivandena redovisas nedan. I budgetpropositionen görs bedömningen att det första av dessa tillkännagivanden inte är slutbehandlat, medan de övriga sex anses vara slutbehandlade.

Utvärdering av stöd till näringslivet

Riksdagen har i samband med behandlingen av propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Förstärkt stöd till välfärd och företag, insatser mot smittspridning och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:181) tillkännagett för regeringen att den skyndsamt och fortlöpande bör granska stödåtgärdernas sammanlagda påverkan på företagen och återkomma till riksdagen med förslag på åtgärder som särskilt stärker de enskilda näringsidkarnas möjligheter att överbygga konsekvenserna av covid-19 (bet. 2019/20:FiU61, rskr. 2019/20:353).

Regeringen anför att ett särskilt stöd till enskilda näringsidkare har införts med anledning av pandemin. Ett nytt anslag för ändamålet fördes upp på statens budget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängda och förstärkta stöd och ersättningar med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:4, bet. 2020/21:FiU32, rskr. 2020/21:10). Stödet regleras i förordningen (2020:893) om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare.

Regeringen har vidare gett Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) i uppdrag att påbörja en strukturerad uppföljning och utvärdering av de sammanlagda effekterna på företagen av stöden till näringslivet med anledning av den pågående pandemin. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2022. En delredovisning av uppdraget lämnades den 1 juni 2021 och ytterligare delredovisningar ska lämnas senast den 31 december 2021 och den 1 juni 2022.

De stödåtgärder som riktats till näringslivet i samband med den pågående pandemin förefaller utifrån preliminära bedömningar av Tillväxtanalys ha nått de företag som varit i särskilt behov av offentliga insatser för att möta pandemins effekter. Det finns samtidigt indikationer på att det finns risk för

att stöden också minskar näringslivets dynamik bl.a. med avseende på rörligheten på arbetsmarknaden. Regeringen avser att återkomma till riksdagen när Tillväxtanalys slutredovisat sitt uppdrag. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Krisstöden för enskilda näringsidkare

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den skyndsamt bör åtgärda vissa brister i befintliga krisstöd för enskilda näringsidkare (bet. 2020/21:FiU38 punkt 2, rskr. 2020/21:164).

Regeringen har beslutat om förordningen (2021:143) om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare för augusti 2020–september 2021. Av förordningen framgår att omsättningsstöd även kan beviljas enskilda näringsidkare som har fått arbetslöshetsersättning. Vidare har det införts en möjlighet till alternativ jämförelseperiod för de enskilda näringsidkare som varit föräldralediga eller sjukskrivna under 2019.

Regeringen bedömer att de vidtagna åtgärderna tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Stöd till civilsamhället

Riksdagen har i samband med behandlingen av propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:84) tillkännagett för regeringen att den bör återkomma till riksdagen med förslag om ett stöd som bättre når fram till det breda civilsamhället (bet. 2020/21:FiU43 punkt 2, rskr. 2020/21:204).

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43, rskr. 2020/21:204), propositionen Vårändringsbudget för 2021 (prop. 2020/21:99) respektive propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur, idrott och civilsamhälle samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52, rskr. 2020/21:420) har medel tillförts för stöd till civilsamhällets organisationer för arbete med människor i särskilt socialt utsatta situationer, utsatta barn, våldsutsatta kvinnor och hbtqi-personer m.fl. Dessa förslag omfattade ändamål inom anslaget 5:2 Barnets rättigheter inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering respektive anslaget 13:5 Insatser för den ideella sektorn inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. I budgetpropositionen för 2022 lämnar regeringen förslag om ytterligare stöd till civilsamhället inom det sistnämnda utgiftsområdet som innebär tillskott till anslagen 13:1 Stöd till idrotten, 13:3 Stöd till friluftorganisationer och 14:1

Bidrag till folkbildningen. Regeringen bedömer att tidigare beslutade och nu föreslagna åtgärder tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Möjlighet att vidta vissa marknadsföringsåtgärder med bibehållen arbetslöshetsersättning

Riksdagen har i samband med behandlingen av propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen (prop. 2020/21:78) tillkännagett för regeringen att den skyndsamt bör möjliggöra för enskilda näringsidkare att med bibehållen arbetslöshetsersättning vidta vissa marknadsföringsåtgärder (bet. 2020/21:FiU41 punkt 2, rskr. 2020/21:215).

Regeringen har beslutat om en ändring i den tillfälliga bestämmelsen i 5 e § förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring som möjliggör för en företagare att vidta vissa begränsade åtgärder i näringsverksamheten och ändå anses vara arbetslös. I bestämmelsen har marknadsföringsåtgärder förts in. Bestämmelsen trädde i kraft den 1 juni 2021. Regeringen bedömer att de vidtagna åtgärderna tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Garantistöd till kultur och idrott med anledning av coronaviruset

Riksdagen har i samband med behandlingen av propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda och förstärkta stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd för företag med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:121) tillkännagett för regeringen att den skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag om ett garantistöd till kultur och idrott (bet. 2020/21:FiU44 punkt 2, rskr. 2020/21:231).

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur och idrott samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49, rskr. 2020/21:251) fördes det upp ett nytt anslag 1:28 Evenemangsstöd på statens budget inom utgiftsområde 24 Näringsliv för stöd till evenemang som planerats men inte kunnat genomföras eller begränsats i stor utsträckning till följd av spridningen av covid-19. Därtill tillfördes medel till anslagen 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete och 13:1 Stöd till idrotten inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid i syfte att stödja kulturaktörer och idrottsverksamheter. Regeringen har beslutat om förordningen (2021:816) om statligt stöd för vissa planerade evenemang som inte kunnat genomföras med anledning av begränsningar som beslutats för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Förordningen trädde i kraft den 10 augusti 2021 och omfattar arrangörer och deras underleverantörer. Regeringen bedömer att de vidtagna åtgärderna tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Förbättrat stöd till företag som drabbas av pandemins konsekvenser

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den ska vidta åtgärder för förbättrat stöd till företag som drabbas av pandemins konsekvenser (bet. 2020/21:FiU27, rskr. 2020/21:310).

Regeringen har beslutat om en ändring i förordningen (2021:126) om omställningsstöd för augusti 2020–september 2021. Genom ändringen tillkom lönekostnader i förteckningen över fasta kostnader och att försäljningsprovisioner beaktas som ytterligare en rörlig kostnadspost vid beräkning av täckningsbidraget. De nya bestämmelserna tillämpas på stödperioder fr.o.m. maj 2021. Regeringen bedömer att den vidtagna åtgärden tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Krisstödet till företag som fått stöd från Statens kulturråd under pandemin

Riksdagen har i samband med behandlingen av propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur, idrott och civilsamhälle samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:208) tillkännagett för regeringen att den skyndsamt bör se över reglerna om krisstöd till de företag som fått stöd från Statens kulturråd under pandemin (bet. 2020/21:FiU52 punkt 3, rskr. 2020/21:416).

Regeringen har beslutat om en ändring i förordningen (2021:126) om omställningsstöd för augusti 2020–september 2021. Ändringen innebär att det inte längre är ett krav att ett företag först ska uttömma möjligheterna till andra alternativa stöd innan det kan söka omställningsstöd. Detta gör det möjligt för företag att välja att söka omställningsstöd framför andra stöd i de fall omställningsstödet är mer förmånligt. De nya bestämmelserna tillämpas på stödperioder fr.o.m. maj 2021. Regeringen bedömer att den vidtagna åtgärden tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Yttrande från arbetsmarknadsutskottet

Arbetsmarknadsutskottet tar i sitt yttrande (AU1y) upp regeringens återrapporering av två tillkännagivanden. Det gäller tillkännagivandena om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett stöd som bättre når fram till det breda civilsamhället (bet. 2020/21:FiU43) och om att regeringen skyndsamt bör möjliggöra för enskilda näringsidkare att med bibehållen arbetslöshetsersättning vidta vissa marknadsföringsåtgärder (bet. 2020/21:FiU41). Regeringens återrapporering omfattar åtgärder som vidtagits inom arbetsmarknadsutskottets område. Arbetsmarknadsutskottet har inte några invändningar mot regeringens redovisning att de är slutbehandlade.

Utskottets bedömning

Finansutskottet välkomnar återrapporteringen i budgetpropositionen av behandlingen av tillkännagivanden. Utskottet, som delar arbetsmarknadsutskottets uppfattning, gör ingen annan bedömning än den som görs i budgetpropositionen när det gäller vilka tillkännagivanden som ska anses vara slutbehandlade.

Reservationer

1. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (S, MP)

av Åsa Westlund (S), Gunilla Carlsson (S), Adnan Dibrani (S), Ingela Nylund Watz (S), Karolina Skog (MP) och Eva Lindh (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i budgetpropositionen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 1 och avslår motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1,

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 1,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 1,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Tillsammans med resten av världen kämpar Sverige sedan ett och ett halvt år mot covid-19-pandemin. Läget är fortfarande mycket osäkert samtidigt som ekonomin återhämtar sig snabbt, fler kommer åter i arbete och nya möjligheter att lösa samhällsproblem skapas. Som framhålls i budgetpropositionen är det dags att bygga Sverige starkare, tryggare och mer hållbart än det var före krisen. Genom reformer ska takten i klimatomställningen öka, fler ska komma i arbete, köerna i sjukvården ska kortas och gängkriminaliteten ska övervinnas.

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland och ska senast 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. För att nå dit krävs stora offentliga och privata investeringar i klimatsmart teknik och därför bör både det s.k. Industri- och Klimatklivet förstärkas för att ytterligare stärka och påskynda industrins klimatomställning och för att möjliggöra klimatinvesteringar på lokal och regional nivå.

Utsläppen ska minska genom en omfattande elektrifiering av bl.a. transporter och industrin, varför den s.k. elektrifieringsstrategin bör förstärkas och det s.k. Energistegat återstartas.

Som framhålls i budgetpropositionen behöver transportsystemet vara robust, långsiktigt och hållbart för att vi ska klara klimatomställningen och för

att människor ska kunna leva och bo i hela landet. Politiken ska därför inriktas på att bygga Sveriges infrastruktur stark och hållbar för framtiden.

Regeringen har vidtagit omfattande åtgärder för att rädda svenska jobb och livskraftiga företag när världsekonomin kraftigt försämrades till följd av pandemin. Åtgärder som tillsammans med det svenska välfärdssystemet bidragit till att hålla uppe såväl sysselsättningsgraden som arbetskraftsdeltagandet. Som anförs i budgetpropositionen kan dock inget land rädda alla jobb när en kris slår till, hur starka offentliga finanser det än har.

Samtidigt finns en oro för att arbetslösheten ska bita sig fast, särskilt bland unga och utrikes födda. Som framhålls i budgetpropositionen är det därför viktigt att inte strama åt ekonomin för tidigt utan skapa jobb genom att investera i det som bygger Sverige starkt och hållbart. Mot den bakgrunden och för att stärka hushållens ekonomi bör skattereduktionen för förvärvsinkomster förstärkas. Skillnaden i beskattning mellan sjuk- och aktivitetsersättning och arbetsinkomster bör tas bort, såväl av rättviseskäl som fördelningspolitiska skäl.

För att fler ska komma i arbete är det också viktigt att jobbpolitiken fortsätter att skapa förutsättningar för fler vägar in på arbetsmarknaden. Därför bör ett nytt system för omställning införas, Kunskapslyftet byggas ut och antalet extratjänster, introduktionsjobb, praktikplatser och matchningstjänster bör utökas. Målet ska vara att alla som kan, ska vara med och jobba Sverige ur krisen.

Pandemin har visat på styrkan och behovet av en generell och gemensamt finansierad välfärd, men den har också synliggjort allvarliga brister. Ökade resurser bör tillföras kommuner och regioner för att stötta arbetet med att minska väntetiderna, förbättra arbetssituationen för anställda inom hälso- och sjukvården och för att höja kvaliteten inom äldreomsorgen, t.ex. genom utbildning.

Som framhålls i budgetpropositionen ska sjukförsäkringen ge en ekonomisk trygghet och det stöd som krävs för att åter komma i arbete, varför sjukförsäkringen bör stärkas, garantinivån i sjuk- och aktivitetsersättningen höjas och bostadstillägget förstärkas, både för personer med sjuk- och aktivitetsersättning och för pensionärer.

I likhet med det förslag som lämnas i budgetpropositionen bör det införas en familjevecka för att alla föräldrar som jobbar och sliter i Sverige ska få en lättare vardag.

Sverige ska ha en jämlik kunskapsskola som ger varje elev möjlighet att nå sin fulla potential. För att mildra pandemins effekter och för att stötta fler gymnasieelever att slutföra sin utbildning ska skolväsendet ges ett tillfälligt stöd. Resurser ska också tillföras för att skapa förutsättningar för ett mer jämlikt skolval.

Den grova kriminaliteten hotar sammanhållningen och tryggheten i vårt land. Brotten ska bekämpas med full och oförminskad kraft med alla verktyg som står till buds. I likhet med vad som anförs i budgetpropositionen bör förstärkningen av Polismyndigheten fortsätta och hela rättsväsendet ska ges

utökade resurser. För att stoppa nyrekrytering ska kommunernas ansvar för att arbeta förebyggande tydliggöras och straffen ska skärpas för dem som felaktigt utnyttjar våra skattepengar och för dem som ägnar sig åt skattefusk. Därutöver ska satsningar stärkas för att stoppa mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck.

Det förslag som utskottet ställt sig bakom handlar till övervägande del om att byta modell från regeringens föreslagna förvärvsreduktion till ett nytt jobbskatteavdrag och en sänkning av skatten för pensionärer. I praktiken innebär denna skatteförändring att Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna utformat sitt skatteförslag med det specifika syftet att personer med t.ex. sjuk- och aktivitetsersättning, sjukpenning eller arbetslöshetsersättning inte ska få ta del av en ekonomisk förstärkning. Vi ställer oss frågande till beslutet att slita i budgeten för att personer som inte har möjlighet att arbeta, som är arbetslösa, personer med funktionsnedsättning eller cancersjuka, ska betala upp till ca 1 800 kronor mer i skatt per år.

Därtill anser vi att Sverige har en fantastisk och unik natur, som har stor betydelse både för biologisk mångfald och människors hälsa. Därför är det beklagligt att Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna gör en omfattande neddragning på anslaget för skydd av värdefull natur. Vidare anser vi att borttagande av investeringsstödet för energieffektivisering och en sänkning av skatten på bensin och diesel är helt fel väg att gå samtidigt som vi är inne i en brinnande klimatkris.

Inte heller kommer nedskärningar inom arbetsmarknadspolitiken att leda till färre arbetslösa. Tvärtom riskerar nedskärningarna att leda till att långtidsarbetslösheten biter sig fast i ett läge där den redan är hög på grund av krisen. Neddragningarna på arbetsmarknadsutbildningen riskerar också att leda till kompetensbrist.

Vi noterar att Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna nu erkänner föräldrars behov av att kunna vara hemma med barn i skolåldern. Men de vill bara göra det till en reell möjlighet för dem som har råd att avstå lön under ledigheten – detta då familjeveckan avvisas för att det i stället ska införas en rätt till obetald föräldraledighet.

Det ställs höga krav på att en budgetproposition ska leva upp till de beredningskrav som gäller enligt regeringsformen. Det är viktigt eftersom budgeten direkt påverkar alla Sveriges invånare i många olika delar. De höga beredningskraven innebär att regeringen vid beredningen av budgetpropositionen inhämtar behövliga upplysningar och yttranden från berörda myndigheter, kommunsektorn, sammanslutningar och enskilda. Beredningskraven syftar till att tillförsäkra en hög kvalitet i beslutsprocessen och att stärka den demokratiska kontrollen av politiken då det skapas möjligheter för allmänheten att ta del av och ta ställning till förslagen som läggs fram. Vidare innebär regeringens kollektiva beslutsfattande ett omfattande beredningsarbete som involverar alla departement.

När tre partier i utskottet nu tar initiativ till ändringar i statens budget sker det i ett mycket sent skede av budgetprocessen, vilket försvårar den

demokratiska granskningen av förslagen. Därtill ser vi att behandlingen långt ifrån motsvarar den beredning som sker vid utarbetandet av en proposition.

År 2018 tog Moderaterna och Kristdemokraterna initiativ till en gemensam budgetreservation med förslag till ändringar i statens budget som inte var beredda. Det fick långtgående konsekvenser, inte minst för enskilda och kommuner som påverkades, även flera myndigheter hamnade i en svår situation. Arbetsförmedlingen fick halverade anslag och Skatteverket tvingades utarbeta nya skatteförslag utan ordentliga beredningsunderlag. Vi befarar att flera av de förslag som Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna presenterat, inte minst förslagen på skatteområdet och inom arbetsmarknadspolitiken, även denna gång riskerar att leda till uppenbara svårigheter för berörda myndigheter, om utskottets förslag får bifall i kammaren.

Som ett exempel kan nämnas att om skatteförslag ska vara praktiskt genomförbara, och den preliminära skatten som tas ut ska bli rätt för hela befolkningen, då krävs tid för Skatteverket att genomföra kontrollberäkningar och testningar. Sådan kvalitet kommer på grund av den korta tiden inte kunna garanteras. Senfärdigheten från Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna signalerar därför en respektlöshet gentemot svenska skattebetalare.

Sammantaget kan vi konstatera att Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna accepterar stora delar av regeringens budgetproposition men också att de justeringar som de gör inte löser samhällsproblemen.

Vi tillstyrker därmed sammanfattningsvis budgetpropositionens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

2. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (C)

av Martin Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som Centerpartiet föreslår i sin reservation.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1 och avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 1 och motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1,

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 1,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 1,

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

När pandemin nu förhoppningsvis är över ska ekonomin återstartas fullt ut. Många delar av ekonomin saknar dock de förutsättningar som krävs för att bl.a. småföretagandet och jobbskapandet ska kunna blomma ut i hela landet, för att utsatta grupper ska kunna integreras och för att klimatmålen ska kunna nås. Den ekonomiska politiken behöver därför inriktas på liberala reformer så att arbetslösheten och utanförskapet kan bekämpas, att hela landet kan växa med fler företag, att klimatomställningen kan genomföras, gängkriminaliteten bekämpas och jämställdheten förbättras.

Förutsättningarna för att pressa ned arbetslösheten och stärka jobbskapandet och företagandet långsiktigt behöver förbättras, varför kostnaderna för att anställa bör sänkas för långtidsarbetslösa, unga och små företag, bl.a. genom att den nedsättning av arbetsgivaravgiften för 19–23 åringar som finns förstärks och permanentas och att arbetsgivaravgiften vid anställning av långtidsarbetslösa tas bort. Småföretag ska ges möjlighet att anställa ytterligare arbetslösa utan arbetsgivaravgift genom att växa-stödet utökas. Anställningsstöden ska fokusera på det som fungerat, varför nystartsjobben bör förstärkas rejält, matchningstjänsterna fördubblas och Arbetsförmedlingen reformeras.

Regelbördan för företag måste konsekvent och systematiskt pressas tillbaka, så att fler företag kan växa och anställa. Regeringen bör skynda på arbetet med s.k. ingångsföretag så att egenföretagare kan göra rätt för sig och bygga social trygghet utan att knäckas av byråkrati. För att fler ska kunna ta det första steget in på arbetsmarknaden till en låg kostnad för arbetsgivaren bör s.k. etableringsjobb införas.

För att få klimatomställningen genomförd bör de satsningar som gjorts på de s.k. nya gröna industrierna utvidgas och förstärkas när det gäller vätgas, energilagring, modern återvinningsteknik och minusutsläpp. En stor satsning på återvinning av plast och textilier och bioraffinaderier bör också genomföras i form av bl.a. insatser för forskning och innovation. Resurser bör avsättas för en utbyggnad av elnätet för förnybar energi och för en utbyggnad av den havsbaserade vindkraften. Det s.k. gröna avdraget bör utvidgas till bl.a. miljökonvertering av bilar samt energi- och vattenbesparande åtgärder och det s.k. bonus malus-systemet bör fullföljas fram till 2024, så att rena miljöbilar helt dominerar bilförsäljningen kommande år.

Det ska gå att bo, leva och arbeta i hela Sverige och för detta behöver de gröna näringarna bättre ekonomiska förutsättningar inom ramen för Landsbygdsprogrammet. Bredbandsutbyggnaden bör öka tillsammans med breda satsningar på mindre vägar och annan infrastruktur. För att vården ska fungera i hela landet behövs en trygg och nära vård, oavsett var man bor och vem man är. En särskild satsning bör genomföras på primärvården och ambulansvården på landsbygden. Ett återkommande problem är att kommunsektorn efterfrågar en större andel generella medel, eftersom många

riktade satsningar är svåra att hantera för kommunerna, i synnerhet för små kommuner. Hela kommunektorn bör stärkas kraftigt med generella bidrag.

Inom vården och omsorgen råder allvarliga brister och många får vänta alltför länge på vård. För att skapa en bättre vård och omsorg bör ytterligare resurser avsättas för att korta köerna till barn- och ungdomspsykiatri och för extra cancerscreening.

För att skapa trygghet och försvara rättssamhället i hela landet krävs att polisen ges möjlighet att vara långsiktigt och kraftfullt närvarande i vardagen i de områden där gängkriminaliteten har sin bas samt att trygga dessa områden för de familjer som bor där och vars barn riskerar att rekryteras till kriminella gäng. Ytterligare resurser bör därför avsättas för polisens löner, arbetsmiljö och möjlighet att locka tillbaka personal. Polisassistenter bör avlasta de poliser som ska kunna vara närvarande på gator och torg. Resurserna till Nationellt forensiskt centrum bör också ökas. Vidare bör en särskild satsning göras på trygghetsvårdar som ska utgöra en länk mellan lokalsamhället och polisen i vardagen.

Sveriges fortsatt största brottsproblematik är mäns våld mot kvinnor samt direkt och indirekt våld mot barn. Samhällets institutioner ämnade att skydda kvinnor och barn från våld är fortfarande för svaga, och bör förstärkas på en rad punkter i denna budgetmotion, med bland annat en utökad satsning på det viktiga och effektiva Nationellt Centrum för Kvinnofrid. Det bör också införas en stödlinje för unga som utsätts för våld i hemmet. Detta är ett långsiktigt arbete som fortfarande har lång väg att gå.

Skolan ska stå för ett livslångt lärande och behöver stärkas genom att det arbete som påbörjats med att bredda möjligheterna till utbildning och vidareutbildning fortsätter genom långsiktigt utbyggda platser på yrkeshögskolan och yrkesvux, genom förbättrad utbildning i svenska för invandrare (sfi) kombinerad med yrkesutbildning och genom att fortsätta kvalitetsarbetet i skolan och förbättra skolvalet. I samband med den stora reformeringen av arbetsmarknaden med genomförandet av partsöverenskommelsen om LAS och omställning, öppnar sig nu också nya unika möjligheter att vidareutbilda sig mitt i livet.

Byggandet av bostäder kan öka och det befintliga beståndet kan utnyttjas bättre utan stora statliga subventioner, varför de bör avskaffas.

En viss sänkning av den tillfälligt höjda ersättningen i arbetslöshetsersättningen bör genomföras och den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen bör återinföras.

Jag tillstyrker sammanfattningsvis Centerpartiets förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

3. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (V)

av Ulla Andersson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som Vänsterpartiet föreslår i sin reservation.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1 och

avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 1 och motionerna

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 1,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 1,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

I slutskedet av beredningen av budgeten för 2022, två dagar före planerad justering, inkom Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna med ett gemensamt budgetförslag, vilket har försvårat processen. Utgångspunkten för vår del är dock vår egen budgetmotion som i vanlig ordning förhåller sig till regeringens proposition.

Den ekonomiska politiken ska inriktas på att återstarta den svenska ekonomin efter coronapandemin och reparera de skador som de nyliberala ekonomiska teorierna har orsakat i form av nedmontering av vår gemensamma välfärd och våra trygghetssystem. Reformen som privatiseringen av Arbetsförmedlingen är fel väg att gå och nödvändiga investeringar i reformer för jobb, klimat och ökad jämlikhet i samhället är otillräckliga. Den ekonomiska politiken bör därför inriktas på reformer som leder till minskade koldioxidutsläpp, minskad arbetslöshet och ökad jämlikhet.

En stor grön och modern omställning av samhället bör genomföras som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet. För att skynda på återhämtningen från krisen bör ett omfattande statligt investeringsprogram införas som skapar arbetstillfällen i hela landet och som sätter fart på ekonomin. Investeringar ska göras för en hållbar och rättvis framtid. Takten i den gröna omställningen ska öka genom att resurser tillförs bostadssektorn, transportsektorn, energiproduktionen och industrin. Huvudmålet när det gäller energipolitiken ska vara stora reformer för att bygga ut den förnybara energin och ställa om fossila bränslen till förnybara, bl.a. genom riktade stöd för solcellsinvesteringar och vindkraftverk till kommuner och regioner.

Fossilberoendet ska fasas ut bl.a. genom en omfattande elektrifiering av transportsektorn och industrin. För att underlätta den gröna omställningen bör det inrättas en grön statlig investeringsbank, topplån till klimatsmart byggande och kreditgarantier för elnätsinvesteringar.

Bostadsbristen ska byggas bort med fokus på miljövänliga hyresrätter med rimliga hyror i hela landet, och ett upprustningsprogram för hyresrätter ska införas. Dagens investeringsstöd för hyresrätter behöver tydligare än i dag knytas till klimatmålen. Det bör också införas ett separat investeringsstöd för byggande av klimatsmarta flerbostadshus i trä, för att bättre ta vara på den potential som skogslandet Sverige har.

För att rädda klimatet och för att göra det möjligt för människor att bo, leva och arbeta i hela landet bör ytterligare resurser avsättas för en utbyggnad och upprustning av järnvägen.

Den ekonomiska politiken ska inriktas mot full sysselsättning och ekonomisk jämlikhet. Stora ansträngningar ska göras för att bryta utvecklingen på arbetsmarknaden där långtidsarbetslösheten har bitit sig fast på höga nivåer, bl.a. genom att Arbetsförmedlingen ges utökade resurser och större möjligheter att anvisa arbetslösa till studier. Arbetsmarknadspolitiken ska ha fokus på utbildning, Arbetsförmedlingen ska stödja de arbetslösa att ta de jobb som finns och de jobb som växer fram och arbetslöshetsförsäkringen ska gå att leva på. Mer fokus behöver därför läggas på utbildning och kompetenshöjande insatser. När det gäller arbetslöshetsersättningen bör målet vara att 80 procent av löntagarna ska få 80 procent av sin tidigare lön. Arbetslöshetsförsäkringen ska förstärkas successivt och förstärkningarna ska bli permanenta.

Välfärden ska komma alla till del, från de minsta barnen på förskolan, genom skola och arbetsliv, till de äldre med behov av omsorg. Välfärdssektorn har under lång tid varit underfinansierad, och kommuner och regioner står inför utmaningar som resursbrist och stora rekryteringsbehov. Det krävs därför både stora utbildningssatsningar och betydande ansträngningar för att öka välfärdssektorns attraktivitet i form av högre löner, ökad personaltäthet och förbättrad arbetsmiljö. Den demografiska utvecklingen innebär att kommuner och regioner står inför stora resursbehov de närmaste åren. De resurser som nu tillförs är inte tillräckliga utan ytterligare resurser behöver tillföras, bl.a. genom generella statsbidrag, investeringsstöd för samhällsfastigheter och ett särskilt stöd till mindre kommuner för att de ska kunna erbjuda en välfärd på lika villkor. Därutöver behöver resurserna öka för riktade stöd till sjukvården, skolan och förskolan. I stället för prestationsbaserade resurser till den s.k. kömiljarden bör långsiktiga lösningar genomföras där kvalitet står i fokus. För att skapa en likvärdig och bra skola i hela landet måste staten återta huvudmannaskapet för skolan. Vinstintresset inom all skattefinansierad välfärdsverksamhet måste också få ett slut.

Socialförsäkringarna som är centrala i jämlikhetspolitiken har urholkats under flera år. Den ekonomiska tryggheten för människor måste stärkas, bl.a. genom ett slopat karensavdrag, minskat och slopat sjuklöneansvar för små

företag, höjd garantipension, höjt tak och höjd ersättning i sjuk- och aktivitetsersättningen, höjt bostadsbidrag, höjt försörjningsstöd och semesterersättning för studenter.

Målet med skattepolitiken ska vara att trygga välfärden, öka jämlikheten, få fler människor i arbete och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Skatter ska betalas efter bärkraft och fördelas efter behov. Förmögenhetsfördelningen i Sverige är bland världens skevaste, varför det behövs en rad skärpningar av kapital- och egendomsskatterna och det behöver införas en extra välfärdsskatt. I stället för regeringens förslag om att förstärka skattereduktionen för förvärvsinkomster bör skatten sänkas för låg- och medelinkomsttagare utifrån en bättre fördelningsprofil. Nedsättningen av arbetsgivaravgiften bör slopas. Sammantaget bör skatteuttaget höjas för att finansiera nödvändiga resurser till välfärden och den gröna omställningen.

Jag tillstyrker sammanfattningsvis Vänsterpartiets förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

4. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (L)

av Gulan Avci (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som Liberalerna föreslår i sin reservation.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 1 och

avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 1 och motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1,

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 1,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 1,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Under de kommande åren måste den ekonomiska politiken fokusera på att återställa tillväxten, hålla uppe sysselsättningen och återge framtidstron. Tack vare välskötta statsfinanser under flera decennier finns det möjlighet att kraftfullt stimulera ekonomin 2022 och hålla köpkraften uppe, helt i linje med överskottsmålet. På grund av den höga arbetslösheten krävs en expansiv finanspolitik under de kommande åren, men det är viktigt att det strukturella sparandet åter blir positivt 2023–2024.

En ny start för Sverige börjar med en riktigt bra skola. Det behövs ett omfattande stödpaket till skolan för att reparera det kunskapsstapp som pandemin gett upphov till. För att återupprätta kunskapsskolan behöver politiken vidare inriktas på att utöka undervisningstiden i grundskolan och att återupprätta läraryrkets attraktivitet. Alla elever ska ha rätt till egna läroböcker. Eftersom skolan är en nationell angelägenhet bör den styras av staten och återförstatligas senast 2026. Fristående skolor ska fortsatt finnas kvar, men ansvaret för finansieringen av dem ska övergå från kommunerna till staten.

Det går inte att acceptera att det finns områden där människor inte har samma möjligheter som övriga Sverige. Politiken måste inriktas mot visionen att det 2030 inte längre ska finnas några utsatta områden. För att lyckas med detta krävs en bred reformagenda där arbetslinjen och en snabbare väg in i det svenska språket är avgörande liksom att skolorna i utsatta områden stärks.

De som i dag drabbas av våld och otrygghet ska känna att samhället reagerar på situationen och att brottsoffer får det stöd och skydd de har rätt till. Därför behöver rättsväsendet stärkas ytterligare och det kommer att krävas omfattande insatser och resurser i många år framöver för att på riktigt vända utvecklingen.

Sverige har goda förutsättningar att bli världens första klimatneutrala välfärdsland, och politikens uppgift är att möjliggöra de alternativ som leder dit. Utan laddinfrastruktur elektrifierar vi inte fordonen, utan fossilfria bränslen i hamnarna kommer fartygen att fortsätta drivas av diesel och fossil gas och utan leveranssäker el kan inte industrin ställa om sina processer. Genom ekonomiska styrmedel underlättas valet av det klimatvänliga alternativet, men plastpåskatten är ett misslyckande som måste avskaffas. Klimatpolitiken måste bygga på en hållbar ekonomisk tillväxt och ett växande välstånd, i Sverige såväl som globalt.

Företagandet är fundamentet för Sveriges välstånd och en nyckel till Sveriges återstart efter pandemin. Det krävs reformer som gör att det blir både enklare och billigare att anställa, t.ex. behöver skatten på forskningsintensiva företag sänkas och expertskatten utvecklas i takt med att den internationella konkurrensen för företagen ökar. För att stimulera de mindre företagen behöver det s.k. växa-stödet både förstärkas och permanentas och momsbeskattningen förenklas.

För att det ska löna sig bättre att gå från bidrag till arbete behöver ett nytt jobbskatteavdrag införas som bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomförts under pandemin. Reduktionen behöver byggas ut till att inkludera även pensionsinkomster. En höjd brytpunkt för statlig skatt ökar utbildningspremien.

Den ekonomiska tryggheten vid arbetslöshet bör komma från en statlig arbetslöshetsförsäkring som ska omfatta alla som arbetar. De grundläggande principerna i arbetslöshetsförsäkringen ska upprätthållas, dvs. skyddet ska vara generöst den första tiden för att sedan trappas av ju längre arbetslösheten pågår samtidigt som kraven på den enskilda individen höjs. Ett höjt tak i

arbetslöshetsförsäkringen är inte förenligt med dessa principer. Inte heller är förslag med uppluckringar i socialförsäkringarna, t.ex. höjt tak i sjukpenningen något jag förordar eftersom det i grunden går emot såväl arbetslinjen som målsättningen att ingen ska lämnas i utanförskap. En bortre tidsgräns i sjukförsäkringen behöver återinföras. För legitimiteten i välfärdssystemen är det viktigt att vissa grupper inte särbehandlas. Samma regler måste därför gälla för alla i t.ex. sjuk- och aktivitetsersättningen och några undantagsregler ska inte gälla för flyktingar, anhöriginvandrare eller andra kategorier av invandrare.

De höga trösklarna till bostadsmarknaden som gör att många grupper, inte minst unga, utestängs måste sänkas. Det kan göras genom ett skattegynnade bosparande men inte genom ineffektiva investeringsstöd. För att ytterligare stärka människors möjlighet att spara behöver beskattningen på investeringssparkonto förändras.

Välfärdsstatens kärnuppgifter är lika viktiga nu som före pandemin. De generella statsbidragen behöver fortsätta att höjas och antalet vårdplatser byggas ut runt om i landet. Jag ställer mig också bakom en snabbare väg till fullt utbyggd personlig assistans och anser att politiken för årsrika människor behöver anpassas till att vi alla är individer med olika förutsättningar och viljor. De resurser som i budgetpropositionen läggs på den s.k. familjeveckan behövs till mer angelägna ändamål.

Jag tillstyrker sammanfattningsvis Liberalernas förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

5. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (S, MP)

av Åsa Westlund (S), Gunilla Carlsson (S), Adnan Dibrani (S), Ingela Nylund Watz (S), Karolina Skog (MP) och Eva Lindh (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Utgiftstak för staten
=utskottet

b) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2022

Riksdagen fastställer utgiftsramar för utgiftsområdena 2022 enligt regeringens förslag i budgetpropositionen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 5 och avslår motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7,

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 2,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3,
2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2 och
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

c) Övriga utgifter i statens budget 2022

=utskottet

d) Beräkningen av inkomster i statens budget 2022

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt regeringens förslag i budgetpropositionen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 3 och avslår motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 5,
2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2,
2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 4 i denna del,
2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,
2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4 och
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

e) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

=utskottet

f) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt

=utskottet

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

=utskottet

h) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:33 och avslår motionerna
2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 7 och 12,
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 7 och 10,
2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkandena 1 och 2 samt
2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

*i) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:34
Skattelättnad för cykelförmån och skattefri utthyrning av personliga
tillgångar*

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:34 och avslår motionerna 2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L) och 2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M).

j) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende höjt grundavdrag för personer över 65 år

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 4 i denna del och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 8.

k) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende gåvoskatteavdrag

Riksdagen avslår motion

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 13.

l) Övriga motionsyrkanden om ändringar i skatte- och avgiftsregler
=utskottet

m) Övriga förslag som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster 2022

=utskottet

n) Ålderspensionssystemets utgifter 2022

=utskottet

o) Preliminära utgiftsramar och beräkningar av inkomster i statens budget 2023 och 2024

Riksdagen godkänner preliminära utgiftsramar för utgiftsområdena och preliminära beräkningar av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt regeringens förslag i budgetpropositionen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 finansplanen punkterna 4 och 8 samt avslår motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 6 och 8,

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 3 och 5,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6,

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 3 och 5 samt

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Vi anser att de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som regeringen föreslår i budgetpropositionen bör ligga till grund för beslutet om utgiftsramar och inkomstberäkning för 2022. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2023 och 2024 bör också utgå från dessa riktlinjer. Det innebär också att riksdagen bör ställa sig bakom regeringens förslag om förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster och om skattefri uthyrning av personliga tillgångar. Samtidigt bör förslagen om höjt jobbskatteavdrag, höjt grundavdrag för personer över 65 år och utökad avdragsrätt för gåvor avvisas.

Fastställandet av utgiftsramar för utgiftsområdena liksom fördelningen av övriga utgifter och beräkningen av inkomster för 2022 ska därmed göras i enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen. Likaså ska preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2023 och 2024 godkännas i enlighet med vad som föreslås i budgetpropositionen. Vidare ska samtliga förslag i de propositioner med förslag till ändringar i skatte- och avgiftsregler som hör till rambeslutet bifallas och övriga förslag om ändringar i dessa regler avslås.

Med hänvisning till detta tillstyrker vi regeringens förslag till rambeslut i budgetpropositionen och de propositioner som behandlas inom ramen för rambeslutet.

6. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (C)

av Martin Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Utgiftstak för staten

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 546 miljarder kronor 2022, 1 534 miljarder kronor 2023 och 1 567 miljarder kronor 2024.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 2 och motionerna 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2–4, 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 6 och 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 2.

b) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2022

Riksdagen fastställer utgiftsramar för utgiftsområdena 2022 i enlighet med Centerpartiets förslag i bilaga 6.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 och avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 5 och motionerna 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7, 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4, 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 2, 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2 och 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

c) Övriga utgifter i statens budget 2022
=utskottet

d) Beräkningen av inkomster i statens budget 2022

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 i enlighet med Centerpartiets förslag i bilaga 6 och ställer sig bakom det som anförs i reservationen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med den beräkningen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 och avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 3 och motionerna 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 5, 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2, 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 4 i denna del, 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4 och 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

e) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag
=utskottet

f) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt
=utskottet

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall
=utskottet

h) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:33 och avslår motionerna 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 7 och 12,

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 7 och 10,
2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkandena 1 och 2 samt
2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

*i) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:34
Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga
tillgångar*

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:34 och avslår motionerna
2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L) och
2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M).

*j) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende höjt grundavdrag för
personer över 65 år*

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande
4 i denna del och
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 8.

k) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende gåvoskatteavdrag

Riksdagen avslår motion

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 13.

*l) Övriga motionsyrkanden om ändringar i skatte- och avgiftsregler
=utskottet*

*m) Övriga förslag som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster
2022*

=utskottet

n) Ålderspensionssystemets utgifter 2022

=utskottet

*o) Preliminära utgiftsramar och beräkningar av inkomster i statens budget
2023 och 2024*

Riksdagen godkänner preliminära utgiftsramar för utgiftsområdena
och preliminära beräkningar av inkomster i statens budget för 2023 och 2024
i enlighet med Centerpartiets förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6 samt
avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkterna 4 och 8 samt motionerna
2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 6 och 8,
2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5,
2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M)
yrkandena 3 och 5,
2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 3 och 5 samt
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Jag anser att Centerpartiets föreslagna riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken bör ligga till grund för beslutet om utgiftstak för 2022–2024 samt utgiftsramar och inkomstberäkning för 2022. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2023 och 2024 bör också utgå från dessa riktlinjer. Fastställandet av utgiftsramar för utgiftsområdena liksom fördelningen av övriga utgifter och beräkningen av inkomster för 2022 ska därmed göras i enlighet med Centerpartiets förslag i bilaga 6 i betänkandet. Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2023 och 2024 ska godkännas i enlighet med mitt förslag i bilaga 7 i betänkandet.

Jag anser också att riksdagen bör ställa sig bakom att regeringen ska återkomma med förslag om ytterligare förändringar i skatte- och avgiftsregler i överensstämmelse med Centerpartiets beräkning av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i bilaga 6 och tillkännage detta för regeringen.

Med hänvisning till detta tillstyrker jag Centerpartiets förslag till rambeslut.

7. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (V)

av Ulla Andersson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Utgiftstak för staten

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 707 miljarder kronor 2022, avslår regeringens förslag till utgiftstak för 2024 och upphäver tidigare fastställt utgiftstak för 2023.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2–4 och

avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 2 och motionerna

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 6,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 2.

b) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2022

Riksdagen fastställer utgiftsramar för utgiftsområdena 2022 i enlighet med Vänsterpartiets förslag i bilaga 6.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7 och

avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 5 och motionerna

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 2,
2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3,
2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2 och
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

c) Övriga utgifter i statens budget 2022

=utskottet

d) Beräkningen av inkomster i statens budget 2022

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 i enlighet med Vänsterpartiets förslag i bilaga 6 och ställer sig bakom det som anförs i reservationen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med den beräkningen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 5 och
avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 3 och motionerna
2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2,
2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 4 i denna del,
2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,
2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4 och
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

e) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

=utskottet

f) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt

=utskottet

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

Riksdagen avslår proposition 2021/22:25 punkterna 1 och 2 samt motionerna
2021/22:4254 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) och
2021/22:4264 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD).

h) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) i de delar det avser 67 kap. 46 och 47 §§ och antar lagförslaget i övrigt.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7,
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 10,

2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkande 1 och
2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 1,
bifaller delvis proposition 2021/22:33 och avslår motionerna
2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 12,
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 7,
2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkande 2 och
2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 2.

*i) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:34
Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga
tillgångar*

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:34 och avslår motionerna
2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L) och
2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M).

*j) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende höjt grundavdrag för
personer över 65 år*

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande
4 i denna del och

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 8.

k) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende gåvoskatteavdrag

Riksdagen avslår motion

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 13.

*l) Övriga motionsyrkanden om ändringar i skatte- och avgiftsregler
=utskottet*

*m) Övriga förslag som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster
2022*

=utskottet

n) Ålderspensionssystemets utgifter 2022

=utskottet

*o) Preliminära utgiftsramar och beräkningar av inkomster i statens budget
2023 och 2024*

Riksdagen godkänner preliminära utgiftsramar för utgiftsområdena och
preliminära beräkningar av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 i
enlighet med Vänsterpartiets förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 6 och 8 samt

avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkterna 4 och 8 samt motionerna

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 3 och 5,
2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6,
2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 3 och 5 samt
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Jag anser att Vänsterpartiets föreslagna riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken bör ligga till grund för beslutet om utgiftstak för 2022–2024 samt utgiftsramar och inkomstberäkning för 2022. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2023 och 2024 bör också utgå från dessa riktlinjer. Fastställandet av utgiftsramar för utgiftsområdena liksom fördelningen av övriga utgifter och beräkningen av inkomster för 2022 ska därmed göras i enlighet med Vänsterpartiets förslag i bilaga 6 i betänkandet. Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2023 och 2024 ska godkännas i enlighet med mitt förslag i bilaga 7 i betänkandet.

Jag anser också att riksdagen bör ställa sig bakom att regeringen ska återkomma med förslag om ytterligare förändringar i skatte- och avgiftsregler i överensstämmelse med Vänsterpartiets beräkning av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i bilaga 6 och tillkännage detta för regeringen.

Med hänvisning till detta tillstyrker jag Vänsterpartiets förslag till rambeslut.

8. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (L)

av Gulan Avci (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Utgiftstak för staten

=utskottet

b) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2022

Riksdagen fastställer utgiftsramar för utgiftsområden 2022 i enlighet med Liberalernas förslag i bilaga 6.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 2 och
avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 5 och motionerna
2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7,
2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4,
2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande
2,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 och
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

c) Övriga utgifter i statens budget 2022
=utskottet

d) Beräkningen av inkomster i statens budget 2022

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 i enlighet med Liberalernas förslag i bilaga 6 och ställer sig bakom det som anförs i reservationen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med den beräkningen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 4 och
avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkt 3 och motionerna
2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 5,
2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2,
2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande
4 i denna del,
2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 och
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

e) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag
=utskottet

f) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt
=utskottet

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall
=utskottet

h) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning

Riksdagen

a) avslår regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) i de delar det avser 67 kap. 46 och 47 §§ och antar lagförslaget i övrigt,

b) antar reservantens förslag i bilaga 10 till lag om ändring i inkomstskattelagen i de delar det avser 67 kap. 8 §.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 7 och 12,
2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 10,
2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkandena 1 och 2 samt
2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 1,

bifaller delvis proposition 2021/22:33 och avslår motionerna 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 7 och 2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 2.

*i) Ändringar i skatte- och avgiftsregler i proposition 2021/22:34
Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar*

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Därmed bifaller riksdagen motionerna 2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L) och 2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) samt avslår proposition 2021/22:34.

j) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende höjt grundavdrag för personer över 65 år

Riksdagen avslår motionerna 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 4 i denna del och 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 8.

k) Ändringar i skatte- och avgiftsregler avseende gåvoskatteavdrag

Riksdagen avslår motion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 i denna del och 13.

l) Övriga motionsyrkanden om ändringar i skatte- och avgiftsregler

Riksdagen antar reservantens förslag i bilaga 10 till

1. lag om ändring i mervärdeskattelagen (1994:200),
2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
3. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
4. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
5. lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete,
6. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
7. lag om ändring i tullagen (2016:253),
8. lag om ändring i lagen (2021:930) om tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster,
9. lag om upphävande av lag (2020:32) om skatt på plastbärkassar.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 6, 8–11, 13 och 14 samt avslår motionerna 2021/22:4201 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 2 och 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 9, 11, 12, 14 och 15.

m) Övriga förslag som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster 2022

=utskottet

n) Ålderspensionssystemets utgifter 2022

=utskottet

o) Preliminära utgiftsramar och beräkningar av inkomster i statens budget 2023 och 2024

Riksdagen godkänner preliminära utgiftsramar för utgiftsområdena och preliminära beräkningar av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 i enlighet med Liberalernas förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 3 och 5 samt

avslår proposition 2021/22:1 finansplanen punkterna 4 och 8 samt motionerna

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 6 och 8,

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 5,

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 3 och 5,

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6 samt

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Jag anser att Liberalernas föreslagna riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken bör ligga till grund för beslutet om utgiftsramar och inkomstberäkning för 2022. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2023 och 2024 bör också utgå från dessa riktlinjer. Fastställandet av utgiftsramar för utgiftsområdena liksom fördelningen av övriga utgifter och beräkningen av inkomster för 2022 ska därmed göras i enlighet med Liberalernas förslag i bilaga 6 i betänkandet. Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2023 och 2024 ska godkännas i enlighet med mitt förslag i bilaga 7 i betänkandet.

Jag lägger fram lagförslag om

- höjd skiktgräns för statlig inkomstskatt
- sänkt skatt på låga inkomster inklusive pension
- utökad jobbskatteavdrag för årsrika
- rutavdrag för årsrika
- utökad expertskatt
- utökad avdragsrätt för forskningsintensiva företag
- höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt
- ändrad beskattning av investeringssparkonton
- upphävande av skatten på platsbarkassar.

Förslagen beskrivs närmare i Liberalernas reservation om riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Lagförslagen framgår av bilaga 10 i betänkandet.

Jag anser också att riksdagen bör ställa sig bakom att regeringen ska återkomma med förslag om ytterligare förändringar i skatte- och avgiftsregler i överensstämmelse med Liberalernas beräkning av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i bilaga 6 och tillkännage detta för regeringen.

Med hänvisning till detta tillstyrker jag Liberalernas förslag till rambeslut.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2021/22:1

Proposition 2021/22:1 Budgetpropositionen för 2022 finansplanen:

1. Riksdagen godkänner riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (avsnitt 1).
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 595 miljarder kronor för 2024 (avsnitt 4.2).
3. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomster i statens budget för 2022 (avsnitt 5.2 och bilaga 1 avsnitt 2).
4. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete (avsnitt 5.2 och tabell 5.1).
5. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022 (avsnitt 6.2 och tabell 6.1).
6. Riksdagen godkänner beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2022 (avsnitt 6.2 och tabell 6.1).
7. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2022 (avsnitt 6.2 och tabell 6.1).
8. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete (avsnitt 6.3 och tabell 6.3).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203) (avsnitt 7.2).
10. Riksdagen godkänner beräkningen av Riksgäldskontorets nettoutlåning för 2022 (avsnitt 7.2 och tabell 7.1).
11. Riksdagen godkänner beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2022 (avsnitt 7.2 och tabell 7.1).
12. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 51 230 000 000 kronor (avsnitt 9.2).
13. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 17 611 000 000 kronor (avsnitt 9.2).
14. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203), besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål

får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten (avsnitt 9.7).

15. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 eller 2023 genom försäljning överlåter fastigheterna Stockholm Cepheus 2 och 3 (avsnitt 5.5).
16. Riksdagen godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning enligt 15 får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheterna, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten (avsnitt 5.5).
17. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 genom försäljning överlåter fastigheten med adress 3900 Nebraska Avenue i Washington D.C. (avsnitt 5.5).
18. Riksdagen godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning enligt 17 får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheten, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten (avsnitt 5.5).

Proposition 2021/22:16

Proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Proposition 2021/22:20

Proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattningen för företag som har sin redovisning i euro, m.m.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253).

Proposition 2021/22:25

Proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Följdmotionerna

2021/22:4254 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga reglerna för personaloptioner ytterligare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4264 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga reglerna ytterligare så att fler branscher omfattas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Proposition 2021/22:33

Proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Följdmotionerna

2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L):

1. Riksdagen avslår proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nytt jobbskatteavdrag i enlighet med vad som framgår av bilaga 1 och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

1. Riksdagen avslår propositionens förslag om förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förstärkning av jobbskatteavdraget och sänkt skatt för pensionärer och tillkännager detta för regeringen.

Proposition 2021/22:34

Proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Följdmotionerna

2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L):

Riksdagen avslår proposition 2021/22:34 i samtliga delar.

2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

Riksdagen avslår proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen (avsnitt 6–11).
2. Riksdagen beslutar att upphäva det tidigare fastställda utgiftstaket för 2023 (avsnitt 4.2 i propositionen).
3. Riksdagen avslår regeringens förslag att fastställa utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 595 miljarder kronor för 2024 (avsnitt 4.2 i propositionen).
4. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2022 enligt förslaget i tabell 17, avsnitt 13 i motionen.
5. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i tabell 18, avsnitt 14 i motionen och ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning.

6. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 enligt förslaget i tabell 19, avsnitt 14 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.
7. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022 enligt förslaget i tabell 10, avsnitt 12 i motionen.
8. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2023 och 2024 enligt förslaget i tabell 11, avsnitt 12 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.

2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i avsnitt 23.8 i motionen och ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt vad som föreslås i motionen (avsnitt 23.9).
4. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2022 enligt vad som föreslås i motionen (avsnitt 23.6).
5. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt vad som föreslås i motionen (avsnitt 23.7).

2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2022 enligt förslaget i bilaga A i motionen.
3. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2023 och 2024 enligt förslaget i bilaga B som riktlinje för regeringens budgetarbete.
4. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i bilaga C i motionen och ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 enligt förslaget i bilaga D i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.

6. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2022–2024 enligt förslaget i bilaga E i motionen.

2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2022–2024 enligt förslaget i tabell 38 i motionen.
3. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2022 enligt förslaget i tabell 5 i motionen.
4. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2023 och 2024 enligt förslaget i tabell 6 som riktlinje för regeringens budgetarbete.
5. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i tabell 3 i motionen och ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 enligt förslaget i tabell 4 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.

2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2022 enligt förslaget i bilaga A i motionen.
3. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2023 och 2024 enligt förslaget i bilaga B som riktlinje för regeringens budgetarbete.
4. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i bilaga C i motionen och ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 enligt förslaget i bilaga D i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.
6. Riksdagen beslutar att anta de ändringar i 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229) som framgår av bilaga G.
7. Riksdagen beslutar att anta de ändringar i förslag till lag om tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster som framgår av bilaga H.

8. Riksdagen beslutar att anta de ändringar i 11 kap. 22 § inkomstskattelagen (1999:1229) som framgår av bilaga I.
9. Riksdagen beslutar att anta de ändringar i socialavgiftslagen (2000:980) som framgår av bilaga J.
10. Riksdagen beslutar att anta de ändringar i 42 kap. 36 och 37 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) som framgår av bilaga K.
11. Riksdagen beslutar att anta de ändringar i mervärdesskattelagen (1994:200) som framgår av bilaga L.
12. Riksdagen beslutar att anta de ändringar i 67 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229) som framgår av bilaga M.
13. Riksdagen beslutar att anta förslaget till lag om upphävande av lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar med följdändringar som framgår av bilaga N.
14. Riksdagen beslutar att anta de ändringar i 67 kap. 13 a § inkomstskattelagen (1999:1229) med följdändringar som framgår av bilaga O.

2021/22:4201 av Jakob Forssmed m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagförslag för att undanta Kommuninvest från riskskatt för större kreditinstitut och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i avsnitt 4–22 i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2022–2024 enligt förslaget i tabell 2 i motionen.
3. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2022 enligt förslaget i tabell 12 i motionen.
4. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2023 och 2024 enligt förslaget i tabell 13 som riktlinje för regeringens budgetarbete.
5. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslaget i tabell 14 i motionen och tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning.
6. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 enligt förslaget i tabell 15 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.
7. Riksdagen beslutar om förstärkt jobbskatteavdrag enligt vad som anförs i kapitel 7.

8. Riksdagen beslutar om sänkt skatt för pensionärer genom en höjning av det förhöjda grundavdraget, enligt vad som anförs i kapitel 7.
9. Riksdagen beslutar om höjd brytpunkt enligt vad som anförs i kapitel 7.
10. Riksdagen avslår regeringens förslag om förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster.
11. Riksdagen avslår regeringens förslag om förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2022.
12. Riksdagen beslutar om ändringar i skattelagstiftningen med ikraftträdande den 1 januari 2022 enligt vad som anförs i kapitel 23.
13. Riksdagen beslutar att skattereduktionen för gåvor till ideell verksamhet ska utvidgas enligt vad som anförs i kapitel 15.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagförslag för att undanta Kommuninvest från riskskatt för större kreditinstitut, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag för att trappa ned a-kassans taknivåer fr.o.m. den 1 april 2022, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2022

Regeringens förslag till utgiftsramar 2022

Tusental kronor

Utgiftsområde	Regeringens förslag
1 Rikets styrelse	17 268 338
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 971 183
3 Skatt, tull och exekution	12 729 734
4 Rättsväsendet	61 688 986
5 Internationell samverkan	2 235 117
6 Försvar och samhällets krisberedskap	76 525 799
7 Internationellt bistånd	51 939 762
8 Migration	8 456 364
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	112 483 613
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	97 721 457
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	41 786 128
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	103 040 770
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	6 319 015
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	94 025 726
15 Studiestöd	27 801 485
16 Utbildning och universitetsforskning	94 529 445
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	18 454 593
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 025 334
19 Regional utveckling	5 241 801
20 Allmän miljö- och naturvård	21 851 580
21 Energi	4 454 924
22 Kommunikationer	76 964 552
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 044 754
24 Näringsliv	9 344 901
25 Allmänna bidrag till kommuner	152 322 194
26 Statsskuldräntor m.m.	12 155 200
27 Avgiften till Europeiska unionen	47 836 848
Summa utgiftsområden	1 204 219 603
Minskning av anslagsbehållningar	-6 681 205
Summa utgifter	1 197 538 398
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-60 090 130
Kassamässig korrigerig	370 837
Summa	1 137 819 105

Regeringens förslag till inkomstberäkning 2022

Tusental kronor

Inkomsttitel	Regeringens förslag
1100 Direkta skatter på arbete	699 968 626
1110 Inkomstskatter	883 829 564
1111 Statlig inkomstskatt	54 707 724
1115 Kommunal inkomstskatt	829 121 840
1120 Allmän pensionsavgift	142 000 175
1121 Allmän pensionsavgift	142 000 175
1130 Artistskatt	0
1131 Artistskatt	0
1140 Skattereduktioner	-325 861 113
1141 Allmän pensionsavgift	-141 969 545
1144 Fastighetsavgift	-388 746
1151 Sjöinkomst	-50 735
1153 Jobbskatteavdrag	-136 055 728
1154 Husavdrag	-19 562 983
1155 Gåvor till ideell verksamhet	-100 000
1156 Övriga skattereduktioner	-5 078 336
1157 Grön skattereduktion	-1 340 887
1158 Skattereduktion sjuk- och aktivitetsersättning	-3 044 027
1159 Skattereduktion för förnybar el	-100 346
1161 Skattereduktion för installation av grön teknik	-198 000
1162 Skattereduktion för förvärvsinkomst	-17 971 780
1200 Indirekta skatter på arbete	656 081 264
1210 Arbetsgivaravgifter	650 550 006
1211 Sjukförsäkringsavgift	70 291 091
1212 Föräldraförsäkringsavgift	51 480 799
1213 Arbetsskadeavgift	3 960 061
1214 Ålderspensionsavgift	214 450 401
1215 Efterlevandepensionsavgift	11 880 184
1216 Arbetsmarknadsavgift	51 662 374
1217 Allmän löneavgift	230 079 571
1218 Ofördelade avgifter	0
1219 Nedsatta avgifter	16 745 525
1240 Egenavgifter	13 916 853
1241 Sjukförsäkringsavgift	541 849
1242 Föräldraförsäkringsavgift	912 726
1243 Arbetsskadeavgift	84 482
1244 Ålderspensionsavgift, netto	5 096 042
1245 Efterlevandepensionsavgift	253 685
1246 Arbetsmarknadsavgift	42 177
1247 Allmän löneavgift	4 783 011

Inkomsttitel	Regeringens förslag
1248 Ofördelade avgifter	0
1249 Nedsatta avgifter	2 202 881
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-44 607 084
1261 Avgifter till premiepensionssystemet	-44 607 084
1270 Särskild löneskatt	54 580 049
1271 Pensionskostnader, företag	48 608 687
1272 Pensionskostnader, staten	4 642 011
1273 Förfärdsvinkomster	589 782
1274 Egenföretagare	739 569
1275 Övrigt	0
1280 Nedsättningar	-18 948 405
1282 Arbetsgivaravgifter	-16 745 525
1283 Egenavgifter, generell nedsättning	-2 128 525
1284 Egenavgifter, regional nedsättning	-74 355
1290 Tjänstegruppliv	589 845
1291 Tjänstegruppliv	589 845
1300 Skatt på kapital	316 724 321
1310 Skatt på kapital, hushåll	86 042 613
1311 Skatt på kapital	110 804 941
1312 Skattereduktion kapital	-24 774 345
1313 Expansionsmedelsskatt	12 017
1320 Skatt på företagsvinster	166 837 235
1321 Skatt på företagsvinster	168 239 369
1322 Skattereduktioner	-1 402 134
1330 Kupongskatt	5 759 753
1331 Kupongskatt	5 759 753
1340 Avkastningsskatt	7 423 010
1341 Avkastningsskatt, hushåll	176 531
1342 Avkastningsskatt, företag	7 145 780
1343 Avkastningsskatt på individuellt pensionssparande	100 699
1350 Fastighetsskatt	35 927 402
1351 Fastighetsskatt, hushåll	786 868
1352 Fastighetsskatt, företag	14 213 842
1353 Kommunal fastighetsavgift, hushåll	16 652 538
1354 Kommunal fastighetsavgift, företag	4 274 154
1360 Stämpelskatt	14 734 308
1361 Stämpelskatt	14 734 308
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	671 957 954
1410 Mervärdesskatt, hushåll	526 816 803
1411 Mervärdesskatt	526 816 803
1420 Skatt på alkohol och tobak	28 519 640
1421 Skatt på tobak	11 992 724
1422 Skatt på etylalkohol	5 289 614

Inkomsttitel	Regeringens förslag
1423 Skatt på vin	6 471 140
1424 Skatt på mellanklassprodukter	143 194
1425 Skatt på öl	4 432 699
1426 Privatinförsel av alkohol och tobak	6 362
1427 Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	183 907
1430 Energiskatt	56 482 051
1431 Skatt på elektrisk kraft	28 969 092
1432 Energiskatt bensin	12 145 581
1433 Energiskatt oljeprodukter	14 699 526
1434 Energiskatt övrigt	667 852
1430 Energiskatt	56 482 051
1440 Koldioxidskatt	21 954 815
1441 Koldioxidskatt bensin	7 881 952
1442 Koldioxidskatt oljeprodukter	13 913 270
1443 Koldioxidskatt övrigt	159 593
1450 Övriga skatter på energi och miljö	7 223 481
1451 Svavelskatt	9 810
1452 Skatt på råttalolja	0
1453 Särskild skatt mot försurning	63 163
1454 Skatt på bekämpningsmedel	142 739
1456 Avfallsskatt	202 452
1457 Avgifter till Kemikalieinspektionen	51 617
1458 Övriga skatter	179 247
1459 Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	2 676 266
1461 Kemikalieskatt	1 683 010
1462 Skatt på flygresor	699 177
1463 Skatt på avfallsförbränning	450 000
1464 Skatt på plastbärkassar	400 000
1465 Intäkter från handel med Elcertifikat	666 000
1470 Skatt på vägtrafik	23 400 368
1471 Fordonsskatt	16 102 315
1472 Vägavgifter	1 309 830
1473 Trängselskatt	3 110 000
1474 Skatt på trafikförsäkringspremier	2 878 223
1480 Övriga skatter	7 560 796
1481 Systembolaget AB:s överskott	252 815
1482 Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	2 889 000
1483 Skatt på spel	4 261 981
1485 Spelavgifter	57 000
1486 Skatt på annonser och reklam	0
1491 Avgifter för telekommunikation	100 000
1500 Skatt på import	6 990 812
1510 Skatt på import	6 990 812

Inkomsttitel	Regeringens förslag
1511 Tullmedel	6 990 812
1512 Sockeravgifter	0
1600 Restförda och övriga skatter	14 227 748
1610 Restförda skatter	-5 955 961
1611 Restförda skatter, hushåll	-843 568
1612 Restförda skatter, företag	-5 112 393
1620 Övriga skatter, hushåll	5 084 756
1621 Omprövningar aktuellt beskattningsår	-469 687
1622 Omprövningar äldre beskattningsår	613 040
1623 Anstånd	500 000
1624 Övriga skatter	4 142 863
1625 Skattetillägg	150 663
1626 Förseningsavgifter	147 877
1630 Övriga skatter företag	-467 678
1631 Omprövningar aktuellt beskattningsår	-1 579 138
1632 Omprövningar äldre beskattningsår	0
1633 Anstånd	-500 000
1634 Övriga skatter	-10 000
1635 Skattetillägg	1 149 337
1636 Förseningsavgifter	472 123
1640 Intäkter som förs till fonder	6 042 111
1641 Insättningsgarantiavgifter	1 807 916
1644 Batteriavgifter	1 335
1645 Kväveoxidavgifter	603 860
1647 Resolutionsavgifter	3 629 000
1650 Avgifter till public service	9 524 520
1651 Avgifter till public service	9 524 520
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6 990 812
1710 EU-skatter	-6 990 812
1711 EU-skatter	-6 990 812
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 358 959 913
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 142 287 113
1810 Skatter till andra sektorer	-1 142 287 113
1811 Kommunala skatter	-849 628 700
1812 Avgifter till AP-fonder	-292 658 413
Statens skatteintäkter	1 216 672 800
1900 Periodiseringar	5 124 024
1910 Uppbördförskjutningar	-8 120 005
1911 Uppbördsförskjutningar	-8 120 005
1920 Betalningsförskjutningar	-55 971
1921 Kommuner och regioner	10 027 844
1922 Ålderspensionssystemet	-1 924 274
1923 Företag och hushåll	-8 098 960

Inkomsttitel	Regeringens förslag
1924 Kyrkosamfund	-101 135
1925 EU	40 554
1930 Anstånd	13 300 000
1931 Anstånd	13 300 000
1000 Statens skatteinkomster	1 221 796 824
Övriga inkomster	-30 802 590
2000 Inkomster av statens verksamhet	44 456 316
2100 Rörelseöverskott	2 854 315
2110 Affärsverkens inlevererade överskott	363 000
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	0
2116 Affärsverket svenska kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	363 000
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0
2120 Övriga myndigheters inlevererade överskott	491 315
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	85 519
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	0
2127 Inlevererat överskott från övriga myndigheter	405 796
2130 Riksbankens inlevererade överskott	2 000 000
2131 Riksbankens inlevererade överskott	2 000 000
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	501 000
2210 Överskott av fastighetsförvaltning	501 000
2215 Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning	501 000
2300 Ränteinkomster	2 056 380
2320 Räntor på näringslån	0
2314 Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	0
2322 Räntor på övriga näringslån	0
2323 Räntor på övriga näringslån	0
2324 Ränteinkomster på lokaliseringlån	0
2340 Räntor på studielån	21 000
2342 Ränteinkomster på allmänna studielån	21 000
2390 Övriga ränteinkomster	2 035 380
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	0
2394 Övriga ränteinkomster	35 070
2397 Räntor på skattekonton m.m., netto	2 000 310
2400 Inkomster av statens aktier	24 000 000
2410 Inkomster av statens aktier	24 000 000
2411 Inkomster av statens aktier	24 000 000
2500 Offentligrättsliga avgifter	11 854 332
2510 Offentligrättsliga avgifter	11 854 332
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 024 443
2525 Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	4 333 729
2527 Avgifter för statskontroll av krigsmaterieltillverkning	38 500
2528 Avgifter vid bergsstaten	18 300

Inkomsttitel	Regeringens förslag
2529 Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	436 500
2531 Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	2 394
2532 Avgifter vid kronofogdemyndigheterna	1 659 500
2534 Avgifter vid Transportstyrelsen	1 592 000
2537 Miljöskyddsavgift	340 000
2548 Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	683 000
2551 Avgifter från kärnkraftverken	319 000
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	515 000
2553 Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	30 100
2558 Avgifter för årlig revision	152 065
2559 Avgifter för etikprovning av forskning	28 432
2561 Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	19 169
2562 CSN-avgifter	662 200
2600 Försäljningsinkomster	70 000
2624 Inkomster av uppörd av felparkeringsavgifter	70 000
2627 Offentlig lagring, försäljningsintäkter	0
2700 Böter m.m.	1 507 289
2710 Böter m.m.	1 507 289
2711 Restavgifter och dröjsmålsavgifter	86 500
2712 Bötesmedel	1 210 000
2713 Vattenföreningssavgifter m.m.	0
2714 Sanktionsavgifter m.m.	156 866
2717 Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	53 923
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 613 000
2810 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 613 000
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 613 000
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000 000
3100 Inkomster av försälda byggnader och maskiner	0
3120 Statliga myndigheters inkomster av försälda byggnader och maskiner	0
3125 Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter	0
3200 Övriga inkomster av markförsäljning	0
3210 Övriga inkomster av markförsäljning	0
3211 Övriga inkomster av markförsäljning	0
3300 Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000
3310 Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000
3311 Inkomster av statens gruvegendom	0
3312 Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000
4000 Återbetalning av lån	528 834
4100 Återbetalning av näringslån	90
4120 Återbetalning av jordbrukslån	0
4123 Återbetalning av lån till fiskerinäringen	0
4130 Återbetalning av övriga näringslån	90

Inkomsttitel	Regeringens förslag
4131 Återbetalning av vattenkraftslån	0
4136 Återbetalning av övriga näringslån	0
4137 Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	0
4138 Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier	0
4139 Återbetalning av lokaliseringsslån	90
4300 Återbetalning av studielån	298 052
4310 Återbetalning av studielån	298 052
4312 Återbetalning av allmänna studielån	52
4313 Återbetalning av studiemedel	298 000
4500 Återbetalning av övriga lån	230 692
4510 Återbetalning av övriga lån	230 692
4525 Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	36 701
4526 Återbetalning av övriga lån	193 991
5000 Kalkylmässiga inkomster	18 038 000
5100 Avskrivningar och amorteringar	0
5120 Avskrivningar på fastigheter	0
5121 Amortering på statskapital	0
5200 Statliga pensionsavgifter	18 038 000
5210 Statliga pensionsavgifter	18 038 000
5211 Statliga pensionsavgifter	18 038 000
6000 Bidrag m.m. från EU	27 786 900
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	11 145 900
6110 Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	7 061 400
6111 Gårdsstöd	6 897 000
6113 Övriga interventioner	160 000
6114 Exportbidrag	0
6115 Djurbidrag	0
6116 Offentlig lagring	0
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	4 400
6120 Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	4 084 500
6124 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013	–500
6125 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	4 085 000
6126 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021–2027	0
6200 Bidrag från EU till fiskerinäringen	294 000
6214 Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020	174 000
6215 Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2021–2027	120 000
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	2 200 000
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	1 600 000
6315 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027	600 000
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	2 771 000

Inkomsttitel	Regeringens förslag
6414 Bidrag från Europeiska socialfonden 2014–2020	2 546 000
6415 Bidrag från Europeiska socialfonden 2021–2027	225 000
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	150 000
6511 Bidrag till transeuropeiska nätverk	150 000
6600 Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens	10 513 000
6611 Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och motståndskraft	10 513 000
6900 Övriga bidrag från EU	713 000
6911 Övriga bidrag från EU	713 000
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-126 612 640
7100 Tillkommande skatter	11 668 566
7110 EU-skatter	6 950 258
7112 Tullmedel	6 950 258
7113 Jordbrukstullar och sockeravgifter	0
7120 Kommunala utjämningsavgifter	4 718 308
7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	4 718 308
7200 Avräkningar	-138 281 206
7210 Intäkter som förs till fonder	-6 042 111
7211 Intäkter som förs till fonder	-6 042 111
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-121 759 705
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-40 009 252
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-81 750 453
7230 Övriga avräkningar	-10 479 390
7231 Avgifter till public service	-9 813 390
7232 Elcertifikat	-666 000
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0
8100 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0
8127 Korttidsarbete	0
9000 Löpande redovisade skatter m.m.	0
Inkomster i statens budget	1 190 994 234

BILAGA 3

Regeringens förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2023 och 2024

Regeringens förslag till preliminära utgiftsramar 2023 och 2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	2023	2024
1 Rikets styrelse	17 192	16 291
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	18 206	18 556
3 Skatt, tull och exekution	12 667	12 744
4 Rättsväsendet	63 639	65 290
5 Internationell samverkan	2 029	2 028
6 Försvar och samhällets krisberedskap	82 842	90 662
7 Internationellt bistånd	53 586	55 325
8 Migration	8 174	8 293
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	102 867	96 869
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	98 626	100 761
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	40 662	40 265
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	104 574	106 434
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	6 056	5 401
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	86 611	86 875
15 Studiestöd	27 226	28 963
16 Utbildning och universitetsforskning	92 016	92 654
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 313	16 165
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 385	7 558
19 Regional utveckling	5 364	3 922
20 Allmän miljö- och naturvård	16 953	17 810
21 Energi	3 451	3 505
22 Kommunikationer	75 749	77 076
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	20 190	21 940
24 Näringsliv	7 775	7 742
25 Allmänna bidrag till kommuner	145 164	149 088
26 Statsskuldsräntor m.m.	8 155	7 155
27 Avgiften till Europeiska unionen	42 606	42 937
Summa utgiftsområden	1 165 077	1 182 310

Regeringens förslag till preliminära inkomstberäkningar 2023 och 2024

Miljoner kronor

Inkomsttitel	2023	2024
1100 Direkta skatter på arbete	716 671	736 705
1110 Inkomstskatter	906 767	930 983
1111 Statlig inkomstskatt	54 624	54 975
1115 Kommunal inkomstskatt	852 143	876 007
1120 Allmän pensionsavgift	146 276	150 435
1130 Artistskatt	0	0
1140 Skattereduktioner	-336 371	-344 712
1200 Indirekta skatter på arbete	690 170	712 611
1210 Arbetsgivaravgifter	673 815	694 141
1240 Egenavgifter	14 415	14 880
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-46 222	-47 633
1270 Särskild löneskatt	56 207	57 821
1280 Nedsättningar	-8 630	-7 177
1290 Tjänstegruppliv	584	578
1300 Skatt på kapital	319 096	321 302
1310 Skatt på kapital, hushåll	79 423	73 410
1320 Skatt på företagsvinster	173 203	175 968
1330 Kupongskatt	6 624	7 516
1340 Avkastningsskatt	8 231	10 846
1350 Fastighetsskatt	36 556	38 202
1360 Stämpelskatt	15 058	15 360
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	695 762	721 482
1410 Mervärdesskatt, hushåll	547 061	569 393
1420 Skatt på alkohol och tobak	29 394	30 556
1430 Energiskatt	57 403	58 578
1430 Energiskatt	57 403	58 578
1440 Koldioxidskatt	21 769	21 578
1450 Övriga skatter på energi och miljö	7 660	7 999
1470 Skatt på vägtrafik	24 255	25 025
1480 Övriga skatter	8 220	8 353
1500 Skatt på import	7 244	7 537
1600 Restförda och övriga skatter	16 592	16 915
1700 Avgående poster, skatter till EU	-7 244	-7 537
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 438 291	2 509 015
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 175 485	-1 209 591
Statens skatteintäkter	1 262 806	1 299 424
1900 Periodiseringar	3 875	15 808
1000 Statens skatteinkomster	1 266 681	1 315 232
Övriga inkomster	-42 730	-52 398
2000 Inkomster av statens verksamhet	39 002	38 565

Inkomsttitel	2023	2024
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000	5 000
4000 Återbetalning av lån	596	653
5000 Kalkylmässiga inkomster	18 658	19 447
6000 Bidrag m.m. från EU	22 671	14 081
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-128 657	-130 145
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0	0
Inkomster i statens budget	1 223 951	1 262 834

BILAGA 4

Utskottets förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2022

Utskottets förslag till utgiftsramar 2022

Tusental kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1 Rikets styrelse	-30 000	17 238 338
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	±0	17 971 183
3 Skatt, tull och exekution	100 000	12 829 734
4 Rättsväsendet	1 230 000	62 918 986
5 Internationell samverkan	±0	2 235 117
6 Försvar och samhällets krisberedskap	45 000	76 570 799
7 Internationellt bistånd	±0	51 939 762
8 Migration	85 000	8 541 364
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	825 000	113 308 613
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-293 000	97 428 457
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	375 000	42 161 128
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-3 194 000	99 846 770
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	-167 000	6 152 015
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	-805 000	93 220 726
15 Studiestöd	±0	27 801 485
16 Utbildning och universitetsforskning	855 000	95 384 445
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	45 000	18 499 593
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-1 256 000	5 769 334
19 Regional utveckling	-500 000	4 741 801
20 Allmän miljö- och naturvård	-900 000	20 951 580
21 Energi	-1 200 000	3 254 924
22 Kommunikationer	±0	76 964 552
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	-400 000	21 644 754
24 Näringsliv	-90 000	9 254 901
25 Allmänna bidrag till kommuner	4 176 000	156 498 194
26 Statskuldsränder m.m.	±0	12 155 200
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	47 836 848
Summa utgiftsområden	-1 099 000	1 203 120 603
Minskning av anslagsbehållningar	±0	-6 681 205
Summa utgifter	-1 099 000	1 196 439 398
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	-60 090 130
Kassamässig korrigerering	±0	370 837
Summa	-1 099 000	1 136 720 105

Utskottets förslag till inkomstberäkning 2022

Tusental kronor

Inkomster	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1100 Direkta skatter på arbete	-2 824 000	697 144 626
1111 Statlig inkomstskatt	-91 000	54 616 724
1115 Kommunal inkomstskatt	-3 876 000	825 245 840
1120 Allmän pensionsavgift	33 000	142 033 175
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	1 110 000	-324 751 113
1200 Indirekta skatter på arbete	100 000	656 181 264
1210 Arbetsgivaravgifter	133 000	650 683 006
1240 Egenavgifter	±0	13 916 853
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-33 000	-44 640 084
1270 Särskild löneskatt	±0	54 580 049
1280 Nedsättningar	±0	-18 948 405
1290 Tjänstegruppliv	±0	589 845
1300 Skatt på kapital	67 000	316 791 321
1310 Skatt på kapital, hushåll	±0	86 042 613
1320 Skatt på företagsvinster	67 000	166 904 235
1330 Kupongskatt	±0	5 759 753
1340 Avkastningsskatt	±0	7 423 010
1350 Fastighetsskatt	±0	35 927 402
1360 Stämpelskatt	±0	14 734 308
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	-2 667 000	669 290 954
1410 Mervärdesskatt, hushåll	-233 000	526 583 803
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	28 519 640
1430 Energiskatt	-2 434 000	54 048 051
1440 Koldioxidskatt	±0	21 954 815
1450 Övriga skatter på energi och miljö	±0	7 223 481
1470 Skatt på vägtrafik	±0	23 400 368
1480 Övriga skatter	±0	7 560 796
1500 Skatt på import	±0	6 990 812
1600 Restförda och övriga skatter	±0	14 227 748
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	-6 990 812
Offentliga sektorns skatteintäkter	-5 324 000	2 353 635 913
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	3 843 000	-1 138 444 113
Statens skatteintäkter	-1 481 000	1 215 191 800
1900 Periodiseringar	±0	5 124 024
1000 Statens skatteinkomster	-1 481 000	1 220 315 824
Övriga inkomster	±0	-30 802 590
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	44 456 316
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	5 000 000
4000 Återbetalning av lån	±0	528 834

Inkomster	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	18 038 000
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	27 786 900
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	-126 612 640
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Statsbudgetens inkomster	-1 481 000	1 189 513 234

BILAGA 5

Utskottets förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2023 och 2024

Utskottets förslag till preliminära utgiftsramar 2023

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1 Rikets styrelse	-35	17 157
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	±0	18 206
3 Skatt, tull och exekution	150	12 817
4 Rättsväsendet	1 560	65 199
5 Internationell samverkan	±0	2 029
6 Försvar och samhällets krisberedskap	45	82 887
7 Internationellt bistånd	±0	53 586
8 Migration	160	8 334
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1 775	104 642
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-643	97 983
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	400	41 062
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-3 810	100 764
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	-173	5 883
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	-238	86 373
15 Studiestöd	±0	27 226
16 Utbildning och universitetsforskning	850	92 866
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	45	16 358
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-80	6 305
19 Regional utveckling	±0	5 364
20 Allmän miljö- och naturvård	-300	16 653
21 Energi	-800	2 651
22 Kommunikationer	±0	75 749
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	-400	19 790
24 Näringsliv	-90	7 685
25 Allmänna bidrag till kommuner	4 505	149 669
26 Statsskuldsräntor m.m.	±0	8 155
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	42 606
Summa utgiftsområden	2 921	1 167 998

Utskottets förslag till preliminära utgiftsramar 2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1 Rikets styrelse	-50	16 241
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	±0	18 556
3 Skatt, tull och exekution	200	12 944
4 Rättsväsendet	3 840	69 130
5 Internationell samverkan	±0	2 028
6 Försvar och samhällets krisberedskap	45	90 707
7 Internationellt bistånd	±0	55 325
8 Migration	160	8 453
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	2 300	99 169
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-643	100 118
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	400	40 665
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-3 888	102 546
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	-183	5 218
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	-1 155	85 720
15 Studiestöd	±0	28 963
16 Utbildning och universitetsforskning	850	93 504
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	45	16 210
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-5 780	1 778
19 Regional utveckling	±0	3 922
20 Allmän miljö- och naturvård	-1 300	16 510
21 Energi	-800	2 705
22 Kommunikationer	±0	77 076
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	-400	21 540
24 Näringsliv	-90	7 652
25 Allmänna bidrag till kommuner	5 183	154 271
26 Statsskuldräntor m.m.	±0	7 155
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	42 937
Summa utgiftsområden	-1 266	1 181 044

Utskottets förslag till preliminär inkomstberäkning 2023

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1100 Direkta skatter på arbete	2 792	719 463
1110 Inkomstskatter	-3 700	903 067
1111 Statlig inkomstskatt	80	54 704
1115 Kommunal inkomstskatt	-3 780	848 363
1120 Allmän pensionsavgift	50	146 326
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	6 442	-329 929
1200 Indirekta skatter på arbete	250	690 420
1210 Arbetsgivaravgifter	300	674 115
1240 Egenavgifter	±0	14 415
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-50	-46 272
1270 Särskild löneskatt	±0	56 207
1280 Nedsättningar	±0	-8 630
1290 Tjänstegruppliv	±0	584
1300 Skatt på kapital	50	319 146
1310 Skatt på kapital, hushåll	±0	79 423
1320 Skatt på företagsvinster	50	173 253
1330 Kupongskatt	±0	6 624
1340 Avkastningsskatt	±0	8 231
1350 Fastighetsskatt	±0	36 556
1360 Stämpelskatt	±0	15 058
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	-4 000	691 762
1410 Mervärdesskatt, hushåll	-350	546 711
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	29 394
1430 Energiskatt	-3 650	53 753
1440 Koldioxidskatt	±0	21 769
1450 Övriga skatter på energi och miljö	±0	7 660
1470 Skatt på vägtrafik	±0	24 255
1480 Övriga skatter	±0	8 220
1500 Skatt på import	±0	7 244
1600 Restförda och övriga skatter	±0	16 592
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	-7 244
Offentliga sektorns skatteintäkter	-908	2 437 383
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	3 730	-1 171 755
Övriga inkomster	±0	-42 730
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	39 002
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	5 000
4000 Återbetalning av lån	±0	596

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	18 658
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	22 671
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	-128 657
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Statsbudgetens inkomster	2 822	1 226 773

Utskottets förslag till preliminär inkomstberäkning 2024

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1100 Direkta skatter på arbete	2 891	739 596
1110 Inkomstskatter	-3 550	927 433
1111 Statlig inkomstskatt	183	55 158
1115 Kommunal inkomstskatt	-3 733	872 274
1120 Allmän pensionsavgift	50	150 485
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	6 391	-338 321
1200 Indirekta skatter på arbete	350	712 961
1210 Arbetsgivaravgifter	400	694 541
1240 Egenavgifter	±0	14 880
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-50	-47 683
1270 Särskild löneskatt	±0	57 821
1280 Nedsättningar	±0	-7 177
1290 Tjänstegruppliv	±0	578
1300 Skatt på kapital	±0	321 302
1310 Skatt på kapital, hushåll	±0	73 410
1320 Skatt på företagsvinster	±0	175 968
1330 Kupongskatt	±0	7 516
1340 Avkastningsskatt	±0	10 846
1350 Fastighetsskatt	±0	38 202
1360 Stämpelskatt	±0	15 360
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	-4 000	717 482
1410 Mervärdesskatt, hushåll	-350	569 043
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	30 556
1430 Energiskatt	-3 650	54 928
1440 Koldioxidskatt	±0	21 578
1450 Övriga skatter på energi och miljö	±0	7 999
1470 Skatt på vägtrafik	±0	25 025
1500 Skatt på import	±0	7 537
1600 Restförda och övriga skatter	±0	16 915
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	-7 537
Offentliga sektorns skatteintäkter	-759	2 508 256
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	3 683	-1 205 908
Statens skatteintäkter	2 924	1 302 348
1900 Periodiseringar	±0	15 808
1000 Statens skatteinkomster	2 924	1 318 156
Övriga inkomster	±0	-52 398
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	38 565

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
3000 Inkomster av försåld egendom	±0	5 000
4000 Återbetalning av lån	±0	653
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	19 447
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	14 081
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	-130 145
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Statsbudgetens inkomster	2 924	1 265 758

BILAGA 6

Reservanternas förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2022

Reservanternas förslag till utgiftsramar 2022 (C)

Tusental kronor

Utgifter	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1 Rikets styrelse	25 054	17 293 392
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	250 925	18 222 108
3 Skatt, tull och exekution	27 319	12 757 053
4 Rättsväsendet	361 450	62 050 436
5 Internationell samverkan	3 610	2 238 727
6 Försvar och samhällets krisberedskap	369 000	76 894 799
7 Internationellt bistånd	±0	51 939 762
8 Migration	-10 236	8 446 128
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	400 983	112 884 596
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-2 015 655	95 705 802
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-501 045	41 285 083
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-3 094 000	99 946 770
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	14 194	6 333 209
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	-2 407 904	91 617 822
15 Studiestöd	-1 180	27 800 305
16 Utbildning och universitetsforskning	-1 244 134	93 285 311
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	-220 420	18 234 173
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-1 917 695	5 107 639
19 Regional utveckling	-350 000	4 891 801
20 Allmän miljö- och naturvård	-973 225	20 878 355
21 Energi	-5 952	4 448 972
22 Kommunikationer	1 001 026	77 965 578
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1 008 979	23 053 733
24 Näringsliv	54 429	9 399 330
25 Allmänna bidrag till kommuner	378 500	152 700 694
26 Statsskuldsräntor m.m.	±0	12 155 200
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	47 836 848
Summa utgiftsområden	-8 845 977	1 195 373 626
Minskning av anslagsbehållningar	±0	-6 681 205
Summa utgifter	-8 845 977	1 188 692 421
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	-60 090 130
Kassamässig korrigerig	±0	370 837
Summa	-8 845 977	1 128 973 128

Reservanternas förslag till inkomstberäkning 2022 (C)

Tusental kronor

Inkomster	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1100 Direkta skatter på arbete	-670 000	699 298 626
1111 Statlig inkomstskatt	±0	54 707 724
1115 Kommunal inkomstskatt	-1 800 000	827 321 840
1120 Allmän pensionsavgift	±0	142 000 175
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	1 130 000	-324 731 113
1200 Indirekta skatter på arbete	-7 230 000	648 851 264
1210 Arbetsgivaravgifter	-7 230 000	643 320 006
1240 Egenavgifter	±0	13 916 853
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	-44 607 084
1270 Särskild löneskatt	±0	54 580 049
1280 Nedsättningar	±0	-18 948 405
1290 Tjänstegruppiv	±0	589 845
1300 Skatt på kapital	1 060 000	317 784 321
1310 Skatt på kapital, hushåll	±0	86 042 613
1320 Skatt på företagsvinster	1 060 000	167 897 235
1330 Kupongskatt	±0	5 759 753
1340 Avkastningsskatt	±0	7 423 010
1350 Fastighetskatt	±0	35 927 402
1360 Stämpelskatt	±0	14 734 308
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	2 300	671 960 254
1410 Mervärdesskatt, hushåll	39 000	526 855 803
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	28 519 640
1430 Energiskatt	-32 300	56 449 751
1440 Koldioxidskatt	-4 400	21 950 415
1450 Övriga skatter på energi och miljö	±0	7 223 481
1470 Skatt på vägtrafik	±0	23 400 368
1480 Övriga skatter	±0	7 560 796
1500 Skatt på import	±0	6 990 812
1600 Restförda och övriga skatter	±0	14 227 748
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	-6 990 812
Offentliga sektorns skatteintäkter	-6 837 700	2 352 122 213
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	1 800 000	-1 140 487 113
Statens skatteintäkter	-5 037 700	1 211 635 100
1900 Periodiseringar	±0	5 124 024
1000 Statens skatteinkomster	-5 037 700	1 216 759 124
Övriga inkomster	-700 000	-31 502 590
2000 Inkomster av statens verksamhet	-700 000	43 756 316
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	5 000 000
4000 Återbetalning av lån	±0	528 834

Inkomster	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	18 038 000
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	27 786 900
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	-126 612 640
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Inkomster i statens budget	-5 737 700	1 185 256 534

Reservanternas förslag till utgiftsramar 2022 (V)

Tusental kronor

Utgifter	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1 Rikets styrelse	-42 000	17 226 338
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	10 000	17 981 183
3 Skatt, tull och exekution	30 000	12 759 734
4 Rättsväsendet	90 000	61 778 986
5 Internationell samverkan	±0	2 235 117
6 Försvar och samhällets krisberedskap	-1 567 000	74 958 799
7 Internationellt bistånd	500 000	52 439 762
8 Migration	-250 000	8 206 364
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	4 790 000	117 273 613
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	3 790 000	101 511 457
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	6 400 000	48 186 128
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	490 000	103 530 770
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	690 000	7 009 015
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	4 347 000	98 372 726
15 Studiestöd	780 000	28 581 485
16 Utbildning och universitetsforskning	3 626 500	98 155 945
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	642 400	19 096 993
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 014 000	12 039 334
19 Regional utveckling	60 000	5 301 801
20 Allmän miljö- och naturvård	2 360 000	24 211 580
21 Energi	3 005 000	7 459 924
22 Kommunikationer	13 540 000	90 504 552
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1 525 000	23 569 754
24 Näringsliv	702 000	10 046 901
25 Allmänna bidrag till kommuner	21 771 000	174 093 194
26 Statsskuldsräntor m.m.	±0	12 155 200
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	47 836 848
Summa utgiftsområden	72 303 900	1 276 523 503
Minskning av anslagsbehållningar	±0	-6 681 205
Summa utgifter	72 303 900	1 269 842 298
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	-60 090 130
Kassamässig korrigerering	±0	370 837
Summa	72 303 900	1 210 123 005

Reservanternas förslag till inkomstberäkning 2022 (V)

Tusental kronor

Inkomster	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1100 Direkta skatter på arbete	15 420 000	715 388 626
1111 Statlig inkomstskatt	15 890 000	70 597 724
1115 Kommunal inkomstskatt	5 290 000	834 411 840
1120 Allmän pensionsavgift	300 000	142 300 175
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	-6 060 000	-331 921 113
1200 Indirekta skatter på arbete	14 360 000	670 441 264
1210 Arbetsgivaravgifter	14 260 000	664 810 006
1240 Egenavgifter	±0	13 916 853
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	100 000	-44 507 084
1270 Särskild löneskatt	±0	54 580 049
1280 Nedsättningar	±0	-18 948 405
1290 Tjänstegruppliv	±0	589 845
1300 Skatt på kapital	48 155 000	364 879 321
1310 Skatt på kapital, hushåll	33 465 000	119 507 613
1320 Skatt på företagsvinster	9 490 000	176 327 235
1330 Kupongskatt	±0	5 759 753
1340 Avkastningsskatt	±0	7 423 010
1350 Fastighetsskatt	5 200 000	41 127 402
1360 Stämpelskatt	±0	14 734 308
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	900 000	672 857 954
1410 Mervärdesskatt, hushåll	±0	526 816 803
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	28 519 640
1430 Energiskatt	270 000	56 752 051
1440 Koldioxidskatt	150 000	22 104 815
1450 Övriga skatter på energi och miljö	480 000	7 703 481
1470 Skatt på vägtrafik	±0	23 400 368
1480 Övriga skatter	±0	7 560 796
1500 Skatt på import	±0	6 990 812
1600 Restförda och övriga skatter	±0	14 227 748
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	-6 990 812
Offentliga sektorns skatteintäkter	78 835 000	2 437 794 913
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-5 690 000	-1 147 977 113
Statens skatteintäkter	73 145 000	1 289 817 800
1900 Periodiseringar	±0	5 124 024
1000 Statens skatteinkomster	73 145 000	1 294 941 824
Övriga inkomster	-470 000	-31 272 590
2000 Inkomster av statens verksamhet	-470 000	43 986 316
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	5 000 000
4000 Återbetalning av lån	±0	528 834

Inkomster	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	18 038 000
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	27 786 900
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	-126 612 640
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Inkomster i statens budget	72 675 000	1 263 669 234

Reservanternas förslag till utgiftsramar 2022 (L)

Tusental kronor

Utgifter	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1 Rikets styrelse	7 200	17 275 538
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	-5 400	17 965 783
3 Skatt, tull och exekution	21 200	12 750 934
4 Rättsväsendet	900 000	62 588 986
5 Internationell samverkan	-300	2 234 817
6 Försvar och samhällets krisberedskap	110 000	76 635 799
7 Internationellt bistånd	±0	51 939 762
8 Migration	-1 400	8 454 964
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	-966 400	111 517 213
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-9 628 600	88 092 857
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-501 400	41 284 728
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-3 094 000	99 946 770
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	74 700	6 393 715
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	-960 100	93 065 626
15 Studiestöd	-1 500	27 799 985
16 Utbildning och universitetsforskning	6 351 900	100 881 345
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	-289 100	18 165 493
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-1 962 300	5 063 034
19 Regional utveckling	26 000	5 267 801
20 Allmän miljö- och naturvård	319 300	22 170 880
21 Energi	155 800	4 610 724
22 Kommunikationer	1 601 500	78 566 052
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	143 400	22 188 154
24 Näringsliv	-2 900	9 342 001
25 Allmänna bidrag till kommuner	1 166 000	153 488 194
26 Statsskuldräntor m.m.	±0	12 155 200
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	47 836 848
Summa utgiftsområden	-6 536 400	1 197 683 203
Minskning av anslagsbehållningar	±0	-6 681 205
Summa utgifter	-6 536 400	1 191 001 998
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	-60 090 130
Kassamässig korrigerig	±0	370 837
Summa	-6 536 400	1 131 282 705

Reservanternas förslag till inkomstberäkning 2022 (L)

Tusental kronor

Inkomster	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1100 Direkta skatter på arbete	-9 836 000	690 132 626
1111 Statlig inkomstskatt	-4 920 000	49 787 724
1115 Kommunal inkomstskatt	-1 926 000	827 195 840
1120 Allmän pensionsavgift	-90 000	141 910 175
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	-2 900 000	-328 761 113
1200 Indirekta skatter på arbete	-220 000	655 861 264
1210 Arbetsgivaravgifter	-220 000	650 330 006
1240 Egenavgifter	±0	13 916 853
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	-44 607 084
1270 Särskild löneskatt	±0	54 580 049
1280 Nedsättningar	±0	-18 948 405
1290 Tjänstegruppliv	±0	589 845
1300 Skatt på kapital	2 930 000	319 654 321
1310 Skatt på kapital, hushåll	-1 700 000	84 342 613
1320 Skatt på företagsvinster	-1 560 000	165 277 235
1330 Kupongskatt	±0	5 759 753
1340 Avkastningsskatt	±0	7 423 010
1350 Fastighetskatt	6 200 000	42 127 402
1360 Stämpelskatt	-10 000	14 724 308
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	-57 500	671 900 454
1410 Mervärdesskatt, hushåll	-62 500	526 754 303
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	28 519 640
1430 Energiskatt	-15 000	56 467 051
1440 Koldioxidskatt	390 000	22 344 815
1450 Övriga skatter på energi och miljö	-370 000	6 853 481
1470 Skatt på vägtrafik	±0	23 400 368
1480 Övriga skatter	±0	7 560 796
1500 Skatt på import	±0	6 990 812
1600 Restförda och övriga skatter	±0	14 227 748
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	-6 990 812
Offentliga sektorns skatteintäkter	-7 183 500	2 351 776 413
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	2 016 000	-1 140 271 113
Statens skatteintäkter	-5 167 500	1 211 505 300
1900 Periodiseringar	±0	5 124 024
1000 Statens skatteinkomster	-5 167 500	1 216 629 324
Övriga inkomster	-700 000	-31 502 590
2000 Inkomster av statens verksamhet	-700 000	43 756 316
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	5 000 000
4000 Återbetalning av lån	±0	528 834

Inkomster	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	18 038 000
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	27 786 900
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	-126 612 640
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Inkomster i statens budget	-5 867 500	1 185 126 734

BILAGA 7

Reservanternas förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2023 och 2024

Reservanternas förslag till utgiftsramar 2023 och 2024 (C)

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1 Rikets styrelse	-20	-15	17 172	16 276
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	-40	-40	18 166	18 516
3 Skatt, tull och exekution	-0	-0	12 666	12 744
4 Rättsväsendet	+446	+491	64 085	65 782
5 Internationell samverkan	+3	+3	2 032	2 031
6 Försvar och samhällets krisberedskap	+369	+369	83 211	91 031
7 Internationellt bistånd	±0	±0	53 586	55 325
8 Migration	-29	-29	8 145	8 264
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	+715	+565	103 582	97 433
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-2 201	-2 199	96 425	98 562
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-504	-504	40 158	39 761
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-3 810	-3 888	100 764	102 546
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	+21	+21	6 077	5 422
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	+1 635	+50	88 246	86 925
15 Studiestöd	-5	-5	27 221	28 958
16 Utbildning och universitetsforskning	-492	-690	91 524	91 965
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	-42	-42	16 271	16 124

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag	Reservanternas förslag
	2023	2024	2023	2024
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-1 518	-4 112	4 867	3 446
19 Regional utveckling	±0	±0	5 364	3 922
20 Allmän miljö- och naturvård	-470	+407	16 483	18 217
21 Energi	+62	+102	3 513	3 607
22 Kommunikationer	+1 386	+1 986	77 135	79 062
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	+995	+995	21 185	22 934
24 Näringsliv	+231	+221	8 006	7 963
25 Allmänna bidrag till kommuner	-1 257	-1 165	143 907	147 923
26 Statsskuldräntor m.m.	±0	±0	8 155	7 155
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	±0	42 606	42 937
Summa utgiftsområden	-4 525	-7 480	1 160 552	1 174 830

Reservanternas förslag till inkomstberäkning 2023 och 2024 (C)

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1100 Direkta skatter på arbete	+885	+830	717 556	737 535
1111 Statlig inkomstskatt	±0	±0	54 624	54 975
1115 Kommunal inkomstskatt	-300	-355	851 843	875 652
1120 Allmän pensionsavgift	±0	±0	146 276	150 435
1130 Artistskatt	±0	±0	0,0	0,0
1140 Skattereduktioner	+1 185	+1 185	-335 186	-343 527
1200 Indirekta skatter på arbete	-9 890	-8 765	680 280	703 846
1210 Arbetsgivaravgifter	-9 890	-8 700	663 925	685 441
1240 Egenavgifter	±0	-65	14 415	14 815
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	±0	-46 222	-47 633
1270 Särskild löneskatt	±0	±0	56 207	57 821
1280 Nedsättningar	±0	±0	-8 630	-7 177
1290 Tjänstegruppliv	±0	±0	584	578
1300 Skatt på kapital	-89	-559	319 007	320 743
1310 Skatt på kapital, hushåll	-1 060	-1 160	78 363	72 250
1320 Skatt på företagsvinster	+1 571	+1 301	174 774	177 269
1330 Kupongskatt	±0	±0	6 624	7 516
1340 Avkastningsskatt	-600	-700	7 631	10 146
1350 Fastighetsskatt	±0	±0	36 556	38 202
1360 Stämpelskatt	±0	±0	15 058	15 360
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	-50	-1 147	695 712	720 335
1410 Mervärdesskatt, hushåll	+78	-932	547 139	568 461
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	±0	29 394	30 556
1430 Energiskatt	-70	-102	57 334	58 476

Inkomsttitel	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1440 Koldioxidskatt	-9	-13	21 760	21 565
1450 Övriga skatter på energi och miljö	-50	-100	7 610	7 899
1470 Skatt på vägtrafik	±0	±0	24 255	25 025
1480 Övriga skatter	±0	±0	8 220	8 353
1500 Skatt på import	±0	±0	7 244	7 537
1600 Restförda och övriga skatter	±0	±0	16 592	16 915
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	±0	-7 244	-7 537
Offentliga sektorns skatteintäkter	-9 144	-9 641	2 429 147	2 499 374
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	+300	+355	-1 175 185	-1 209 236
Statens skatteintäkter	-8 844	-9 286	1 253 962	1 290 138
1900 Periodiseringar	±0	±0	3 875	15 808
1000 Statens skatteinkomster	-8 844	-9 286	1 257 837	1 305 946
Övriga inkomster	±0	±0	-42 730	-52 398
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	±0	39 002	38 565
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	±0	5 000	5 000
4000 Återbetalning av lån	±0	±0	596	653
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	±0	18 658	19 447
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	±0	22 671	14 081
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	±0	-128 657	-130 145
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0	0,0	0,0
Statsbudgetens inkomster	-8 844	-9 286	1 215 107	1 253 548

Reservanternas förslag till utgiftsramar 2023 och 2024 (V)

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1 Rikets styrelse	-22	-22	17 170	16 269
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	+20	+20	18 226	18 576
3 Skatt, tull och exekution	+50	+70	12 717	12 814
4 Rättsväsendet	+90	+90	63 729	65 380
5 Internationell samverkan	+10	+20	2 039	2 048
6 Försvar och samhällets krisberedskap	-1 403	-1 337	81 439	89 325
7 Internationellt bistånd	+750	+1 000	54 336	56 325
8 Migration	-260	-260	7 914	8 033
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	+7 265	+7 370	110 132	104 239
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	+6 560	+6 760	105 186	107 521
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	+8 200	+9 900	48 862	50 165
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	+490	+490	105 064	106 924
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	+700	+720	6 756	6 121
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	+11 292	+9 755	97 903	96 630
15 Studiestöd	+2 107	+2 126	29 332	31 089
16 Utbildning och universitetsforskning	+3 668	+3 676	95 684	96 330
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	+690	+687	17 003	16 853
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	+5 217	+5 419	11 602	12 977
19 Regional utveckling	+60	+60	5 424	3 982
20 Allmän miljö- och naturvård	+4 760	+4 780	21 713	22 590
21 Energi	+3 010	+3 015	6 461	6 520
22 Kommunikationer	+13 261	+13 494	89 010	90 570
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	+1 757	+1 982	21 947	23 922

Utgiftsområde	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
24 Näringsliv	+1 182	+1 182	8 957	8 924
25 Allmänna bidrag till kommuner	+22 081	+25 571	167 245	174 659
26 Statsskuldsräntor m.m.	±0	±0	8 155	7 155
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	±0	42 606	42 937
Summa utgiftsområden	+91 535	+96 568	1 256 611	1 278 878

Reservanternas förslag till inkomstberäkning 2023 och 2024 (V)

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1100 Direkta skatter på arbete	+23 150	+27 180	739 821	763 885
1111 Statlig inkomstskatt	+16 670	+18 440	71 294	73 415
1115 Kommunal inkomstskatt	+7 730	+8 290	859 873	884 297
1120 Allmän pensionsavgift	+400	+390	146 676	150 825
1130 Artistskatt	±0	±0	0,0	0,0
1140 Skattereduktioner	-1 650	+60	-338 021	-344 652
1200 Indirekta skatter på arbete	+4 460	+3 100	694 630	715 711
1210 Arbetsgivaravgifter	+4 460	+3 090	678 275	697 231
1240 Egenavgifter	±0	±0	14 415	14 880
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	+10	-46 222	-47 623
1270 Särskild löneskatt	±0	±0	56 207	57 821
1280 Nedsättningar	±0	±0	-8 630	-7 177
1290 Tjänstegruppliv	±0	±0	584	578
1300 Skatt på kapital	+56 380	+59 550	375 476	380 852
1310 Skatt på kapital, hushåll	+38 990	+42 090	118 413	115 500
1320 Skatt på företagsvinster	+12 090	+12 160	185 293	188 128
1330 Kupongskatt	±0	±0	6 624	7 516
1340 Avkastningsskatt	±0	±0	8 231	10 846
1350 Fastighetsskatt	+5 300	+5 300	41 856	43 502
1360 Stämpelskatt	±0	±0	15 058	15 360
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	+1 020	+1 220	696 782	722 702
1410 Mervärdesskatt, hushåll	±0	±0	547 061	569 393
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	±0	29 394	30 556
1430 Energiskatt	+270	+270	57 673	58 848

Inkomsttitel	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1440 Koldioxidskatt	+260	+460	22 029	22 038
1450 Övriga skatter på energi och miljö	+490	+490	8 150	8 489
1470 Skatt på vägtrafik	±0	±0	24 255	25 025
1480 Övriga skatter	±0	±0	8 220	8 353
1500 Skatt på import	±0	±0	7 244	7 537
1600 Restförda och övriga skatter	±0	±0	16 592	16 915
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	±0	-7 244	-7 537
Offentliga sektorns skatteintäkter	+85 010	+91 050	2 523 301	2 600 065
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-8 330	-8 980	-1 183 815	-1 218 571
Statens skatteintäkter	+76 680	+82 070	1 339 486	1 381 494
1900 Periodiseringar	±0	±0	3 875	15 808
1000 Statens skatteinkomster	+76 680	+82 070	1 343 361	1 397 302
Övriga inkomster	+230	+230	-42 500	-52 168
2000 Inkomster av statens verksamhet	+230	+230	39 232	38 795
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	±0	5 000	5 000
4000 Återbetalning av lån	±0	±0	596	653
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	±0	18 658	19 447
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	±0	22 671	14 081
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	±0	-128 657	-130 145
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0	0,0	0,0
Inkomster i statens budget	+76 910	+82 300	1 300 861	1 345 134

Reservanternas förslag till utgiftsramar 2023 och 2024 (L)

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1 Rikets styrelse	-25	-55	17 166	16 236
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	-12	-18	18 194	18 538
3 Skatt, tull och exekution	+75	+130	12 742	12 874
4 Rättsväsendet	+1 697	+4 624	65 336	69 914
5 Internationell samverkan	-1	-1	2 028	2 027
6 Försvar och samhällets krisberedskap	+110	+105	82 952	90 767
7 Internationellt bistånd	±0	-0	53 586	55 325
8 Migration	-179	-181	7 994	8 112
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	+886	+3 450	103 752	100 319
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-9 801	-9 820	88 825	90 941
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-503	-505	40 159	39 760
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-3 810	-3 888	100 764	102 546
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	+79	+79	6 135	5 480
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	+2 950	+2 841	89 561	89 716
15 Studiestöd	+1 362	+1 369	28 588	30 332
16 Utbildning och universitetsforskning	+4 414	+1 754	96 430	94 409
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	-30	-48	16 283	16 117
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-2 080	-3 233	4 305	4 325
19 Regional utveckling	+26	+26	5 390	3 948
20 Allmän miljö- och naturvård	+1 331	+28	18 284	17 837
21 Energi	-321	-357	3 131	3 148
22 Kommunikationer	+96	-348	75 845	76 728
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	+265	+377	20 455	22 316

Utgiftsområde	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
24 Näringsliv	-6	-9	7 769	7 733
25 Allmänna bidrag till kommuner	-408	-512	144 756	148 576
26 Statsskuldsräntor m.m.	±0	±0	8 155	7 155
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	±0	42 606	42 937
Summa utgiftsområden	-3 886	-4 193	1 161 190	1 178 117

Reservanternas förslag till inkomstberäkning 2023 och 2024 (L)

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1100 Direkta skatter på arbete	-6 112	-5 418	710 559	731 287
1111 Statlig inkomstskatt	-4 940	-4 840	49 684	50 135
1115 Kommunal inkomstskatt	-492	-368	851 651	875 639
1120 Allmän pensionsavgift	-90	-90	146 186	150 345
1130 Artistskatt	±0	±0	0,0	0,0
1140 Skattereduktioner	-590	-120	-336 961	-344 832
1200 Indirekta skatter på arbete	-250	-560	689 920	712 051
1210 Arbetsgivaravgifter	-250	-560	673 565	693 581
1240 Egenavgifter	±0	±0	14 415	14 880
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	±0	-46 222	-47 633
1270 Särskild löneskatt	±0	±0	56 207	57 821
1280 Nedsättningar	±0	±0	-8 630	-7 177
1290 Tjänstegruppliv	±0	±0	584	578
1300 Skatt på kapital	+2 330	+2 030	321 426	323 332
1310 Skatt på kapital, hushåll	-2 300	-2 600	77 123	70 810
1320 Skatt på företagsvinster	-1 560	-1 560	171 643	174 408
1330 Kupongskatt	±0	±0	6 624	7 516
1340 Avkastningsskatt	±0	±0	8 231	10 846
1350 Fastighetsskatt	+6 200	+6 200	42 756	44 402
1360 Stämpelskatt	-10	-10	15 048	15 350
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	-51	+18	695 711	721 500
1410 Mervärdesskatt, hushåll	-125	-125	546 936	569 268
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	±0	29 394	30 556
1430 Energiskatt	-18	-21	57 385	58 557

Inkomsttitel	Avvikelse från	Avvikelse från	Reservanternas	Reservanternas
	regeringen	regeringen	förslag	förslag
	2023	2024	2023	2024
1440 Koldioxidskatt	+472	+554	22 241	22 132
1450 Övriga skatter på energi och miljö	-380	-390	7 280	7 609
1470 Skatt på vägtrafik	±0	±0	24 255	25 025
1480 Övriga skatter	±0	±0	8 220	8 353
1500 Skatt på import	±0	±0	7 244	7 537
1600 Restförda och övriga skatter	±0	±0	16 592	16 915
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	±0	-7 244	-7 537
Offentliga sektorns skatteintäkter	-4 083	-3 930	2 434 208	2 505 085
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	+582	+458	-1 174 903	-1 209 133
Statens skatteintäkter	-3 501	-3 472	1 259 305	1 295 952
1900 Periodiseringar	±0	±0	3 875	15 808
1000 Statens skatteinkomster	-3 501	-3 472	1 263 180	1 311 760
Övriga inkomster	±0	±0	-42 730	-52 398
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	±0	39 002	38 565
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	±0	5 000	5 000
4000 Återbetalning av lån	±0	±0	596	653
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	±0	18 658	19 447
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	±0	22 671	14 081
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	±0	-128 657	-130 145
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0	0,0	0,0
Inkomster i statens budget	-3 501	-3 472	1 220 450	1 259 362

BILAGA 8

Regeringens lagförslag

Lagförslag framlagda i proposition 2021/22:16

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586)
om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Från skatteplikt enligt denna lag undantas utomlands bosatta personer för

1. ersättning som vid tillfällig anställning i Sverige betalats av arbetsgivare *för kostnad*

a) för resa till respektive från Sverige vid anställningens början respektive slut, *och*

b) för logi för den tid under vilken arbetet utförts i Sverige,

1. ersättning som vid tillfällig anställning i Sverige betalats av arbetsgivare

a) *för kostnad* för resa till respektive från Sverige vid anställningens början respektive slut,

b) *för kostnad* för logi för den tid under vilken arbetet utförts i Sverige, *och*

c) *för ökade levnadskostnader och för andra kostnader i tjänsten till den del ersättningen inte är underlag för skatteavdrag enligt 10 kap. 3 § andra stycket 8 och 9 skatteförfarandelagen (2011:1244) och som betalats*

– *för någon som är bosatt i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz för sådan tjänsteresa som avses i 12 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229),*

– *vid sådant arbete hos statliga myndigheter, regioner, kommuner eller kommunalförbund som anges i 12 kap. 8 § tredje stycket 4 inkomstskattelagen, eller*

– *vid sådan tillfällig anställning eller sådant uppdrag som avses i 12 kap. 9 § inkomstskattelagen,*

¹ Senaste lydelse 2020:951.

2. ersättning som en sådan person i sin egenskap av ledamot eller suppleant i styrelse eller annat liknande organ i ett svenskt aktiebolag eller någon annan svensk juridisk person tagit emot i samband med förrättning och som betalats av bolaget eller den juridiska personen för kostnad

a) för resa till respektive från förrättningen, och

b) för logi i samband med förrättningen,

3. sådan inkomst för vilken skatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. ska betalas och sådan inkomst som ska beskattas enligt 3 kap. 18 § första stycket 2 inkomstskattelagen (1999:1229),

3. sådan inkomst för vilken skatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. ska betalas och sådan inkomst som ska beskattas enligt 3 kap. 18 § första stycket 2 inkomstskattelagen,

4. lön eller därmed jämförlig förmån eller pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, om mottagaren är medborgare i anställningslandet och anställd av en svensk utlandsmyndighet eller utomlands för fältprojekt för en bilateral biståndsverksamhet (lokalanställd), och

5. inkomst som är undantagen från beskattning på grund av bestämmelse i skatteavtal.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången på kostnadsersättning vid arbete som har utförts efter den 31 december 2021.

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 12 kap. 8 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 12 kap. 9 §, och närmast före 12 kap. 9 § en ny rubrik, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

8 §²

Tjänstestället är den plats där den skattskyldige utför huvuddelen av sitt arbete. Utförs detta under förflyttning eller på arbetsplatser som hela tiden växlar, anses i regel den plats där den skattskyldige hämtar och lämnar arbetsmaterial eller förbereder och avslutar sina arbetsuppgifter som tjänsteställe.

Om arbetet pågår en begränsad tid på varje plats enligt vad som gäller för vissa arbeten inom byggnads- och anläggningsbranschen och liknande branscher, anses bostaden som tjänsteställe.

För riksdagsledamöter, reservofficerare samt nämndemän, jurymän och andra liknande uppdragstagare i allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, hyresnämnd eller arrendenämnd anses bostaden som tjänsteställe.

Bostaden anses som tjänsteställe även för

- 1. riksdagsledamöter,*
- 2. reservofficerare,*
- 3. nämndemän, juryledamöter och andra liknande uppdragstagare i allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, hyresnämnd eller arrendenämnd, och*
- 4. personer som tillfälligt anställs hos statliga myndigheter, regioner, kommuner eller kommunalförbund för att hantera eller bidra till att minska konsekvenserna av en specifik händelse i Sverige i form av olycka, kris, krig, krigsfara eller annan liknande situation.*

Med bostad anses för riksdagsledamöter bostaden på hemorten.

Tillfällig anställning eller uppdrag på annan ort i högst en månad

9§³

Avdrag för ökade kostnader för logi, resor, måltider och små-

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2016:3.

³ Tidigare 9 § upphävd genom 2001:908.

utgifter vid tillfällig anställning eller uppdrag på annan plats än bostaden ska göras på samma sätt som för tjänsteresa om

– anställningen eller uppdraget är avsett att pågå i högst en månad, och

– avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är längre än 50 kilometer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången på kostnadsersättning vid arbete som har utförts efter den 31 december 2021.
 3. Om en skattskyldig påbörjat en sådan tillfällig anställning eller ett sådant uppdrag som anges i 12 kap. 9 § före ikraftträdandet ska beräkningen av anställningstiden eller uppdragets längd utgå från den tidpunkt när det tillfälliga arbetet påbörjades.

3 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

3 §¹

Skatteavdrag ska göras från kontant ersättning för arbete.

Som ersättning för arbete räknas i denna lag även

1. pension,
 2. livränta som inte är ersättning för avyttrade tillgångar,
 3. engångsbelopp på grund av personskada,
 4. sjukpenning och annan ersättning som avses i 11 kap. 24, 30, 31, 34 och 36 §§ samt 15 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229),
 5. ersättning för förlorad arbetsförtjänst och för intrång i näringsverksamhet,
 6. undantagsförmåner och sådant periodiskt understöd eller sådan liknande periodisk utbetalning som givaren enligt inkomstskattelagen ska dra av i inkomstslaget näringsverksamhet,
 7. behållning på pensionssparkonto som ska avskattas enligt 58 kap. 33 § inkomstskattelagen på grund av att pensionssparavtalet har upphört att gälla eller att behållningen har tagits i anspråk vid utmätning, konkurs eller ackord,
 8. ersättning för ökade levnadskostnader som lämnas vid sådan tjänsteresa som avses i 12 kap. 6 § inkomstskattelagen, till den del ersättningen överstiger
8. ersättning för ökade levnadskostnader som lämnas vid sådan tjänsteresa som avses i 12 kap. 6 § inkomstskattelagen, eller vid sådan tillfällig anställning eller sådant uppdrag som avses i 12 kap. 9 § samma lag, till den del ersättningen överstiger
- a) de schablonbelopp som anges i 12 kap. 6 a, 10–15, 17 och 21 §§ inkomstskattelagen, eller
 - b) den faktiska utgiften när det gäller kostnad för logi,
 9. andra ersättningar för kostnader i tjänsten än de som avses i 8, till den del ersättningen avser kostnader som det är uppenbart att mottagaren inte får dra av vid beskattningen,
 10. den del av utbetalningen som avses i 11 kap. 16 § inkomstskattelagen när en medlem har gått ur en ekonomisk förening, och
 11. annan kontant ersättning som betalas ut med anledning av tjänsten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

¹ Senaste lydelse 2018:1164.

2. Lagen tillämpas första gången på kostnadsersättning vid arbete som utförs efter den 31 december 2021.

Lagförslag framlagda i proposition 2021/22:20

1 Förslag till lag om upphävande av lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam

Härigenom föreskrivs att lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam¹ ska upphöra att gälla.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
2. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.
3. För beskattningsår som inte avslutats vid ikraftträdandet gäller redovisningsskyldighet för reklamskatt bara om det sammanlagda beskattningsvärdet under kalenderåret 2021 överstiger 100 000 kronor.

¹ Lagen omtryckt 1984:156.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:117.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Efter ansökan av en enskild får förhandsbesked lämnas i en fråga som avser sökandens skattskyldighet eller beskattning om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.

Första stycket gäller även den som

Första stycket gäller även den som i större omfattning förbrukar eller avser att förbruka elektrisk kraft eller bränslen om frågan rör beskattning enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi.

1. avser att beställa en trycksak av en skattskyldig om frågan gäller skatteplikt för trycksak enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam eller

2. i större omfattning förbrukar eller avser att förbruka elektrisk kraft eller bränslen om frågan rör beskattning enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande för ansökningar som har kommit in till Skatterättsnämnden före ikraftträdandet.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattningen för företag som har sin redovisning i euro, m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattningen för företag som har sin redovisning i euro, m.m.

*dels att 16 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 16 § ska utgå,
dels att 1 § ska ha följande lydelse.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag innehåller bestämmelser om inkomstskatt, mervärdesskatt *och reklamskatt* för företag som har sin redovisning i euro eller som byter redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078).

1 §
Denna lag innehåller bestämmelser om inkomstskatt *och* mervärdesskatt för företag som har sin redovisning i euro eller som byter redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078).

I 9 och 10 §§ finns bestämmelser som gäller även för andra företag som genomför vissa transaktioner med företag som har sin redovisning i euro.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

4 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 15 §, 7 kap. 1 §, 37 kap. 7 a och 9 a §§ och 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

15 §¹

Med punktskatt avses skatt enligt

1. lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

2. lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

3. 2 § första stycket 5 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,

4. lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

5. lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

6. lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

7. lagen (1994:1776) om skatt på energi,

8. lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

9. lagen (1999:673) om skatt på avfall,

10. lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,

11. lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

12. lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,

13. lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

14. lagen (2018:1139) om skatt på spel,

15. lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, och

16. lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.

1. lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

2. 2 § första stycket 5 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,

3. lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

4. lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

5. lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

6. lagen (1994:1776) om skatt på energi,

7. lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

8. lagen (1999:673) om skatt på avfall,

9. lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,

10. lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

11. lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,

12. lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

13. lagen (2018:1139) om skatt på spel,

14. lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, och

15. lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.

¹ Senaste lydelse 2020:37.

7 kap.**1 §²**

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,
8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
9. *den som är skattskyldig och redovisningskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,*
10. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - b) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - c) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 eller 38 c § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - d) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
 - e) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - f) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
 - g) lagen (1999:673) om skatt på avfall,
 - h) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
 - i) 8 § 1, 2 eller 3 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
 - j) lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
 - k) 6 § 1 eller 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,
 - l) lagen (2018:1139) om skatt på spel,

² Senaste lydelse 2021:431.

- m) lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, eller
 n) 4 § 1 lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar,
11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,
 12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och
 13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.
10. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,
 11. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och
 12. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.
- Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

37 kap.

7 a §³

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–f eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

9 a §⁴

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b–f eller återbetalning av eller kom-

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 eller återbetalning av eller kompensation

³ Senaste lydelse 2021:431.

⁴ Senaste lydelse 2021:431.

pensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

53 kap.

5 §⁵

Som beslut om punktskatt anses också

1. beslut om återbetalning av skatt enligt

a) 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

b) 29, 30 eller 40 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

d) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

e) 13 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, eller

f) 12 § lagen (1999:673) om skatt på avfall, och

a) 29, 30 eller 40 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

b) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

c) 14 § lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

d) 13 a § lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, eller

e) 12 § lagen (1999:673) om skatt på avfall, och

2. beslut om återbetalning eller kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 5, 5 a, 6, 8 a, 10 eller 11 § eller någon av bestämmelserna i 11 kap. 12–15 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

⁵ Senaste lydelse 2020:626.

5 Förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 § tullagen (2016:253) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

Bestämmelser om skyldighet att betala annan skatt än tull vid import eller införsel till det svenska tullområdet finns i

– *lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,*

– *mervärdesskattelagen (1994:200),*

– *lagen (1994:1563) om tobaksskatt,*

– *lagen (1994:1564) om alkoholskatt,*

– *lagen (1994:1776) om skatt på energi,*

– *lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,*

– *lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, och*

– *lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.*

Skatt som avses i första stycket ska fastställas och betalas enligt det förfarande som gäller för tull, om inte något annat föreskrivits. Om det i beskattningsunderlaget för sådan skatt ska ingå tullvärde, tull eller motsvarande avgift som fastställts i annan valuta, ska sådant underlag omräknas till svensk valuta efter den kurs som enligt tullagstiftningen gällde den dag då tullvärdet fastställdes.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2020:36.

Lagförslag framlagda i proposition 2021/22:25

1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 11 a kap. 5, 6, 11–15 och 17 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 11 a kap. 15 a–15 d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 a kap.

5 §²

Förmån av personaloption som förvärfvas från ett företag ska inte tas upp om

1. optionsinnehavaren *utnyttjar optionen för förvärv av andel i företaget* tidigast tre år och senast tio år efter förvärvet, och

1. optionsinnehavaren, tidigast tre år och senast tio år efter förvärvet, *utnyttjar personaloptionen för förvärv*

a) av andel i företaget eller av teckningsoption som ger rätt att förvärva andel i företaget, eller

b) av andel i ett annat företag eller av teckningsoption som ger rätt att förvärva andel i ett annat företag, under förutsättning att detta företag, vid tidpunkten för förvärvet av personaloptionen, ingick i samma koncern som det företag från vilket personaloptionen förvärvades, och

2. villkoren i 6–16 §§ är uppfyllda.

Vad som sägs i 6–16 §§ om företaget gäller det företag *från* vilket personaloptionen *förvärfvas*. Om företaget ingår i en koncern ska

Det som sägs i 6–16 §§ om företaget gäller det företag *i* vilket personaloptionen *ger rätt att förvärva andel eller teckningsoption*. Om företaget ingår i en koncern ska

– 6, 8, 11 och 12 §§, 14 § första stycket andra meningen *och* 15 § gälla sammantaget för alla företag i koncernen,

– 6, 8, 11 och 12 §§, 14 § första stycket andra *och tredje* meningen *samt* 15–15 d §§ gälla sammantaget för alla företag i koncernen,

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senast lydelse 2017:1212.

- 7, 9, 10 och 16 §§ gälla för varje företag i koncernen, och
- 14 § första stycket första meningen gälla för något av företagen i koncernen.

I 17 och 18 §§ finns bestämmelser om när förmån av personaloption inte ska tas upp vid fusion och fission.

6 §³

Under det räkenskapsår som närmast föregår det år då personaloptionen förvärvas ska

1. medelantalet anställda och delägare som arbetar i företaget vara lägre än 50, och

2. företagets nettoomsättning eller balansomslutning uppgå till högst 80 miljoner kronor.

1. medelantalet anställda och delägare som arbetar i företaget vara lägre än 150, och

2. företagets nettoomsättning eller balansomslutning uppgå till högst 280 miljoner kronor.

11 §⁴

Värdet på optionsinnehavarens samtliga personaloptioner, som innebär rätt att förvärva andelar i företaget och som har förvärvats från företaget, får inte överstiga tre miljoner kronor när personaloptionen förvärvas.

Värdet på optionsinnehavarens samtliga personaloptioner, som innebär rätt att förvärva andelar *eller teckningsoptioner* i företaget och som har förvärvats från företaget, får inte överstiga tre miljoner kronor när personaloptionen förvärvas.

12 §⁵

Värdet på optionsinnehavarens personaloption tillsammans med värdet på övriga personaloptioner som också innebär rätt att förvärva andelar i företaget och som har förvärvats från företaget, får inte överstiga 75 miljoner kronor när personaloptionen förvärvas.

Värdet på optionsinnehavarens personaloption tillsammans med värdet på övriga personaloptioner som också innebär rätt att förvärva andelar *eller teckningsoptioner* i företaget och som har förvärvats från företaget, får inte överstiga 75 miljoner kronor när personaloptionen förvärvas.

13 §⁶

Värdet på en personaloption ska vid tillämpningen av 11 och 12 §§ anses motsvara värdet på den andel eller de andelar som *optionen* ger rätt att förvärva.

Värdet på en personaloption ska vid tillämpningen av 11 och 12 §§ anses motsvara värdet på den andel eller de andelar som *personaloptionen* ger rätt att förvärva,

³ Senast lydelse 2017:1212.

⁴ Senast lydelse 2017:1212.

⁵ Senast lydelse 2017:1212.

⁶ Senast lydelse 2017:1212.

antingen direkt eller genom utnyttjande av teckningsoption.

Om det någon gång under de närmast föregående tolv månaderna innan personaloptionen förvärvas har genomförts marknadsmässiga transaktioner avseende företags andelar, ska värdet på en andel bestämmas med ledning av dessa transaktioner.

Om någon sådan transaktion inte har genomförts, ska värdet på samtliga andelar i företaget anses motsvara skillnaden mellan företags bokförda tillgångar och skulder enligt den senast fastställda balansräkningen. Om företaget inte har någon fastställd balansräkning, ska värdet på en andel bestämmas till andelens kvotvärde.

14 §⁷

Optionsinnehavaren ska vara anställd i företaget under intjänandetiden. *Arbetstiden ska under denna tid uppgå till i genomsnitt minst 30 timmar per vecka.*

Optionsinnehavaren ska vara anställd i företaget *eller inneha ett uppdrag som styrelseledamot eller styrelsesuppleant i företaget* under intjänandetiden. *För en optionsinnehavare som är anställd ska arbetstiden under denna tid uppgå till i genomsnitt minst 30 timmar per vecka. För en optionsinnehavare som är anställd under bara en del av intjänandetiden och som innehar ett uppdrag som styrelseledamot eller styrelsesuppleant under hela eller en del av intjänandetiden, ska arbetstiden uppgå till i genomsnitt minst 30 timmar per vecka under tiden som anställd.*

Som arbetstid räknas semesterledighet med semesterlön och frånvaro till följd av sjukdom, föräldraledighet och andra liknande förhållanden som ersätts inom socialförsäkringssystemet.

15 §⁸

Optionsinnehavaren ska under intjänandetiden få sådan ersättning från företaget som ska tas upp i inkomstslaget tjänst med ett belopp som uppgår till minst 13 inkomstbasbelopp. Om optionsinnehavaren under intjänandetiden till följd av sjukdom, föräldraledighet eller andra liknande förhållanden får ersättning inom socialförsäkringssystemet, ska kravet på ersättning

En optionsinnehavare som är anställd i företaget ska under intjänandetiden få sådan ersättning från företaget som ska tas upp i inkomstslaget tjänst med ett belopp som uppgår till minst 13 inkomstbasbelopp.

⁷ Senast lydelse 2017:1212.

⁸ Senast lydelse 2017:1212.

från företaget minskas i proportion till tiden med sådan ersättning.

Med inkomstbasbelopp avses det inkomstbasbelopp enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för det år då personaloptionen förvärvas.

Som ersättning avses inte
– kostnadsersättning, eller
– belopp som ska tas upp i inkomstslaget tjänst enligt 11 kap. 45 § och 57 kap.

För en optionsinnehavare som är anställd i företaget under bara en del av intjänandetiden ska kravet på ersättning från företaget enligt första stycket minskas i proportion till tiden då optionsinnehavaren inte är anställd.

15 a §

En optionsinnehavare som innehar ett uppdrag som styrelseledamot eller styrelsesuppleant i företaget ska under intjänandetiden få sådan ersättning från företaget som ska tas upp i inkomstslaget tjänst med ett belopp som uppgår till minst 1,5 inkomstbasbelopp.

För en optionsinnehavare som innehar uppdrag som styrelseledamot eller styrelsesuppleant under bara en del av intjänandetiden ska kravet på ersättning från företaget enligt första stycket minskas i proportion till tiden då optionsinnehavaren inte innehar sådant uppdrag.

15 b §

Vid tillämpning av 15 och 15 a §§ avses med inkomstbasbelopp det inkomstbasbelopp som enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken gäller för det år då personaloptionen förvärvas.

Som ersättning avses inte
– kostnadsersättning, eller
– belopp som ska tas upp i inkomstslaget tjänst enligt 11 kap. 45 § och 57 kap.

15 c §

Om en optionsinnehavare som är anställd får ersättning inom socialförsäkringssystemet under intjänandetiden till följd av sjukdom, föräldraledighet eller andra liknande förhållanden ska kravet på ersättning från företaget minskas i proportion till tiden med sådan ersättning.

Detsamma gäller en optionsinnehavare som innehar uppdrag som styrelseledamot eller styrelsesuppleant, under förutsättning att optionsinnehavaren går miste om ersättning från företaget under tiden med sådan ersättning inom socialförsäkrings-systemet.

15 d §

En optionsinnehavare som är anställd och samtidigt innehar ett uppdrag som styrelseledamot eller styrelsesuppleant i företaget anses vid tillämpning av 15–15 c §§ enbart vara anställd i företaget.

17 §⁹

Om optionsinnehavaren i samband med en fusion eller fission utnyttjar personaloptionen före intjänandetidens utgång, ska någon förmån av personaloption inte tas upp under förutsättning att

1. personaloptionen utnyttjas för förvärv av andel i det överlåtande företaget tidigast ett år från tidpunkten då optionen förvärvades, 1. personaloptionen utnyttjas för förvärv av andel *eller teckningsoption* i det överlåtande företaget tidigast ett år från tidpunkten då optionen förvärvades,

2. villkoren i 6–16 §§ är uppfyllda,

3. fusionen eller fissionen genomförs på marknadsmässiga villkor, och

4. det övertagande företaget huvudsakligen bedriver annan rörelse än sådan rörelse som anges i 8 § 1–6.

Vid tillämpning av första stycket 2 ska villkoren i 8, 14 och 15 §§, i stället för vad som föreskrivs i dessa bestämmelser, vara uppfyllda från tidpunkten då personaloptionen förvärvades till tidpunkten då optionsinnehavaren utnyttjar optionen. Kravet på

Vid tillämpning av första stycket 2 ska villkoren i 8, 14 och 15–15 d §§, i stället för vad som föreskrivs i dessa bestämmelser, vara uppfyllda från tidpunkten då personaloptionen förvärvades till tidpunkten då optionsinnehavaren utnyttjar optionen. Kravet på

⁹ Senast lydelse 2017:1212.

ersättning från företaget i 15 § ska minska i proportion till den resterande tiden av intjänandetiden.

ersättning från företaget i 15–15 d §§ ska minska i proportion till den resterande tiden av intjänandetiden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången på personaloptioner som förvärvas efter den 31 december 2021.
 3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för personaloptioner som har förvärvats före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 26 § och 26 kap. 19 b § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 kap.

26 §¹

Kontrolluppgift ska lämnas om utnyttjande av en sådan personaloption som avses i 11 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska dock inte lämnas, om uppgift om utnyttjande har redovisats eller skulle ha redovisats av den kontrolluppgiftsskyldige i en arbetsgivardeklaration.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den i vars tjänst personaloptionen har förvärvats.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om att en personaloption har utnyttjats *för förvärv av andel.*

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om att en personaloption har utnyttjats.

26 kap.

19 b §²

En arbetsgivardeklaration ska för varje betalningsmottagare som uppgifter lämnas om enligt 19 a § också innehålla följande uppgifter:

1. uppgift om annan ersättning än som avses i 19 a §, om ersättningen är sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 2 § och ersättningen eller förmånen har getts ut av den deklarationskyldige eller ska anses utgiven av denne enligt 11 kap. 5–7 §§,

2. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,

3. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),

4. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats,

5. det underlag för skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) som har getts ut av den deklarationskyldige, om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag,

6. hur stor del av underlaget enligt 5 som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen,

7. uppgift om att en sådan personaloption som avses i 11 a kap. inkomstskattelagen har

7. uppgift om att en sådan personaloption som avses i 11 a kap. inkomstskattelagen har

¹ Senast lydelse 2017:1219.

² Senast lydelse 2017:1226.

utnyttjats *för förvärv av andel*, om utnyttjats, om personaloptionen har personaloptionen har förvärvats i förvärvats i den deklara- den deklara- tionssskyldiges tjänst, skyldiges tjänst, och tionssskyldiges tjänst, och och

8. den ersättning eller förmån för upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt som har getts ut av den deklara- tionsskyldige.

Om det som har betalats ut är ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i arbetsgivardeklarationen anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

Om det som har betalats ut är en ersättning eller en förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska värdet på en sådan ersättning eller förmån anges särskilt i arbetsgivardeklarationen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

Lagförslag framlagda i proposition 2021/22:33

Förslag till lag om ändring i
inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 67 kap. 9 c, 46 och 47 §§ inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse***67 kap.****9 c §**

Skattereduktionen uppgår till *summan av 4,5 procent av den del av underlaget som inte överstiger 2,53 prisbasbelopp och 2,5 procent av resterande del, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt.*

*Föreslagen lydelse***67 kap.****9 c §²**

Skattereduktionen uppgår till *följande belopp:*

<u>Underlag beräknat enligt 9 b §</u>	<u>Skattereduktion</u>
<i>överstiger inte 0,91 prisbasbelopp</i>	<i>skillnaden mellan underlaget och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt</i>
<i>överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp</i>	<i>skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 34,05 procent av underlaget mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt</i>
<i>överstiger 3,24 prisbasbelopp</i>	<i>skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,703 prisbasbelopp och 12,8 procent av underlaget som överstiger 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt</i>

Skattereduktionen ska dock alltid uppgå till minst 4,5 procent av underlaget, multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2017:1212.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*46 §³

De som är obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret har rätt till skattereduktion för förvärvsinkomster om den *beskattningsbara* förvärvsinkomsten är högre än 40 000 kronor.

Sådan rätt till skattereduktion har också de som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1, 2 eller 3, om deras överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige.

47 §⁴

Skattereduktion enligt 46 § ska uppgå till 1 500 kronor, om inte annat följer av andra stycket.

För personer som har en *beskattningsbar* förvärvsinkomst mellan 40 000 kronor och 240 000 kronor ska skattereduktionen uppgå till 0,75 procent av skillnaden mellan den *beskattningsbara* förvärvsinkomsten och 40 000 kronor

Skattereduktion enligt 46 § ska uppgå till 2 820 kronor, om inte annat följer av andra stycket.

För personer som har en *fastställd* förvärvsinkomst mellan 65 000 kronor och 265 000 kronor ska skattereduktionen uppgå till 1,41 procent av skillnaden mellan den *fastställda* förvärvsinkomsten och 65 000 kronor.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

³ Senaste lydelse 2020:1166.

⁴ Senaste lydelse 2020:1166.

Lagförslag framlagda i proposition 2021/22:34

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att det i inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska införas två nya paragrafer, 11 kap. 12 a § och 42 kap. 45 §, och närmast före 11 kap. 12 a § och 42 kap. 45 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Cykel

12 a §

Förmån av cykel som tillhandahålls av arbetsgivaren för privat bruk ska tas upp bara till den del värdet av förmånen överstiger 3 000 kronor.

Första stycket gäller under förutsättning att förmånserbjudandet riktar sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen.

Med cykel avses sådana fordon som omfattas av punkt 1 eller 2 i definitionen av cykel i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

42 kap.

Uthyrning av personliga tillgångar

45 §

Ersättningar vid uthyrning av tillgångar som den skattskyldige innehar för personligt bruk ska tas upp bara till den del de för beskattningsåret sammanlagt överstiger 20 000 kronor efter avdrag för utgifter för att förvärva och bibehålla inkomsten.

Första stycket gäller inte ersättningar när en privatbostadsfastighet, en privatbostad eller en

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

*bostad som innehas med hyresrätt
upplåts.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Bestämmelsen i 11 kap. 12 a § tillämpas första gången på förmån som tillhandahålls efter ikraftträdandet.
 3. Bestämmelsen i 42 kap. 45 § tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

BILAGA 9

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 63 kap. 3 a §, 67 kap. 7 § och 67 kap. 26 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse***63 kap.**

3 a §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år är grundavdraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

Fastställd förvärvsinkomstSärskilt belopp

överstiger inte 0,99 prisbasbelopp	0,687 prisbasbelopp
överstiger 0,99 men inte 1,11 prisbasbelopp	0,885 prisbasbelopp minskat med 20 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 1,11 men inte 2,72 prisbasbelopp	0,600 prisbasbelopp ökat med 5,7 procent av den fastställda förvärvsinkomsten
överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp	34 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,169 prisbasbelopp
överstiger 3,11 men inte 3,21 prisbasbelopp	44 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,480 prisbasbelopp
överstiger 3,21 men inte 7,88 prisbasbelopp	0,207 prisbasbelopp ökat med 22,8 procent av den fastställda förvärvsinkomsten

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

överstiger 7,88 men inte 8,08 0,995 prisbasbelopp ökat med 12,8
prisbasbelopp procent av den fastställda
förvärsinkomsten

överstiger 8,08 men inte 11,28 2,029 prisbasbelopp
prisbasbelopp

*överstiger 11,28 men inte 9,023 prisbasbelopp minskat med 62
12,53 prisbasbelopp procent av den fastställda
förvärsinkomsten*

överstiger 12,53 men inte 1,253 prisbasbelopp
13,54 prisbasbelopp

överstiger 13,54 men inte 35,36 2,03 prisbasbelopp minskat med 5,74
prisbasbelopp procent av den fastställda
förvärsinkomsten

Föreslagen lydelse

63 kap.

3 a §²

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år är grundavdraget
beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

Fastställd förvärsinkomst

Särskilt belopp

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp 0,687 prisbasbelopp

överstiger 0,91 men inte 1,11 0,885 prisbasbelopp minskat med 20
prisbasbelopp procent av den fastställda
förvärsinkomsten

överstiger 1,11 men inte 1,965 0,600 prisbasbelopp ökat med 5,7
prisbasbelopp procent av den fastställda
förvärsinkomsten

² Senaste lydelse 2020:1068.

<i>överstiger 1,965 men inte 2,72 prisbasbelopp</i>	<i>0,333 prisbasbelopp ökat med 19,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>
<i>överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp</i>	<i>39,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,212 prisbasbelopp</i>
<i>överstiger 3,11 men inte 3,24 prisbasbelopp</i>	<i>49,49 procent av den fastställda förvärvsinkomsten minskat med 0,523 prisbasbelopp</i>
<i>överstiger 3,24 men inte 5,53 prisbasbelopp</i>	<i>0,325 prisbasbelopp ökat med 23,3 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>
<i>överstiger 5,53 men inte 7,88 prisbasbelopp</i>	<i>0,441 prisbasbelopp ökat med 21,2 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>
<i>överstiger 7,88 men inte 8,08 prisbasbelopp</i>	<i>1,104 prisbasbelopp ökat med 12,8 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>
<i>överstiger 8,08 men inte 11,48 prisbasbelopp</i>	<i>2,139 prisbasbelopp</i>
<i>överstiger 11,48 men inte 12,8 prisbasbelopp</i>	<i>9,257 prisbasbelopp minskat med 62 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>
<i>överstiger 12,8 men inte 13,54 prisbasbelopp</i>	<i>1,32 prisbasbelopp</i>
<i>överstiger 13,54 men inte 36,54 prisbasbelopp</i>	<i>2,097 prisbasbelopp minskat med 5,74 procent av den fastställda förvärvsinkomsten</i>

*Nuvarande lydelse***67 kap.**

7 §

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Skattereduktion Sverige

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 34,05 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 3,24 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,703 prisbasbelopp och 12,8 procent av arbetsinkomsterna mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 men inte 13,54 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,323 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 13,54 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,323 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt, med avdrag för 3 procent av de arbetsinkomster som överstiger 13,54 prisbasbelopp

*Föreslagen lydelse***67 kap.**7 §³

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Skattereduktion
Sverige

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 38,74 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 3,24 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,812 prisbasbelopp och 12,8 procent av arbetsinkomsterna mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 men inte 13,54 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,432 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 13,54 prisbasbelopp	skillnaden mellan 2,432 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt, med avdrag för 3 procent av de arbetsinkomster som överstiger 13,54 prisbasbelopp

³ Senaste lydelse 2018:2086.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***67 kap.**26 §⁴

Skattereduktionen uppgår till 25 procent av underlaget. Skattereduktionen får dock uppgå till högst 1 500 kronor för ett beskattningsår.

Skattereduktionen uppgår till 25 procent av underlaget. Skattereduktionen får dock uppgå till högst 3 000 kronor för ett beskattningsår.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.
 3. Bestämmelsen i 67 kap. 26 § i den nya lydelsen tillämpas på gåvor som lämnas efter den 31 december 2021.

⁴ Senaste lydelse 2019:454.

BILAGA 10**Reservantens (L) lagförslag****Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)**

Härigenom föreskrivs att 9 d kap. 1 och 5 §§ mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 d kap.**1 §²**

En beskattningsbar person är enligt bestämmelserna i detta kapitel befriad från skatt på omsättning av varor och tjänster som den beskattningsbara personen gör inom landet under ett beskattningsår, om omsättningen enligt 3 §

1. inte beräknas överstiga 30 000 kronor under beskattningsåret, och
2. inte har överstigit 30 000 kronor för något av de två närmast föregående beskattningsåren.

1. inte beräknas överstiga 100 000 kronor under beskattningsåret, och
2. inte har överstigit 100 000 konor för något av de två närmast föregående beskattningsåren.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska beloppet enligt första stycket justeras i motsvarande mån.

5 §³

Om förutsättningarna för skattebefrielse upphör på grund av att den omsättning som avses i 1 § överstiger 30 000 kronor under innevarande beskattningsår, ska den beskattningsbara personen ta ut skatt enligt denna lag för den omsättning som medför att beloppet överskrids och anmäla sig för registrering hos Skatteverket på det sätt som framgår av 7 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Om förutsättningarna för skattebefrielse upphör på grund av att den omsättning som avses i 1 § överstiger 100 000 kronor under innevarande beskattningsår, ska den beskattningsbara personen ta ut skatt enligt denna lag för den omsättning som medför att beloppet överskrids och anmäla sig för registrering hos Skatteverket på det sätt som framgår av 7 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

² Senaste lydelse 2016:1069.

³ Senaste lydelse 2016:1069.

2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att nuvarande 67 kap. 13 a, 13 b och 13 c §§ ska betecknas 67 kap. 13 b, 13 c och 13 d §§,

dels att 11 kap. 22 §, 42 kap. 36–37 §§, 65 kap. 5 §, 67 kap. 8, 13, 13 d och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 67 kap. 13 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

22 §²

Experter, forskare eller andra nyckelpersoner ska inte ta upp sådan del av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån och sådana ersättningar för utgifter som avses i 23 §, om arbetet avser

1. specialistuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet,

2. kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, eller

3. företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.

Första stycket gäller bara om

– arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige,

– arbetstagaren inte är svensk medborgare,

– arbetstagaren inte varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som föregått det kalenderår då arbetet påbörjas, och

– vistelsen i Sverige är avsedd att vara högst *fem* år.

– vistelsen i Sverige är avsedd att vara högst *sju* år.

Vid tillämpning av första stycket ska villkoren anses uppfyllda för en arbetstagare, om lön och annan ersättning för arbetet i Sverige per månad överstiger två gånger prisbasbeloppet för det kalenderår då arbetet påbörjas.

Denna paragraf tillämpas under högst *fem* år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades.

Denna paragraf tillämpas under högst *sju* år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades.

¹ Lagen omtryckt 2008:803

² Senaste lydelse 2020:1166

42 kap.36 §³

Den som under kalenderåret har innehaft ett investeringssparkonto för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas enligt 37–41 §§ ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till kapitalunderlaget enligt 37–41 §§ multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november närmast före det aktuella kalenderåret ökad med en procentenhet. *Schablonintäkten ska dock beräknas till lägst 1,25 procent av kapitalunderlaget.*

Den som under kalenderåret har innehaft ett investeringssparkonto för vilket ett kapitalunderlag ska beräknas enligt 37–41 §§ ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till kapitalunderlaget enligt 37–41 §§ multiplicerat med statslåneräntan vid utgången av november närmast före det aktuella kalenderåret ökad med en procentenhet.

37 §⁴

Kapitalunderlaget utgörs av en fjärdedel av summan av marknadsvärdet av

1. tillgångar som vid ingången av varje kvartal under kalenderåret förvaras på investeringssparkontot,

2. kontanta medel som betalas in till investeringssparkontot under kalenderåret,

3. investeringstillgångar enligt lagen (2011:1268) om investeringssparkonto som den som innehar investeringssparkontot under kalenderåret överför till kontot, om överföringen inte sker från ett annat investeringssparkonto, och

4. investeringstillgångar enligt lagen om investeringssparkonto som under kalenderåret överförs till kontot från någon annans investeringssparkonto om tillgångarna inte överförs med tillämpning av 13 § första stycket 1 samma lag. Vid beräkningen av kapitalunderlaget enligt första stycket ska man beakta marknadsvärdet vid ingången av varje kvartal av de tillgångar som förvaras på investeringssparkontot respektive marknadsvärdet av varje inbetalad eller överförd tillgång när de förtecknas på kontot.

Kapitalunderlaget beräknat enligt första och andra styckena tas endast upp till den del det överstiger 300 000 kronor.

³ Senaste lydelse 2017:1250.

⁴ Senaste lydelse 2011:1271.

65 kap.5 §⁵

För fysiska personer är den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en skiktgräns.

Skiktgränsen bestäms med utgångspunkt i en skiktgräns på 490 700 kronor för beskattningsåret 2019. Skiktgränsen bestäms med utgångspunkt i en skiktgräns på 564 700 kronor för beskattningsåret 2022.

För de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränsen till skiktgränsen för det föregående beskattningsåret multiplicerad med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus två procentenheter. Skiktgränsen fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Om en enskild näringsidkare enligt 1 kap. 13 § andra stycket har ett beskattningsår som inte sammanfaller med kalenderåret, ska den skiktgräns som gäller vid detta beskattningsårs utgång tillämpas.

*Nuvarande lydelse***67 kap.**

8 §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige Skattereduktion

överstiger inte 100 000 kronor	20 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 100 000 men inte 300 000 kronor	summan av 15 000 kronor och 5 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 300 000 men inte 600 000 kronor	30 000 kronor
överstiger 600 000 kronor	30 000 kronor med avdrag för 3 procent av de arbetsinkomster som överstiger 600 000 kronor

⁵ Senaste lydelse 2019:1164.

*Föreslagen lydelse***67 kap.**8 §⁶

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp

Arbetsinkomst som beskattas i Skattereduktion
Sverige

överstiger inte 150 000 kronor	20 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 150 000 men inte 300 000 kronor	Summan av 22 500 kronor och 5 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 300 000 men inte 600 000 kronor	37 500 kronor
överstiger 600 000 kronor	37 500 kronor med avdrag för 3 procent av de arbetsinkomster som överstiger 600 000 kronor

⁶ Senaste lydelse 2015:775.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**13 a §*

Om den skattskyldige har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång, avses med hushållsarbete, utöver vad som anges i 13 §, vid tillämpningen av detta kapitel följande

1. sällskap i bostaden eller i samband med rekreation, nöjesarrangemang eller liknande aktiviteter utanför bostaden.

2. matlagning och bakning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden och som avser hushållets måltider och behov.

3. enklare tillsyn av bostaden när tillsynen utförs i eller i nära anslutning till bostaden när den hos vilken arbetet utförs är hemma.

4. plantering av träd, buskar, blommor och andra grödor samt skörd av frukt, bär och grönsaker som utförs på tomt eller trädgård i nära anslutning till bostaden.

5. rastning, passning och därmed förenad enklare skötsel av hund, katt och andra sällskapsdjur, i eller i nära anslutning till bostaden, eller i samband med promenader.

13 d §

Som hushållsarbete räknas inte

1. arbete som enbart avser installationer eller service på maskiner och andra inventarier vid tillämpningen av 13 a eller 13 b §,
1. arbete som enbart avser installationer eller service på maskiner och andra inventarier vid tillämpningen av 13 b eller 13 c §,
2. arbete för vilket försäkringsersättning lämnats,
3. arbete för vilket bidrag eller annat ekonomiskt stöd lämnats från staten, en kommun eller en region,
4. om- eller tillbyggnad av ett småhus för vilket fastighetsavgift inte har tagits ut för de fem första kalenderåren efter beräknat värdeår, eller
5. sådana tjänster som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 5 mervärdesskattelagen (1994:200).

15 §

För rätt till skattereduktion krävs att det utförda hushållsarbetet är hänförligt till den som begär skattereduktion eller dennes förälders hushåll. Föräldern ska dock vara bosatt i Sverige.

Rätt till skattereduktion för sådant hushållsarbete som anges i 13 a § gäller även när det utförda arbetet är hänförligt till annan närståendes hushåll än förälders.

En fysisk person som utför hushållsarbetet får inte vara den som begär skattereduktion eller en närstående till denne.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.
3. Lagen tillämpas första gången på
 - a) hushållsarbete som har utförts och betalats efter den 31 december 2021,
 - b) förmån av hushållsarbete som har tillhandahållits efter den 31 december 2021, och
 - c) hushållsarbete som har utförts efter den 31 december 2021 och för vilket ersättning har betalats ut och redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration efter detta datum.

Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

31 §¹

Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna på avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för denna person. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 26 §. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 600 000 kronor per kalendermånad.

Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna på avgiftspliktig ersättning till en person som arbetar med forskning eller utveckling ska avdrag göras med 10 procent av avgiftsunderlaget för denna person. Avdraget får inte medföra att avgifterna understiger ålderspensionsavgiften enligt 26 §. Det sammanlagda avdraget för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige får inte överstiga 1 500 000 kronor per kalendermånad.

Vid bedömningen av avdragsrätten enligt första stycket ska flera avgiftsskyldiga som ingår i samma koncern och som uppfyller villkoren för att få göra avdrag anses som en avgiftsskyldig. Avdraget ska i ett sådant fall i första hand göras av moderföretaget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget, får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

¹ Senaste lydelse 2021:407.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 12 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

12 §²

Uppgifter och handlingar som avser

1. revision ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, och

2. fastighetstaxering ska gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare, tillfälligt registrerade varumottagare, registrerade avsändare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då aktören avregistrerades.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter *och lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar* samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar om godkända lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik *och* lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter samt uppgifter och handlingar om registrerade mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska gallras sju år efter utgången av det kalenderår då godkännandet blev återkallat.

Uppgifter och handlingar som avses i 4 a § ska gallras tio år efter utgången av det kalenderår då de meddelanden som är kopplade till den administrativa referenskode enligt 22 b § andra stycket lagen om tobaksskatt, 21 b § andra stycket lagen om alkoholskatt eller 6 kap. 4 § andra stycket lagen om skatt på energi eller annan sammanhållande identifikationsuppgift senast ändrades.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2021:430.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

Härigenom föreskrivs att 7, 9, 17 och 19 §§ lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren före begäran om utbetalning.

Utbetalningen får dock uppgå till högst

1. samma belopp som köparen har betalat om den avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. tre sjundedelar av det belopp som köparen har betalat om den avser annat hushållsarbete.

Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 17 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 75 000 kronor för ett beskattningsår. Utbetalning får inte ske till den del den preliminära skattereduktionen för sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen skulle överstiga 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 17 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 75 000 kronor för ett beskattningsår. Utbetalning får inte ske till den del den preliminära skattereduktionen för sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 b och 13 c §§ inkomstskattelagen skulle överstiga 50 000 kronor för ett beskattningsår.

9 §²

En begäran om utbetalning ska innehålla uppgifter om

1. namn, adress och, om sådant nummer finns, organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för utföraren,

2. personnummer eller samordningsnummer i de fall sådant nummer finns för köparen,

3. namn och personnummer för närstående när hushållsarbetet köpts av anhörig men utförts i närståendes hushåll, adress till bostaden där

¹ Senaste lydelse 2020:1069.

² Senaste lydelse 2020:1069.

arbetet utförts samt den anhöriges släktskap med den närstående.

3. debiterad ersättning för hushållsarbete, debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material, betalt belopp för hushållsarbete och den dag som betalningen för hushållsarbetet kommit utföraren tillhanda,

4. vad hushållsarbetet avsett och antalet arbetade timmar, utom i fråga om sådant arbete som avses i 67 kap. 13 § 12 och 13 inkomstskattelagen (1999:1229), och

5. det belopp som utföraren begär som utbetalning från Skatteverket.

4. debiterad ersättning för hushållsarbete, debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material, betalt belopp för hushållsarbete och den dag som betalningen för hushållsarbetet kommit utföraren tillhanda,

5. vad hushållsarbetet avsett och antalet arbetade timmar förutom i fråga om sådant arbete som avses i 67 kap. 13 § 12 och 13 inkomstskattelagen (1999:1229), och

6. det belopp som utföraren begär som utbetalning från Skatteverket.

17 §³

Köparen ska tillgodoräknas preliminär skattereduktion med

1. ett belopp motsvarande den utbetalning som Skatteverket enligt 11 § beslutat om till utföraren, och

2. ett belopp motsvarande redovisade arbetsgivaravgifter i fråga om sådan ersättning för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Om Skatteverket har beslutat om återbetalning enligt 14 §, ska den tidigare tillgodoräknade preliminära skattereduktionen minskas med belopp motsvarande den beslutade återbetalningen.

Den preliminära skattereduktionen får sammanlagt uppgå till högst 75 000 kronor för ett beskattningsår. Den preliminära skattereduktionen för sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen (1999:1229) får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Den preliminära skattereduktionen får sammanlagt uppgå till högst 75 000 kronor för ett beskattningsår. Den preliminära skattereduktionen för sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 b och 13 c §§ inkomstskattelagen (1999:1229) får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår.

19 §⁴

Skatteverket ska så snart som möjligt skriftligen meddela köparen av hushållsarbetet om

1. beslut enligt 11 § om utbetalning,

³ Senaste lydelse 2020:1069.

⁴ Senaste lydelse 2020:1069.

2. beslut enligt 14 § om återbetalning, och

3. belopp motsvarande redovisade arbetsgivaravgifter i fråga om sådan ersättning för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Meddelandet ska innehålla uppgifter om

1. namn, adress och, om sådant nummer finns, organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för utföraren eller annan mottagare som avses i 13 § första stycket,

2. utbetalt belopp till eller återbetalt belopp från respektive utförare eller annan mottagare som avses i 13 § första stycket, och

<p>3. den totala preliminära skattereduktionen som tillgodoräknats köparen enligt 17 §, och hur stor del av denna skattereduktion som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen (1999:1229).</p>	<p>3. den totala preliminära skattereduktionen som tillgodoräknats köparen enligt 17 §, och hur stor del av denna skattereduktion som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 b och 13 c §§ inkomstskattelagen (1999:1229).</p>
--	--

Skatteverket ska på begäran av köparen lämna denne ett särskilt meddelande om den totala preliminära skattereduktionen som tillgodoräknats enligt 17 §. Det ska framgå av meddelandet hur stor del av denna skattereduktion som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen.

Skatteverket ska på begäran av köparen lämna denne ett särskilt meddelande om den totala preliminära skattereduktionen som tillgodoräknats enligt 17 §. Det ska framgå av meddelandet hur stor del av denna skattereduktion som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 b och 13 c §§ inkomstskattelagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Bestämmelserna i 7, 17 och 19 §§ tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

3. Ändringen av vilka uppgifter som ska lämnas i en begäran om utbetalning enligt 9 § tillämpas första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter den 31 december 2021.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 15 §, 7 kap. 1 §, 26 kap. 8 § och 41 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

15 §¹

Med punktskatt avses skatt enligt

1. lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
2. lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
3. 2 § första stycket 5 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
4. lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
5. lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
6. lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
7. lagen (1994:1776) om skatt på energi,
8. lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
9. lagen (1999:673) om skatt på avfall,
10. lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
11. lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
12. lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,
13. lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, och
14. lagen (2018:1139) om skatt på spel,
15. lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, *och* 15. lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns.
16. *lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.*

7 kap.

1 §²

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,

¹ Senaste lydelse 2020:37.

² Senaste lydelse 2021:431.

4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,

5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,

6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,

7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,

8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

10. den som är skattskyldig enligt

a) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

b) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

c) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

d) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

e) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

f) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

g) lagen (1999:673) om skatt på avfall,

h) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,

i) 8 § 1 eller 2 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

j) lagen (2017:1200) om skatt på flygresor,

k) 6 § 1 eller 2 b lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

l) lagen (2018:1139) om skatt på spel,

l) lagen (2018:1139) om skatt på spel, *eller*

m) lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns, *eller*

m) lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns,

n) 4 § 1 lagen (2020:000) om skatt på plastbärkassar,

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§,

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och

13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

11 kap.

14 §³

Skatteavdrag för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) ska reduceras, om den som har utfört arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen. Detsamma gäller om utföraren har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag. Reduktionen ska vara

1. 50 procent av värdet på förmån av sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen, och

2. 30 procent av värdet på förmån av annat hushållsarbete.

<p>Skatteavdraget ska som mest reduceras med 75 000 kronor per beskattningsår. I fråga om förmån av sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 a och 13 b §§ inkomstskattelagen ska dock skatteavdraget som mest reduceras med 50 000 kronor per beskattningsår.</p>	<p>Skatteavdraget ska som mest reduceras med 75 000 kronor per beskattningsår. I fråga om förmån av sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 b och 13 c §§ inkomstskattelagen ska dock skatteavdraget som mest reduceras med 50 000 kronor per beskattningsår.</p>
--	--

26 kap.

8 §⁴

Punktskatt ska redovisas i en särskild skattedeklaration för varje händelse som medför skattskyldighet, om den som är skyldig att lämna skattedeklaration är skattskyldig enligt

<p>1. lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt, lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter <i>eller lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar</i> och inte ska registreras till följd av 7 kap. 1 §, eller</p>	<p>1. lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt, lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter och inte ska registreras till följd av 7 kap. 1 §, eller</p>
---	---

2. 16 § första stycket lagen om tobaksskatt, 15 § första stycket lagen om alkoholskatt eller 4 kap. 9 § första stycket lagen om skatt på energi och ska registreras enligt 7 kap. 1 § samt inte företräds av en representant som är godkänd av Skatteverket.

³ Senaste lydelse 2020:1070.

⁴ Senaste lydelse 2020:35.

41 kap.3 §⁵

Revision får göras hos

1. den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078),
2. någon annan juridisk person än ett dödsbo,
3. den som har anmält sig för registrering,
4. den som har ansökt om eller är godkänd för F-skatt,
5. sådant ombud för en utländsk beskattningsbar person som avses i 6 kap. 2 §,
6. sådan representant som avses i 16 a § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 15 a § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 9 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi,
7. den som har ansökt om godkännande som upplagshavare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
8. den som har ansökt om registrering som varumottagare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
9. den som har ansökt om godkännande som skattebefriad förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
10. den som har ansökt om godkännande som registrerad avsändare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi,
11. den som har ansökt om godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter *eller lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar*, och
11. den som har ansökt om godkännande som lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi, lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik eller lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, och
12. den som har ansökt om godkännande som registrerad mottagare enligt lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Lagen tillämpas första gången i fråga om skattepliktig förmån av hushållsarbete som kommit den skattskyldige till del efter den 31 december 2021.

⁵ Senaste lydelse 2021:431.

Förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 § tullagen (2016:253) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

Bestämmelser om skyldighet att betala annan skatt än tull vid import eller införsel till det svenska tullområdet finns i

- lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
 - mervärdesskattelagen (1994:200),
 - lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
 - lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
 - lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter, *och*
 - lagen (2020:32) om skatt på *plastbärkassar*.
- lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, *och*
- lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter.

Skatt som avses i första stycket ska fastställas och betalas enligt det förfarande som gäller för tull, om inte något annat föreskrivits. Om det i beskattningsunderlaget för sådan skatt ska ingå tullvärde, tull eller motsvarande avgift som fastställts i annan valuta, ska sådant underlag omräknas till svensk valuta efter den kurs som enligt tullagstiftningen gällde den dag då tullvärdet fastställdes.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

¹ Senaste lydelse 2020:36.

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:930) om tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster

Härigenom föreskrivs följande ifråga om lagen (2021:930) om tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster

dels att lagen, som upphör att gälla vid utgången av 2022, ska fortsätta att gälla utan begränsning till viss tid,

dels att rubriken till lagen samt 1 och 4 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster

Lag om skattereduktion för inkomst av arbete och pension

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om *tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster under beskattningsåren 2021 och 2022* samt bestämmelser om särskild beräkning av spärrbelopp enligt lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt.

Denna lag innehåller bestämmelser om skattereduktion för *inkomst av arbete och pension* samt bestämmelser om särskild beräkning av spärrbelopp enligt lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt.

4 §

För personer som har *arbetsinkomster* mellan 60 000 kronor och 240 000 kronor ska skattereduktionen uppgå till 1,25 procent av skillnaden mellan arbetsinkomsten och 60 000 kronor.

För personer som har *arbetsinkomster* från och med 240 000 kronor till och med 300 000 kronor uppgår skattereduktionen till 2 250 kronor.

För personer som har *arbetsinkomster* mellan 300 000 kronor och 500 000 kronor ska skattereduktionen uppgå till 2 250 kronor minskat med 1,125 procent av den del av arbetsinkomsten som överstiger 300 000 kronor.

För personer som har *inkomst av arbete och pension* mellan 60 000 kronor och 240 000 kronor ska skattereduktionen uppgå till 3,89 procent av skillnaden mellan arbetsinkomsten och 60 000 kronor.

För personer som har *inkomst av arbete och pension* från och med 240 000 kronor till och med 300 000 kronor uppgår skattereduktionen till 7 000 kronor.

För personer som har *inkomst av arbete och pension* mellan 300 000 kronor och 500 000 kronor ska skattereduktionen uppgå till 2 250 kronor minskat med 3,5 procent av den del av arbetsinkomsten som överstiger 300 000 kronor.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen tillämpas för första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020.

Förslag till lag om upphävande av lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar

Härigenom föreskrivs att lag (2020:32) om skatt på plastbärkassar ska upphöra att gälla den 31 december 2021.

-
1. Denna lag träder i kraft den 20 december 2021.
 2. För beskattningsärenden som avser perioden före den 1 januari 2022 tillämpas tidigare bestämmelser.

BILAGA II

Konstitutionsutskottets yttrande 2021/22:KU1y

Utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Konstitutionsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse ska uppgå till 17 268 338 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 17 192 respektive 16 291 miljoner kronor för utgiftsområde 1.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2022 höjs med 106 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 5 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 169 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 25 054 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2022 sänks med 42 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 minskas med 148 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2022 höjs med

7 200 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 1

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	17 268 338
Moderaterna	+106 000
Sverigedemokraterna	-169 000
Centerpartiet	+25 054
Vänsterpartiet	-42 000
Kristdemokraterna	-148 500
Liberalerna	+7 200

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 1

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	17 192	16 291
Moderaterna	+76	+41
Sverigedemokraterna	-334	-524
Centerpartiet	-20	-15
Vänsterpartiet	-22	-22
Kristdemokraterna	-192	-192
Liberalerna	-25	-55

Utskottets ställningstagande

Konstitutionsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På konstitutionsutskottets vägnar

Hans Ekström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Hans Ekström (S), Ida Karkainen (S), Lars Jilmstad (M), Matheus Enholm (SD), Per-Arne Håkansson (S), Per Schöldberg (C), Mia Sydow Mölleby (V), Ida Drougge (M), Tuve Skånberg (KD), Daniel Andersson (S), Tina Acketoft (L), Mikael Strandman (SD), Anna Sibinska (MP), Erik Ottoson (M), Erik Ezelius (S), Lars Andersson (SD) och Ulrika Karlsson (M).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse (M)

Lars Jilmstad (M), Ida Drougge (M), Erik Ottoson (M) och Ulrika Karlsson (M) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse (SD)

Matheus Enholm (SD), Mikael Strandman (SD) och Lars Andersson (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse (C)

Per Schöldberg (C) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse (V)

Mia Sydow Mölleby (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse (KD)

Tuve Skånberg (KD) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

6. Utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse (L)

Tina Acketoft (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 12

Skatteutskottets yttrande 2021/22:SkU1y

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över avsnittet Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor i regeringens proposition 2021/22:1 Budgetpropositionen för 2022, de propositioner som bereds inom ramen för budgetärendet samt de motioner som kan komma att väckas med anledning av detta.

Utskottet har behandlat ramarna för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i yttrande 2021/22:SkU2y Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

I detta yttrande behandlar utskottet övriga frågor i det aktuella avsnittet.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L) och ett särskilt yttrande (M, KD).

Sammanfattning

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken, tillstyrker de förslag som regeringen lägger fram i de propositioner som bereds inom ramen för budgetärendet och har ingen invändning mot de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisar. Utskottet tillstyrker att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2022 godkänns och de preliminära beräkningarna av statsbudgetens inkomster för 2023 och 2024 godkänns.

Utskottets ställningstagande innebär ett instämmande i följande bedömningar och tillstyrkande av följande ändringar på skatteområdet under 2022:

- Skatterna sänks med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare, genom en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster.
- Skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning förstärks.

- En skattelättnad för avgiften till en arbetslöshetskassa bör införas. Skattelättnaden bör ges genom en skattereduktion med 25 procent av den avgift som betalats under året.
- En skattelättnad införs för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk.
- Nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar bör ändras. Det bör ske genom att dagens nedsättning ersätts med en fast schablonmässig nedsättning som utgår från bilens miljöteknik.
- Reglerna om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag förenklas.
- Reglerna om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall utvidgas.
- En skattefrihet för uthyrning av personliga tillgångar införs.
- En moderniserad källskatt på utdelningar till utländska personer bör införas.
- Avdragsrätten för underskott från tidigare år bör begränsas.
- Miljöstyrningen i bonus malus-systemet för nya lätta fordon bör skärpas för att snabba på omställningen av fordonsflottan och för att säkra systemets långsiktiga ekonomiska hållbarhet.
- Skatten på förbränning av avfall bör BNP-indexeras.
- Skatten på kemikalier i viss elektronik bör BNP-indexeras.
- Skatten på reklam avskaffas.
- Skatten på alkohol respektive tobak bör höjas.
- En skatt på kemikalier i kläder och skor bör i nuläget inte införas.
- Vissa inköp gjorda av EU-organ med anledning av covid-19 bör undantas från mervärdesskatt.
- Omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt bör höjas.
- Mervärdesskatten för vissa reparationer bör sänkas ytterligare.
- En möjlighet till avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar bör införas.

Innehållsförteckning

Utskottets överväganden.....	5
Riktlinjer i skattepolitiken.....	5
Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning.....	21
Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa.....	23
Skattelättnad för cykelförmån.....	24
Ändrad nedsättning för förmånsvärdet för miljöanpassade bilar.....	25
Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag.....	27
Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall.....	28
Jobbskatteavdrag m.m.....	30
Sänkt skatt på pension.....	33
Skattereduktion för installation av grön teknik.....	34
Brytpunkt och skiktgräns för statlig skatt.....	35
SINK-skatt.....	36
Expertsatt.....	37
Husavdraget.....	39
Reseavdrag m.m.....	41
Skattereduktion för bosparande.....	43
Gåvor till ideell verksamhet.....	45
Avdrag för ränteutgifter.....	46
Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag.....	48
Beskattning vid generationsskifte.....	51
Investeringsparkonto m.m.....	52
Kapitalbeskattning, arvs- och gåvobeskattning m.m.....	54
Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m.....	56
Andrahandsuthyrning.....	58
Exitskatt.....	60
Skattefri uthyrning av personliga tillgångar.....	62
En moderniserad källskatt på utdelningar till utländska personer.....	64
En begränsning av avdragsrätten för underskott från tidigare år.....	65
Avdrag för koncernbidragspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto.....	66
Riskskatt för större kreditinstitut.....	68
Ändrad bolagsbeskattning m.m.....	70
Investeraravdrag m.m.....	71
Skogskonton m.m.....	73
Tonnageskatt.....	75
Skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet.....	76
BNP-indexering av avfallsförbränningskatten.....	77
Skatt på drivmedel.....	78
Beskattning av tung vägtrafik.....	81
Övriga miljö- och energiskatter.....	83
BNP-indexering av skatten på kemikalier i viss elektronik.....	88
Utvärdering av skatten på kemikalier i viss elektronik.....	89
Avskaffad reklamskatt.....	90
Höjd skatt på alkohol och tobak.....	91

En skatt på kemikalier i kläder och skor införs inte.....	92
Skatt på plastbärkassar	93
Mervärdesskatteundantag för vissa inköp av EU-organ med anledning av covid-19	94
Höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt.....	95
Ytterligare sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer	96
Övriga mervärdesskattefrågor	97
Avbetalningsplan för tillfälliga anstånd.....	97
Utvärdering av utjämningsordningen med Danmark.....	98
Lagförslagen.....	99
Offentliga sektorns skatteintäkter	100
Avvikande meningar.....	102
1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (M).....	102
2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (SD)	104
3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (C).....	106
4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (V).....	108
5. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (KD).....	111
6. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (L).....	114
Särskilt yttrande	117
Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (M, KD)	117

Utskottets överväganden

Riktlinjer i skattepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken och föreslår att Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Vänsterpartiets, Kristdemokraternas och Liberalernas förslag om en annan inriktning avslås.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Regeringen föreslår (punkt 1 i denna del) att riksdagen godkänner riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Sverige kämpar tillsammans med resten av världen sedan över ett och ett halvt år tillbaka mot covid-19-pandemin. Även om läget fortfarande är osäkert talar mycket för att en väg ut ur pandemin nu kan vara inom räckhåll. Svenska folket har vaccinerats i en takt och omfattning som saknar motstycke i Sveriges historia. Ekonomin återhämtar sig nu snabbt, fler kommer åter i arbete och nya möjligheter att lösa samhällsproblemen skapas.

Klimatet är vår tids ödesfråga. Sverige är och ska förbli ett föregångsland i arbetet för miljön och klimatet. Omställningen till en fossilfri och cirkulär ekonomi är nödvändig för att Sverige ska uppnå sina miljö- och klimatmål, för att nå de globala målen i Agenda 2030 och för att bibehålla näringslivets konkurrenskraft globalt. Den senaste rapporten från FN:s klimatpanel, IPCC, visar dock att takten i klimatomställningen måste öka, både i Sverige och globalt. Regeringen föreslår därför en rad åtgärder för att påskynda den gröna omställningen av ekonomin, för minskade utsläpp, för att främja den cirkulära ekonomin och för att värna den svenska naturen.

Bättre förutsättningar för cykelpendling ger positiva effekter på såväl miljö och stadsutveckling som hälsa. Förutom en god tillgång till cykelvägar kan ekonomiska styrmedel och incitament vara en viktig faktor för att få fler arbetspendlare att välja cykel framför bil. Regeringen kommer att föreslå en skattelättnad för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk.

Regeringen kommer att föreslå att miljöstyrningen i bonus malus-systemet för nya lätta fordon skärps för att snabba på omställningen av fordonsflottan och för att säkra systemets långsiktiga ekonomiska hållbarhet. Den nedre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 90 till 75 gram koldioxid per kilometer. Gränsen för när den högre nivån på det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 130 till 125 gram per kilometer.

Prognoserna för bonusen är mycket osäkra. Regeringen följer därför utvecklingen noga och kommer att tillskjuta mer medel för bonusen om det krävs. Dessutom kommer regeringen att föreslå att nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar förenklas och koncentreras till bilar med låga utsläpp.

Det är i dag många gånger relativt enkelt och billigt att köpa nytt. Att reparera, hyra eller återanvända befintliga produkter är dock oftast mer resurseffektivt, tar mindre energi i anspråk och ger lägre utsläpp än att producera nya varor. För att främja en cirkulär ekonomi kommer regeringen att föreslå en möjlighet att hyra ut personliga tillgångar skattefritt upp till 20 000 kronor. Därmed minskar behovet av att köpa nytt, och naturens resurser utnyttjas bättre. Regeringen kommer också att föreslå en ytterligare sänkning av mervärdesskatten på reparationer av vissa varor från 12 till 6 procent.

Långsiktigt livskraftiga företag som tagit sig igenom lågkonjunkturen med stöd av krisåtgärderna ska inte behöva försättas i konkurs mitt i återhämtningen. Regeringen kommer därför att föreslå att återbetalningstiden för företagets anstånd med skattebetalningar förlängs, vilket förväntas öka likviditeten i företagen och på så sätt ytterligare bidra till den ekonomiska återhämtningen.

Vidare kommer regeringen att föreslå en skattesänkning, med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare, genom en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster. Dessutom kommer regeringen att föreslå en nedsättning av arbetsgivaravgifterna under perioden juni–augusti 2022 för ungdomar i åldern 19–23 år.

Det ligger i samhällets intresse att underlätta och uppmuntra till att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen. Regeringen kommer att föreslå att det ska införas en skattereduktion för avgiften till arbetslöshetskassan fr.o.m. halvårsskiftet 2022 för att fler ska försäkra sig mot de ekonomiska följderna av arbetslöshet.

För att minska den administrativa bördan för små företag kommer regeringen att föreslå en höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt.

Sjukförsäkringen ska ge ekonomisk trygghet och det stöd som krävs för återgång i arbete. Regeringen föreslår därför ett flertal angelägna reformer. Regeringen vill förstärka skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning för att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster.

Genom ökad offentlig konsumtion, offentliga investeringar samt transfereringar och sänkta skatter till låginkomsthushåll bidrar de föreslagna reformerna i denna proposition till att stimulera tillväxten och sysselsättningen de närmaste åren. De föreslagna och aviserade reformerna väntas även ha sammantaget positiva effekter på lång sikt. Fördelningspolitiken bidrar till att tillväxt och välfärd kommer alla till del genom hela livet, så att livschanser och levnadsvillkor utjämnas. En del av utjämnningen sker via skatter och transfereringar, som direkt påverkar den ekonomiska standarden.

Motionerna

Moderaterna

Moderaterna föreslår i partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Moderaternas politik syftar till att bygga ett samhälle som tar tillvara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som vi gemensamt skapar trygghet och sammanhållning.

Moderaternas budget tar vara på möjligheten till strukturreformer som uppstått i spåren av krisen, dvs. reformer som varaktigt höjer tillväxten. Budgeten innehåller ett antal åtgärder för att öka produktiviteten och självförsörjningen och få långtidsarbetslösa i arbete.

I budgeten sänker Moderaterna också skatten för dem som arbetar – med fokus på låga och medelstora inkomster. Moderaterna gör det för att det är rätt, då det ökar sysselsättningen, och för att det är rättvist att ansträngning lönar sig. Förstärkningen av jobbskatteavdraget innebär att utbytet att gå från bidrag till arbete ökar, också på sikt. Detta till skillnad mot regeringens förvärvs-avdrag, som inte gör det mer lönsamt att gå från bidrag till arbete. Tillsammans med bidragstaket och stramare transfereringssystem är sänkta skatter på låga och medelstora inkomster centralt för att minska arbetslösheten och få fler att försörja sig själva. Moderaterna avvisar regeringens förslag om förstärkning av förvärvsavdraget, förslaget om skattereduktion för avgift till a-kassan och skattelättnad för cykelförmån.

Att driva företag i Sverige ska vara enkelt. Villkor och skatter för landets företagare ska utformas för att inte lägga orimliga bördor på företagare. Lagar och regler ska utformas så att de är enkla att tillämpa. Moderaternas budget underlättar för företag att växa och anställa – motionärerna föreslår bl.a. sänkt skatt på sparande, mer generösa forskningsavdrag, mer förmånliga personaloptioner och minskat regelkrångel. Mer i plånboken för landets pensionärer är en viktigare prioritering än att lägga miljarder kronor på reformer som familjeveckan eller på skadliga reformer som försvagar arbetslinjen. Moderaterna är partiet för den som jobbar, den som vill jobba och den som har jobbat. Den som varit med och byggt Sverige ska känna att det lönat sig. Det snabbaste sättet att stärka ekonomin för pensionärer är att sänka skatten. Moderaterna sänker skatten för alla pensionärer – med ca 200 kronor per månad.

Moderaterna anser att en stor skattereform behöver genomföras inom en snar framtid.

Moderaterna anser att reglerna för personaloptioner bör utvidgas så att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning samt balansomslutning. Moderaterna anser även att det bör utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt.

Moderaterna föreslår en förstärkning av jobbskatteavdraget med 12 miljarder kronor som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster.

Moderaterna föreslår att skatten för pensionärer sänks med 5,8 miljarder kronor. Det innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på ca 200 kronor per månad.

Moderaterna föreslår att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta sänks från 25 procent till 20 procent.

Nystartade bolag bidrar med ny teknik och nya affärsmodeller, samtidigt som det är svårare för nystartade bolag att ta in kapital. Moderaterna föreslår därför att nystartade bolag ska vara undantagna från bolagsskatt de första tre åren.

För att ytterligare stödja de större företag som står för majoriteten av den kommersiella forskningen föreslår Moderaterna att taket i forskningsavdraget ska höjas ytterligare till 2 miljoner kronor per månad.

Moderaterna föreslår att skatten på investeringssparkontot ska sänkas från statslåneräntan plus 1 procent till statslåneräntan plus 0,75 procent. Moderaterna föreslår vidare att golvet för skatten på investeringssparkontot och kapitalförsäkringen ska slopas.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om en bankskatt.

Moderaterna avvisar vidare regeringens förslag om skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Utöver att föreslå sänkta drivmedelsskatter avisar Moderaterna det förslag som finns i budgetpropositionen om att skärpa bonus malus.

Avfallsförbränningsskatten tas bort för att underlätta lokal energiproduktion fr.o.m. 1 juli 2022.

Moderaterna avvisar överindexering av kemikalieskatten.

Moderaterna avvisar höjd skatt på alkohol respektive tobak från BP21 och BP22.

Plastpåseskatten avskaffas fr.o.m. 1 juli 2022.

Moderaterna avvisar sänkt moms på reparation samt återställer nivån till 25 procent.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2021:22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkande I i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Utöver det mänskliga lidandet har pandemin, och de införda restriktionerna för att minska smittspridningen, medfört ekonomiska konsekvenser för privatpersoner och för företag – där restauranger, sportarenor, museer, nöjesparker och annan besöksintensiv verksamhet har drabbats särskilt hårt. Krisen har resulterat i minskad lönsamhet för företagen, med färre nyanställningar och ökad arbetslöshet som följd.

Grunden för ett fungerande välfärdssamhälle är att alla är med och bidrar efter förmåga. Den som kan jobba ska jobba. Så är dock inte fallet i dag.

För att minska arbetslösheten måste åtgärderna rikta sig mot de områden där riktiga arbetstillfällen skapas: hos företag som expanderar och nyanställer på grund av tillväxt, inte på grund av massiva subventioner från staten. Det behöver bli billigare och lättare att starta företag, mer gynnsamt att expandera verksamheten samt mer lönsamt att gå från bidrag till arbete.

Sverigedemokraterna föreslår att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension.

Sverigedemokraterna föreslår att flerbarnstillägget omvandlas till ett flerbarnsavgift – en skattereduktion på inkomst av tjänst, a-kassa eller föräldrapenning – fördelat jämnt på föräldrarna.

Sverigedemokraterna föreslår att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta återställs från 25 procent till tidigare 20 procent.

Sverigedemokraterna föreslår att ett rotavdrag för kulturhistoriska bebyggelsemiljöer införs.

Sverigedemokraterna föreslår att skattefri milersättning för privat bil i tjänsten ska höjas från 18,50 kronor per mil till 23,50 kronor per mil.

Sverigedemokraterna vill avskaffa förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar.

Sverigedemokraterna föreslår ett avdragsgillt bosparande för att uppmuntra till att spara till sitt boende.

Sverigedemokraterna föreslår att ränteavdragen successivt ska avvecklas genom en utfasning av ränteavdragen med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2026.

Sverigedemokraterna föreslår att skatten på investeringssparkontot och på kapitalförsäkringar ska återställas till den tidigare nivån, statslåneräntan med ett tillägg om 0,75 procent.

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser föreslår Sverigedemokraterna vidare att det ska återinföras ett privat pensionssparande med ett system med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och med samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid insättningarna och heller ingen kapitalvinstbeskattning vid försäljning av t.ex. fonder eller aktier. I stället bör sparformen omfattas av en låg schablonskatt.

Sverigedemokraterna föreslår att taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.

Sverigedemokraterna föreslår vidare att den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.

Sverigedemokraterna föreslår även att schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Bonus minus-systemet för personbilar ska avskaffas.

Sverigedemokraterna motsätter sig en skatt på avfallsförbränning, främst för att den inte på vare sig ett kostnadseffektivt eller verkningfullt sätt styr mot en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering.

Hela indexuppräknigen på bensin- och dieselskatten ska avskaffas. Reduktionsplikten ska sänkas till 5 procent för diesel och 2 procent för bensin. Beskattningen av miljöklass 3 och miljöklass 1 ska likställas. Alla kvarvarande skattelättnader på biodrivmedel ska avskaffas.

Ett avskaffande av trängselskatten ska utredas.

Flygskatten ska avskaffas.

Den särskilda punktskatten på plastpåsar ska avskaffas.

Centerpartiet

Centerpartiet föreslår i partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkande 1 i denna del 2 att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

I samband med tecknandet av det s.k. januariavtalet inleddes historiska reformer av arbetsmarknaden, av matchningen och av mottagandet av nyanlända. Dessa reformer behöver fortsätta att genomföras för att få full effekt. Men det räcker inte. Fortfarande leder höga kostnader för att anställa till att människor stängs ute från arbetsmarknaden. För att möjliggöra fler enkla jobb och därmed fler vägar in på arbetsmarknaden behövs både förstärkt utbildning, lägre kostnader för att anställa och en bättre introduktion till arbetsmarknaden.

Centerpartiets budget lägger därför fram ett antal kraftfulla reformer, dels för att pressa ned arbetslösheten och långtidsarbetslösheten efter pandemin, dels för att stärka jobbskapandet och företagandet långsiktigt.

Sverige måste kontinuerligt jämföra sig med de länder som har de mest ändamålsenliga reglerna och det minst byråkratiska förfarandet. För egenföretagare, många av dem numera inom digitala plattformar, måste arbetet med en förenklad företagsform och beskattning, s.k. ingångsföretag, där företagen kan göra rätt för sig och bygga social trygghet utan att knäckas av byråkrati skyndas på.

Det gröna avdraget, som nu gör det lika lätt som med rutavdraget att i hemmet satsa på grön teknik, främst solceller och laddboxar, utvidgas i nästa steg till bl.a. miljökonvertering av bilar samt energi- och vattenbesparande åtgärder. Tack vare förslaget om bonus minus toppar nu familjeelbilar försäljningslistorna i Sverige. I det läget är det fel att som regeringen gör försvaga bonusarna för att köpa rena elbilar, trots att bara en bråkdel av bilparken ännu går på el. Centerpartiet föreslår istället att de kraftfulla bonusarna fullföljs fram till 2024, så att rena miljöbilar helt dominerar bilförsäljningen kommande år, vilket också är en av de största klimatsatsningarna i partiets budgetmotion.

Centerpartiet välkomnar regeringens föreslagna förstärkning av skatte-reduktionen riktad mot förvärvsinkomster. Centerpartiet bedömer dock att det

kommande förslaget bör ha ett något längre infasningsintervall och vara fullt infasat vid en fastställd förvärvsinkomst om 300 000 kronor.

Centerpartiet avvisar regeringens förslag om skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa.

Centerpartiet välkomnar regeringens förslag om skattelättnad för cykel-förmån.

Centerpartiet anser att det är klokt att i högre grad schablonisera beräkningen av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar. Centerpartiet anser dock att det kommande förslaget också bör inkludera etanolbilar.

Centerpartiet välkomnar regeringens avisering om lättnader i regelverket för personaloptioner och anser att utvidgningarna utgör ett steg i rätt riktning men att de inte på längre sikt är tillräckliga.

Centerpartiet anser att skattereduktionen för installation av grön teknik bör utvidgas ytterligare.

Centerpartiet föreslår att ett s.k. landsbygdsavdrag införs. Landsbygdsavdraget är en skattereduktion baserad på avgifter till väg- och bredbandssamfälligheter.

Centerpartiet anför vidare att det behövs en översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare.

Ett av de större problemen med utformningen av den föreslagna riskskatten är att den riskerar att försämra kommunernas möjlighet till finansiellt samarbete inom ramen för Kommuninvest. Centerpartiet anser därför att regeringen skyndsamt ska återuppta dialogen med Europeiska kommissionen om möjligheten att undanta Kommuninvest från beskattning.

Centerpartiet föreslår att ett system med s.k. miljöavskrivningar, där vissa typer av investeringar tillåts skrivas av snabbare än med dagens regler, ska införas.

Centerpartiet föreslår en ändrad ordning vid redovisningen av de skattemässiga justeringarna så att räntefördelningen flyttas ned. Centerpartiet föreslår också att regelsystemet om negativ räntefördelning och reglerna om särskild post ska slopas samt att räntefördelningen ska baseras på nettotillgångarna vid utgången av beskattningsåret.

Centerpartiet föreslår vidare att en företagsform ska införas där små enmansföretag ges möjlighet att välja att beskattas schablonmässigt baserat på sin omsättning, s.k. ingångsföretag.

Centerpartiet föreslår också att de första 150 000 kronorna på ett investeringssparkonto (ISK) ska göras skattefria. Begränsningsregler som innebär att denna skattefrihet enbart kan utnyttjas en gång bör införas. Beskattningen av sparande på ISK och i kapitalförsäkringar ska sänkas från dagens 1 procentenhet till 0,75 procentenheter. Den lägsta schablonintäkten ska sänkas från dagens 1,25 procent till 1 procent.

Centerpartiet välkomnar förslaget om skattefrihet för uthyrning av personliga tillgångar.

Centerpartiet föreslår en utredning om reglerna om andrahandsuthyrning.

Det är av stor vikt för ett samhälle att ha ett regelsystem som underlättar generationsskiftet och andra ägarskiftet av företag. Centerpartiet föreslår därför att ett nytt stickårssystem ska införas. Systemet ska vara offentlig-finansiellt neutralt och tentativt baserat på 70 procent av 1996 års taxeringsvärde från den 1 januari 2023.

Centerpartiet föreslår ett förenklat skogsavdrag och en förenklad återföring av skogsavdrag.

I proposition 2020/21:113 Utökad befrielse från energiskatt för egenproducerad el föreslogs flera välkomna höjningar av effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el. Centerpartiet vill dock gå längre och helt avskaffa dessa effektgränser.

Centerpartiet delar inte regeringens bedömning att kemikalieskatten på viss elektronik samt avfallsförbränningskatten bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023.

Centerpartiet välkomnar regeringens förslag om höjd omsättningsgräns för mervärdesskatteplikt, från 30 000 till 80 000 kronor, men föreslår att gränsen höjs till 150 000 kronor från den 1 januari 2024 i samband med att ett system för schablonbeskattning av de minsta företagen införs.

För att finansiera andra prioriterade satsningar avvisar Centerpartiet förslag om ytterligare sänkt moms på reparationer.

Centerpartiet föreslår att den s.k. dansbandsmomsen avskaffas.

Centerpartiet välkomnar att regeringen föreslår en möjlighet till förlängd anståndstid för skattebetalningar.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet föreslår i 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Vänsterpartiets budgetmotion handlar om att återstarta den svenska ekonomin efter coronapandemin och man vill se en stor grön och modern omställning av samhället som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet. Vänsterpartiets förslag ökar tryggheten för människor genom ett starkt socialförsäkringssystem och trygga arbetsvillkor. Vänsterpartiet ger småföretagare bättre förutsättningar och bygger ut infrastrukturen genom en utvecklad transportsektor. Genom vänsterpolitik skapar vi välfärd som kommer alla till del, från de minsta barnen på förskolan, genom skola och arbetsliv, till de äldre med behov av omsorg.

Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag om förstärkt förvärsavdrag till förmån för ett eget förslag om sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare som de anser har en bättre fördelningsprofil.

Vänsterpartiet konstaterar att regeringen tagit till sig partiets krav på att sluta skatteklyftan för personer som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning. Vänsterpartiet föreslår att skatteklyftan ska slutas helt för alla andra inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenning, a-kassan och föräldraförsäkringen.

Vänsterpartiet föreslår att en skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter införs.

Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag att utvidga regelverket kring personaloptioner.

Vänsterpartiet föreslår att jobbskatteavdraget trappas av på inkomster över 43 000 kronor i månaden.

Vänsterpartiet föreslår en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad.

Vänsterpartiet föreslår att brytpunkten för statlig inkomstskatt sänks från 46 240 kronor per månad till 44 700 kronor per månad för 2022 och föreslår att två nya skiktgränser för statlig inkomstskatt införs. Dessa innebär ett påslag med 5 procentenheter på inkomster över 62 000 kronor per månad och ett ytterligare påslag med 5 procentenheter på inkomster över 85 000 kronor per månad.

Vänsterpartiet föreslår att skattereduktionen för hushållsnära tjänster avskaffas. Vänsterpartiet är även emot det s.k. rotavdraget som de anser kan vara lämpligt som konjunkturåtgärd, men inte som en permanent skattereduktion. Av konjunkturrella skäl väljer de att för 2022 sänka taket i rotavdraget.

Vänsterpartiet föreslår att skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer tas bort.

Vänsterpartiet föreslår att bolagsskatten ska höjas och återgå till 22 procent.

Vänsterpartiet vidhåller sin uppfattning att reglerna om avdrag för koncernbidragssparade underskott ökar komplexiteten i ett redan komplext system, och föreslår därför att bestämmelserna går tillbaka till det ursprungliga regelverket.

Vänsterpartiet föreslår att ränteavdragen, i ett första skede, trappas av med 5 procentenheter under en 3-årsperiod. Av konjunkturrella skäl föreslår Vänsterpartiet att avtrappningen av ränteavdragen införs först 2023. Förslaget innebär att ränteavdragen ska sättas ned till 28 procent 2023 och till 26 respektive 25 procent för 2024 och 2025. Vänsterpartiet föreslår vidare att avdragsrätten för ränteutgifter begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. avdragsrätten för ränteutgifter därutöver ska avskaffas.

Vänsterpartiet föreslår att det införs ett tak för sparande på ISK om 1 miljon kronor. Sparande utöver taket ska beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

Dagens 3:12-regler har kommit att utnyttjas för det som de var tänkta att motverka, nämligen inkomstomvandling. Vänsterpartiet föreslår därför att 3:12-reglerna i ett första steg reformeras i enlighet med förslagen i utredningen Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

Vänsterpartiet föreslår vidare att skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–45 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.

Vänsterpartiet föreslår vidare att det i likhet med många andra OECD-länder ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Förslaget innebär ett

fribelopp på 3 miljoner kronor, dvs. arvs- och gåvobelopp upp till den gränsen ska inte beskattas.

För att minska ojämlikheten och få in pengar till nödvändiga reformer föreslår Vänsterpartiet också att en ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige. Förmögenhetsskatten ska gälla på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under 6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Vänsterpartiet föreslår följande gränsvärden: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–20 miljoner kronor en skattesats om 3 procent och från 20 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 5 procent.

Den kommunala fastighetsavgiften ska kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Vidare föreslår Vänsterpartiet att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla. Förslaget till ny fastighetsbeskattning innebär också att de avgiftslättnader som i dag finns för nybyggda hus ska avskaffas.

Vänsterpartiet föreslår att en exitskatt ska införas i enlighet med Skatteverkets promemoria Exitbeskattning för fysiska personer.

Av fördelningspolitiska skäl föreslår Vänsterpartiet att investeraravdraget ska avskaffas.

Vänsterpartiet föreslår att dieselsubventionen till jord- och skogsbruket fasas ut de närmaste tre åren.

Vänsterpartiet föreslår att en beskattning av konstgödsel i likhet med den som avskaffades 2009 införs, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve. Skattesatsen på kväve höjs med 10 procent jämfört med den gamla skatten.

Under 2017 sänktes energiskatten för datorhallar i Sverige. Vänsterpartiet menar att det finns rimligare sätt att använda dessa resurser och avvisar därför energiskatteavdraget för datorhallar.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

I ett känsligt konjunkturläge där det fortsatt krävs en expansiv ekonomisk politik – men där ekonomin samtidigt visar sig stark, behövs enligt Kristdemokraterna särskilt väl avvägda reformer som investerar i framtida tillväxt, välbefinnande och hälsa. I stället lägger budgeten alltför stort fokus på att lösa en enskild votering i kammaren här och nu och säkra ännu en stund av socialdemokratiskt regeringsinnehav. Kristdemokraterna prioriterar annorlunda och ser människorna bakom de dystra siffrorna. Patienten i vårddön, den arbetslösa som söker försörjning och en arbetsgemenskap, familjer som

upplever otrygghet i sina bostadsområden och behoven av att livet på landsbygden ska fungera.

Kristdemokraterna avvisar regeringens förslag till förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster och föreslår i stället ett nytt jobbskatteavdrag med motsvarande sänkning för pensionärer.

Kristdemokraterna föreslår ett förstärkt jobbskatteavdrag med fokus på låg- och medelinkomsttagare. Jobbskatteavdraget är utformat så att samtliga med arbetsinkomster på 10 000 kronor eller mer får ca 2 400 kronor i lägre skatt per år.

Kristdemokraterna föreslår även ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden.

Ett dubbelt jobbskatteavdrag föreslås även för alla unga upp till 23 år som har en subventionerad anställning eller som omfattas av andra arbetsmarknadspolitiska insatser och för nyanlända under de fem första åren i Sverige.

Kristdemokraterna föreslår även två år med dubbelt jobbskatteavdrag för dem som tar en akademisk examen före sin 25-årsdag samt ett extra förhöjt jobbskatteavdrag vid 69 års ålder.

Motionärerna föreslår även en fast skattereduktion som när den införs 2022 uppgår till 150 kronor per förälder och vårdnadshavare per månad. Nivån 150 kronor ligger kvar även för 2023 för att sedan öka till 250 kronor per förälder under 2024.

Kristdemokraterna föreslår sänkt skatt på ersättningar till funktionärer i ideella organisationer.

Kristdemokraternas uppfattning är att ännu fler tjänster bör inkluderas i rutavdraget och föreslår att även plantering, matlagning och gravvård bör inkluderas.

Milersättningen i reseavdraget höjs till 20 kronor och taket för avdragsgränsen höjs till 13 000 kronor.

Kristdemokraterna föreslår att skattereduktion för stödområde A och B tas bort.

Kristdemokraterna föreslår att ett förmånligt bosparande utreds och införs, som förval för alla unga mellan 18 och 34 år med inkomst av tjänst. Skattereduktionen ska ges under de första 60 månaderna på inkomster som uppgår till 12 000 kronor eller mer per månad. Skattereduktionen ska beräknas på lön efter skatt som avsätts till ett bosparande, och skattereduktionen ska medges med 20 procent av beloppet.

Kristdemokraterna föreslår att en utredning tillsätts som syftar till att gåvor till fler typer av organisationer ska berättiga till skattereduktion för gåvor och att den undre beloppsgränsen för varje enskild gåva ska sänkas.

Kristdemokraterna föreslår vidare att beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget höjs så att gåvor upp till 12 000 kronor berättigar till skattereduktion.

Regeringens satsning på förändrade regler för personaloptioner är enligt Kristdemokraterna för begränsad. Motionärerna vill se mer omfattande

sökmöjligheter för företagen att använda incitamentsprogram och avsätter 340 miljoner kronor per år för att inkludera företag med upp till 250 anställda, och med en omsättning på upp till 350 miljoner kronor.

Kristdemokraterna föreslår en skattesänkning som innebär 2 400 kronor mer per år i disponibel inkomst. Skattesänkningen görs via en höjning av det förhöjda grundavdraget för personer över 65, så att skatten vid varje given inkomstnivå är densamma som den som betalas av personer under 65 år och arbetar.

Kristdemokraterna föreslår en höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt, med 3 procentenheter utöver inflation. Det innebär en 50 procent högre höjning av skiktgränsen än regeringen.

Kristdemokraterna föreslår en långsam avtrappning av ränteavdragen med 1–2 procentenheter per år. Kristdemokraterna sänker också taket för den högre nivån av ränteavdrag från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år.

Kristdemokraterna anser att riksdagen ska göra ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med lagförslag som undantar Kommuninvest från riskskatten.

Kristdemokraterna föreslår höjd fastighetsskatt på obebyggd tomtmark, hyreshusenheter.

Kristdemokraterna föreslår att ägarlägenheter ska beskattas som en bostadsrätt och inte som småhus.

Kristdemokraterna anser att fastighetsskatten inte ska återuppväckas.

Kristdemokraterna föreslår en utredning om hur ägarskiften kan genomföras för att skapa bättre praktiska och skattemässiga möjligheter för personal som vill äga och driva vidare företag.

Kristdemokraterna föreslår att avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse regleras, när de sker i syfte att köpa ett helt bolag vid ägarskifte så att det tydligt framgår i lagstiftningen att detta är möjligt.

Investeraravdragets utformning bör förändras så att det går att använda även för de mindre investerarna som tillsammans med andra äger som juridisk person, och på så sätt bidrar till svenska småbolags kapitalförsörjning.

Kristdemokraterna föreslår tillfälligt sänkt bolagsskatt för alla företag som gör investeringar under 2022. Skattereduktionen omfattar materiella inköp så som maskiner och andra materiella tillgångar som är avsedda som långsiktiga tillgångar i verksamheten. Skattereduktionen gäller för fysiska och juridiska personer som redovisar inkomst av näringsverksamhet. Detta omfattar bl.a. aktiebolag, enskild näringsverksamhet och ekonomiska föreningar och handelsbolag.

För att bidra till nyföretagande och stärka egenanställdas flexibilitet att ha många uppdragsgivare föreslår Kristdemokraterna en ny typ av entreprenörskonto där soloföretagaren schablonbeskattas.

Vidare föreslår Kristdemokraterna sänkt stämpelskatt för fartyg och luftfartyg.

Regeringens förslag till skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet avvisas av Kristdemokraterna.

Kristdemokraterna föreslår att avfallsförbränningsskatten sänks och regeringens indexering av avfallsförbränningsskatten avvisas.

För att stödja flygnärings återhämtning i spåren av pandemin tar Kristdemokraterna bort flygskatten under nästa år.

Den nuvarande beskattningsmodellen av tung vägtrafik bör ersättas med en ny fordons- och bränslebeskattning som tar hänsyn till vilken miljö- och trafikbelastning fordonet har i trafiksystemet. Modellen måste ta hänsyn till stad och land, trängsel, tid på dygnet, körsträcka, samt fordonens miljöpåverkan.

Kristdemokraterna föreslår att regeringens aviserade höjning av skatten på alkohol och tobak tidigareläggs.

Liberalerna

Liberalerna föreslår i partimotion 2021/22: 4181 av Johan Persson m.fl. yrkande 1 i denna del att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Liberalerna anför att de är partiet för alla de som vill byta regering och prioritera skola, integration och klimat. I sin budgetmotion redovisar de reformer och prioriteringar som kommer att vara vägledande i Liberalernas arbete för ett liberalt maktskifte.

Välfärden är resultatet av att företagen både skapar jobb och de skatteintäkter som finansierar vår välfärd. Liberalernas välfärdsmodell bygger på att människor arbetar och att våra företag växer. Men politiska partier till vänster i Sverige vill nu vrida den ekonomiska politiken åt vänster med återinförd förmögenhetsskatt, fastighetsskatt och höjda skatter på sparande. Genom slopandet av förmögenhetsskatten och arvs- och gåvoskatten kan vår tids entreprenörer bygga och utveckla bolag i Sverige. Och när vinster från globala försäljningssuccéer återinvesteras i nya företag här hemma blir vi alla rikare. Det behövs reformer som återställer arbetslinjen. Det ska löna sig bättre att arbeta och anställa.

Liberalerna föreslår sänkta marginalskatter för att utbildning ska löna sig bättre. Man föreslår en sänkt statlig skatt så att färre människor betalar statlig inkomstskatt. Den s.k. brytpunkten för statlig inkomstskatt höjs med 24 000 kronor per år.

Liberalerna avvisar regeringens förslag att utöka skattereduktionerna för förvärvsinkomster och föreslår att ett nytt jobbskatteavdrag införs som innebär sänkta skatter på låga inkomster genom ett permanent jobbskatteavdrag. Jobbskatteavdraget bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomfördes efter förhandlingar med Liberalerna. Reduktionen byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas. Den totala skattesänkningen mer än fördubblas jämfört med den tillfälliga skattereduktionen och gör att en person med en låg arbetsinkomst får en skattesänkning på närmare 500 kronor per månad.

Liberalerna föreslår även ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre.

Liberalerna föreslår att den särskilda skattereduktionen baserad på var i Sverige man bor tas bort.

En skattereduktion på bosparande införs.

Liberalerna inför ett särskilt rutavdrag för årsrika personer.

Liberalerna lägger också fram en satsning på expertskatten som innebär att skatteundantaget förlängs till arbetsvistelser som uppgår till sju år.

Liberalerna vill stimulera fler att börja spara genom att de första 300 000 sparade kronorna görs skattefria och att golvet på beskattning av investeringssparkonto avskaffas. På så sätt får fler förutsättningar att lägga undan till framtiden.

Sverige behöver ha internationellt konkurrenskraftiga bolagsskatter, attraktiva villkor för forskningsintensiva företag samt att det blir billigare att anställa för småföretagen.

Liberalerna avvisar regeringens aviserade ändringar i bestämmelserna om avdragsrätten för underskott från tidigare år. Ändringarna har i praktiken effekten av en skattehöjning för svenska företag. Förslaget bygger på en felaktig analys av gällande rätt och behovet av regelskärpningen är därmed i praktiken fingerat.

Liberalerna föreslår en schabloniserad inkomstbeskattning av enskilda näringsidkare.

För att stimulera de mindre företagen föreslår Liberalerna att växa-stödet förstärks och permanentas. Den förstärkningen och permanentningen av växa-stödet innebär att småföretag som går från inga till upp till tre nya medarbetare får en reduktion av arbetsgivaravgifterna de första två åren. Att stödet permanentas innebär också att den utfasning från 2022 som regeringen gör utgår.

Flyttskatten – skatten på försäljningen av en bostad – håller tillbaka rörligheten på bostadsmarknaden. Liberalerna vill göra det lättare för människor som bott länge i sin ägda bostad att kunna köpa ett nytt boende, t.ex. för den som kommit upp i åren och känner att villan blivit för stor.

Liberalerna föreslår ett förbättrat regelverk för fåmansföretagare eftersom 3:12-regleringen fortfarande har en rad brister och det behövs ett helhetsgrepp kring beskattningen.

För att ge goda villkor åt företagets forsknings- och utvecklingsverksamhet behövs sänkt skatt för forskningsintensiva företag genom att arbetsgivaravgiften för forskare, det s.k. FoU-avdraget, behöver sänkas ytterligare. Därför föreslår Liberalerna en förstärkning av taket i FoU-avdraget till 1,5 miljarder kronor.

Liberalerna avvisar regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Skatten på plastpåsar avskaffas.

Den särskilda skattenedsättning som finns för en del glesbygdskommuner tas bort men motsvaras av stora satsningar på infrastrukturen i landets glesbefolkade delar.

Liberalerna föreslår att skattereduktionen för avgiften till a-kassan avvisas.

Liberalerna föreslår en höjning av skatten på kommersiella lokaler och på obebyggd mark.

Stämpelskatten vid registrering av fartyg avskaffas då den missgynnar klimatneutrala fartyg som ofta är dyrare än fossilbränsle drivna och i dagens system då får en högre skatt.

Liberalerna avvisar regeringens förslag till förändring av momsreglerna för små företag till förmån för ett eget förslag som innebär större regelförenklingar för egenföretagarna.

Energiskatten för el som förbrukas av bussar sänks till samma nivå som gäller för spårtrafiken.

Liberalerna föreslår att odlingstovv ska beläggas med koldioxidskatt motsvarande en fjärdedel av skattenivån för fossil koldioxid.

Liberalerna avvisar den extra indexering av skatten på förbränning av avfall som regeringen föreslår.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att mycket talar för att en väg ut ur pandemin nu kan vara inom räckhåll, och att ekonomin nu återhämtar sig snabbt. Utskottet delar regeringens bedömning att klimatet är vår tids ödesfråga och delar regeringens ambition att Sverige ska förbli ett föregångsland i arbetet för miljön och klimatet. Regeringens förslag på åtgärder är ägnade att påskynda den gröna omställningen av ekonomin, minska utsläpp, främja den cirkulära ekonomin och att värna den svenska naturen.

Utskottet anser även att ekonomiska styrmedel och incitament kan vara en viktig faktor för att få fler arbetspendlare att välja cykel framför bil, och en skattelättnad för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk är ett steg i rätt riktning.

För att snabba på omställningen av fordonsflottan och för att säkra systemets långsiktiga ekonomiska hållbarhet kommer miljöstyrningen i bonus malus-systemet att skärpas för nya lätta fordon. Den nedre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 90 till 75 gram koldioxid per kilometer. Gränsen för när den högre nivån på det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 130 till 125 gram per kilometer. Dessutom kommer regeringen att föreslå att nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar förenklas och koncentreras till bilar med låga utsläpp.

Det är i dag många gånger relativt enkelt och billigt att köpa nytt. Att reparera, hyra eller återanvända befintliga produkter är dock oftast mer resurseffektivt, tar mindre energi i anspråk och ger lägre utsläpp än att producera nya varor. För att främja en cirkulär ekonomi kommer regeringen att föreslå en möjlighet att hyra ut personliga tillgångar skattefritt upp till 20 000 kronor. Därmed minskar behovet av att köpa nytt och naturens resurser utnyttjas bättre. Regeringen kommer också att föreslå en ytterligare sänkning av mervärdesskatten på reparationer av vissa varor från 12 till 6 procent.

Långsiktigt livskraftiga företag som tagit sig igenom lågkonjunkturen med stöd av krisåtgärderna ska inte behöva försättas i konkurs mitt i återhämtningen. Regeringen kommer därför att föreslå att återbetalningstiden för företagens anstånd med skattebetalningar förlängs, vilket förväntas öka likviditeten i företagen och på så sätt ytterligare bidra till den ekonomiska återhämtningen.

Vidare kommer regeringen att föreslå en skattesänkning, med tyngdpunkt på låg- och medelinkomsttagare, genom en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster. Dessutom kommer regeringen att föreslå en nedsättning av arbetsgivaravgifterna under perioden juni–augusti 2022 för ungdomar i åldern 19–23 år.

Det ligger i samhällets intresse att underlätta och uppmuntra till att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen. Regeringen kommer att föreslå att det ska införas en skattereduktion för avgiften till arbetslöshetskassan fr.o.m. halvårsskiftet 2022 för att fler ska försäkra sig mot de ekonomiska följderna av arbetslöshet.

För att minska den administrativa bördan för små företag kommer regeringen att föreslå en höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt.

Sjukförsäkringen ska ge ekonomisk trygghet och det stöd som krävs för återgång i arbete. Regeringen föreslår därför ett flertal angelägna reformer. Regeringen vill förstärka skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning för att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster.

Genom ökad offentlig konsumtion, offentliga investeringar samt transfereringar och sänkta skatter till låginkomsthushåll bidrar de föreslagna reformerna i denna proposition till att stimulera tillväxten och sysselsättningen de närmaste åren. De föreslagna och aviserade reformerna väntas även ha sammantaget positiva effekter på lång sikt. Fördelningspolitiken bidrar till att tillväxt och välfärd kommer alla till del genom hela livet, så att livschanser och levnadsvillkor utjämnas. En del av utjämningen sker via skatter och transfereringar, som direkt påverkar den ekonomiska standarden.

Utskottet ställer sig med det anförda bakom den inriktning av skattepolitiken som regeringen har förordat och avstyrker följaktligen de aktuella motionsyrkandena. I det följande går utskottet närmare in på de skatteförslag och bedömningar som ingår i de olika budgetalternativen.

Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att en förstärkning av skattereduktionerna för förvärvsinkomster såsom lön, pension och socialförsäkringsförmåner bör göras. Regeringen anser att skattereduktionerna för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning bör förstärkas för att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster.

Proposition 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning.

Regeringen lämnade den 14 oktober 2021 propositionen Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning.

I propositionen föreslås att skattereduktionerna för förvärvsinkomster förstärks ytterligare fr.o.m. 2022 och att skattesänkningen som huvudregel ska vara 2 820 kronor per person och år. Skattereduktionerna föreslås ges till personer med en fastställd förvärvsinkomst som är högre än 65 000 kronor per år och med en infasning av skattereduktionens storlek på fastställda förvärvsinkomster mellan 65 000 och 265 000 kronor. Utformningen av skattereduktionerna föreslås också justeras så att grundavdraget inte ska påverka reduktionens storlek.

Skattereduktionerna för sjukersättning och aktivitetsersättning föreslås också förstärkas i syfte att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster. Förslaget innebär att utformningen av skattereduktionerna ändras så att den i princip motsvarar hur jobbskatteavdraget beräknas. Personer med sjukersättning och aktivitetsersättning beräknas därmed få en skattesänkning på i genomsnitt ca 10 000 kronor per år.

Förslagen medför ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) som ska träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

Moderaterna avvisar i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del förstärkningen av regeringens förvärvsavdrag och föreslår i stället en förstärkning av jobbskatte-

avdraget med 12 miljarder kronor som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster. Alla som jobbar får sänkt skatt och alla som jobbar heltid får sänkt skatt med över 200 kronor per månad.

I kommittémotion 2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. yrkande 1 avvisas proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktion för förvärvsinkomster medan propositionens förslag om förstärkt skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning stöds.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension och som skulle innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år för en medelinkomsttagare.

Centerpartiet välkomnar i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens föreslagna förstärkning av skattereduktionen riktad mot förvärvsinkomster. Centerpartiet bedömer dock att det kommande förslaget bör ha ett något längre infasningsintervall och vara fullt infasat vid en fastställd förvärvsinkomst om 300 000 kronor.

Vänsterpartiet avvisar i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag till förmån för deras eget förslag om sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare som de anser har en bättre fördelningsprofil. Vänsterpartiet föreslår en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad. Vänsterpartiet konstaterar att regeringen tagit till sig deras krav på att sluta skatteflyktan för personer som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning och föreslår att skatteflyktan ska slutas helt för alla andra inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenning, a-kassan och föräldraförsäkringen.

Kristdemokraterna avvisar i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. regeringens förslag och föreslår istället ett nytt jobbskatteavdrag med motsvarande sänkning för pensionärer (yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkandena 10 och 12).

Liberalerna avvisar i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. regeringens förslag och föreslår istället ett nytt jobbskatteavdrag som bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomfördes efter förhandlingar med Liberalerna men som byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas (yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 7). Liberalerna föreslår även ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre (yrkande 12).

I kommittémotion 2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. yrkande 1 (L) avvisas proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktion för förvärvsinkomster.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det finns skäl att understödja den ekonomiska återhämtningen efter pandemin genom att ytterligare stärka hushållens ekonomi redan 2022. Utskottet anser i likhet med regeringen att det är angeläget att ytterligare

sänka skatten på sjukersättning och aktivitetsersättning så att skillnaden i beskattning mellan sjuk- och aktivitetsersättning och arbetsinkomster tas bort. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag om förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjukersättning och aktivitetsersättning. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning i fråga om att införa en skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M), 3 (C), 4 (V) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att en skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa bör införas. Skattelättnaden ges genom en skattereduktion med 25 procent av den avgift som betalats under året. Det ligger i samhällets intresse att underlätta och uppmuntra till att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen. En skattelättnad för avgiften till en arbetslöshetskassa skulle innebära en sådan uppmuntran till anslutning och därmed ett incitament för att fler ska försäkra sig mot de ekonomiska följderna av arbetslöshet. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2022.

Regeringen avser att under våren 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag som kan träda i kraft den 1 juli 2022.

Motionerna

Moderaterna avvisar regeringens förslag i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del.

Centerpartiet avvisar regeringens förslag i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del.

Vänsterpartiet noterar i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att regeringen tagit till sig deras krav att införa en skattereduktion för a-kasseavgifter. Vänsterpartiet föreslår vidare att en skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter införs.

Liberalerna avvisar regeringens förslag i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning i fråga om att införa en skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa. Utskottet har i tidigare ställningstagande till-

styrkt att avdragsrätten för fackföreningsmedlemskap avskaffas. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt tidigare ställningstagande. Utskottet avstyrker samtliga motionsförslag.

Skattelättnad för cykelförmån

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M), 3 (C) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att bättre förutsättningar för cykelpendling ger positiva effekter på såväl miljö och stadsutveckling som hälsa. Förutom god tillgång till cykelvägar kan ekonomiska styrmedel och incitament vara en viktig faktor för att få fler arbetspendlare att välja cykel framför bil, när det gäller att ta sig till och från arbetet. I syfte att öka cykelpendlingen bör en skattelättnad för cyklar som arbetsgivaren tillhandahåller till sina anställda för privat bruk införas.

Proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Regeringen överlämnade den 14 oktober 2021 propositionen Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

I propositionen föreslås att det införs en skattelättnad för förmån av att använda cykel som tillhandahålls av arbetsgivaren för privat bruk. Innebörden av förslaget är att en sådan cykelförmån ska tas upp till beskattning bara till den del värdet av förmånen överstiger 3 000 kronor per beskattningsår. Skattelättnaden föreslås gälla vanliga trampcyklar och elcyklar som arbetsgivare tillhandahåller sina anställda, under förutsättning att förmåns-erbjudandet riktar sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen.

Förslaget medför ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) som föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

Moderaterna avvisar regeringens förslag i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del.

I kommittémotion 2021/22:4252 av Elisabeth Svantesson (M) avvisas förslaget i proposition 2021/22:34. Motionärerna anför att regeringens skatteförändring är en åtgärd som varken löser ett påtagligt problem eller kan betraktas som något som har efterfrågats i nämnvärd utsträckning av

arbetsgivare eller arbetstagare. Förändringen ökar däremot komplexiteten i skattesystemet.

Centerpartiet välkomnar i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån.

Liberalerna avvisar i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del förslaget att skattebetalarna ska subventionera arbetsgivare som vill ge sina anställda en cykel.

I kommittémotion 2021/22:4241 av Mats Persson m.fl. (L) avvisas förslaget i proposition 2021/22:34. Motionärerna anför att de i princip inte har något emot att arbetsgivare ges incitament att erbjuda sina anställda cyklar. Likväl utgör det presenterade förslaget ett avsteg från den skatterättsliga huvudregeln om att inkomst av arbete ska beskattas lika oavsett om ersättningen utgår i form av lön eller förmån. Ett sådant avsteg bör tydligt svara mot ett behov, och det bör lika tydligt framgå på vilket sätt den föreslagna ändringen kommer att bidra till att uppfylla detta behov.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är viktigt att underlätta för ökad cykelpendling genom en minskad förmånsbeskattning av cyklar. Förutsättningarna för att pendla och transportera sig klimatvänligt med cykel har blivit påtagligt mycket bättre bl.a. genom den cykelpremie som infördes och som gav stora grupper av tänkbara cykelpendlare möjlighet att skaffa eldrivna fordon. Att nu ytterligare förbättra förutsättningarna för att transportera sig med cykel är positivt såväl ur ett hälso- och miljöperspektiv som ur ett stadsutvecklingsperspektiv. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Ändrad nedsättning för förmånsvärdet för miljöanpassade bilar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning i fråga om att ändra nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar. Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Propositionen

Regeringen anser att en ändring bör göras av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar genom att dagens nedsättning ersätts med en fast schablonmässig nedsättning som utgår från bilens miljöteknik.

Vid beräkningen av värdet av bilförmån sätts i dag nybilspriset för en miljöbil ned till en nivå som motsvarar nybilspriset för närmast jämförbara bil utan miljöteknik.

Sedan bestämmelsen infördes har antalet miljöanpassade bilmodeller ökat kraftigt och ofta saknas det en konventionell bil som är direkt jämförbar med miljöbilen. Nedsättningen innebär därför en tilltagande administrativ hantering för både Skatteverket och generalagenterna för bilar. Samtidigt innebär bestämmelsens utformning att arbetsgivare och arbetstagare ofta har svårt att i förhand beräkna förmånsvärdet för nya miljöbilar.

Förslaget innebär att nybilspriset för miljöanpassade bilar, vid beräkningen av förmånsvärdet, sätts ned med ett fast belopp som utgår från bilens miljöteknik. Nedsättningens storlek bör huvudsakligen baseras på den genomsnittliga nedsättning som görs i dag för respektive fordonstyp, men bör inte överstiga 50 procent av bilens nybilspris. För att öka miljöstyrningen bör nedsättningen endast omfatta elbilar, laddhybridbilar, gasbilar och vätgasbilar. Elhybridbilar och etanoldrivna bilar föreslås därmed inte omfattas av det kommande förslaget. Samtidigt bör gasbilar premieras ytterligare i förhållande till i dag.

Regeringen avser under våren 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag som kan träda i kraft den 1 juli 2022 och gälla för bilar som blir skattepliktiga enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) för första gången fr.o.m. det datumet.

Motionen

Centerpartiet anser i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att det är klokt att i högre grad schablonisera beräkningen av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar. Centerpartiet anser dock att det kommande förslaget också bör inkludera etanolbilar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning i fråga om att ändra nedsättningen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar genom att dagens nedsättning ersätts med en fast schablonmässig nedsättning som utgår från bilens miljöteknik. Utskottet avstyrker motionsförslaget.

Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag.

Propositionen

Regeringen anser att reglerna om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag bör förenklas.

Proposition 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag

Regeringen lämnade den 5 oktober 2021 propositionen Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag. I propositionen föreslås att tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i vissa fall ska jämföras med tjänsteresor när det gäller möjligheten att göra avdrag för ökade levnadskostnader. Förslaget innebär att avdrag för ökade utgifter vid tillfällig anställning eller uppdrag på annan ort ska göras på samma sätt som för tjänsteresa om anställningen eller uppdraget är avsett att pågå i högst en månad och avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är längre än 50 kilometer. Förslaget medför att ersättning för ökade utgifter undantas från beskattning hos arbetstagaren och från skatteavdrag och arbetsgivaravgifter hos arbetsgivaren.

I propositionen föreslås även att den som är tillfälligt anställd hos en statlig myndighet, region, kommun eller ett kommunalförbund för att delta i en insats vid en specifik händelse i Sverige i form av olycka, kris, krig, krigsfara eller annan liknande situation ska anses ha tjänstestället i bostaden.

Vidare föreslås att kostnadsersättningar normalt ska bli skattefria även för begränsat skattskyldiga personer vid tillfällig anställning eller uppdrag i högst en månad och vid tillfälligt arbete under vissa samhällsinsatser.

Förslagen medför ändringar i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, inkomstskattelagen (1999:1229) och skatteförfarandelagen (2011:1244).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är rimligt att arbetstagare med olika anställningsformer men samma arbetsmönster behandlas lika vid utbetalning av kostnadsersättning. Det är viktigt att reglerna om tjänsteställe är enkla att tillämpa och utskottet ser därför positivt på regeringens förslag om att låta samma regler

gälla för tillsvidareanställda och tillfälligt anställda arbetstagare som är på tjänsteresa respektive uppdrag. Utskottet anser vidare att det är viktigt att skapa bra förutsättningar för kompetensförsörjningen till samhällskritiska uppdrag och är positiva till förslaget att den som är tillfälligt anställd hos en statlig myndighet, region, kommun eller kommunalförbund för att delta i en insats vid en specifik händelse i Sverige i form av olycka, kris, krig, krigsfara eller annan liknande situation ska anses ha tjänstestället i bostaden. Utskottet tillstyrker regeringens förslag om förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag.

Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall. Utskottet avstyrker motionsförslagen om att på annat sätt förändra beskattningen av personaloptioner.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V) och 5 (KD).

Propositionen

Regeringen anser att reglerna om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall bör utvidgas och förenklas.

Proposition 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

Regeringen lämnade den 19 oktober 2021 propositionen Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall. I propositionen föreslås vissa utvidgningar av reglerna om förmånlig beskattning av personaloptioner i vissa fall.

Reglerna föreslås gälla för företag där medelantalet anställda och delägare som arbetar i företaget är lägre än 150, i stället för som nu 50, och med en nettoomsättning eller balansomslutning som uppgår till högst 280 miljoner kronor, i stället för som nu 80 miljoner kronor. Vidare föreslås att styrelseledamöter och styrelseuppleanter ska omfattas av reglerna.

I syfte att förenkla det praktiska handhavandet föreslås reglerna också ändras på så sätt att en personaloption kan nyttjas för förvärv av antingen en andel eller av en teckningsoption som ger rätt att förvärva en andel. Slutligen föreslås att en personaloption ska kunna ges ut av ett företag och ge rätt till ett framtida förvärv av en andel eller en teckningsoption i ett annat företag inom samma koncern.

Förslaget utgör ett statligt stöd och anmäldes till EU-kommissionen för godkännande den 10 juni 2021. Kommissionen godkände den föreslagna utvidgningen av stödordningen den 14 oktober 2021.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionerna

Moderaterna anför i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del att reglerna för personaloptioner bör utvidgas i linje med de regler som gäller i Storbritannien, och som godkändes av EU-kommissionen innan Storbritannien lämnade EU. Det skulle innebära att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning samt balansomslutning. Det bör också utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt.

I kommittémotion 2021/22:4254 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att reglerna för personaloptioner bör utvidgas genom att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning samt balansomslutning. Vidare föreslås att det bör utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt.

I kommittémotion 2021/22:4264 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att reglerna för personaloptioner bör utvidgas ytterligare så att fler branscher inkluderas.

Centerpartiet välkomnar i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens avisering om lättnader i regelverket. Även om utvidgningarna utgör ett steg i rätt riktning, är de inte tillräckliga på längre sikt. Centerpartiet uppmanar därför regeringen att återuppta dialogen med den Europeiska kommissionen, för att få till stånd mer konkurrenskraftiga regler vad gäller exempelvis storleken på berörda företag.

Vänsterpartiet avvisar i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del regeringens förslag att utvidga regelverket kring personaloptioner.

Kristdemokraterna anför i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att regeringens satsning i budgetpropositionen för 2022 är för begränsad. Kristdemokraterna vill se mer omfattande möjligheter för företagen att använda incitamentsprogram och avsätter 340 miljoner kronor per år för att inkludera företag med upp till 250 anställda, och med en omsättning på upp till 350 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att underlätta för unga företag som saknar tillräcklig tillgång till kapital, att rekrytera och behålla personer som är viktiga för att företaget ska kunna växa. Utskottet anser i likhet med regeringen att detta behov också kan appliceras på rekrytering av styrelseledamöter. Samtidigt innebär reglerna ett avsteg från hur inkomst av tjänst typiskt sett

beskattas. Mot denna bakgrund anser utskottet att det är viktigt att reglerna är träffsäkra och riktar sig mot de företag som har brist på kapital och svårt att rekrytera. Utskottet anser att regeringens förslag är en lämplig avvägning avseende storleken på företag som ska kunna omfattas av bestämmelserna.

Mot denna bakgrund tillstyrker utskottet förslaget och avstyrker motionsförslag med innebörden att på annat sätt förändra beskattningen av personaloptioner.

Jobbskatteavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen med olika inriktning om att förändra jobbskatteavdraget, införa ett nytt jobbskatteavdrag för äldre, att skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden bör tas bort och att ett flerbarnsavgift bör införas.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 4 (V), 5 (KD) och L (6).

Bakgrund

Jobbskatteavdrag är en skattelättnad i form av en skattereduktion grundad på arbetsinkomster. Storleken på jobbskatteavdraget beror på hur stora arbetsinkomsterna är och om personen har fyllt 65 år eller inte vid årets ingång.

Fysiska personer som varit obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret har rätt till skattereduktion för arbetsinkomster. Med arbetsinkomster menas sådana inkomster av anställning eller av annat förvärvsarbete som anges i vissa uppräknade paragrafer i 67 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, som i sin tur hänvisar till 59 kap. Socialförsäkringsbalken. Med arbetsinkomst menas även inkomster från en aktivt bedriven självständig näringsverksamhet utomlands.

När man beräknar skattereduktionen ska tjänsteinkomsterna minskas med kostnader som dragits av i inkomstslaget tjänst. Överskottet i inkomstslaget näringsverksamhet ska minskas med sjukpenning hänförlig till inkomster av annat förvärvsarbete. Arbetsinkomsterna ska också minskas med allmänna avdrag enligt 62 kap. IL och sjöinkomstavgift enligt 64 kap. IL. Jobbskatteavdragets storlek är olika beroende på åldern. För dem som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år är jobbskatteavdraget högre än för dem som är yngre. För att beräkna jobbskatteavdraget för personer som inte fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång utgår man från prisbasbeloppet, arbetsinkomsten, grundavdraget och skattesatsen för kommunal inkomstskatt. Reduktionen varierar därför mellan åren eftersom prisbasbeloppet ändras, och mellan personer eftersom skattesatsen för den kommunala inkomstskatten skiftar från kommun till kommun. Procentuellt är reduktionen högre i de låga inkomsterna.

För personer som fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång beräknas skattereduktionen som en viss procent av arbetsinkomsten, som en fast summa med tillägg för en viss procent av arbetsinkomsten och som en fast summa med avdrag för en viss procent av arbetsinkomsten.

Jobbskatteavdraget räknas endast av mot den kommunala inkomstskatten.

Motionerna

Moderaterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del en förstärkning av jobbskatteavdraget med 12 miljarder kronor som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster. Alla som jobbar får sänkt skatt och alla som jobbar heltid får sänkt skatt med över 200 kronor per månad. För att delfinansiera förstärkningen av jobbskatteavdraget säger Moderaterna nej till förstärkningen av regeringens förvärvsavdrag som föreslås i budgetpropositionen för 2022 då det inte leder till fler jobb. Alla som jobbar får dock större skattesänkningar än med regeringens förslag.

I kommittémotion 2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande till regeringen om en förstärkning av jobbskatteavdraget.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension och som skulle innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år för en medelinkomsttagare. Sverigedemokraterna föreslår vidare att flerbarnstillägget omvandlas till ett flerbarnsavdrag – en skattereduktion på inkomst av tjänst, a-kassa eller föräldrapenning – fördelat jämnt på föräldrarna.

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att jobbskatteavdraget trappas av på inkomster över 43 000 kronor i månaden. Vänsterpartiet föreslår även en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkandena 7 och 12 ett förstärkt jobbskatteavdrag med fokus på låg- och medelinkomsttagare. Jobbskatteavdraget är utformat så att samtliga med arbetsinkomster på 10 000 kronor eller mer får ca 2 400 kronor mindre i skatt per år. Kristdemokraterna föreslår även ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden. Ett dubbelt jobbskatteavdrag föreslås även för alla unga upp till 23 år som har en subventionerad anställning eller som omfattas av andra arbetsmarknadspolitiska insatser och för nyanlända under de fem första åren i Sverige. Kristdemokraterna föreslår även två år med dubbelt jobbskatteavdrag för den som tagit akademisk examen före sin 25-årsdag samt ett extra förhöjt

jobbskatteavdrag vid 69 års ålder. I motionen föreslås även en fast skattereduktion som när den införs 2022 uppgår till 150 kronor per förälder och vårdnadshavare per månad. Kristdemokraterna föreslår även att skattereduktion för stödområde A och B tas bort.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkandena 7 och 12 att ett nytt jobbskatteavdrag införs som innebär sänkta skatter på låga inkomster genom ett permanent jobbskatteavdrag. Jobbskatteavdraget bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomfördes efter förhandlingar med Liberalerna. Reduktionen byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas. Den totala skattesänkningen mer än fördubblas jämfört med den tillfälliga skattereduktionen och gör att en person med en låg arbetsinkomst får en skattesänkning på närmare 500 kronor per månad. Liberalerna föreslår även ett förstärkt jobbskatteavdrag för äldre samt att den särskilda skattereduktionen baserad på var i Sverige man bor tas bort.

I kommittémotion 2021/22:4240 av Mats Persson m.fl. (L) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande till regeringen om ett nytt jobbskatteavdrag för äldre.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Budgetpropositionen innehåller flera skatteförslag som utskottet tillstyrker och som innebär att inkomstskatten sänks.

Utskottet avstyrker därmed motionsförslagen med olika inriktning om att förändra jobbskatteavdraget. Utskottet är inte heller berett att stödja förslaget om ett nytt jobbskatteavdrag för äldre.

Utskottet konstaterar att det har ställt sig bakom regeringens förslag i budgetpropositionen för 2020 att införa en skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt tidigare ställningstagande. Utskottet avstyrker därmed motionsförslagen om att ta bort skattereduktionen för boende i vissa glest befolkade områden.

Huvudprincipen inom skattelagstiftningen är att den som är skattskyldig bara får göra avdrag för utgifternas förvärvande. Ett avdrag för familjer med flera barn skulle göra regelverket mer komplext och leda till ökade ekonomiska klyftor eftersom skatteavdrag främst gynnar de med höga inkomster. Flerbarnstillägget inom barnbidraget är därför mer rättvist och mer ändamålsenligt. Utskottet avstyrker motionsförslaget om ett flerbarnsavdrag.

Sänkt skatt på pension

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om sänkt skatt på pension.
Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Motionerna

Moderaterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del att skatten för pensionärer sänks med 5,8 miljarder kronor. Det innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på ca 200 kronor per månad.

I kommittémotion 2021/22:4253 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande till regeringen om sänkt skatt för pensionärer.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension och som skulle innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år för en medelinkomsttagare.

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkande 8 en skattesänkning, som innebär 2 400 kronor mer per år i disponibel inkomst. Tillsammans med höjt bostadstillägg för pensionärer (BTP), där vi föreslår ytterligare förstärkningar utöver regeringens förslag, innebär det upp till 10 200 kronor mer per år i inkomst för en pensionär med låg inkomst och hög hyra. Skattesänkningen görs via en höjning av det förhöjda grundavdraget för personer över 65, så att skatten vid varje given inkomstnivå är densamma som den som betalas av personer under 65 år och arbetar.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 7 ett nytt jobbskatteavdrag som bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster som genomfördes efter förhandlingar med Liberalerna men som byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Budgetpropositionen innehåller skatteförslag som utskottet tillstyrker och som innebär att skatten sänks även på pensionsinkomster.

Utskottet konstaterar att det särskilda grundavdragsbeloppet den 1 januari 2021 höjdes för alla med en fastställd förvärvsinkomst mellan ca 213 000 och 1 418 000 kronor per år. Det innebär att det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år har ändrats så att den skillnad i beskattning mellan löneinkomst och pension som tidigare fanns i vissa inkomstintervall i princip har tagits bort.

Utskottet avstyrker motionsförslagen med olika inriktning om att sänka skatten på pensionsinkomster.

Skattereduktion för installation av grön teknik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en utvidgning av skattereduktion för installation av grön teknik.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Bakgrund och gällande rätt

Den 1 januari 2021 infördes skattereduktion för installation av grön teknik. Skattereduktionen ersatte stödet till fysiska personer enligt förordningen om statligt stöd till solceller, förordningen om bidrag till lagring av egenproducerad elenergi och förordningen om bidrag till privatpersoner för installation av laddningspunkt till elfordon. Underlaget för skattereduktionen för installation av grön teknik utgörs av utgifter för material och arbete för installation av grön teknik. Skattereduktion för installation av grön teknik ges med 15 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna för installation av solceller och med 50 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna för installation av ett system för lagring av egenproducerad elenergi och installation av en laddningspunkt till elfordon. Skattereduktionen får för ett beskattningsår uppgå till högst 50 000 kronor.

Motionen

Centerpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skattereduktionen för installation av grön teknik utvidgas ytterligare genom att inkludera lagring av sådan elenergi som inte är egenproducerad, inkludera en andel av materialkostnaden för att åtgärda ej godkända eller lagenliga enskilda avlopp, inkludera vissa effektiva energi- och vattenbesparande åtgärder och inkludera konvertering av bilar från fossil drift till biodrivmedel eller biogas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställde sig bakom de ändringar som trädde i kraft den 1 januari 2021 och som innebär att skattereduktion ges för installation av solceller, installation av ett system för lagring av egenproducerad elenergi och installation av en laddningspunkt till elfordon. Utskottet anser inte att det finns skäl att utvidga avdraget ytterligare. Utskottet avslår motionsförslaget.

Brytpunkt och skiktgräns för statlig skatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad brytpunkt och skiktgräns för statlig skatt.

Jämför avvikande mening 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Gällande rätt

Brytpunkten är gränsen för uttag av statlig inkomstskatt (20 procent), före grundavdrag.

Skiktgränsen är den fastställda inkomsten minskad med grundavdrag (= beskattningsbar förvärvsinkomst). På den beskattningsbara inkomsten som överstiger skiktgränsen är den statliga inkomstskatten 20 procent.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att brytpunkten för statlig inkomstskatt sänks från 46 240 kronor per månad till 44 700 kronor per månad för 2022. Vänsterpartiet föreslår vidare att två nya skiktgränser för statlig inkomstskatt införs. Dessa innebär ett påslag med 5 procentenheter på inkomster över 62 000 kronor per månad och ett ytterligare påslag med 5 procentenheter på inkomster över 85 000 kronor per månad.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkande 9 en höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt, med 3 procentenheter utöver inflation. Det innebär en 50 procent högre höjning av skiktgränsen än regeringen.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 6 en höjning med 24 000 kronor per år av skiktgränsen för statlig inkomstskatt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen för 2022 aviserar en ytterligare förstärkning av den skattereduktion för

förvärvsinkomster som infördes den 1 januari 2021. Skattereduktionen föreslås ges till personer med en fastställd förvärvsinkomst som är högre än 65 000 kronor per år och med en infasning av skattereduktionens storlek på fastställda förvärvsinkomster mellan 65 000 och 265 000 kronor. Regeringen aviserar även en förstärkning av skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning. Förslaget innebär att utformningen av skattereduktionen ändras så att den i princip motsvarar hur jobbskatteavdraget beräknas med undantagen att det inte finns nivåer för skattereduktionens storlek för underlag som överstiger 8,08 prisbasbelopp och att skattereduktionen alltid ska uppgå till minst 4,5 procent av underlaget, multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad brytpunkt och skiktgräns för statlig skatt.

SINK-skatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad SINK-skatt.
Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Inkomster från arbete i Sverige och vissa andra inkomster, som upp bärs av fysiska personer som är bosatta utomlands (med undantag för artister och idrottare), beskattas enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK-lagen). Med bosatt utomlands avses en fysisk person som är begränsat skattskyldig enligt inkomstskattelagen. Särskild inkomstskatt tas ut med 25 procent av de skattepliktiga inkomsterna, med undantag för sjöinkomst där skattesatsen är 15 procent. Den skattskyldige får inte göra några avdrag från inkomsterna. Inte heller får skattereduktion räknas av mot skatten. Den skattskyldige behöver inte deklarerat inkomsterna, eftersom skatten är definitiv. Lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta trädde i kraft den 1 januari 1992. Den särskilda inkomstskatten var 25 procent av den skattepliktiga inkomsten. Denna skattesats var oförändrad fram t.o.m. 2013 (med undantag för skatten på sjöinkomster som fr.o.m. 1998 sänktes till 15 procent). Skattesatsen på skattepliktiga inkomster, med undantag av sjöinkomster, sänktes dock till 20 procent fr.o.m. 2014. I budgetpropositionen för 2018 gjordes bedömningen att det fanns offentligfinansiella skäl att återställa skattesatsen för utomlands bosatta till 25 procent.

Motionerna

Moderaterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 4 och 5 i denna del att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta sänks från 25 procent till 20 procent.

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta återställs från 25 procent till tidigare 20 procent.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att SINK-skatten återigen bör sänkas till 20 procent.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det ställde sig bakom regeringens förslag i budgetpropositionen för 2018 att höja skattesatsen för särskild inkomstskatt för utomlands bosatta till 25 procent. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt tidigare ställningstagande och kan även konstatera att skatten för många som bor utomlands är lägre än för dem som är bosatta i Sverige och att det gäller även efter att SINK-skattesatsen har återställts. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Expertskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om utvidgad tidsgräns för expertskatt.

Jämför avvikande mening 6 (L).

Bakgrund och gällande rätt

Bestämmelserna om skattelättnader för utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner innebär att 25 procent av deras lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån av arbete är skattefria. Detta gäller bara om arbetet avser

- specialistuppgifter med en sådan inriktning eller på en sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet
- kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med en sådan inriktning eller på en sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet eller
- företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.

Dessutom krävs att arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med ett fast driftsställe i Sverige, att arbetstagaren inte är svensk medborgare och att arbetstagaren inte har varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som föregått det kalenderår då arbetet påbörjas. Den 1 januari 2012 kompletterades reglerna med en förenklingsregel. Den innebär att villkoren för den lägre beskattningen alltid ska anses vara uppfyllda om den lön och annan ersättning som arbetstagaren får överstiger två gånger prisbasbeloppet per månad för det kalenderår då arbetet påbörjas. Det innebär att skattelättnaden ges utan någon prövning av den skattskyldiges kvalifikationer eller av arbetsgivarens associationsform. Vistelsen i Sverige ska vara avsedd att pågå i högst fem år. Sedan den 1 januari 2021 gäller skattelättnaden under högst fem år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjades.

Motionerna

Liberalerna anför i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 8 att expertskatten behöver göras mer förmånlig för att vi ska kunna ha goda förutsättningar att attrahera rätt kompetens. Liberalerna lägger därför fram en satsning på expertskatten som innebär att skatteundantaget förlängs till arbetsvistelser som uppgår till sju år, jämfört med dagens fem år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att Sveriges expertskatteregler är konkurrenskraftiga. Företag som är etablerade i Sverige ska ha bra förutsättningar att rekrytera experter, forskare och andra nyckelpersoner från utlandet. Utskottet ställde sig bakom de ändringar som trädde i kraft den 1 januari 2021 som innebär att skattelättnaden utvidgas från att gälla under de tre första åren till att i stället gälla under högst fem år räknat från den dag vistelsen i Sverige påbörjas. Utskottet gör ingen annan bedömning nu och avstyrker därför motionsförslaget.

Husavdraget

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar i husavdraget, att skattereduktion för rutavdraget bör tas bort och att ett särskilt rutavdrag för äldre införs.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Bakgrund och gällande rätt

Rutavdraget trädde i kraft den 1 juli 2007. Det följdes av rotavdraget som gäller fr.o.m. den 8 december 2008 (prop. 2008/09:178). Rotavdrag lämnas för reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. Regeringen uppgav i propositionen att en konsekvens av att förslaget skulle inkluderas i det befintliga regelverket om skattereduktion för hushållsarbete var att skattereduktionen för rotarbete endast skulle kunna tillgodoräknas enskilda individer, dvs. skattereduktionen omfattade inte bostadsrättsföreningar, fastighetsbolag och liknande. Det huvudsakliga syftet med skattereduktionen för rotarbete var enligt regeringen att öka arbetsutbudet och minska svartarbetet och mot det syftet var det en naturlig följd att skattereduktionen lämnades enbart till hushållen och inte till t.ex. fastighetsbolag och andra ägare av flerbostadshus.

Rutavdrag lämnas bl.a. för följande arbeten: enklare städarbete eller annat rengöringsarbete samt flyttstädning som utförs i bostaden, häck- och gräsklippning, krattning och ogrärensning samt beskärning och borttagande av träd och buskar som utförs på en tomt eller i en trädgård i nära anslutning till bostaden, barnpassning som inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning till och hämtning från förskolor, skolor, fritidsaktiviteter eller liknande och annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid en vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.

Sedan den 1 januari 2021 omfattar husavdraget (gemensam benämning för rot- och rutavdraget) flera nya ruttjänster som innebär att avdraget har breddats till att omfatta tvätt-, flytt-, hämt- och trygghetstjänster. Rutavdrag ges genom skattereduktion och omfattar bara kostnader för arbete, inklusive mervärdesskatt, och inte kostnader för material, utrustning och resor. Taket för rotavdraget och rutavdraget ihop får sammanlagt uppgå till 75 000 kronor per person och år. Rotavdraget får dock högst vara 50 000 kronor per år.

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att ett rotavdrag för kulturhistoriska bebyggelsemiljöer införs.

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skattereduktionen för hushållsnära tjänster avskaffas. Vänsterpartiet är även emot skattereduktionen för renovering, ombyggnad och tillbyggnad (det s.k. rotavdraget). De anser att åtgärden kan vara lämplig som konjunkturåtgärd, men inte som en permanent skattereduktion. Av konjunkturrella skäl väljer de att för 2022 bara sänka taket i rotavdraget.

Kristdemokraterna konstaterar i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att regeringen följer Kristdemokraternas linje i fråga om utbyggt rutavdrag. Kristdemokraternas uppfattning är att ännu fler tjänster bör inkluderas och föreslår att plantering, matlagning och gravvård bör inkluderas.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del och yrkande 14 ett särskilt rutavdrag för årsrika personer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att de överväganden som gjordes avseende avgränsning av rotavdraget till att gälla för individer fortfarande kan läggas till grund för skattereduktionen och avstyrker motionsförslaget om en breddning av rotavdraget.

Utskottet anser inte heller att det finns skäl att ytterligare utvidga och bredda rutavdraget utöver de ändringar som trädde i kraft den 1 januari 2021 och som innebär att flera nya ruttjänster omfattas liksom att avdraget har breddats till att omfatta tvätt-, flytt-, hämt- och trygghetstjänster. Utskottet avstyrker motionsförslaget om att utvidga och bredda rutavdraget samt motionsförslaget om ett särskilt rutavdrag för äldre.

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att skattereduktionen för rutavdraget bör tas bort.

Reseavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar i reseavdraget. Jämför avvikande mening 2 (SD), 3 (C) och 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Skåliga utgifter för resor mellan bostaden och arbetsplatsen får dras av, om arbetsplatsen ligger på ett sådant avstånd från den skattskyldiges bostad att han eller hon behöver använda något transportmedel. Avdrag för resor med allmänna transportmedel bör enligt de allmänna råden bara medges om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst två kilometer. Oavsett vilket färdmedel som använts eller typ av kostnad som den skattskyldige haft ska kostnader för arbetsresor dras av bara till den del som de sammanlagt överstiger 11 000 kronor under beskattningsåret. Vid arbetsresor med egen bil gäller vissa krav för avdragsrätt. Det krävs att avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst fem kilometer och att det klart framgår att den skattskyldige genom att använda egen bil i stället för allmänna transportmedel regelmässigt gör en tidsvinst på sammanlagt minst två timmar. Av förenklings skull har en schablon införts för arbetsresor med egen bil. Avdragsbeloppet är 18 kronor och 50 öre per mil för egen bil, även el- och hybridbil. För förmånsbil, diesel är beloppet 6 kronor och 50 öre per mil och för förmånsbil, ej diesel är beloppet 9 kronor och 50 öre per mil. För en laddhybridbil som kan drivas både med el och med diesel medges avdrag med det högre beloppet, dvs. med 9,50 kronor per mil. För cykel medges avdrag med 350 kronor för inkomståret 2021.

Regeringen tillsatte i december 2017 en kommitté för att undersöka hur systemet för avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats bör omarbetas för att på ett bättre sätt gynna resor med låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar och samtidigt vara enklare än nuvarande system att tillämpa, administrera och kontrollera. Den 26 juni 2019 lämnade reseavdragskommittén sitt betänkande Skattelättnad för arbetsresor (SOU 2019:36). Regeringen remitterade betänkandet och uppgav att den parallellt med det noga skulle studera förslagen och konsekvensanalysen. Regeringen gav Trafikanalys i uppdrag att göra en fördjupad analys av konsekvenserna för dem som bor eller arbetar i glesbygd. I juni 2020 redovisade Trafikanalys sin rapport av vilken det bl.a. framgår att reseavdraget inte löser glesbygdens demografiska problem och att avdraget ger en liten påverkan på resmönster och färdmedelsval. Vidare framgår att förslagets utformning har negativa effekter för personer som bor 15–30 km från arbetsplatsen, i områden där bilen är det enda alternativet.

Regeringen remitterade den 22 oktober 2021 en promemoria med ett förslag om skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk (Fi2021/03460). I promemorian föreslås ett nytt och enklare system

för skattelättnad för arbetsresor som förväntas omfatta fler personer. Det nuvarande reseavdraget föreslås ersättas med en enklare, avståndsbasead och färdmedelsneutral skattereduktion. Med den nya modellen är det avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen som avgör storleken på skattereduktionen. Varken färdmedel eller kostnaderna för resorna föreslås ha någon betydelse. Enbart avstånd över en viss gräns föreslås ge rätt till skattereduktion. Avståndsgränsen föreslås vara olika i olika delar av landet. Syftet är att schablonmässigt spegla tillgången till kollektivtrafik. En lägre avståndsgräns föreslås gälla i sådana kommuner som inte betraktas som storstadskommuner enligt myndigheten Tillväxtanalys indelning. Förslaget innebär en omfördelning av resurser från personer som bor i storstadsområden till personer som bor i övriga delar av landet. Den regionala differentiering som föreslås innebär att villkoren för att kunna få en skattelättnad knyts till var i landet den skattskyldige bor och arbetar. Utgångspunkten är att skattereduktionen främst ska riktas till skattskyldiga som bor i områden där det inte finns tillgång till kollektivtrafik i samma utsträckning som i storstadsområdena.

Skattereduktionen föreslås utgå med 5 kronor per mil för den del av resan som överstiger 1,5 mil enkel väg, 3 mil i ett antal storstadskommuner. Skattereduktion ges upp till en övre avståndsgräns på 8 mil enkel väg. I underlaget för skattereduktion ingår även utgifter för väg-, bro- och färjeavgifter som betalas i samband med arbetsresorna men inte trängselskatt. Särskilda regler ska gälla för dem som behöver använda egen bil till jobbet på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning.

För att ha rätt till skattereduktionen krävs att den skattskyldige har minst 30 resdagar per år och skattereduktionen beräknas utifrån det faktiska antalet resdagar under året, dock högst 210 dagar.

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del att skattefri milersättning för privat bil i tjänsten ska höjas från 18,50 kronor per mil till 23,50 kronor per mil. Sverigedemokraterna vill även avskaffa förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar.

Centerpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att ett s.k. landsbygdsavdrag införs. Landsbygdsavdraget är en skattereduktion baserad på avgifter till väg- och bredbandssamfälligheter. Centerpartiet anför vidare att det behövs en översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att milersättningen i reseavdraget höjs till 20 kronor och att taket för avdragsgränsen höjs till 13 000 kronor. Kristdemokraterna föreslår även sänkt skatt på ersättningar till funktionärer i ideella organisationer.

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till det arbete som pågår med utformningen av ett nytt reseavdrag i Regeringskansliet är inte utskottet berett att föregripa detta arbete. Motionsförslagen avstyrks.

Utskottet konstaterar att den särskilde utredaren överlämnade sitt betänkande *Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar – ökad kunskap och kontroll till regeringen* den 8 oktober 2021. I betänkandet har utredningen bl.a. beskrivit privata sjukvårdsförsäkringars påverkan på offentligt finansierad hälso- och sjukvård och föreslagit åtgärder som ska se till att patienter med privat sjukvårdsförsäkring inte får snabbare tillgång till vård eller bättre vård i den offentligt finansierade hälso- och sjukvården framför patienter utan försäkring. Eftersom frågan för närvarande bereds i Regeringskansliet är inte utskottet berett att föregripa denna beredning. Motionsförslaget avstyrks.

Utskottet avstyrker förslag om avdrag för medlemsavgift till samfällighetsföreningar.

Utskottet är inte berett att föreslå någon översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare och inte heller några särregler när det gäller beskattning av ersättning till funktionärer i ideella organisationer. Att skapa speciella undantagsregler för vissa grupper på skatteområdet leder till krav på att andra grupper också ska särbehandlas. Det leder i längden till ett alltför komplicerat skattesystem. Motionsförslagen avstyrks.

Skattereduktion för bosparande

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ett skattegynnat bosparande.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 5 (KD) och 6 (L).

Gällande rätt

I 12 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, finns bestämmelser om vilka utgifter en person får dra av i inkomstslaget tjänst. Huvudregeln säger att man får dra av de utgifter som man har för att få inkomster eller behålla dem. Avdrag kan alltså medges endast när det finns en motsvarande skattepliktig inkomst som motiverar avdraget. Flera betydelsefulla undantag från huvudregeln finns dock. En väsentlig inskränkning i avdragsrätten är t.ex. att en person inte får göra avdrag för sina levnadskostnader. Från denna regel finns dock ett antal undantag, bl.a. avdrag för arbetsresor, hemresor och ökade levnadskostnader vid tjänsteresor, om vissa förutsättningar är uppfyllda. Till levnadskostnader räknar man också medlemsavgifter, gåvor och premier för egna försäkringar. Dessa kostnader är inte avdragsgilla.

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del ett avdragsgillt bosparande för att uppmuntra till att spara till sitt boende. Detta kombinerat med ett särskilt bostadslån skulle ge större möjligheter för unga att komma in på bostadsmarknaden.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att ett förmånligt bosparande utreds och införs, som förval för alla unga mellan 18 och 34 år med inkomst av tjänst. Skattereduktionen ska ges under de första 60 månaderna på inkomster som uppgår till 12 000 kronor eller mer per månad. Skattereduktionen ska beräknas på lön efter skatt som avsätts till ett bosparande, och skattereduktionen ska medges med 20 procent av beloppet.

Liberalerna föreslår i sin partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del att ett skattegynnade bosparande införs. Den som sparar på ett bosparkonto ska kunna få ett skatteavdrag motsvarande 20 procent av det belopp som sparas under året, upp till ett takbelopp på 20 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Det är viktigt att underlätta för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden. Utskottet konstaterar att en särskild utredare har fått i uppdrag att föreslå åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden (dir. 2020:125). Utredaren ska bl.a. ge förslag på ett startlån för förstagångsköpare. Utredningen ska redovisa sitt resultat senast den 31 mars 2022.

Utskottet anser att det är viktigt att inkomstbeskattningen av löner och förmåner hålls likformig och neutral och att avdrag för kostnader som inte har med inkomsternas förvärvande att göra undviks så långt som möjligt. Av hänsyn till enhetligheten i regelsystemet för beskattning av inkomst av tjänst finner utskottet inte skäl att se över förutsättningarna för ett särskilt skatteavdrag för unga som sparar till egen bostad. Motionsförslagen avstyrks.

Gåvor till ideell verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om avskaffad avdragsrätt för gåvor till ideell verksamhet och om annan utformning av gåvoskatteavdraget.

Jämför avvikande mening 4 (V) och 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Den 1 januari 2012 infördes en skattereduktion för penninggåvor till ideell verksamhet. För att kunna få skattereduktionen ska vissa förutsättningar vara uppfyllda. Gåvomottagaren måste vara godkänd av Skatteverket innan gåvan lämnas. Det är organisationen som själv ansöker om att bli godkänd gåvomottagare. Organisationsformen ska vara stiftelse, ideell förening eller registrerat trossamfund som är inskränkt skattskyldigt. Organisationen ska främja ett godkänt ändamål eller bedriva en sådan verksamhet, och gåvor som kommer in till gåvomottagaren och som är grund för skattereduktion för givaren ska användas för något av ändamålen social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning. För givaren gäller att varje gåva måste vara minst 200 kronor till samma gåvomottagare vid ett och samma tillfälle, gåvorna måste uppgå till minst 2 000 kronor under året och gåvan måste vara en penninggåva. Skattereduktionen är 25 procent av gåvobeloppet och får högst vara 1 500 kronor per år.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i sin partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer tas bort.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del och yrkande 13 att en utredning tillsätts som syftar till att gåvor till fler typer av organisationer ska berättiga till reduktionen och att den undre beloppsgränsen för varje enskild gåva ska sänkas. Kristdemokraterna föreslår vidare att beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget höjs så att gåvor upp till 12 000 kronor berättigar till skattereduktion.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det arbete som utförs av civilsamhällets organisationer är viktigt, inte minst i kristider, och ser därför positivt på de stöd som lämnats under 2020 och under 2021 i bl.a. flera extra ändringsbudgetar för 2021 (prop. 2020/21:84, prop. 2020/21:166, prop. 2020/21:208) och i vårändrings-

budgeten för 2021 (prop. 2020/21:99). I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1) lämnar regeringen förslag om ytterligare stöd till civilsamhället.

Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att stödja förslag om ändringar i reglerna för gåvoskatteavdrag och anser inte heller att skattereduktionen bör avskaffas, varför motionerna avstyrks.

Avdrag för ränteutgifter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en ändring av reglerna om ränteavdrag.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 4 (V) och 5 (KD).

Gällande rätt

Till inkomst av kapital hänförs sådana intäkter och kostnader som inte ska hänföras till näringsverksamhet eller till tjänst (41 kap. 1 § inkomstskattelagen, förkortad IL). I huvudsak beskattas alla intäkter, och avdrag medges för alla utgifter som har samband med tillgångar. Det saknar betydelse om intäkterna eller utgifterna är löpande eller tillfälliga. Avdrag medges dock inte för personliga levnadskostnader (9 kap. 2 § IL).

I inkomstslaget kapital finns bara en beräkningsenhet och ingen uppdelning på förvärvskällor, vilket bl.a. innebär att kapitalförluster får dras av från alla slag av intäkter i inkomstslaget kapital.

Kapitalvinster beräknas nominellt och är med några undantag skattepliktiga till 100 procent. Bland undantagen kan nämnas de särskilda reduceringsregler som finns för beräkning av kapitalvinst vid avyttring av fastigheter och bostadsrätter. Avdrag för kapitalförluster beviljas mot samtliga övriga intäkter i kapital men är som huvudregel bara avdragsgilla till 70 procent. I 67 kap. IL finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer. Enligt 10 § ska skatten vid ett underskott av kapital minskas med 30 procent av den del av underskottet som inte överstiger 100 000 kronor och med 21 procent av det återstående underskottet. För investeraravdrag gäller särskilda regler enligt samma paragraf.

En privatperson som har inkomst av tjänst och enbart utgiftsräntor får således skatten på tjänsteinkomsten nedsatt på grund av utgiftsräntorna, eftersom dessa medför ett underskott i inkomstslaget kapital. På samma sätt ger en kapitalförlust en sänkning av skatten på tjänsteinkomsten.

Motionerna

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anför att ränteavdragen är problematiska eftersom staten subventionerar lånande samtidigt som beskattningen av sparande har höjts i två steg.

Ränteavdragen bidrar samtidigt till att öka den finansiella stabiliteten eftersom det allt annat lika blir mer förmånligt att låna. Sverigedemokraterna föreslår därför att ränteavdragen successivt ska avvecklas genom en utfasning av ränteavdragen med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2026.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att ränteavdragen har bidragit till att blåsa upp bostadspriserna. Ränteavdragen har därtill en tveksam fördelningsprofil. Vänsterpartiet föreslår därför att ränteavdragen, i ett första skede, trappas av med 5 procentenheter under en treårsperiod. Av konjunkturella skäl föreslår Vänsterpartiet att avtrappningen av ränteavdragen införs först 2023. Förslaget innebär att ränteavdragen ska sättas ned till 28 procent 2023 och till 26 respektive 25 procent för 2024 och 2025. Vänsterpartiet föreslår vidare att avdragsrätten för ränteutgifter begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. avdragsrätten för ränteutgifter därutöver ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att kreditrestriktioner har införts samtidigt som Sverige har avdragsrätt för ränteutgifter på lån. Det innebär att staten gasar och bromsar kredittillväxten samtidigt. Kristdemokraterna föreslår därför att ränteavdraget ska sänkas med 1–2 procentenheter per år och att taket för fullt ränteavdrag ska sänkas från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att den höga privata skuldsättningen medför en risk både för enskilda och samhällsekonomin i stort. Priserna på bostäder har stigit kraftigt under pandemin samtidigt som skuldsättningen bland hushållen har ökat. Det är dock positivt att vidtagna makrotillsynsåtgärder bidragit till att öka hushållens motståndskraft.

Under flera år har regeringen arbetat med att stävja riskerna med skuldsättningen. En rad åtgärder har vidtagits för att stärka både hushållens och det finansiella systemets motståndskraft mot störningar i ekonomin, bl.a. skärpta kapitalkrav för bankerna, belåningsbegränsningar i form av bolånetak och ett förstärkt amorteringskrav. Finansinspektionen har också sedan den 1 februari 2018 ett utökat mandat för att kunna lägga fram förslag till ytterligare makrotillsynsåtgärder för att t.ex. minska hushållens skuldsättning.

Med anledning av effekterna av spridningen av covid-19 beslutade Finansinspektionen att banker skulle ges möjlighet att bevilja både nya och befintliga bolånetagare undantag från kravet på amortering. Undantaget gällde betalningar av amorteringar under en begränsad tid.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet inte att det finns skäl att nu tillstyrka ändringar av reglerna om ränteavdrag. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en förändring av reglerna om utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag.

Jämför avvikande mening 4 (V) och 6 (L).

Bakgrund

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som brukar kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad 1L.

Ett typiskt fåmansföretag är ett aktiebolag eller en ekonomisk förening där fyra eller färre delägare har mer än hälften av rösterna. Om en av delägarna har den verkliga bestämmanderätten över en oberoende verksamhetsgren räknas bolaget eller föreningen som ett fåmansföretag även om det första villkoret inte är uppfyllt. Vid bedömningen av hur många personer som äger del i företaget ska personer som ingår i samma krets av närstående anses som en person.

3:12-reglerna om utdelning och kapitalvinst gäller enbart personer med s.k. kvalificerade andelar i fåmansföretaget. En andel är kvalificerad om delägaren eller någon närstående har varit verksam (aktiv) i betydande omfattning i företaget under beskattningsåret eller något av de fem föregående åren. En delägare eller en närstående anses vara verksam i betydande omfattning om hans eller hennes arbetsinsatser har stor betydelse för vinstgenereringen i företaget. Det är den ekonomiska betydelsen av arbetsinsatsen som är avgörande, inte delägarens formella ställning. Som närstående räknas maka eller make, föräldrar, far- och morföräldrar, barn, barnbarn osv. samt deras respektive maka eller make, syskon och deras makar, barn och barnbarn samt dödsbo som någon i närståendekretsen är delägare i.

Om en aktiv delägare tar ut lön från sitt eget bolag beskattas den på vanligt sätt och beläggs med arbetsgivaravgifter. De särskilda reglerna gäller inte löneuttag utan tar sikte på belopp som ägaren lyfter som utdelning eller tillgodogör sig som kapitalvinst vid försäljning av aktier i fåmansbolaget. I avsaknad av de särskilda reglerna skulle utdelning och avyttringar beskattas som inkomst av kapital. De s.k. 3:12-reglerna medför att den del av bolagets inkomster som ägaren tillgodogör sig som utdelning eller kapitalvinst i stället fördelas mellan inkomstlagen tjänst och kapital. När delägaren lyfter

utdelningar från företaget eller säljer andelar i bolaget ska utdelningen respektive kapitalvinsten delas upp i en tjänsteinkomstbeskattad del och en kapitalinkomstbeskattad del. 3:12-reglerna används för att bestämma hur mycket av en utdelning från företaget eller en kapitalvinst från sålda andelar som ska tas upp till progressiv beskattning i inkomstslaget tjänst och hur stor del som ska tas upp till proportionell beskattning i inkomstslaget kapital.

Upp till en viss nivå (ett schablonmässigt beräknat gränobelopp), som bestäms med hänsyn till storleken av det insatta kapitalet och utbetalda löner, beskattas utdelning och aktiva delägars vinst vid försäljning av aktier i bolaget med skattesatsen 20 procent. Utdelning och kapitalvinst över gränobeloppet tas upp i inkomstslaget tjänst.

Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen

Regeringen har i proposition 2021/22:27 Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen föreslagit att den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen och den s.k. utomstående regeln ska kompletteras. Förslaget om att komplettera den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen innebär att vid bedömningen av om ett visst företag utgör ett fåmansföretag ska en fysisk person som är delägare och verksam i betydande omfattning i företaget, och samtidigt har ett bestämmande inflytande över en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare som äger andelar i företaget, anses äga den juridiska personens andelar i det prövade företaget. Förslaget syftar till att säkerställa att det inte är möjligt att kringgå de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag genom att t.ex. en stiftelse ges röststarka aktier i ett fåmansägt företag för att utdelningsinkomster från den bedrivna verksamheten i företaget ska kunna delas ut till kretsen av verksamma aktieägare utan att bli föremål för den särskilda beskattningen för delägare i fåmansföretag.

Förslaget om en komplettering av utomstående regeln innebär att ett företag inte anses ägt av utomstående till den del företaget direkt eller indirekt ägs av en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare och företagets verksamma delägare eller en sådan delägars närstående kan få del av medel eller förmåner från den juridiska personen i viss omfattning. Förslaget syftar till att säkerställa att tillämpningen av utomstående regeln inte leder till oskäliga resultat i strukturer där en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare direkt eller indirekt äger ett fåmansföretag. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Riksdagen har ännu inte fattat något beslut om regeringens förslag.

Motionerna

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att dagens 3:12-regler har kommit att utnyttjas för det som de var tänkta att motverka, nämligen inkomstomvandling. Vänsterpartiet föreslår därför att 3:12-reglerna i ett första steg reformeras i enlighet med förslagen

i utredningen Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del anförs att 3:12-regleringen fortfarande har en rad brister och det behövs ett helhetsgrepp kring beskattningen. Liberalerna föreslår därför ett förbättrat regelverk för fåmansföretagare.

Utskottets ställningstagande

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. 1L.

Reglerna har reviderats i flera omgångar under senare år. Den senaste utredningen överlämnade sitt slutbetänkande om en översyn av 3:12-reglerna den 3 november 2016 (SOU 2016:75). Utredningens uppdrag var att dels se över beskattningen vid ägarskiften i fåmansföretag, dels se över 3:12-reglerna för att begränsa möjligheterna till skattemässig inkomstomvandling. Vid översynen av ägarskiften var syftet att säkerställa att avyttringar av kvalificerade andelar i så stor utsträckning som möjligt beskattas likformigt oberoende av om andelarna avyttras inom eller utom närståendekretsen. Vid översynen av 3:12-reglerna var det enligt direktiven viktigt att hitta en bra balans mellan syftet att förhindra inkomstomvandling och syftet att skapa positiva effekter som ökat entreprenörskap, fler arbetstillfällen och högre tillväxt.

För att säkerställa att det inte ska vara möjligt att kringgå de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag har regeringen nyligen föreslagit kompletteringar av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen respektive av den s.k. utomståenderegeln.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att nu förorda en förändring av lagstiftningen på det sätt som föreslagits. Motionsförslagen avstyrks därför.

Beskattning vid generationsskifte

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att förändra beskattningsreglerna för generationsskiften i familjeägda företag.

Jämför avvikande mening 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

I 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, finns särskilda regler om utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag, de s.k. 3:12-reglerna. Anledningen till de särskilda reglerna är Sveriges duala skattesystem, dvs. att förvärvsinkomster beskattas enligt en progressiv skatteskala och att kapitalinkomster beskattas med en proportionell skatt. Reglerna infördes i samband med 1990 års skattereform och är avsedda att förhindra att högre beskattade förvärvsinkomster omvandlas till lägre beskattade kapitalinkomster i syfte att sänka den totala skatten på ersättning från företaget.

Nya skatteregler för ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag

Riksdagen beslutade den 8 maj 2019 att anta regeringens förslag om att underlätta ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag (prop. 2018/19:54, Nya skatteregler för ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag).

Bestämmelserna innebär att en andel i ett fåmansföretag inte ska anses kvalificerad enbart på grund av att någon annan närstående än andelsägarens make har varit verksam i betydande omfattning i ett annat fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag som bedriver samma eller likartad verksamhet under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda. Bestämmelserna innebär även att andelar i ett fåmansföretag är kvalificerade när andelsägaren eller någon närstående under beskattningsåret eller något av de fem föregående beskattningsåren varit verksam i betydande omfattning i ett företag som bedriver samma eller likartad verksamhet som det företag i vilket andelsägaren indirekt äger andelar.

Motionen

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 anförs att Sveriges företagare blir allt äldre och det blir mer och mer vanligt att deras barn inte kan eller vill ta över verksamheten. För bara några decennier sedan var det vanligt att familjeföretag togs över av barnen, men idag görs det bara i ca 30 procent av fallen, och trenden verkar fortsätta nedåt. Den företagare som vill gå i pension riskerar därmed att behöva likvidera sitt livsverk, trots att det är livskraftigt. Kristdemokraterna föreslår därför en utredning om hur ägarskiften kan genomföras för att skapa bättre praktiska och skattemässiga möjligheter för personal som vill äga och driva vidare företag.

Utskottets ställningstagande

De s.k. 3:12-reglerna ska motverka att aktiva delägare i fåmansföretag omvandlar högre beskattad arbetsinkomst till lägre beskattad kapitalinkomst genom utdelning eller försäljning av aktierna. Genom flera ändringar under senare år har reglerna emellertid blivit mer förmånliga samtidigt som utrymmet för inkomstomvandling har ökat.

Regeringen har i betänkandet SOU 2016:75 låtit utreda beskattningen vid ägarskiften i fåmansföretag för att inte missgynna överlåtelser av företag inom familjen. Vid utformningen av förslagen har hänsyn tagits till 3:12-reglernas betydelse för incitamenten att starta, driva och utveckla företag. Vid översynen av ägarskiften var syftet att säkerställa att avyttringar av kvalificerade andelar i så stor utsträckning som möjligt beskattas likformigt oberoende av om andelarna avyttras inom eller utom närståendekretsen. Förslaget innehåller bl.a. en särskild undantagsregel som medför att beskattningen inte påverkas av om ett fåmansföretag säljs till någon inom familjen eller till någon utomstående.

Utskottet konstaterar att nya skatteregler för ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag gäller sedan den 1 juli 2019. Reglerna gör det möjligt att genomföra generationsskiften av ett fåmansföretag på samma skattemässiga villkor vid en överlåtelse till en närstående som till en extern part.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att nu föreslå förändrade beskattningsregler vid generationsskiften i familjeägda företag. Motionsförslaget avstyrks därför.

Investeringsparkonto m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en förändring av reglerna om investeringssparkonton och om ett återinförande av ett privat pensionssparande.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V) och (L).

Bakgrund och gällande rätt

En ny schablonbeskattad sparform, investeringssparkonto, infördes 2012 (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1). Syftet med investeringssparkontot är att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument som aktier och fonder. Ett investeringssparkonto är en schablonbeskattad sparform, vilket betyder att skatten inte baseras på den faktiska avkastningen utan på en årlig skatt beräknad på värdet av tillgångarna på kontot. Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes skatten den 1 januari

2018. Schablonintäkten ska beräknas genom att kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med en procentenhet (tidigare 0,75 procentenheter).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del anförs att ett ökat privat sparande ger människor större frihet att bestämma över sina liv, att spara till pensionen, att bygga upp en buffert och att skaffa sig en bostad. Eget sparande är också den främsta finansieringskällan för nystartade företag och en viktig källa för kapital för etablerade företag som växer. Moderaterna föreslår därför att skatten på investeringssparkontot ska sänkas från statslåneräntan plus 1 procent till statslåneräntan plus 0,75 procent. Moderaterna föreslår vidare att golvet för skatten på investeringssparkontot och kapitalförsäkringen ska slopas.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att med den positiva utveckling som börserna har haft sedan investeringssparkontot infördes har vissa förespråkat att skatten ska höjas. Resonemanget blir dock felaktigt eftersom det inte går att avgöra hur börserna kommer att utvecklas den kommande tiden och innehavaren är skyldig att betala skatt oavsett hur innehaven utvecklas. Höjningar av skatten innebär därutöver en framtida osäkerhet. Sverigedemokraterna föreslår därför att skatten på investeringssparkontot och på kapitalförsäkringar ska återställas till den tidigare nivån, statslåneräntan med ett tillägg om 0,75 procent.

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser föreslår Sverigedemokraterna vidare i yrkandena 2 och 3 i denna del att det ska återinföras ett privat pensionssparande med ett system med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och med samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid insättningarna och heller ingen kapitalvinstbeskattning vid försäljning av t.ex. fonder eller aktier. I stället bör sparformen omfattas av en låg schablonskatt som uppgår till 15 procent av föregående års statslåneränta.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att ett eget sparande skapar trygghet för den enskilde och ökar hushållssektorns motståndskraft mot ekonomiska kriser. Centerpartiet föreslår därför att de första 150 000 kronorna på ett investeringssparkonto (ISK) ska göras skattefria. Begränsningsregler som innebär att denna skattefrihet enbart kan utnyttjas en gång bör införas. Centerpartiet föreslår vidare att beskattningen av sparande på ISK och i kapitalförsäkringar ska sänkas från dagens 1 procentenhet till 0,75 procentenheter. Centerpartiet föreslår också att den lägsta schablonintäkten ska sänkas från dagens 1,25 procent till 1 procent.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att skattebortfallet till följd av beskattningen av ISK är betydande. Beskattningen av stora kapitalvinster bör skärpas, oavsett om dessa

sker inom ramen för ISK eller på traditionella aktie- och fondkonton. Vänsterpartiet föreslår därför att det införs ett tak för sparande på ISK om 1 miljon kronor. Sparande utöver taket ska beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del anförs att investeringssparkontot (ISK) har skapat en attraktiv sparform där både användning och beskattning är enkel att förstå. Detta bidrar till en demokratisering av sparandet och därmed ökad egenmakt för fler. För att stimulera fler att börja spara föreslår Liberalerna att de första 300 000 sparade kronorna ska göras skattefria och att golvet på beskattning av investeringssparkonto ska avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Sparformen investeringssparkonto infördes 2012 för att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument.

Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes schablonavkastningen från statslåneräntan ökad med 0,75 procentenheter till statslåneräntan ökad med 1 procentenhet den 1 januari 2018. I samband med förslaget gjorde regeringen bedömningen att sparande på investeringssparkonto också fortsättningsvis kommer att vara skattemässigt gynnat i förhållande till konventionell kapitalbeskattning och att den skattemässiga neutraliteten mellan olika sparformer kommer att öka. Utskottet hade ingen invändning mot höjningen av beskattningen och tillstyrkte förslaget (prop. 2017/18:1, yttr. 2017/18:SkU1y, bet. 2017/18:FiU1).

Utskottet finner inte skäl att nu förorda om ytterligare ändringar av beskattningen av sparande på investeringssparkonto eller att införa nya sparformer. Motionsförslagen avstyrks därför.

Kapitalbeskattning, arvs- och gåvobeskattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att höja kapitalbeskattningen och om att införa en arvs- och gåvoskatt respektive en förmögenhetsskatt.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund och gällande rätt

Kapitalbeskattning

I samband med skattereformen 1991 fick beskattningen av inkomster från kapital den utformning den har i dag – ibland kallad den duala eller den skandinaviska modellen. Den innebär att man beskattar inkomster av kapital

separerat från den generella inkomstbeskattningen. Skatt på kapital är skatt på avkastningen på kapitalinnehav. Inkomsträntor, utdelningar samt kapitalvinster vid försäljning av aktier, andelar, fastigheter, bostadsrätter och övrig lös egendom förs i individbeskattningen samman till en inkomst av kapital. Som kapitalinkomst beskattas även inkomster av uthyrning av privatbostad. För näringsidkare görs en s.k. räntefördelning för att få en riktig fördelning av beskattningen av näringsidkares egna kapital mellan inkomstslagen kapital och näringsverksamhet. Avdrag i inkomstslaget kapital får göras på skuldräntor för lån på fastighet och andra lån, tomträttsavgäld, kapitalförluster samt vissa förvaltningskostnader. Skatten på kapitalinkomsten är proportionell med 30 procent. Om inkomsterna är större än utgifterna tas skatt ut på netto-beloppet. Är däremot utgifterna större än inkomsterna får man på motsvarande sätt en skattereduktion. Det finns dock en begränsning som innebär att skattereduktionen i de fall underskottet överstiger 100 000 kronor endast görs med 21 procent för den överskjutande delen.

Arvs- och gåvobeskattning m.m.

Riksdagen beslutade att de tidigare arvs- och gåvoskatterna skulle avskaffas den 1 januari 2005 (bet. 2004/05:SkU18, rskr. 2004/05:134 och 136). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag att det liksom regeringen ansåg att det inte var möjligt att möta den kritik som riktats mot arvs- och gåvoskatten genom ändrade regler. Kostnaden för att administrera arvs- och gåvoskatten måste också sättas i relation till de intäkter som skatten ger. Mot denna bakgrund och för att underlätta generationsskiften i onoterade bolag ansåg såväl regeringen som utskottet att arvs- och gåvoskatten skulle slopas.

Förmögenhetsskatten avskaffades den 1 januari 2007 (bet. 2007/08:SkU15, rskr. 2007/08:92). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag bl.a. att förmögenhetsskattens oenhetliga värderingsregler och många undantag skapade kryphål och uppmuntrade till skatteplanering, framför allt bland dem med stora kapitaltillgångar och resurser. Samtidigt hade många småhusägare kommit att betala förmögenhetsskatt på grund av snabbt stigande taxeringsvärden. Därför uppfattades förmögenhetsskatten som både godtycklig och orättvis.

Motionen

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anføres att en viktig förklaring till den ökade ojämlikheten i Sverige är kapitalinkomsternas ökade betydelse och dess ojämna fördelning. Normalskattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent, vilket är klart under den högsta skattesatsen för arbetsinkomster. Vänsterpartiet föreslår därför att skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–45 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.

Vänsterpartiet föreslår vidare i yrkandena 5 och 6 i denna del att det i likhet med många andra OECD-länder ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Förslaget innebär ett fribelopp på 3 miljoner kronor, dvs. att arvs- och gåvo-belopp upp till den gränsen inte ska beskattas.

För att minska ojämlikheten och få in pengar till nödvändiga reformer föreslår Vänsterpartiet också i yrkandena 5 och 6 i denna del att en ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige. Förmögenhetsskatten ska gälla på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under 6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Vänsterpartiet föreslår följande gränsvärden: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–20 miljoner kronor en skattesats om 3 procent och från 20 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 5 procent.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett flertal tillfällen avstyrkt förslag om att återinföra arvs- och gåvoskatten respektive förmögenhetsskatten. Utskottet har bl.a. hänvisat till de förslag regeringen lagt fram i syfte att öka den ekonomiska jämlikheten och till att ifrågasvarande skatter ansetts godtyckliga, orättvisa, ineffektiva och svåradministrerade.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att nu tillstyrka förslagen om en förändrad kapitalbeskattning eller om att återinföra en arvs- och gåvoskatt respektive en förmögenhetsskatt. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar i reglerna om statlig fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Bakgrund och gällande rätt

Den statliga fastighetsskatten betalas bl.a. för hyresfastigheter och industri-fastigheter, enligt 1 och 3 §§ lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt. För hyresfastigheter är den statliga fastighetsskatten 0,4 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för hyreshus, bostäder som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor). Fastighets-skatten är 0,1 procent av taxeringsvärdet för alla byggnadsenheter med lokaler och tillhörande tomtmark.

För ägarlägenheter är den statliga fastighetsskatten 1,0 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för ägarlägenheter, ägarlägenheter som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor).

Motionerna

I partimotion 2021/22:3278 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att fastighetsavgiften på småhus som används som permanentbostad är begränsad för grupper som är ekonomiskt utsatta. Sverigedemokraterna föreslår därför att taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.

Sverigedemokraterna föreslår vidare i yrkande 2 och 3 i denna del att den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att det är av stor vikt för ett samhälle att ha ett regelsystem som underlättar generationsskiften och andra ägarskiften av företag. Centerpartiet föreslår därför att ett nytt stickårssystem ska införas. Systemet ska vara offentligfinansierat neutralt och tentativt baserat på 70 procent av 1996 års taxeringsvärde från den 1 januari 2023.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att den kommunala fastighetsavgiften ska kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Vidare anförs att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla. Förslaget till ny fastighetsbeskattning innebär också att de avgiftslättnader som i dag finns för nybyggda hus ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att all nyproduktion av lägenheter och hus i dagsläget är undantagna från fastighetsavgiften i 15 år. När dessa nyproducerade fastigheter ingår i den ordinarie beskattningen kommer ägarlägenheten dock skattemässigt att missgynnas. Kristdemokraterna föreslår därför att orättvisan i beskattningen ska tas bort genom att fastighetsavgiften för ägarlägenheten blir densamma som för en bostadsrätt.

Kristdemokraterna föreslår slutligen i yrkandena 5 och 6 i denna del att fastighetsskatten på obebyggd tomtmark (hyreshusenheter) ska höjas.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås en höjning av skatten på kommersiella lokaler och på obebyggd mark.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har genomfört en rad förändringar för att effektivisera och förbättra rörligheten på bostadsmarknaden.

Regeringen föreslår att investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande, som infördes 2016, ska förstärkas ytterligare. Vidare avser regeringen att besluta om investeringsstöd för att stimulera ombyggnation och nybyggnation av särskilt boende samt bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden som riktar sig till personer över 65 år.

För att öka rörligheten på bostadsmarknaden höjdes taket för uppskovsbeloppet för avyttringar som har skett efter den 30 juni 2020 från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor den 1 juli 2020.

För att öka utbudet av bostäder till försäljning och skapa flyttkedjor som underlättar rörligheten på bostadsmarknaden beslutade riksdagen den 25 november 2020 att enligt regeringens förslag avskaffa schablonintäkten på uppskovsbeloppet vid fastighetsförsäljning. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2021.

Regeringen har vidare tillsatt två utredningar (dir. 2020:53 En socialt hållbar bostadsförsörjning och dir. 2020:125 Förslag för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden) som har i uppdrag att lämna förslag som tillsammans kan bidra till en bättre fungerande bostadsmarknad.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att tillstyrka ändringar i reglerna om fastighetsskatt respektive fastighetsavgift. Motionsförslagen avstyrks därför.

Andrahandsuthyrning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att höja schablonavdraget för andrahandsuthyrning till 60 000 kronor per år.

Jämför avvikande mening 2 (SD).

Bakgrund

För att utnyttja det befintliga bostadsbeståndet mer effektivt och på så vis stimulera till en rörligare arbetsmarknad höjdes schablonavdraget för uthyrning av privatbostäder från 21 000 kronor till 40 000 kronor den 1 januari 2013 (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:FiU1, yttr. 2012/13:SkU1y). Den 1 februari 2013 började lagen (2012:978) om uthyrning av egen bostad att

gälla. Den största nyheten med lagen är att den ger hyresvärderna och hyresgästen en större frihet att komma överens om hyran. Lagen gäller när en lägenhet hyrs för att användas som bostad under förutsättning att uthyrningen inte är en del av en näringsverksamhet. En person som hyr ut en bostad som han eller hon under en tid inte har behov av bedriver normalt inte näringsverksamhet. En person som hyr ut tre bostäder eller fler anses normalt bedriva näringsverksamhet. Om en person upplåter flera bostäder gäller lagen bara för den första upplåtelsen. För de senare gäller i stället reglerna i 12 kap. jordabalken (hyreslagen). De bostäder som hyrs ut enligt lagen kan t.ex. vara villor, bostadsrättslägenheter som hyrs ut av bostadsrättshavaren, möblerade och omöblerade rum eller ägarlägenheter. En uthyrning av en hyresrätt i andra hand omfattas dock inte av lagen.

Motionen

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att när det är stor bostadsbrist tenderar informella andrahandsmarknader och mer eller mindre tvivelaktiga överenskommelser att uppstå. Laglig andrahandsuthyrning är då att föredra. Sverigedemokraterna föreslår därför att schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Sverige ska ha en långsiktig och hållbar bostadspolitik för alla. En väl fungerande bostadsmarknad i hela landet är en viktig förutsättning för människors trygghet och livskvalitet samt för en konkurrenskraftig ekonomi.

Möjligheten att söka investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande infördes 2016 och är ett viktigt verktyg för en fortsatt hög byggtakt. Regeringen föreslår därför i höständeringsbudgeten för 2021 att investeringsstödet för byggande av hyresbostäder och bostäder för studerande ska förstärkas ytterligare.

För att öka rörligheten på bostadsmarknaden höjdes taket för uppskovsbeloppet för avyttringar som har skett efter den 30 juni 2020 från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor den 1 juli 2020.

Regeringen har vidare föreslagit åtgärder mot handel med hyreskontrakt, skärpta regler om andrahandsuthyrning av hyreslägenheter och om uttag av hyror. De nya reglerna trädde i kraft den 1 oktober 2019.

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet motionsförslaget.

Exitskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att införa en exitskatt.
Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund och gällande rätt

Obegränsad och begränsad skattskyldighet

Bestämmelser om fysiska personers skattskyldighet i Sverige finns i 3 kap. 1L. Fysiska personer som är bosatta i Sverige, som stadigvarande vistas här eller som har väsentlig anknytning hit är obegränsat skattskyldiga. En obegränsat skattskyldig person är enligt intern rätt skattskyldig för alla sina inkomster i Sverige och från utlandet. De personer som inte är obegränsat skattskyldiga är begränsat skattskyldiga. Begränsad skattskyldighet innebär att det bara är vissa inkomster som har anknytning till Sverige som kan beskattas enligt inkomstskattelagen. Vilka inkomster det handlar om är uttömmande reglerat i 3 kap. 18–19 a §§ 1L. En obegränsat skattskyldig person som bosätter sig utomlands kan bli begränsat skattskyldig redan i och med avresan från Sverige. Har personen varit bosatt i Sverige kan han eller hon även efter flytten vara obegränsat skattskyldig på grund av väsentlig anknytning till landet. Den obegränsade skattskyldigheten gäller då till dess anknytningen inte längre kan betraktas som väsentlig. Om anknytningen är väsentlig bedöms utifrån ett antal omständigheter. Bostad, familj och ekonomiskt engagemang i landet talar starkt för att personen har väsentlig anknytning hit. Andra omständigheter som också beaktas är t.ex. om utlandsvistelsen är föranledd av studier eller av hälsoskäl samt om den som vistas utomlands är varaktigt bosatt på en viss utländsk ort.

Tioårsregeln

En begränsat skattskyldig fysisk person är som utgångspunkt inte skattskyldig i Sverige för kapitalvinst på värdepapper. För den som tidigare har varit obegränsat skattskyldig i Sverige kan dock sådan skattskyldighet följa av den s.k. tioårsregeln i 3 kap. 19 och 19 a §§ 1L. Enligt tioårsregeln är en begränsat skattskyldig fysisk person skattskyldig för kapitalvinst på vissa angivna tillgångar och förpliktelser – förutsatt att han eller hon vid något tillfälle under det kalenderår då avyttringen sker eller under de föregående tio kalenderåren har varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här. Tioårsregeln innebär således en i tiden utsträckt skattskyldighet för inkomster som inte realiserats vid utflyttningstillfället. Bestämmelsen infördes 1983 för att säkerställa svensk beskattning av kapitalvinster som uppkommer när en fysisk person avyttrar aktier i samband med en utflyttning från Sverige. Innan dessa regler infördes förekom det att den som flyttade ut sköt upp beskattningen av kapitalvinsten

till dess han eller hon blev begränsat skattskyldig och inte längre skattskyldig för kapitalvinster i Sverige (se prop. 1982/83:144 s. 13).

Skatteavtal

Skattelagstiftningen i olika stater bygger i de allra flesta fall på principerna om hemviststatsbeskattning och källstatsbeskattning. Med hemviststatsbeskattning avses att en stats beskattningsanspråk grundas på att den skattskyldige har sin skatterättsliga hemvist i staten, se t.ex. 3 kap. 3 och 8 §§ IL. Med källstatsbeskattning avses att en stats beskattningsanspråk grundas på att den skattskyldige har inkomster som förvärvats i, härrör från och i vissa fall även utbetalats från rättssubjekt i denna stat, se t.ex. 3 kap. 17 och 18 §§ IL.

Om man tillämpar två eller flera olika principer kan det medföra att samma skattskyldiga person kan beskattas för samma inkomst i flera stater, s.k. internationell juridisk dubbelbeskattning.

Skatteavtalen syftar till att lösa sådan dubbelbeskattning genom att fastställa vilken stat – hemviststaten eller källstaten – som ska ha rätt, åtminstone i första hand, att beskatta olika slags inkomster samt hur dubbelbeskattning ska undanröjas. Skatteavtalen erbjuder två olika metoder för att undanröja den dubbla beskattningen. Undantagandemetoden (exempt-metoden) innebär att inkomsten undantas från beskattning. Avräkningsmetoden (creditmetoden) innebär att den utländska skatten avräknas från den nationella skatten. Staterna är fria att välja vilken av metoderna man vill använda. Bestämmelser i ett skatteavtal kan begränsa men inte utvidga den svenska beskattningsrätten.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har utformat en modell för skatteavtal (modellavtalet), att användas som förlaga till skatteavtal mellan stater. Av modellavtalet följer att kapitalvinster vid överlåtelse av aktier och andra delägarrätter bara beskattas i hemviststaten (artikel 13 punkt 5). Här ska anmärkas att Sverige har reserverat sig mot artikel 13 punkt 5 på så sätt att vi förbehåller oss rätten att beskatta kapitalinkomster vid avyttring av aktier och andra delägarrätter i svenska företag. Aktier och andra delägarrätter vars värde till mer än 50 procent direkt eller indirekt härrör från fast egendom belägen i den andra avtalslutande staten får dock beskattas i denna andra stat (artikel 13 punkt 4). Modellavtalet innehåller inga särskilda bestämmelser om utflyttningsbeskattning av en person som byter hemvist. Skatteavtalen är alltså avgörande för möjligheten att utöva den beskattningsrätt som följer av tioårsregeln. För närvarande har Sverige skatteavtal med ett 80-tal stater. Sveriges rätt att beskatta fysiska personers kapitalvinster efter utflyttning varierar mellan de olika avtalen.

Motionen

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslår Vänsterpartiet att en exitskatt ska införas i enlighet med Skatteverkets promemoria Exitbeskattning för fysiska personer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att de skattepolitiska riktlinjer som riksdagen antog våren 2015 innebär att skattepolitiken bl.a. ska bidra till goda villkor för företagande och investeringar i Sverige. Vägledande för skattepolitiken är också att medborgare och företag ska ha ett högt förtroende för skattesystemet. Ett högt förtroende kräver bl.a. att skattereglerna utformas på ett sådant sätt att utrymmet för skatteplanering begränsas.

För att säkerställa beskattning i Sverige av kapitalvinster som har upparbetats i Sverige finns i dag den s.k. tioårsregeln. Det har dock visat sig att det finns ett behov av att reformera tioårsregeln på ett sätt som säkerställer bl.a. konkurrenskraftiga och likformiga skatteregler. Frågan om reformering av tioårsregeln bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående beredningen och avstyrker därför motionsförslaget.

Skattefri uthyrning av personliga tillgångar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en skattefri uthyrning av personliga tillgångar. Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avslå förslaget.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 6 (L).

Propositionen

För att främja en cirkulär ekonomi gör regeringen bedömningen att det bör införas en möjlighet för fysiska personer att hyra ut personliga tillgångar skattefritt upp till ett visst belopp. Regeringen avser att under 2021 återkomma till riksdagen med ett förslag om skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Regeringen överlämnade den 19 oktober 2021 proposition 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar. Regeringen föreslår att ersättningar vid uthyrning av personliga tillgångar, efter avdrag för utgifter för att förvärva och bibehålla inkomsten, ska tas upp till beskattning bara till den del som de sammanlagda ersättningarna överstiger

20 000 kronor under ett beskattningsår. Ersättningar vid upplåtelse av en privatbostadsfastighet, en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt ska inte omfattas av förslaget.

Skattefriheten bör enligt regeringen utformas så att fysiska personer som hyr ut personliga tillgångar får göra ett avdrag från nettointäkten med 20 000 kronor. Regeringen anser att det föreslagna beloppet är väl avvägt.

Den föreslagna skattelättnaden är inte ett avdrag i inkomstslaget kapital. Om de sammanlagda hyresersättningarna, brutto eller netto, understiger 20 000 kronor under ett beskattningsår kan den föreslagna bestämmelsen således inte skapa utrymme för avdrag mot andra inkomster eller för underskott i detta inkomstslag. Detsamma gäller om utgifterna för uthyrning överstiger hyresersättningarna under ett beskattningsår.

Förslaget syftar till att öka återanvändningen av de produkter och tillgångar som omfattas av förslagen och därmed främja en cirkulär ekonomi i enlighet med regeringens strategi för cirkulär ekonomi (M2020/01133). Enligt regeringen är det angeläget att bestämmelserna träder i kraft så snart som möjligt. Det är vidare lämpligt att bestämmelserna träder i kraft vid ett kalenderårsskifte. Regeringen föreslår därför att reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2022 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson m.fl. (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar Moderaterna regeringens förslag om skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

I kommittémotion 2021/22:2241 av Mats Persson m.fl. (L) föreslås att proposition 2021/22:34 ska avslås i samtliga delar. Liberalerna hänvisar till vikten av att undantag och speciallösningar i skattesystemet som bidrar till att öka komplexiteten i regelverket bör införas med försiktighet. Liberalerna finner, i likhet med en rad remissinstanser, att det skattefria beloppet om 20 000 kronor framstår som godtyckligt valt. Sänkta kapitalskatter för vanliga låg- och medelinkomsttagare är en prioriterad liberal fråga. På detta område finns det emellertid mer skadliga skatter att åtgärda. I Liberalernas budgetmotion redovisas en rad skattesänkningar som på allvar stärker vanliga människors möjligheter till sparande, däribland en kraftigt sänkt skatt på sparande i investeringssparkonto.

Utskottets ställningstagande

För att öka återanvändningen av produkter och tillgångar och därmed främja en cirkulär ekonomi har regeringen föreslagit att ersättningar vid uthyrning av personliga tillgångar, efter avdrag för utgifter för att förvärva och bibehålla inkomsten, ska tas upp till beskattning bara till den del som de sammanlagda ersättningarna överstiger 20 000 kronor under ett beskattningsår.

Utskottet har inga invändningar mot förslaget och tillstyrker propositionen i motsvarande del.

Motionsförslagen avstyrks därmed.

En moderniserad källskatt på utdelningar till utländska personer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att kupongskattelagen behöver uppdateras och därmed ersättas med en ny lag om källskatt på utdelningar.

Propositionen

Kupongskatt är en definitiv källskatt som tas ut på utdelning på andelar i bl.a. svenska aktiebolag och svenska värdepappersfonder och specialfonder. Kupongskattelagen (1970:624) infördes 1971 och regeringen anser att den nuvarande regleringen är i behov av en modernisering. Det gäller såväl den redaktionella och språkliga utformningen som regelverkets tekniska utformning. Dagens regler behöver enligt regeringen anpassas till EU-rätten i flera avseenden. Regeringen anser vidare att det är angeläget att regelverket inte kan kringgås. Regeringen gör därför bedömningen att kupongskattelagen ska upphävas och ersättas med en ny lag om källskatt på utdelningar.

Skatten bör benämnas källskatt på utdelning och liksom i dag bör skattesatsen som utgångspunkt vara 30 procent på utdelningen. Lagstiftningen bör enligt regeringen utformas så att bedrägerier, fusk och fel förebyggs i största möjliga utsträckning. Det bör bl.a. införas ett krav på att lämna information på individnivå i skattedeklarationen för att kunna få en reducerad skattesats direkt vid utdelningstillfället. Vidare bör källskatt på utdelning omfattas av bestämmelserna i lagen (1995:575) mot skatteflykt.

Förfarandebestämmelserna, som i dag finns i kupongskattelagen, bör enligt regeringen infogas i skatteförfarandelagen (2011:1244) och anpassas till den systematik och struktur som finns i den lagen. Innehållande av källskatt på utdelning bör ske genom skatteavdrag och det grundläggande ansvaret för att göra skatteavdrag bör ligga på det utdelande företaget, dvs. det bolag eller den ideella förening som beslutar och först betalar ut utdelningen. En aktör som benämnas godkänd mellanhand bör dock kunna ta över ansvaret för att innehålla, redovisa och betala in källskatt på utdelning. I ett sådant fall övergår skyldigheten att göra skatteavdrag på den godkända mellanhanden.

Regeringen avser att under 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag. Förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2023 i fråga om bestämmelserna om godkänd mellanhand, och i övrigt den 1 januari 2024. Förslaget bör tillämpas

första gången på utdelningar där utdelningstillfället inträffar efter den 31 december 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att kupongskattelagen behöver uppdateras och bl.a. anpassas till EU-rätten. Det är vidare angeläget att reglerna utformas så att de inte kan kringgås.

Utskottet delar därför regeringens bedömning att kupongskattelagen ska ersättas med en ny lag om källskatt på utdelningar.

En begränsning av avdragsrätten för underskott från tidigare år

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att slopa reglerna om begränsning av avdragsrätten för underskott från tidigare år.

Jämför avvikande mening 6 (L).

Propositionen

Enligt gällande regler inträder en beloppsspärr vid ägarförändringar i underskotts företag. Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 3 juni 2021 (HFD 2021 ref. 33) prövat en fråga om beloppsspärrs och skatteflyktslagens tillämpning när det gäller reglerna om tidigare års underskott. Avgörandet visar enligt regeringen på en brist i lagstiftningen då de tillämpliga reglerna är för snävt avgränsade för att uppnå sitt syfte, nämligen att förhindra handel med underskott. Regeringen gör därför bedömningen att det bör införas en särskild begränsningsregel som innebär att möjligheten att utnyttja tidigare års underskott efter en ägarförändring upphör om underskotten med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet till att ägarförändringen har skett. Vid bedömningen av skälet för ägarförändringen bör det enligt regeringen särskilt beaktas om förvärvaren genom ägarförändringen har erhållit andra tillgångar eller rättigheter än kontanter och fordringar på företag som ingick i samma koncern som underskotts företaget före ägarförändringen, eller något företag som bedriver rörelse. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att motverka handel med underskotts företag och att beloppsspärren kringgås.

Regeringen har den 10 juni 2021 i en skrivelse till riksdagen aviserat förslaget (skr. 2020/21:212) och förklarat att det – med hänsyn till risk för betydande skattebortfall – enligt regeringens mening finns särskilda skäl för att med stöd av undantagsbestämmelsen i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen tillämpa de föreslagna bestämmelserna fr.o.m. dagen efter det att skrivelsen har överlämnats till riksdagen, dvs. fr.o.m. den 11 juni 2021.

Regeringen avser att under 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 maj 2022 och tillämpas från den 11 juni 2021, för ägarförändringar som sker efter den 10 juni 2021.

Motionen

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar motionärerna regeringens aviserade ändringar i bestämmelserna om avdragsrätten för underskott från tidigare år. Ändringarna har i praktiken effekten av en skattehöjning för svenska företag. Förslaget bygger på en felaktig analys av gällande rätt och behovet av regelskärpningen är därmed i praktiken fingerat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det för att motverka handel med underskottsföretag och förhindra att den s.k. beloppsspärren kringgås bör införas en särskild begränsningsregel som innebär att möjligheten att utnyttja tidigare års underskott efter en ägarförändring upphör om underskotten med hänsyn till omständigheterna kan antas ha utgjort det övervägande skälet till att ägarförändringen har skett.

Motionsförslaget avstyrks därmed.

Avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att slopa de justerande bestämmelserna om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott. Jämför avvikande mening 4 (V).

Gällande rätt

Koncernbidragsspärren inträder vid ägarförändringar enligt 40 kap. 10 och 14 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Det innebär att koncernbidragsspärren inträder vid ägarförändringar som innebär att ett företag får det bestämmande inflytandet över ett underskottsföretag, eller när ett underskottsföretag, eller ett moderföretag till ett underskottsföretag, får det bestämmande inflytandet över ett annat företag. Spärren inträder dock inte om ägarförändringen bara berör företag som före ägarförändringen ingick i samma koncern. Enligt 40 kap. 18 och 19 §§ IL får koncernbidragsspärrade underskott inte dras av med högre belopp än ett särskilt beräknat överskott. Det framgår vidare av

samma bestämmelser att ett sådant överskott bl.a. ska beräknas som om underskotts företaget får dra av ett negativt räntenetto i sin helhet, dvs. före avdragsbegränsningen för negativa räntenetton.

Avdragsbegränsningen för negativa räntenetton framgår av 24 kap. 21–29 §§ IL. Av 24 kap. 24 § IL framgår EBITDA-regeln och förenklingsregeln. EBITDA-regeln anger att avdrag för ett negativt räntenetto bara får göras med högst 30 procent av ett särskilt avdragsunderlag. Detta avdragsunderlag motsvarar resultatmättet EBITDA (Earnings Before Interest and Tax, Depreciation and Amortization) som visar resultatet före finansiella poster, skatter samt avskrivningar. Förenklingsregeln anger att ett negativt räntenetto i stället får dras av upp till 5 miljoner kronor. För företag som ingår i en intressegemenskap gäller även, om något av företagen använder förenklingsregeln, att de sammanlagda avdragen för negativa räntenetton inom intressegemenskapen inte får överstiga 5 miljoner kronor.

Om ett underskotts företag helt eller delvis inte får dra av koncernbidragsspärrade underskott och helt eller delvis inte får dra av ett negativt räntenetto, kan företaget – trots de återstående underskotten – redovisa ett överskott av näringsverksamheten som inte motsvaras av mottagna koncernbidrag. Avsikten med koncernbidragsspärren är dock inte att förhindra att underskotts företag drar av tidigare års underskott mot ett eget överskott eller att förhindra att underskott kvittas mot koncernbidrag från företag som redan innan ägarförändringen ingick i samma koncern (prop. 1993/94:50 s. 267).

I november 2020 antog riksdagen regeringens förslag till justerande bestämmelser om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto. Förslaget innebär att företag som enligt den s.k. koncernbidragsspärren helt eller delvis inte får dra av koncernbidragsspärrade underskott och som enligt avdragsbegränsningen för negativa räntenetton helt eller delvis inte får dra av ett negativt räntenetto, ska öka avdragen för koncernbidragsspärrade underskott (bet. 2020/21:SkU9).

Motionen

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att regeringen i budgetpropositionen för 2021 föreslog nya regler om koncernbidragsspärrade underskott m.m. Vänsterpartiet ansåg, i likhet med Skatteverket, att de nya reglerna ökar komplexiteten i ett redan komplext system, och avvisade därför förslaget. Vänsterpartiet vidhåller denna uppfattning och föreslår att bestämmelserna går tillbaka till det ursprungliga regelverket.

Utskottets ställningstagande

I november 2020 biföll riksdagen regeringens förslag till justerande bestämmelser om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto. Förslaget innebär att företag som enligt den s.k.

koncernbidragsspärren helt eller delvis inte får dra av koncernbidragsspärrade underskott och som enligt avdragsbegränsningen för negativa räntenetton helt eller delvis inte får dra av ett negativt räntenetto, ska öka avdragen för koncernbidragsspärrade underskott.

Utskottet vidhåller sin inställning och avstyrker motionsförslaget.

Riskskatt för större kreditinstitut

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att inte införa riskskatten och om en ändrad utformning av förslaget.

Jämför avvikande mening 1 (M), 3 (C) och 5 (KD).

Bakgrund

Med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris aviserade regeringen i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12.12) att skatten på finanssektorn bör öka med 5 miljarder kronor från 2022. I budgetpropositionen för 2021 gjorde regeringen bedömningen att skatten på finanssektorn bör öka med ytterligare 1 miljard kronor från 2023 (prop. 2020/21:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 13.18). Regeringen anförde vidare att skatteuttaget från finanssektorn därmed bör öka med 5 miljarder kronor 2022 och 6 miljarder kronor 2023 jämfört med i dag.

Regeringen anförde att den avser att återkomma till riksdagen med ett förslag, som bör träda i kraft den 1 januari 2023.

Proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut

Regeringen överlämnade den 28 oktober 2021 proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut. I propositionen gör regeringen bedömningen att beskattningen av kreditinstitut som vid en finansiell kris riskerar att orsaka väsentliga indirekta kostnader för samhället bör öka. I propositionen föreslår därför regeringen att ett kreditinstitut ska betala riskskatt till staten om summan av kreditinstitutets skulder vid beskattningsårets ingång överstiger ett gränsvärde. För utländska kreditinstitut ska endast skulder hänförliga till en verksamhet som kreditinstitutet bedriver från en filial i Sverige beaktas. Om kreditinstitutet ingår i en koncern ska gränsvärdet gälla sammantaget för alla kreditinstitut i koncernen. Gränsvärdet föreslås uppgå till 150 miljarder kronor för beskattningsår som påbörjas under 2022. Gränsvärdet ska därefter årligen indexeras. Beskattningsunderlaget ska enligt förslaget utgöras av summan av kreditinstitutets skulder vid beskattningsårets ingång. För beskattningsår som påbörjas under 2022 föreslås att skatt betalas med 0,05 procent av

beskattningsunderlaget. För beskattningsår som påbörjas under 2023 och senare år ska skatt betalas med 0,06 procent av beskattningsunderlaget.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 och tillämpas första gången för beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2021. Höjningen av skattesatsen för riskskatten från 0,05 till 0,06 procent föreslås dock träda i kraft den 1 januari 2023 och tillämpas första gången för beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2022.

Riksdagen har ännu inte fattat något beslut om regeringens förslag.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson m.fl. (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar Moderaterna regeringens förslag om en bankskatt. Att höja skatter för att finansiera sina utgifter är fel väg att gå. Det finns dessutom en stor risk att det är bankkunderna som i slutändan drabbas av en bankskatt, t.ex. genom högre bolånekostnader.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att regeringens förslag till en riskskatt för kreditinstitut i grunden är olyckligt konstruerad. Ett av de större problemen med den föreslagna utformningen är att den riskerar att försämra kommunernas möjlighet till finansiellt samarbete inom ramen för Kommuninvest. Centerpartiet anser därför att regeringen skyndsamt ska återuppta dialogen med kommissionen om möjligheten att undanta Kommuninvest från beskattning.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 14 anförs att det är rimligt att beskattningen av systemviktiga kreditinstitut ökar eftersom de vid en eventuell finansiell kris inte bara riskerar att orsaka direkta kostnader för samhället utan även indirekta i form av t.ex. lägre tillväxt och högre arbetslöshet i en vikande konjunktur. Regeringens förslag kommer dock att drabba det offentliga utvecklingskreditinstitutet Kommuninvest, som är en samverkan mellan de flesta av Sveriges kommuner och regioner, trots att kreditinstitutet inte utgör den risk för samhället som regeringens förslag är tänkt att beskatta. Kristdemokraterna anser därför att riksdagen ska tillkännage för regeringen att skyndsamt återkomma med lagförslag som undantar Kommuninvest från riskskatten.

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris aviserade regeringen i budgetpropositionerna för 2020 respektive 2021 att skatten på finanssektorn bör öka med 5 miljarder kronor från 2022. Regeringen gjorde vidare bedömningen att skatten på finanssektorn bör öka med ytterligare 1 miljard kronor från 2023. Regeringen överlämnade den 28 oktober 2021 proposition 2021/22:26 Riskskatt för kreditinstitut, som ännu inte har behandlats av riksdagen.

I samband med behandlingen av budgetpropositionen 2021 delade utskottet regeringens bedömning att det med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris bör ske en ökning av skatten på finanssektorn.

Utskottet vidhåller sin bedömning och avstyrker därmed motionsförslagen.

Ändrad bolagsbeskattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrad bolagsbeskattning. Jämför avvikande mening 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Bakgrund och gällande rätt

I juni 2018 biföll riksdagen regeringens förslag om nya skatteregler för företagssektorn. Reglerna innebar bl.a. att bolagsskatten sänktes från 22 procent till 20,6 procent (prop. 2017/18:245, bet. 2017/18:SkU25, rskr. 2017/18:398). De nya reglerna trädde i kraft den 1 januari 2019.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att en företagsform där små enmansföretag ges möjlighet att välja att beskattas schablonmässigt baserat på sin omsättning, s.k. ingångsföretag, ska införas. Denna beskattning skulle ersätta all form av övrig beskattning kopplat till företagandet, såväl inkomstskatt som mervärdesskatt.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att den svenska bolagsskatten ligger under OECD-snittet på 23,1 procent. Vidare anförs att de svenska avskrivningsreglerna dessutom är mycket förmånliga i ett internationellt perspektiv. Vänsterpartiet föreslår därför att bolagsskatten ska höjas och återgå till 22 procent.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att företagen och svensk konkurrenskraft kan stärkas, fler anställas och mer produkter och tjänster produceras genom att ge företagen ekonomiska fördelar med att tidigarelägga sina investeringar. För att stimulera investeringarna, och därmed också klimatomställningen och digitaliseringen i näringslivet, föreslår Kristdemokraterna en tillfälligt sänkt bolagsskatt för alla företag som gör investeringar under 2022. Skattereduktionen ska omfatta materiella inköp så som maskiner och andra materiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt bruk i verksamheten.

Kristdemokraterna föreslår vidare i yrkandena 5 och 6 i denna del att det ska införas en ny typ av entreprenörskonto där soloföretagaren schablonbeskattas för maximal enkelhet. Detta skulle kunna bidra till nyföretagande och stärka egenanställdas flexibilitet att ha många uppdragsgivare.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del anfördes att behovet av en schablonbeskattad företagsform framstår som särskilt angeläget i ljuset av den regelbörda som enskilda näringsidkare har i dag. Rätt utformad kan en sådan företagsform sänka trösklarna och öppna upp för fler egna företagare i Sverige. Liberalerna föreslår därför en schabloniserad inkomstbeskattning av enskilda näringsidkare som under året har varit föremål för en statlig utredning inom ramen för januariöverenskommelsen.

Utskottets ställningstagande

Ett konkurrenskraftigt och dynamiskt företagsklimat är grunden för tillväxt och jobbskapande, och den svenska modellen med breda skattebaser och låga skattesatser har visat sig gynnsam över tid. Villkoren för företagande ska stödja sund konkurrens, vara internationellt konkurrenskraftiga och innehålla förutsebara regelverk.

Bolagsskattens storlek har stor betydelse för tillväxt och investeringar i landet. För att förbättra ramvillkoren och stärka konkurrenskraften för företagen i Sverige biföll riksdagen i juni 2018 regeringens förslag om att sänka bolagsskatten och expansionsfondsskatten från 22 procent till 20,6 procent.

Utskottet finner inte skäl att nu ändra sitt ställningstagande eller på annat sätt förorda om förändringar av bolagsskatten och avstyrker därför motionsförslagen.

Investeraravdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att förändra reglerna om investeraravdraget, om att införa miljöavskrivningar och om att förtydliga avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse.

Jämför avvikande mening 3 (C), 4 (V) och 5 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Investeraravdraget infördes den 1 december 2013 för att främja tillgången till kapital för mindre företag och tillväxtföretag. Investeraravdraget ger tillväxtföretagen goda villkor att växa, utvecklas och anställa i Sverige. Genom att skapa incitament att tillföra eget kapital till dessa företag ökar soliditeten i företagen, vilket gör företagen mer robusta och livskraftiga. Vidare bidrar investeraravdraget till att jämna ut den skattemässiga behandlingen av investeringar som finansieras med eget respektive lånat kapital och till att sänka småföretagens kapitalkostnader.

Riksdagen antog i november 2015 regeringens förslag till anpassning av investeraravdraget till kommissionens riktlinjer om statligt stöd för riskfinansieringsinvesteringar. Investeraravdrag får därmed inte göras om den skattskyldige eller någon närstående under något av de två beskattningsåren närmast före det år när förvärvet sker (förvärsåret) eller under förvärsåret fram till tidpunkten för förvärvet direkt eller indirekt innehar eller har innehaft andelar i det företag i vilket andelar har förvärvats eller i ett annat företag inom samma koncern. Den nya bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari 2016.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att svensk industri spelar en nyckelroll i klimatomställningen. Energieffektivisering inom industrin är avgörande för att Sverige ska kunna minska utsläppen av växthusgaser och frikoppla den ekonomiska tillväxten från klimatutsläpp. Centerpartiet föreslår därför att ett system med s.k. miljöavskrivningar, där vissa typer av investeringar tillåts skrivas av snabbare jämfört med dagens regler, ska införas.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att investeraravdraget har kritiserats för sina fördelningspolitiska effekter och för att det kan skapa nya vägar för skatteplanering. Av fördelningspolitiska skäl föreslår Vänsterpartiet att investeraravdraget ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att när småspararnas investering görs via ett upprättat bolag (juridisk person) kan de inte längre ta del av investeraravdraget eftersom det bara gäller för fysiska personer som förvärvar andelar i företag av mindre storlek. Kristdemokraterna föreslår därför att investeraravdragets utformning ska förändras så att det går att använda även för de mindre investerna som tillsammans med andra äger som juridisk person, och på så sätt bidra till svenska småbolags kapitalförsörjning.

Kristdemokraterna föreslår vidare i yrkandena 5 och 6 i denna del att avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse när de sker i syfte att köpa ett helt bolag vid ägarskifte ska regleras så att det tydligt framgår i lagstiftningen att detta är möjligt.

Utskottets ställningstagande

Tillgången till kapital är en avgörande faktor i nystartade och mindre företag samt i expansiva och innovativa företag. Investeraravdraget infördes den 1 december 2013 för att främja tillgången till kapital för mindre företag och tillväxtföretag. En förutsättning för avdraget är att det överensstämmer med bestämmelserna om statligt stöd i EUF-fördraget.

I juli 2014 antog kommissionen nya riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansiering. I november 2015 antog riksdagen regeringens förslag om att

anpassa investeraravdraget till kommissionens riktlinjer om statligt stöd för riskfinansieringsinvesteringar. Reglerna trädde i kraft den 1 januari 2016.

För att ge företagen incitament att öka och tidigarelägga sina investeringar och också för att skapa förutsättningar för en återhämtning av ekonomin biföll riksdagen i oktober 2021 regeringens förslag om en ny, tillfällig lag om skattereduktion för investeringar i inventarier som anskaffas 2021.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu förorda ytterligare förändringar och avstyrker därmed motionsförslagen. Utskottet är heller inte berett att tillstyrka förslagen om s.k. miljöavskrivningar och om en förändring av reglerna om avdrag för avsättning till vinstandelsstiftelse.

Motionsförslagen avstyrks därmed.

Skogskonton m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en förändring av reglerna om skogskonto.

Jämför avvikande mening 3 (C).

Bakgrund och gällande rätt

En skattskyldig som bedriver enskild näringsverksamhet och äger en lantbruksenhet kan under vissa förutsättningar få en uppskjuten beskattning av skogsinkomster och på så sätt jämna ut skatten mellan olika år genom att göra skogsavdrag. En enskild näringsidkare som har intäkt av skogsbruk (skogsintäkt) får enligt 21 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, under vissa förutsättningar göra avdrag för belopp som sätts in på ett särskilt konto i ett kreditinstitut (skogskonto eller skogsskadekonto). Möjligheten till insättning på skogsskadekonto regleras i 21 kap. 23 § IL, av vilken framgår att avdrag för insättning på skogsskadekonto bara får göras om stormfällning, brand, insektsangrepp eller någon liknande händelse har medfört att mer än en tredjedel av skogen i näringsverksamheten bör avverkas i förtid och den huvudsakliga delen av beskattningsårets skogsintäkter kommer från en sådan avverkning.

Den s.k. Skogsutredningen 2019 överlämnade sitt betänkande Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen (SOU 2020:73) i november 2020. Syftet med utredningen var bl.a. att värna och stärka den privata äganderätten till skogen genom att stärka rättssäkerheten för markägare och företag, och säkerställa att markägare får ekonomisk kompensation för inskränkningar i ägande- och brukanderätten i den utsträckning de har rätt till. Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Motionen

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås ett förenklat skogsavdrag och en förenklad återföring av skogsavdrag. Skogsavdragsreglerna, som ska förhindra beskattning av kapitaluttag, ger snabbare skogsavdrag vid rationaliseringsförvärv än vid vanliga förvärv. Ett borttagande av begreppet rationaliseringsförvärv i reglerna om skogsavdrag ger en betydande förenkling och stämmer väl överens med syftet bakom reglerna, att inte beskatta kapitaluttag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att reglerna för skogskonton respektive skogsskadekonton har setts över av Skatteförenklingsutredningen, som i oktober 2014 överlämnade sitt slutbetänkande Förenklade skatteregler för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag (SOU 2014:68) till regeringen.

Utredningens förslag innebär att inkomstskattereglerna för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag förenklas. Utredningens uppdrag har bl.a. varit att säkerställa att det ursprungliga syftet med reglerna upprätthålls. Vid utformningen av förslagen har hänsyn tagits till 3:12-reglernas betydelse för incitamenten att starta, driva och utveckla företag. Utredningen föreslår bl.a. att en ny avsättningsmöjlighet ska införas, s.k. företagsfond, som ersätter reglerna om skogskonton, skogsskadekonton, upphovsmannakonton och expansionsfonder. Reglerna om periodiseringsfonder ska slopas för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag. Två modeller för att beräkna positiv räntefördelning ska införas: fullständig och förenklad räntefördelning. Negativ räntefördelning ska slopas. Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet finner inte skäl att föregripa beredningen av utredningens förslag.

Det nationella skogsprogrammet fortsätter att utvecklas. Regeringen bedömer att programmets olika insatser och dialog även i fortsättningen bidrar till att främja en växande skogsnäring och ett hållbart skogsbruk. Särskilt fokus ska läggas på goda villkor för företagande i skogssektorn. Skogsutredningen har i sitt betänkande Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen (SOU 2020:73) lämnat en rad förslag som remissbehandlats och är under beredning i Regeringskansliet.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu förorda en förändring av reglerna om skogsavdrag på det sätt som föreslagits. Utskottet avstyrker därmed motionsförslaget.

Tonnageskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en ändring av reglerna om stämpelskatt på fartygsinteckningar.

Jämför avvikande mening 5 (KD) och 6 (L).

Bakgrund

Tonnagebeskattning innebär att inkomsten från kvalificerad rederiverksamhet beräknas schablonmässigt utifrån storleken på fartygens lastutrymme, med en teknisk term kallad nettodräktighet. Den schablonmässigt beräknade inkomsten beskattas med den gällande skattesatsen. Riksdagen tillstyrkte den 28 september 2016 regeringens förslag om att införa tonnageskatt i Sverige (prop. 2016/17:127, bet. 2016/17:SkU6, rskr. 2016/17:6). Bestämmelserna trädde i kraft den 20 oktober 2016. För att rederiverksamheten ska anses som kvalificerad ska den bl.a. avse transport av gods och passagerare till sjöss med fartyg som har en viss minsta total innesluten volym (med en teknisk term kallat bruttodräktighet), har sin strategiska och ekonomiska ledning i Sverige och huvudsakligen används i internationell fart eller i inrikes fart i ett annat land. För att rederiverksamheten ska anses vara kvalificerad krävs vidare bl.a. att en viss andel av fartygen i företagens flotta är svenskregistrerade respektive registrerade i ett register i en stat inom Europeiska unionen. Företag som vill att rederiverksamheten ska tonnagebeskattas i stället för att beskattas konventionellt ska ansöka om godkännande för tonnageskatt i förväg. Ett godkännande för tonnageskatt gäller tills vidare. Företaget kan som huvudregel lämna systemet tidigast efter tio beskattningsår.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del föreslås sänkt stämpelskatt för fartyg och luftfartyg.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att stämpelskatten vid registrering av fartyg ska avskaffas eftersom den missgynnar klimatneutrala fartyg som ofta är dyrare än fossilbränsle drivna och då får en högre skatt i dagens system. Skatten ska ersättas med en avgift hos Sjöfartsverket för att finansiera inregistreringen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag till ett svenskt tonnageskattningssystem i betänkande 2016/17:SkU6, för vilket det fanns ett samstämmt stöd i riksdagen.

Finansminister Magdalena Andersson har i flera svar på skriftliga frågor i januari, februari och november 2020 anfört att regeringen har för avsikt att följa upp och utvärdera effekterna av lagstiftningen om tonnageskattning. Hon har vidare anfört att eventuella överväganden om ändringar av stämpelskatten för fartygsinteckningar bör göras med beaktande av vad utvärderingen av reformen utvisat och att en sådan inte bör göras förrän systemet har varit i kraft i några år.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu föreslå förändringar av stämpelskatten på fartygsinteckningar. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Skärpt miljöstyrning i bonus malus-systemet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att miljöstyrningen i bonus malus-systemet bör skärpas genom att sänka den nedre respektive högre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut. Motionsförslag om att på annat sätt förändra bonus malus-systemet avstyrks.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 5 (KD).

Propositionen

Regeringen anser att den nedre gränsen för när det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 90 till 75 gram koldioxid per kilometer. Gränsen för när den högre nivån på det förhöjda koldioxidbeloppet tas ut bör sänkas från 130 till 125 gram per kilometer. Detta innebär att för bensin- och dieseldrivna lätta fordon blir koldioxidbeloppet under de tre första åren från det att fordonet blir skattepliktigt för första gången summan av

- 107 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 75 gram och upp till och med 125 gram,
- 132 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 125 gram.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag om höjd malus under 2022.

Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juni 2022.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar motionärerna det förslag som finns i budgetpropositionen om att skärpa bonus malus, och föreslår sänkta drivmedelsskatter.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att bonus malus-systemet för personbilar ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del avvisas regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

En grundläggande princip i bonus malus-systemet är att intäkterna ska täcka kostnaderna. Regeringen anför att andelen laddbara bilar i nybilsförsäljningen just nu ökar snabbt, vilket är positivt för omställningen av fordonsflottan men också en indikation på att den tekniska utvecklingen går framåt och att laddbara fordon blir mer konkurrenskraftiga. Av dessa skäl behöver bonus malus-systemet kontinuerligt anpassas i takt med den tekniska utvecklingen.

Utskottet anser att fossilfria transporter och resor ska främjas och delar regeringens bedömning att miljöstyrningen i bonus malus-systemet behöver stärkas. Utskottet ser inte något skäl att på annat sätt ompröva beslutet att införa bonus malus-systemet eller att förorda ändringar på fordonsskatteområdet enligt motionärernas förslag, som avstyrks.

BNP-indexering av avfallsförbränningskatten

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att skatten på avfallsförbränning bör räknas om genom ett tillägg med 2 procentenheter till utvecklingen av konsumentprisindex. Motionsförslagen avstyrks.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 5 (KD) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att skatten på avfallsförbränning förutom den årliga omräkningen med hänsyn till konsumentprisindex (KPI) även bör räknas om med beaktande av bruttonationalprodukten genom ett tillägg med 2 procentenheter till KPI-utvecklingen.

Denna åtgärd bör kunna träda i kraft senast den 1 november 2022 för att kunna tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2023.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att avfallsförbränningskatten tas bort för att underlätta lokal energiproduktion fr.o.m. 1 juli 2022.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att den särskilda punktskatten på avfallsförbränning ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs motionärerna att man inte delar regeringens bedömning att avfallsförbränningsskatten bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att skatten sänks. Regeringen föreslår nu dessutom en indexering av avfallsförbränningsskatten. Att automatiskt höja en skatt innan tillämpningsproblemen är lösta och som riskerar att försvaga kraftvärme-sektorn är inte lämpligt och avvisas av Kristdemokraterna.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisas den extra indexeringen av skatten på förbränning av avfall.

Utskottets ställningstagande

Skatten på avfall som förs in till avfalls- eller samförbränningsanläggningar trappas gradvis upp och ska fr.o.m. 2023 omräknas för att beakta KPI-utvecklingen. Utskottet delar regeringens bedömning att skatten bör beakta den reala utvecklingen av bruttonationalprodukten och att skattesatsen bör räknas om genom ett schabloniserat tillägg med 2 procentenheter till KPI-utvecklingen. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Skatt på drivmedel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att förändra beskattningen av drivmedel.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 4 (V) och 6 (L).

Bakgrund

Energiskattedirektivet (2003/96/EG) lägger fast ramen för hur EU:s medlemsstater ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och el. Grundregeln är att bränslen och el ska beskattas. Direktivet anger minimiskattenivåer vid yrkesmässig respektive icke yrkesmässig användning. Det nuvarande direktivet är emellertid föråldrat och under omarbetning. Den 11 december 2019 presenterade kommissionen meddelandet om den europeiska gröna given (COM(2019) 640). Enligt meddelandet avsåg kommissionen att senast i juni 2021 se över och vid behov föreslå ändringar av alla relevanta klimatrelaterade politiska instrument, bl.a. energiskattedirektivet. Subventioner av fossila bränslen bör upphöra, och i samband med översynen av energiskattedirektivet kommer kommissionen att titta närmare på de nuvarande undantagen från skatteplikt, bl.a. för flyg- och fartygsbränsle, och

hur man bäst ska täppa till eventuella kryphål. Den 14 juli 2021 presenterade kommissionen, som en del av det s.k. Fit for 55-paketet för att förverkliga den gröna given, ett förslag till omarbetat direktiv om en omstrukturering av unionsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet.

De svenska skattereglerna om energi- och koldioxidskatt på bränslen och el finns i lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. Energi- och koldioxidskattesatserna på fossila bränslen framgår av 2 kap. 1 § LSE. Sedan 1995 finns regler i LSE om att årligen räkna om energiskattesatserna på elektrisk kraft samt energi- och koldioxidskattesatserna på fossila bränslen med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen i form av historiska prisförändringar i konsumentprisindex (KPI-omräkning). I budgetpropositionen för 2016 gjorde regeringen bedömningen att de senaste årens utveckling av bruttonationalprodukten (BNP) var en av de faktorer som skulle beaktas vid de höjningar av energiskatten på bensin och dieselbränsle som föreslogs för 2016. För bensin och dieselbränsle görs därför sedan den 1 januari 2016 en omräkning av skattesatserna som även beaktar utvecklingen av BNP. Detta görs genom ett schablon tillägg av 2 procentenheter till KPI-omräkningen. Den tillkommande omräkningen gäller såväl energiskatten som koldioxidskatten men uttrycks som en höjning av enbart energiskatten.

När regeringen lämnade förslag på ett system med reduktionsplikt (prop. 2017/18:1) gjorde regeringen bedömningen att kontrollstationer borde införas med start 2019 och vart tredje år därefter. I kontrollstationerna bör särskilt reduktionsnivåerna för åren efter 2020 ses över i syfte att på ett sätt som ger förutsättningar för klimatpolitiska och budgetpolitiska mål att samverka med varandra bidra till målet om 70 procent minskade utsläpp från inrikes transporter, utom luftfart, till 2030 jämfört med 2010.

Riksdagen biföll den 12 december 2018, vid behandlingen av regeringens förslag i proposition 2018/19:1 Förslag till statens budget för 2019, finansplan och skattefrågor två reservationer till finansutskottets förslag till riksdagsbeslut. Riksdagen har därigenom tillkännagett för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma med bl.a. ytterligare ändringar av vissa skatteregler, däribland en slopad BNP-omräkning av drivmedelsskatt.

Regeringen föreslog i proposition 2019/20:24 Sänkt skatt på bensin och diesel att koldioxidskatten på bensin skulle sänkas fr.o.m. den 1 januari 2020 med 8 öre per liter och på diesel med 3 öre per liter. Enligt samma förslag skulle energiskatten sänkas med 5 öre per liter bensin och med 6,3 öre per liter diesel. Regeringen motiverade sitt förslag med att man vill motverka de ökade pumppriser på bensin och diesel som kan uppstå när inblandningen av biodrivmedel ökar till följd av reduktionsplikten samt genom indexering av drivmedelsskatter 2020. Sänkt koldioxidskatt skulle medföra att den generella skattenivån på fossilt kol upprätthölls även 2020 när andelen biodrivmedel i bensin och diesel var högre. Förslagen medförde att skatten vid pump, utöver vad som följde av indexeringen med KPI, inte höjdes 2020.

Utskottet tillstyrkte regeringens förslag i betänkande 2019/20:SkU15 och riksdagen biföll utskottets förslag den 4 december 2019 (rskr. 2019/20:92).

Regeringen lämnade den 22 oktober 2020 till riksdagen proposition 2020/21:29 Pausad BNP-indexering för drivmedel med ett förslag om att den årliga BNP-indexeringen av skattesatserna på bl.a. bensin och diesel inte ska tillämpas för kalenderåret 2021. Det innebar att energiskatten enbart ska räknas om med hänsyn till förändringar i konsumentprisindex (KPI). Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag i bet. 2020/21:SkU13.

I budgetpropositionen för 2021 aviserade regeringen att reduktionsnivåerna inom reduktionsplikten kommer att höjas till 2030 (prop. 2020/21:1, utg.omr. 20, avsnitt 5.4). För att möta ökade drivmedelspriser till följd av ökad inblandning av biodrivmedel föreslog regeringen i proposition 2020/21:196 Pausad BNP-indexering av skatten på bensin och diesel för 2022 att BNP-indexeringen av skatten på bensin och diesel pausas fram till kontrollstationen för reduktionsplikten 2022. Skatteutskottet tillstyrkte regeringens förslag i betänkande 2020/21:SkU37 och riksdagen biföll utskottets förslag den 29 september 2021 (rskr. 2021/22:7).

Regeringen tillsatte i februari 2020 en särskild utredare som ska föreslå åtgärder och styrmedel för att stödja en utveckling mot ett fossiloberoende jordbruk (dir. 2020:16). Syftet med utredningen var att ta fram förslag som bidrar till både målet om en konkurrenskraftig livsmedelskedja och klimatmålen och som förbättrar drivmedels- och livsmedelsberedskapen och vid behov föreslå kompensationsåtgärder för att stärka och öka konkurrenskraften inom det svenska jordbruket. Utredaren skulle även överväga hur de föreslagna åtgärderna och styrmedlen kan utvärderas och hur utvärdering kan gynnas exempelvis genom att de införs stegvis. Vid utformningen av förslagen måste EU:s statsstödsregler särskilt beaktas. Utredaren skulle även utreda vilka konsekvenser förslagen kan få i förhållande till EU-rätten i övrigt. Utredningen lämnade sitt betänkande den 30 juli 2021 (SOU 2021:67 Vägen mot ett fossiloberoende jordbruk). Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att energiskatten på bensin och diesel sänks med 7,2 miljarder kronor så att det blir 1 krona per liter billigare att tanka.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del föreslår motionärerna att hela indexuppräknningen på bensin- och dieselskatten avskaffas. Reduktionsplikten ska sänkas till 5 procent för diesel och 2 procent för bensin. Beskattningen av MK3 och MK1 ska likställas. Alla kvarvarande skattelättnader på biodrivmedel ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del anføres att Vänsterpartiet anser att de klimatskadliga subventionerna bör fasas ut och avvecklas skyndsamt. Vänsterpartiet föreslår att dieselsubventionen till jord- och skogsbruket fasas ut de närmaste tre åren.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att subventionen till diesel i de gröna näringarna minskas med 20 procent per år fr.o.m. 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att beskattningen av diesel och bensin är ett viktigt styrmedel i arbetet med att nå klimatmålen. Koldioxidskatten bidrar enligt utskottet till en kostnadseffektiv minskning av utsläppen och bör även i fortsättningen utgöra en bas för styrningen av koldioxidutsläppen i den icke-handlande sektorn. Nivån på koldioxidskatten bör framöver anpassas i den omfattning och takt som, tillsammans med övriga förändringar av styrmedlen samt med hänsyn till näringslivets konkurrenskraft, ger en kostnadseffektiv minskning av utsläppen av växthusgaser i den icke handlande sektorn så att etappmålet till 2030 nås.

Utskottet konstaterar att regeringen låtit utreda jordbrukets bränslebeskattning, och att utredningsförslagen för närvarande bereds i Regeringskansliet. Utskottet anser att detta arbete inte ska föregripas och avstyrker motionsyrkandet om att förändra jordbrukets bränslebeskattning.

För att öka den styrande effekten av energi- och koldioxidskatterna och för att stimulera till omställning till minskade växthusgasutsläpp från vägtrafiken och överflyttning till andra transportslag föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2016 att den årliga omräkningen av skattesatserna på energiområdet med hänsyn till KPI-utvecklingen borde beakta BNP-utvecklingen. Riksdagen beslutade i enlighet med förslagen. Utskottet är inte berett att nu ändra dessa regler och avstyrker därför motionsyrkandena om att indexuppräkningen eller tillägget på 2 procentenheter ska slopas.

Utskottet är inte nu berett att ställa sig bakom förslag om att på annat sätt ändra beskattningen av drivmedel och avstyrker motionsförslag med denna innebörd.

Beskattning av tung vägtrafik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att införa ett nytt system för beskattning av tung vägtrafik.

Jämför avvikande mening 5 (KD).

Bakgrund

Sedan den 1 januari 1998 tas en vägavgift ut för tung godstrafik med stöd av lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon. Lagen bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG om avgifter på tunga godsfordon för användningen av vissa infrastrukturer (eurovinjettdirektivet).

Avgiften omfattar motorfordon eller ledad motorfordonskombination med en totalvikt på minst 12 ton, om fordonet är avsett uteslutande för godstransport på väg. För svenska fordon betalas väggavgift för rätten att använda hela det svenska vägnätet. För utländska fordon betalas väggavgift för rätten att använda motorvägar och för hela eller delar av Europavägarna (hela E10, E12 och E14 och delar av E4, E22 och E65). Avgift för svenska fordon betalas årsvis, oberoende av i vilken utsträckning vägnätet används. För utländska fordon betalas avgiften för kalenderdag, vecka, månad eller år. Ordningen med väggavgifter för tunga fordon är därmed ett tidsbaserat system.

Eurovinjettdirektivet är för närvarande föremål för en översyn.

Regeringen beslutade den 16 april 2020 att ge en särskild utredare uppdraget att analysera utformningen av ett nytt miljöstyrande system som ett alternativ till den nuvarande eurovinjettavgiften för godstransporter på väg och som kan bidra till att miljö- och klimatmålen nås, användas för uttag av skatt och bidra till förbättrad kontroll av regelefterlevnaden av yrkestrafiken (dir. 2020:38). Vid utformningen ska samtidigt Sveriges olika geografiska förutsättningar beaktas och näringslivets hållbara omställning och konkurrenskraft främjas. Ett sådant system kan även på ett bättre sätt fånga upp s.k. externa kostnader som godstransporter ger upphov till, exempelvis kostnader för miljöbelastning, trängsel och vägslitage. Syftet med ett nytt miljöstyrande system som ett alternativ till den nuvarande eurovinjettavgiften är inte att sammantaget höja beskattningen eller avgiftsuttaget för godstransporter på väg utan att inom ramen för ett miljöstyrande system kunna kompensera för den budgetförsvagning som uppstår om den nuvarande eurovinjettavgiften tas bort.

Uppdraget skulle ursprungligen redovisas senast den 30 september 2021, men har getts förlängd utredningstid till senast den 31 mars 2022 (dir. 2021:61).

Motionen

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att den tunga vägtrafiken är en stor källa till koldioxidutsläpp. Den nuvarande beskattningsmodellen bör ersättas med en ny fordons- och bränslebeskattning som tar hänsyn till vilken miljö- och trafikbelastning fordonet har i trafiksystemet. Modellen måste ta hänsyn till stad och land, trängsel, tid på dygnet, körsträcka samt fordonens miljöpåverkan. Modellen innebär också att vi kan komma åt de utländska lastbilar som i dag färdas på våra vägar utan att betala för sig. Dagens system missgynnar våra åkerier vilket vi kommer åt med en ny fordons- och bränslebeskattning. Den bör därför först prövas för de tunga godstransporterna och utökas till att även omfatta personbilar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen har tillsatt en utredning av hur ett nytt system för beskattning av tung vägtrafik kan utformas, som bl.a. ska bidra till att klimat- och miljömålen uppnås samt förbättra kontrollen av regelefterlevnaden inom yrkestrafiken.

Utskottet anser inte att detta arbete ska föregripas och avstyrker motionsförslaget.

Övriga miljö- och energiskatter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att utreda ett avskaffande av trängselskatten, att avskaffa skatten på flygresor, att avskaffa effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el, att införa skatt på konstgödsel, att avskaffa energiskatteavdraget för datorhallar, att sänka energiskatten för eldrivna bussar samt att belägga odlingstörv med koldioxidskatt.

Jämför avvikande mening 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Motionerna

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del föreslås att ett avskaffande av trängselskatten utreds och att flygskatten avskaffas.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att det i proposition 2020/21:113 Utökad befrielse från energiskatt för egenproducerad el föreslogs flera välkomna höjningar av effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el. Centerpartiet vill dock gå längre och helt avskaffa dessa effektgränser.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att en beskattning av konstgödsel i likhet med den som avskaffades 2009 införs, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve. Skattesatsen på kväve höjs med 10 procent i motionärernas förslag jämfört med den gamla skatten. Vidare anförs motionärerna att energiskatten för datorhallar i Sverige under 2017 sänktes. Med en kostnad upp till 230 miljoner kronor per år har satsningen inte lett till de ökade antalet anställda som utlovades. Våren 2020 rapporterades om hur stödet mestadels verkar ha hamnat i några av världens största företags fickor. Vänsterpartiet menar att det finns rimligare sätt att använda dessa resurser och avvisar därför energiskatteavdraget för datorhallar.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att Kristdemokraterna tar bort flygskatten under nästa år för att stödja flygnäringens återhämtning i spåren av pandemin.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att energiskatten för el som förbrukas av bussar sänks till samma nivå som gäller för spårtrafiken. Motionärerna föreslår vidare att odlingstörv ska beläggas med koldioxidskatt motsvarande en fjärdedel av skattenivån för fossil koldioxid.

Bakgrund

Trängselskatt

Lagen (2004:629) om trängselskatt gör det möjligt för staten att ta ut tids- och platsrelaterad skatt på trafik med vissa fordon. Bestämmelser om var och när skatt tas ut samt skattens storlek finns i bilagor till lagen. Bilagorna omfattar för närvarande Stockholms och Göteborgs kommuner. I Göteborgs kommun tillämpas bestämmelserna sedan den 1 januari 2013.

Riksdagen fattade sedan beslut om förändringar av trängselskatten i Stockholms innerstad och på Essingeleden som trädde i kraft den 1 januari 2020. Ytterligare en skattebelagd tidsperiod på morgonen infördes, klockan 6.00–6.29, skattebeloppen för vissa tidsperioder höjdes, trängselskatten differentierades på hög- och lågsäsong och det infördes höjda skattebelopp för högsäsong. Den sammanlagda skatten per kalenderdygn och bil skulle kunna uppgå till högst 135 kronor under högsäsong. Syftet med förändringarna var att förbättra framkomligheten och miljön i Stockholm och att bidra till en utbyggnad av kollektivtrafiken i Stockholmsområdet som delfinansieras av medel motsvarande de ökade intäkterna från trängselskatten efter avdrag för system- och administrationskostnader (prop. 2017/18:74, bet. 2017/18:SkU13, rskr. 2017/18:200).

Riksdagen beslutade den 4 mars 2020 i enlighet med regeringens förslag att införa trängselskatt i Mariefholmstunneln i Göteborg (prop. 2019/20:30, bet. 2019/20:SkU16, rskr. 2019/20:176). Skatten ska börja tas ut i samband med att tunneln öppnar för trafik. Syftet med förändringen är att förbättra framkomligheten och miljön i Göteborg, men även att bidra till finansieringen av investeringar i kollektivtrafik, järnväg och väg.

Skatt på flygresor

En punktskatt på flygresor infördes den 1 april 2018. Skatten har utformats som en skatt på kommersiella flygresor som ska betalas för passagerare som reser från en flygplats i Sverige i ett flygplan som är godkänt för fler än tio passagerare. Skatt ska inte betalas för barn under två år eller för passagerare som på grund av teknisk störning, väderförhållanden eller annan oförutsedd händelse inte har nått destinationsflygplatsen och som medföljer vid förnyad avgång, flygande personal som är i tjänst under flygningen samt transit- och transferpassagerare. Det flygföretag som utför flygningen ska vara skattskyldigt. Skyldighet att betala skatt ska inträda när flygplanet lyfter från en

flygplats i Sverige. Skatten ska tas ut med olika nivåer beroende på om passageraren reser till en slutdestination i ett land som ligger helt inom Europa, helt eller delvis i en annan världsdel än Europa med ett avstånd om högst 6 000 kilometer från Arlanda flygplats eller i en annan världsdel än Europa med ett avstånd längre än 6 000 kilometer från Arlanda flygplats. Vidare ska det göras en årlig omräkning av skattesatserna för kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår grundad på faktiska förändringar i konsumentprisindex. Riksdagen biföll den 12 december 2018, vid behandlingen av regeringens förslag i proposition 2018/19:1 Förslag till statens budget för 2019, finansplan och skattefrågor, två reservationer till finansutskottets förslag till riksdagsbeslut. Riksdagen tillkännagav för regeringen att denna ska återkomma med ett förslag om att avskaffa flygskatten den 1 juli 2019. Regeringen gjorde dock i propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99) bedömningen att flygskatten bör behållas.

Skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el

En skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el infördes den 1 januari 2015. Skattereduktionen uppgår till 60 öre per kilowattimme för levererad el. Underlaget för skattereduktionen får inte överstiga det antal kilowattimmar som tagits ut från nätet och det får högst uppgå till 30 000 kilowattimmar. I budgetpropositionen för 2018 uttalade regeringen vidare att man avsåg att utreda förutsättningarna för och lämpligheten i att låta fler andelsägare av förnybar elproduktion få del av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el.

Energiskatten på el som framställs i små anläggningar på den plats där den förbrukas slopades helt fr.o.m. den 1 juli 2021 (prop. 2020/21:113, bet. 2020/21:SkU25, rskr 2020/21:294). Det befintliga undantaget från skatteplikt för egenproduktion av el utvidgades genom att effektgränserna höjdes till 500 kilowatt för elektrisk kraft som framställs från sol, till 250 kilowatt för elektrisk kraft som framställs från vind eller vågor och till 100 kilowatt i övriga fall. Den befintliga skattenedsättningen i form av avdrag i deklarationen för egenproducerad förnybar el, inklusive solel, utvidgades till fullständig skattebefrielse. Effektgränserna för skattenedsättningen i form av avdrag höjdes på motsvarande sätt som effektgränserna för undantaget från skatteplikt.

Skatt på gödselmedel

Enligt den numera upphävda lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel skulle skatt betalas med 1:80 kronor för varje helt kilo kväve i gödselmedlet och med 30 kronor för varje helt gram kadmium i gödselmedlet, till den del kadmiuminnehållet överstiger 5 gram per ton fosfor. Skatten på gödselmedel slopades den 1 januari 2010 (bet. 2009/10:FiU1 och bet. 2009/10:SkU21) eftersom

beskattningen av handelsgödselkväve hade haft liten påverkan på användningen inom jordbruket eftersom prisförändringar på gödselmedel påverkar användandet relativt lite.

Regeringen uttalade senare i budgetpropositionen för 2016 att man inte hade för avsikt att återinföra den skatt på gödselmedel som avskaffades 2010 och att man avsåg att analysera behovet av andra former av beskattning för att minska spridningen av tungmetaller och andra miljöfarliga ämnen i naturen.

Regeringen tillsatte i februari 2018 en utredning om minskad övergödning genom stärkt lokalt åtgärdsarbete (dir. 2018:11). Utredningens uppdrag var att fokusera på mer effektiva åtgärder mot övergödning och hur det lokala engagemanget kan stärkas. Utredningen skulle bl.a. föreslå nya eller förstärkta styrmedel som leder till ökad användning av lokalt anpassade, kostnadseffektiva åtgärder mot övergödning, utreda och lämna förslag på hur minskad förbrukning av kväve och fosfor kan stimuleras, utreda förutsättningarna för att återföra näringsämnen från kustvatten och sjöar till land för att minska övergödningen samt lämna förslag till etappmål som bidrar till att nå miljökvalitetsmålet Ingen övergödning samt målen om rent vatten, minskade havsföroreningar och hållbart skogsbruk i Agenda 2030. Den 28 februari 2020 lämnade utredningen sitt betänkande Stärkt lokalt åtgärdsarbete – att nå målet Ingen övergödning (SOU 2020:10) till Miljödepartementet. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Energiskatt för datorhallar

Skatt på elförbrukning vid yrkesmässig användning måste uppfylla den minimiskattenivå som följer av rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (energiskattedirektivet). Denna nivå är 0,5 euro per megawattimme.

Enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi (LSE) sätts skatten på elektrisk kraft i vissa fall ned till 0,5 öre per kilowattimme. Detta gäller bl.a. för el som förbrukas i en datorhall (11 kap. 9 § första stycket 7 och 15).

Historiskt har den svenska skattenivån på 0,5 öre per kilowattimme haft en viss marginal till direktivets minimiskattenivå. Till följd av senare års kronförsvagning på den internationella valutamarknaden ansåg regeringen att det inte längre fanns skäl till denna marginal, och föreslog därför i budgetpropositionen för 2021 att skattenivån i lagen om skatt på energi höjdes till 0,6 öre per kilowattimme när det gäller el som förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, datorhallar och yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet samt för el som förbrukats för framställning av värme eller kyla som levererats till sådana verksamheter. Skattenivån höjdes även till 0,6 öre per kilowattimme för viss egenproducerad förnybar el från mindre anläggningar samt el som förbrukats som landström. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag och ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2021 (bet. 2020/21:FiU1, yttr. 2020/21:SkU1y, rskr. 2020/21:63).

Energiskatt på el för bussar

Den som är skattskyldig för energiskatt på el får göra avdrag för skatt på el som förbrukats hos den skattskyldiga i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med en sådan förbrukning (11 kap. 9 § första stycket 1 lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE).

Skattebefrielse på torv

Energiskattedirektivet (2003/96/EG) lägger fast ramen för hur EU:s medlemsstater ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och el. Grundregeln är att bränslen och el ska beskattas. Direktivet anger minimiskattenivåer vid yrkesmässig respektive icke yrkesmässig användning. De svenska skattereglerna om energi- och koldioxidskatt på bränslen och el finns i lagen (1994:1776) om skatt på energi, LSE. Energi- och koldioxidskattesatserna på fossila bränslen framgår av 2 kap. 1 § LSE. Torv är undantaget från energi- och koldioxidskatt enligt LSE.

Utskottets ställningstagande

Huvudsyftet med trängselskatt är att öka framkomligheten för vägtrafiken, och den bidrar även till minskat buller och utsläpp från vägtrafiken samt ger intäkter till finansieringen av regionala infrastrukturinvesteringar. Utskottet anser inte att trängselskatten nu bör utredas eller avskaffas.

Utskottet noterar att regeringens arbete är inriktat på att minska flygets klimatpåverkan. Utskottet anser att flyget i större utsträckning ska bära sina egna klimatkostnader och är mot denna bakgrund inte berett att stödja motionsförslag om att avskaffa flygskatten.

För närvarande bereds i Regeringskansliet den utredning som regeringen tillsatt för att bl.a. lämna förslag till etappmål som bidrar till genomförandet av miljö kvalitetsmålet Ingen övergödning och att föreslå nya eller förstärkta styrmedel som leder till ökad användning av lokalt anpassade, kostnads-effektiva åtgärder. Utskottet anser inte att denna beredning ska föregripas och avstyrker motionsförslag om att införa skatt på konstgödsel.

Utskottet är inte heller berett att tillstyrka förslag om att förändra skatten på el som förbrukas i datorhallar.

Utskottet anser inte heller att skatten för elbussar nu bör nedsättas.

Vidare anser utskottet att energiskatten på egenproducerad el som framställs i små anläggningar är väl avvägd och att den inte nu behöver förändras.

Utskottet har vid flera tillfällen avstyrkt förslag om en slopad eller nedsatt skattebefrielse för torv, senast i yttrande 2016/17:SkU1y. Utskottet anförde då bl.a. att torven är befriad från energi- och koldioxidskatt vid förbränning, men är belastad med svavelskatt och även ingår i EU:s system för handel med utsläppsätter. Mot bakgrund av det då pågående arbetet när det gäller torvens roll i systemet med utsläppsätter var utskottet inte berett att förorda någon

ytterligare åtgärd. Utskottet har i dag inte någon annan uppfattning och avstyrker motionsförslaget om att belägga torv med koldioxidskatt.

BNP-indexering av skatten på kemikalier i viss elektronik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att skatten på kemikalier i viss elektronik även bör räknas om med beaktande av BNP genom ett tillägg med 2 procentenheter till KPI-utveckling och avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 3 (C).

Propositionen

Regeringen anser att skatten på kemikalier i viss elektronik förutom den årliga omräkningen med hänsyn till konsumentprisindex (KPI) även bör räknas om med beaktande av BNP genom ett tillägg med 2 procentenheter till KPI-utvecklingen. Denna åtgärd bör kunna träda i kraft senast den 1 november 2022 för att kunna tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2023.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del anför motionärerna att man avvisar överindexering av kemikalieskatten.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anför motionärerna att man inte delar regeringens bedömning att kemikalieskatten på viss elektronik bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att skatten på kemikalier i viss elektronik även bör räknas om med beaktande av BNP genom ett tillägg med 2 procentenheter till KPI-utveckling. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Utvärdering av skatten på kemikalier i viss elektronik

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att tillkännagivandet om att utvärdera skatten på kemikalier i viss elektronik är slutbehandlat.

Propositionen

Lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik trädde i kraft den 1 april 2017 och skatt enligt lagen började tas ut fr.o.m. den 1 juli 2017. I förarbetena till lagen angav regeringen att skatten och dess utformning bör ses över och uppdateras med jämna mellanrum (prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.16.3.1). Riksdagen har därefter tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att genomföra en utvärdering av kemikalieskatten (bet. 2017/18:SkU10 punkt 7, rskr. 2017/18:199). Enligt tillkännagivandet är det angeläget att regeringen följer utvecklingen på området och att det görs en utvärdering av samhälls-ekonomiska och andra effekter av kemikalieskatten (bet. 2017/18:SkU10 s. 36).

Regeringen beslutade den 28 november 2019 att ge Skatteverket och Kemikalieinspektionen i uppdrag att utvärdera skatten utifrån dess samhälls-ekonomiska effekter, den administrativa bördan, vilka ämnen som omfattas av lagen samt lagens bilaga (Fi2019/04008). Resultatet av utvärderingen redovisades i två rapporter. Den första delen redovisades den 1 oktober 2020 och innehåller myndigheternas bedömning. Den andra delen redovisades, efter att myndigheterna ansökt om och beviljats förlängd svarstid, den 17 maj 2021 och innehåller förslag till förändringar. Den utvärdering som efterfrågades i det ovannämnda tillkännagivandet från riksdagen är därmed genomförd. Regeringen anser att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att tillkännagivandet om att utvärdera skatten på kemikalier i viss elektronik nu är slutbehandlat.

Avskaffad reklamskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att avskaffa reklamskatten fr.o.m. den 1 januari 2022. Utskottet delar regeringens bedömning att tillkännagivandet om att avskaffa reklamskatten därmed är slutbehandlat.

Propositionen

Regeringen bedömer att det nu finns förutsättningar att avskaffa reklamskatten helt, i linje med riksdagens tillkännagivande (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 2001/02:201). Reklamskatten bör avskaffas fr.o.m. den 1 januari 2022. Finansdepartementet har remitterat promemorian Avskaffad reklamskatt som innehåller ett sådant förslag.

Proposition 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt

Regeringen lämnade den 7 oktober 2021 förslag om att reklamskatten avskaffas genom att lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam upphävs. Vidare föreslås följändringar i lagen (1998:189) om förhandsbeskedförhandsbesked i skattefrågor, lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattningen för företag som har sin redovisning i euro, m.m., skatteförfarandelagen (2011:1244) och tullagen (2016:253). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Utskottets ställningstagande

Spridningen av covid-19 har, utöver betydande humanitära konsekvenser, även haft betydande ekonomiska konsekvenser för företag och föreningar. En kategori som har drabbats särskilt hårt är idrottsföreningar, som gått miste om avsevärda belopp i bl.a. biljettintäkter och till följd av inställda evenemang. Under aktuella förhållanden är det därför angeläget med reformer som förbättrar idrottsföreningarnas ekonomiska ställning. Utskottet tillstyrker därför regeringens aviserade förslag om att nu avskaffa reklamskatten.

I och med förslaget i propositionen anser regeringen att riksdagens önskemål är tillgodosett och att tillkännagivandet är slutbehandlat. Utskottet delar denna bedömning.

Höjd skatt på alkohol och tobak

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att alkohol- respektive tobaksskatten bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2024 och avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 5 (KD).

Propositionen

Skatt på alkohol

Regeringen anför att den svenska alkoholpolitikens mål är att främja folkhälsan genom att minska de medicinska och sociala skadorna av alkohol. Höjd skatt på alkohol bidrar till att uppnå alkoholpolitikens mål och därmed också till att främja en god hälsa i befolkningen. Men vid förändringar i skatten på alkohol måste hänsyn tas till eventuella effekter på den oregistrerade delen av alkoholkonsumtion (resandeförsel, smuggling, internethandel och hemtillverkning). En för stor skattehöjning kan riskera att öka den oregistrerade konsumtionen.

Regeringen gör bedömningen att skatten på alkohol bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2024.

Skatt på tobak

Regeringen anför att ett övergripande mål för samhället och regeringen är att främja folkhälsan. Pris- och beskattningsåtgärder lyfts i Världshälsoorganisationens ramkonvention om tobakskontroll fram som viktiga och effektiva medel för att sänka tobakskonsumtionen, speciellt bland unga. Den totala tobakskonsumtionen tenderar att minska när priset ökar. Vid förändringar i skatten på tobak måste dock hänsyn tas till eventuella effekter på resandeförsel och smuggling.

Senast tobaksskatten höjdes förutom de årliga indexomräkningarna var den 1 januari 2015. Sedan dess har flera av Sveriges grannländer höjt skatten, i vissa fall flera gånger. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag enligt ovanstående.

Regeringen gör bedömningen att skatten på tobak bör höjas fr.o.m. den 1 januari 2024.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisas förslagen om höjd skatt på alkohol och höjd skatt på tobak från budgetpropositionen för 2021 respektive 2022.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del samt yrkande 12 anför att Kristdemokraterna tidigare/lägger tidigare

aviserad höjning av skatten på alkohol samt skatten på tobak från budgetpropositionen för 2021 samt den i budgetpropositionen för 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det finns visst utrymme för att höja skatten på såväl alkohol som tobak fr.o.m. den 1 januari 2024.

Motionsförslagen avstyrks.

En skatt på kemikalier i kläder och skor införs inte

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att en skatt på kemikalier i kläder och skor i nuläget inte bör införas.

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att det i nuläget inte bör införas en skatt på kemikalier i kläder och skor.

Utskottets ställningstagande

Utredningen om skatt på skadliga kemikalier i kläder och skor överlämnade sitt betänkande Skatt på modet – för att få bort skadliga kemikalier (SOU 2020:20) till regeringen den 1 april 2020. Även om många remissinstanser stödde syftet med skatten var en klar majoritet av remissinstanserna negativa till utformningen av förslaget. Även regeringen ser flera praktiska problem med att genomföra förslaget, och dessutom har nya eller planerade regler om de skadliga ämnen som omfattas av förslaget gjort att behovet av en skatt har minskat.

Mot denna bakgrund delar utskottet regeringens bedömning att en skatt på kemikalier i kläder och skor i nuläget inte bör införas.

Skatt på plastbärkassar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att avskaffa skatten på plastbärkassar.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 5 (KD) och 6 (L).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del föreslås att plastpåseskatten avskaffas fr.o.m. 1 juli 2022.

I partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 i denna del anförs att den särskilda punktskatten på plastpåsar ska avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att plastpåseskatten avskaffas.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del samt yrkande 14 föreslås att plastpåseskatten avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Regeringen gjorde bedömningen att Sverige inte kommer att klara de kvantitativa mål som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (förpackningsdirektivet) utan ytterligare styrmedel. Regeringen bedömde att det lämpligaste styrmedlet i syfte att minska förbrukningen av plastbärkassar var en punktskatt och lämnade därför i november 2019 förslag på en skatt på plastbärkassar i syfte att förhindra spridningen av mikroplaster.

Utskottet delade regeringens bedömning och utskottet ställde sig bakom regeringens proposition och riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prop. 2019/20:47 Skatt på plastbärkassar, bet. 2019/20:SkU13, rskr. 2019/20:150).

Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan och avstyrker motionsförslagen.

Mervärdesskatteundantag för vissa inköp av EU-organ med anledning av covid-19

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas undantag från och i vissa fall rätt till återbetalning av mervärdesskatt vid inköp av varor och tjänster som görs av EU-organ i syfte att hantera covid-19.

Propositionen

Regeringen anser att det bör införas undantag från och i vissa fall rätt till återbetalning av mervärdesskatt vid inköp av varor och tjänster som görs av EU-organ i syfte att hantera covid-19.

Europeiska unionens råd har beslutat rådets direktiv (EU) 2021/1159 av den 13 juli om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller tillfälliga undantag för import och vissa leveranser, med anledning av covid-19-pandemin. Direktivet innebär i huvudsak att inköp som görs av EU-organ i syfte att hantera pandemin antingen ska undantas från mervärdesskatt eller medföra en rätt till återbetalning av mervärdesskatt. Direktivet medför även att undantag från mervärdesskatt ska gälla vid import som EU-organ gör för sådana ändamål. Undantagen och rätt till återbetalning ska gälla när EU-organ skänker varorna och tjänsterna till en tredje part. Genomförandet av direktivet förutsätter ändringar av svensk lagstiftning

Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2022 men tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas undantag från och i vissa fall rätt till återbetalning av mervärdesskatt vid inköp av varor och tjänster som görs av EU-organ i syfte att hantera covid-19.

Höjd omsättningsgräns för mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt bör höjas till 80 000 kronor per beskattningsår. Motionsförslagen avstyrks.

Jämför avvikande mening 3 (C), 5 (KD) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen anser att omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt bör höjas från 30 000 kronor till 80 000 kronor per beskattningsår. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2022.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att Centerpartiet välkomnar regeringens förslag om höjd omsättningsgräns för mervärdesskatteplikt, från 30 000 till 80 000 kronor. Motionärerna föreslår samtidigt att gränsen höjs till 150 000 kronor från den 1 januari 2024 i samband med att ett system för schablonbeskattning av de minsta företagen införs.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del samt yrkande 7 anförs att regeringen höjer omsättningsgränsen för momsplikt till 80 000 kronor i budgetpropositionen för 2022. Kristdemokraterna har dock förslag om en höjning till 100 000 kronor.

I partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5 i denna del samt yrkande 14 anförs att Liberalerna avvisar regeringens förslag till förändring av momsreglerna för små företag till förmån för ett eget förslag som innebär större regelförenklingar för egenföretagarna. Liberalerna vill förenkla momsbeskattningen för de minsta företagen genom att höja omsättningsgränsen för momsbefrielse till 100 000 kronor per beskattningsår.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är angeläget att förenkla för de minsta företagen och välkomnar därför regeringens förslag att höja omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt. Utskottet anser till skillnad från motionärerna att regeringens förslag till omsättningsgräns om 80 000 kronor är väl avvägd och avstyrker motionerna.

Ytterligare sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att mervärdesskatten på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bör sänkas från 12 procent till 6 procent. Motionsförslagen avstyrks.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 3 (C).

Propositionen

Regeringen anser att mervärdesskatten på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bör sänkas från 12 procent till 6 procent. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2022.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5 i denna del avvisar motionärerna sänkt moms på reparation samt återställer nivån till 25 procent.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del avvisar Centerpartiet förslag om ytterligare sänkt moms på reparationer för att finansiera andra prioriterade satsningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det allmänt sett är bättre ur miljösynpunkt att reparera och återanvända varor än att köpa nya varor, och att Europeiska kommissionen i sitt meddelande om cirkulär ekonomi (COM(2015) 614/2) har framhållit att medlemsstaterna har en viktig roll i att uppmuntra till återanvändning och reparation. Utskottet delar därför regeringens bedömning att mervärdesskatten på reparationer av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne bör sänkas från 12 procent till 6 procent.

Övriga mervärdesskattefrågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att ändra mervärdesskattesatsen på dansevenemang och att slopa möjligheten till gruppregistrering av mervärdesskatt.

Jämför avvikande mening 3 (C) och 5 (KD).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås att den s.k. dansbandsmomsen avskaffas.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 i denna del föreslås slopad gruppregistrering av moms.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner i dag inte skäl att föreslå att mervärdesskattesatsen på dansevenemang ändras eller att möjligheten till gruppregistrering av mervärdesskatt slopas.

Motionerna avstyrks.

Avbetalningsplan för tillfälliga anstånd

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas en möjlighet till avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar.

Propositionen

Regeringen anser att det bör införas en möjlighet till avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skatteinbetalningar. Regeringen avser att under 2021 återkomma till riksdagen med ett förslag som bör träda i kraft före april 2022.

Motionen

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 i denna del anförs att Centerpartiet välkomnar att regeringen tagit till sig av synpunkter och föreslår en möjlighet till förlängd anståndstid. Det förslag som remitterats (Fi2021/02865) är i stora delar väl avvägt. Men motionärerna kommer att ta del av de remissvar som lämnas och anser att regeringen bör ha beredskap för att under våren justera förslaget om starka skäl för att göra detta framkommer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas en möjlighet till avbetalningsplan för tillfälliga anstånd med skattebetalningar.

Utvärdering av utjämningsordningen med Danmark

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det är viktigt att förhandlingar inleds med Danmark efter det att en utvärdering gjorts av den utjämningsordning som finns i 2003 års avtal mellan Sverige och Danmark.

Propositionen

Riksdagen tillkännagav under våren 2012 för regeringen det som anförs i reservation 15 under punkt 16 om Öresundsavtalet (bet. 2011/12:SkU13 reservation 15 punkt 16, rskr. 2011/12:170). Av tillkännagivandet följer att skatteavtalet med Danmark måste förhandlas om i syfte att förbättra balansen mellan bosättningskommun och arbetskommun vid beskattning av gränspendlare i Öresundsregionen (se s. 65 och 66 i bet. 2011/12:SkU13). För att möjliggöra ett ställningstagande i frågan pågår ett gemensamt arbete med Danmark för att utvärdera den utjämningsordning som finns i 2003 års avtal mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor.

I mars 2020 tog regeringen kontakt med danska regeringen i syfte att förbereda en eventuell omförhandling av Öresundsavtalet. Parterna planerar att återuppta arbetet när det bedöms lämpligt mot bakgrund av spridningen av sjukdomen covid-19. I ett sådant arbete utgör tidigare diskussioner och arbete en naturlig utgångspunkt. Vidare kommer Sverige att lyfta behovet av att utvidga utjämningsordningens omfattning. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i regeringens bedömning och konstaterar att tillkännagivandet, mot bakgrund av det regeringen redovisat, inte är slutbehandlat.

Lagförslagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens lagförslag. Motionärernas lagförslag avstyrks.

Jämför avvikande mening 6 (L).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag som lämnats i propositioner 2021/22:16 Förenklade regler om tjänsteställe och skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag, 2021/22:20 Avskaffad reklamskatt, 2021/22:33 Förstärkta skattereduktioner för förvärvsinkomster och aktivitetsersättning, 2021/22:34 Skattelättnad för cykelförmån och skattefri uthyrning av personliga tillgångar och 2021/22:25 Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall.

Motionen

Liberalerna föreslår i partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 6–14 att riksdagen ska anta motionärernas förslag till ändringar i 9 d kap. 1 och 5 §§ mervärdesskattelagen (1994:200), 11 kap. 22 §, 42 kap. 36–37 §§, 65 kap. 5 §, 67 kap. 8 och 13 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229), 2 kap. 31 § socialavgiftslagen (2000:980), 2 kap. 12 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, 7, 9, 17 och 19 §§ lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete, 3 kap. 15 §, 7 kap. 1 §, 11 kap. 14 §, 26 kap. 8 § och 41 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244), 2 kap. 1 § tullagen (2016:253) och 1, 4 §§ lagen om tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster (2021:930) samt att upphäva lagen (2020:32) om skatt på plastbärkassar.

Utskottets ställningstagande

Regeringens lagförslag och motionärernas yrkanden om lagändringar i partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) har behandlats i sak genom de ställningstaganden som redovisas i de tidigare avsnitten.

Utskottet tillstyrker att riksdagen antar regeringens lagförslag och avstyrker motionsförslagen.

Offentliga sektorns skatteintäkter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens inkomstberäkning för 2022 och preliminära inkomstberäkningar för 2023 och 2024 och avstyrker motionsförslagen om att godkänna Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Vänsterpartiets, Kristdemokraternas respektive Liberalernas inkomstberäkningar.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Propositionen

Regeringen föreslår (punkterna 5 och 6) att riksdagen godkänner den beräkning av statsbudgetens inkomster för 2022 som regeringen redovisar och de preliminära inkomstberäkningar som regeringen redovisar för 2023 och 2024.

Motionerna

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna föreslår i sina partimotioner att riksdagen godkänner den inkomstberäkning som redovisas i respektive motion. Sådana yrkanden framställs i partimotionerna 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkandena 4 och 5, 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3, 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 5 och 6, 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 5 och 6, 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6 samt 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 4 och 5.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i de föregående avsnitten tillstyrkt regeringens förslag och godtagit de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisat. Utskottet tillstyrker att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2022 och de preliminära beräkningarna av statsbudgetens inkomster för 2023 och 2024 godkänns. Oppositionspartiernas inkomstberäkningar avstyrks.

Stockholm den 11 november 2021

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Boriana Åberg (M), David Lång (SD), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avcı (L), Anne Oskarsson (SD), Kjell Jansson (M), Vasiliki Tsouplaki (V), Eva-Lena Jansson (S), Marie Granlund (S), Margareta Fransson (MP) och Kristoffer Lindberg (S).

Avvikande meningar

1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (M)

Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M) anför:

Moderaternas politik syftar till att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som vi gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Moderaternas budget tar vara på möjligheten till strukturreformer som uppstått i spåren av krisen, dvs. reformer som varaktigt höjer tillväxten. Budgeten innehåller ett antal åtgärder för att öka produktiviteten, självförsörjningen och för att få långtidsarbetslösa i arbete.

I budgeten sänker Moderaterna skatten för dem som arbetar – med fokus på låga och medelstora inkomster. Vi gör det för att det är rätt; det ökar sysselsättningen. Och vi gör det för att det är rättvist att ansträngning ska löna sig. Förstärkningen av jobbskatteavdraget med 12 miljarder kronor innebär att utbytet att gå från bidrag till arbete ökar, också på sikt. Alla som jobbar får sänkt skatt, och alla som jobbar heltid får sänkt skatt med över 200 kronor per månad.

Alla som jobbar får större skattesänkningar än med regeringens förslag. Till skillnad från det förvärvsavdrag som regeringen infört innebär ett förstärkt jobbskatteavdrag lägre skatt på arbetsinkomster men inte på bidragsinkomster. Det innebär att utbytet av att gå från t.ex. arbetslöshetskassa eller aktivitetsstöd till jobb förbättras.

För att delfinansiera förstärkningen av jobbskatteavdraget avvisar vi regeringens förslag i proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster.

Vi vill att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i vår kommittémotion 2021/22:4253 yrkande 2 om en förstärkning av jobbskatteavdraget och sänkt skatt för pensionärer och tillkännager detta för regeringen.

Vi säger nej till skattereduktionen för avgift till a-kassan.

Vi avvisar regeringens förslag i proposition 2021/22:34 som avser skattelättnad för cykelförmån. Regeringens skatteförändring är en åtgärd som varken löser ett påtagligt problem eller kan betraktas som något som har efterfrågats i nämnvärd utsträckning av arbetsgivare eller arbetstagare. Förändringen ökar däremot komplexiteten i skattesystemet.

Vi vill ha mer generösa regler för personaloptioner och anser att reglerna bör utvidgas i linje med de regler som gäller i Storbritannien, och som godkändes av EU-kommissionen. Det skulle innebära att gränsen höjs till 250 anställda och 350 miljoner kronor i nettoomsättning och balansomsättning. Det bör också utredas om det är möjligt att göra systemet mer generellt. Vi vill att riksdagen ställer sig bakom vårt förslag om utvidgning av reglerna

för personaloptioner och en utredning om det är möjligt att göra systemet mer generellt och tillkännager detta för regeringen.

Den som ett helt arbetsliv varit med och byggt Sverige måste känna att det lönat sig – att pensionen räcker till. Många pensionärer får i dag inte ekonomin att gå ihop. Det snabbaste sättet att stärka ekonomin för pensionärer är att sänka skatten och därför sänker vi skatten för alla pensionärer med 5,8 miljarder kronor. Det innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på ca 200 kronor per månad.

För svenskar som tidigare arbetat i Sverige men som nu bor i utlandet är den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta (SINK-skatten) ett viktigt inslag. Skatten bör därför sänkas från 25 till 20 procent.

För att ytterligare stödja de större företag som står för majoriteten av den kommersiella forskningen föreslår vi att taket i forskningsavdraget höjs ytterligare till 2 miljoner kronor per månad.

Ett ökat privat sparande ger människor större frihet att bestämma över sina liv, att spara till pensionen, att bygga upp en buffert och att skaffa sig en bostad. Ett eget sparande är också den främsta finansieringskällan för nystartade företag och en viktig källa för kapital för etablerade företag som växer. Därför föreslår vi att skatten på investeringssparkontot ska sänkas från statslåneräntan plus 1 procent till statslåneräntan plus 0,75 procent. Vidare föreslår vi att golvet för skatten på investeringssparkontot och kapitalförsäkringen ska slopas.

När det gäller förslaget om en bankskatt är det fel väg att gå att höja skatter för att finansiera sina utgifter. Det finns dessutom en stor risk att det är bankkunderna som i slutändan drabbas av en bankskatt, t.ex. genom högre bolånekostnader. Vi avvisar därför regeringens förslag om en bankskatt.

Vidare avvisar vi regeringens förslag om en skattefri uthyrning av personliga tillgångar.

Utöver att föreslå sänkta drivmedelsskatter med 7,2 miljarder kronor så att det blir 1 krona per liter billigare att tanka så avvisar vi det förslag som finns i budgetpropositionen om att skärpa bonus malus.

Avfallsförbränningsskatten tas bort för att underlätta lokal energiproduktion fr.o.m. den 1 juli 2022.

Vidare avvisar vi överindexering av kemikalieskatten, samt regeringens förslag på höjd skatt på alkohol respektive tobak från budgetpropositionen för 2021 och budgetpropositionen för 2022.

Regeringen har genomfört skattehöjningar med mycket små effekter på miljön, men som desto mer krånglar till och fördyrar vardagen för både företagare och konsumenter. Försäljningen av avfallspåsar på rulle, som inte beskattas och som är sämre för miljön, har ökat kraftigt. Vi avskaffar plastpåseskatten fr.o.m. den 1 juli 2022.

Vidare avvisar vi sänkt moms på reparation samt återställer nivån till 25 procent.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Moderaternas förslag. Vi står bakom

den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:4040. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:4040 yrkandena 4 och 5, kommittémotion 2021/22:4252, kommittémotion 2021/22:4253 yrkandena 1 och 2 och kommittémotion 2021/22:4254.

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (SD)

Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD) anför: Grunden för ett fungerande välfärdssamhälle är att alla är med och bidrar efter förmåga. Den som kan jobba ska jobba. Så är dock inte fallet i dag. För att minska arbetslösheten måste åtgärderna rikta sig mot de områden där riktiga arbetstillfällen skapas: hos företag som expanderar och nyanställer på grund av tillväxt, inte på grund av massiva subventioner från staten. Det behöver bli billigare och lättare att starta företag, mer gynnsamt att expandera verksamheten samt mer lönsamt att gå från bidrag till arbete.

Sverigedemokraterna anser att det finns anledning att stärka ekonomin för arbetstagare och pensionärer och då särskilt bland dem med lägre inkomster. Vi föreslår därför att jobbskatteavdraget förstärks med en finansiering motsvarande 10 miljarder kronor, som innefattar både inkomst av tjänst och inkomst av pension. För en medelinkomsttagare skulle förslaget innebära 1 300–1 400 kronor mer i plånboken varje år, samtidigt som personer med lägre inkomster får en större relativ ökning av den ekonomiska standarden.

Vi anser att förslaget om utvidgning av reglerna för personaloptioner går i rätt riktning men det måste utvidgas ytterligare så att fler branscher inkluderas. Att stänga ute innovativa företag för att de är verksamma inom en som det ser ut icke innovativ bransch är felaktigt. Vi vill att riksdagen ställer sig bakom vårt förslag om att utvidga reglerna för personaloptioner ytterligare så att fler branscher omfattas och tillkännager detta för regeringen.

Flerbarnstillägget bör omvandlas till ett flerbarnsavgift – en skatte-reduktion på inkomst av tjänst, a-kassa eller föräldrapenning – fördelat jämnt på föräldrarna. Det innebär i praktiken att arbetande familjer med många barn får en skattereduktion, medan familjer som lever på bidrag inte längre kommer att omfattas av systemet.

Boende i utlandet som är skattskyldiga i Sverige behöver ofta betala en privat vårdförsäkring, beroende på i vilket land de bor, samtidigt som de inte nyttjar svensk välfärd i någon större utsträckning. Den särskilda inkomstskatten för personer som är bosatta utomlands bör därför återställas från 25 procent till tidigare 20 procent.

Ett rotavdrag för kulturhistoriska bebyggelsemiljöer bör införas.

Den skattefria milersättningen för resor med privat bil i tjänsten bör höjas till 23,50 kronor per mil.

Förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar bör avskaffas.

För att uppmuntra till sparande till eget boende bör det införas ett avdragsgillt bosparande som kombinerat med ett särskilt bostadslån skulle ge unga personer större möjligheter att komma in på bostadsmarknaden.

Med den positiva utveckling som börsen har haft sedan investerings-sparkontot infördes har vissa förespråkat att skatten ska höjas. Resonemanget blir dock felaktigt eftersom det inte går att avgöra hur börsen kommer att utvecklas den kommande tiden och innehavaren är skyldig att betala skatt oavsett hur innehaven utvecklas. Höjningar av skatten innebär därutöver en framtida osäkerhet. Vi föreslår därför att skatten på investeringssparkontot och på kapitalförsäkringar ska återställas till den tidigare nivån, statslåneräntan med ett tillägg om 0,75 procent.

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser föreslår vi vidare att det ska återinföras ett privat pensionssparande med ett system med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och med samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid insättningarna och heller ingen kapitalvinstbeskattning vid försäljning av t.ex. fonder eller aktier. I stället bör sparformen omfattas av en låg schablonskatt som uppgår till 15 procent av föregående års statslåneränta.

Fastighetsavgiften på småhus som används som permanentbostad är begränsad för grupper som är ekonomiskt utsatta. Vi föreslår därför att taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.

Vi föreslår vidare att den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.

När det är stor bostadsbrist tenderar informella andrahandsmarknader och mer eller mindre tvivelaktiga överenskommelser att uppstå. Laglig andrahandsuthyrning är då att föredra. Vi föreslår därför att schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Ränteavdragen är problematiska eftersom staten subventionerar lånande samtidigt som beskattningen av sparande har höjts i två steg. Ränteavdragen bidrar samtidigt till att öka den finansiella stabiliteten eftersom det allt annat lika blir mer förmånligt att låna. Vi föreslår därför att ränteavdragen successivt ska avvecklas genom en utfasning av ränteavdragen med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2026.

Bonus malus innebär att pengar överförs från familjer, ofta på landsbygden, som behöver något större fordon, till höginkomstagare i tätort. Bonus malus ska ses i en större kontext, där regeringen konsekvent lägger allt större pålagor på bilister i glesbygd. Vi avskaffar bonus malus-systemet för personbilar.

Vi motsätter oss en skatt på avfallsförbränning, främst för att den inte på vare sig ett kostnadseffektivt eller verkningsfullt sätt styr mot en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering.

Hela indexuppräknningen på bensin- och dieselskatten ska avskaffas. Reduktionsplikten ska sänkas till 5 procent för diesel och 2 procent för bensin. Beskattningen av miljöklass 3 och miljöklass 1 ska likställas. Alla kvarvarande skattelättnader på biodrivmedel ska avskaffas.

För att öka incitamenten att välja ett annat färdmedel föreslog Sverigedemokraterna under våren 2021 att trängselskatten skulle avskaffas tillfälligt och att staten skulle stå för inkomstbortfallet. På längre sikt bör

trängselskatten avskaffas permanent och vi föreslår därför att det tillsätts en utredning för hur detta kan åstadkommas och vilka effekter det medför för berörda regioner och infrastrukturprojekt.

Den svenska flygindustrin behöver förutsättningar för att överleva och utvecklas på lång sikt, vilket försvåras av regeringens otydliga hållning och tvära kast om framtidens flyg. För att detta ska kunna uppnås i en bransch som kännetecknas av långsiktiga och kostsamma investeringar måste det råda absolut klarhet om att svensk flygindustri ska konkurrera på marknadsmässiga villkor, och av denna anledning anser vi att flygskatten ska avskaffas.

Sedan skatten på plastpåsar infördes har det skett en kraftig minskning av beskattade plastbärkassar, och parallellt en ökning av icke-beskattade avfallspåsar av plast och papperspåsar – produkter som är sämre ur miljösynpunkt. Vi anser att den särskilda punktskatten på plastpåsar ska avskaffas.

Med detta föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Sverigedemokraternas förslag. Vi står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:3938. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:3938 yrkandena 2 och 3 och kommittémotion 2021/22:4264.

3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (C)

Per Åsling (C) anför:

I samband med tecknandet av det s.k. januariavtalet inleddes historiska reformer av arbetsmarknaden, av matchningen och av mottagandet av nyanlända. Dessa reformer behöver fortsatt genomföras för att få full effekt. Men det räcker inte. Höga kostnader för att anställa stänger fortfarande ute människor från arbetsmarknaden. För att möjliggöra fler enkla jobb och därmed fler vägar in på arbetsmarknaden behövs både förstärkt utbildning, lägre kostnader för att anställa och en bättre introduktion till arbetsmarknaden.

Centerpartiets budget lägger därför fram ett antal kraftfulla reformer, dels för att pressa ned arbetslösheten och långtidsarbetslösheten efter pandemin, dels för att stärka jobbskapandet och företagandet långsiktigt.

Regeringens föreslagna förstärkning av skattereduktionen riktad mot förvärvsinkomster välkomnas. Förslaget bör dock ha ett något längre infasningsintervall och vara fullt infasat vid en fastställd förvärvsinkomst på 300 000 kronor. För att bibehålla sitt reala värde bör reduktionen indexeras. Regeringen bör därför återkomma med ett separat förslag som indexerar de aktuella beloppsgränserna – infasningsintervallet och reduktionens storlek – med prisbasbeloppet.

Regeringens förslag om skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa bör inte genomföras.

Regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån välkomnas.

Det är bra att i högre grad schablonisera beräkningen av nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar, men förslaget bör också inkludera etanolbilar.

Regeringens avisering om lättnader i regelverket för personaloptioner är ett steg i rätt riktning, men de är inte tillräckliga på längre sikt. Regeringen bör därför återuppta dialogen med kommissionen, för att få till stånd mer konkurrenskraftiga regler, t.ex. vad gäller storleken på berörda företag.

Skattereduktionen för installation av grön teknik bör utvidgas ytterligare. Kravet om att reduktion för installation av system för lagring enbart beviljas för sådana installationer som avser lagring av egenproducerad el bör tas bort. Lagring av sådan elenergi som inte är egenproducerad kan också bidra till att förbättra effektbalansen och bidra till en jämnare belastning på elnäten. En andel av materialkostnaden för att åtgärda inte godkända eller lagenliga enskilda avlopp bör inkluderas i reduktionen liksom vissa effektiva energi- och vattenbesparande åtgärder. Vidare bör konvertering av bilar från fossil drift till biodrivmedel eller biogas inkluderas vilket skulle innebära att de resurser som i dag är avsatta för den s.k. konverteringspremien kan minska.

En skattereduktion baserad på avgifter till väg- och bredbandssamfälligheter (landsbygdsavdrag) bör införas.

Det behövs en översyn och förändring av stöd och skattevillkor för fjällräddare.

En företagsform ska införas där små enmansföretag ges möjlighet att välja att beskattas schablonmässigt baserat på sin omsättning, s.k. ingångsföretag. Denna beskattning skulle ersätta all form av övrig beskattning kopplat till företagandet, såväl inkomstskatt som mervärdesskatt.

De första 150 000 kronorna på ett investeringssparkonto (ISK) ska göras skattefria. Begränsningsregler som innebär att denna skattefrihet enbart kan utnyttjas en gång bör införas. Beskattningen av sparande på ISK och i kapitalförsäkringar ska sänkas från dagens 1 procentenhet till 0,75 procentenheter. Den lägsta schablonintäkten ska sänkas från dagens 1,25 procent till 1 procent.

Jag välkomnar regeringens förslag om skattefrihet för uthyrning av personliga tillgångar.

Vidare anser jag att en utredning av reglerna om andrahandsuthyrning borde tillsättas.

Det är av stor vikt för ett samhälle att ha ett regelsystem som underlättar generationsskiften och andra ägarskiften av företag. Därför anser jag att ett nytt stickårssystem ska införas. Systemet ska vara offentligfinansiellt neutralt och tentativt baserat på 70 procent av 1996 års taxeringsvärde från den 1 januari 2023.

Regeringens förslag till en riskskatt för kreditinstitut är i grunden olyckligt konstruerad. Ett av de större problemen med den föreslagna utformningen är att den riskerar att försämra kommunernas möjlighet till finansiellt samarbete inom ramen för Kommuninvest. Regeringen borde därför skyndsamt återuppta dialogen med kommissionen om möjligheten att undanta Kommuninvest från beskattning.

Svensk industri spelar en nyckelroll i klimatomställningen. Energi-effektivisering inom industrin är avgörande för att Sverige ska kunna minska

utsläppen av växthusgaser och frikoppla den ekonomiska tillväxten från klimatutsläpp. Därför borde ett system införas med s.k. miljöavskrivningar, där vissa typer av investeringar tillåts skrivas av snabbare jämfört med dagens regler.

Skogsavdragsreglerna, som ska förhindra beskattning av kapitaluttag, ger snabbare skogsavdrag vid rationaliseringsförvärv än vid vanliga förvärv. Ett borttagande av begreppet rationaliseringsförvärv i reglerna om skogsavdrag ger en betydande förenkling och stämmer väl överens med syftet bakom reglerna, att inte beskatta kapitaluttag. Ett förenklat skogsavdrag och en förenklad återföring av skogsavdrag borde därför införas.

I proposition 2020/21:113 Utökad befrielse från energiskatt för egenproducerad el föreslogs flera välkomna höjningar av effektgränserna för skattebefrielse för egenproducerad el. Jag vill dock gå längre och helt avskaffa dessa effektgränser.

Jag delar inte regeringens bedömning att kemikalieskatten på viss elektronik samt avfallsförbränningsskatten bör BNP-indexeras fr.o.m. 2023.

Regeringens förslag om höjd omsättningsgräns för mervärdesskatteplikt, från 30 000 till 80 000 kronor, är välkommet men jag och mitt parti föreslår att gränsen höjs till 150 000 kronor från den 1 januari 2024 i samband med att ett system för schablonbeskattning av de minsta företagen införs.

För att finansiera andra prioriterade satsningar avvisar jag förslag om ytterligare sänkt moms på reparationer.

Vidare anser jag att den s.k. dansbandsmomsen ska avskaffas.

Jag välkomnar att regeringen föreslår en möjlighet till förlängd anståndstid av skattebetalningar.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Centerpartiets förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:4121. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:4121 yrkandena 5 och 6.

4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (V)

Vasiliki Tsouplaki (V) anför:

Vänsterpartiets budgetmotion handlar om att återstarta den svenska ekonomin efter coronapandemin och man vill se en stor, grön och modern omställning av samhället som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet. Vänsterpartiets förslag ökar tryggheten för människor genom ett starkt socialförsäkringssystem och trygga arbetsvillkor. Vänsterpartiet ger småföretagare bättre förutsättningar och bygger ut infrastrukturen genom en utvecklad transportsektor. Genom vänsterpolitik skapar vi välfärd som kommer alla till del, från de minsta barnen på förskolan, genom skola och arbetsliv, till de äldre med behov av omsorg.

En viktig skatteprincip bör vara att lika inkomster ska beskattas lika. Principen slogs sönder av den borgerliga regeringen i samband med införandet

av de olika jobbskatteavdragen. Jobbskatteavdragen omfattar endast arbetsinkomster vilket innebär att den som t.ex. är arbetslös och får 20 000 kronor i månaden från a-kassan betalar ca 1 700 kronor mer i skatt varje månad än den som har en arbetsinkomst på 20 000 kronor i månaden.

Regeringen har tidigare i praktiken slutit skatteflyktan för ålderspensionärer. Regeringens förslag om att sluta skatteflyktan även för personer som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning välkomnas. I budgeten för 2022 presenterar Vänsterpartiet förslag som innebär att skatteflyktan för alla andra inkomster, t.ex. sjuk- och rehabiliteringspenningen, a-kassan och föräldraförsäkringen sluts helt.

Regeringens förslag om förstärkt förvärvsavdrag avvisas till förmån för Vänsterpartiets förslag om en skattereduktion på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad. Med Vänsterpartiets förslag sänks skatten med 380 kronor per månad på inkomster upp till 30 000 kronor.

Regeringens förslag om att införa en skattereduktion för a-kasseavgifter välkomnas. En skattereduktion på 25 procent av fackföreningsavgifter borde också införas.

Regeringens förslag om att utvidga regelverket kring personaloptioner bör inte genomföras.

Jobbskatteavdragen bör trappas av på inkomster över 43 000 kronor i månaden och brytpunkten för statlig inkomstskatt bör sänkas från 46 240 kronor per månad till 44 700 kronor för 2022.

Två nya skiktgränser för statlig inkomstskatt bör införas i budgeten för 2022. Förslaget innebär en höjning med 5 procentenheter på inkomster över 62 000 kronor per månad och en ytterligare höjning med 5 procentenheter på inkomster över 85 000 kronor per månad.

Skattereduktionen för hushållsnära tjänster bör avskaffas.

Skattereduktionen för renovering, ombyggnad och tillbyggnad (rotavdraget) bör tas bort. Av konjunkturella skäl bör bara taket i rotavdraget sänkas för 2022.

Skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer bör avskaffas.

Den svenska bolagsskatten ligger under OECD-snittet på 23,1 procent. Dessutom är de svenska avskrivningsreglerna mycket förmånliga i ett internationellt perspektiv. Bolagsskatten ska därför höjas och återgå till 22 procent.

Ränteavdragen har bidragit till att blåsa upp bostadspriserna. Ränteavdragen har därtill en tveksam fördelningsprofil. Vänsterpartiet föreslår därför att ränteavdragen, i ett första skede, trappas av med 5 procentenheter under en treårsperiod. Av konjunkturella skäl föreslår Vänsterpartiet att avtrappningen av ränteavdragen införs först 2023. Förslaget innebär att ränteavdragen ska sättas ned till 28 procent 2023 och till 26 respektive 25 procent för 2024 och 2025. Vänsterpartiet föreslår vidare att avdragsrätten för ränteutgifter begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. avdragsrätten för ränteutgifter därutöver ska avskaffas.

I budgetpropositionen för 2021 föreslog regeringen nya regler om koncernbidragsspärrade underskott m.m. Vänsterpartiet ansåg, i likhet med Skatteverket, att de nya reglerna ökar komplexiteten i ett redan komplext system, och avvisade därför förslaget. Vänsterpartiet vidhåller denna uppfattning och föreslår att bestämmelserna går tillbaka till det ursprungliga regelverket.

Skattebortfallet till följd av beskattningen av ISK är betydande. Beskattningen av stora kapitalvinster bör skärpas, oavsett om dessa sker inom ramen för ISK eller på traditionella aktie- och fondkonton. Vänsterpartiet föreslår därför att det införs ett tak för sparande på ISK om 1 miljon kronor. Sparande utöver taket ska beskattas med den vanliga skatten på kapitalinkomster.

Dagens 3:12-regler har kommit att utnyttjas för det som de var tänkta att motverka, nämligen inkomstomvandling. Vänsterpartiet föreslår därför att 3:12-reglerna i ett första steg reformeras i enlighet med förslagen i utredningen Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

En viktig förklaring till den ökade ojämlikheten i Sverige är kapitalinkomsternas ökade betydelse och dess ojämna fördelning. Normalskattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent, vilket är klart under den högsta skattesatsen för arbetsinkomster. Vänsterpartiet föreslår därför att skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–45 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.

Vänsterpartiet föreslår i sin budgetmotion att det i likhet med många andra OECD-länder ska införas en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Förslaget innebär ett fribelopp på 3 miljoner kronor, dvs. att arvs- och gåvobelopp upp till den gränsen inte ska beskattas.

För att minska ojämlikheten och få in pengar till nödvändiga reformer anser jag att en ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige. Förmögenhetsskatten ska gälla på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under 6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Förslaget skulle ha följande gränsvärden: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–20 miljoner kronor en skattesats om 3 procent och från 20 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 5 procent.

Vidare ska den kommunala fastighetsavgiften kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla. Förslaget till ny fastighetsbeskattning innebär också att de avgiftslättnader som i dag finns för nybyggda hus ska avskaffas.

En exitskatt ska införas i enlighet med Skatteverkets promemoria Exitbeskattning för fysiska personer.

Investeraravdraget har kritiserats för sina fördelningspolitiska effekter och för att det kan skapa nya vägar för skatteplanering. Av fördelningspolitiska skäl ska därför investeraravdraget avskaffas.

En beskattning av konstgödsel i likhet med den som avskaffades 2009 bör införas, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve. Skattesatsen på kväve höjs med 10 procent jämfört med den gamla skatten.

Under 2017 sänktes energiskatten för datorhallar i Sverige. Jag menar att det finns rimligare sätt att använda dessa resurser och anser därför energi-skatteavdraget för datorhallar ska avskaffas.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Vänsterpartiets förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:3278. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:3278 yrkandena 5 och 6.

5. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (KD)

Hampus Hagman (KD) anför:

I ett känsligt konjunkurläge där det även i fortsättningen krävs en expansiv ekonomisk politik – men där ekonomin samtidigt visar sig stark – behövs enligt Kristdemokraterna särskilt väl avvägda reformer som investerar i framtida tillväxt, välbefinnande och hälsa. I stället lägger budgeten alltför stort fokus på att lösa en enskild votering i kammaren här och nu och säkra ännu en stund av socialdemokratiskt regeringsinnehav. Kristdemokraterna prioriterar annorlunda och ser människorna bakom de dystra siffrorna. Patienten i vården, den arbetslösa som söker försörjning och en arbetsgemenskap, familjer som upplever otrygghet i sina bostadsområden och behoven av att livet på landsbygden ska fungera.

Kristdemokraterna vill se ökad lönsamhet i att arbeta och ett lägre skattetryck och har därför flera förslag på sänkta skatter för breda löntagargrupper, pensionärer, barnfamiljer och för dem som har svårare att komma in på arbetsmarknaden. Skatteförslagen i Kristdemokraternas budgetmotion minskar marginaleffekterna för dem som går från bidrag och ersättningar till arbete och ökar drivkrafterna till högre utbildning.

Ett förstärkt jobbskatteavdrag med fokus på låg- och medelinkomsttagare bör införas. Samtliga med arbetsinkomster på 10 000 kronor eller mer får ca 2 400 kronor i lägre skatt per år.

Dubbelt jobbskatteavdrag införs för personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden. Dubbelt jobbskatteavdrag föreslås även för alla unga upp till 23 år som har en subventionerad anställning eller som omfattas av andra arbetsmarknadspolitiska insatser och för nyanlända under de fem första åren i Sverige. Två år med dubbelt jobbskatteavdrag föreslås för den som tagit

akademisk examen före sin 25-årsdag samt ett extra förhöjt jobbskatteavdrag vid 69 års ålder.

Problemen med hög långtidsarbetslöshet och en tudelad arbetsmarknad gör att det är viktigt att snabbt få reformer på plats. Förslaget om ett dubbelt jobbskatteavdrag till de som går från långtidsarbetslöshet till jobb, bör därför betalas ut som en jobbstimulans, på utgiftssidan under utgiftsområde 14 för 2022 och först därefter som en minskad intäkt.

För att stärka barnfamiljernas ekonomi föreslås ett jobbskatteavdrag för föräldrar som är en fast nivå och som initialt uppgår till 150 kronor per vårdnadshavare per månad.

Sänkt inkomstskatt för boende i stödområdet A och B bör avskaffas.

Det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år bör höjas, så att skatten vid varje given inkomstnivå är densamma som den som betalas av personer under 65 år som arbetar. En skattesänkning, som innebär 2 400 kronor mer per år i disponibel inkomst. Tillsammans med höjt bostadstillägg för pensionärer (BTP), där ytterligare förstärkningar utöver regeringens förslag föreslås, skulle det innebära upp till 10 200 kronor mer per år i inkomst för en pensionär med låg inkomst och hög hyra.

Brytpunkten för statlig inkomstskatt bör höjas med 3 procentenheter utöver inflation. Det innebär en 50 procent högre höjning av skiktgränsen än regeringens förslag.

Den särskilda inkomstskatten bör återigen sänkas till 20 procent.

Plantering, matlagning och gravvård bör tillföras de tjänster som inkluderas i rutavdraget.

Milersättningen i reseavdraget bör höjas till 20 kronor liksom taket för avdragsgränsen till 13 000 kronor.

Skatten på ersättningar till funktionärer i ideella organisationer bör sänkas.

Det bör tillsättas en utredning som utreder hur ett förmånligt bosparande skulle kunna införas, som förval för alla unga mellan 18 och 34 år med inkomst av tjänst, där ett skatteavdrag ingår de första 60 månaderna på inkomster som uppgår till 12 000 kronor eller mer per månad. Skattereduktionen ska medges med 20 procent av beloppet.

En utredning bör tillsättas som syftar till att gåvor till fler typer av organisationer ska berättiga till skattereduktion för gåvor och att den undre beloppsgränsen för varje enskild gåva ska sänkas. Beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget bör höjas så att gåvor upp till 12 000 kronor berättigar till skattereduktion.

Företagen och svensk konkurrenskraft kan stärkas, fler anställas och mer produkter och tjänster produceras genom att ge företagen ekonomiska fördelar med att tidigarelägga sina investeringar. För att stimulera investeringarna, och därmed också klimatomställningen och digitaliseringen i näringslivet, ska en tillfälligt sänkt bolagsskatt införas för alla företag som gör investeringar under 2022. Skattereduktionen ska omfatta materiella inköp så som maskiner och andra materiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt bruk i verksamheten.

Vidare ska det införas en ny typ av entreprenörskonto där soloföretagaren schablonbeskattas för maximal enkelhet. Detta skulle kunna bidra till nyföretagande och stärka egenanställdas flexibilitet att ha många uppdragsgivare.

Kreditrestriktioner har införts samtidigt som Sverige har avdragsrätt för ränteutgifter på lån. Det innebär att staten gasar och bromsar kreditillväxten samtidigt. Därför ska ränteavdraget sänkas med 1–2 procentenheter per år och taket för fullt ränteavdrag ska sänkas från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år.

Sveriges företagare blir allt äldre och det blir mer och mer vanligt att deras barn inte kan eller vill ta över verksamheten. Den företagare som vill gå i pension riskerar därmed att behöva likvidera sitt livsverk, trots att det är livskraftigt. Därför borde det utredas hur ägarskiftet kan genomföras för att skapa bättre praktiska och skattemässiga möjligheter för personal som vill äga och driva vidare företag.

All nyproduktion av lägenheter och hus är i dagsläget undantagna från fastighetsavgiften i 15 år. När dessa nyproducerade fastigheter ingår i den ordinarie beskattningen kommer ägarlägenheten dock att missgynnas skattemässigt. Orättvisan i beskattningen ska tas bort genom att fastighetsavgiften för ägarlägenheten blir densamma som för en bostadsrätt.

Vidare anser jag att fastighetsskatten på obebyggd tomtmark (hyreshusenheter) ska höjas.

När småspararnas investeringar görs via ett upprättat bolag (juridisk person) kan de inte längre ta del av investeraravdraget eftersom det bara gäller för fysiska personer som förvärvar andelar i företag av mindre storlek. Därför anser jag att investeraravdragets utformning ska förändras så att det går att använda även för de mindre investerarna som tillsammans med andra äger som juridisk person, och på så sätt bidra till svenska småbolags kapitalförvärv.

Avdragsrätten för avsättningar till vinstandelsstiftelse när sådan sker i syfte att köpa ett helt bolag vid ägarskifte ska regleras så att det tydligt framgår i lagstiftningen att detta är möjligt.

Det är rimligt att beskattningen av systemviktiga kreditinstitut ökar eftersom de vid en eventuell finansiell kris inte bara riskerar att orsaka direkta kostnader för samhället utan även indirekta i form av t.ex. lägre tillväxt och högre arbetslöshet i en vikande konjunktur. Regeringens förslag kommer dock att drabba det offentliga utvecklingskreditinstitutet Kommuninvest, som är en samverkan mellan de flesta av Sveriges kommuner och regioner, trots att kreditinstitutet inte utgör den risk för samhället som regeringens förslag är tänkt att beskatta. Jag anser därför att riksdagen ska tillkännage för regeringen att skyndsamt återkomma med lagförslag som undantar Kommuninvest från riskskatten.

Stämpelskatt för fartyg och luftfartyg bör sänkas

Det är i grunden bra att styra mot val av mer miljövänliga bilar vid inköpstillfället, men regeringen genomför mer eller mindre årligen nya skärpningar av bonus malus-systemet vilket skapar osäkerhet för de som ska

köpa ett nytt fordon. Om systemet ska fungera över tid är det viktigt att medborgarna är trygga med att systemet har en längre hållbarhet än ett år i taget. Därför avvisas de förändringar regeringen avser i bonus minus för i år.

Avfallsförbränningsskatten missar sitt miljöfrämjande syfte – följden blir att kraftvärmesektorn försvagas och energiförsörjningen blir mer sårbar och skatten föreslås därför sänkas. Regeringen föreslår nu dessutom en indexering av avfallsförbränningsskatten. Att automatiskt höja en skatt innan tillämpningsproblemen är lösta och som riskerar försvaga kraftvärmesektorn är inte lämpligt och förslaget avvisas.

För att stödja flygnäringsens återhämtning i spåren av pandemin tas flygskatten bort under nästa år.

Den nuvarande beskattningsmodellen av tung vägtrafik bör ersättas med en ny fordons- och bränslebeskattning som tar hänsyn till vilken miljö- och trafikbelastning fordonet har i trafiksystemet. Modellen måste ta hänsyn till stad och land, trängsel, tid på dygnet, körsträcka, samt fordonens miljöpåverkan.

Regeringens höjning av skatten på alkohol och tobak för 2023 som aviserats i budgetpropositionen för 2021 och för 2022 tidigareläggs till 2022.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Kristdemokraternas förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:4221. Riksdagen bör bifalla partimotion 2021/22:4221 yrkandena 5 och 6 och yrkandena 7–10 och 12–14.

6. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (L)

Gulan Avci (L) anför:

Liberalerna är partiet för alla de som vill byta regering och prioritera skola, integration och klimat. I Liberalernas budgetmotion redovisas de reformer och prioriteringar som kommer att vara vägledande i Liberalernas arbete för ett liberalt maktskifte.

Välfärden är resultatet av att företagen skapar både jobb och skatteintäkter som finansierar vår välfärd. Liberalernas välfärdsmodell bygger på att människor arbetar och att våra företag växer. Politiska partier till vänster i Sverige vill nu vrida den ekonomiska politiken till vänster med återinförd förmögenhetsskatt, fastighetsskatt och höjda skatter på sparande. Genom slopandet av förmögenhetsskatten och arvs- och gåvoskatten kan vår tids entreprenörer bygga och utveckla bolag i Sverige. Vi blir alla rikare när vinster från globala försäljningssuccéer återinvesteras i nya företag här hemma. Det behövs reformer som återställer arbetslinjen. Det ska löna sig bättre att arbeta och anställa.

Utgångspunkten bör vara att skattelättnader som ger upphov till de största möjliga samhällsekonomiska vinsterna ska prioriteras, dvs. skattelättnader som förväntas ge positiva effekter på arbetskraftsutbudet. Regeringens förslag går i motsatt riktning. Genom att inte skilja på skattepliktiga transfereringar och arbetsinkomster uttraderas i praktiken skillnaderna i marginal mellan att

arbeta och inte arbeta. Reduktionen kan därför inte heller förväntas ge några nämnvärda effekter på arbetskraftsutbudet, något som även noteras i konsekvensanalysen där förslaget förväntas leda till minskat antal arbetade timmar för inkomsttagare som redan tjänar över 265 000 kronor per år. Regeringens förslag i proposition 2021/22:33 i den del som avser en förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster avvisas.

Det behövs reformer som återställer arbetslinjen. Det ska löna sig bättre att arbeta och anställa. Det bör införas ett nytt jobbskatteavdrag som bygger på den tillfälliga skattereduktionen för arbetsinkomster men som byggs ut till att inkludera pensionsinkomster och utökas. Den totala skattesänkningen mer än fördubblas jämfört med den tillfälliga skattereduktionen och gör att en person med en låg arbetsinkomst får en skattesänkning på närmare 500 kronor per månad. Till skillnad från regeringens politik bidrar det till att det lönar sig att gå från bidrag till jobb.

Marginalskatterna bör sänkas för att utbildning ska löna sig bättre. Skiktgränsen för statlig skatt bör höjas med 24 000 kronor per år. Det kommer att ge drivkraft till ökad sysselsättning och fler arbetade timmar, vilket i sin tur får ekonomin att växa och skapar ökade skatteintäkter för en fortsatt stark framtida välfärd. Det viktigaste skälet är dock inte makroekonomiskt, utan det handlar om rättvisa. Makten över den egna tillvaron ökar när individen får behålla mer av den inkomst som hon eller han själv har tjänat ihop.

Som årsrik person har man ofta skaffat sig stora kunskaper och erfarenheter som givetvis kan vara till stor nytta för en arbetsgivare. Det ska löna sig att välja att stanna kvar i arbetslivet ytterligare en tid. Jobbskatteavdraget för äldre bör utökas och riksdagen bör ställa sig bakom vårt förslag om ett nytt jobbskatteavdrag för äldre och tillkännage detta för regeringen.

Sänkt inkomstskatt för boende i stödområde A och B bör avskaffas.

Regeringens förslag i proposition 2021/22:34 som avser skattelättnad för cykelförmån bör avvisas. Det presenterade förslaget är ett avsteg från den skatterättsliga huvudregeln om att inkomst av arbete ska beskattas lika oavsett om ersättningen utgår i form av lön eller förmån. Ett sådant avsteg bör tydligt svara mot ett behov, och det bör lika tydligt framgå på vilket sätt den föreslagna ändringen kommer att bidra till att uppfylla detta behov.

Expertskatten behöver göras mer förmånlig för att Sverige ska ha goda förutsättningar att attrahera rätt kompetens. En satsning bör göras på expertskatten som innebär att skatteundantaget förlängs till arbetsvistelser som uppgår till sju år, jämfört med dagens fem år.

Ett särskilt rutavdrag för årsrika personer bör införas och i Liberalernas budgetmotion läggs därför ett förslag på hur ett sådant kan utformas.

Ett skattegynnade bosparande bör införas. Den som sparar på ett bosparkonto ska kunna få skatteavdrag motsvarande 20 procent av det belopp som sparas under året, upp till ett takbelopp på 20 000 kronor.

Behovet av en schablonbeskattad företagsform framstår som särskilt angeläget i ljuset av den regelbörda som enskilda näringsidkare har i dag. I

Liberalernas budgetmotion föreslås därför en schabloniserad inkomstbeskattning av enskilda näringsidkare som under året har varit föremål för en statlig utredning inom ramen för januariöverenskommelsen.

3:12-regleringen har fortfarande en rad brister och det behövs ett helhetsgrepp kring beskattningen. Ett förbättrat regelverk för fåmansföretagare borde därför införas.

Investeringsparkontot har skapat en attraktiv sparform där både användning och beskattning är enkel att förstå. Detta bidrar till en demokratisering av sparandet och därmed ökad egenmakt för fler. För att stimulera fler att börja spara ska att de första 300 000 sparade kronorna göras skattefria och golvet på beskattning av investeringsparkonto avskaffas.

Skatten på kommersiella lokaler och på obebyggd mark ska höjas.

När det gäller förslaget om skattefri uthyrning av personliga tillgångar hänvisar jag till vikten av att undantag och speciallösningar i skattesystemet som bidrar till att öka komplexiteten i regelverket bör införas med försiktighet. I likhet med en rad remissinstanser finner jag att det skattefria beloppet om 20 000 kronor framstår som godtyckligt valt. Sänkta kapitalskatter för vanliga låg- och medelinkomsttagare är en prioriterad liberal fråga.

Regeringens aviserade ändringar i bestämmelserna om avdragsrätten för underskott från tidigare år avvisas. Ändringarna har i praktiken effekten av en skattehöjning för svenska företag. Förslaget bygger på en felaktig analys av gällande rätt och behovet av regelskärpningen är därmed i praktiken fingerat.

Stämpelskatten vid registrering av fartyg ska avskaffas eftersom den missgynnar klimatneutrala fartyg som ofta är dyrare än fossilbränsle drivna och då får en högre skatt i dagens system. Skatten ska ersättas med en avgift hos Sjöfartsverket för att finansiera inregistreringen.

Regeringens förslag till förändring av momsreglerna för små företag avvisas till förmån för ett eget förslag som innebär större regelförenklingar för egenföretagarna.

Energiskatten för el som förbrukas av bussar sänks till samma nivå som gäller för spårtrafiken.

Brytningen av torv, vårt enda inhemska fossila bränsle, måste fasas ut. Koldioxidskatt på torv som används för icke-energiändamål ska därför införas. Det handlar framför allt om odlingstorv, en produkt som har växt kraftigt på senare år. Skatten föreslås bli 300 kronor per ton koldioxid, vilket motsvarar en fjärdedel av koldioxidskatten för fossila bränslen eller runt 150 kronor per kubikmeter torv.

Den extra indexering av skatten på förbränning av avfall som regeringen föreslår avvisas.

Med detta föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Liberalernas förslag. Jag står bakom den inkomstberäkning och den preliminära inkomstberäkning som redovisas i partimotion 2021/22:4181. Riksdagen bör bifalla motionerna 2021/22:4181 yrkandena 4 och 5 och yrkandena 7 och 12, kommittémotion 2021/22:4240 yrkandena 1 och 2 och kommittémotion 2021/22:4241.

Särskilt yttrande

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2022 (M, KD)

Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Borianana Åberg (M), Hampus Hagman (KD) och Kjell Jansson (M) anför:

Moderaterna och Kristdemokraterna vill understryka att det är anmärkningsvärt att regeringens budgetproposition inte innehåller några kompletta förslag till förändring i skattelagstiftningen, utan att regeringen uteslutande behandlar alla av budgetpropositionens skatteförändringar i separata propositioner som avlämnas efter att budgetpropositionen har presenterats.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

BILAGA 13

Skatteutskottets yttrande 2021/22:SkU2y

Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett skatteutskottet tillfälle att senast den 28 oktober 2021 yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Skatteutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L) och ett särskilt yttrande (M, KD).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att ramen för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution för 2022 ska uppgå till 12 729 734 000 kronor (punkten 6.2 i denna del och tabell 6.1). Regeringen föreslår även att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 12 667 miljoner kronor respektive 12 744 miljoner kronor för utgiftsområde 3 (punkten 6.3 i denna del och tabell 6.3).

Motionerna

Moderaterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4040 yrkandena 2 och 3 att ramen för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution för 2022 ska ökas med 90 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Ökningen motiveras av att Moderaterna föreslår att en nationell folkräkning genomförs och tillför därför medel till anslaget 1:1 Skatteverket. Anslaget ökas med 10 miljoner för år 2022 för förberedelserna för en nationell folkräkning och 500 miljoner kronor för 2023 för genomförandet av folkräkningen. Moderaterna avvisar regeringens förslag om 70 miljoner kronor till anslaget 1:2 Tullverket för 2022 till förmån för Moderaternas höjning av anslaget med 150 miljoner kronor för 2022, 300 miljoner kronor för 2023 och 400 miljoner kronor för 2024. Anslagsökningen ska förbättra Tullverkets möjligheter att upprätthålla gränsskyddet och skapa förutsättningar för att myndighetens nya befogenheter i det brottsbekämpande arbetet kan tillgodoses utan att ge avkall på det nuvarande uppdraget och nedprioritera annan verksamhet.

Sverigedemokraterna anför i partimotion 2021/22:3938 yrkandena 4 och 5 att partiets anslagsfördelning i statsbudgeten inom ramen för utgiftsområde 3 innebär en ökning av resurser till alla de tre myndigheter som ryms under utgiftsområdet, dvs. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten. Motionärerna vill både se en omprioritering av resurser inom anslagsposterna och skjuta till medel för viktiga områden, särskilt inom Skatteverket och Tullverket. Särskilda satsningar behöver enligt Sverigedemokraterna göras som syftar till att motverka och förebygga kriminalitet samt att förstärka folkbokföringen generellt och göra extra satsningar på infrastrukturell systemförnyelse i syfte att långsiktigt säkerställa den offentliga finansieringen av välfärd och trygghet. Sverigedemokraterna ökar anslaget jämfört med regeringens förslag genom att lägga mer medel på Skatteverkets arbete med it-systemförnyelse och med att bekämpa skattebrott samt på Skatteverkets bidrag till den återupptagna totalförsvarsplaneringen genom det civila

försvaret. Sverigedemokraterna anslår utökade medel jämfört med regeringens förslag på Tullverket för att genomföra en långsiktig förstärkning med totalt 500 tulltjänstemän 2017–2024 och för att stärka kontrollerna av utgående trafik. Sverigedemokraterna lägger extra medel jämfört med regeringens förslag på Kronofogdens arbete med att bekämpa brott som relaterar till överskuldssättningen. Slutligen anslår Sverigedemokraterna 500 miljoner kronor till anslaget 99:1 Folkräkning för att kunna initiera en folkräkning. Medlen får användas till att bygga upp en personalstyrka som arbetar med projektet och för nödvändiga it-hjälpmiddel samt annan utrustning som kan behövas såsom läsare av biometriska data, exempelvis fingeravtryck.

Centerpartiet anför i sin partimotion 2021/22:4121 yrkandena 3 och 4 att Centerpartiet accepterar de föreslagna förstärkningarna av anslaget 1:2 Tullverket, men vill poängtera att man i första hand vill att resurserna används för att förstärka den reguljära verksamheten. En ny lagstiftning är på plats där tullen har fått ökade befogenheter att hålla kvar misstänkt stöldgods som är på väg att föras ut ur landet, i väntan på polis. Denna verksamhet måste säkerställas finansiellt. De senaste åren har problemen med djursmuggling, inte minst hundsmuggling, ökat kraftigt. För att stävja denna utveckling föreslås i denna budgetmotion ökade tillskott till Tullverket genom att anslaget föreslås öka med 10 miljoner kronor för 2022, i syfte att möjliggöra ett intensifierat arbete mot djursmuggling. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 10 miljoner kronor per år 2023–2024. Därtill föreslås anslaget öka med 33 miljoner kronor för 2022, i linje med vad myndigheten äskat i sitt budgetunderlag för 2022–2024. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 33 miljoner kronor per år 2023–2024. Därutöver föreslår Centerpartiet en sänkning av pris- och löneomräkningen, vilket påverkar de anslag som räknas upp med denna. Anslagen 1:2 Tullverket och 1:3 Kronofogdemyndigheten undantas dock från detta.

Vänsterpartiet anför i sin partimotion 2021/22:3278 yrkandena 5 och 6 att ytterligare medel bör anslås jämfört med de förstärkningar i budgetpropositionen som regeringen föreslår. Därför ökar Vänsterpartiet anslaget med 30 miljoner kronor utöver regeringens förslag. För att Tullverket ska kunna fortsätta sin intensiva granskning av godsflödet när nu personresorna ökar behöver myndigheten enligt motionärerna mer resurser.

Kristdemokraterna föreslår i sin partimotion 2021/22:4221 yrkandena 3 och 4 att anslaget för Tullverket ska höjas med 100 miljoner kronor för 2022–2024 för en särskild satsning på att kontrollera utförsel av stöldgods samt för att stärka förmågan att bekämpa vapen- och narkotikahandel. Kristdemokraterna föreslår vidare utökade resurser om 30 miljoner kronor per år för Kronofogdemyndighetens arbete med att motverka överskuldssättning. Detta arbete bör exempelvis ta sig uttryck i ett förstärkt förebyggande arbete för att undvika långa handläggningstider.

Liberalerna anför i partimotion 2021/22:4181 yrkandena 2 och 3 att Liberalerna i sitt budgetalternativ för 2022 lagt fram ett antal förslag som får konsekvenser för utgiftsområde 3. Tullverkets anslag måste ökas för att

förstärka den långsiktiga utbyggnaden i enlighet med myndighetens bedömningar. Detta är särskilt viktigt för att stärka Tullverkets brottsförebyggande arbete. Därför ökar Liberalerna anslaget 1:2 Tullverket med 48 miljoner kronor för 2022, 124 miljoner kronor för 2023 och 199 miljoner kronor för 2024 (Tullverkets budgetunderlag 2022–2024). I syfte att öka effektiviseringen av den statliga förvaltningen föreslår Liberalerna slutligen att den årliga schablonmässiga pris- och löneomräkningen reduceras med 20 procent på vissa myndigheter. På detta utgiftsområde påverkas anslagen 1:1 Skatteverket och 1:3 Kronofogdemyndigheten.

I följande tabeller redovisas regeringens och motionärernas förslag till dels utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 3

Tusental kronor

År	Regeringen	M	SD	C	V	KD	L
2022	12 729 734	+90 000	+1 055 000	+27 319	+30 000	+130 000	+21 200

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 3

Miljoner kronor

År	Regeringen	M	SD	C	V	KD	L
2023	12 667	+715	+590	± 0	+50	+140	+75
2024	12 744	+300	+611	± 0	+70	+140	+130

Utskottets ställningstagande

Skatteutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Boriána Åberg (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avci (L), Anne Oskarsson (SD), Kjell Jansson (M), Hanna Gunnarsson (V), Marie Granlund (S) och Margareta Fransson (MP).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (M)

Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 yrkandena 2 och 3 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (SD)

Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 yrkandena 4 och 5 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (C)

Per Åsling (C) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 yrkandena 3 och 4 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (V)

Hanna Gunnarsson (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 yrkandena 5 och 6 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (KD)

Hampus Hagman (KD) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 yrkandena 3 och 4 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

6. Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (L)

Gulan Avci (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 yrkandena 2 och 3 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Särskilt yttrande

Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (M, KD)

Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Borian Åberg (M), Hampus Hagman (KD) och Kjell Jansson (M) anför:

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

BILAGA 14

Justitieutskottets yttrande 2021/22:JuU1y

Utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett justitieutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde.

Justitieutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet ska uppgå till 61 688 986 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår även i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 63 639 respektive 65 290 miljoner kronor för utgiftsområde 4.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2022 höjs med 2,1605 miljarder kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringen budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2022 höjs med 4,452 miljarder kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringen budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2022 höjs med 361,45 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringen budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2022 höjs med 90 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringen budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2022 höjs med 1,593 miljarder kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringen budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 2 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2022 höjs med 900 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringen budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 4

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	61 688 986
Moderaterna	+2 160 500
Sverigedemokraterna	+4 452 000
Centerpartiet	+361 450
Vänsterpartiet	+90 000
Kristdemokraterna	+1 593 000
Liberalerna	+900 000

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 4

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	63 639	65 290
Moderaterna	+2 624	+5 288
Sverigedemokraterna	+4 490	+6 858
Centerpartiet	+446	+491
Vänsterpartiet	+90	+90
Kristdemokraterna	+1 920	+3 575
Liberalerna	+1 697	+4 624

Utskottets ställningstagande

Justitieutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På justitieutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Petter Löberg (S), Louise Meijer (M), Adam Martinen (SD), Maria Strömkvist (S), Johan Hedin (C), Linda Westerlund Snecker (V), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Johan Pehrson (L), Tobias Andersson (SD), Rasmus Ling (MP) och Ingemar Kihlström (KD).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (M)

Johan Forssell (M), Louise Meijer (M) och Ellen Juntti (M) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 yrkandena 2 och 3 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar. Inom ramen för Finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna dock att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (SD)

Adam Marttinen (SD), Katja Nyberg (SD) och Tobias Andersson (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 yrkandena 4 och 5 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (C)

Johan Hedin (C) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 yrkandena 3 och 4 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (V)

Linda Westerlund Snecker (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 yrkandena 7 och 8 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (KD)

Andreas Carlson (KD) och Ingemar Kihlström (KD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 yrkandena 3 och 4 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar. Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer

Moderaterna och Kristdemokraterna dock att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

6. Utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet (L)

Johan Pehrson (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 yrkandena 2 och 3 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 15

Civilutskottets yttrande 2021/22:CU1y

Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett civilutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Civilutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik ska uppgå till 7 025 334 000 kronor 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 6 385 respektive 7 558 miljoner kronor för utgiftsområde 18.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf KristerSSon och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för 2022 sänks med 1 256 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 4 707 200 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 1 917 695 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 5 014 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 1 012 600 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del

lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 2 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 1 962 300 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 18

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas i avvikelse från regeringens förslag

År	2022
Regeringen	7 025 334
Moderaterna	-1 256 000
Sverigedemokraterna	-4 707 200
Centerpartiet	-1 917 695
Vänsterpartiet	+5 014 000
Kristdemokraterna	-1 012 600
Liberalerna	-1 962 300

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 18

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas i avvikelse från regeringens förslag

År	2023	2024
Regeringen	6 385	7 558
Moderaterna	-80	-5 780
Sverigedemokraterna	-4 078	-5 228
Centerpartiet	-1 518	-4 112
Vänsterpartiet	+5 217	+5 419
Kristdemokraterna	-738	-5 818
Liberalerna	-2 080	-3 233

Utskottets ställningstagande

Civilutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På civilutskottets vägnar

Emma Hult

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Hult (MP), Larry Söder (KD), Johan Löfstrand (S), Carl-Oskar Bohlin (M), Elin Lundgren (S), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilandersson (SD), Leif Nysmed (S), Ola Johansson (C), Momodou Malcolm Jallow (V), Lars Beckman (M), Sanne Lennström (S), Joakim Järrebring (S), Robert Hannah (L), Angelica Lundberg (SD), Ida Drougge (M) och Jörgen Grubb (SD).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (M)

Carl-Oskar Bohlin (M), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Lars Beckman (M) och Ida Drougge (M) anför:

Vi anser i nuläget att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (SD)

Mikael Eskilanderesson (SD), Angelica Lundberg (SD) och Jörgen Grubb (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (C)

Ola Johansson (C) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (V)

Momodou Malcolm Jallow (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (KD)

Larry Söder (KD) anför:

Jag anser i nuläget att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

6. Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (L)

Robert Hannah (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 16

Utrikesutskottets yttrande 2021/22:UU2y

Utgiftsramar för utgiftsområdena 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Utrikesutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområdena 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsramar för utgiftsområdena 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd

Propositionen

Utgiftsområde 5

I propositionens förslagspunkt 1 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan ska uppgå till 2 235 miljoner kronor för 2022. Regeringen föreslår även i förslagspunkt 2 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 2 029 miljoner kronor respektive 2 028 miljoner kronor för utgiftsområde 5.

Utgiftsområde 7

I propositionens förslagspunkt 1 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ska uppgå till 51 940 miljoner kronor för 2022. Regeringen föreslår även i förslagspunkt 2 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 53 586 miljoner kronor respektive 55 325 miljoner kronor för utgiftsområde 7.

Motionerna

Utgiftsområde 5

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 21 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del av Annie Lööf m.fl. (C) föreslås att utgiftsramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan för 2022 höjs med 4 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att utgiftsramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan för 2022 är oförändrat i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del av Ebba Busch m.fl. (KD) föreslås att utgiftsramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan för 2022 sänks med 14 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 2 av Johan Pehrson m.fl. (L) i denna del föreslås att utgiftsramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan sänks med 0,3 miljoner kronor för 2022 i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 5

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	2 235 117
Moderaterna	+/-0
Sverigedemokraterna	+21 000
Centerpartiet	+4 000
Vänsterpartiet	+/-0
Kristdemokraterna	-14 000
Liberalerna	-300

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 5

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	2 029	2 028
Moderaterna	+/-0	+/-0
Sverigedemokraterna	+21	+21
Centerpartiet	+3	+3
Vänsterpartiet	+10	+20
Kristdemokraterna	-17	-19
Liberalerna	-1	-1

Utgiftsområde 7

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) föreslås att utgiftsramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för 2022 sänks med 13 010 miljoner kronor i

förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för 2022 sänks med 17 025 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för 2022 höjs med 500 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 7

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	51 940 000
Moderaterna	-13 010 000
Sverigedemokraterna	-17 025 000
Centerpartiet	+/-0
Vänsterpartiet	+500 000
Kristdemokraterna	+/-0
Liberalerna	+/-0

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 7

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	53 586	55 325
Moderaterna	-14 640	+16 570
Sverigedemokraterna	-23 127	-29 227
Centerpartiet	+/-0	+/-0
Vänsterpartiet	+750	+1 000
Kristdemokraterna	+/-0	+/-0
Liberalerna	+/-0	+/-0

Utskottets ställningstagande

Utrikesutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 5 Internationell samverkan och utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdena för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Hans Wallmark (M), Olle Thorell (S), Hans Rothenberg (M), Jamal El-Haj (S), Kerstin Lundgren (C), Håkan Svenneling (V), Björn Söder (SD), Lars Adaktusson (KD), Annika Strandhäll (S), Joar Forssell (L), Aron Emilsson (SD), Camilla Hansén (MP), Magnus Ek (C), Diana Laitinen Carlsson (S), Helena Storckenfeldt (M) och Christina Nilsson (SD).

Avvikande meningar

1. Utgiftsramarna för utgiftsområde 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd (M)

Hans Wallmark (M), Hans Rothenberg (M) och Helena Storckenfeldt (M) anför:

Utgiftsområde 7

Det svenska engagemanget i världen ska präglas av en sammanhållen linje som tar sin utgångspunkt i Sveriges intressen och värderingar. Mänskliga fri- och rättigheter, demokrati, rättsstat samt marknadsekonomi ska alltid vara vägledande i arbetet med att tillvarata Sveriges intressen.

Det är inte bistånd som driver utveckling. Marknadsekonomi, äganderätten och en fri handel utgör grunden för utveckling och för att skapa hållbart välstånd för människor. Enskilda människor med idéer och som vågar sig på att förverkliga sina drömmar gör världen bättre. Vad gäller Sveriges traditionella biståndspolitik måste fokuset därför alltid vara att gå från bistånd till handel (from aid to trade). Målet för politiken måste vara att det traditionella biståndet en dag ska upphöra.

För att nå ett biståndsoberoende och gå från bistånd till handel krävs det ett reformerat bistånd och en förmåga till nyfikenhet, nytänkande och innovation. Utöver den tydliga målsättningen om att gå från bistånd till handel föreslår Moderaterna en ny budgeteringsprincip för biståndet, ett mer fokuserat bistånd, att en större andel av biståndet ska fokuseras mot katastrofbistånd liksom tydligare kontroll och uppföljning av biståndet.

Samtidigt som Sverige måste hantera en systemhotande gängbrottslighet är behoven i välfärden mycket stora de kommande åren. Det kommer att kräva prioriteringar bland statens övriga utgifter. Då kan inte biståndet tillåtas växa som det gjort hittills. På 20 år har biståndet tredubblats. Enprocentsmålet gör att biståndet kommer att fortsätta att växa utan att utgifterna vägs mot andra behov. Vi anser därför att enprocentsmålet har nått vägs ände. I stället vill vi att riksdagen vart fjärde år slår fast en fyraårig biståndsram. Detta liknar den ordning som gäller andra politikområden med långsiktiga planeringshorisonter som infrastruktur, forskning och försvar. Under nästa mandatperiod vill vi göra denna övergång från ett utbetalningsmål till en fyraårig budgetram för biståndet.

Redan i årets budget vill vi dock ta ett första steg för att använda skattebetalarnas resurser på allra bäst sätt. Vi föreslår att biståndet minskas för att finansiera andra prioriterade reformer. Det innebär en minskning av biståndet med 13 miljarder kronor för 2022, 14,6 miljarder kronor 2023 och 16,6 miljarder kronor 2024.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 yrkandena 2 och 3 i dessa delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. Utgiftsramarna för utgiftsområde 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd (SD)

Björn Söder (SD), Aron Emilsson (SD) och Christina Nilsson (SD) anför:

Utgiftsområde 5

Tillsammans utgör Norden världens tionde största ekonomi och våra länder är på många områden och i många sammanhang världsledande. De nordiska länderna delar gemensamma värderingar och ett gemensamt kulturarv, men även de gemensamma dragen i de nordiska språken är en hörnsten i den gemenskap som binder samman de nordiska länderna. Därför vill Sverigedemokraterna anslå extra medel om 10 miljoner kronor för att bättra på den internordiska språkförståelsen och stötta insatser för kulturellt utbyte.

Svenska institutet driver i dag projekt där man aktivt verkar för att främja framtida kvinnliga ledare i Saudiarabien och deras relationer till deras motsvarigheter här i Sverige. Svenska institutet har också ledarskapsprogram för unga kvinnliga entreprenörer i Mellanöstern och Nordafrika. Vi anser att det finns behov av att Svenska institutet gör vad de kan för att etablera liknande partnerskap med fokus på kvinnliga ledare i andra länder där samma problematik är utbredd. Sverigedemokraterna vill därför satsa 10 miljoner kronor årligen på detta.

Exportkontrollregelverket för strategisk materiel har blivit mer komplext och ärendena har ökat hos Inspektionen för strategiska produkter (ISP), därför föreslår Sverigedemokraterna att myndighetens anslag ökas med 1 miljon kronor i syfte att stärka kompetensen.

För åren 2023 respektive 2024 bör den preliminära utgiftsramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan öka med 21 miljoner kronor varje år jämfört med regeringens förslag.

Utgiftsområde 7

Sverigedemokraterna ser bistånd som det primära verktyget för att understödja fattiga människor i utvecklingsländer. Sveriges bistånd bör fokusera på att tillmötesgå utsatta personers grundläggande behov i deras vardag. I en värld som till stor del präglas av god ekonomisk tillväxt, snabb förbättring av levnadsstandarder samt ökad framtidstro är det inte acceptabelt att miljoner

människor saknar tillgång till enkel sanitet, grundläggande sjukvård och säkert dricksvatten. Sverige kan inte som enskilt land ta ett helhetsansvar för att över 700 miljoner människor lever i extrem fattigdom, men kan bidra till en positiv utveckling genom befintliga institutioner. De senaste åren har Sveriges bistånd präglats av ett antal incidenter kopplade till korruption, som visar på ett akut reformbehov och som i det längre perspektivet utgör ett hot mot allmänhetens förtroende för biståndet som verktyg. En översyn av biståndet och en koncentration till färre internationella organisationer, färre mottagarländer och till projekt där goda resultat har förutsättningar att nås, är därför behövlig.

För 2022 föreslås en biståndsram om 0,7 procent av BNI, i linje med FN:s rekommendationer. Förslaget beräknas minska utgifterna i statens budget med 17 miljarder kronor 2022.

För åren 2023 respektive 2024 bör den preliminära utgiftsramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minska med 23,1 respektive 29,2 miljarder kronor.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 yrkandena 4 och 5 i dessa delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsramarna för utgiftsområde 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd (C)

Kerstin Lundgren (C) och Magnus Ek (C) anför:

Utgiftsområde 5

Spridningen av sjukdomen covid-19 satte det nordiska samarbetet under hård press. Koordineringen mellan länderna och informationen till gränspendlare fungerade inte tillfredsställande. Framöver är det viktigt att det nordiska samarbetet fördjupas. En viktig del i detta samarbete, som möjliggör mer integrerade arbetsmarknadsregioner, är de s.k. gränsinformationscentren. Dessa bedriver viktig verksamhet, som dock saknar långsiktig finansiering. I syfte att stärka dessa gränsinformationscenter föreslås anslaget 1:3 Nordiskt samarbete öka med 4 miljoner kronor 2022. Av samma anledning beräknas anslaget öka med fyra miljoner kronor per år 2023–2024. Övriga berörda länder bör uppmanas att bidra till förstärkningen i motsvarande grad. Därutöver föreslår vi en sänkning av pris- och löneomräkningen, vilket innebär en minskning av utgiftsområdet med 2 miljoner kronor.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 yrkandena 3 och 4 i dessa delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsramarna för utgiftsområde 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Utgiftsområde 5

Inom anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet ger Sverige sedan 2013 ekonomiskt stöd till den amerikanska tankesmedjan Atlantic Council. Bland övriga bidragsgivare finns bl.a. Nato, en lång rad Natoländer, flera stora oljebolag och oljeproducerande länder samt den svenska vapentillverkaren Saab. Atlantic Councils nära band till Nato har belysts vid flera tillfällen, även om tankesmedjan beskriver sig som oberoende. Nato eller Natoanknutna tankesmedjor bör inte vara en del av Sveriges freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Vänsterpartiet föreslår en minskning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag för 2022.

Det svenska stödet till det ryska civilsamhället bör trappas upp. Att stödja dem är att stödja en demokratisk utveckling i Ryssland och att förbättra säkerheten för dem såväl som för Rysslands grannländer. Vänsterpartiet föreslår en årlig stegvis ökning med 10 miljoner kronor av anslaget 1:11 Samarbete med Östersjöregionen i detta syfte. För åren 2023 och 2024 föreslår Vänsterpartiet en ökning av ramen för utgiftsområdet på 10 respektive 20 miljoner kronor.

Utgiftsområde 7

Vänsterpartiet vill se ett nytt klimatbistånd som ska användas till förebyggande klimatåtgärder som motverkar konsekvenserna av de klimatförändringar vi redan ser. Det klimatbistånd vi föreslår ska bestå av nya additionella medel, för att på så vis leva upp till löftet i Parisavtalet om att klimatfinansieringen ska bestå av ytterligare medel utöver redan utlovat bistånd och trappas upp under tre år. För detta ändamål införs ett nytt anslag som uppgår till 500 miljoner kronor för 2022. För åren 2023 och 2024 bör anslaget ökas med 750 miljoner kronor respektive 1 miljard kronor.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 yrkandena 7 och 8 i dessa delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetproposition bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsramarna för utgiftsområde 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd (KD)

Lars Adaktusson (KD) anför:

Utgiftsområde 5

Kristdemokraternas bedömning är att Svenska institutets omfattande verksamhet bör effektiviseras och skalas ned något och därför ska 20 miljoner kronor lyftas bort från anslaget 1:9 Svenska institutet fr.o.m. 2022. Kristdemokraterna minskar av samma anledning också anslaget 1:10 Information om Sverige i utlandet med 6 miljoner kronor per år från 2022.

Utrikespolitiska institutets uppdrag är att främja intresset för och fördjupa kunskapen om utrikespolitiska frågor, vilket institutet väl lever upp till. Kristdemokraterna gör dock en annan fördelning av medlen än regeringen och bedömer att det i nuläget är nödvändigt att verksamheten effektiviseras. Därför minskar Kristdemokraterna anslaget för Utrikespolitiska institutet med 3 miljoner per år fr.o.m. 2022. Kristdemokraterna föreslår också att anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet återställs till tidigare nivåer, vilket innebär en anslagsökning med 15 miljoner kronor.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 yrkandena 3 och 4 i dessa delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.”

6. Utgiftsramarna för utgiftsområde 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd (L)

Joar Forssell (L) anför:

Utgiftsområde 5

I syfte att öka effektiviseringen av den statliga förvaltningen föreslår Liberalerna att den årliga schablonmässiga pris- och löneomräkningen reduceras med 20 procent på vissa myndigheter. På detta utgiftsområde påverkas anslagsposterna 1:2 och 1:5. Det innebär att utgiftsområdet minskas med 0,3 miljoner kronor 2022. För åren 2023–2024 minskas ramen med 1 miljon kronor per år.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 yrkandena 2 och 3 i dessa delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 17

Försvarsutskottets yttrande 2021/22:FöU1y

Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2021, finansplan och skattefrågor) och de motioner som har väckts i de delar som rör inkomster och utgifter som berör utskottets beredningsområde. Försvarsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2022 och 2023 för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ska uppgå till 76 525 799 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår även i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 82 842 respektive 90 662 miljoner kronor för utgiftsområde 6.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap för 2022 höjs med 124,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 2,9 miljarder kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 369 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 1,6 miljarder kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 342 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Johan Pehrson m.fl. (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 110 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 6

Tusental kronor

År	2022
Regeringen	76 525 799
Moderaterna	+124 500
Sverigedemokraterna	+2 933 000
Centerpartiet	+369 000
Vänsterpartiet	-1 567 000
Kristdemokraterna	-342 000
Liberalerna	+110 000

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 6

Miljoner kronor

År	2023	2024
Regeringen	82 842	90 662
Moderaterna	+125	+125
Sverigedemokraterna	+2 618	+2 103
Centerpartiet	+369	+369
Vänsterpartiet	-1 403	-1 337
Kristdemokraterna	-272	-192
Liberalerna	+110	+105

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att de beslut som riksdagen och regeringen tagit med anledning av propositionen Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2021/21:30) innebär att det militära och civila försvaret ska utvecklas avsevärt de kommande åren. Besluten innebär bl.a. en utökning av Försvarsmaktens krigsorganisation, återetablering av regementen, ytterligare anskaffning och vidmakthållande av materiel, förmågeutveckling samt förstärkningar av det civila försvaret. Utskottet lägger stor vikt vid genomförandet av försvarsbeslutet och välkomnar därför att det militära och civila försvaret fortsätter att förstärkas i enlighet med vad som tidigare aviserats. Regeringen anger i budgetpropositionen för 2022 att utgiftsutvecklingen 2023 och 2024 för utgiftsområde 6 följer den beräknade ökningen av regeringens prioriteringar i budgetpropositionen för 2021 och bedömningen i

totalförsvarspropositionen att den ekonomiska ramen ska öka för att förstärka totalförsvaret.

I behandlingen av budgetpropositionen för 2021 och totalförsvarspropositionen har utskottet konstaterat att satsningen på civilt försvar berör elva olika utgiftsområden, vilket ställer höga krav på uppföljning och styrning. Utskottet har också tagit upp frågor om ett kostnadseffektivt nyttjande av medel bl.a. inom materieförsörjningsprocessen. I behandlingen av Årsredovisningen för staten 2020 ansåg utskottet att det fanns skäl att aktualisera frågan om Försvarets materielverks effektivitet.

I ljuset av den ökande utgiftsramen för utgiftsområde 6 vill utskottet återigen betona vikten av att säkerställa att de tilldelade medlen nyttjas på ett kostnadseffektivt sätt i fråga om alla de områden i totalförsvaret som förstärks och att utskottet kan följa utvecklingen på olika områden. Utskottet konstaterar att de största investeringarna i den samlade investeringsplanen för staten i fråga om anskaffning, utveckling och vidmakthållande 2022–2024 rör försvarsmateriel och krisberedskap. I likhet med vad utskottet anförde i bl.a. budgetbetänkandet för 2021, utgår utskottet från att regeringen fortsätter att utveckla investeringsplanerna med utgångspunkten att materieförsörjningen ska ge operativ effekt samt vara kostnadseffektiv och rationell. Uppbyggnaden av försvaret kräver god kostnadskontroll, spårbarhet och uppföljning. Utskottet vill därför framhålla vikten av den nya utvärderingsmyndigheten för totalförsvaret, som regeringen aviserat ska inrättas senast 2023. Utskottet förutsätter att detta stärker möjligheterna till uppföljning och utvärdering av verksamheten.

I budgetpropositionen för 2022 avsätter regeringen medel till kommuner för att förebygga naturolyckor. Utskottet delar regeringens uppfattning att det är angeläget att samhället har god förmåga att förebygga och hantera naturolyckor och ser positivt på att medel tillförs för att finansiera ersättning till kommuner för åtgärder som vidtas för att förebygga jordskred och andra naturolyckor. Det finns också behov av ett utvecklat, robust och säkert kommunikationssystem för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar och utskottet ser därför positivt på att Rakel generation 2 ska fortsätta att etableras. Utskottet välkomnar också att regeringen avsätter medel för att genomföra förslag från Utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap i syfte att stärka det civila försvaret samt att en ny myndighet inrättas 2022 för att stärka det psykologiska försvaret.

Stockholm den 28 oktober 2021

På försvarskottets vägnar

Pål Jonson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Pål Jonson (M), Niklas Karlsson (S), Paula Holmqvist (S), Jan R Andersson (M), Roger Richthoff (SD), Mattias Ottosson (S), Daniel Bäckström (C), Jörgen Berglund (M), Sven-Olof Sällström (SD), Kalle Olsson (S), Mikael Oscarsson (KD), Per Söderlund (SD), Elisabeth Falkhaven (MP), Alexandra Anstrell (M), ClasGöran Carlsson (S), Maria Nilsson (L) och Håkan Svenneling (V).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (M)

Pål Jonson (M), Jan R Andersson (M), Jörgen Berglund (M) och Alexandra Anstrell (M) anför:

Inom ramen för finansutskottets beredning av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

Sverige måste ha ett starkt försvar som kan hävda det svenska territoriet och värna svenska intressen. Mot bakgrund av att säkerhetsläget fortsätter att försämrats i Sveriges närområde och globalt är det en absolut nödvändighet att satsa mer på det militära och civila försvaret. Det är också viktigt att dessa satsningar går i takt för att skapa ett fungerande totalförsvar som stärker Sveriges säkerhet på bredden. Hybridhoten mot Sverige måste mötas med en bred palett av åtgärder. Vi måste även förhålla oss till en allt snabbare teknikutveckling. Det kommer därför framgent att bli viktigt med satsningar på områden som cybersäkerhet, forskning och teknikutveckling för att kunna stärka vår motståndskraft och ligga i teknologisk framkant.

En förutsättning för en höjning av den svenska försvarsförmågan är att Försvarsmakten och de andra försvarsmyndigheterna ges långsiktiga förutsättningar att bygga försvarsförmåga. Vi anser att regeringens agerande i försvarsfrågan tyvärr gått på tvärs mot den ambitionen. För att möjliggöra en substantiell förmågeökning vill Moderaterna att riksdagen ska anvisa ekonomiska planeringsramar även för försvarsbeslutsperioden 2026–2030 och att Sverige ska gå mot ett försvarsanslag som på sikt motsvarar 2 procent av BNP. För att genomföra Försvarsberedningens förslag i sin helhet behöver anslagsförstärkningarna fortsätta att öka med 5 miljarder kronor per år även 2026 och 2027. Till detta vill vi se ett svenskt Natomedlemskap som skulle innebära att vi ingår i ett samarbete med försvarsgarantier och gemensam försvarsplanering tillsammans med 30 andra länder.

I närtid föreslår vi tillskott på viktiga områden där regeringen inte har tillfört tillräckligt med resurser. Det handlar om förstärkning av Försvarets radioanstalt för att öka cybersäkerheten samt förstärkning av Kustbevakningen, som kommer att ha ansvar för Sveriges bidrag till EU:s gemensamma gränsövervakning. Vi föreslår också en satsning på forskning och teknikutveckling.

Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas liksom övriga motioner i berörda delar.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (SD)

Roger Richthoff (SD), Sven-Olof Sällström (SD) och Per Söderlund (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka Sverigedemokraternas partimotion 2021/22:3938 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

I Sverigedemokraternas budgetförslag finns satsningar som stärker det svenska totalförsvaret rejält. Sammantaget satsar vi 2,9 miljarder kronor mer än regeringen 2022 och 2,3 respektive 2,1 miljarder kronor mer 2023 och 2024. Genom de anslagsökningar som vi föreslår kan viktiga satsningar göras på personal, materiel, forskning och teknikutveckling för att stärka svensk försvarsförmåga. Särskilt vill vi betona vikten av en väl fungerande personalförsörjning vilket bl.a. kräver utökningar och omstruktureringar i officersutbildningen såväl som satsningar på redan anställd personal. I vårt budgetförslag understryker vi också att Försvarsberedningens förslag i rapporterna Värnkraft och Motståndskraft måste genomföras och finansieras fullt ut med målsättningen att Försvarsmaktens andel ska uppgå till 84 miljarder kronor senast 2025, vilket motsvarar 1,5 procent av BNI. För att uppnå Sverigedemokraternas höga ambitioner för totalförsvaret anser vi också att anslagen stegvis ska trappas upp under kommande försvarsbeslutsperiod för att uppnå 2 procent av BNI senast 2030. Omfattande satsningar krävs också på det civila försvaret.

Vid återkommande tillfällen har svensk krisberedskap visat sig vara otillräcklig, vilket också blev tydligt under coronapandemin. Sverigedemokraterna satsar i sitt budgetförslag på att inrätta ett beredskapslager för eventuella krissituationer. Vi vill också höja anslagen till Kustbevakningen för att myndigheten i ökad omfattning ska kunna bedriva utbildning och motverka bränder på färjor.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (C)

Daniel Bäckström (C) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka Centerpartiets partimotion 2021/22:4121 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

För att säkerställa den förmågehöjning som ett ändrat säkerhetspolitiskt läge kräver är det centralt att helheten i totalförsvarspropositionen för 2021–2025 genomförs. Hela krigsorganisationen ska vara färdigorganiserad till 2030 och försvarsanslagen behöver öka gradvis till 2 procent av BNI, i linje med

Försvarsberedningens uppskattning. Försvarets förmågehöjning är nödvändig och viktig. I totalförsvarspropositionen, som Centerpartiet förhandlade fram med regeringen och Liberalerna, finns åtgärder definierade som ska genomföras för att helheten i Värnkraft ska uppnås, men som inte har rymts inom den befintliga ekonomiska ramen fram till 2025. Jag vill betona att dessa åtgärder behöver genomföras och mer pengar tillföras för att möjliggöra det åren direkt efter. Den beslutade kontrollstationen 2023 kommer att bli viktig i det arbetet. Jag vill också lyfta fram att det är viktigt att de fördyringar som aviserats för de nya ubåtarna och Gripen-planen inte får urholka satsningarna på armén. Anskaffningen av materiel och förbandsverksamheten bör anpassas efter tillgängliga medel och Försvarmakten och övriga myndigheter i det militära försvaret bör arbeta utifrån principen utformning i enlighet med avdelad ekonomi, det som på engelska benämns design to cost.

Med ett förändrat säkerhetspolitiskt läge behöver inte bara mer pengar tillföras, utan mer måste också göras för att fördjupa och utveckla Sveriges försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten. Centerpartiet anser att Sverige bör anta en Nato-option i sin säkerhetspolitiska linje.

När det gäller det civila försvaret står Centerpartiet bakom de ekonomiska förstärkningar som förhandlades fram inom ramen för det s.k. januariavtalet. Men det betyder inte att det inte finns mer att göra för att utveckla svensk beredskap, nu och på sikt. Förnödenhetsförsörjning, samarbete med näringslivet, att ta tillvara på och stärka motståndskraften i samhället genom de gröna näringarna samt ett hållbarhetsperspektiv är frågor som jag kommer att fortsätta driva och prioritera.

För 2022 bör ramen för utgiftsområde 6 ökas för att möjliggöra upphandling av biojetbränsle motsvarande bränsleförbrukningen inom statsflyget, förstärkningar av Kustbevakningen, arbetet med klimatanpassning, kompensation till kommunsektorn för satsningarna på civilt försvar samt för att stärka Haverikommissionen.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka Vänsterpartiets partimotion 2021/22:3278 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Vänsterpartiet har lagt fram ett eget budgetförslag som handlar om att återstarta den svenska ekonomin efter coronapandemin. Vi vill se en stor och modern omställning av samhället som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet. Vi prioriterar i vårt budgetförslag satsningar som påskyndar den gröna omställningen och som ökar människors trygghet och välfärd. Det handlar bl.a. om att möjliggöra för investeringar i den gröna omställningen och

för gröna satsningar inom bostadssektorn, transportsektorn, energiproduktionen och industrin. Vänsterpartiet vill också rusta upp socialförsäkringarna och satsa mer på landsbygden och kommunsektorn. För att dessa satsningar ska kunna prioriteras bör ramen för utgiftsområde 6 sänkas. Därutöver anser jag att medel bör omfördelas från det militära försvaret till att öka anslaget för Kustbevakningen för att myndigheten ska klara utökade åtaganden och uppdrag samt omställningen till fossilfri drift. Jag anser också att ett anslag ska inrättas för att inleda arbetet med att återupprätta beredskapslager för livsmedel och bränsle i Sverige. Coronapandemin har visat på allvarliga svagheter i vår krisberedskap.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (KD)

Mikael Oscarsson (KD) anför:

Inom ramen för finansutskottets beredning av budgeten kommer Kristdemokraterna och Moderaterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

I ett alltmer osäkert säkerhetspolitiskt läge, med militärövningar i Östersjön och den oroande utvecklingen i Belarus och Ukraina, behöver Försvarsmakten få rätt planeringsförutsättningar. Jag anser att regeringens politik och finansiering tyvärr saknar det långsiktiga perspektiv som Försvarsberedningen och Försvarsmakten har konstaterat behövs för att bygga ett starkt, brett och ändamålsenligt försvar. Jag vill understryka att Försvarsberedningens rapporter är framtagna för att utgöra en väl balanserad helhet med förslag som stärker försvaret i alla dess delar. För att genomföra Försvarsberedningens förslag i sin helhet behöver anslagsförstärkningarna fortsätta med 5 miljarder kronor per år även 2026 och 2027. På sikt bör försvarsanslagen gå mot 2 procent av BNI och Sverige ansöka om medlemskap i Nato.

Samtidigt måste vi lyfta blicken och påbörja arbetet med att se över på vilka nya fronter vi måste kunna försvara oss. Nya hot har uppstått som ett traditionellt försvar inte rår på, s.k. hybridhot. Kristdemokraterna föreslår därför att en ny myndighet inrättas som tar ett helhetsgrepp om cybersäkerhetsfrågorna. Vi vill också förstärka Försvarets radioanstalt och Kustbevakningen samt se ett tillskott till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för bekämpning av skogsbränder. Anslaget till kommunernas förebyggande arbete mot jordskred och översvämningar bör öka i enlighet med Kristdemokraternas förslag.

Jag vill också betona att det är väsentligt att förstärkningen av det civila försvaret nu fortskrider skyndsamt.

Regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas liksom övriga motioner.

6. Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (L)

Maria Nilsson (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka Liberalernas partimotion 2021/22:4181 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Sverige verkar idag i en säkerhetspolitiskt orolig tid och i ett geografiskt område med alltmer upptrappade spänningar. Liberalerna har länge arbetat för att regeringen ska inse allvaret i försvarsfrågan och har varit pådrivande i att den försvarsuppgörelse som slöts 2020 inte skulle bli underfinansierad. De kraftiga, årliga anslag som nu förhandlats fram är en god början till återuppbyggnaden av Sveriges totalförsvarsförmåga. Liberalerna kommer noga att se till att det ingångna avtalet följs, särskilt när det gäller uppbyggnaden av de eftersatta markstridstrupperna men också andra nödvändiga områden som cyberförsvaret och återuppbyggnaden av det civila försvaret. Vi kommer också noga att följa hur anslagen används och arbeta hårt för att ordentliga objektsramar för beställda ubåtar och Jas-plan tas fram och redovisas. Men ökade försvarsanslag är inte allt. Även om Sverige ökar sin militära förmåga kommer vi att ha mycket svårt att ensam stå emot ett angrepp. Därför måste Sverige gå med i Nato. Liberalerna kommer alltid att vara klara förespråkare både av ett starkt försvar och av att hålla ingångna avtal. Därför skjuter vi inte till några ytterligare generella försvarsanslag än de vi redan förhandlat fram i försvarsuppgörelsen.

För att förstärka arbetet mot den organiserade brottsligheten och särskilt då smuglingen föreslår Liberalerna ett tillskott till Kustbevakningen i 2022 års budget. Därutöver vill vi stärka Strålsäkerhetsmyndighetens anslag för förberedelser av nybyggnation av kärnreaktorer och för att möjliggöra att de befintliga reaktorerna fortsätter att drivas i flera årtionden till.

BILAGA 18

Socialförsäkringsutskottets yttrande 2021/22:SfU1y

Utgiftsramar för utgiftsområdena 8 och 10–12

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett socialförsäkringsutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde.

Socialförsäkringsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområdena 8 Migration, 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom och 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn. Vidare yttrar sig utskottet över beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2022, beräkningen av budgetens inkomster för 2022 och de preliminära beräkningarna för 2023 och 2024 samt de förslag som ligger till grund för beräkningarna av budgetens inkomster i de delar som avser utskottets beredningsområde.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 8 Migration

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 8 ska uppgå till 8 456 364 000 kronor 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 8 174 miljoner kronor respektive 8 293 miljoner kronor för utgiftsområde 8.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (M) att utgiftsramen för utgiftsområde 8 Migration för 2022 höjs med 105 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 5 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 8 Migration för 2022 sänks med 1 237 013 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområde 8 Migration för 2022 sänks med 10 236 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 250 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 8 Migration för 2022 höjs med 295 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Johan Pehrson (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 1 400 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 8

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2022
Regeringen	8 456 364
Moderaterna	+105 000
Sverigedemokraterna	-1 237 013
Centerpartiet	-10 236
Vänsterpartiet	-250 000
Kristdemokraterna	+295 000
Liberalerna	-1 400

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 8

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	8 174	8 293
Moderaterna	+330	+430
Sverigedemokraterna	-2 784	-3 724
Centerpartiet	-29	-29
Vänsterpartiet	-260	-260
Kristdemokraterna	+350	+395
Liberalerna	-179	-181

Utskottets ställningstagande

Socialförsäkringsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 8 Migration för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Utgiftsram för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionshinder ska

uppgå till 97 721 457 000 kronor 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 98 626 respektive 100 761 miljoner kronor för utgiftsområde 10.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning för 2022 sänks med 5 419 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 5 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 2 907 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del att utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2022 minskas med 2 015 655 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 3 790 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Bush m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 minskas med 2 110 800 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Johan Pehrson m.fl. (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 minskas med 9 628 600 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 10

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	97 721 457
Moderaterna	-5 419 000
Sverigedemokraterna	+2 907 000
Centerpartiet	-2 015 655
Vänsterpartiet	+3 790 000
Kristdemokraterna	-2 110 800
Liberalerna	-9 628 600

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 10

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	98 626	100 761
Moderaterna	-12 308	-12 298
Sverigedemokraterna	+5 517	+6 247
Centerpartiet	-2 201	-2 199
Vänsterpartiet	+6 560	+6 760
Kristdemokraterna	-8 377	-8 377
Liberalerna	-9 801	-9 820

Utskottets ställningstagande

Socialförsäkringsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Utgiftsram för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 11 ska uppgå till 41 786 128 000 kronor 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 40 662 respektive 40 265 miljoner kronor för utgiftsområde 11.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (M) ingen förändring av utgiftsramen för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom för 2022 i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 5 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom för 2022 höjs med 800 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom för 2022 sänks med 501 045 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 6 400 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom för 2022 höjs med 400 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Johan Pehrson (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 501 400 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 11

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2022
Regeringen	41 786 128
Moderaterna	
Sverigedemokraterna	+800 000
Centerpartiet	-501 045
Vänsterpartiet	+6 400 000
Kristdemokraterna	+400 000
Liberalerna	-501 400

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 11

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	40 662	40 265
Moderaterna	-500	-500
Sverigedemokraterna	+800	+750
Centerpartiet	-504	-504
Vänsterpartiet	+8 200	+9 900
Kristdemokraterna	+400	+400
Liberalerna	-503	-505

Utskottets ställningstagande

Socialförsäkringsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Utgiftsram för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn**Propositionen**

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 12 ska uppgå till 103 040 770 000 kronor 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 104 574 respektive 106 434 miljoner kronor för utgiftsområde 12.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (M) att utgiftsramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk

trygghet för familjer och barn för 2022 sänks med 3 229 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 5 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn för 2022 höjs med 31 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn för 2022 sänks med 3 094 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 490 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn för 2022 sänks med 1 843 800 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Johan Pehrson (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 3 094 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 12

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	103 040 770
Moderaterna	-3 229 000
Sverigedemokraterna	+31 000
Centerpartiet	-3 094 000
Vänsterpartiet	+490 000
Kristdemokraterna	-1 843 800
Liberalerna	-3 094 000

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 12

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	104 574	106 434
Moderaterna	-3 780	-3 858
Sverigedemokraterna	-662	-57
Centerpartiet	-3 810	-3 888
Vänsterpartiet	+490	+490
Kristdemokraterna	-2 495	-2 573
Liberalerna	-3 810	-3 888

Utskottets ställningstagande

Socialförsäkringsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget**Propositionen**

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget omfattar inkomstpensionssystemet och premiepensionssystemet. I propositionens yrkande 7 föreslår regeringen att riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2022. Enligt regeringen uppgår det beräknade beloppet till 346 152 000 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot regeringens förslag till beräkning av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2022.

Socialförsäkringsutskottet föreslår därför att finansutskottet godkänner beräkningen.

Statsbudgetens inkomster

Propositionen

I propositionens yrkande 3 i denna del föreslår regeringen att riksdagen godkänner beräkningen av inkomster i statens budget för 2022. Intäkterna från de indirekta skatterna på arbete, där arbetsgivar- och egenavgifterna utgör den huvudsakliga delen, beräknas uppgå till ca 656 miljarder kronor.

I yrkande 4 i denna del föreslår regeringen att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete. Intäkterna från de indirekta skatterna på arbete, huvudsakligen arbetsgivar- och egenavgifterna, beräknas uppgå till ca 690 respektive 713 miljarder kronor.

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2022

Många av de branscher där unga arbetar har drabbats hårt av de restriktioner och beteendeförändringar som spridningen av covid-19 gett upphov till. Detta har i sin tur lett till att många unga blivit arbetslösa. För att motverka dessa negativa konsekvenser och samtidigt förbättra möjligheterna för företag att behålla och nyanställa personal infördes tidigare i år en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna för unga under perioden den 1 januari 2021–31 mars 2023. Nedsättningen innebär att för personer mellan 19 och 23 år ska bara ålderspensionsavgift och nio tjugondelar av övriga arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften betalas för ersättningar upp till 25 000 kronor i månaden.

För att ytterligare stödja återhämtningen samt stötta företag med många unga anställda avser regeringen att föreslå en förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för personer mellan 19 och 23 år under perioden juni–augusti 2022. Nedsättningen föreslås utformas på samma sätt som den nedsättning som gällde under juni–augusti 2021 och innebär att endast ålderspensionsavgiften på 10,21 procent ska betalas på ersättning som betalas ut till unga under dessa månader. Genom att redan nu avisera satsningen till sommaren 2022 kan arbetsgivare i god tid planera sin verksamhet därefter.

Finansdepartementet kommer att remittera ett förslag med utgångspunkt i ovanstående. Regeringen avser att under 2022 återkomma till riksdagen med ett förslag. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juni 2022 och tillämpas på ersättning som betalas efter den 31 maj 2022.

Förslaget bedöms minska skatteintäkterna med 1,55 miljarder kronor 2022.

Motionerna

Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) föreslår i partimotion 2021/22:4040 yrkande 4 i denna del att riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslag i motionen och ger regeringen till känna att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning. De indirekta skatterna på arbete föreslås höjas med 20 000 000 kronor. Vidare föreslås i yrkande 5 i denna del att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt förslag i motionen. Förutom reformer som indirekt påverkar socialavgifterna föreslår motionärerna att taket i avdraget för forskning och utveckling (FoU) höjs ytterligare.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 2 i denna del att riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslag i motionen och ger regeringen till känna att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning. De indirekta skatterna på arbete föreslås sänkas med 482 000 000 kronor. Vidare föreslås i yrkande 3 i denna del att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt förslag i motionen. Motionärerna anser att den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för företag med upp till två anställda (det s.k. växa-stödet) ska utvidgas till att omfatta upp till tre anställda. Motionärerna föreslår även att pensionsavsättningarna inom arbetsgivaravgiften ska höjas samtidigt som den allmänna löneavgiften sänks i motsvarande mån för att bibehålla kostnadsneutralitet för företagen.

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:4121 yrkande 5 i denna del att riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslag i motionen och ger regeringen till känna att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning. De indirekta skatterna på arbete föreslås sänkas med 7 230 000 000 kronor. Vidare föreslås i yrkande 6 i denna del att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt förslag i motionen. Motionärerna föreslår en tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar som går längre än regeringens förslag samt att nedsättningen permanentas på nuvarande nivå. Arbetsgivaravgifterna utom statlig ålderspensionsavgift bör tas bort för vissa långtidsarbetslösa upp till ett visst belopp. Vidare anser motionärerna att växa-stödet för anställningar som görs under 2022 tillfälligt bör utvidgas så att det omfattar de tio första anställda.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 5 i denna del att riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslag i motionen och ger regeringen till känna att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning. De indirekta skatterna på arbete föreslås höjas med 14 360 000 000 kronor. Vidare föreslås i yrkande 6 i denna del att riksdagen godkänner den

preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt förslag i motionen. Motionärerna vill slopa sänkta arbetsgivaravgifter för unga (15–18 år respektive 19–23 år) och säger följaktligen även nej till propositionens förstärkning av nedsättningen för 19–23-åringar. Motionärerna föreslår vidare att FoU-avdraget och växa-stödet återställs till hur dessa nedsättningar var utformade före 2021 respektive 2017.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 5 i denna del att riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslag i motionen och ger regeringen till känna att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning. De indirekta skatterna på arbete föreslås höjas med 13 240 000 000 kronor. Vidare föreslås i yrkande 6 i denna del att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt förslag i motionen. Motionärerna säger nej till tidigare införda nedsättningar av arbetsgivaravgifter för unga och till det särskilda avdrag som görs i vissa fall vid beräkningen av allmän löneavgift samt till den regionala nedsättningen av arbetsgivaravgifter. Motionärerna föreslår också ett borttagande av växa-stödet och att regeringens förslag om förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar avslås. Motionärerna anser att nedsättningen av arbetsgivaravgifter för ersättningar till funktionärer i ideella organisationer bör förstärkas.

Johan Pehrson m.fl. (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 5 i denna del att riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2022 enligt förslag i motionen och ger regeringen till känna att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning. De indirekta skatterna på arbete föreslås minskas med 220 000 000 kronor. Vidare föreslås i yrkande 6 i denna del att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt förslag i motionen. Motionärerna föreslår att växa-stödet utvidgas och permanentas så att småföretag som går från inga till upp till tre nya medarbetare får en reducering av arbetsgivaravgifterna de första två åren. Motionärerna vill även förstärka FoU-avdraget genom att höja taket inom avdraget.

Utskottets ställningstagande

Utgångspunkten är att det ska finnas ett samband mellan de socialavgifter som betalas och de förmåner som dessa avgifter är avsedda att finansiera. Det är viktigt att denna princip upprätthålls så långt det är möjligt. I vissa fall kan dock nedsättningar och undantag från skyldigheten att betala socialavgifter vara motiverade. Som regeringen påtalar har spridningen av covid-19 påverkat många av de branscher där unga arbetar, vilket lett till att många unga har blivit arbetslösa. Bland annat av detta skäl finns i dag regler om tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte

23 år. I propositionen aviseras ett förslag om förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar som innebär att arbetsgivare under en begränsad period 2022 endast ska betala ålderspensionsavgiften på 10,21 procent. Utskottet delar regeringens bedömning att företag i branscher där unga arbetar och den ekonomiska återhämtningen i stort är i behov av ytterligare stödåtgärder och ställer sig bakom det aviserade förslaget. Utskottet har inte heller i övrigt något att invända mot regeringens förslag i nu aktuella delar.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till beräkning av budgetens inkomster när det gäller socialavgifterna för 2022 och den preliminära beräkningen för 2023 och 2024. Motionsförslagen bör därmed avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Maria Malmer Stenergard

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Mattias Karlsson i Luleå (M), Ludvig Aspling (SD), Teresa Carvalho (S), Martina Johansson (C), Katarina Brännström (M), Julia Kronlid (SD), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Bengt Eliasson (L), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Mats Berglund (MP), Arin Karapet (M), Tony Haddou (V) och Roza Güclü Hedin (S).

Avvikande meningar

1. Utgiftsramar för utgiftsområdena 8 och 10–12 samt inkomstberäkningen (M)

Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom utgiftsområde 8 föreslår vi en satsning på Migrationsverkets förvarssamhet och andra tvångsåtgärder. Vidare vill vi införa en 30-dagarsgaranti vid handläggning av ärenden om arbetstillstånd. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller utgiftsområde 10 avstyrker vi regeringens samtliga förslag. Försäkringskassans anslag minskas till följd av detta och av att vi avstyrker regeringens förslag om införande av en familjevecka inom utgiftsområde 12. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

Vi föreslår ingen avvikelse i förhållande till regeringens förslag till utgiftsram för 2022 inom utgiftsområde 11.

Inom utgiftsområde 12 avvisar vi regeringens förslag om införande av en familjevecka och om höjt underhållsstöd. Det innebär att utgiftsramen för utgiftsområdet sänks.

I fråga om statsbudgetens inkomster föreslår vi, förutom reformer som indirekt påverkar socialavgifterna, att taket i FoU-avdraget höjs fr.o.m. 1 juli 2022.

Inom ramen för finansutskottets behandling av statens budget för 2022 kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. Utgiftsramar för utgiftsområdena 8 och 10–12 samt inkomstberäkningen (SD)

Ludvig Aspling (SD), Julia Kronlid (SD) och Jonas Andersson i Skellefteå (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom utgiftsområde 8 föreslår vi att Migrationsverket tillförs resurser för återvändandeverksamhet och för fler förvarsplatser. Samtidigt kan besparingar göras till följd av våra övriga förslag inom migrationspolitiken som leder till minskade flöden av asylsökande, och därmed bl.a. färre inskrivna och lägre

kostnader i mottagningssystemet. Anslaget för migrationspolitiska åtgärder kan dras in i sin helhet och en omfördelning göras till Migrationsverkets förvaltningsanslag. Vi vill tillföra medel för prövningen av utlänningsmål i migrationsdomstolarna och för utresor för avvisade och utvisade. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

Våra förslag inom utgiftsområde 10 innebär att det införs lättnader i bedömningen av aktivitets- och sjukersättningen samt när det gäller rena hjälpbehov för vuxna med funktionsvariationer inom merkostnads- och handikappersättningen. Vidare ökar vi anslaget avseende bidrag till sjukskrivningsprocessen för att stärka rehabiliteringsinsatserna mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt för försäkringsmedicinska utredningar. Försäkringskassan tillförs medel för utbildning och stärkt kompetens, samtidigt som anslaget minskar till följd av att regeringens förslag om införande av en familjevecka inom utgiftsområde 12 avstyrks. Vi föreslår att det införs ett nytt anslag för att minska sjuklönekostnaderna för mindre företag. Vi vill också ta bort den särskilda beräkningen för flyktingar i sjuk- och aktivitetsersättningen. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

Inom utgiftsområde 11 föreslår vi att garantipensionen höjs och att den särskilda beräkningen för flyktingar tas bort. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller utgiftsområde 12 avvisar vi regeringens förslag om införande av en familjevecka. Vi föreslår att antalet s.k. pappadagar ökar med 5 dagar och att antalet dubbeldagar ökar till 60 dagar. Våra förslag innebär även att tidsramen för skydd av sjukpenninggrundande inkomst stärks till dess barnet fyllt tre år, att blivande mammor får rätt till 10 dagars graviditetspenning innan födelsen och att det införs en lagstadgad rätt för båda föräldrarna att delta vid mödravårdsbesök från det att graviditeten är bekräftad. I övrigt föreslår vi att bostadsbidraget höjs för familjer med svag ekonomi och att ett nytt anslag införs, Bidrag till förstföderskor. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

I fråga om statsbudgetens inkomster anser vi att den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för företag med upp till två anställda (det s.k. växa-stödet) ska utvidgas till att omfatta upp till tre anställda. Vi föreslår även att pensionsavsättningarna inom arbetsgivaravgiften höjs samtidigt som den allmänna löneavgiften sänks i motsvarande mån.

3. Utgiftsramar för utgiftsområdena 8 och 10–12 samt inkomstberäkningen (C)

Martina Johansson (C) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom utgiftsområde 8 föreslår jag en sänkning av pris- och löneomräkningen. Detta innebär en sänkning av utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller utgiftsområde 10 avstyrker jag regeringens förslag utom undantaget för bedömningen mot normalt förekommande arbete vid uppskjuten vård eller rehabilitering i sjukpenningen samt höjt bostadstillägg och höjd garantinivå i sjuk- och aktivitetsersättningen. Som en följd av detta och av att förslag inom andra utgiftsområden avstyrks minskas Försäkringskassans anslag. Vidare föreslår jag att den bortre tidsgränsen i sjukpenningen återinförs och att den särskilda beräkningen för flyktingar i sjuk- och aktivitetsersättningen avskaffas. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

Inom utgiftsområde 11 föreslår jag att de särskilda reglerna för flyktingar vid beräkning av garantipension avskaffas. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

I fråga om utgiftsområde 12 anser jag att regeringens förslag om införande av en familjevecka bör avstyrkas. Bostadsbidraget förstärks till följd av Centerpartiets förslag om sänkt tak i arbetslöshetsförsäkringen. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller statsbudgetens inkomster föreslår jag en tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar som går längre än regeringens förslag samt att nedsättningen permanentas på nuvarande nivå. Arbetsgivaravgifterna utom statlig ålderspensionsavgift bör tas bort för vissa långtidsarbetslösa upp till ett visst belopp. Vidare bör växa-stödet för anställningar som görs under 2022 tillfälligt utvidgas så att det omfattar de tio första anställda.

4. Utgiftsramar för utgiftsområdena 8 och 10–12 samt inkomstberäkningen (V)

Tony Haddou (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom utgiftsområde 8 föreslår jag en amnesti för ensamkommande, vilket minskar kostnaden för ersättningar och bostadskostnader. Medel avsatta för detta ändamål kan flyttas till anslaget 1:2 Kommunersättning vid flyktingmottagande inom utgiftsområde 13. En amnesti kommer också att minska kostnaderna för offentligt biträde i utlänningsärenden. Vidare föreslår jag en höjd dag ersättning till asylsökande. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller utgiftsområde 10 föreslår jag att ersättningsnivån i sjuk- och aktivitetsersättningen höjs. Arbetsmarknadsbegreppet i sjuk- och aktivitetsersättningen bör ändras så att det överensstämmer med motsvarande regler för rätt till sjukpenning. Detta medför ökade kostnader för sjuk- och aktivitetsersättning och minskade kostnader för sjukpenning. Vidare föreslår jag att karensavdraget tas bort. För mindre företag bör dock staten stå för sjuklönekostnaderna med en nedtrappning för upp till 15 anställda. Det införs

därför ett nytt anslag, Sjuklön för småföretag. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

Inom utgiftsområde 11 föreslår jag att garantipensionen och fribeloppet i bostadstillägget till pensionärer höjs. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller utgiftsområde 12 föreslår jag att det barnrelaterade barnbidraget höjs. Till följd av bl.a. de ändringar i reglerna om arbetsgivaravgifter som föreslås i nästa stycke minskar utgifterna för föräldraförsäkringen. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

I fråga om statsbudgetens inkomster anser jag att reglerna om sänkta arbetsgivaravgifter för unga (15–18 år respektive 19–23 år) bör slopas. Jag motsätter mig följaktligen även regeringens förslag om förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar. FoU-avdraget och växa-stödet bör återställas till hur dessa nedsättningar var utformade före 2021 respektive 2017.

5. Utgiftsramar för utgiftsområdena 8 och 10–12 samt inkomstberäkningen (KD)

Hans Eklind (KD) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom utgiftsområde 8 föreslår jag att fler förvarsplatser inrättas och att en möjlighet till elektronisk övervakning genom fotboja införs för personer med ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut. Vidare föreslår jag ett resurstillskott på utrustning och personal för att säkerställa asylsökandes identitet. Dessutom föreslår jag att rätten till eget boende slopas helt. Jag föreslår även att en jourdomstol tillsätts för prövning av asylmål när det gäller avvisning och utvisning till säkra länder. Därutöver bör en inspektion för migrationsfrågor inrättas. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

I fråga om utgiftsområde 10 avstyrker jag regeringens förslag om höjt tak i sjukpenningen och de särskilda reglerna i sjuk- och aktivitetsersättningen för personer över 60 år. I stället bör det införas en ny s.k. sjukskrivningsmiljard i sjukskrivningsprocessen och en trygghetsersättning i sjuk- och aktivitetsersättningen. För att stärka och effektivisera rehabiliteringsprocessen bör det även införas ett nytt anslag, Mentor för sjukskrivna, för långtidssjukskrivna. Därutöver bör det införas en modell med arbetsplatsrådgivare, som ska kunna utgöra ett stöd såväl i arbetsgivarens rehabiliteringsverksamhet generellt som i enskilda rehabiliteringsfall. Den särskilda beräkningen för flyktingar i sjuk- och aktivitetsersättningen bör avskaffas. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

Inom utgiftsområde 11 föreslår jag ändrade kvalificeringsregler för flyktingar vid beräkning av garantipension. Vidare föreslår jag ett höjt fribelopp i

bostadstillägget för pensionärer. Sammantaget höjs utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller utgiftsområde 12 avvisar jag regeringens förslag om en familjevecka till förmån för andra insatser inom familjeförsäkringen: nyanlända föräldrar med barn yngre än två år ska ha rätt till föräldrapenningdagar och ersättningsnivån för de s.k. lägstanivådagarna ska höjas liksom taket i den tillfälliga föräldrapenningen. Regeringens förslag om höjt underhållsstöd bör avstyrkas. Såväl adoptionsbidraget som det barnrelaterade bostadsbidraget bör höjas och presumtiva adoptivföräldrar få en kostnadsfri obligatorisk föräldrautbildning. När det gäller pensionsrätt för barnrättsår föreslår jag att ytterligare ett barnrättsår införs och att jämförelseinkomsten höjs. Den sistnämnda reformen ska finansieras genom att pensionsrätten för studieår avskaffas. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

I fråga om statsbudgetens inkomster motsätter jag mig tidigare införda nedsättningar av arbetsgivaravgifter för unga, det särskilda avdrag som görs i vissa fall vid beräkningen av allmän löneavgift och den regionala nedsättningen av arbetsgivaravgifter. Växa-stödet bör avskaffas och regeringens förslag om förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar bör avstyrkas. I stället för nämnda särregleringar förordar jag satsningar på mer effektiva jobbreformer och skattelättnader. Slutligen bör nedsättningen av arbetsgivaravgifter för ersättningar till funktionärer i ideella organisationer förstärkas.

Inom ramen för finansutskottets behandling av statens budget för 2022 kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

6. Utgiftsramar för utgiftsområdena 8 och 10–12 samt inkomstberäkningen (L)

Bengt Eliasson (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom utgiftsområde 8 föreslår jag en sänkning på grund av pris- och löneomräkningen. Detta innebär en sänkning av utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller utgiftsområde 10 avstyrker jag regeringens förslag om höjt tak i sjukpenningen. Jag avstyrker även de föreslagna särskilda reglerna för personer över 62 år och förslaget om ändrat beviskrav vid dag 365. Vidare avstyrker jag förslaget om särskilda regler i sjuk- och aktivitetsersättningen för personer över 60 år. Eftersom förslagen avstyrks kan anslagen för Försäkringskassan minskas. Den särskilda beräkningen för flyktingar i sjuk- och aktivitetsersättningen bör avskaffas. Jag föreslår att det införs ytterligare en karensdag dag 15 i sjukförsäkringen och att den bortre tidsgränsen i

sjukpenningen bör återinföras. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

Inom utgiftsområde 11 föreslår jag att den särskilda beräkningen för flyktingar i garantipensionen ska tas bort. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

I fråga om utgiftsområde 12 anser jag att regeringens förslag om införande av en familjevecka bör avstyrkas. Bostadsbidraget förstärks till följd av Liberalernas förslag om sänkt tak i arbetslöshetsförsäkringen. Sammantaget sänks utgiftsramen för utgiftsområdet.

När det gäller statsbudgetens inkomster bör växa-stödet utvidgas och permanentas så att småföretag som går från inga till upp till tre nya medarbetare får en reduktion av arbetsgivaravgifterna de första två åren. FoU-avdraget bör förstärkas genom en höjning av taket inom avdraget.

BILAGA 19

Socialutskottets yttrande 2021/22:SoU1y

Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett socialutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Socialutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ska uppgå till 112 483 613 000 kronor för 2022.

Regeringen föreslår även i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 102 867 miljoner kronor respektive 96 869 miljoner kronor för utgiftsområde 9.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för 2022 höjs med 310 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 2 959 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 400 983 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7 i denna del föreslås att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 4 790 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 5 027 800 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna

för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 2 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 966 400 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 9

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	112 483 613
Moderaterna	+310 000
Sverigedemokraterna	+2 959 000
Centerpartiet	+400 983
Vänsterpartiet	+4 790 000
Kristdemokraterna	+5 027 800
Liberalerna	-966 400

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 9

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	102 867	96 869
Moderaterna	+305	+305
Sverigedemokraterna	+2 875	+3 410
Centerpartiet	+715	+565
Vänsterpartiet	+7 265	+7 370
Kristdemokraterna	+4 503	+10 888
Liberalerna	+886	+3 450

Utskottets ställningstagande

Sverige och svensk hälso- och sjukvård genomgår stora prövningar på grund av covid-19-pandemin. Under pandemin har vissa sjukvårds- och tandvårdsinsatser skjutits upp och köer bildats. Dessutom har det tillkommit ett ökat vårdbehov för personer med postinfektiöst tillstånd efter covid-19. Detta behöver hanteras på ett effektivt sätt och tillgängligheten till vården behöver säkras.

Socialutskottet välkomnar därför att regeringen i budgetpropositionen för 2022 bl.a. föreslår omfattande satsningar för att åstadkomma en förbättrad

tillgänglighet i hälso- och sjukvården och för att hälso- och sjukvården ska kunna hantera den uppskjutna vården och den covid-19-relaterade vården.

Socialutskottet vill även framhålla de fortsatta satsningarna på att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa samt stärka psykiatri och suicidpreventionen.

Slutligen välkomnar socialutskottet de föreslagna satsningarna inom omsorgen om äldre, bl.a. förstärkningen av äldreomsorgslyftet. Genom att satsa på kompetensstärkande insatser för personalen höjs kvaliteten inom äldreomsorgen så att de äldre och deras anhöriga känner ökad trygghet och ges en god omsorg.

Sammantaget finner utskottet att regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 9 är väl avvägt.

Socialutskottet föreslår därför att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Johan Hultberg (M), Per Ramhorn (SD), Mikael Dahlgvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Linda Lindberg (SD), Nicklas Attefjord (MP), Pia Steensland (KD), Mats Wiking (S), Ulrika Jörgensen (M) och Clara Aranda (SD).

Avvikande meningar

1. **Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (M)**

Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M) anför:

Sverige ska ha en hälso- och sjukvård och omsorg av hög kvalitet och som är tillgänglig när man väl behöver den. Inom utgiftsområde 9 prioriterar vi därför bl.a. att korta värdköerna genom en annan utformning av kömiljarden än regeringen föreslår. Vi föreslår även en satsning för att förbättra situationen för utsatta barn.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som är inriktat på att ta itu med de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. **Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (SD)**

Per Ramhorn (SD), Linda Lindberg (SD) och Clara Aranda (SD) anför:

Sverigedemokraternas sjukvårdspolitik genomsyras av en vilja att bevara offentligfinansierad vård av högsta kvalitet och av höjda ambitionsnivåer vad gäller tillgänglighet. Inom utgiftsområde 9 föreslår vi bl.a. åtgärder för att korta de växande värdköerna och för att förbättra arbetsvillkoren för personal inom hälso- och sjukvård samt inom kommunal äldreomsorg.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. **Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (C)**

Sofia Nilsson (C) anför:

Centerpartiet strävar efter en vård och omsorg som finns tillgänglig för alla – oavsett ålder, kön eller bostadsort – och som utgår från den enskilda

människans behov. Inom utgiftsområde 9 föreslår vi bl.a. en primärvårds-satsning riktad mot landsbygden och en satsning för att stärka ambulansvården i hela landet.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (V)

Karin Rågsjö (V) anför:

Personalen är vårdens viktigaste resurs. Inom utgiftsområde 9 prioriterar Vänsterpartiet därför bl.a. en satsning för att förbättra arbetsmiljön, stärka kompetensen och förbättra villkoren för de anställda. Dessutom prioriteras en tandvårdsreform med förslag till ett nytt högkostnadsskydd och en reformering av systemet med referenslista.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD) anför:

Kristdemokraternas budgetförslag innehåller stora resurstillskott till vården och omsorgen. Inom utgiftsområde 9 föreslår vi bl.a. att det upprättas en nationell vårdförmedling för att hantera vårdskulden och att medel tillförs till en utbyggnad av antalet tjänster inom primärvården. Vi föreslår även en mycket omfattande satsning på äldreomsorgen.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som är inriktat på att ta itu med de stora samhällsproblem Sverige står inför.

6. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (L)

Lina Nordquist (L) anför:

Liberal hälso- och sjukvård sätter människan i centrum – som patient, som medarbetare och som anhörig. Inom utgiftsområde 9 avvisar Liberalerna några av regeringens satsningar till förmån för egna långsiktiga reformer för att bl.a. minska vårdskulden och öka antalet vårdplatser. Vi föreslår även att schablonersättningen för assistansverksamhet räknas upp.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 20

Kulturutskottets yttrande 2021/22:KrU1y

Utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett kulturutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Kulturutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns fem avvikande meningar (SD, C, V, KD, L) och ett särskilt yttrande (M).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ska uppgå till 18 454 593 000 kronor 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 16 313 000 000 respektive 16 165 000 000 kronor för utgiftsområde 17.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) samma utgiftsram som regeringen för 2022 för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 248 197 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Centerpartiet föreslår i partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del av Annie Lööf m.fl. att utgiftsramen för utgiftsområdet sänks med 220 420 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 642 400 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 453 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Liberalerna föreslår i partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. yrkande 2 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet sänks med 289 100 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens

yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 17

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

<u>År</u>	<u>2022</u>
Regeringen	18 454 593
Moderaterna	±0
Sverigedemokraterna	+248 197
Centerpartiet	-220 420
Vänsterpartiet	+642 400
Kristdemokraterna	+453 000
Liberalerna	-289 100

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 17

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

<u>År</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Regeringen	16 313	16 165
Moderaterna	+215	+215
Sverigedemokraterna	+998	+967
Centerpartiet	-42	-42
Vänsterpartiet	+690	+687
Kristdemokraterna	+428	+482
Liberalerna	-30	-48

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar det stöd som regeringen föreslår till utgiftsområdet för att både stärka olika verksamheter och främja omställning och återstart av kulturaktiviteter i landet.

Sammantaget finner utskottet att regeringens förslag är väl avvägt och föreslår därför att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På kulturutskottets vägnar

Christer Nylander

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christer Nylander (L), Viktor Wärnick (M), Lawen Redar (S), Hans Hoff (S), Annicka Engblom (M), Bo Broman (SD), Lars Mejern Larsson (S), Catarina Deremar (C), Ann-Britt Åsebol (M), Angelika Bengtsson (SD), Azadeh Rojhan Gustafsson (S), Roland Utbult (KD), Åsa Karlsson (S), Jonas Andersson i Lingham (SD), Pernilla Stålhammar (MP), John Weinerhall (M) och Hanna Gunnarsson (V).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (SD)

Bo Broman (SD), Angelika Bengtsson (SD) och Jonas Andersson i Lingham (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 (SD) av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 4 och 5 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Kultursektorn har drabbats hårt av coronapandemin. För Sverigedemokraterna har kulturen en central plats i livet, samhället och politiken. Våra ledord lyder sammanhållning, tillgänglighet och folkhälsa. Kultur ska vara lättillgängligt inte minst för barn, gamla och personer med funktionsnedsättning. En särskilt viktig roll har kulturen för ett starkt socialt kapital och social tillit mellan människor och mellan individer och institutioner. Svensk kultur ska erkännas och kultur- och kunskapsinstitutioner med bildningsuppdrag tillåtas få vara just bildningsinstitutioner. Vi vill bl.a. att det samlade arbetet för att värna och bevara kulturarvet ska stärkas, att kulturlotsar och Sverigecenter ska införas, att bibliotekstjänsterna och den tryckta litteraturskatten ska digitaliseras, att det statliga stödet till Skansen ska utökas, att ett riktat stöd för en lokal- och anläggningsfond ska inrättas för att råda bot på den nationellt utbredda anläggningsbristen samt att ett särskilt anslag för ökad estetisk hållbarhet och kulturell planering i samhällsbyggnaden ska införas.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (C)

Catarina Deremar (C) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 (C) av Annie Lööf m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Kultur, media, idrott och civilsamhället behöver finnas tillgängligt för alla i hela landet. Alla dessa områden har i hög grad påverkats av pandemin. Alla, oavsett bostadsort, bakgrund, funktionsnedsättning eller livssituation ska ha möjlighet att delta i ett kulturliv som rymmer både professionellt buret kultur och amatörers skapande. Kultur stärker självförtroende och gör att fler tar tillvara yttrandefriheten. Det i sin tur stärker delaktigheten och demokratin i vårt samhälle. Ett brett kulturliv i hela landet underlättar för alla att kunna ta

del av det. En stor del av kulturen bärs av våra språk och då behöver språkrikedomen i landet tas tillvara och bl.a. de nationella minoritetsspråkens position stärkas. Tillgången till en allsidig och oberoende nyhetsbevakning och opinionsbildning i hela landet måste säkras. Public service spelar en stor roll för spegling av hela landet. Insatsen Skapande skola är viktigt och bör behållas på befintlig nivå.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (V)

Hanna Gunnarsson (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 (V) av Nooshi Dadgostar m.fl. yrkandena 7 och 8 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Det är samhällets ansvar att ge alla barn och unga i landet lika goda möjligheter att bygga vidare på den första upptäcker- och skaparglädjen, på lusten att söka kunskap och lära sig nya saker, vidga sin värld och få del i nya sammanhang. Det är därför grundläggande att alla barn under hela sin uppväxt har tillgång till kulturella verksamheter där de själva är skapande, men också att de får uppleva professionellt utövad kultur inom alla genrer. Barns och ungas rätt till kultur och idrott begränsas ofta av familjens ekonomiska situation men också av bristande kunskap om utbud. Vi vill påbörja arbetet med att göra kulturskolan avgiftsfri, och vi vill se ett kulturlyft i skolan för att nå alla barn och garantera dem scenkonst varje läsår. Vänsterpartiet tycker också alla barn ska ha rätt till väl utrustade skolbibliotek med kunnig personal. Vi vill göra en speciell satsning på friluftorganisationer för att nå barn och unga. Fungerande och ändamålsenliga föreningslokaler är centrala för utvecklingen av kultur- och föreningsliv och lokaldemokrati. Vänsterpartiet vill göra en satsning på kulturarvet och våra kulturarvsinstitutioner för att bevara och tillgängliggöra det. Vi vill dessutom ge medel till nationella kulturparaplyorganisationer för att de ska kunna dela ut pengar till lokala ideella kulturprojekt.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (KD)

Roland Utbult (KD) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 (KD) av Ebba Busch m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Det är i det civila samhället grunden läggs för demokrati, medmännisklighet och ett fungerande samhälle. Kristdemokraternas politik strävar därför efter att

stärka det civila samhället och därmed de mellanmännsliga relationerna. Det breda civilsamhället har inte fått motsvarande stöd som kulturen och idrotten under pandemin som orsakats av coronaviruset. Vi vill därför omfördela de extra medel som avsätts för kulturens återstart 2022 så att hälften av de tillkommande medlen går till det breda civilsamhället. Kristdemokraterna avsätter därmed medel till bl.a. allmänna samlingslokaler, friluftorganisationer, den ideella sektorns organisationer som arbetar med hjälpverksamhet bland behövande, trossamfunden och till nationella och internationella ungdomsverksamheter, såsom scouterna. Vi uppmärksammar också att barn i Sverige rör på sig för lite. Vi vill därför stimulera samverkan mellan idrottsklubbar och fritidshemsverksamheten. Kristdemokraterna vill vidare satsa på Skapande skola, bibliotek i utanförskapsområden och ett Äldrelyft för att motverka äldres ensamhet.

Inom ramen för Finansutskottets behandling av budgeten kommer Kristdemokraterna och Moderaterna söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (L)

Christer Nylander (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 (L) av Johan Pehrson m.fl. yrkandena 2 och 3 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Politiken måste leverera om Sverige ska resa sig efter den värsta krisen i modern tid. Coronapandemin har inneburit att många har mist nära och kära, andra lever med allvarliga hälsokonsekvenser av viruset – än fler har förlorat sin försörjning. En svag regering genomför för få eller fel åtgärder. Det krävs en nystart för Sverige. Liberalerna vill på utgiftsområdet ha ett riktat stöd till scoutrörelsen som har drabbats hårt av coronapandemin men inte nåtts av statliga stöd på det sätt som t.ex. idrotten och kulturen har.

Särskilt yttrande

Utgiftsram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (M)

Viktor Wärnick (M), Annicka Engblom (M), Ann-Britt Åsebol (M) och John Weinerhall (M) anför:

I Moderaternas partimotion 2021/22:4040 föreslås att utgiftsramen för 2022 och de preliminära ramarna för 2022 för utgiftsområde 17 ligger på samma nivå som regeringens förslag. Vi har därför inget att invända mot regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen och anser att övriga partiets förslag bör avstyrkas i berörda delar.

Samtidigt vill vi understryka att vi inte instämmer i regeringens förslag om hur medlen ska användas inom utgiftsområdet. Vi avvisar fortsatt fri entré för vuxna till statliga museer och vill istället stärka stödet till barnlitteratur och till bibliotekens digitalisering samt för produktionsincitament för filminspelningar i Sverige. Vi moderater sätter fokus på friluftslivet för att stärka barns och ungas hälsa samt för att öka kunskapen om vår natur.

Inom ramen för Finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

BILAGA 21

Utbildningsutskottets yttrande 2021/22:UbU1y

Utgiftsramar för utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett utbildningsutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 202/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Utbildningsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Finansutskottet beslutade den 21 september 2021 att bereda bl.a. utbildningsutskottet tillfälle att senast den 28 oktober 2021 yttra sig över förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 15 och 16 i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas i de delar de rör inkomster och utgiftsramar som berör utbildningsutskottets ämnesområde.

Utgiftsram för utgiftsområde 15 Studiestöd

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd ska uppgå till 27 801 485 000 kronor 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 27 226 respektive 28 963 miljoner kronor för utgiftsområde 15.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd höjs med 5 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd höjs med 200 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd sänks med 1 180 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd höjs med 780 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd sänks med 1 690 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 15 Studiestöd sänks med 1 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslaget till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 15 Studiestöd

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	27 801 485
Moderaterna	+5 000
Sverigedemokraterna	+200 000
Centerpartiet	-1 180
Vänsterpartiet	+780 000
Kristdemokraterna	-1 690 000
Liberalerna	-1 500

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 15 Studiestöd

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	27 226	28 963
Moderaterna	+50	+100
Sverigedemokraterna	+300	+570
Centerpartiet	-5	-5
Vänsterpartiet	+2 107	+2 126
Kristdemokraterna	-1 630	-1 620
Liberalerna	+1 362	+1 369

Utgiftsram för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Propositionen

I propositionens yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ska uppgå till 94 529 445 000 kronor 2022. Regeringen föreslår även i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 92 016 respektive 92 654 miljoner kronor för utgiftsområde 16.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning höjs med 139 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22: 3938 yrkande 4 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning höjs med 448 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22: 4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning sänks med 1 244 134 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning höjs med 3 626 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning höjs med 248 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning höjs med 6 351 900 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2021, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringens förslag

År	2022
Regeringen	94 529 445
Moderaterna	+139 000
Sverigedemokraterna	+448 500
Centerpartiet	-1 244 134
Vänsterpartiet	+3 626 500
Kristdemokraterna	+248 000
Liberalerna	+6 351 900

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringens förslag

År	2023	2024
Regeringen	92 016	92 654
Moderaterna	+46	+17
Sverigedemokraterna	-579	-1 544
Centerpartiet	-492	-690
Vänsterpartiet	+3 668	+3 676
Kristdemokraterna	+1 646	+1 658
Liberalerna	+4 414	+1 754

Utskottets ställningstagande

Sveriges position som en ledande kunskaps- och forskningsnation ska värnas och utvecklas. Huvudprioriteringarna för politiken är att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten i skolan. Inom kommunernas vuxenutbildning, yrkeshögskolan och högskolan ska hög kvalitet i utbildningarna prioriteras och fler ska ha möjlighet att studera. Det ska finnas goda

möjligheter att utbilda sig oavsett var i landet man bor och kompetensförsörjningen ska förbättras. Den fria forskningen ska värnas samtidigt som forskningspolitiken ska svara mot globala och nationella samhällsutmaningar.

Utbildning och bildning ger kunskaper och perspektiv som möjliggör personlig utveckling och skapar förutsättningar för ett aktivt deltagande i ett demokratiskt samhälle. Alla barn, unga och vuxna ska oavsett bakgrund, uppväxtmiljö eller andra förhållanden ges förutsättningar att pröva och utveckla sin förmåga och sina kunskaper till sin fulla potential. Ett modernt utbildningssystem möjliggör ett livslångt lärande som ger varje människa möjlighet att kunna växa och fylla på med kunskap under hela livet oavsett var i landet den bor. Studiestödet spelar en betydande roll för möjligheterna till utbildning och genom förslag om ett nytt omställningsstudiestöd från 2023 ges ännu bättre möjligheter till vidareutbildning.

Jämställdhetspolitikens delmål om jämställd utbildning präglar regeringens utbildningspolitik och arbetet inom utgiftsområdet. Utbildningspolitiken bidrar även till genomförandet av Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen, särskilt mål 4 God utbildning för alla.

För att stärka utbildningen och ytterligare höja elevernas kunskapsresultat behövs fortsatta reformer. Bland annat följande reformer föreslås i budgetpropositionen för 2022:

- Uppsökande verksamhet och förlängt läslyft föreslås för förskolan.
- Det statliga stödet till skolväsendet förstärks för bl.a. en ökad undervisningstid och mer stöd för elever som behöver det.
- En förstärkning av likvärdighetsbidraget föreslås, vilket kan användas för mer personal och mindre elevgrupper i fritidshemmet.
- Elever i grundskolan ska erbjudas minst två timmars extra studietid per vecka liksom lovskola under läsåret, exempelvis på läslovet eller påsklovet.
- Förbättrad undervisning i grund- och gymnasiesärskolan föreslås genom kompetensutvecklingsinsatser för personalen samt verktyg för att bedöma och följa upp elevernas kunskaper.
- Steg för steg införs ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare för att förbättra kompetensutvecklingen.
- En övergång från kursbetyg till ämnesbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan förbereds.
- Kunskapslyftet byggs ut och kombinationsutbildningar stärks där yrkesutbildning kombineras med kommunal vuxenutbildning i sfi eller svenska som andraspråk.
- Alla elever som väljer ett yrkesprogram ska bli garanterade att kunna läsa de kurser som krävs för att få grundläggande behörighet.
- Medel avsätts för fler utbildningsplatser inom regionalt yrkesvux och yrkeshögskolan.
- Medel tillförs lärosätena för att fortsätta satsningen på livslångt lärande för yrkesverksammas kompetensutveckling och omställning.

- Höjda forskningsanslag föreslås till universitet och högskolor och en särskild satsning på rymd- och klimatforskning.
- Ett nytt offentligt omställningsstudiestöd planeras 2023 för att öka möjligheten för vuxna att utbilda sig.

Utbildningsutskottet anser att regeringens förslag är väl avvägda och föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdena för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På utbildningsutskottets vägnar

Gunilla Svantorp

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Svantorp (S), Fredrik Malm (L), Kristina Axén Olin (M), Pia Nilsson (S), Lars Püss (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Christensson (C), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Linus Sköld (S), Christian Carlsson (KD), Michael Rubbestad (SD), Annika Hirvonen (MP), Maria Nilsson (L), Jörgen Grubb (SD), Ilona Szatmari Waldau (V) och Paula Örn (S).

Avvikande meningar

1. Avvikande mening (M)

Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M) anför:

Sverige borde vara ett land med en av världens bästa skolor, och på många skolor bedrivs utbildning av lärare med hög klass som får eleverna att upptäcka nya världar. Samtidigt finns det betydande skillnader både mellan skolor och mellan klassrum, som gör att alla elever inte får samma möjligheter till en god utbildning. Hög utbildningsnivå är grunden för ekonomisk utveckling och vårt välstånd. Moderaterna vill få ordning på svensk skola så att varje elev går ut nian med fullständiga betyg. I Sverige ska egen ansträngning leda till resultat. Skola, yrkesutbildningar och universitet är sedan länge avgiftsfria. Detta vill vi värna.

Vi föreslår reformer som stärker elevernas lärande och kunskaper. Det innefattar utökad undervisningstid samt en särskild satsning på rektorer och stärkt ledarskap på utsatta skolor. En mer lärarledd undervisning med kunskapsfokus måste införas. Särskilt viktig är lärarledd undervisning när många barn inte har svenska som modersmål och en bakgrund, ibland erfarenhet, från andra länders utbildningssystem.

Undervisningstiden behöver utökas med start i lågstadiet och de nya timmarna ska tillföras matematik- och svenskundervisningen. Lovskolan ska vara obligatorisk för alla elever som riskerar F eller icke godkänt i betyg. Staten ska ta ett tydligare ansvar för att skolorna når målen. De skolor och förskolor som behöver stöd och resurser att genomföra de förändringar som behövs för att vända resultaten bör få det. Skolor som trots insatser inte kan garantera alla elever en god utbildning ska kunna tvångsförvaltas, och ytterst stängas, av Skolinspektionen.

Förskolan har i dag ett uppdrag att stödja barn i deras språkutveckling, både på barnens modersmål och på svenska. För de barn som aldrig eller mycket sällan möter svenska språket i hemmet behövs en särskild språkförskola för att de ska kunna svenska när de börjar skolan.

Vi värnar det fria skolvalet och vill att alla kommuner ska införa ett ”aktivt skolval”. Det innebär att kommunerna ska se till att alla familjer väljer skola genom bl.a. uppsökande verksamhet och information på flera språk.

Komvux är en viktig del i ett livslångt lärande och ett fönster att öppna för den som önskar växla bana under livet. Vi vill sänka åldersgränsen för komvuxstudier till 18 år.

Vi vill ge ett uppdrag till Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om en reformerad lärarutbildning med ett helt nytt kunskapsfokus, mer relevant innehåll m.m. UKÄ bör även få ett uppdrag om en reformerad rektors- och skolledarutbildning. För att möta behovet av rekrytering behöver vidare fler

vågar till läraryrket öppnas där människor med rätt ämneskunskaper men utan lärarkompetens bereds möjlighet att ta sig in. Vi stöder fler vågar till läraryrket genom Teach for Sweden. Vi föreslår även höjt anslag till Vetenskapsrådet för fri och forskarinitierad forskning för att uppnå en högre kvalitet i forskningen.

Vi vill att Centrala studiestödsnämnden (CSN) under 2022 tar fram en modell för hur en betald polisutbildning skulle kunna implementeras fr.o.m. januari 2023. För detta ändamål bör anslaget till CSN höjas.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar. Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. Avvikande mening (SD)

Robert Stenkvist (SD), Michael Rubbestad (SD) och Jörgen Grubb (SD) anför:

Ett fungerande utbildningssystem är en direkt förutsättning för demokrati, kultur och hela det svenska kunskapssamhället. Sverigedemokraterna förespråkar ett statligt huvudmannaskap för skolan och en, i vissa avseenden, starkare statlig styrning. Detta innebär inte att samtliga statliga verktyg som styr verksamheten är positiva. En viss del av de riktade statliga bidragen är ineffektiva och bör ersättas av generella stöd till kommunerna.

Systemet med försteläraryrket har inneburit bl.a. ökade konflikter på vissa skolor och en otydlighet om vad uppdraget innebär eller på vilka grunder det tilldelas en person. För att stärka läraryrket bör det nuvarande systemet ersättas med en karriärtrappa som omfattar fler lärare, där lärarens vidareutveckling sker stegvis med krav på prestation, vidareutbildning, ansvarstagande och mentorskap för yngre kollegor.

Barn behöver ges goda förutsättningar och få uppmärksamhet och omsorg i förskolan. I många fall drabbas förskolepersonal av hög arbetsbelastning, underbemanning och för många bisysslor. Vi förordar en riktlinje om max fem barn per förskolepersonal. Förskolepersonal är särskilt utsatta för hög smittorisk, samtidigt som de riskerar att bidra till ökad smitta på arbetsplatsen om de kommer till skolan med symptom. Av denna anledning bör karensavdraget för förskolepersonal avskaffas.

Problemen med otrygghet, dålig studiero och hot och våld i skolan, har ökat och måste åtgärdas. Elever som inte klarar av en normal undervisningssituation och inte är mottagliga för vuxenvärldens markeringar är ett arbetsmiljöproblem och förstör studieron för andra elever. De behöver extra stöd av särskilt kompetent personal, och ska därför placeras i jourklass. Eftersom missförhållanden i många skolor har vuxit i omfattning behövs en rejäl satsning på Skolinspektionen. Fler kontroller, oanmälda besök samt

utökade rutiner för kravställning och uppföljning behövs. Om Skolinspektionen noterar att en skola, trots upprepade varningar, inte fungerar och utgör ett arbetsmiljöproblem för lärare och elever, ska staten ta över dess drift.

Gymnasieskolan i Sverige har stora problem med att många elever inte fullföljer sina utbildningar. De tvååriga yrkesprogrammen med minskat teoretiskt innehåll ska därför återinföras. Den som vill kan sedan bygga på sin tvååriga utbildning med ett tredje år och därigenom stärka sin teoretiska profil.

Det finns, över tid, en trend att anslagen per student på högskolor och universitet urholkas. Urholkningen av resurserna per student fortsätter år efter år till stor del på grund av ett s.k. produktivitetsavdrag. Sverigedemokraterna budgeterar för ett avskaffande av produktivitetsavdraget under 2022 och skjuter därutöver till medel för att öka lärartätheten och öka antalet undervisningstimmar. Vi anser att det bör göras en satsning på kärnenergi- och rymdforskning för att bl.a. utveckla ny teknologi och fjärde generationens nya kärnkraftverk.

Skolan behöver en likvärdig och generell satsning genom en ökad skolpeng. Staten ska skjuta till mer pengar så att grundbeloppet för varje elev ökar. Det står sedan respektive skola fritt att använda dessa extra resurser till de förbättrade åtgärder som behövs. Det kan t.ex. ske genom inköp av mer läromedel eller en satsning på högre personaltäthet.

Vi föreslår en årlig studieskulsavskrivning om 15 procent för examinerade lärare som tar anställning i glesbygdsområden. Det behöver vara attraktivt att arbeta i dessa områden. Vi har bl.a. även lämnat förslag om höjt studiebidrag för de tio utbildningar som har störst arbetskraftsbrist och om ett avskaffat studiestartsstöd.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Avvikande mening (C)

Fredrik Christensson (C) anför:

Den långvariga satsning på att bredda möjligheterna till utbildning och vidareutbildning som Centerpartiet bidragit till att stärka under pandemin måste nu fortsätta. Det måste ske genom långsiktigt utbyggda platser på yrkeshögskolan och yrkesvux, genom starkare sfi kombinerad med yrkesutbildning och genom att fortsätta kvalitetsarbetet i skolan och förbättra skolvalet.

Skolan ska, förutom att utgå från läroplanens och kursplanernas mål, lägga en stabil grund för elevernas kommande etablering på arbetsmarknaden och det livslånga lärandet. En förutsättning för det är att elever går ut grundskolan med fullständiga betyg. De svenska yrkesutbildningarna på gymnasiet har under många år lockat för få elever och är i dag underdimensionerade i förhållande till växande behov. För att utbildningen ska leda till jobb behöver

skolans koppling till arbetsmarknaden stärkas och förbättras. Studie- och yrkesvägledningen har här en avgörande roll.

Läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevens framgång i klassrummet. Det finns fortsättningsvis ett behov av att höja läraryrkets status. För en uppvärdering av läraryrket behöver det skapas förutsättningar för fristående lärarutbildningar, kontinuerlig och systematisk kompetensutveckling, kollegialt lärande samt minskad detaljstyrning. Lärarlegitimationen är ett sätt att kvalitetssäkra läraryrket, så att alla elever får möjlighet till en högkvalitativ och likvärdig utbildning. Lärarutbildningen är i grunden en statlig angelägenhet och jag ser ett behov av att staten medverkar till att stötta lärarna i deras fortbildning. Jag vill se ett tydligt och transparent karriärsystem för förskolelärare, lärare och skolledare.

De barn som gynnas mest av en god förskola är de barn som har de svåraste förutsättningarna. Den långsiktiga målsättningen bör vara en utbyggd förskola och att fler barn ska få möjlighet att delta i förskoleverksamheten. För att stärka barnskötarrollen ytterligare vill jag se ett barnskötaryft. Ett bra sätt att nå barn till nyanlända föräldrar är att erbjuda integrationsförskola, där förskoleverksamheten bedrivs parallellt med sfiundervisning för föräldrarna. Integrationsförskolan bör utvidgas till fler delar av landet.

Svensk skola ska hålla hög kvalitet och vara tillgänglig för alla. Det behövs reformer som syftar till att höja kunskaperna i skolan, ge elever och lärare arbetsro i klassrummet och säkerställa att alla skolor håller en hög kvalitet och ger alla elever samma chans till en god utbildning. Elevhälsan bör värderas upp och byggas ut med fler skolsköterskor, kuratorer och psykologer.

Ett aktivt obligatoriskt och samordnat skolval bör införas där elever och vårdnadshavare ges stöd och mer relevant information görs tillgänglig. Att möjliggöra för friskolor att verka i hela landet är betydelsefullt, inte minst på landsbygden där skolan ofta är navet i bygden.

Kvaliteten på högskoleutbildningarna bör stärkas. En samverkan och en nära koppling mellan den högre utbildningen och omgivande samhälle är av största vikt. Lärosätena bör bli mer autonoma, finnas i hela landet och ges ytterligare möjligheter att utforma sin verksamhet efter regionala förutsättningar. Utbildningsformer som skapar bättre förutsättningar för livslångt lärande bör också gynnas. Exempelvis bör relevanta sommarkurser av fördjupningskaraktär, distanskurser och kurser på halvfart uppmuntras. Medel bör avsättas för att möjliggöra att ge Nationellt centrum för kvinnofrid ett nationellt kunskapsuppdrag.

Sveriges attraktionskraft internationellt bör öka. Det gäller bl.a. doktorander och forskare och mer behöver göras för att attrahera kompetens.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Avvikande mening (V)

Ilona Szatmari Waldau (V) anför:

Vänsterpartiet är övertygat om att en stark, gemensamt finansierad och jämlik välfärd med en väl fungerande skola, fritidsverksamhet, sjukvård, socialtjänst, låg arbetslöshet och ett starkt socialt försäkringssystem är det bästa sättet att motverka klassamhället och att förebygga kriminalitet.

Förskolan ska vara en rättighet och en möjlighet för alla barn. För att den jämlika förskolan ska fortsätta behöver barngruppernas storlek begränsas och personalens arbetsmiljö förbättras. Rätten till 30 timmars förskola behöver också utökas till alla barn. I en barngrupp i åldern 1–3 år bör det inte vara fler än 12 barn på tre pedagoger och i åldern 3–5 år bör det inte vara fler än 15 barn på tre pedagoger för att barnen ska må bra. Fritidshemmen är en viktig del av skolans pedagogiska uppdrag. Jag föreslår en årlig satsning på fritidshemmen.

Den jämlika och sammanhållna skolan bör återupprättas. När elever med olika bakgrund och livsåskådning möts förbättras inte bara resultaten utan också sammanhållningen. Skolan kan inte avskaffa klassamhället men jämna ut klasskillnader. Skolan bör tillföras mer resurser som fördelas efter behov, så att de barn som behöver stöd kan få det direkt och inte halkar efter. För elever i behov av särskilt stöd sätts i dag de största insatserna in först i slutet av grundskolan och i gymnasieskolan. Jag vill ändra på detta och se till så att det finns tillräckliga resurser för särskilt stöd redan i förskolan och under de första åren i grundskolan.

I skola och förskola ska det finnas personal så att varje barn får behövligt stöd, något som inte får prioriteras ned för att skapa vinstutdelning till ägarna. Skolans mål ska vara att ge eleverna den bästa kunskapen. För en likvärdig utbildning behövs ett slut på vinstintresset inom skolväsendet. Stora skolkoncerner har haft aktieutdelningar och de riktade statsbidragen till friskolorna bör sänkas. För att kunna skapa en likvärdig och bra skola i hela landet behöver staten återta huvudmannaskapet för skolan.

För många människor har vuxenutbildningen inneburit en andra chans när tidigare skolformer har misslyckats. Ofta krävs minst gymnasieutbildning för att få ett arbete, och det är även nödvändigt för att kunna studera vid en yrkeshögskola eller ett universitet. Antalet platser inom den kommunala vuxenutbildningen bör utökas.

För att höja kvaliteten i högskolans utbildningar bör ersättningen per helårsstudent till lärosätena höjas. För att bättre möta arbetsmarknadens behov av kompetensutveckling bör högskolans styrning och resurstilldelning ses över. Ett utökat stöd till djurfria forskningsmetoder och till virusforskning bör införas och ytterligare medel bör avsättas för detta.

Jag föreslår en satsning på ett semestertillägg i studiemedel. Förslaget innebär att för varje tio veckor studiemedel som söks och beviljas på vårterminen betalas det ut en veckas studiebidrag i juni. Det är fel att låta

lånekollektivet bekosta ett nytt studielån och jag avvisar därför regeringens förslag till ny räntemodell 2023.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Avvikande mening (KD)

Christian Carlsson (KD) anför:

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap, att stimulera elevernas intellektuella utveckling och att förbereda barn och unga för vuxenlivet. Skolan har också ett bildningsuppdrag. Skolan ska inte bara utbilda människor till att klara sig på arbetsmarknaden, utan också till ansvarsfulla medborgare som kan bidra och ta ansvar för samhällets gemensamma angelägenheter och förvalta centrala värden. En gemensam etisk grund är nödvändig för att skapa en lugn, trygg, stimulerande och positiv miljö i skolan.

Skolans värdegrund, med normer som alla människors unika värde och solidaritet med utsatta, har en djup förankring i den judisk-kristna etiken och i västerländsk humanism. Skolans ansvar är att förankra denna värdegrund hos eleverna genom att omsätta de etiska principerna i praktisk handling och låta den vara en integrerad del i hela skolans verksamhet. En skola med ordning, där eleverna känner sig trygga och behandlar varandra med respekt är en förutsättning för lärande och att kunskapen ska kunna stå i fokus.

Det är angeläget att förändringar av skolan är långsiktiga och skapar stabilitet, kontinuitet och arbetsro. Kristdemokraterna föreslår bl.a. satsningar på fler anställda i skolan. Satsningarna kan gå till lärare, specialpedagoger eller lärarassistenter men de är inte bundna till någon specifik yrkesgrupp. Det är skolorna och kommunerna som bäst vet vilken personal de behöver.

Vidare behövs satsningar på vidareutbildning för lärare. De ska gå till vidareutbildning i ämneskunskap, men också exempelvis utbildning i ledarskap och konflikthantering för att stärka ledarskapet i klassrummet. Som ett led i att återupprätta kunskapsskolan genomförs även en satsning för att stimulera utbildning och praktisk forskning inom utbildningsområdet.

Ett gott ledarskap är en central framgångsfaktor för en skola. En verkligt bra skola kräver verkligt bra lärare. För att locka fler till läraryrket behöver yrkets status höjas. En av huvudnycklarna för att höja attraktionskraften i yrket är att lärare faktiskt får vara lärare, att undervisningsmiljön stöder uppdraget och att det finns tillgång till stöd och avlastning, som speciallärare och elevhälsa.

Det behövs stärkt stöd till elever med särskilda behov, bl.a. i form av en satsning på stärkt elevhälsa och i form av ett specialläraryrke som ska möjliggöra bättre stöd och fler särskilda undervisningsgrupper. Rektor bör ges större flexibilitet och bättre förutsättningar att utforma särskilda undervisningsgrupper på ett sätt som främjar elevernas kunskapsutveckling.

Rektors skyldighet att upprätthålla ordning och studiero bör skrivas in i skollagens portalparagraf. I skolans ordningsregler ska det beskrivas vilka sanktioner som ska gälla för den elev som bryter mot dessa regler genom att exempelvis hota eller kränka en annan elev. Det bör bli lättare att kunna stänga av och flytta mobbare till andra skolor, och man bör kunna omplacera och stänga av för längre tid än i dag och en utredning bör därför tillsättas om att göra det lättare att omplacera, stänga av och flytta elever till andra skolor.

Det behövs även ett tillskott till skolor i utsatta områden för att arbeta mer med åtgärder som både stärker förutsättningarna för att klara skolgången och är trygghetsskapande och brottsförebyggande, såsom mentorskapsprogram, läxhjälp och föräldrastödsprogram. Vidare bör särskilda utbildningsträffar för föräldrar införas där skolhuvudmännen ska erbjuda konkreta verktyg för föräldrarna att stötta sina barn och det ska finnas föräldrakontrakt på varje skola, dvs. ett ansvarskontrakt mellan skola, föräldrar och elev som tydliggör förväntningarna på eleven när det gäller skolans ordningsregler, bemötande och själva studierna, men också vad föräldrarna kan göra för att stötta sitt barn och höja kunskapsresultaten.

Det fria skolvalet och fristående skolor är en självklar och viktig del av det svenska skolväsendet. De fristående skolorna medverkar till att stärka den pedagogiska förnyelsen och utvecklingen och är en förutsättning för familjernas valfrihet inom svenskt skolväsen.

Vidare behövs ett tydligt ställningstagande för kvalitet och excellens i högskola och forskning. Regeringens mål om att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en framstående kunskapsnation bör stödjas. För att möjliggöra detta krävs kompetenta högskoleledare och forskare, en stimulerande arbetsmiljö samt studiesocial trygghet. Högskolepolitiken har därför sin grund i kunskap, kvalitet, valfrihet och trygghet. Studenten ska stå i centrum för utbildning och bildning och den högre utbildningen och forskningen måste tillvarata talanger för att stärka Sveriges konkurrenskraft. Det finns ett behov av att komplettera det fria forskningsstödet inom ett antal områden. Det handlar om forskning för att stärka kvinnors hälsa, geriatrisk forskning för att stärka de äldres hälsa och forskning om kärnkraften.

Bristen på utbildade läkare, sjuksköterskor och barnmorskor leder till mindre tillgänglighet i vården. Därför behöver resurser anslås till nya utbildningsplatser för dessa yrkeskategorier.

Med tillgång till avgiftsfria studier kan Sverige redan anses ha generösa studievillkor. Därmed bör anslaget till studiestartsstöd sänkas. Vidare bör lånedelen i studiemedlet höjas med 300 kronor per månad och bidragsdelen sänkas med motsvarande belopp.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar. Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och

Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

6. Avvikande mening (L)

Fredrik Malm (L) och Maria Nilsson (L) anför:

Liberalerna sätter skolan först. Genom att rusta individen med kunskap, bildning och färdigheter lägger vi grunden för mer frihet och egenmakt. Ett starkt skolsystem är en avgörande fråga för att bygga ett starkare samhälle. Om skolsystemet präglas av hög kvalitet förbättras möjligheterna att motverka problem i form av utanförskap, arbetslöshet och segregation markant.

Skolans främsta syfte är att förmedla kunskap. Vi anser att kunskap har ett egenvärde i sig för den enskilde individen, men även ett samhällsvärde för hela Sverige. Vår skolpolitiska reformagenda kan sammanfattas med följande punkter:

- Återförstatliga skolan och inför en nationell finansiering för grund- och gymnasieskolor. Liberalerna står fast vid att skolan behöver återförstatligas, och att det bör ske senast år 2026. Fristående skolor ska finnas kvar även i fortsättningen, men framöver ingå i ett statligt finansieringssystem där resurser fördelas efter skolornas behov och ansvar.
- Inga utsatta områden 2030. För att lyckas med det krävs en sammanhållen politik som stärker skolorna i utsatta områden och säkerställer att de lyckas med sitt kunskapsuppdrag.
- Integrationen ska börja redan i förskolan. Liberalerna vill även genomföra flera reformer som gemensamt syftar till att stärka det svenska språkets ställning i förskolan i syfte att förebygga skolmisslyckanden och stärka förutsättningarna för långsiktig integration.
- Återupprätta läraryrkets attraktivitet. Det krävs ett antal reformer både på nationell och lokal nivå för att återupprätta läraryrkets attraktivitet. Lärarnas arbetsmiljö ska stärkas genom reformer för ökad trygghet och studiero, men även genom ett reformerat anmälningssystem som förhindrar att lärare hotas med anmälan av elever eller föräldrar.
- Barn med särskilda behov måste få rätt till särskilt stöd. Det är särskilt viktigt att elever med särskilda behov av olika slag får den hjälp de har rätt till, oavsett var i landet de bor.

Liberalernas budget innehåller ett omfattande stödpaket i syfte att ge skolor bättre möjligheter och förutsättningar att motverka det kunskapsstapp som pandemin orsakat. En av våra största satsningar i denna budget är därför mer resurser till skolan, så att elever och lärare får chansen att hämta tillbaka det som släpat efter. Resurserna ska kunna användas för olika stödinsatser i form av exempelvis extra undervisningstid, förstärkt elevhälsa eller lärarledd läxläsning efter skoltid. Vi menar vidare att en väl utbyggd lovskola ger bättre förutsättningar för fler elever att ta igen det kunskapsstapp som drabbat dem de senaste åren. Vidare ska alla elever ha rätt till egna läroböcker.

Speciallärarens roll bör återupprättas, praktiska färdigheter i skolan bör uppvärderas och ett ordningslyft i skolan bör genomföras. En satsning bör göras på forskningen vid Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 22

Trafikutskottets yttrande 2021/22:TU1y

Utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett trafikutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Trafikutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområde 22 Kommunikationer.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer ska uppgå till 76 964 552 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår även i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 75 749 miljoner kronor respektive 77 076 miljoner kronor för utgiftsområde 22.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer för 2022 höjs med 1 084 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 2 215 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 1 001 026 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 13 540 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer för 2022 höjs med 822 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Johan Pehrson m.fl. (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 2 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer för 2022 höjs med 1 601 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 22

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	76 964 552
Moderaterna	+1 084 000
Sverigedemokraterna	+2 215 000
Centerpartiet	+1 001 026
Vänsterpartiet	+13 540 000
Kristdemokraterna	+822 000
Liberalerna	+1 601 500

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 22

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	75 749	77 076
Moderaterna	+175	+175
Sverigedemokraterna	+2 055	+2 035
Centerpartiet	+1 386	+1 986
Vänsterpartiet	+13 261	+13 494
Kristdemokraterna	+752	+5
Liberalerna	+96	-348

Utskottets ställningstagande

Trafikutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På trafikutskottets vägnar

Jens Holm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jens Holm (V), Magnus Jacobsson (KD), Teres Lindberg (S), Denis Begic (S), Maria Stockhaus (M), Jasenko Omanovic (S), Sten Bergheden (M), Jimmy Ståhl (SD), Anders Hansson (M), Thomas Morell (SD), Johan Büser (S), Elin Gustafsson (S), Helena Gellerman (L), Patrik Jönsson (SD), Emma Berginger (MP) och Mikael Larsson (C).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer (M)

Maria Stockhaus (M), Sten Bergheden (M) och Anders Hansson (M) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 yrkandena 2 och 3, båda i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer (SD)

Jimmy Ståhl (SD), Thomas Morell (SD) och Patrik Jönsson (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 yrkandena 4 och 5, båda i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer (C)

Mikael Larsson (C) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 yrkandena 3 och 4, båda i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer (V)

Jens Holm (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 yrkandena 7 och 8, båda i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer (KD)

Magnus Jacobsson (KD) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 yrkandena 3 och 4, båda i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande

delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför.

6. Utgiftsram för utgiftsområde 22 Kommunikationer (L)

Helena Gellerman (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 yrkandena 2 och 3, båda i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 23

Miljö- och jordbruksutskottets yttrande 2021/212:MJU1

Utgiftsramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett miljö- och jordbruksutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor) samt motioner som kan komma att väckas i de delar de rör inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Miljö- och jordbruksutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Propositionen

I propositionen yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård ska uppgå till 21 851 580 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår vidare i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 16 953 000 000 respektive 17 810 000 000 kronor för utgiftsområde 20.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) föreslås i yrkande 2 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård för 2022 höjs med 75 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 9 038 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I yrkande 5 i denna del i samma motion lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del föreslås att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 973 225 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas också förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 2 360 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnar motionärerna även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del föreslås att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 minskas med 3 380 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Johan Pehrson m.fl. (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för 2022 ökas med 319 300 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna lämnar motionärerna även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet för åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 20

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2022
Regeringen	21 851 580
Moderaterna	+ 75 000
Sverigedemokraterna	-9 038 000
Centerpartiet	-973 225
Vänsterpartiet	+2 360 000
Kristdemokraterna	-3 380 000
Liberalerna	+319 300

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 20

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	16 953	17 810
Moderaterna	-880	-2 060
Sverigedemokraterna	-7 070	-8 066
Centerpartiet	-470	+407
Vänsterpartiet	+4 760	+4 780
Kristdemokraterna	-3 974	-4 244
Liberalerna	+1 331	+28

Utskottets ställningstagande

Miljö- och jordbruksutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Utgiftsram för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Propositionen

I propositionen yrkande 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel ska uppgå till 22 044 754 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår vidare i yrkande 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 20 190 000 000 respektive 21 940 000 000 kronor för utgiftsområde 23.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) föreslås i yrkande 2 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel för 2022 minskas med 145 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 1 222 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I yrkande 5 i samma motion lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del föreslås att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 1 008 979 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas också förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 1 525 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnar motionärerna även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del föreslås att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 minskas med 576 600 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Johan Pehrson m.fl. (L) föreslår i partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för 2022 ökas med 143 400 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnar motionärerna

även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet för åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 23

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	22 044 754
Moderaterna	-145 000
Sverigedemokraterna	+1 222 000
Centerpartiet	+1 008 979
Vänsterpartiet	+1 525 000
Kristdemokraterna	-576 600
Liberalerna	+143 400

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 23

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	20 190	21 940
Moderaterna	+855	+855
Sverigedemokraterna	+1 232	+1 232
Centerpartiet	+995	+995
Vänsterpartiet	+1 757	+1 982
Kristdemokraterna	+537	+337
Liberalerna	+265	+377

Utskottets ställningstagande

Miljö- och jordbruksutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Kristina Yngwe

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kristina Yngwe (C), Maria Gardfjell (MP), Jessica Rosencrantz (M), Isak From (S), John Widegren (M), Runar Filper (SD), Magnus Manhammar (S), Elin Segerlind (V), Martin Kinnunen (SD), Malin Larsson (S), Magnus Oscarsson (KD), Marlene Burwick (S), Jakob Olofsgård (L), Markus Selin (S), Marlène Lund Kopparklint (M), Yasmine Eriksson (SD) och Rickard Nordin (C).

Avvikande meningar

1. Utgiftsramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (M)

Jessica Rosencrantz (M), John Widegren (M) och Marléne Lund Kopparklint (M) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 (M) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem som Sverige står inför. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

2. Utgiftsramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (SD)

Runar Filper (SD), Martin Kinnunen (SD) och Yasmine Eriksson (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 (SD) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (C)

Kristina Yngwe (C) och Rickard Nordin (C) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 (C) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (V)

Elin Segerlind (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 (V) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i

budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (KD)

Magnus Oscarsson (KD) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 (KD) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem som Sverige står inför. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

6. Utgiftsramar för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (L)

Jakob Olofsgård (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 (L) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 24

Näringsutskottets yttrande 2021/22:NU1y

Utgiftsramar för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett näringsutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Näringsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsramar för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv

Inledning

Näringsutskottet ska enligt 7 kap. 5 § tilläggsbestämmelser 7.5.1 riksdagsordningen bereda ärenden om anslag inom utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv.

Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 6 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling ska uppgå till 5 241 801 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår även i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 5 364 respektive 3 922 miljoner kronor för utgiftsområde 19.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling för 2022 höjs med 75 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:4121 yrkande 5 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling för 2022 sänks med 350 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 6 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling för 2022 höjs med 60 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling för 2022 höjs med 75 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens

yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 4 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling för 2022 höjs med 26 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 19

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2022
Regeringen	5 241 801
Moderaterna	+75 000
Sverigedemokraterna	+/-0
Centerpartiet	-350 000
Vänsterpartiet	+60 000
Kristdemokraterna	+75 000
Liberalerna	+26 000

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 19

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	5 364	3 922
Moderaterna	+75	+150
Sverigedemokraterna	+/-0	+/-0
Centerpartiet	+/-0	+/-0
Vänsterpartiet	+60	+60
Kristdemokraterna	+40	+15
Liberalerna	+26	+26

Utgiftsområde 21 Energi

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 6 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 21 Energi ska uppgå till 4 454 924 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår även i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 3 451 respektive 3 505 miljoner kronor för utgiftsområde 21.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 21 Energi för 2022 sänks med 850 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 21 Energi för 2022 sänks med 562 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 21 Energi för 2022 sänks med 5 952 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 21 Energi för 2022 höjs med 3 005 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 21 Energi för 2022 höjs med 115 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 4 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 21 Energi för 2022 höjs med 155 800 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 21

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2022
Regeringen	4 454 924
Moderaterna	-850 000
Sverigedemokraterna	-562 000

Centerpartiet	-5 952
Vänsterpartiet	+3 005 000
Kristdemokraterna	+115 000
Liberalerna	+155 800

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 21

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	3 451	3 505
Moderaterna	-450	-450
Sverigedemokraterna	+1	+11
Centerpartiet	+62	+102
Vänsterpartiet	+3 010	+3 015
Kristdemokraterna	+115	+115
Liberalerna	-321	-357

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 6 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 24 Näringsliv ska uppgå till 9 344 901 000 kronor för 2022. Regeringen föreslår även i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 7 775 respektive 7 742 miljoner kronor för utgiftsområde 24.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 24 Näringsliv för 2022 sänks med 85 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 24 Näringsliv för 2022 sänks med 552 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 24 Näringsliv för 2022 höjs med 54 429 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4

i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 24 Näringsliv för 2022 höjs med 702 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområde 24 Näringsliv för 2022 sänks med 711 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 4 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 24 Näringsliv för 2022 sänks med 2 900 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 24

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2022
Regeringen	9 344 901
Moderaterna	-85 000
Sverigedemokraterna	-552 000
Centerpartiet	+54 429
Vänsterpartiet	+702 000
Kristdemokraterna	-711 000
Liberalerna	-2 900

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 24

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	7 775	7 742
Moderaterna	-85	-85
Sverigedemokraterna	-1 080	-1 623
Centerpartiet	+231	+221
Vänsterpartiet	+1 182	+1 182
Kristdemokraterna	-417	-397
Liberalerna	-6	-9

Utskottets ställningstagande

Näringsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdena för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På näringsutskottets vägnar

Lars Hjälmared

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lars Hjälmared (M), Anna-Caren Säterberg (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Mattias Bäckström Johansson (SD), Monica Haider (S), Birger Lahti (V), Lotta Olsson (M), Alexander Christiansson (SD), Mathias Tegnér (S), Camilla Brodin (KD), Åsa Eriksson (S), Arman Teimouri (L), Eric Palmqvist (SD), Lorentz Tovatt (MP), Peter Helander (C), Patrik Engström (S) och Niels Paarup-Petersen (C).

Avvikande meningar

1. Utgiftsramar för utgiftsområdena 19, 21 och 24 (M)

Lars Hjälmered (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) och Lotta Olsson (M) anför:

Vi står i grunden bakom partimotion 2021/22:4040 (M) i denna del. Det innebär att vi anser att regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Även övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar. Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer dock Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför. Vi tillstyrker detta gemensamma budgetförslag när det gäller utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv.

2. Utgiftsramar för utgiftsområdena 19, 21 och 24 (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD), Alexander Christiansson (SD) och Eric Palmqvist (SD) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 (SD) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsramar för utgiftsområdena 19, 21 och 24 (C)

Peter Helander (C) och Niels Paarup-Petersen (C) anför:

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 (C) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsramar för utgiftsområdena 19, 21 och 24 (V)

Birger Lahti (V) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 (V) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsramar för utgiftsområdena 19, 21 och 24 (KD)

Camilla Brodin (KD) anför:

Jag står i grunden bakom partimotion 2021/22:4221 (KD) i denna del. Det innebär att jag anser att regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Även övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar. Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer dock Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem Sverige står inför. Jag tillstyrker detta gemensamma budgetförslag när det gäller utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv.

6. Utgiftsramar för utgiftsområdena 19, 21 och 24 (L)

Arman Teimouri (L) anför:

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 (L) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

BILAGA 25

Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2021/22:AU1y

Utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett arbetsmarknadsutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Arbetsmarknadsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramarna för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker propositionen i dessa delar och avstyrker motionerna i motsvarande delar.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering ska uppgå till 6 319 015 000 kronor 2022.

Regeringen föreslår i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 6 056 miljoner kronor respektive 5 401 miljoner kronor för utgiftsområde 13.

I propositionen lyfter regeringen fram ett antal reformer inom utgiftsområdet. Regeringen betonar att det krävs krafttag för att stoppa kvinnors utsatthet för mäns våld, och föreslår bl.a. ett flerårigt åtgärdsprogram på området. Regeringen föreslår också att arbetet mot mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel ska tillföras permanenta medel för att möjliggöra ett långsiktigt och uthålligt arbete. Regeringen har även förslag om att våldsutsatta ska ha tillgång till skyddat boende av hög kvalitet över hela landet.

Vidare föreslår regeringen bl.a. ett extra stöd till de kommuner som tagit emot många nyanlända i relation till antalet invånare.

I propositionen återrapporterar regeringen ett antal tillkännagivanden som riksdagen har lämnat efter förslag från finansutskottet med anledning av extra ändringsbudgetar och utskottsinitiativ till följd av coronaviruset och som har anknytning till budgetens utgiftssida. Ett av dessa gäller ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett stöd som bättre når fram till det breda civilsamhället (bet. 2020/21:FiU43 punkt 2, rskr. 2020/21:204). Regeringen redovisar att den tillfört medel till bl.a. anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder inom utgiftsområde 13. Regeringen bedömer att tidigare beslutade och nu föreslagna åtgärder i budgetpropositionen tillgodoser riksdagens tillkännagivande och anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Motionerna

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna har presenterat var sin rambudgetmotion för 2022. Nedan redovisas partiernas viktigaste skiljelinjer i förhållande till regeringens

förslag med betoning på de delar som påverkar de alternativa ramnivåerna för utgiftsområde 13.

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering för 2022 höjs med 1 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Moderaterna föreslår att ytterligare medel avsätts för Nationellt centrum för kvinnofrid och för att kvinnojourerna ska ha bättre möjligheter att ge stödinsatser och ha god beredskap. Vidare föreslår partiet att Delegationen mot segregation ska läggas ned.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering för 2022 sänks med 2 719 301 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Som en konsekvens av Sverigedemokraternas förslag på det migrationspolitiska området föreslår partiet bl.a. en halvering av anslaget till kommunersättning vid flyktingmottagande. För att förstärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck föreslår partiet att ytterligare medel avsätts. Partiet anslår vidare medel till en obligatorisk förskola för barn till nyanlända i utsatta områden. Sverigedemokraterna har även förslag om att lägga ned myndigheterna Diskrimineringsombudsmannen, Jämställdhetsmyndigheten och Delegationen mot segregation samt avvisar förslaget om statsbidrag till arbetet mot segregation.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering för 2022 höjs med 14 194 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Centerpartiet har en satsning för att möjliggöra finansiering av en stödlinje riktad mot ungdomar som utsätts för våld i en nära relation. Partiet föreslår även att medel anslås för att finansiera insatser mot prostitution och människohandel. Centerpartiet föreslår vidare att ett nytt anslag (Statsbidrag för kvinno- och tjejjourer) inrättas inom utgiftsområde 13.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering för 2022 höjs med 690 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Inom utgiftsområde 13 ryms en höjning av kommunersättningar vid flyktingmottagande till följd av att Vänsterpartiet föreslår en amnesti för de ensamkommande barn och unga som varit i Sverige i över ett år. Partiet ökar även stödet till kvinnojourerna.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering för 2022 sänks med 125 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Kristdemokraterna anser att integrationsinsatser behövs redan under asyltiden och vill därför införa krav på bl.a. språkutbildning och samhällsorientering inom ramen för ett s.k. asylprogram. Utöver utbildningstiden ska det i asylprogrammet ställas ett arbetskrav vid det egna asylboendet.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering för 2022 höjs med 74 700 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Liberalerna gör en satsning på arbetet mot hedersrelaterat våld och mäns våld mot kvinnor. Partiet skjuter även till särskilda medel för att motverka våld i ungas partnerrelationer, i synnerhet unga killars våld mot tjejer. Liberalerna avvisar regeringens anslag till Jämställdhetsmyndighetens fortsatta stöd till universitet och högskolors arbete med jämställdhetsintegrering.

Tabeller över förslagen till utgiftsramar

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsramar för utgiftsområde 13 för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 13

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringens förslag

<u>År</u>	<u>2022</u>
Regeringen	6 319 015
Moderaterna	+1 000
Sverigedemokraterna	-2 719 301
Centerpartiet	+14 194
Vänsterpartiet	+690 000
Kristdemokraterna	-125 000
Liberalerna	+74 700

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 13

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringens förslag

År	2023	2024
Regeringen	6 056	5 401
Moderaterna	-8	-9
Sverigedemokraterna	-3 730	-4 257
Centerpartiet	+21	+21
Vänsterpartiet	+700	+720
Kristdemokraterna	-271	+88
Liberalerna	+79	+79

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv*Propositionen*

I propositionens förslagspunkt 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ska uppgå till 94 025 726 000 kronor 2022.

Regeringen föreslår i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 86 611 miljoner kronor respektive 86 875 miljoner kronor för utgiftsområde 14.

I propositionen lyfter regeringen fram ett antal reformer inom utgiftsområdet. Regeringen ser med särskild oro på risken för att långtidsarbetslösheten håller sig kvar på en hög nivå. För att bekämpa arbetslösheten både bland unga och bland dem som redan före pandemin hade en svag anknytning till arbetsmarknaden föreslår regeringen en rad insatser. Att tillföra arbetsmarknadsutbildningen ytterligare resurser, att utöka antalet praktikplatser och att tillföra medel för fler introduktionsjobb och extratjänster är några av de åtgärder som regeringen föreslår. Regeringen tillför vidare medel till Arbetsförmedlingen för att stärka myndighetens verksamhet samt föreslår en fortsatt utbyggnad av matchningstjänsterna.

Regeringen framhåller att svenska löntagare ska möta förändringar på arbetsmarknaden med trygghet och framtidstro, och den föreslår därför ett omställningspaket i linje med den partsöverenskommelse som träffats om trygghet, omställning och anställningsskydd. Det innebär bl.a. att en ny offentlig omställningsorganisation ska inrättas.

Vidare understryker regeringen att inte en krona ska gå till kriminella, och avsätter därför riktade medel för att stärka samverkan mot arbetslivskriminalitet. Regeringen vill även särskilt förstärka kontrollen av arbetsmiljön genom utökad tillsyn.

I propositionen återrapporterar regeringen ett antal tillkännagivanden som riksdagen har lämnat efter förslag från finansutskottet med anledning av extra ändringsbudgetar och utskottsinitiativ till följd av coronaviruset och som har anknytning till budgetens utgiftssida. Ett av dessa gäller ett tillkännagivande

om att regeringen skyndsamt bör möjliggöra för enskilda näringsidkare att med bibehållen arbetslöshetsersättning vidta vissa marknadsföringsåtgärder (bet. 2020/21:FiU41 punkt 2, rskr. 2020/21:215). Regeringen redovisar att den har beslutat om en ändring i den tillfälliga bestämmelsen i 5 e § förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring som möjliggör för en företagare att vidta vissa begränsade åtgärder i näringsverksamheten och ändå anses vara arbetslös. Regeringen bedömer att den vidtagna åtgärden tillgodoser tillkännagivandet och anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Motionerna

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna har presenterat var sin rambudgetmotion för 2022. Nedan redovisas partiernas viktigaste skiljelinjer i förhållande till regeringens förslag med betoning på de delar som påverkar de alternativa ramnivåerna för utgiftsområde 14.

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv sänks med 4 093 700 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Moderaterna betonar att en viktig del i en effektiv arbetsmarknadspolitik är att rätt individ får ta del av rätt insats. Medel för att öka antalet extratjänster och introduktionsjobb avvisas av partiet till förmån för att sänka anställningskostnaderna för långtidsarbetslösa samt underlätta för personer med en funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga att komma in på arbetsmarknaden. Moderaterna föreslår en förstärkning av nystartsjobben och att lönetaken i lönebidragen höjs.

Moderaterna framhåller att arbetslinjen ska värnas i bidrags- och ersättningssystemen samtidigt som systemen måste anpassas efter de förändringar som sker på arbetsmarknaden. Den tillfälligt höjda nivån i arbetslöshetsförsäkringen och de tillfälligt lättade kvalifikationsvillkoren med anledning av pandemin återställs i Moderaternas budget. Partiet avvisar även förslaget från regeringen om färre karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen.

Vidare satsar Moderaterna på fler arbetsmiljöinspektioner än regeringen. Moderaterna föreslår även att Myndigheten för arbetsmiljökunskap ska läggas ned.

I partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del föreslår Jimmie Åkesson m.fl. (SD) att utgiftsramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv sänks med 5 060 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Sverigedemokraterna anför att det blir allt tydligare att regeringens försök att anpassa arbetsmarknaden efter nyanlända i stället för att anpassa de nyanlända till arbetsmarknaden har varit en misslyckad strategi. Enligt Sverigedemokraterna har regeringen under lång tid varit kreativa i att konstruera ineffektiva anställningar för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden i form nystartsjobb, etableringsanställningar och introduktionsjobb, och partiet motsätter sig bl.a. dessa subventioner från staten.

Vidare vill Sverigedemokraterna att statligt subventionerade lärlingsanställningar ska införas och föreslår ett nytt anslag, Lärlingsanställningar.

När det gäller arbetsmiljöfrågor anser Sverigedemokraterna bl.a. att arbetsplatsinspektionerna ska bli fler och att Myndigheten för arbetsmiljökunskap ska få i uppdrag att utreda pandemins arbetsmiljöeffekter, och tillskjuter därför medel på området.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv sänks med 2 407 904 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Centerpartiet föreslår en omläggning av fokus inom arbetsmarknadspolitiken, från extratjänster och introduktionsjobb till matchningsaktörer. Partiet avvisar bl.a. förslagen om förstärkta extratjänster och introduktionsjobb. Även förslaget om förstärkta arbetsmarknadsutbildningar avvisas. I syfte att möjliggöra en effektiv och ansvarsfull reformering av Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadspolitiken anslår Centerpartiet medel för att förstärka verksamheten med matchningsaktörer. Partiet föreslår vidare en tillfällig förstärkning av nystartsjobben.

I fråga om arbetslöshetsförsäkringen betonar Centerpartiet att den ska vara en omställningsförsäkring och föreslår att ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen under 2022 justeras fr.o.m. den 1 mars. Partiet avvisar även regeringens förslag om att tillfälligt slopa karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen.

I partimotion 2021/22:3278 yrkande 7 i denna del föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att utgiftsramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv höjs med 4 347 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Vänsterpartiet förespråkar en aktiv statlig arbetsmarknadspolitik med tonvikt på god matchning, kunskaphöjande insatser och funktionella stöd riktade till de individer som bäst behöver dem. Partiet anför att Arbetsförmedlingen bör reformeras i en helt annan riktning än den nyliberala reformering av myndigheten som nu sker. Partiet föreslår bl.a. att särskilda arbetsförmedlingskontor inrättas med specialinriktning mot gruppen långtidsarbetslösa. I fråga om arbetsmarknadsåtgärder vill partiet satsa mer på effektiva individanpassade åtgärder utformade efter den enskildes behov. Vänsterpartiet

föreslår en höjning av såväl Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag som anslaget till arbetsmarknadspolitiska program. Partiet avvisar regeringens satsning på upphandlade matchningstjänster.

Vänsterpartiet vill vidare se förändringar inom etableringsprogrammet för att stärka förutsättningarna för en bättre, effektivare och snabbare etablering. Partiet föreslår bl.a. att etableringstiden förlängs så att den motsvarar tiden det faktiskt tar att etablera sig, och att etableringsersättningen höjs.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen föreslår Vänsterpartiet att ned-sättningen till ett lägre tak vid dag 101 ska slopas och att studerandevillkoret ska återinföras.

I partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del föreslår Ebba Busch m.fl. (KD) att utgiftsramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv höjs med 500 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Kristdemokraterna anför att en av Sveriges mest angelägna utmaningar är att råda bot på den omfattande långtidsarbetslösheten. Kristdemokraterna vill förstärka nystartsjobben. Vidare vill partiet införa en ny typ av matchnings-anställningar som innebär att personer med längre frånvaro från arbetsmarknaden får en anställning hos en matchningsaktör som i sin tur rustar och ger stöd till dessa personer och hyr ut dem till olika företag och arbetsplatser. Partiet föreslår neddragningar när det gäller extratjänster och anser att introduktionsjobben bör läggas ner. Genom ett nytt jobbskatteavdrag med tyngdpunkt på låga inkomster, och dubbla jobbskatteavdrag i form av en jobbstimulans när personer i utsatta grupper tar sig in på arbetsmarknaden vill Kristdemokraterna skapa drivkrafter till jobb. Arbetslösa som vill flytta dit jobben finns bör enligt partiet få stöd i form av en flyttpeng.

Enligt Kristdemokraterna är det centralt att utformningen av arbetslöshets-försäkringen värnar om arbetslinjen och inte tenderar att förlänga arbetslös-heten. Partiet föreslår en återgång av taknivåerna i arbetslöshetsförsäkringen till de nivåer som gällde före coronakrisen. Nedtrappningen ska ske i två steg där första steget tas under 2022. De generösare reglerna när det gäller arbetsvillkoret behålls dock under hela 2022 liksom ersättningen enligt grundbeloppet.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 3 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv sänks med 960 100 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas förslag om de preliminära utgifts-ramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Liberalerna anser att regeringens arbetsmarknadspolitik är ineffektiv. Partiet avvisar den satsning som regeringen gör på extratjänster. Vidare av-visar partiet den satsning som görs av regeringen på arbetsmarknadsutbild-ning. Liberalerna vill i stället bygga ut antalet nystartsjobb. Det tillskott som regeringen gör till Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag anser Liberalerna

är för omfattande. Givet syftet med reformeringen av Arbetsförmedlingen bör den sammanlagda summan för myndighetens verksamhet inte öka, menar Liberalerna.

Coronapandemin innebar en stor otrygghet på arbetsmarknaden för många människor och Liberalerna var därför med och genomförde justeringar av ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen. I takt med att samhället successivt är på väg att öppnas upp är den tillfälliga höjningen inte längre motiverad. Liberalerna avvisar därför den förlängning av den tillfälliga höjningen som regeringen har föreslagit och föreslår i stället att taket i ersättningen återgår till den nivå som gällde före coronakrisen. Partiet avvisar även regeringens förslag att minska antalet karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen.

Tabeller över förslagen till utgiftsramar

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsramar för utgiftsområde 14 för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 14

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringens förslag

År	2022
Regeringen	94 025 726
Moderaterna	-4 093 700
Sverigedemokraterna	-5 060 000
Centerpartiet	-2 407 904
Vänsterpartiet	+4 347 000
Kristdemokraterna	+500 000
Liberalerna	-960 100

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 14

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelser från regeringens förslag

År	2023	2024
Regeringen	86 611	86 875
Moderaterna	-803	-1 347
Sverigedemokraterna	-6 600	-6 174
Centerpartiet	+1 635	+50
Vänsterpartiet	+11 292	+9 755
Kristdemokraterna	+5 823	+6 076
Liberalerna	+2 950	+2 841

Utskottets ställningstagande

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Vikten av kraftfulla åtgärder för att stoppa mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck kan inte nog betonas. Utskottet välkomnar det fokus som regeringen har på dessa frågor, och uppmärksammar särskilt det fleråriga åtgärdsprogram som regeringen föreslagit och att arbetet mot mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel tillförs permanenta medel för att möjliggöra ett långsiktigt och hållbart arbete.

En väl fungerande arbetsmarknad som tar till vara människors kompetens och vilja att arbeta utgör grunden för Sveriges välfärd. Även om läget nu tydligt vänder uppåt på arbetsmarknaden krävs det enligt utskottet krafttag för att arbetslösheten inte ska bita sig fast. Utskottet välkomnar därmed regeringens insatser för att trycka tillbaka långtids- och ungdomsarbetslösheten och de många åtgärder som föreslås för att vidga flaskhalsarna på arbetsmarknaden. Vidare instämmer utskottet med regeringen i att det är angeläget att möjligheterna att ställa om mitt i yrkeslivet blir fler och mer tillgängliga. Svenska löntagare ska kunna möta förändringar på arbetsmarknaden med trygghet och framtidstro, och utskottet ställer sig därmed positivt till det omställningspaket som regeringen föreslår.

Fusk, regelöverträdelse och brottslighet i arbetslivet är ett allvarligt samhällsproblem som måste stävjas, och utskottet välkomnar därmed regeringens förslag om att stärka samverkan mot arbetslivskriminalitet och om att förstärka kontrollen av arbetsmiljön genom förstärkt tillsyn.

Sammantaget finner utskottet att regeringens förslag till utgiftsramar är väl avvägda. Jämfört med förslagen i respektive partimotion ger regeringens förslag bäst förutsättningar att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt så att fler ska kunna ställa om, komma i arbete och ges den självständighet som följer av egen försörjning genom arbete.

Utskottet föreslår därmed att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanländas invandrar- etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för respektive utgiftsområde för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Avslutningsvis noterar utskottet de två tillkännagivanden som rör utskottets beredningsområden. Utskottet har inte några invändningar mot regeringens redovisning att de är slutbehandlade.

Stockholm den 26 oktober 2021

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Anna Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Johansson (S), Roger Haddad (L), Mats Green (M), Patrik Björck (S), Saila Quicklund (M), Magnus Persson (SD), Helén Pettersson (S), Alireza Akhondi (C), Josefin Malmqvist (M), Christina Tapper Östberg (SD), Johan Andersson (S), Michael Anefur (KD), Serkan Köse (S), Ann-Christine From Utterstedt (SD), Leila Ali-Elmi (MP), Malin Danielsson (L) och Ciczie Weidby (V).

Avvikande meningar

1. **Utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (M)**

Mats Green (M), Sails Quicklund (M) och Josefin Malmqvist (M) anför:

Sverige ska vara ett tryggt land för alla. Allt våld är oacceptabelt och den som utsatts för brott måste få stöd, hjälp, skydd och ett bra bemötande genom hela rättsväsendet. Inom utgiftsområde 13 har vi förslag om att avsätta ytterligare medel för Nationellt centrum för kvinnofrid och för att kvinnojourerna ska ha bättre möjligheter att ge stödinsatser och ha en god beredskap.

Den som vill få ordning på Sverige måste se till att fler försörjer sig själva i stället för att leva på bidrag. Arbetslinjen ska alltid värnas i våra bidrags- och ersättningsystem. Inom utgiftsområde 14 föreslår vi bl.a. en annan utformning av de arbetsmarknadspolitiska insatserna. Vi avvisar regeringens satsningar på extratjänster och introduktionsjobb och satsar i stället på att förstärka nystartsjobben och höja lönetaken i lönebidragen.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen föreslår vi bl.a. att den tillfälligt höjda nivån och de tillfälligt lättade kvalifikationsvillkoren med anledning av pandemin återställs.

Vidare har vi en högre ambition än regeringen vad gäller antalet arbetsmiljöinspektioner. En bra arbetsmiljö är grundläggande för att fler människor ska få möjlighet att kunna arbeta längre och utan risker för ohälsa.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 (M) i berörda delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av utgiftsramarna kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem som Sverige står inför.

2. **Utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (SD)**

Magnus Persson (SD), Christina Tapper Östberg (SD) och Ann-Christine From Utterstedt (SD) anför:

Att upprätthålla lag och ordning tillhör statens kärnuppgifter och måste prioriteras mycket högt. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck måste bekämpas, och samhället måste rusta sig för att hjälpa dem som utsätts. Inom utgiftsområde 13 föreslår vi bl.a. att stödet till kvinnojourer utökas och att det genomförs ett kunskapslyft när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck.

Inom utgiftsområde 13 föreslår vi vidare en halvering av anslaget till kommunersättningar vid flyktningmottagande till följd av att vår hållning på det migrationspolitiska området påverkar antalet nyanlända. Bland våra andra förslag inom utgiftsområdet finns bl.a. införande av obligatorisk förskola för barn till nyanlända i utsatta områden.

Grunden för ett fungerande välfärdssamhälle är att alla är med och bidrar efter förmåga. Sverige har stora samhällsproblem som åtminstone delvis kan förklaras med att stora grupper står långt ifrån arbetsmarknaden. Inom utgiftsområde 14 föreslår vi en annan inriktning för arbetsmarknadspolitiken. Vi motsätter oss de massiva subventioner från staten som regeringen står bakom. För att minska arbetslösheten anser vi att åtgärderna måste riktas mot de områden där riktiga arbetstillfällen skapas: hos företag som expanderar och nyanställer tack vare tillväxt. Vi har även bl.a. förslag om att införa lärlingsanställningar.

Arbetslivet ska vidare vara tryggt för alla och vi föreslår därför att arbetsplatsinspektionerna ska bli fler och att pandemins arbetsmiljöeffekter ska utredas.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 (SD) i berörda delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (C)

Alireza Akhondi (C) anför:

Jämställdheten och respekten för kvinnors lika möjligheter släpar efter i hela samhället. Åtgärder behöver sättas in för att stoppa mäns våld mot kvinnor och stoppa kontroll och brottslighet i hederns namn. Inom utgiftsområde 13 satsar Centerpartiet bl.a. på att finansiera en stödlinje riktad mot ungdomar som utsätts för våld i en nära relation och på att finansiera insatser mot prostitution och människohandel.

Ekonomi behöver återstartas med fler jobb i fler växande företag, skattesänkningar på arbete och förbättrad integration. Sverige behöver ett antal konkreta och ansvarsfulla reformer för att åstadkomma lägre trösklar till arbetsmarknaden, fler jobb utan utbildningskrav och en effektivare matchning. Inom utgiftsområde 14 föreslår Centerpartiet bl.a. en omläggning av fokus i arbetsmarknadspolitiken från extratjänster och introduktionsjobb till matchningsaktörer. Vidare föreslås en tillfällig förstärkning av nystartsjobben.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen föreslår Centerpartiet bl.a. att de tillfälligt höjda ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen ska justeras under 2022.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 (C) i berörda delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (V)

Ciczie Weidby (V) anför:

Våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem som har förödande och långtgående konsekvenser både för de individer som drabbas och för samhället i stort. Inom utgiftsområde 13 föreslår Vänsterpartiet därför utökad stöd till kvinnojourerna. Vidare tillför partiet medel till anslaget för kommunersättningar vid flyktningmottagande, detta till följd av den amnesti som Vänsterpartiet föreslagit för ensamkommande barn och unga som varit i Sverige i över ett år.

Vänsterpartiet vill se en stor grön och modern omställning av samhället som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet och en modern arbetsmarknad med bra villkor och trygga anställningar. Arbetslösheten är ett samhällsproblem som kräver samhälleliga lösningar. Inom utgiftsområde 14 satsar Vänsterpartiet bl.a. på att det ska inrättas särskilda arbetsförmedlingskontor med specialinriktning mot gruppen långtidsarbetslösa, och på en förstärkning av de arbetsmarknadspolitiska programmen. Vänsterpartiet föreslår också reformer för en förbättrad etablering.

Arbetslöshetsförsäkringen ska ge ekonomisk trygghet vid arbetslöshet. Vänsterpartiet föreslår att nedsättningen till ett lägre tak vid dag 101 ska slopas och att studerandevillkoret ska återinföras.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 (V) i berörda delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (KD)

Michael Anefur (KD) anför:

Kristdemokraterna ser behov av väl avvägda reformer som investerar i framtida tillväxt, välbefinnande och hälsa. Inom utgiftsområde 13 föreslår Kristdemokraterna bl.a. att det införs ett s.k. asylprogram med krav på språk, samhällsorientering och arbete direkt. Partiet vill se integrationsinsatser redan under asyltiden och inte vänta med dessa tills den asylsökande har fått uppehållstillstånd.

Fler måste ges chansen till en arbetsgemenskap, och Kristdemokraternas mål är att alla ska kunna jobba 100 procent av sin förmåga. För att det ska bli möjligt krävs omfattande reformer för att vända utvecklingen och skapa en arbetsmarknad där alla får plats. Inom utgiftsområde 14 satsar Kristdemokraterna bl.a. på att förstärka nystartsjobben och på att införa en ny typ av matchningsanställningar. Partiet föreslår vidare ett nytt jobbskatteavdrag

med tyngdpunkt på låga inkomster, och dubbla jobbskatteavdrag i form av en jobbstimulans när personer i utsatta grupper tar sig in på arbetsmarknaden. Partiet föreslår neddragningar när det gäller extratjänster och anser att introduktionsjobben bör läggas ned.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen föreslår Kristdemokraterna bl.a. en sänkning av ersättningsnivåerna där det första steget i nedtrappningen tas under 2022.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 (KD) i berörda delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av utgiftsramarna kommer Kristdemokraterna och Moderaterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som börjar ta tag i de stora samhällsproblem som Sverige står inför.

6. Utgiftsramar för utgiftsområdena 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering och 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (L)

Roger Haddad (L) och Malin Danielsson (L) anför:

Liberalernas budgetförslag för 2022 syftar till att skapa ett land med framtidsstro. Sverige har i dag en integrationsskuld. För att vända utvecklingen och göra Sverige till ett land där alla har samma möjligheter – oavsett bakgrund, ursprung och bostadsadress – krävs ett skifte i svensk politik. Inom utgiftsområde 13 gör vi bl.a. satsningar på arbetet mot hedersrelaterat våld och mot mäns våld mot kvinnor. Vi skjuter också till särskilda medel för att motverka våld i ungas partnerrelationer, i synnerhet unga killars våld mot unga tjejer.

Vi ser behov av en ny riktning för arbetsmarknadspolitiken. Utgångspunkten för oss är att subventionerade tjänster endast bör vara ett alternativ för den som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden. Inom utgiftsområde 14 föreslår vi bl.a. att antalet nystartsjobb byggs ut. Vidare säger vi nej till bl.a. den satsning som regeringen gör på extratjänster och på arbetsmarknadsutbildning.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen anser vi att de tillfälliga åtgärder som beslutats i den akuta krisbekämpningen under coronapandemin inte ska förlängas.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 (L) i berörda delar, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.